

Algemeen Ambtsbericht Afghanistan

Maart 2022

Colofon

Plaats	Den Haag
Opgesteld door	Afdeling Ambtsberichten (DAF/AB)

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	7
1	Politieke en veiligheidssituatie: Deel I (tot 31 augustus 2021) 9
1.1	Politieke ontwikkelingen9
1.2	Machtsverhoudingen10
1.3	Corruptie.....11
1.4	Veiligheidssituatie.....12
1.4.1	Algemeen overzicht van de veiligheidssituatie in Afghanistan12
1.4.2	Burgerslachtoffers17
1.4.3	Gewapende groeperingen25
1.4.4	Rekrutering37
2	Politieke en veiligheidssituatie: Deel II (sinds 1 september 2021) 39
2.1	Politieke ontwikkelingen39
2.1.1	'Het Islamitische Emiraat Afghanistan'.....39
2.1.2	De interim-regering40
2.1.3	Bestuur op lokaal niveau42
2.1.4	Machtsverhoudingen binnen het Talibanleiderschap43
2.1.5	Verhoudingen tussen het Talibanleiderschap en de lokale Talibanstrijders.....43
2.1.6	Verhoudingen tussen de Taliban en ISKP.....45
2.1.7	Verhoudingen tussen de Taliban en Al Qaida46
2.1.8	Verhoudingen tussen de Taliban en de internationale gemeenschap.....47
2.1.9	Verhoudingen tussen de Taliban en Pakistan47
2.1.10	Verhoudingen tussen de Taliban en Iran.....48
2.2	Veiligheidssituatie.....48
2.2.1	Einde aan gewapend conflict in Afghanistan?49
2.2.2	Burgerslachtoffers52
2.2.3	Het veiligheidsapparaat van de Taliban55
2.2.4	The Ministry for the Propagation of Virtue and the Prevention of Vice58
2.2.5	Opsporingsmethoden van de Taliban in Afghanistan.....59
2.2.6	Ronseling (gedwongen rekrutering) van volwassen mannen door de Taliban60
2.2.7	Ronseling (gedwongen rekrutering) van volwassen mannen door ISKP.....61
2.2.8	Rekrutering van kindsoldaten.....61
3	Identiteit, nationaliteit en documenten 62
3.1	Identificatieplicht.....62
3.2	Opslag identiteitsgegevens62
3.3	Sluiting en opening paspoortkantoren63
3.4	Tazkera's.....64
3.4.1	Overgang naar e-tazkera's onder de voormalige regering64
3.4.2	Aantal Afghanen met een e-tazkera65
3.4.3	Individuele en gezinsaanvragen.....65
3.4.4	Procedure voor aanvraag en afgifte van e-tazkera's voor de machtsovername door de Taliban66
3.4.5	Informatie op e-tazkera's67
3.4.6	Aanvragen vanuit het buitenland voor de machtsovername door de Taliban.....67
3.5	Paspoorten68

3.5.1	Instanties die paspoorten uitgeven	68
3.5.2	Aanvraagprocedure paspoort	69
3.5.3	Aanvraagprocedure paspoort vanuit het buitenland.....	69
3.5.4	Aanvragen door minderjarigen	70
3.6	Documentfraude en corruptie.....	71
3.7	Dreigbrieven Taliban voor de machtsovername door de Taliban.....	71
3.8	Afgifte documenten door Afghaanse politie voor de machtsovername door de Taliban	72
3.9	Nationaliteitswetgeving	72
4	Mensenrechten	73
4.1	Positie van specifieke groepen.....	73
4.1.1	Gericht geweld tegen individuen - overzicht	73
4.1.2	Gerichte aanslagen op overheidspersoneel.....	78
4.1.3	Gericht geweld tegen islamitische religieuze leiders	82
4.1.4	Gerichte aanslagen op mensenrechtenactivisten.....	82
4.1.5	Gerichte aanslagen op journalisten, mediawerkers.....	84
4.1.6	Gericht geweld tegen personen die worden geassocieerd met buitenlandse organisaties/bedrijven en/of buitenlandse troepen	89
4.1.7	Etnische groepen/minderheden	94
4.1.8	Hazara's	97
4.1.9	Sjiieten	101
4.1.10	Niet-praktiserende moslims	104
4.1.11	Niet-moslims	106
4.1.12	Schoolgaande kinderen	112
4.1.13	Vrouwen.....	116
4.1.14	Bloed- en eerwraak.....	136
4.1.15	(Alleenstaande) minderjarigen	139
4.1.16	LHBT.....	143
4.2	Naleving en schendingen	149
4.2.1	Persvrijheid	149
4.2.2	Vrijheid van meningsuiting	150
4.2.3	Vrijheid van vereniging en vergadering	153
4.2.4	Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging	154
4.3	Toezicht en rechtsbescherming	155
4.3.1	De Afghaanse politie	155
4.3.2	Het Afghaanse rechtssysteem	157
4.3.3	Situatie in gevangenissen voor de machtsovername door de Taliban.....	161
4.3.4	Lijfstraffen, de doodstraf en buitengerechtelijke executies	163
4.3.5	Transitional justice	165
5	Vluchtelingen en ontheemden	166
5.1	Afghaanse vluchtelingen in Pakistan en Iran	167
5.1.1	Aantal Afghaanse vluchtelingen in Pakistan en Iran voor de machtsovername door de Taliban	167
5.1.2	Reisbeperkingen door Iran en Pakistan.....	168
5.1.3	Reisbewegingen naar Iran en Pakistan	170
5.1.4	Activiteiten UNHCR in Iran voor de machtsovername door de Taliban.....	171
5.1.5	Activiteiten UNHCR in Pakistan voor de machtsovername door de Taliban.....	172
5.1.6	Obstakels UNHCR-activiteiten voor de machtsovername door de Taliban	172
5.2	Afghaanse vluchtelingen in Tadzjikistan en Oezbekistan	172
5.3	Buitenlandse vluchtelingen en asielzoekers in Afghanistan (situatie voor de machtsovername door de Taliban).....	173
5.4	Ontheemding	174

5.4.1	Ontheemding voor de machtsovername door de Taliban.....	174
5.4.2	Ontheemding sinds de machtsovername door de Taliban.....	176
5.4.3	Activiteiten UNHCR in Afghanistan	178
5.4.4	Obstakels UNHCR-activiteiten in Afghanistan	179
6	Terugkeer	180
6.1	Terugkeer vanuit Nederland voor de machtsovername door de Taliban.....	180
6.1.1	Afspraken tussen Nederland en Afghanistan m.b.t. terugkeer.....	180
6.1.2	Aantal terugkeerders vanuit Nederland naar Afghanistan.....	181
6.1.3	Steun voor terugkeerders vanuit Nederland	181
6.1.4	Aankomst op het vliegveld.....	181
6.1.5	Geweld tegen terugkeerders uit Europa	182
6.1.6	De economische omstandigheden van terugkeerders uit Europa	183
6.2	Terugkeer vanuit buurlanden voor en na de machtsovername door de Taliban	183
6.2.1	Afspraken op het gebied van terugkeer tussen Afghanistan en buurlanden	183
6.2.2	Terugkeer vanuit Pakistan en Iran naar Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban	184
6.2.3	Oorzaken voor stijging terugkeer vanuit Iran voor de machtsovername door de Taliban.....	185
6.2.4	Terugkeer vanuit Pakistan en Tadzjikistan sinds de machtsovername door de Taliban	185
6.2.5	Terugkeer vanuit Iran sinds de machtsovername door de Taliban	186
6.2.6	Door UNHCR gefaciliteerde terugkeer vanuit Pakistan en Iran	186
6.2.7	Behandeling van terugkeerders uit buurlanden door de Taliban	186
6.2.8	Steun aan terugkeerders vanuit Iran voor de machtsovername door de Taliban ..	187
6.2.9	Steun aan terugkeerders vanuit Pakistan voor de machtsovername door de Taliban	187
6.2.10	Reisbeperkingen voor reizen naar en in Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban	188
6.2.11	Reisbeperkingen voor reizen naar, in en vanuit Afghanistan sinds de machtsovername door de Taliban	188
7	Geraadpleegde bronnen	190
7.1	Rapporten	190
7.2	Artikelen in de media	216
8	Bijlagen	266
8.1	Kaart van Afghanistan.....	266
8.2	De veiligheidssituatie per provincie voor de machtsovername door de Taliban.....	267
8.2.1	Centraal (Kaboel, Bamyan, Daikundi, Panjshir, Ghazni, Parwan, Kapisa en (Maidan) Wardak)	268
8.2.2	Noord (Badakhshan, Takhar, Baghlan, Kunduz, Samangan, Balkh, Sar-e Pul, Jawzjan, Faryab)	278
8.2.3	Zuid (Helmand, Kandahar, Uruzgan, Nimroz, Zabul)	290
8.2.4	Oost (Nuristan, Kunar, Laghman, Nangarhar, Logar, Paktia, Khost, Paktika)	296
8.2.5	West (Badghis, Herat, Ghor, Farah)	305

Inleiding

Dit algemeen ambtsbericht beschrijft de situatie in Afghanistan voor zover deze van belang is voor de beoordeling van asielaanvragen van personen die afkomstig zijn uit dit land en voor de besluitvorming over terugkeer van afgewezen Afghaanse asielzoekers. Dit ambtsbericht is een actualisering van het algemeen ambtsbericht Afghanistan van november 2020.

Het ambtsbericht is opgesteld aan de hand van twee door het ministerie van Justitie en Veiligheid opgestelde *Terms of Reference* (ToR). De eerste ToR werd vastgesteld op 31 mei 2021 en betrof de periode van november 2020 tot de oorspronkelijke publicatiedatum van het ambtsbericht, welke was vastgesteld op 31 oktober 2021. Vanwege de ontwikkelingen in Afghanistan in de zomer van 2021 werd besloten de publicatie van het ambtsbericht uit te stellen zodat de ontwikkelingen na de machtsovername door de Taliban ook meegenomen konden worden. Om dit te faciliteren heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid op 2 november 2021 een aanvullende ToR vastgesteld met vragen die de periode vanaf de machtsovername tot de publicatiedatum van het ambtsbericht betreffen. Geanonimiseerde versies van de oorspronkelijke ToR en aanvullende ToR zijn tezamen met het ambtsbericht gepubliceerd op de website van de rijksoverheid.

Dit ambtsbericht betreft een feitelijke, neutrale en objectieve weergave van de bevindingen gedurende de onderzochte periode en biedt geen beleidsaanbevelingen. Dit ambtsbericht is opgesteld aan de hand van openbare en vertrouwelijke bronnen waarbij gebruik is gemaakt van zorgvuldig geselecteerde, geanalyseerde en gecontroleerde informatie. Bij de opstelling is onder meer gebruik gemaakt van informatie van niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur, berichtgeving in de media en (indien van toepassing) relevante overheidsinstanties. De passages in dit ambtsbericht berusten op meerdere bronnen, tenzij anders vermeld of in het geval van algemeen onbetwiste feiten. De geraadpleegde openbare bronnen zijn opgenomen in de literatuurlijst bij dit ambtsbericht.

In dit ambtsbericht is gebruik gemaakt van vertrouwelijke informatie afkomstig van de diplomatieke vertegenwoordiging(en) van Nederland in Afghanistan. Deze zijn sinds de machtsovername door de Taliban in augustus 2021 actief vanuit Den Haag, Doha, Islamabad en elders. Daarnaast werd gebruik gemaakt van informatie uit vertrouwelijke gesprekken en correspondentie met andere relevante actoren. Mede vanwege de sluiting van de Nederlandse ambassade in Kaboel en vanwege gebrekkige informatienetwerken door overbrenging en vertrek of sluiting van andere organisaties in Afghanistan, is het echter moeilijker geworden om berichten te verifiëren. Om beter inzicht te krijgen in de situatie in Afghanistan na de machtsovername door de Taliban werd een dienstreis gemaakt naar Islamabad van 30 november tot 10 december 2021 om vertrouwelijke bronnen aldaar te spreken. De op vertrouwelijke basis ingewonnen informatie is voornamelijk gebruikt ter ondersteuning en aanvulling van passages die zijn gebaseerd op openbare informatie. De vertrouwelijke bronnen zijn in het voetnotenapparaat aangemerkt als 'vertrouwelijke bron' en voorzien van een datum.

De indeling van het ambtsbericht is als volgt:

Hoofdstuk één behandelt de relevante politieke ontwikkelingen en veiligheidssituatie in Afghanistan tot 31 augustus 2021, het einde van de evacuatie van buitenlandse

burgers en kwetsbare Afghanen uit Afghanistan na de machtsovername door de Taliban. Het beschrijft de onsuccesvolle vredesonderhandelingen tussen de Afghaanse overheid en de Taliban, het besluit tot de internationale troepenterugtrekking, en de val van de Afghaanse regering in augustus 2021 na het bliksemoffensief van de Taliban. Het tweede deel van het hoofdstuk geeft een overzicht van de veiligheidssituatie in Afghanistan tussen november 2020 en augustus 2021.¹

Hoofdstuk twee behandelt, op basis van vragen uit de aanvullende ToR, de politieke en veiligheidssituatie in Afghanistan sinds 1 september 2021. Het gaat daarbij in op de nieuwe interim-regering van de Taliban, interne verhoudingen binnen de Taliban en relaties tussen de Taliban en derde partijen. Het beschrijft het de veiligheidssituatie in zijn algemeenheid en specifieke delen van Afghanistan en gaat in op het veiligheidsapparaat onder de nieuwe regering.

Hoofdstuk drie bevat informatie over identiteitsdocumenten. De informatie over de procedures voor het verkrijgen van documenten in dit hoofdstuk betreft de gang van zaken tot voor de machtsovername van de Taliban. Het hoofdstuk gaat ook in op de sluiting en opening van instanties voor het verkrijgen van documenten sinds de machtsovername door de Taliban.

Hoofdstuk vier geeft een overzicht van de mensenrechtensituatie in Afghanistan voor en na de machtsovername door de Taliban op basis van vragen in de oorspronkelijke en aanvullende ToR. In de alinea's die de situatie na 15 augustus 2021 betreffen is de tijdsaanduiding onderstreept.

In hoofdstuk vijf wordt de Afghaanse ontheemden- en vluchtelingenproblematiek beschreven. Hoofdstuk zes beschrijft kwesties die kunnen spelen bij terugkeer van Afghanen naar hun land van herkomst. Beide hoofdstukken bevatten informatie over de situatie voor en na de machtsovername door de Taliban voor zover beschikbaar en ook in dit hoofdstuk is de tijdsaanduiding onderstreept in alinea's die die situatie na de machtsovername door de Taliban betreffen.

¹ De bijlage (hoofdstuk 8) bevat een gedetailleerd overzicht van ontwikkelingen op het gebied van de veiligheidssituatie voor de val van Kaboel per provincie.

1 Politieke en veiligheidssituatie: Deel I (tot 31 augustus 2021)

Dit hoofdstuk beschrijft de belangrijkste politieke ontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van de veiligheidssituatie in Afghanistan tussen november 2020 en augustus 2021. Dit overzicht begint tijdens de vredesonderhandelingen tussen de (voormalige) Afghaanse regering² en de Taliban en eindigt met een beschrijving van de machtsovername door de Taliban en de evacuatie van buitenlandse burgers en kwetsbare Afghanen uit Kaboel.

1.1 Politieke ontwikkelingen

De vredesonderhandelingen

De verslagperiode begon tijdens de vredesonderhandelingen tussen de *Government of the Islamic Republic of Afghanistan* (GoIRA of Afghaanse regering) en de Taliban. Deze gingen op 12 september 2020 van start in Doha, Qatar.³ De onderhandelingen volgden op een akkoord tussen de Amerikaanse overheid en de Taliban (zie vorige ambtsbericht), waarin de Amerikanen een algehele troepenterugtrekking hadden toegezegd. Deze toezegging werd gedaan in ruil voor een toezegging door de Taliban om deel te nemen aan vredesonderhandelingen met de Afghaanse regering en er voor te zorgen dat Afghanistan geen toevluchtsoord zou worden voor buitenlandse terroristische groepen, met name Al-Qaida.⁴ De Afghaanse vredesonderhandelingen, die aan de zijde van de voormalige regering werden geleid door dr. Abdullah Abdullah, het hoofd van de *High Council for National Reconciliation* (HCNR), kwamen zeer moeizaam van de grond.⁵ Nadat beide partijen na maanden onderhandelen een procedureel kader hadden vastgesteld en hun prioriteiten hadden uitgewisseld, kwamen de onderhandelingen vrijwel tot een halt na de verkiezing van de nieuwe Amerikaanse president, Joe Biden.⁶ Deze kondigde een herbeoordeling van de Amerikaanse overeenkomst met de Taliban aan in aanloop naar de deadline voor de algehele Amerikaanse troepenterugtrekking, welke oorspronkelijk vastgesteld was in mei 2021.⁷ Pogingen van Amerikaanse zijde om het vredesproces te revitaliseren tijdens deze review,⁸ liepen op niets uit. Beide partijen – de Taliban en de Afghaanse regering – wezen een Amerikaans voorstel voor het aanwijzen van een interim-regering en houden van verkiezingen af.⁹

Aankondiging internationale troepenterugtrekking

² Wanneer dit hoofdstuk verwijst naar de Afghaanse regering doelt het op de regering onder leiding van president Ghani die tot 15 augustus 2021 aan de macht was.

³ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 15, november 2021.

⁴ Voor details, zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 13, november 2020.

⁵ USIP, H.E. Abdullah Abdullah Discusses Peace Talks in Afghanistan, 24 juni 2020; International Crisis Group, What Future for Afghan Peace Talks under a Biden Administration?, 13 januari 2021; Al Jazeera, Afghan rivals set to resume talks in Doha amid surge in violence, 5 januari 2021; Military Times, Afghan government, Taliban ready to set agenda for peace talks, US envoy says, 2 december 2020; The New York Times, Afghan and Taliban Negotiators Agree on Peace Talks' Procedures, 2 december 2020; The New York Times, What to Know About the Afghan Peace Talks, 15 februari 2021; Al Jazeera, Why Afghanistan-Taliban peace talks have not reached breakthrough, 12 januari 2021.

⁶ International Crisis Group, What Future for Afghan Peace Talks under a Biden Administration?, 13 januari 2021; Al Jazeera, Afghan peace talks resume in Doha as US reviews Taliban deal, 23 februari 2021.

⁷ Voor details, zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 13, november 2020.

⁸ Reuters, U.S. proposes interim government could run Afghanistan until new polls, 9 maart 2021.

⁹ Reuters, Exclusive: Afghan president, rejecting U.S. peace plan, to offer election in six months, officials say, 23 maart 2021; Giustozzi, Afghanistan: The Taliban Seek a Negotiated Path to Power. Will It Work?, RUSI, 26 april 2021.

Op 14 april 2021 kondigde president Biden de algehele terugtrekking van de resterende Amerikaanse troepen in Afghanistan aan, met 11 september 2021 als uiterlijke deadline.¹⁰ Deze aankondiging werd gevolgd door een besluit van de NAVO om het voorbeeld van de VS te volgen (voor meer details over de troepenterugtrekking, zie sectie 1.4.1) en alle achtergebleven troepen terug te trekken.¹¹ De aankondiging van de internationale troepenterugtrekking was het startsein voor een grootschalig Talibanoffensief tegen de Afghaanse autoriteiten (voor meer details, zie secties 1.4.1 en 1.4.2). De onderhandelingen over een politieke oplossing voor het conflict vielen vervolgens zo goed als stil.¹²

Overwinning Taliban en vertrek president Ghani

Tussen 6 en 15 augustus 2021 veroverde de Taliban vrijwel alle Afghaanse provinciehoofdsteden, eindigend met de Afghaanse hoofdstad Kaboel (voor meer details, zie sectie 1.4.1). Op 14 augustus hield president Ghani een toespraak waarin hij stelde dat gesprekken over een vreedzame machtsoverdracht gaande waren en overeenstemming nabij was. Op 15 augustus drong de Taliban echter Kaboel binnen en vluchtte president Ghani naar, wat later bleek, Abu Dhabi.¹³ De Taliban nam die dag nog het presidentieel paleis in, riep het 'Islamitische Emiraat Afghanistan' uit en kondigde de vorming van een 'inclusieve islamitische regering' aan.¹⁴ Voormalig president Hameed Karzai, dr. Abdullah Abdullah en Gulbuddin Hekmatyar, krijgsheer en leider van de partij Hezb-e Islami, vormden een raad om een vreedzame machtsoverdracht aan de Taliban te faciliteren.¹⁵ Vicepresident Amrullah Saleh vluchtte naar de provincie Panjshir, waar lokale opposanten zich tegen de Taliban bleven verzetten, (zie secties 1.4.3.4 en 2.2.1.1) en riep zichzelf uit tot *acting president*.¹⁶

1.2 Machtsverhoudingen

Gedurende de verslagperiode zijn de machtsverhoudingen op zowel nationaal als lokaal niveau fundamenteel veranderd. Op nationaal niveau viel de voormalige Afghaanse regering onder president Ghani. De Taliban kwam op 15 augustus voor het eerst in twintig jaar weer aan de macht. Op lokaal niveau leverden veel machthebbers die voorheen loyaal aan de overheid waren zich zonder veel strijd over aan de Taliban. Nog steeds geldt – zoals werd opgemerkt in eerdere ambtsberichten – dat Afghanistan geen eenheid vormt waar het gaat om etniciteit, ideologie, of steun voor een charismatische leider, dat sterke etnische en tribale banden de vorming van nationale eenheid bemoeilijken, en dat de samenleving wordt gekenmerkt door een diffuse machtsverdeling waarbij het bevoordelen van de eigen groep een belangrijke rol speelt. Aangezien de achterban van de Taliban voornamelijk uit (rurale) Pashtoens uit het zuiden en zuidoosten van Afghanistan bestaat, betekent de machtsovername door de Taliban dat de machtsbalans (weer) ten faveure van deze groep is uitgeslagen. (zie sectie 4.1.7 voor meer informatie

¹⁰ White House, Remarks by President Biden on the Way Forward in Afghanistan, 14 april 2021.

¹¹ NATO, NATO Allies decide to start withdrawal of forces from Afghanistan, 14 april 2021.

¹² Vertrouwelijke bron, 19 juli 2021; Reuters, Afghan gov't and Taliban negotiators meet in Doha to discuss peace, 9 juni 2021. Er was sprake van een kleine heropleving van de onderhandelingen halverwege juli 2021, toen delegaties van de Afghaanse regering en Taliban weer bijeenkwamen in Qatar voor een tweedaagse bijeenkomst. Dit initiatief leidde echter niet tot een doorbraak. TOLONews, Afghan Politicians Leave Kabul for Talks with Taliban in Doha, 16 juli 2021.

¹³ The New York Times, First resistance to Taliban rule tests Afghanistan's uncertain future, 18 augustus 2021.

¹⁴ AP, The Latest: Taliban holding talks for 'inclusive' government, 15 augustus 2021.

¹⁵ AP, Taliban sweep into Afghan capital after government collapses, 16 augustus 2021.

¹⁶ The New York Times, First resistance to Taliban rule tests Afghanistan's uncertain future, 18 augustus 2021.

over de rol van etniciteit in Afghanistan).¹⁷ Ook de Taliban is geen unitaire beweging, maar een 'netwerk van netwerken',¹⁸ met soms tegenstrijdige belangen.¹⁹ Meer informatie over de machtsverdeling binnen de Taliban volgt in sectie 1.4.3.5 en de secties 2.1.4 en 2.1.5.

In Afghanistan zijn vijandschappen en allianties niet in beton gegoten en is er niet alleen sprake van competitie tussen verschillende groepen. Er bestaat een complex netwerk van sociale verbanden tussen verschillende groepen op basis van eerdere samenwerking of eerdere strategische afspraken tussen lokale leiders. Deze verbanden bestaan zowel tussen bondgenoten als tussen vijanden. Dit betekent dat (lokale) machtsactoren constant met elkaar in contact zijn. Het Taliban bliksemoffensief dat werd gefaciliteerd door de snelle overgave van zowel het leger als lokale krijgsheren en milities, legde deze realiteit en de pragmatische instelling van Afghaanse machthebbers – en burgers – bloot. Dit past in een realiteit waarin lokale machthebbers constant afwegingen maken over hoe zij het beste hun positie kunnen behouden en hun loyaliteit naargelang verschuiven.²⁰ In de weken na de machtsovername heeft de Taliban bijeenkomsten georganiseerd met lokale machthebbers, politici en militairen om zich van hun loyaliteit te verzekeren. Volgens *The New York Times* hebben verschillende machtige personen met sterke banden met de voormalige regering, zoals de voormalige gouverneur van Kandahar en de broer van voormalig president Ghani, trouw gezworen aan de Taliban.²¹

1.3 Corruptie

Zoals het vorige ambtsbericht opmerkte is corruptie een wijdverbreid fenomeen in Afghanistan.²² In 2020 behoorde Afghanistan tot de vijftien landen waar burgers de hoogste mate van corruptie ervoeren volgens de *Transparency International Corruption Perceptions Index*.²³ De omvangrijke effecten van corruptie op de veiligheidssituatie in Afghanistan werden duidelijk tijdens het offensief van de Taliban in de zomer van 2021. Corruptie door de voormalige regering en binnen de *Afghan National Defense and Security Forces* (ANDSF) resulteerde in een gebrek aan ammunitie, materieel, voedsel en manschappen.²⁴ Dit leidde tot een lage moraal onder de strijdkrachten en tot de vrijwel collectieve overgave van de strijdkrachten aan de Taliban.²⁵ Deze ontwikkeling begon met afspraken tussen de Taliban en strijdkrachten en lokale leiders op het platteland waar de Taliban strijdkrachten betaalde om zich zonder verzet over te geven. De Taliban hield vast aan deze succesvolle tactiek gedurende hun bezetting van Afghaanse steden.²⁶ Belangrijke steden zoals Kunduz, Mazar-i-Sharif en Herat vielen na onderhandelingen tussen de

¹⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 10, november 2021.

¹⁸ Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021.

¹⁹ Brookings, Will the Taliban regime survive?, 31 augustus 2021.

²⁰ Malejacq, R., Warlord Survival: The Delusion of Statebuilding in Afghanistan, 2020.

²¹ The New York Times, After Quick Victory, Taliban Find Governing Is Harder, 31 augustus 2021.

²² Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 11, november 2020.

²³ Transparency International, Corruption Perceptions Index 2020, 28 januari 2021. Zie ook: National Geographic, As the Taliban return, Afghanistan's past threatens its future, 15 augustus 2021.

²⁴ AAN, The Khalid Payenda Interview (1): An insider's view of politicking, graft and the fall of the Republic, 27 september 2021.

²⁵ The Washington Post, Afghanistan's military collapse: Illicit deals and mass desertions, 16 augustus 2021. The New York Times, The Afghan Military Was Built Over 20 Years. How Did It Collapse So Quickly?, 13 augustus 2021; AP, Afghan forces struggle, demoralized, rife with corruption, 27 mei 2021; CSIS, The Reasons for the Collapse of Afghan Forces, 17 augustus 2021. Zie ook: CFR, How the Afghan Army Collapsed Under the Taliban's Pressure, 16 augustus 2021.

²⁶ The Washington Post, Afghanistan's military collapse: Illicit deals and mass desertions, 16 augustus 2021.

Taliban en tribale leiders, hoge overheidsfunctionarissen en/of de leiding van de strijdkrachten.²⁷

Er was volgens verschillende bronnen ook sprake van mismanagement van internationale ontwikkelingsgelden, zelfverrijking van politici en andere machthebbers, en corruptie bij de verlening van overheidsdiensten zoals gezondheidszorg, onderwijs, en rechtspraak.²⁸ In oktober 2020 stelde de *Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction* (SIGAR), een toezichtsorgaan van het Amerikaanse Congres, dat ongeveer 19 miljard dollar van 63 miljard dollar die de VS hadden geïnvesteerd in de heropbouw van Afghanistan verloren was gegaan door verspilling en corruptie.²⁹ Dit soort praktijken leidden tot onvrede onder de bevolking. De Taliban had profijt van deze onvrede en zou haar draagvlak onder de bevolking vergroot hebben door meer efficiënte en minder corrupte diensten – met name ‘rechtspraak’ en geschilbeslechting – te bieden dan de regering in gebieden onder haar controle, aldus verschillende bronnen.³⁰

1.4 Veiligheidssituatie

In augustus 2021 viel Afghanistan in handen van de Taliban. Het geweld escaleerde geleidelijk vanaf mei 2021, na de aankondiging van de algehele internationale troepenterugtrekking. Dit resulteerde in een sterke toename van het aantal burgerslachtoffers en ontheemden (voor details, zie sectie 1.4.2 en hoofdstuk 5). Het merendeel van de Afghaanse provinciehoofdsteden viel echter in een kort tijdsbestek – in de periode tussen 6 en 15 augustus 2021 – veelal zonder dat er sprake was van veel geweld tegen burgers. De hoofdstad Kaboel viel zonder noemenswaardige strijd en slachtoffers.³¹

1.4.1 Algemeen overzicht van de veiligheidssituatie in Afghanistan

Internationale troepenterugtrekking

In april 2021 kondigde de Amerikaanse president Joe Biden de volledige terugtrekking van Amerikaanse troepen aan voor uiterlijk 11 september 2021.³² Deze aankondiging werd gevolgd door een besluit van de NAVO-bondgenoten, waaronder Nederland, om hetzelfde te doen.³³ Naar aanleiding van de eerdere overeenkomst tussen de Amerikanen en de Taliban was er al sprake van een sterke daling van het aantal internationale troepen in Afghanistan gedurende de vorige verslagperiode.³⁴ Het Amerikaanse leger was op dat moment de enige buitenlandse mogendheid die operaties uitvoerde in Afghanistan in het kader van de missie *Operation Freedom's Sentinel*. Andere NAVO-landen zagen toe op het trainen, adviseren en ondersteunen van Afghaanse veiligheidstroepen.³⁵ De definitieve

²⁷ The Washington Post, Afghanistan's military collapse: Illicit deals and mass desertions, 16 augustus 2021.

²⁸ ZEIT Magazin (via European Press Prize), Among the Taliban, november 2020; ODI, Rebel rule of law Taliban courts in the west and north-west of Afghanistan, mei 2020; National Geographic, As the Taliban return, Afghanistan's past threatens its future, 15 augustus 2021; Financial Times, How exile changed the Taliban, 25 augustus 2021.

²⁹ National Geographic, As the Taliban return, Afghanistan's past threatens its future, 15 augustus 2021. De 63 miljard dollar betreft slechts een deel van de heropbouwsteun aan Afghanistan door de VS.

³⁰ ZEIT Magazin (via European Press Prize), Among the Taliban, november 2020; ODI, Rebel rule of law Taliban courts in the west and north-west of Afghanistan, mei 2020; Brookings, Will the Taliban regime survive?, 31 augustus 2021.

³¹ The New York Times, What Scenes From the Taliban's Victory in Afghanistan Reveal, 16 augustus 2021.

³² White House, Remarks by President Biden on the Way Forward in Afghanistan, 14 april 2021.

³³ NATO, NATO Allies decide to start withdrawal of forces from Afghanistan, 14 april 2021.

³⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 31, november 2021.

³⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 31, november 2021.

troepenterugtrekking begon op 1 mei 2021. Eind juni hadden 4.800 NAVO-militairen Afghanistan verlaten,³⁶ en begin juli verlieten de VS en bondgenoten de laatste Amerikaanse luchtmachtbasis in Bagram (provincie Parwan).³⁷ Een paar dagen later gaf het Pentagon aan dat de terugtrekking voor negentig procent compleet was,³⁸ en maakte president Biden bekend dat uiterlijk 31 augustus 2021 alle Amerikaanse militairen Afghanistan verlaten zouden hebben, bijna twee weken voor de deadline van 11 september 2021 die Biden in april 2021 aankondigde.³⁹ In juli 2021 hadden militairen van de overige NAVO-lidstaten Afghanistan grotendeels verlaten.⁴⁰

Gedurende de periode van de troepenterugtrekking bleef het Amerikaanse leger beperkte luchtsteun bieden aan het Afghaanse leger.⁴¹ Deze steun werd begin augustus opgevoerd met als doel de terreinwinst door de Taliban, en met name de overname van hoofdsteden van districten door de Taliban, af te remmen en tijd te winnen voor het Afghaanse leger om zich te herpositioneren.⁴² Na de machtsovername door de Taliban leidden Amerikaanse militairen met de hulp van militairen uit andere NAVO-landen de evacuatie van buitenlandse burgers en kwetsbare Afghanen via het vliegveld in Kaboel.⁴³ Deze evacuatie werd verhinderd door aanslagen en massale toestroom van mensen naar de luchthaven. Op 23 augustus 2021 vond er een beschieting door onbekende actoren plaats op Afghaanse militairen die internationale troepen steunden bij de evacuatie. Op 26 augustus 2021 leidde een dubbele zelfmoordaanslag door de Islamitische Staat Khorasan Provincie (ISKP) op het vliegveld van Kaboel tot ten minste 170 dodelijke slachtoffers – voornamelijk Afghaanse burgers – en ongeveer tweehonderd gewonden. Onder de doden waren dertien Amerikaanse militairen.⁴⁴ Op 30 augustus 2021 verliet de laatste Amerikaanse militair Afghanistan.⁴⁵

Opmars van de Taliban

Tussen november 2020 en 15 augustus 2021 verslechterde de veiligheidssituatie in Afghanistan sterk ten opzichte van de vorige verslagperiode. Ondanks dat gehoopt werd dat de onderhandelingen met de Taliban tot een vermindering van geweld zouden leiden, nam het geweldsniveau toe na het begin van de vredesonderhandelingen tussen de Taliban en de Afghaanse overheid in september 2020.⁴⁶ Hierdoor eindigde 2020, met 25.000 geweldsincidenten, als het meest gewelddadige jaar ooit sinds UNAMA begon met het systematisch bijhouden van geweldsincidenten in 2009, aldus de VN-Veiligheidsraad.⁴⁷ Tegelijkertijd was het aantal burgerslachtoffers, 8.820 in totaal van wie 3.035 dodelijke burgerslachtoffers

³⁶ AP, Most European troops exit Afghanistan quietly after 20 years, 30 juni 2021.

³⁷ The New York Times, U.S. Leaves Its Last Afghan Base, Effectively Ending Operations, 4 juli 2021; CNN, Hasty air base handover sums up America's hurried exit from its longest war, 6 juli 2021.

³⁸ Deutsche Welle, Afghanistan: US withdrawal more than 90% complete, Pentagon says, 6 juli 2021. Zie ook SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 59, 30 juli 2021.

³⁹ The White House, Remarks by President Biden on the Drawdown of U.S. Forces in Afghanistan, 8 juli 2021.

⁴⁰ FIDES, ASIA/AFGHANISTAN - The Italian military contingent leaves the country: the future is uncertain, 9 juni 2021; Reuters, German military completes withdrawal from Afghanistan, 29 juni 2021; The Guardian, UK to bring home last remaining troops in Afghanistan this weekend, 2 juli 2021; Rijksoverheid.nl, Nederland blijft inzetten op een stabiel Afghanistan, 18 juni 2021; SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 50, 30 juli 2021.

⁴¹ Reuters, U.S. offers further air support to Afghan troops amid Taliban offensive, 26 juli 2021.

⁴² The New York Times, U.S. Airstrikes in Afghanistan Could Be a Sign of What Comes Next, 3 augustus 2021.

⁴³ CNBC, U.S. ends 20-year war in Afghanistan with final evacuation flights out of Kabul, 30 augustus 2021.

⁴⁴ CNBC, U.S. ends 20-year war in Afghanistan with final evacuation flights out of Kabul, 30 augustus 2021.

⁴⁵ NPR, He Is The Last American Soldier To Leave Afghanistan, 30 augustus 2021; CNBC, U.S. ends 20-year war in Afghanistan with final evacuation flights out of Kabul, 30 augustus 2021.

⁴⁶ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

⁴⁷ United Nations Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 23, 1 juni 2021.

het laagste aantal ooit sinds 2013.⁴⁸ Hierbij dient wel aangetekend te worden dat het aantal burgerslachtoffers sterk steeg na de aanvang van de vredesonderhandelingen.⁴⁹

Het geweld escaleerde verder vanaf mei 2021 na de aanvang van de algehele internationale troepenterugtrekking.⁵⁰ Deze escalatie ging samen met de verovering van veel grondgebied door de Taliban. Volgens *FDD's Long War Journal*⁵¹ had de Taliban in april 2021 73 districten van de in totaal 387 districten⁵² in handen. Eind juli was dit gestegen tot 223; een verdriedubbeling.⁵³ Cijfers van het *Afghan Analysts Network* (AAN), een non-profit onderzoeksorganisatie,⁵⁴ schetsten een vergelijkbaar beeld. Volgens AAN had de Taliban begin mei 2021 33 districten in handen. Op 24 juli was dit aantal gestegen naar 226 districten.⁵⁵

Waar de Taliban voorheen vooral plattelandsdistricten veroverde, begon het vanaf augustus 2021 provinciale hoofdsteden in te nemen.⁵⁶

- Op 6 en 7 augustus vielen de eerste twee provinciehoofdsteden. Het betrof de steden Zaranj (Nimroz) op de grens met Iran (zie ook hoofdstuk 4),⁵⁷ en Sheberghan, de hoofdstad van de provincie Jowzjan en het hoofdkwartier van de Oezbeekse krijgshoofd Dostum.⁵⁸
- Op 8 augustus vielen de gelijknamige districtshoofdsteden van de provincies Kunduz en Sar-i Pul, en de stad Taloqan, de hoofdstad van de provincie Takhar, in handen van de Taliban.⁵⁹
- Op 9 augustus veroverde de Taliban Aybak, de hoofdstad van de provincie Samangan.⁶⁰
- Op 10 augustus kreeg de Taliban de provinciehoofdsteden Faizabad (Badakhshan), Farah City (Farah) en Pul-i Kumri (Baghlan) onder controle.⁶¹
- Op 12 en 13 augustus vielen de steden Ghazni City (Ghazni),⁶² Kandahar (Kandahar)⁶³ en Herat (Herat).⁶⁴
- Vier uur nadat de Taliban Kandahar en Herat innam, vielen ook Laskar Gah

⁴⁸ OHCHR, Civilian casualties surged after peace talks began in Afghanistan – UN report, 23 februari 2021.

⁴⁹ OHCHR, Civilian casualties surged after peace talks began in Afghanistan – UN report, 23 februari 2021.

⁵⁰ AAN, New UNAMA Civilian Casualties report: The human cost of the Taliban push to take territory, 26 juli 2021; UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 1, 26 juli 2021.

⁵¹ FDD's Long War Journal, een publicatie van de stichting Foundation for Defense of Democracies, houdt sinds 2014 bij welk grondgebied onder controle van de Taliban of overheid staat, en welke districten betwist worden.

⁵² Dit is het totale aantal districten in Afghanistan volgens de Central Statistics Office (CSO) en het Independent Directorate of Local Governance (IDLG). Dit aantal wordt echter betwist. AAN, Official list of Afghanistan's districts, 16 augustus 2018.

⁵³ FDD's Long War Journal, Half of Afghanistan's provincial capitals under threat from Taliban, 15 juli 2021.

⁵⁴ Voor meer informatie, zie: [About AAN - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](https://afghanistan-analysts.org/).

⁵⁵ AAN, New UNAMA Civilian Casualties report: The human cost of the Taliban push to take territory, 26 juli 2021.

⁵⁶ De Volkskrant, Taliban rollen als vloedgolf over delen van Afghanistan en veroveren vier provinciehoofdsteden, 8 augustus 2021.

⁵⁷ The New York Times, Taliban Seize Afghan Provincial Capital Just Weeks Before Final U.S. Withdrawal, 7 augustus 2021.

⁵⁸ The New York Times, Taliban Take Second Afghan City in Two Days, 7 augustus 2021.

⁵⁹ RFE/RL, Kunduz, while the provincial capital of Sar-e Pol and Taloqan, the capital of northeastern Takhar Province, 9 augustus 2021; The New York Times, The Taliban fly their flag in Kunduz as exhausted Afghan troops regroup., 8 augustus 2021.

⁶⁰ TOLO News, Samangan's Center Aybak Falls to Taliban, 10 augustus 2021.

⁶¹ FDD's Long War Journal, Former headquarters of Northern Alliance falls under Taliban control, 10 augustus 2021.

⁶² BBC, Afghanistan war: Army chief replaced as Taliban seize more cities, 12 augustus 2021; CNN, Taliban captures key cities Herat and Ghazni, leaving Kabul increasingly isolated, 12 augustus 2021.

⁶³ Al Jazeera, Taliban claims Kandahar as onslaught continues, 12 augustus 2021.

⁶⁴ CNN, Taliban captures key cities Herat and Ghazni, leaving Kabul increasingly isolated, 12 augustus 2021.

- (Helmand),⁶⁵ Qala-i-Naw (Badghis),⁶⁶ Firoz Koh (Ghor),⁶⁷ Qalat (Zabul), Tarin Kot (ook wel Tarin Kowt) (Uruzgan) en Pul-i Alam (Logar).⁶⁸
- Op 14 augustus viel de laatste noordelijke provinciehoofdstad, Mazar-i-Sharif (Balkh), in handen van de Taliban.⁶⁹ Op die dag vielen ook Maimana, de provinciehoofdstad van Faryab, en de provincies Paktika, Paktia, Laghman en Kunar.⁷⁰
- In de ochtend van 15 augustus viel Jalalabad (Nangarhar) en nam de Taliban ook de provincies Maydan Wardak, Khost, Kapisa en Parwan in.⁷¹ Later die dag werd Kaboel ingenomen.⁷² Bamyan City kwam ook onder controle van de Taliban.⁷³

Zoals dit overzicht laat zien begon de opmars van de Taliban via het noorden van het land, wat opvallend is omdat het noorden in het verleden juist gold als een bastion tegen de Taliban.⁷⁴ Na de val van de grote steden Kandahar en Lashkar Gah in het zuiden van Afghanistan, viel die regio – die geldt als de geboortegrond van de Taliban – ook snel geheel in handen van de Taliban.⁷⁵ Dit gebeurde grotendeels tegelijkertijd met de laatste districten die nog betwist werden in het westen van Afghanistan.⁷⁶ Op 15 augustus veroverde de Taliban Kaboel. Op dat moment stonden volgens *FDD's Long War Journal* nog 37 districten onder controle van de overheid, werden 66 districten betwist en had de Taliban 304 districten in handen.⁷⁷

Taliban controle over grensposten

Vanaf eind juli 2021 controleerde de Taliban bijna de gehele Afghaanse buitengrens.⁷⁸ Op zondag 15 augustus 2021 nam de Taliban de Torkham-grenspost met Pakistan in. Dit was de laatste grenspost die op dat moment nog in handen van de regering was. De inname van Torkham betekende dat het vliegveld van Kaboel de enige formele uitweg uit Afghanistan werd.⁷⁹ Tienduizenden Afghanen en buitenlanders probeerden in de tweede helft van augustus dan ook om via het vliegveld van Kaboel het land nog op het laatste moment te verlaten.⁸⁰ Met het oog op het faciliteren van de evacuatie namen Amerikaanse militairen vanaf 16 augustus 2021 de controle van het vliegveld over en werden commerciële vluchten geannuleerd.⁸¹ Op 18 augustus 2021 meldden bronnen dat de Taliban Afghanen die

⁶⁵ Reuters, Taliban capture two large Afghan cities; embassies getting staff out, 13 augustus 2021.

⁶⁶ Reuters, Factbox: Afghan cities taken over or contested by Taliban, 13 augustus 2021.

⁶⁷ Reuters, Factbox: Afghan cities taken over or contested by Taliban, 13 augustus 2021.

⁶⁸ Al Jazeera, Taliban seizes 18th Afghan city as UK warns of civil war: Live, 13 augustus 2021.

⁶⁹ The New York Times, Last Government-Held City in Afghanistan's North Falls to Taliban, 15 augustus 2021.

⁷⁰ FDD's Long War Journal, Taliban encircling Afghan capital Kabul, prepping final assault through east, 14 augustus 2021.

⁷¹ AP, Taliban sweep into Afghan capital after government collapses, 16 augustus 2021.

⁷² The New York Times, The Taliban close in on Kabul, the last government stronghold., 15 augustus 2021; Reuters, Taliban enter Afghan capital as US diplomats evacuate by chopper, 15 augustus 2021.

⁷³ Xinhua, Afghan interior minister says power to be peacefully transferred to transitional government, 15 augustus 2021.

⁷⁴ The New York Times, The insurgents' success in northern Afghanistan is an ill omen for Kabul., 10 augustus 2021; The New York Times, Fear Sets in as Taliban Seize Former Bastions of Resistance, 11 augustus 2021. Volgens bronnen heeft de Taliban de laatste jaren veel geïnvesteerd in het rekruteren van lokale strijders en creëren van draagvlak onder lokale (Pasjtoen)gemeenschappen in het noorden van Afghanistan. Daarnaast profiteerde de Taliban van het ontstaan van een machtsvacuüm door acties van de overheid gericht op het indammen van de macht van noordelijke krijgsheren (zie secties 1.2 en 1.4.3.3).

⁷⁵ ABC News, Taliban sweep across Afghanistan's south; take 4 more cities, 13 augustus 2021.

⁷⁶ Al Jazeera, Taliban seizes 18th Afghan city as UK warns of civil war: Live, 13 augustus 2021.

⁷⁷ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd – stand van zaken op 15 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 16 augustus 2021.

⁷⁸ France 24, Timeline: Taliban's sweeping offensive, 2 augustus 2021; The Times, Taliban earn millions from captured border posts, 2 augustus 2021.

⁷⁹ Reuters, Taliban enter Afghan capital, president and diplomats flee, 15 augustus 2021.

⁸⁰ Reuters, Taliban enter Afghan capital, president and diplomats flee, 15 augustus 2021.

⁸¹ The New York Times, What Scenes From the Taliban's Victory in Afghanistan Reveal, 16 augustus 2021.

het vliegveld wilden betreden om het land te ontluchten, tegenhield met geweld en schoten in de lucht.⁸² De veelheid aan controleposten van de Taliban in de stad Kaboel maakte het zeer lastig voor Afghanen die naar het vliegveld wilden.⁸³ De evacuatie vond plaats onder grote tijdsdruk, omdat de Taliban op 23 augustus 2021 had aangegeven na 31 augustus 2021 geen aanwezigheid van internationale troepen op het vliegveld – en in geheel Afghanistan – meer te zullen dulden.⁸⁴ Tijdens de evacuatie stierven enkele tientallen burgers, onder andere door verdringing en schietincidenten.⁸⁵ Zo kwamen volgens *Deutsche Welle* in de eerste week van de evacuatie een tiental Afghanen om door vertrapping en kwamen er op 22 augustus 2021 hierdoor zeven burgers om het leven.⁸⁶ Bij een schietincident op 23 augustus 2021 kwam een Afghaanse soldaat om het leven en raakten enkele burgers gewond. Volgens een persvoorlichter van het Amerikaanse leger, die werd geïnterviewd door *AP*, schoot een onbekende dader op Afghaanse strijdkrachten bij de noordelijke poort van het vliegveld. De Afghaanse strijdkrachten, Amerikaanse militairen en militairen van andere NAVO-landen reageerden door op deze aanvaller te schieten.⁸⁷ Daarnaast vond er op 26 augustus 2021 de reeds genoemde ISKP-aanslag op het vliegveld plaats, die leidde tot ten minste 170 dodelijke slachtoffers.⁸⁸

Doorgangswegen

Gedurende de verslagperiode gebruikte de Taliban controleposten op wegen om voorbijgangers af te persen en om vijanden – met name overheidspersoneel – te ontvoeren en/of te doden.⁸⁹ De *United Nations Assistance Mission in Afghanistan* (UNAMA) beschuldigde de Taliban van het plaatsen van bembommen op wegen naar districten die onder controle van de Taliban stonden.⁹⁰ Op wegen waar de ANDSF aanwezig waren, persten voor de machtsovername door de Taliban zowel de regeringsstrijdkrachten⁹¹ als criminelen burgers af.⁹² *Garda World*, een internationale private veiligheidsonderneming, rapporteerde dat vrachtwagenchauffeurs gedurende deze verslagperiode omreden om te ontsnappen

⁸² The Wall Street Journal, Taliban crack down on protests, hamper Kabul evacuations, 18 augustus 2021; The New York Times, First resistance to Taliban rule tests Afghanistan's uncertain future, 18 augustus 2021.

⁸³ The Wall Street Journal, In Kabul, Private Rescue Efforts Grow Desperate as Time to Evacuate Afghans Runs Out, 25 augustus 2021.

⁸⁴ NOS, Ministers over evacuatie Kabul: na vrijdag ingewikkeld, niet iedereen kan mee, 25 augustus 2021; Euronews, Afghanistan: Taliban say August 31 deadline for troop withdrawals a 'red line', 23 augustus 2021.

⁸⁵ Reuters, Firefight involving Western forces erupts amid Kabul airport evacuation chaos, 23 augustus 2021. Zie ook: NRC, Meerdere evacuatievluchten vanuit Nederland • 'Vijf doden op vliegveld van Kabul', 16 augustus 2021; Le Monde, L'Afghanistan aux mains des talibans, vent de panique à l'aéroport de Kaboul, 16 augustus 2021.

⁸⁶ ITV, Evacuations continue as seven Afghans killed in stampede while fleeing Taliban at Kabul airport, 22 augustus 2021; Deutsche Welle, Biden says his 'heart aches' for people trying to leave Afghanistan — as it happened, 22 augustus 2021.

⁸⁷ AP, Deadly gunfire at airport; Taliban insist on US pullout date, 23 augustus 2021.

⁸⁸ NRC, Op evacuatielijst staan is nu levensgevaarlijk, 27 augustus 2021; CNN, Evacuation from Afghanistan in final phase after deadly Kabul airport attack, 28 augustus 2021; CNN, Evacuation from Afghanistan in final phase after deadly Kabul airport attack, 28 augustus 2021; Reuters, U.S. on alert for further Kabul attacks in race to complete evacuations, 28 augustus 2021.

⁸⁹ OSAC, Afghanistan Country Security Report, 27 juli 2021; Rolling Stone, Highway to Hell: A Trip Down Afghanistan's Deadliest Road, 22 januari 2021; MENAFN, Afghanistan- Taliban: the Monster of Terror and Kidnap in Highways of Central Areas, 16 januari 2021. Voor specifieke voorbeelden, zie: La Prensa Latina, Taliban kidnap 28 Hazara travelers in Afghanistan, 25 november 2020. The Afghan newspaper Dari VOA reported about the same incident in Dari: Dari VOA News, Taliban kidnapped tens of passengers in Maidan Wardak, 25 november 2020. See: darivoo.com, *ریوندند چلریز در را غیرنظامی ۲۸ طالبان: وردک میدان پولیس* (darivoo.com), geraadpleegd op 4 juni 2020; KabulNow, Taliban kidnap four civilians in Qarabagh district of Ghazni, 10 januari 2021; KabulNow, Taliban kidnap senior members of Ghazni's appeal court, 19 september 2020. KabulNow, Taliban abduct 18 civilians in Maidan Wardak province, 25 november 2020.

⁹⁰ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 7, 26 juli 2021.

⁹¹ Rolling Stone, Highway to Hell: A Trip Down Afghanistan's Deadliest Road, 22 januari 2021.

⁹² France 24, Road to ruin: Double tax and bandits on the Pakistan-Afghan trade route, 29 juli 2021.

aan intimidatie en ontvoeringen.⁹³ In augustus 2021 golden de meeste doorgangswegen in Afghanistan als onveilig en waren de wegen die Kaboel verbonden met provincies en andere steden het gevaarlijkst.⁹⁴ Het aantal Talibancontroleposten op doorgangswegen in Afghanistan nam toe nadat het merendeel van de internationale troepen het land had verlaten. Dit leidde tot isolatie van steden.⁹⁵ Omdat veel provinciehoofdsteden gesitueerd zijn op de voornaamste doorgangswegen, betekende de reeks van innames van provinciehoofdsteden door de Taliban in augustus dat steeds meer hoofdwegen versperd raakten. Daarmee raakten de overgebleven gebieden die nog wel onder controle stonden van de overheid steeds verder geïsoleerd. Dit gold voor onder meer Herat, Kandahar en Mazar-i-Sharif.⁹⁶ Ondanks de vele controleposten bleven burgers voor de val van Kaboel proberen om via de weg naar Kaboel te ontsnappen.⁹⁷ Na de val van Kaboel probeerden veel burgers ook nog om via de weg naar buurlanden te vluchten.⁹⁸

1.4.2

Burgerslachtoffers

De periode tussen november 2020 en augustus 2021 kenmerkte zich door een sterke toename van het aantal burgerslachtoffers door het conflict, met name vanaf mei 2021. Hoewel veel provinciehoofdsteden en ook de hoofdstad Kaboel zonder veel strijd en in een korte periode in handen van de Taliban vielen, werd er op andere plaatsen zwaar gevochten tussen regeringseenheden en de Taliban. De onderstaande secties bevatten een overzicht van het algehele aantal burgerslachtoffers in Afghanistan in 2020 en de eerste helft van 2021, voornamelijk op basis van rapporten van UNAMA.

UNAMA rapporteerde tussen 2009 en juli 2021 elk kwartaal en jaarlijks over burgerslachtoffers als gevolg van het conflict. In deze rapportages wordt melding gemaakt van het aantal doden en gewonden, de (vermeende) veroorzakers van de slachtoffers en het soort geweld waardoor de slachtoffers gedood zijn of gewond raakten. Aangezien UNAMA enkel rapporteerde over geverifieerde gevallen, betreft het aantal door UNAMA gerapporteerde burgerslachtoffers een minimumaantal.

1.4.2.1

Aantal burgerslachtoffers

Ondanks dat de gevechten tussen de Taliban en de Afghaanse overheid normaalgesproken afnamen in de winter, was het laatste kwartaal van 2020 de periode met het grootste aantal burgerdoden van het jaar en was november 2020 met 965 burgerslachtoffers (302 doden en 663 gewonden) de bloedigste november sinds UNAMA begon met het monitoren van burgerslachtoffers in 2009.⁹⁹ Deze trend zette door in 2021. Volgens data van UNAMA was er sprake van 5.183 burgerslachtoffers (1.659 doden en 3.524 gewonden) in de eerste helft van 2021, een toename van 47% in vergelijking met het aantal burgerslachtoffers in de eerste helft van 2020. De *Afghanistan Independent Human Rights Commission* (AIHRC)

⁹³ Garda World, Afghanistan: Increased militant violence, mainly by the Taliban, continuing nationwide as of Aug. 3 /update 1, 3 augustus 2021.

⁹⁴ Garda World, Afghanistan: Increased militant violence, mainly by the Taliban, continuing nationwide as of Aug. 3 /update 1, 3 augustus 2021.

⁹⁵ The Guardian, Seven days that shook Afghanistan: how city after city fell to the Taliban, 14 augustus 2021.

⁹⁶ The Washington Post, 'It's all Taliban country now': New militant checkpoints on key roadways choke off parts of Afghanistan, 30 april 2021; Reuters, Taliban tighten control of Afghan north as residents weigh options, 10 augustus 2021; The Guardian, Herat residents fear Taliban in their homes and workplaces as it masses outside city, 31 juli 2021; CNN, Besieged on a 'Taliban-made island,' Kandahar's residents see no way out as militants advance ever closer, 9 augustus 2021.

⁹⁷ The New York Times, Afghanistan Before the Fall, 1 september 2021.

⁹⁸ The New York Times, Under Taliban Rule, Life in Kabul Transforms Once Again, 24 augustus 2021.

⁹⁹ AAN, New UNAMA Civilian Casualties report: The human cost of the Taleban push to take territory, 26 juli 2021; UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 13, februari 2021.

telde 5.321 burgerslachtoffers gedurende dezelfde periode (1.677 doden en 3.644 gewonden).¹⁰⁰ Het aantal burgerslachtoffers gedurende de eerste helft van 2021 was vergelijkbaar met de recordcijfers die werden gemeten gedurende de eerste zes maanden van het jaar tussen 2014 en 2018.¹⁰¹

Met name de maanden vanaf mei 2021 golden als zeer gewelddadig. Tussen 1 mei en 30 juni 2021 telde UNAMA 2.392 burgerslachtoffers, bijna even veel als in de vier voorafgaande maanden. Deze twee maanden waren de meest gewelddadige mei en juni sinds UNAMA begon met het systematisch bijhouden van burgerslachtoffers.¹⁰² SIGAR rapporteerde vergelijkbare trends op basis van cijfers van de NAVO *Resolute Support Mission* (RS). RS rapporteerde 2.149 burgerslachtoffers tussen januari en maart 2021 en 2.035 burgerslachtoffers in april en mei 2021 (705 doden en 1.330 gewonden).¹⁰³ VN-organisaties meldden dat in de maand juli 2021 meer dan duizend burgers waren omgekomen door het conflict.¹⁰⁴

1.4.2.2 Minderjarige en vrouwelijke slachtoffers

De toename van het aantal burgerslachtoffers gedurende de eerste helft van 2021 vond plaats onder zowel mannen, vrouwen, meisjes als jongens. Het aantal vrouwelijke slachtoffers verdubbelde ten opzichte van de eerste zes maanden van 2020 en het aantal mannelijke slachtoffers steeg met ongeveer 36%.¹⁰⁵ In totaal was veertien procent van de burgerslachtoffers in de eerste zes maanden van 2021 vrouw en tweeëndertig procent kind. Het betrof 727 vrouwelijke burgerslachtoffers (219 doden en 508 gewonden) en 1.682 minderjarige burgerslachtoffers (468 doden en 1.214 gewonden).¹⁰⁶ Grondgevechten, gevolgd door bomaanslagen waren de voornaamste oorzaken voor vrouwelijke en minderjarige slachtoffers. Opstandelingengroepen waren verantwoordelijk voor de helft van de minderjarige burgerslachtoffers en 57% van de vrouwelijke slachtoffers. Overheidstroepen waren verantwoordelijk voor respectievelijk 34% en 30% van de slachtoffers onder vrouwen en kinderen. Indirect vuur¹⁰⁷ was de oorzaak voor twaalf procent van de slachtoffers onder beide categorieën.¹⁰⁸ Op 10 augustus 2021 stelde UNICEF dat 27 kinderen waren omgekomen door het conflict in een periode van drie dagen.¹⁰⁹

1.4.2.3 Oorzaken van burgerslachtoffers en verantwoordelijke actoren

Volgens UNAMA en SIGAR waren de belangrijkste oorzaken van burgerslachtoffers gedurende de eerste zes maanden van 2021 aanslagen met geïmproviseerde explosieven (hierna: *Improvised Explosive Devices* – IED's) - zowel geïmproviseerde explosieven met drukplaten (*pressure plate IEDs*) als geïmproviseerde autobommen (*non-suicide vehicle-borne IEDs*) - en grondgevechten/direct vuur.¹¹⁰ UNAMA gaf aan dat gerichte aanslagen, luchtaanvallen, landmijnen en andere oorzaken ook burgerslachtoffers veroorzaakten:

¹⁰⁰ AIHRC, Summary Report on Civilian Casualties in the First Six Months of 2021 (January to end of June 2021), 1 augustus 2021.

¹⁰¹ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 1, 26 juli 2021.

¹⁰² UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 2, 26 juli 2021.

¹⁰³ SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 58, 30 juli 2021.

¹⁰⁴ BBC, Afghanistan war: At least 27 children killed in three days, UN says, 10 augustus 2021.

¹⁰⁵ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 1, 26 juli 2021.

¹⁰⁶ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 4, 26 juli 2021.

¹⁰⁷ Indirect vuur betreft: artilleriegranaten, mortieren, raketten en granaten. Zie: UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 15, februari 2021.

¹⁰⁸ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 4, 26 juli 2021.

¹⁰⁹ BBC, Afghanistan war: At least 27 children killed in three days, UN says, 10 augustus 2021; Reuters, At least 27 children killed in Afghanistan, U.N. says, 9 augustus 2021.

¹¹⁰ SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 58, 30 juli 2021; UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 2, 26 juli 2021.

1. IED's (38%: 1.958 slachtoffers, 501 doden en 1.457 gewonden)
2. Grondgevechten (33%: 1.710 slachtoffers, 489 doden en 1.221 gewonden)
3. Gerichte aanslagen (14%: 741 slachtoffers, 403 doden en 338 gewonden)
4. Luchtaanvallen (8%: 419 slachtoffers, 155 doden en 264 gewonden)
5. Andere oorzaken (4%: 210 slachtoffers, 70 doden en 140 gewonden)
6. Landmijnen (3%: 145 slachtoffers, 41 doden en 104 gewonden)¹¹¹

Het aantal slachtoffers ten gevolge van IED's verdriedubbelde en het aantal slachtoffers ten gevolge van grondgevechten nam toe met 41% in vergelijking met het eerste halfjaar van 2020.¹¹²

Volgens UNAMA kwam 64% van de burgerslachtoffers in de eerste zes maanden van 2021 voor rekening van *Anti-Government Elements* waaronder de Taliban (39%), ISKP (9%) en andere onbekende actoren (16%). De Afghaanse overheid en aan de overheid gelieerde gewapende groepen waren verantwoordelijk voor 25% van de slachtoffers. Elf procent van de burgerslachtoffers viel door indirect vuur, aldus UNAMA.¹¹³ NAVO RS stelde echter dat opstandelingengroepen verantwoordelijk waren voor 93% van de burgerslachtoffers (40% Taliban, 38% onbekende actoren, 14% ISKP en voor minder dan één procent het Haqqani-netwerk).¹¹⁴ Volgens UNAMA waren zowel de Taliban als het Afghaanse leger gedurende deze periode verantwoordelijk voor meer burgerslachtoffers dan in de eerste helft van 2020. Het aantal burgerslachtoffers dat werd toegerekend aan de Taliban steeg met 36% en het aantal burgerslachtoffers toegerekend aan het Afghaanse leger steeg met 45%.¹¹⁵ De Taliban was verantwoordelijk voor bijna alle burgerslachtoffers ten gevolge van pressure plate IEDs,¹¹⁶ en het Afghaanse leger was verantwoordelijk voor bijna alle slachtoffers ten gevolge van luchtaanvallen.¹¹⁷ Het leger en de Taliban waren beide verantwoordelijk voor slachtoffers door grondgevechten.¹¹⁸

Burgerslachtoffers ten gevolge van geweld door internationale troepen

Het is niet duidelijk hoeveel burgerslachtoffers vielen als gevolg van geweld door internationale troepen. *Air Forces Central Command*, de leiding van de Amerikaanse luchtmacht, publiceert sinds het begin van de Amerikaanse onderhandelingen met de Taliban geen informatie meer over het aantal Amerikaanse bombardementen in Afghanistan. Bij een drone-aanval door de VS in reactie op de ISKP-aanslag op het vliegveld in Kaboel kwamen eind augustus tien onschuldige burgers om het leven. Het betrof een hulpverlener van een internationale ngo en negen van zijn familieleden, onder wie zeven kinderen.¹¹⁹

Aanslagen met Improvised Explosive Devices (IED's)

IED's, voornamelijk *non-suicide vehicle-borne IEDs*, waren in de eerste helft van 2021 de voornaamste oorzaak van burgerslachtoffers. Het is niet mogelijk om een uitputtend overzicht van aanslagen met IED's gedurende de verslagperiode te geven. Hieronder volgen ter illustratie enkele voorbeelden van incidenten:

- In maart 2021 resulteerde een ontplofte autobom nabij een politiestation in

¹¹¹ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 2, 26 juli 2021.

¹¹² UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 3, 26 juli 2021.

¹¹³ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 3, 26 juli 2021.

¹¹⁴ SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 58, 30 juli 2021.

¹¹⁵ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 4, 26 juli 2021.

¹¹⁶ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 7, 26 juli 2021.

¹¹⁷ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 8, 26 juli 2021.

¹¹⁸ Het is niet duidelijk in welke mate iedere partij verantwoordelijk was voor dergelijke incidenten. UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina's 3, 8, 26 juli 2021.

¹¹⁹ NOS, VS gaat nabestaanden drone-aanval Afghanistan schadevergoeding betalen, 16 oktober 2020.

Herat in zeven doden, onder wie vrouwen en kinderen, en ten minste vijftig gewonden.¹²⁰

- Een zelfmoordaanslag met een autobom op een gasthuis in Logar op 30 april 2021 leidde tot vier dode en 118 gewonde burgers (28 jongens, elf meisjes, elf vrouwen en 68 mannen) en twintig dodelijke slachtoffers onder de Afghaanse veiligheidstroepen.¹²¹ De bomaanslag vond plaats tijdens het avondmaal waarmee het vasten tijdens de Ramadan onderbroken wordt (*iftar*).
- De aanslag met drie autobommen op de *Sayed ul-Shuhada*-meisjesschool in de Hazara-wijk Dasht-e-Barchi in Kaboel op 8 mei 2021 leidde tot 85 doden (42 meisjes, 28 vrouwen, negen mannen, drie jongens, en drie ongeïdentificeerde volwassenen) en 216 gewonden (106 meisjes, 66 vrouwen, 24 mannen en twintig jongens).¹²²
- Twee aanslagen door middel van magnetische bommen op passagiersbussen in Kaboel in juni 2021 leidden tot twaalf doden.¹²³
- Een gecombineerde aanslag met een autobom gevolgd door beschietingen in de compound van de voormalige minister van Defensie in de relatief veilige *Green Zone* van Kaboel in augustus 2021 resulteerde in ten minste acht doden en twintig gewonden.¹²⁴ Dit was de eerste aanslag op een Afghaanse hoogwaardigheidsbekleder sinds het begin van de onderhandelingen tussen de VS en de Taliban over troepenterugtrekking.

Gevechten tussen de overheid en de Taliban

In deze verslagperiode was er sprake van vele grootschalige gevechten tussen de Afghaanse overheid en de Taliban, waaronder incidenten waarbij het Afghaanse leger luchtaanvallen inzette. Het *Armed Conflict Location and Event Data Project* (ACLED), een internationale private onderzoeksinstituut, telde 5.838 gevechten (*battles*) in Afghanistan tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Dit aantal liep gestaag op vanaf de maand februari en piekte in mei en juni:¹²⁵

Maand	Aantal gevechten
December 2020	606
Januari 2021	656
Februari 2021	575
Maart 2021	639
April 2021	753
Mei 2021	929
Juni 2021	1.047
Juli 2021	633

Tabel 1.1: Aantal gevechten in Afghanistan per maand - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021.

Terwijl in rurale districten overheidstroepen zich vaak overgaven zonder veel weerstand,¹²⁶ en veel provinciehoofdsteden ook vielen zonder strijd, was dit niet in

¹²⁰ Reuters, Car bomb kills at least 7, injures 53 in Afghan Herat province, 12 maart 2021.

¹²¹ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 7, 26 juli 2021. Zie ook: Reuters, Car bomb kills 27 in Afghanistan's eastern Logar province, 30 april 2021; Al Jazeera, Suicide bombing kills over 20 in Afghanistan's Logar province, 30 april 2021.

¹²² UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 5, 26 juli 2021.

¹²³ Reuters, Bombings on two transport buses kill 12 Afghans in Kabul, 2 juni 2021.

¹²⁴ CBS, Gun battle follows deadly bombing at Afghan defense minister's home, 4 augustus 2021.

¹²⁵ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

¹²⁶ The New York Times, As Afghan Forces Crumble, an Air of Unreality Grips the Capital, 22 juli 2021; The New York Times, A Wave of Afghan Surrenders to the Taliban Picks Up Speed, 7 juli 2021.

alle steden en districten het geval (zie: bijlage veiligheidssituatie per provincie).¹²⁷ De provinciehoofdsteden die vielen na relatief veel strijd waren: Kunduz, Lashkar Gah, Kandahar en Herat. Ook in de provincie Ghazni was er sprake van gewelddadigheden tegen burgers – met name Hazara's – bij de inname van bepaalde districten. Hieronder volgt een overzicht van de ontwikkelingen in deze locaties. De bezetting van Panjshir wordt in meer detail besproken in hoofdstuk 2, omdat deze provincie pas in september 2021 veroverd werd door de Taliban.

Kunduz: Kunduz City is de hoofdstad van de provincie Kunduz. De provincie is van strategisch belang vanwege haar ligging op de grens met Tadzjikistan.¹²⁸ Voorafgaand aan de verslagperiode had de Taliban al een sterke aanwezigheid in de provincie. In 2015 en 2016 nam de Taliban Kunduz City bijna in.¹²⁹ Vanuit het district Dasht-e Arch, dat als de uitvalsbasis van de Taliban in de provincie gold,¹³⁰ infiltreerde het de buitenwijken van Kunduz City.¹³¹ Vanaf 1 mei 2021 nam het aantal doden, onder wie burgers, door geweldsincidenten in Kunduz sterk toe. In juli rapporteerde *The New York Times* dat tientallen burgers omkwamen door indirect vuur (artilleriegranaten, mortieren, raketten en granaten) en dat ongeveer zeventig gewonde burgers per dag naar het ziekenhuis werden gebracht.¹³² Bombardementen, aanvallen met mortieren en explosieven waren gedurende die periode de voornaamste oorzaak van burgerslachtoffers. Zowel de ANDSF als de Taliban droegen verantwoordelijkheid voor deze aanvallen. Frontlijnen liepen dwars door de stad Kunduz en veel gevechten vonden 's nachts plaats.¹³³

Kunduz City viel op 8 augustus 2021 in handen van de Taliban.¹³⁴ De inname van de stad ging volgens berichten in de media ook gepaard met veel burgerslachtoffers. Volgens *Al Jazeera* was dit vooral te wijten aan het gebruik van luchtaanvallen door de overheid en mortieren door de Taliban. De Taliban verschool zich vaak in huizen van burgers. Dit bemoeilijkte de strijd voor de ANDSF wegens het risico op het maken van burgerslachtoffers.¹³⁵ Ook was er sprake van de vernieling van veel winkels.¹³⁶ Een ziekenhuis gaf aan veertien dodelijke burgerslachtoffers ontvangen te hebben en 97 gewonde burgers behandeld te hebben tijdens de gevechten om Kunduz.¹³⁷ *Médecins Sans Frontières* (MSF), een humanitaire medische organisatie, gaf aan dat het een kantoor in Kunduz had omgevormd tot een traumacentrum en dat het daar in de eerste week van augustus 127 patiënten had behandeld, onder wie 27 kinderen.¹³⁸ Inwoners die werden geïnterviewd door *Al Jazeera* gaven aan dat het daadwerkelijke aantal doden en gewonden veel hoger lag dan de ziekenhuisgegevens, omdat veel burgers hun huizen niet uit konden vanwege het aanhoudende geweld. Kunduz was de provincie vanuit waar de meeste ontheemding plaatsvond tussen mei en eind juli 2021; meer dan tachtigduizend personen verlieten hun huizen.¹³⁹

¹²⁷ The New York Times, The Taliban fly their flag in Kunduz as exhausted Afghan troops regroup., 8 augustus 2021.

¹²⁸ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 246, juni 2021.

¹²⁹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 246, juni 2021.

¹³⁰ AAN, Living with the Taleban (3): Local experiences in Dasht-e Archi district, Kunduz province, 12 januari 2021

¹³¹ AAN, Taleban Opportunism and ANSF Frustration: How the Afghan conflict has changed since the Doha agreement, 12 oktober 2020.

¹³² The New York Times, Selling Fruit Where the Taliban Stalk the Streets, 21 juli 2021.

¹³³ The New York Times, Selling Fruit Where the Taliban Stalk the Streets, 21 juli 2021.

¹³⁴ CNN, Taliban seizes Kunduz, first major Afghan city to fall in vacuum left by US troop withdrawal, 8 augustus 2021.

¹³⁵ Al Jazeera, Residents of Afghanistan's Kunduz recount Taliban takeover, 9 augustus 2021.

¹³⁶ The Guardian, Major coup for Taliban as fighters take Afghan city of Kunduz, 8 augustus 2021; Al Jazeera, Residents of Afghanistan's Kunduz recount Taliban takeover, 9 augustus 2021.

¹³⁷ Al Jazeera, Residents of Afghanistan's Kunduz recount Taliban takeover, 9 augustus 2021.

¹³⁸ MSF, CONFLIT EN AFGHANISTAN : LA SITUATION À LASHKAR GAH, KANDAHAR ET KUNDUZ, 12 augustus 2021.

¹³⁹ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 8 August 2021), laatst geraadpleegd 14 augustus 2021. [Internal Displacement due to Conflict | HumanitarianResponse](#)

Lashkar Gah: Lashkar Gah is de hoofdstad van de provincie Helmand. *FDD's Long War Journal* gaf in februari 2021 aan dat behalve Lashkar Gah, alle districten in de provincie reeds in februari in handen van de Taliban waren (Baghran, Musa Qala, Nawzad, Sangin, Dishu, Reg-e Khan Nishin) of betwist werden.¹⁴⁰ In mei 2021 begon de Taliban een grootschalig offensief op Lashkar Gah,¹⁴¹ waarbij zikhonderden aanvallen uitvoerden op de stad.¹⁴² Volgens ACLED steeg het totale aantal dodelijke slachtoffers sterk vanaf die maand. Het betrof met name Talibanstrijders en ANDSF-strijdkrachten. Regeringstroepen spoorden burgers aan de stad te verlaten om ruimte te maken voor een ANDSF-tegenoffensief.¹⁴³ Rapportages vanuit Lashkar Gah in augustus 2021 gaven aan dat de Taliban huizen van burgers binnendrong om deze als schild te gebruiken tegen de regeringsstrijdkrachten.¹⁴⁴ Desalniettemin bombardeerden de VS en de ANDSF Talibandoelwitten in de stad,¹⁴⁵ onder meer een ziekenhuis waar Talibanstrijders zich schuilhielden.¹⁴⁶ Het *Emergency Hospital*, een van de grootste ziekenhuizen van Lashkar Gah, rapporteerde eind juli dat het vol was.¹⁴⁷ Volgens de VN stierven op 3 augustus tenminste veertig burgers door de gevechten in Lashkar Gah en raakten 118 personen gewond.¹⁴⁸ MSF gaf op 12 augustus aan dat minder patiënten zich meldden, omdat veel burgers de stad ontvlucht waren.¹⁴⁹ Op 12 augustus rapporteerden media dat de Taliban het hoofdkwartier van de politie in Lashkar Gah had ingenomen.¹⁵⁰ Een Talibanaanval op de gevangenis werd afgeslagen.¹⁵¹ Op 13 augustus viel de stad in handen van de Taliban.¹⁵²

Kandahar: Kandahar is de hoofdstad van de provincie Kandahar. De stad is van strategisch belang, omdat het de tweede grootste stad van Afghanistan is en op een knooppunt van wegen ligt die Kaboel met Herat en Quetta (Pakistan) verbinden.¹⁵³ Sinds 2006 zijn de Taliban weer aanwezig in Kandahar en verwikkeld in een guerrillastrijd tegen de overheid.¹⁵⁴ Begin 2021 had de Taliban volgens het Afghaanse persbureau *Pajhwok* meer dan de helft van het grondgebied van de provincie in handen, maar alleen het district Reg was volgens *Pajhwok* op dat moment onder volledige Talibancontrole.¹⁵⁵ Eind mei gaf het *FDD's Long War Journal* aan dat de districten Ghorak, Nesh, Miya Nishin, Maruf, Shah Wali en Reg onder controle van de Taliban stonden.¹⁵⁶ Tijdens het offensief op de stad Kandahar stierven veel burgers. Net als in andere Afghaanse steden gebruikten

¹⁴⁰ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 182, juni 2021.

¹⁴¹ The New York Times, Key Afghan City in Danger of Falling to the Taliban, 31 juli 2021; TOLO News, Fighting in Helmand's Capital Lashkargah Continues for 5th Day, 2 augustus 2021.

¹⁴² Business Standard, Nearly 700 attacks launched on Afghanistan's Lashkargah in three weeks, 1 juni 2021.

¹⁴³ BBC, Afghanistan: Lashkar Gah residents urged to evacuate amid Taliban battle, 3 augustus 2021; France 24, L'armée afghane entend déloger les Taliban de la ville de Lashkar Gah, 4 augustus 2021.

¹⁴⁴ TOLO News, Fighting in Helmand's Capital Lashkargah Continues for 5th Day, 2 augustus 2021.

¹⁴⁵ FDD's Long War Journal, After lengthy siege, Lashkar Gah is taken by the Taliban, 13 augustus 2021.

¹⁴⁶ The New York Times, Key Afghan City in Danger of Falling to the Taliban, 31 juli 2021.

¹⁴⁷ The New York Times, Key Afghan City in Danger of Falling to the Taliban, 31 juli 2021.

¹⁴⁸ BBC, Afghanistan: Lashkar Gah residents urged to evacuate amid Taliban battle, 3 augustus 2021; La Prensa Latina, 40 civilians die in Afghan fighting, Lashkargah residents urged to evacuate, 3 augustus 2021; Le Point, Afghanistan : 40 civils tués et 118 blessés en 24 heures à Lashkar Gah, 3 augustus 2021.

¹⁴⁹ MSF, CONFLIT EN AFGHANISTAN : LA SITUATION À LASHKAR GAH, KANDAHAR ET KUNDUZ, 12 augustus 2021.

¹⁵⁰ The Guardian, Taliban tighten grip on approaches to Kabul in Afghanistan offensive, 12 augustus 2021.

¹⁵¹ The Guardian, Taliban tighten grip on approaches to Kabul in Afghanistan offensive, 12 augustus 2021.

¹⁵² Reuters, Taliban capture two large Afghan cities; embassies getting staff out, 13 augustus 2021.

¹⁵³ CNN, Besieged on a 'Taliban-made island,' Kandahar's residents see no way out as militants advance ever closer, 9 augustus 2021.

¹⁵⁴ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 217, juni 2021.

¹⁵⁵ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

¹⁵⁶ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 218, juni 2021.

Talibanstrijders huizen van burgers als schild met als risico burgerslachtoffers.¹⁵⁷ De VS stonden de Afghaanse strijdkrachten bij met luchtaanvallen op de Taliban.¹⁵⁸ Op 5 augustus 2021 adviseerde de ANDSF de bevolking van de stad om te vluchten om ruimte te maken voor een tegenoffensief. Deze aansporing kwam nadat in het voorgaande weekend bijna honderd burgerslachtoffers waren gevallen.¹⁵⁹ Op 11 augustus 2021 veroverde de Taliban de gevangenis van Kandahar en liet honderden gevangenen – onder wie veel Talibanstrijders – vrij.¹⁶⁰ Op 12 augustus 2021 viel de hoofdstad Kandahar in handen van de Taliban, toen ANDSF-strijdkrachten zich terugtrokken op het vliegveld.¹⁶¹ Gedurende de laatste weken van de bezetting van Kandahar werden er elke dag ongeveer vijf doden en vijftien gewonden naar het *Mirwais Regional Hospital* in Kandahar werden gebracht.¹⁶² Volgens de directeur van dit ziekenhuis had het ziekenhuis gedurende een maand van gevechten 169 doden (zonder specificatie of het burgerslachtoffers of combattanten betrof) en 616 gewonden ontvangen. De meeste gewonden waren burgers, onder wie 103 vrouwen en 136 kinderen. Het betrof met name slachtoffers van mortieren, bombardementen en direct vuur.¹⁶³ In omliggende districten was volgens *CNN* (*Cable News Network*, Amerikaanse nieuwsorganisatie) ook sprake van intensief geweld, wat eveneens leidde tot veel burgerslachtoffers.¹⁶⁴ Kandahar was de provincie met het tweede hoogste niveau van ontheemding als gevolg van de strijd tussen 3 juli en 24 juli 2021.¹⁶⁵

Behalve dat de bezetting van Kandahar gepaard ging met veel willekeurig geweld, was er ook sprake van een hoog niveau van gerichte geweldsincidenten, waaronder grootschalige wraakacties, gedurende deze periode. Een wraakactie in het district Spin Boldak door (vermeende) Talibanstrijders leidde tot meer dan driehonderd slachtoffers.¹⁶⁶ De Afghaanse regering stelde in eerste instantie dat het ten minste honderd dodelijke slachtoffers betrof.¹⁶⁷ De AIHRC stelde later dat het om ten minste veertig dodelijke slachtoffers ging.¹⁶⁸ Veel van deze individuen hadden banden met een voormalig politiecommandant (generaal Razeq), die bekend stond om zijn gewelddadige aanpak van de Taliban in Kandahar.¹⁶⁹ Daarnaast was er een golf van meer kleinschalige gerichte aanslagen op individuen gedurende het Talibanoffensief tegen Kandahar. De AIHRC stelde dat in 2021 tussen 24 juni en 6 juli 2021 33 mensenrechtenactivisten, journalisten, islamitische religieuze leiders en tribale leiders gedood waren door gerichte aanslagen.¹⁷⁰

Herat: Herat is de hoofdstad van de provincie Herat, die is gelegen in het westen van Afghanistan op de grens met Iran. Hoewel Herat lang als een van de kalmste provincies van West-Afghanistan gold, was er vanaf 2016 sprake van een opmars door de Taliban. In 2018 had de Taliban grote stukken grondgebied in met name de

¹⁵⁷ CNN, Besieged on a 'Taliban-made island,' Kandahar's residents see no way out as militants advance ever closer, 9 augustus 2021.

¹⁵⁸ Reuters, U.S. launches air strikes in aid of embattled Afghan forces, 23 juli 2021.

¹⁵⁹ FDD's Long War Journal, Kandahar City falls to the Taliban, 12 augustus 2021.

¹⁶⁰ FDD's Long War Journal, Kandahar City falls to the Taliban, 12 augustus 2021.

¹⁶¹ Al Jazeera, Taliban claims Kandahar as onslaught continues, 12 augustus 2021.

¹⁶² The New York Times, On Afghanistan's Front Line, There Are No Good Choices, 11 augustus 2021.

¹⁶³ UNAMA Media Monitoring, PM, 14 augustus 2021. Verwijst naar: Radio Azadi, One-month fighting in Kandahar; 169 bodies, 616 injured taken to main hospital (Pashto), 14 augustus 2021.

¹⁶⁴ CNN, Besieged on a 'Taliban-made island,' Kandahar's residents see no way out as militants advance ever closer, 9 augustus 2021.

¹⁶⁵ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 8 August 2021), laatst geraadpleegd 14 augustus 2021. [Internal Displacement due to Conflict | HumanitarianResponse](#)

¹⁶⁶ TOLO News, Sources Allege 100 Civilians Killed After Fall of Spin Boldak, 22 juli 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Threats of Taliban Atrocities in Kandahar, 23 juli 2021

¹⁶⁷ RFE/RL, Report: Afghan Ministry Says 100 Civilians Killed In Kandahar Raids, 22 juli 2021.

¹⁶⁸ Al Jazeera, Taliban accused of 'massacring civilians' in Afghan border town, 2 augustus 2021.

¹⁶⁹ France 24, Taliban 'rampaged through town' after seizing Pakistan border crossing, 15 juli 2021.

¹⁷⁰ RFE/RL, Rights Group: 33 Afghan Civilians Killed In 'Targeted Attacks' In Kandahar In Two Weeks, 25 juli 2021.

periferie van de provincie onder controle. Volgens *FDD's Long War Journal* had de Taliban begin 2021 alleen het district Farsi mogelijk geheel in handen. Andere districten werden betwist of stonden onder controle van de regering. Eind mei werden meer districten betwist, maar had de Taliban nog niet meer districten veroverd.¹⁷¹ Vanaf begin juli begon de Taliban echter grote delen van Herat te veroveren en kreeg ze belangrijke grensposten met Iran onder controle.¹⁷² Deze ontwikkeling vormde aanleiding voor de krijgsheer Ismail Khan en zijn milities om de wapens tegen de Taliban op te pakken om met name de stad Herat tegen de Taliban te verdedigen. Ondanks deze inbreng veroverde de Taliban op 12 augustus de stad Herat na een offensief van twee weken, en enkele dagen van intense gevechten.¹⁷³ Volgens *TOLO News* vielen er achttien doden en 260 gewonden onder de burgerbevolking gedurende de twee weken dat om de stad Herat gevochten werd.¹⁷⁴

Ghazni: Ghazni is een provincie in centraal Afghanistan waar ongeveer evenveel Pashtoens (49%) als Hazara's (46%) wonen. De districten Jaghuri, Malistan en Nawur worden vrijwel geheel door Hazara's bevolkt. De Taliban was al langere tijd sterk vertegenwoordigd in Ghazni. Volgens *Pajhwok* controleerde de Taliban begin 2021 bijna twee derde van het grondgebied van Ghazni, terwijl de overheid het restant in handen had.¹⁷⁵ Vanaf mei escaleerde ook in Ghazni de strijd om grondgebied tussen de Taliban en de regering. Vanaf juli belegerde de Taliban de hoofdstad Ghazni City en nam het huizen van burgers in om de ANDSF te bevechten.¹⁷⁶ Op 10 augustus was, volgens *FDD's Long War Journal*, de status van alle districten die voorheen onder controle van de overheid stonden 'betwist'.¹⁷⁷ Op 12 augustus nam de Taliban Ghazni City in.¹⁷⁸ Het Talibanoffensief in de provincie ging gepaard met ernstige mensenrechtenschendingen, met name in het district Malistan, waar veel Hazara's wonen.¹⁷⁹ Volgens de AIHRC werden tenminste 27 burgers gedood gedurende de overname van Malistan door de Taliban en raakten tien burgers gewond. Een dorpsoudste schatte dat 2.200 burgers gevlucht waren naar Kaboel.¹⁸⁰ Op 14 juli onthoofde de Taliban negen burgers die het district Malistan probeerden te ontvluchten, en kwamen twintig andere burgers om door indirect vuur of beschietingen door de Taliban.¹⁸¹ Op 19 juli werden negen burgers (onder wie een vrachtwagenchauffeur, een leraar en een bewaker) geëxecuteerd die weigerden de Taliban te helpen bij het leegroven van een lokale markt en het bergen van lijken in het district Malistan.¹⁸² Gevluchte Hazara's die werden geïnterviewd door *The Wall Street Journal* vertelden over razzia's door de Taliban in Malistan waarbij burgers, onder wie vrouwen, werden geëxecuteerd, en over beschietingen door de Taliban op vluchtende Hazara's.¹⁸³ Amnesty International stelde op 19 augustus 2021 dat onderzoek uitwees dat Talibanstrijders zich tussen 4

¹⁷¹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 113, juni 2021.

¹⁷² The Guardian, Taliban sweep through Herat province as Afghan advance continues, 9 juli 2021; ANI, Two border towns in Afghanistan's Herat province fall to Taliban, 9 juli 2021.

¹⁷³ France 24, "Les Taliban vont nous traquer" : un couple piégé à Herat au moment de la chute de la ville, 12 augustus 2021; The New York Times, Afghanistan Collapse Accelerates as the Taliban Capture 3 Vital Cities, 13 augustus 2021.

¹⁷⁴ TOLO News, 18 Civilians Killed in Two Weeks of Fighting in Herat, 14 augustus 2021.

¹⁷⁵ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

¹⁷⁶ Reuters, Taliban surround central Afghan city of Ghazni – officials, 12 juli 2021.

¹⁷⁷ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

¹⁷⁸ VOA News, Taliban Seize Strategic Afghan City of Ghazni, 12 augustus 2021.

¹⁷⁹ The Wall Street Journal, Afghans tell of executions, forced 'marriages' in Taliban-held areas, 13 augustus 2021.

¹⁸⁰ The Wall Street Journal, Afghans tell of executions, forced 'marriages' in Taliban-held areas, 13 augustus 2021.

¹⁸¹ The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

¹⁸² The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

¹⁸³ The Wall Street Journal, Afghans tell of executions, forced 'marriages' in Taliban-held areas, 13 augustus 2021.

en 6 juli 2021 schuldig hadden gemaakt aan het vermoorden van zes en martelen van drie Hazara's in het dorp Mundarakht in hetzelfde district.¹⁸⁴ Gedurende de gehele verslagperiode stierven ook burgers door berm bommen,¹⁸⁵ en gerichte aanslagen door de Taliban,¹⁸⁶ en als gevolg van bommen en mortieren die werden afgevuurd door zowel de ANDSF als de Taliban.¹⁸⁷

Gerichte aanslagen

Gerichte aanslagen waren de derde belangrijkste oorzaak van burgerslachtoffers gedurende de verslagperiode. Bronnen stelden dat er sprake was van een golf van dergelijke incidenten sinds het begin van de vredesonderhandelingen tussen de Afghaanse overheid en de Taliban.¹⁸⁸ Deze aanslagen richtten zich op individuen die worden geassocieerd met de overheid, buitenlandse mogendheden, het maatschappelijk middenveld en de media (voor meer details, zie hoofdstuk 4 over mensenrechten). ISKP eiste de verantwoordelijkheid op voor sommige aanslagen, maar het was opvallend dat het merendeel van deze aanslagen niet opgeëist werd. Op basis van informatie van bronnen schatte de VN-Veilighedsraad dat de Taliban verantwoordelijk was voor 85% van de aanslagen.¹⁸⁹

1.4.3

Gewapende groeperingen

Deze sectie gaat in op ontwikkelingen rondom de belangrijkste gewapende groeperingen/deelnemers aan het conflict in Afghanistan: de voormalige Afghaanse regeringsstrijdkrachten, aan de voormalige overheid gelieerde milities, *The National Resistance Front of Afghanistan* (ook wel: de *Panjshir Resistance* of de *Second Resistance*), en opstandelingengroepen, waaronder de Taliban.

1.4.3.1

Regeringsstrijdkrachten

Gedurende de verslagperiode stortte het Afghaanse veiligheidsapparaat in elkaar, nadat de Taliban een grootschalig offensief begon na de Amerikaanse aankondiging van de algehele troepenterugtrekking. Het Afghaanse veiligheidsapparaat, de *Afghan National Defense and Security Forces* (ANDSF) bestond uit het Afghaanse Nationale Leger (ANA), de Afghaanse luchtmacht, de Afghaanse speciale strijdkrachten, de *Afghanistan National Army Territorial Forces* (ANA-TF), de Afghaanse nationale politie (ANP; ministerie van Binnenlandse Zaken) en het *National Directorate of Security* (NDS). In september 2020 werd de Afghaanse lokale politie (ALP; ministerie van Binnenlandse Zaken), welke voorheen ook onder de nationale strijdkrachten viel, ontbonden en werden haar leden ondergebracht bij de nationale politie of bij de ANA-TF, of met pensioen gestuurd.¹⁹⁰ Afghanistan kent geen dienstplicht.¹⁹¹ De ANDSF telde volgens SIGAR op 29 april 2021 300.699 manschappen (182.071 militairen en 118.628 politieagenten).¹⁹² Experts stelden dat het daadwerkelijke aantal strijdkrachten waarschijnlijk beduidend lager lag.¹⁹³

¹⁸⁴ Amnesty International, Afghanistan: Taliban responsible for brutal massacre of Hazara men – new investigation, 19 augustus 2021.

¹⁸⁵ The New York Times, Afghan War Casualty Report: April 2021, 30 april 2021; Al Jazeera, Afghanistan: At least 14 civilians killed across three provinces, 24 april 2021.

¹⁸⁶ RFE/RL, Afghan Journalist Shot Dead Outside His Home In Ghazni Province, 21 december 2020; The New York Times, Afghan War Casualty Report: December 2020, 31 december 2020.

¹⁸⁷ Bakhtar News, Three Civilians Martyred in Mortar Shelling in Ghazni, 11 augustus 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

¹⁸⁸ The New York Times, Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them., 2 januari 2021.

¹⁸⁹ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 11, 1 juni 2021.

¹⁹⁰ AAN, Disbanding the ALP: A dangerous final chapter for a force with a chequered history, 6 oktober 2020.

¹⁹¹ CIA, The World Factbook: Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 28 juli 2021, laatst geraadpleegd op 9 augustus 2021.

¹⁹² SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 63, 30 juli 2021.

¹⁹³ RFE/RL, Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021; The New York Times, How Long Can the Afghan Security Forces Last on Their Own?, 28 april 2021.

Exacte cijfers over het aantal strijdkrachten zijn moeilijk te geven. Na de machtsovername stelde de voormalige Afghaanse minister van Financiën tijdens een interview met AAN, dat er slechts tussen de 40.000 en 50.000 soldaten beschikbaar waren.¹⁹⁴ De internationale troepenterugtrekking – en met name de significante vermindering van Amerikaanse luchtaanvallen tegen de Taliban – legde de zwakte van de ANDSF bloot.¹⁹⁵ Hoewel de Afghaanse luchtmacht zelf tot op zekere hoogte luchtsteun kon bieden aan grondtroepen, was dit bij lange na niet genoeg om het gat dat de Amerikanen achterlieten te dichten.¹⁹⁶

Het gevolg was dat Afghaanse (grond)troepen grotendeels op zichzelf waren aangewezen in gevechten tegen de Taliban. Zij bleken in veel gevallen niet in staat of bereid om de Taliban het hoofd te bieden door een gebrek aan manschappen, vaardigheden en ammunitie.¹⁹⁷ Op het platteland waren er veelal alleen politieagenten aanwezig om de Taliban tegen te houden. Die agenten waren onvoldoende toegerust voor gevechtstaken.¹⁹⁸ Afghanistan had goed getrainde commando's die een hoofdrol speelden bij het verdedigen en opnieuw innemen van steden. Van deze *special forces* waren er echter niet voldoende om de vele fronten waarop in het voorjaar en de zomer van 2021 gestreden werd te bemannen.¹⁹⁹ Het aantal strijdkrachten dat omkwam ten gevolge van het conflict steeg begin 2021 ook ten opzichte van begin 2020, met name in de maand juni. Exacte cijfers werden niet bekend gemaakt, omdat de Afghaanse regering deze als geheime informatie had geclassificeerd.²⁰⁰

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal doden (zowel ten gevolge van gerichte aanslagen als gevechten) onder veiligheidstroepen in 2021 op basis van de maandelijkse *war casualty reports* van *The New York Times*:²⁰¹

Maand	Aantal doden ANDSF
Januari 2021	239
Februari 2021	257
Maart 2021	259
April 2021	301
Mei 2021	405
Juni 2021	703
Juli 2021	301

Tabel 1.2: Aantal dodelijke slachtoffers onder de ANDSF per maand – The New York Times, Afghan War Casualty Report January – July 2021.

Overgave en desertie

¹⁹⁴ SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 81, 30 oktober 2021; AAN, The Khalid Payenda Interview (1): An insider's view of politicking, graft and the fall of the Republic, 27 september 2021.

¹⁹⁵ The New York Times, How Long Can the Afghan Security Forces Last on Their Own?, 28 april 2021; The Guardian, Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse, 13 juli 2021.

¹⁹⁶ The New York Times, How Long Can the Afghan Security Forces Last on Their Own?, 28 april 2021; The Guardian, Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse, 13 juli 2021.

¹⁹⁷ The New York Times, A Wave of Afghan Surrenders to the Taliban Picks Up Speed, 7 juli 2021.

¹⁹⁸ The New York Times, A Wave of Afghan Surrenders to the Taliban Picks Up Speed, 7 juli 2021.

¹⁹⁹ The New York Times, Selling Fruit Where the Taliban Stalk the Streets, 21 juli 2021; The Guardian, Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse, 13 juli 2021.

²⁰⁰ SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 65, 30 juli 2021.

²⁰¹ The New York Times, Afghan War Casualty Report: January 2021, 31 januari 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: February 2021, 28 februari 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: March 2021, 31 maart 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: April 2021, 30 april 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 30 juni 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 30 juli 2021.

Desertie en vrijwillige overgave door strijdkrachten speelden ook een belangrijke rol bij de snelle val van de Afghaanse overheid in de zomer van 2021. De keuze om te deserteren werd in de hand gewerkt door het feit dat Talibanstrijders ANDSF-strijdkrachten vaak de mogelijkheid gaven – of zelfs betaalden – om hun posten te verlaten.²⁰² Er waren geen aanwijzingen dat de wetgeving over desertie veranderde ten opzichte van de vorige verslagperiode.²⁰³ Volgens Bijlage (1) bij het Afghaanse Wetboek van Strafrecht inzake militaire misdrijven (Staatscourant nr. 1314 van 10 oktober 2018) zou een soldaat bij langer dan een jaar afwezigheid onderworpen worden aan een gevangenisstraf van zes maanden of een boete van 20.000 AFS (210 EUR) rekening houdend met de omstandigheden van zijn/haar desertie.²⁰⁴ Er waren geen nieuwsberichten over strafrechtelijke vervolging in geval van desertie tussen november 2020 en augustus 2021. Gevraagd om reacties op de golf van deserties in juli en augustus 2021, benadrukten Afghaanse provinciale en militaire leiders vooral hun (succesvolle) inspanningen om deserteurs terug te laten keren naar het front.²⁰⁵ Aangezien er nog geen jaar verstreken was sinds deze vluchtacties, waren deze strijdkrachten nog niet strafbaar.

1.4.3.2 Public uprising forces

Deze verslagperiode begonnen gewapende burgers georganiseerd in lokale milities, met goedkeuring van onder meer president Ghani en vicepresident Danish,²⁰⁶ een meer prominente rol op te eisen.²⁰⁷ Eind juni was er sprake van een *national mobilisation drive* om lokale vrijwilligers aan te moedigen de wapens op te pakken tegen de Taliban.²⁰⁸ Deze vrijwilligers werden vaak omschreven als *public uprising forces*,²⁰⁹ vanaf juni/juli 2021 waren zij vooral aanwezig in het noorden van het land, onder meer rondom de stad Mazar-i-Sharif.²¹⁰ In augustus kondigde de regering aan een *Public Forces Command Center* op te zetten om de *public uprising forces* aan te sturen.²¹¹

1.4.3.3 Krijgsheren en lokale milities

Er was ook sprake van de herrijzenis van milities onder leiding van krijgsheren (*warlords*),²¹² inclusief beruchte groepen die in het verleden onderdeel uitmaakten van de Noordelijke Alliantie.²¹³ Deze krijgsheren speelden een grote rol in de

²⁰² The Guardian, Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse, 13 juli 2021; The Guardian, Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse, 13 juli 2021; TRT World, The Taliban is convincing Afghan forces not to fight them, 6 juli 2021.

²⁰³ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 33, november 2020.

²⁰⁴ Afghanistan Center at Kabul University, Annex (1) to the penal code on military crimes / Ministry of Justice, geraadpleegd 20 oktober 2020, <http://law.acku.edu.af/en/article/detail/44966>; Official Gazette, 10 October 2018. Issue no:1314, Annex (1) to the penal Code on Military crimes.

²⁰⁵ The New York Times, A Wave of Afghan Surrenders to the Taliban Picks Up Speed, 7 juli 2021; CBS, Taliban surround major Afghan cities, ready for a showdown when U.S. troops are gone., 8 juli 2021. Zie ook: Pakistan Army grants refuge, safe passage to 46 Afghan soldiers at Chitral border: ISPR - Pakistan - DAWN.COM

²⁰⁶ SOFREP, Afghan's Militias are Growing. Is that a Good Thing?, 30 december 2020; The New York Times, Back to Militias, the Chaotic Afghan Way of War, 17 juli 2021.

²⁰⁷ The New York Times, Back to Militias, the Chaotic Afghan Way of War, 17 juli 2021; The Washington Post, Militias in Afghanistan's north are taking up the fight against the Taliban, 22 juni 2021. Human Rights Watch, Afghanistan School Bombing Targets Minority Community, 26 oktober 2020; Forbes, Bombings Outside A School In Afghanistan Kill Over 68 People, Mostly Children, 9 mei 2021; SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 64, 30 juli 2021. Zie ook: Al Jazeera, Afghans say recent Taliban advances forced them to take up arms, 6 juli 2021.

²⁰⁸ AP, Taliban gains drive Afghan government to recruit militias, 25 juni 2021.

²⁰⁹ TOLO News, Public Uprising Expands as Taliban Attacks Continue, 23 juni 2021; SOFREP, Afghan's Militias are Growing. Is that a Good Thing?, 30 december 2020.

²¹⁰ The New York Times, Back to Militias, the Chaotic Afghan Way of War, 17 juli 2021.

²¹¹ TOLO News, Ghani, Political Leaders Agree on Public Forces Command Center, 10 augustus 2021.

²¹² VOA News, Battle Between Taliban, Afghan Government Now Seeing Return of Warlords, 9 augustus 2021.

²¹³ De Northern Alliance, welke ook wel bekend stond onder de naam United Islamic Front for Salvation of Afghanistan (UIFSA) was een coalitie van Afghaanse etnische milities van diverse achtergronden (o.a. de Oezbeekse Jombesh-e Melli Islami, de Tadzjiekse Jamiat-I-Islami, de Hazara-sjiitische Hizb-i-Wahdat en enkele Pasjtoenmilities), welke in de jaren negentig als doel had om de Taliban om ver te werpen en tijdens het

Afghaanse burgeroorlog tijdens de jaren negentig en de val van de Taliban na het Amerikaanse offensief in 2001.²¹⁴ Deze milities vormden een bedreiging voor Afghaanse eenheid en waren verantwoordelijk voor ernstige mensenrechtenschendingen. De Afghaanse overheid en de internationale gemeenschap hebben de laatste twintig jaar getracht de macht van deze actoren in te perken, zij het niet altijd op een consequente wijze, omdat soms toch steun van deze actoren nodig was bij bijvoorbeeld het bestrijden van de Taliban.²¹⁵ Het is niet mogelijk om een compleet overzicht te geven van milities die actief waren begin 2021,²¹⁶ maar op basis van berichtgeving in de media bleek dat zowel bestaande als nieuwe krijgsheren en milities tegen de Taliban streden. In het westen van Afghanistan speelden milities die gelieerd zijn aan de krijgshoofd Ismail Khan een belangrijke – doch onsuccesvolle – rol bij het afhouden van het Talibanoffensief op Herat in juli en augustus 2021.²¹⁷ Rondom Mazar-i-Sharif waren verschillende milities actief. Dit betrof onder meer een militia onder leiding van de rijke parlementariër Abbas Ibrahim Zada.²¹⁸ In Maidan Wardak sloten vele Hazara-mannen zich aan bij de *Resistance for Justice Movement* onder leiding van de krijgshoofd Abdul Ghani Alipour om hun gemeenschappen te beschermen tegen gewapende oppositiegroepen.²¹⁹ Hazara's die in Iran waren getraind om aan Iraanse proxy-conflicten²²⁰ deel te nemen als onderdeel van de zogenaamde Fatemiyoun Brigades, waren ook actief in het verzet tegen de Taliban rondom Mazar-i-Sharif.²²¹ Het vorige ambtsbericht identificeerde de aanwezigheid van lokale milities in andere delen van Afghanistan zoals de *Khost Protection Forces* in Khost.²²²

Inmenging van krijgsheren en milities was echter niet voldoende om de Taliban af te houden en de inbreng van sommige krijgsheren bleef uiteindelijk zeer beperkt. De Oezbeekse krijgshoofd Dostum en de Tadzjieke krijgshoofd Atta Noor kondigden begin 2021 aan dat zij hun manschappen in gereedheid brachten om het noorden van Afghanistan te verdedigen.²²³ Sheberghan, het hoofdkwartier van Dostum, was echter een van de eerste provinciehoofdsteden die begin augustus 2021 in handen van de Taliban viel.²²⁴ Mazar-i-Sharif, het bolwerk van Atta Noor, viel zonder dat er

Talibanbewind controle had over ongeveer tien procent van het Afghaanse territorium. Sleutelfiguren binnen de Northern Alliance waren Burhanuddin Rabbani, Ahmad Shah Massoud, Mohammed Fahim, Dr. Abdullah Abdullah, Abdul Rashid Dostum, Karim Khalili, Haji Mohammad Mohaqiq, Abdul Haq en Haji Abdul Qadir. Voor meer informatie zie: START, The Northern Alliance (or United Islamic Front for Salvation of Afghanistan - UIFSA), 2014, [The Northern Alliance \(or United Islamic Front for Salvation of Afghanistan - UIFSA\) Narrative | START.umd.edu](https://www.start.umd.edu/narrative)

²¹⁴ Malejacq, R., Warlord Survival: The Delusion of Statebuilding in Afghanistan, pagina 93, 2020.

²¹⁵ Malejacq, R., Warlord Survival: The Delusion of Statebuilding in Afghanistan, pagina 41, 2020; Harper's Magazine, The Master of Spin Boldak, december 2009; The New Yorker, The Other Afghan Woman, 13 september 2021.

²¹⁶ Het vorige ambtsbericht noemde ook de Khost Protection Force. Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 33, pagina's 64-65, november 2020.

²¹⁷ Foreign Policy, 'The Taliban Have Not and Will Not Ever Change', 3 augustus 2021; Al Jazeera, Afghanistan's Herat under pressure amid ongoing Taliban assault, 31 juli 2021; The Independent, On the front line in Afghanistan with Ismail Khan, the 'Lion of Herat', 9 augustus 2021; Khan werd gevangen genomen door de Taliban bij de val van Herat op 12 augustus 2021.

²¹⁸ The Independent, The battle for Mazar-i-Sharif: Meet the volunteers fighting back against the Taliban on Afghanistan's front line, 13 juli 2021.

²¹⁹ Al Jazeera, Hazaras fear for future as Afghanistan risks slipping into chaos, 3 februari 2021; The New York Times, 'Why Do We Deserve to Die?' Kabul's Hazaras Bury Their Daughters., 9 mei 2021.

²²⁰ Proxy-conflicten (ook wel: oorlog bij volmacht) zijn conflicten waarbij machtige landen op indirecte wijze conflict met elkaar voeren op grondgebied van andere landen door derde partijen te steunen met bijvoorbeeld financiering, training en wapens.

²²¹ VOA News, Iran's Suggestion of Using Shiite Fighters in Afghanistan Seen as Risky, 14 januari 2021; Human Security Centre – Written evidence (AFG0019), 2020.

²²² Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 65, november 2020.

²²³ The Jamestown Foundation, The Warlords Return to Afghanistan: Atta Mohammad Noor, 6 juli 2021.

²²⁴ France24, Notorious Afghan warlord returns to fight for besieged home, 5 augustus 2021; The New York Times, Taliban Take Second Afghan City in Two Days, 7 augustus 2021; BBC, Afghanistan war: Sheberghan falls to Taliban, militants say, 7 augustus 2021.

sprake was van veel strijd.²²⁵ Bronnen stelden dat de bijdrage van beruchte milities beperkt was gebleven vanwege eerdere pogingen van president Ghani om de macht van krijgsheren in te perken.²²⁶ Hoewel Ghani er in slaagde de invloed van krijgsheren terug te dringen, faalde hij om het vacuüm dat vervolgens ontstond op te vullen met een grotere aanwezigheid van regeringsstrijdkrachten.²²⁷ Dit betekende dat toen de Taliban oprukte, er geen regeringsstrijdkrachten en vaak ook geen (goed georganiseerde) lokale milities waren om de Talibanstrijders tegen te houden.²²⁸

1.4.3.4 The National Resistance Front of Afghanistan

Nadat de rest van Afghanistan in handen van de Taliban gevallen was, heeft het overgebleven verzet tegen de Taliban zich in de moeilijk in te nemen provincie Panjshir (zie sectie 2.2.1.1) verzameld. Het verzet wordt geleid door Ahmad Massoud, de zoon van Ahmad Shah Massoud,²²⁹ en door vicepresident Amrullah Saleh, die zich bij deze beweging aansloot nadat de Taliban Kaboel had veroverd.²³⁰ Ahmad Massoud gaf aan dat de beweging uit ongeveer zesduizend strijders bestond,²³¹ onder wie voormalige ANDSF-strijdkrachten. De NRF was eind augustus in onderhandeling met de Taliban over een inclusieve regering.²³² Meer details over de afloop van deze onderhandelingen volgen in hoofdstuk 2.

1.4.3.5 Opstandelingengroepen²³³

In Afghanistan zijn verschillende binnenlandse en buitenlandse opstandelingengroepen actief, waarvan er meerdere, maar niet alle, door de VN-Veiligheidsraad aangemerkt zijn als terroristische groeperingen.²³⁴ Totdat de Taliban op 15 augustus de macht overnam, was deze groep (inclusief het Haqqani-netwerk) de belangrijkste opstandelingengroep in Afghanistan, gevolgd door Al Qaida en de Islamitische Staat Khorasan Provincie (ISKP).²³⁵ De Taliban wordt niet (meer) aangemerkt als een terroristische groep door de VN-Veiligheidsraad. Het Haqqani-netwerk, een machtige Talibanvleugel,²³⁶ en ook Al Qaida en ISKP gelden nog wel als terroristische groepen volgens dit orgaan.²³⁷ Verder zijn er kleinere gewapende groeperingen aanwezig in Afghanistan uit onder andere landen in Centraal-Azië, de noordelijke Kaukasus-regio van de Russische Federatie, Pakistan en de autonome

²²⁵ Reuters, Afghan militia leaders Atta Noor, Dostum escape 'conspiracy', 14 augustus 2021.

²²⁶ Een voorbeeld daarvan is het gedwongen aftreden van de krijgssheer Atta Mohammed Noor als gouverneur van de provincie Balkh. De ontbinding van de Afgaanse Lokale Politie (ALP), een krijgsmacht die voornamelijk uit lokale milities bestond, maar die wel gefinancierd werd door de staat (via fondsen van de VS), droeg ook bij aan de afbrokkeling van verdedigingslijnen tegen de Taliban op regionaal niveau. En The New York Times, After 7 Years of Failing to Fix Afghanistan, Ghani Makes a Hasty Escape, 16 augustus 2021.

²²⁷ UK Defence Journal, Did the deliberate weakening of warlords cause Afghanistan's collapse?, 3 januari 2022. Zie ook: Sweden, Lifos/Migrationsverket, Säkerhetsläget i Afghanistan, 2020, pagina 46, 7 april 2020.

²²⁸ France 24, Afghan warlords give up to the Taliban with surprising ease, 15 augustus 2021; Zie ook: National Geographic, As the Taliban return, Afghanistan's past threatens its future, 15 augustus 2021.

²²⁹ De krijgssheer die het verzet tegen de Sovjet Unie en het eerste Talibanregime leidde.

²³⁰ The National News, Former vice president in Panjshir Valley claims he is Afghan president, 26 augustus 2021; Der Spiegel, Afghan Vice President in Letter to DER SPIEGEL: "A Deal for Surrender Won't Happen", 30 augustus 2021.

²³¹ The Washington Post, Opinion: The mujahideen resistance to the Taliban begins now. But we need help., 18 augustus 2021.

²³² Reuters, At least seven Taliban reported killed in Panjshir fighting, 31 augustus 2021.

²³³ De opstandelingengroeperingen die in Afghanistan tegen de voormalige Afgaanse overheid opereerden en niet onder gezag van een overheid staan, worden in rapporten meestal aangeduid als Anti-Government Elements (AGE's). In dit verslag worden deze groepen opstandelingengroepen of gewapende opposanten genoemd.

²³⁴ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, 1 juni 2021.

²³⁵ De groep wordt ook wel aangeduid als Islamic State in Iraq and the Levant-Khorasan (ISIL-K). UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina's 3-4, 1 juni 2021.

²³⁶ United Nations Security Council, Haqqani Network, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 7 januari 2022.

²³⁷ Atlantic Council, They aren't listed, but make no mistake: The UN has sanctions on the Taliban, 23 augustus 2021.

Oeigoerse regio Xinjiang in China.²³⁸ De belangrijkste hiervan zijn: de *Tehrik-e Taliban Pakistan* (TTP), ofwel de Pakistaanse Taliban, die in de eerste helft van 2021 in de provincie Nangarhar op de grens met Pakistan opereerde en begin 2021 tussen de 2500 en 6000 leden telde; de *Eastern Turkistan Islamic Movement* (ETIM) welke begin 2021 actief was in de provincie Badakhshan en een onafhankelijke Oeigoerse staat nastreefde;²³⁹ en de *Islamic Movement of Uzbekistan* (IMU), welke begin 2021 actief was in de provincies Faryab, Sar-e Pul and Jowzjan.²⁴⁰

De relaties tussen de Taliban en buitenlandse opstandelingengroepen

Ondanks de toezegging van de Taliban aan de VS dat zij de banden zou verbreken met Al Qaida, bleef de Taliban volgens de VN-Veiligheidsraad voor Al Qaida en de meeste andere buitenlandse opstandelingengroepen in de eerste helft van 2021 de belangrijkste partner in Afghanistan.²⁴¹ De sterke band tussen de Taliban en Al Qaida is gegrondvest op een gedeelde ideologie en persoonlijke relaties die zijn versterkt door huwelijken.²⁴² Sommige kleine buitenlandse terroristische groepen waren voor de machtsovername door de Taliban bijna geheel afhankelijk van de Taliban voor hun voortbestaan en staan daardoor ook sterk onder controle van de Taliban.²⁴³ De VN-Veiligheidsraad stelde dat dit onder meer bleek uit het feit dat de Taliban in 2020 richtlijnen had opgesteld voor buitenlandse strijders die aanwezig waren in Afghanistan. In februari 2021 circuleerde een document op sociale media waarin de *Taliban Military Commission* alle Talibanleden verbood buitenlandse terroristen op te vangen of op te nemen in hun gelederen.²⁴⁴ VN-waarnemers gaven echter aan te vermoeden dat dit document gericht was op een extern/internationaal publiek. Het zou een tactiek zijn van de Taliban om beschuldigingen van aanhoudende relaties met Al Qaida – een overtreding van de afspraken die ten grondslag lagen aan het Amerikaanse besluit tot algehele troepenterugtrekking – te weerleggen.²⁴⁵ Deze observatie werd bevestigd door recente reportages en berichten in de media. *Radio Free Europe/Radio Liberty* (RFE/RL) rapporteerde dat buitenlandse commandanten en milities de leiding hadden over districten in grensregio's van Afghanistan die de Taliban recentelijk had veroverd. De Tadzjiekse (als in Tadzjiekse nationaliteit) commandant Mahdi Arsalon, die de leiding had over Tadzjiekse milities gelieerd aan de Tadzjiekse oppositiegroep *Jamaat Ansarullah*, bestuurde vijf Talibandistricten op de grens met Tadzjikistan.²⁴⁶ Oezbeekse (als in Oezbeekse nationaliteit) militanten van de IMU leidden volgens de gouverneur van de provincie Badghis Talibanoperaties in districten in het noorden en westen van het

²³⁸ Groeperingen die genoemd worden door de VN-Veiligheidsraad zijn: Tehrik-e Taliban Pakistan (TTP), de Shehryar Mehsud group, Jamaat-ul-Ahrar (JuA), de Hizb-ul-Ahrar, de Amjad Farooqi groep and de Usman Saifullah groep (voorheen: Lashkar-e Jhangvi), Lashkar-e-Islam, de Eastern Turkistan Islamic Movement (ETIM) en de Islamic Movement of Uzbekistan en Khatiba Imam al-Bukhari (KIB). Zie: UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 18, 1 juni 2021.

²³⁹ Voor meer informatie over de situatie van Oeigoeren in Xinjiang, zie bijvoorbeeld: Amnesty International, Xinjiang en de Oeigoeren, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 19 augustus 2021.

²⁴⁰ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 18, 1 juni 2021.

²⁴¹ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 3, 1 juni 2021.

²⁴² UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 12, 1 juni 2021.

²⁴³ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 18, 1 juni 2021.

²⁴⁴ VOA News, Afghan Taliban Ask Fighters Not to Harbor 'Foreign' Militants as US Reviews Peace Deal, 24 februari 2021.

²⁴⁵ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 18, 1 juni 2021. Zie ook: VOA News, Afghan Taliban Ask Fighters Not to Harbor 'Foreign' Militants as US Reviews Peace Deal, 24 februari 2021.

²⁴⁶ RFE/RL, Exclusive: Taliban Puts Tajik Militants Partially In Charge Of Afghanistan's Northern Border, 27 juli 2021.

land. Volgens de Afghanistanexpert Ted Callahan gebruikt de Taliban deze milities uit gebrek aan voldoende eigen mankracht.²⁴⁷

De volgende alinea's gaan dieper in op de belangrijkste ontwikkelingen rondom de Taliban (inclusief het Haqqani-netwerk), ISKP en Al Qaida gedurende de eerste helft van 2021.²⁴⁸

De Taliban

Sinds 15 augustus 2021 is de Taliban na twintig jaar weer aan de macht in Afghanistan. Volgens schattingen bestond de Taliban voor de machtsovername uit tussen de 58.000 en 100.000 strijders – afhankelijk van het seizoen²⁴⁹ – en was daarmee veruit de belangrijkste opstandelingengroep in Afghanistan. De groep stond in 2021 nog steeds onder leiding van Haibatullah Akhundzada, (de *amir-ul-momenin*, aanvoerder van de gelovigen). Akhundzada werd – en wordt nog steeds – geadviseerd door een Centrale Leiderschapsraad (*Rahbari Shura*),²⁵⁰ bestaande uit verschillende commissies, inclusief een politieke en militaire commissie. Die commissies fungeerden als 'ministeries' binnen de schaduwoverheid die de Taliban had opgezet in districten die zij al langere tijd onder controle had.²⁵¹ Het *Doha Office* van deze shura was de onderhandelingspartner van de Afghaanse overheid bij de vredesonderhandelingen in Qatar.²⁵²

Door interne fricties binnen de Taliban, veelal samenvallend met tribale scheidslijnen binnen de Pashtoenbevolkingsgroep, bestonden er sinds de dood van de vorige Talibanleider, Mullah Omar, meerdere adviesraden.²⁵³ Zodoende had de Rahbari Shura, die ook wel aangeduid wordt als de *Quetta Shura*, voor de machtswisseling de dagelijkse leiding over slechts een deel van het grondgebied dat onder controle van de Taliban stond. De Rahbari Shura overzag de activiteiten van de Taliban in elf provincies in het zuiden en zuidwesten van het land.²⁵⁴ De *Peshawar Shura*, die opereerde vanuit Noordwest-Pakistan en sterke banden onderhield met het Haqqani-netwerk (zie volgende sectie), overzag Talibanoperaties in negentien Afghaanse provincies.²⁵⁵ De *Miran Shah Shura* die vanuit Noord-Waziristan (Pakistan) opereerde was ook nauw verbonden met het Haqqani-netwerk. Zowel de Quetta als de Peshawar shura's waren aanwezig in Kaboel, werkten samen en wisselden strijders uit.²⁵⁶

²⁴⁷ RFE/RL, Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021.

²⁴⁸ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 18, 1 juni 2021.

²⁴⁹ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

²⁵⁰ Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021.

²⁵¹ Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021.

²⁵² RFE/RL, Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021.

²⁵³ Giustozza, A., The Emergence Of Alternative Centres Of Power To Quetta, The Taliban at War: 2001 – 2018, 2019.

²⁵⁴ United Nations Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 22, 1 juni 2021. Zie ook: RFE/RL, Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021.

²⁵⁵ United Nations Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 22, 1 juni 2021. Zie ook: RFE/RL, Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021.

²⁵⁶ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

Op provinciaal niveau had de Taliban in gebieden die voor de machtsovername al onder Talibancontrole stonden provinciale besturen opgezet. Deze overzagen de voorziening van diensten (onderwijs, gezondheidszorg, etc.), die ambtenaren van de Afghaanse overheid bleven leveren. Deze besturen bestonden op papier uit een militaire en civiele tak, maar in werkelijkheid leidden Talibangouverneurs, die over het algemeen militaire leiders waren, meestal beide takken.²⁵⁷

Controle van het centrale leiderschap over lokale fracties

Naast deze verticale machtsstructuur bestaat er ook een horizontale structuur binnen de Taliban. De beweging is een 'netwerk van netwerken en fronten' onder leiding van lokale militaire leiders. Nadat lokale milities (*mahaz*) erkend zijn door de Rahbari Shura kunnen zij onder de noemer van 'Taliban' opereren. De leiders van deze groepen houden op lokaal niveau een grote mate van autonomie zolang ze de belangrijkste bevelen van het centrale leiderschap opvolgen en zich aan de Talibanideologie houden.²⁵⁸ Er was echter regelmatig sprake van frictie tussen het politieke leiderschap en lokale leiders op tribale en economische gronden.²⁵⁹ Ook was er reeds voor de machtsovername door de Taliban onduidelijkheid over de mate waarin het centrale leiderschap van de Taliban controle had over lokale afdelingen.²⁶⁰

In 2021 rapporteerden buitenlandse geheime diensten aan de VN-Veiligheidsraad dat er sprake was van aanhoudende spanning tussen het politieke leiderschap van de Taliban en lokale militaire Talibanleiders zoals Sadr Ibrahim en Mullah Abdul Qayyum Zakir. Deze individuen hadden de leiding over troepen die actief waren in meerdere provincies. Hun militaire macht stelde hen in staat om de bevelen van Talibanleiderschap op provinciaal niveau te negeren. Zij weigerden verschillende keren verzoeken van de politieke leiding om strijders te leveren uit angst voor verliezen binnen hun eigen gelederen.²⁶¹ Andere lokale Talibanmilities verzoenden zich gedurende deze verslagperiode juist met het centrale leiderschap.

De Rahbari Shura vaardigde in februari 2021 een instructie uit om dergelijke vormen van ongehoorzaamheid in de aanloop naar het grootschalige voorjaarsoffensief in te dammen. De instructie verplichtte mahaz en strijders van buiten hun eigen provincies die vochten onder de mahaz om verantwoording af te leggen aan het Talibanleiderschap op provinciaal niveau. Er was ook sprake van een reeks van benoemingen van nieuwe provinciale leiders. Volgens de Afghanistandeskundige Thomas Ruttig heeft het centrale Talibanleiderschap in het recente verleden laten zien in staat te zijn dergelijke beslissingen op lokaal niveau af te dwingen indien zij dit noodzakelijk achtte.²⁶² RFE/RL stelde in augustus 2021 echter dat rapporten over grove mensenrechtenschendingen door lokale Talibanmilities in Kandahar en Ghazni – in weerwil van aanwijzingen door het centrale leiderschap – vraagtekens plaatsten bij de daadwerkelijke macht van het centrale leiderschap (voor meer details, zie sectie 2.1.5).²⁶³

²⁵⁷ Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021. Zie ook: AAN, Living with the Taliban: Local Experiences in Andar District, Ghazni Province, 25 oktober 2020.

²⁵⁸ Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021.

²⁵⁹ Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021. Zie ook: Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media, 1 april 2021

²⁶⁰ RFE/RL, Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021.

²⁶¹ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

²⁶² Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021.

²⁶³ RFE/RL, Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021.

Methodes om gebieden onder controle te krijgen en houden

De Taliban kreeg in de eerste helft van 2021 snel veel nieuwe gebieden onder controle door de massale overgave van veiligheidstroepen. Volgens een bron gebruikte de Taliban in het verleden en vooral op het platteland een tactiek van langzame infiltratie, waarbij Talibanaanhangers aanvankelijk vooral 's nachts hun aanwezigheid lieten gelden. Zij probeerden steun te verwerven onder de lokale bevolking om vervolgens meer en meer controle te krijgen over overheidstaken. Ook probeerde de Taliban prominente tegenstanders (lokale politie, dorpsoudsten) uit te schakelen.²⁶⁴ Volgens Afghanistan-deskundige Van Bijlert onderhandelde de Taliban echter ook met lokale machthebbers zoals tribale leiders en lokale politici om vreedzame machtswisseling te bewerkstelligen. Daarnaast speelde de Taliban volgens Van Bijlert lokale machtshebbers tegen elkaar uit door hen te informeren dat alle andere leiders in een gebied zich al overgegeven hadden,²⁶⁵ waardoor de laatste milities die zich nog verzetten zich ook gedwongen voelden in te binden.

In vergelijking met het verleden investeerde de Taliban in de jaren voor de machtsovername meer in het opzetten van bestuurlijke structuren om de basistaken van een overheid uit te kunnen voeren die nodig zijn om controle te houden over gebieden. Veel bronnen gaven aan dat de Taliban – met een zekere mate van succes – snellere en meer toegankelijke rechtspraak gebruikte om vertrouwen van burgers te winnen.²⁶⁶ Daarnaast zorgde de Taliban ervoor dat lokale overheidsorganen en ngo's burgers bleven voorzien van basisdiensten en heeft de Taliban in sommige gevallen getracht corruptie bij het verlenen van deze diensten in te dammen.²⁶⁷ Een van de redenen waarom de Taliban relatief gemakkelijk controle kon bewaren over de rurale districten die het als eerste overnam, is dat Talibanstrijders zelf uit deze districten afkomstig waren. Hun ideologie sloot in veel gevallen aan bij de lokale normen en waarden en Talibanstrijders waren goed op de hoogte van de specifieke lokale mores.²⁶⁸ In het openbaar gaf het Talibanleiderschap ook de indruk een meer 'inclusieve' en 'liberale' benadering jegens bijvoorbeeld de positie van vrouwen en etnische en religieuze minderheden, waaronder sjiieten, aangenomen te hebben. Een voorbeeld van deze meer 'liberale' benadering was het besluit om informeel basisonderwijs voor meisjes toe te staan (zie sectie 4.1.12). De samenstelling van de Taliban zelf veranderde ook. Waar vroeger de Taliban vrijwel geheel uit Pashtoens bestond, trok de Taliban de laatste jaren in beperkte mate strijders van andere etnische achtergronden aan.²⁶⁹ Veel analisten trokken echter de oprechtheid van deze meer tolerante houding in twijfel.²⁷⁰ Meer informatie over de behandeling van de Taliban van specifieke groepen zoals etnische en religieuze minderheden en vrouwen gedurende de verslagperiode, volgt in hoofdstuk 4.

Inlichtingen door de Taliban

Zoals reeds opgemerkt, wordt de Talibanverantwoordelijk gehouden voor een groot aantal aanslagen die voor de machtsovername plaatsvonden op verschillende categorieën individuen die het als vijanden beschouwde en mogelijk nog steeds

²⁶⁴ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

²⁶⁵ Thomas, C. De Afghanistan-crisis: 'Het land is oorlogsmoe', GA, 1 september 2021.

²⁶⁶ ZEIT Magazin (via European Press Prize), Among the Taliban, november 2020; ODI, Rebel rule of law Taliban courts in the west and north-west of Afghanistan, mei 2020.

²⁶⁷ AAN, Living with the Taliban: Local Experiences in Andar District, Ghazni Province, 25 oktober 2020.

²⁶⁸ The New Yorker, The Other Afghan Woman, 13 september 2021; Al Jazeera, Taliban rule sparks hopes of peace in rural Afghanistan, 9 november 2021.

²⁶⁹ RFE/RL, Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021; Financial Times, How exile changed the Taliban, 25 augustus 2021.

²⁷⁰ NPR, Not Much Has Changed With The Taliban, Says Noted Journalist, 11 augustus 2021; Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021.

beschouwt (voor meer details zie secties 4.1.1 t/m 4.1.6). Verschillende bronnen gaven aan dat het reeds voor de machtsovername door de Taliban lastig was om voor de Taliban onder te duiken, omdat de Taliban overal netwerken had die het van inlichtingen konden voorzien.²⁷¹ Controleposten op wegen speelden een belangrijke rol bij het onderscheppen van gezochte individuen.²⁷² Op het platteland werden lokale milities ingezet om de lokale bevolking onder controle te houden en collaborateurs met de vorige regering uit te schakelen.²⁷³ Ook in steden had de Taliban volgens *The Wall Street Journal* een uitgebreid netwerk van infiltranten in overheidsinstellingen, bedrijven, universiteiten en hulporganisaties.²⁷⁴ De Taliban was goed op de hoogte van bewegingen naar en vanuit de districten die zij onder controle had en zij doodde gemiddeld duizend (vermeende) collaborateurs per jaar.²⁷⁵ *Insider attacks* binnen de ANDSF lieten zien dat de Taliban ook in het Afghaanse veiligheidsapparaat geïnfiltreerd was.²⁷⁶

Haqqani-netwerk

Het Haqqani-netwerk gold reeds voor de machtsovername door de Taliban als een van de meer machtige lokale netwerken binnen de Taliban en bleef volgens de VN-Veiligheidsraad de meest 'combat-ready' divisie binnen de Taliban.²⁷⁷ Het Haqqani-netwerk stond – en staat nog steeds – onder leiding van Sirajuddin Haqqani,²⁷⁸ die ook de plaatsvervanger was van Talibanleider Haibatullah Akhundzada. De 'tribale achterban' van het Haqqani-netwerk ligt in Zuidoost-Afghanistan. Het netwerk onderhield sterke banden met Pakistan, inclusief de Pakistaanse geheime dienst.²⁷⁹ Het netwerk was semiautonoom en had, zoals reeds opgemerkt, haar eigen leiderschapsraden in Pakistan (de Peshawar Shura en de Miran Shah Shura), maar legde wel verantwoording af aan de centrale leiderschapsraad. Het Haqqani-netwerk had leden met uitgebreide/hoogwaardige militaire en technische vaardigheden, zoals de kennis en kunde die vereist is voor het maken van bommen en raketten. Daarnaast had het rond de drieduizend 'normale' strijders die voor de machtsovername door de Taliban voornamelijk gestationeerd waren in de provincies Khost, Paktika en Paktia. Het Haqqani-netwerk bleef volgens de VN-Veiligheidsraad de belangrijkste liaison tussen de Taliban en buitenlandse groepen, inclusief Al Qaida.²⁸⁰ De VN-Veiligheidsraad linkte het Haqqani-netwerk ook aan de toename in gerichte aanslagen op individuen sinds het begin van de vredesbesprekingen tussen de Taliban en de Afghaanse overheid.²⁸¹ Het leiderschap van de Taliban maakte het Haqqani-netwerk verantwoordelijk voor het bewaren van de orde in Kaboel na de machtsovername op 15 augustus 2021, aldus de *Financial Times*.²⁸²

²⁷¹ Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021; The Washington Post, 'It's all Taliban country now': New militant checkpoints on key roadways choke off parts of Afghanistan, 30 april 2021; Stahlmann F, Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, pagina 24, juni 2021.

²⁷² The Washington Post, 'It's all Taliban country now': New militant checkpoints on key roadways choke off parts of Afghanistan, 30 april 2021.

²⁷³ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

²⁷⁴ The Wall Street Journal, Taliban Covert Operatives Seized Kabul, Other Afghan Cities From Within, 28 november 2021.

²⁷⁵ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

²⁷⁶ Stars and Stripes, Insider attacks in Afghan security forces spike as US withdraws, 30 april 2021.

²⁷⁷ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

²⁷⁸ VOA News, Speech Offers Rare Glimpse Into Taliban Inner Politics, 3 maart 2021.

²⁷⁹ Ruttig, T., Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021.

²⁸⁰ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

²⁸¹ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 12, 1 juni 2021.

²⁸² Financial Times, How exile changed the Taliban, 25 augustus 2021.

Al Qaida en Al Qaida in the Indian Subcontinent

Volgens de VN-Veiligheidsraad was een belangrijk deel van het leiderschap van Al Qaida gevestigd in de grensregio tussen Afghanistan en Pakistan en waren Al Qaidastrijders begin 2021 aanwezig in vijftien Afghaanse provincies. Al Qaida had voor de machtsovername door de Taliban geen Afghaans grondgebied onder haar controle. Schattingen over het aantal Al Qaidastrijders dat zich begin 2021 in Afghanistan bevond, liepen uiteen van enkele tientallen tot vijfhonderd individuen.²⁸³ De kern van Al Qaida in Afghanistan bestond met name uit individuen uit Noord-Afrika en het Midden-Oosten, aldus de VN-Veiligheidsraad.²⁸⁴ Volgens bronnen binnen de Amerikaanse geheime dienst was Al Qaida begin 2021 een 'schim' van haar vroegere zelf,²⁸⁵ en niet in staat zelfstandig aanslagen uit te voeren.²⁸⁶ Een aantal belangrijke Al Qaidaleiden werd in 2020 en 2021 gedood.²⁸⁷ Eerdere berichten over de dood van Al Qaidaleider Aiman Muhammed Rabi al-Zawahiri konden niet bevestigd worden en er werd gedacht dat hij nog in leven was, maar in zeer slechte gezondheid verkeerde.²⁸⁸

Naast de internationale variant van Al Qaida was de regionale tak *Al Qaida in the Indian Subcontinent*²⁸⁹ actief in Afghanistan. Deze tak bestond vooral uit Afghaanse en Pakistaanse strijders, maar had ook strijders uit Bangladesh, India en Myanmar in haar gelederen. Volgens de VN-Veiligheidsraad was deze groep in de praktijk bijna niet te onderscheiden van de Taliban.²⁹⁰ De Taliban begon met het monitoren van de activiteiten van Al Qaida in 2020 en er was sprake van weinig formele communicatie tussen het leiderschap van beide groepen. Desalniettemin had de Taliban volgens de VN-Veiligheidsraad geen serieuze (onomkeerbare) stappen ondernomen om Al Qaida's aanwezigheid in Afghanistan terug te dringen of te ondermijnen.²⁹¹ Onderzoek onder Talibancommandanten en -strijders door het *Overseas Development Institute* (ODI) suggereerde ook dat de Taliban niet bereid is om concrete actie tegen Al Qaida te ondernemen. Dit deels omdat de Taliban niet denkt dat Al Qaida daadwerkelijk in staat is om aanslagen op buitenlandse doelwitten uit te voeren.²⁹² Het monitoren van de activiteiten van Al Qaida en onderhouden van relaties met Al Qaida werd daarom door de Taliban gezien als de beste strategie voor de omgang met deze beweging. De banden tussen de Taliban en Al Qaida en Al Qaida in the Indian Subcontinent bleken onder meer uit het feit dat verschillende prominente leden van deze laatste twee groepen werden gedood –

²⁸³ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 12, 1 juni 2021; VOA News, Al-Qaida, Islamic State Set to Reconstitute in Afghanistan, Beyond, 11 juli 2021.

²⁸⁴ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 12, 1 juni 2021.

²⁸⁵ VOA News, Al-Qaida, Islamic State Set to Reconstitute in Afghanistan, Beyond, 11 juli 2021.

²⁸⁶ Los Angeles Times, U.S. troops are leaving Afghanistan, but Al Qaeda remains, 30 april 2021.

²⁸⁷ VOA News, Key Al-Qaida Leader Killed in Western Afghanistan, 10 november 2020; UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 12, 1 juni 2021.

²⁸⁸ Los Angeles Times, U.S. troops are leaving Afghanistan, but Al Qaeda remains, 30 april 2021.

²⁸⁹ Voor meer informatie, zie: Counter Extremism Project, Al-Qaeda in the Indian Subcontinent (AQIS), ongedateerd, laatst geraadpleegd op 9 augustus 2021. [Al-Qaeda in the Indian Subcontinent \(AQIS\) | Counter Extremism Project](#)

²⁹⁰ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 13, 1 juni 2021. Zie ook: Observer Research Foundation, Al Qaeda and the Islamic State's rivalry in South Asia, 11 januari 2021.

²⁹¹ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 14, 1 juni 2021.

²⁹² ODI, Taliban narratives on Al Qaeda in Afghanistan, september 2021. Dit werd bevestigd door een vertrouwelijke bron. Vertrouwelijke bron, 13 december 2021.

door de ANDSF of de Amerikanen - terwijl zij in het gezelschap verkeerden van Talibanleden.²⁹³

Islamitische Staat Khorasan Provincie (ISKP)

De aanwezigheid en dreiging van ISKP in Afghanistan is niet sterk veranderd sinds de vorige verslagperiode. Sinds juni 2020 heeft ISKP geen grondgebied meer onder controle in Afghanistan. Wel is de sterke krimp van het aantal ISKP-strijders, die inzette na de verjaging van ISKP uit zijn laatste vestingen, gestopt volgens Amerikaanse inlichtingendiensten.²⁹⁴ De VN-Veiligheidsraad stelde in juli 2021 dat er een kern van 1.500 tot 2.200 ISKP-strijders aanwezig was in de provincies Kunar en Nangarhar en dat er daarnaast sprake was van het opsplitsen van ISKP in kleinere groepen strijders over andere regio's zoals Badakhshan, Kunduz en Sar-e Pul.²⁹⁵ De Afghaanse regeringsstrijdkrachten identificeerden een voorheen onbekende cel van 450 ISKP-strijders bij Mazar-i-Sharif.²⁹⁶ Volgens de VN-Veiligheidsraad en het Amerikaanse ministerie van Defensie bleef ISKP gevaarlijk en in staat om grootschalige aanslagen uit te voeren. Deze observatie werd ondersteund door de verschillende aanslagen die ISKP uitvoerde - en opeiste - gedurende de verslagperiode.²⁹⁷ Gedurende de eerste vier maanden van 2021 telde UNAMA 77 aanvallen die werden opgeëist door of toegeschreven aan ISKP. In de eerste helft van 2020 waren dit er 21. Het totale aantal ISKP-aanvallen nam echter af tussen 2019/2020 en 2020/2021. Terwijl er 572 ISKP-aanvallen werden geteld tussen april 2019 en maart 2020, lag dit aantal op 115 tussen april 2020 en maart 2021; een afname van tachtig procent.²⁹⁸ Zoals eerder aangegeven, voerde ISKP tijdens de evacuatie van het vliegveld van Kaboel een grootschalige aanslag uit waarbij ten minste 170 personen stierven.²⁹⁹

Relaties tussen de Taliban en ISKP

De Taliban en ISKP stonden reeds voor de machtsovername door de Taliban op gespannen voet met elkaar. ISKP staat een wereldwijde jihad voor, terwijl de Taliban alleen macht binnen Afghanistan ambieerde.³⁰⁰ De Taliban waren betrokken bij militaire acties gericht op het verjagen van ISKP uit haar laatste bastion in de provincie Kunar in 2019.³⁰¹ ISKP wierp zich reeds voor de machtsovername door de Taliban op als alternatief voor meer extremistische Talibanaanhangers die teleurgesteld waren in de Taliban.³⁰² De geheime diensten van sommige landen die werden geraadpleegd voor het reeds genoemde VN-rapport gaven aan dat ISKP wel banden onderhield met het Haqqani-netwerk, en dat dit netwerk ISKP hielp met het

²⁹³ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina's 12-14, 1 juni 2021; SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, pagina 18, 30 juli 2021.

²⁹⁴ VOA News, Islamic State Poised for Possible Resurgence in Afghanistan, US Officials Warn, 9 februari 2021.

²⁹⁵ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina's 12-14, 1 juni 2021.

²⁹⁶ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 16, 1 juni 2021.

²⁹⁷ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 17, 1 juni 2021.

²⁹⁸ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, 1 juni 2021. Zie ook: Wilson Center, Explainer: ISIS-Khorasan in Afghanistan, 27 augustus 2021.

²⁹⁹ BBC, Afghanistan airport attack: Who are IS-K?, 26 augustus 2021.

³⁰⁰ The Washington Post, Clashing assessments of links between Taliban and Islamic State point to problems for Afghanistan's peace process, 30 mei 2021; Le Monde, Accueil d'Afghans en France : les talibans ne constituent pas forcément une menace terroriste, 25 augustus 2021.

³⁰¹ AAN, Hit from Many Sides (2): The demise of ISKP in Kunar, 3 maart 2021.

³⁰² UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 18, 1 juni 2021.

plannen van aanslagen op overheidsdoelwitten in Kaboel.³⁰³ Andere inlichtingendiensten ontkenden deze inzichten echter ten stelligste.³⁰⁴

1.4.4 Rekrutering

(Gedwongen) rekrutering

Volgens bronnen rekruteerde de Taliban voor de machtsovername met name onder werkeloze, volwassen, mannelijke Pashtoens en ondervond zij over het algemeen geen problemen bij het aantrekken van (voldoende) nieuwe strijders.³⁰⁵ Dit werd bevestigd door AAN in onderzoeken naar de situatie van drie gebieden die al langere tijd onder controle stonden van de Taliban.³⁰⁶ De Taliban leek gedwongen rekrutering te vermijden omdat er voldoende vrijwilligers waren en vrijwillige inlijving een hogere mate van loyaliteit garandeerde.³⁰⁷ De Taliban zette comités op die in moskeeën en madrassa's, dit wil zeggen Koranscholen, nieuwe aanhangers wierven. De Taliban voerde ook campagne op sociale media om jonge mannen aan te moedigen zich als strijder aan te sluiten bij de organisatie.³⁰⁸ De meeste nieuwe strijders kwamen echter binnen via vrienden en familie die al binnen de Taliban actief waren. De Taliban rekruteerde ook veel onder de miljoenen Afghaanse vluchtelingen in Pakistan. Deze nieuwe rekruten werden vervolgens vooral ingezet in gebieden in Afghanistan waar de Taliban weinig aanhang had. Volgens de Taliban was hun succes in het aantrekken van nieuwe leden te danken aan de diepe haat die veel Afghanen koesterden jegens de regering en het Westen.³⁰⁹ Andere bronnen gaven aan dat er sterke economische drijfveren in het spel waren.³¹⁰ Tijdens de oorlog tegen de Afghaanse overheid en buitenlandse strijdkrachten betaalde de Taliban strijders geen salarissen, maar vergoedde wel hun uitgaven. De centrale leiding stond lokale Talibanleiders toe om een groot deel van de inkomsten uit belastingheffing en criminele activiteiten te verdelen onder hun milities.³¹¹ Dit gold ook voor oorlogsbuit.³¹²

ISKP focuste met name op rekrutering van voormalige Talibanstrijders die gebroken hadden met de beweging.³¹³ Aan de overheid gelieerde milities werden beschuldigd van het rekruteren van strijders onder valse voorwendselen, en het inzetten van die strijders op zeer gevaarlijke locaties met onvoldoende ammunitie zonder mogelijkheid om te vluchten.³¹⁴

³⁰³ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 17, 1 juni 2021; VOA News, Al-Qaida, Islamic State Set to Reconstitute in Afghanistan, Beyond, 11 juli 2021.

³⁰⁴ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 17, 1 juni 2021.

³⁰⁵ Al Jazeera, How do Afghanistan forces and Taliban compare?, 4 augustus 2021; EASO, 2.6. Persons fearing forced recruitment by armed groups, laatste update in december 2020; The New York Times, How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 15 januari 2021.

³⁰⁶ AAN, Living with the Taliban (1): Local experiences in Andar district, 19 oktober 2020; AAN, Living with the Taliban (2): Local experiences in Nad Ali district, 18 januari 2021; AAN, Living with the Taliban (3): Local experiences in Dasht-e Archi district, 25 januari 2021.

³⁰⁷ AAN, Living with the Taliban (1): Local experiences in Andar district, 19 oktober 2020; AAN, Living with the Taliban (2): Local experiences in Nad Ali district, 18 januari 2021; AAN, Living with the Taliban (3): Local experiences in Dasht-e Archi district, 25 januari 2021.

³⁰⁸ Dit is opvallend aangezien de Taliban in principe tegen smartphones is. Financial Times, How exile changed the Taliban, 25 augustus 2021.

³⁰⁹ The New York Times, How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 15 januari 2021.

³¹⁰ EASO, 2.6. Persons fearing forced recruitment by armed groups, laatste update in december 2020; The New York Times, How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 15 januari 2021.

³¹¹ The New York Times, How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 15 januari 2021.

³¹² The New York Times, How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 15 januari 2021.

³¹³ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 17, 1 juni 2021.

³¹⁴ The New York Times, Inside the Shadowy Militias Luring Unsuspecting Afghans to Fight, or Die, 22 maart 2021.

Rekrutering van kinderen

Zoals werd aangegeven in het vorige ambtsbericht kende Afghanistan sinds 2014 wetgeving die het verbiedt en strafbaar stelde om personen jonger dan achttien jaar te werven voor de nationale strijdkrachten en in te zetten bij gevechtshandelingen.³¹⁵ Desalniettemin bevestigde de secretaris-generaal van de VN de rekrutering van 196 kindsoldaten (allen jongens) in 2020.³¹⁶ Dit aantal lag hoger dan in 2018 (46) en 2019 (64).³¹⁷ De Taliban was verantwoordelijk voor de meeste gevallen (177), maar ook de Afghan National Police (5), Afghan National Army Territorial Force (4), aan de overheid gelieerde milities (7) en een combinatie van milities en de politie (8), maakten zich schuldig aan de rekrutering van kinderen. De meeste gevallen vonden plaats in het noorden (124) en noordoosten (51) van Afghanistan. Kinderen werden ingezet voor militaire taken inclusief aanvallen met zelfgemaakte bommen en het vergaren van inlichtingen. Er was ook sprake van seksueel geweld tegen kinderen (zie sectie 4.1.12). De Afghaanse strijdkrachten slaagden er wel in om de inlijving van 187 minderjarigen te voorkomen door betere screening bij de selectie van nieuwe leden voor de strijdkrachten.³¹⁸ Kinderen die werden verdacht van het hebben van banden met de Taliban of ISKP werden opgesloten door de voormalige regering en soms ook gemarteld in militaire detentiefaciliteiten (zie sectie 4.3.3).³¹⁹

³¹⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 39, november 2020.

³¹⁶ UNSG, Children and armed conflict Report of the Secretary-General, pagina's 3 en 4, 6 mei 2021.

³¹⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 39, november 2020.

³¹⁸ UNSG, Children and armed conflict Report of the Secretary-General, pagina's 3-5, 6 mei 2021

³¹⁹ Human Rights Watch, Afghanistan: Children Detained, Tortured for Insurgent Links, 22 juni 2021.

2 Politieke en veiligheidssituatie: Deel II (sinds 1 september 2021)

Dit hoofdstuk gaat in op politieke ontwikkelingen en ontwikkelingen op het vlak van de veiligheidssituatie in Afghanistan vanaf 1 september 2021 tot het einde van de verslagperiode. Het bespreekt de contouren van het nieuwe Talibanbestuur met een focus op de samenstelling van de nieuwe *de facto* interim-regering,³²⁰ de verhoudingen binnen de Taliban en de relaties van de Taliban met externe actoren. Het tweede deel van dit hoofdstuk gaat in op de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van de veiligheid in Afghanistan, waaronder de val van Panjshir en de hernieuwde opkomst van de Islamitische Staat Khorasan Provincie (ISKP).

2.1 Politieke ontwikkelingen

Begin september kreeg de Taliban Panjshir, de laatste Afghaanse provincie die nog niet onder controle van de Taliban stond, in handen. Kort daarna kondigde de Taliban de nieuwe – volgens de Taliban tijdelijke – regering van Afghanistan aan. De samenstelling van deze *de facto* regering suggereerde dat meer *hardline* elementen binnen de Taliban de overhand hadden weten te krijgen binnen de Taliban.³²¹ Er bleven geruchten de ronde doen over spanningen binnen het nationale leiderschap en tussen het nationale leiderschap en lokale Talibancommandanten, maar concreet bewijs voor breuken binnen de organisatie ontbreekt.

2.1.1 'Het Islamitische Emiraat Afghanistan'

Op 1 september 2021 kondigde de Taliban aan dat Haibatullah Akhundzada, leider van de Taliban (*amir-ul-momenin*, aanvoerder van de gelovigen), aan het hoofd zou komen te staan van 'het Islamitische Emiraat Afghanistan'.³²² Een emiraat is een staatsvorm binnen de islamitische wereld waarbij een territorium onder leiding staat van een emir/amir. Dit is een niet-democratisch aangewezen leider, welke een monarch, generaal of een religieuze leider kan zijn.³²³ In lijn met deze filosofie schafte de Taliban in december 2021 de verkiezingscommissie (*Independent Election Commission*) af, wijzend op een gebrek aan noodzaak voor een dergelijk orgaan.³²⁴

De visie op de maatschappijinrichting voor Afghanistan van de Taliban is – naar eigen zeggen – een onafhankelijke Afghaanse staat die wordt geleid volgens de principes uit het islamitische recht, de *sharia*. Akhundzada gaf hierbij aan dat de Taliban zich zou houden aan principes uit het internationaal recht en internationale verdragen voor zover deze niet tegenstrijdig zijn met het islamitische recht.³²⁵ Volgens externe experts wordt de maatschappijvisie van de Taliban in beginsel bepaald door principes uit het neo-deobandisme, een antikoloniale islamistische beweging uit India die een terugkeer naar 'de zuivere islam' van de zevende eeuw

³²⁰ Wanneer dit ambtsbericht verwijst naar de nieuwe Talibanregering of naar bewindslieden binnen deze regering, worden daarmee de *de facto* regering en de *de facto* bewindslieden bedoeld.

³²¹ BBC, Hardliners get key posts in new Taliban government, 7 september 2021; Counter Extremism Project, Taliban Government Dominated By Officials On U.N. Security Council Sanctions List, 15 september 2021.

³²² ANI, Taliban supreme leader Haibatullah Akhundzada to lead Afghanistan govt, 1 september 2021; The Diplomat, What Role Will the Taliban's 'Supreme Leader' Play in the New Government?, 10 september 2021.

³²³ World Atlas, What Is An Emirate?, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 5 januari 2021.

³²⁴ RFE/RL, Taliban Dissolves Afghanistan's Election Commission, Saying 'There Is No Need', 25 december 2021.

³²⁵ RFE/RL, Leader Of Taliban's New Afghan Regime Says Shari'a Law Will Govern All Aspects Of Life, 7 september 2021.

voorstaat,³²⁶ en door voorschriften uit de *pashtunwali*, de tribale erecode van de Pashtoen.³²⁷

2.1.2

De interim-regering

Op 7 september 2021 kondigde de woordvoerder van de Taliban in naam van Akhundzada een nieuwe *de facto* interim-regering onder leiding van de *de facto* interimpremier Mohammad Hasan Akhund aan. Er werd niet gezegd wat de regeertermijn van de interim-regering zou gaan zijn.³²⁸ Het volledige kabinet kreeg vorm gedurende drie rondes van benoemingen op 7 september, 21 september en 4 oktober 2021. De *de facto* regering bevat geen vrouwen en bestaat overwegend uit Pashtoens. De Taliban benoemde geen vertegenwoordigers van de oude politieke garde en/of het verzet tegen de Taliban in de nieuwe *de facto* regering.³²⁹ De belangrijkste posities in de *de facto* regering werden aangekondigd tijdens de eerste ronde van benoemingen. Zij vielen voornamelijk toe aan 'dogmatische' (*hardliner*) Talibanaanhangers, die veelal een achtergrond als islamitische geestelijke (*mullah*) hebben.³³⁰ Verschillende van deze individuen – of hun vaders – hadden vergelijkbare posities tijdens het vorige Talibanbewind, en/of staan op de VN-sanctielijst: een lijst van individuen die een bedreiging voor de veiligheid vormen volgens de Verenigde Naties.³³¹ In de latere rondes benoemingen – waarin minder belangrijke posities werden verdeeld – werden meer individuen van een andere etnische achtergrond en 'technocraten' zonder sterke banden met de Taliban aan de *de facto* regering toegevoegd.³³² De Taliban onderhandelde in augustus en september 2021 met personen die banden hadden met of onderdeel uitmaakten van voormalige regeringen (met name oud-president Hameed Karzai en leider van de *High Council for National Reconciliation*, dr. Abdullah Abdullah) en het verzet in Panjshir. Niemand van de 'oude politieke klasse' kreeg een rol in de *de facto* regering. Ook politieke partijen met meer historische en ideologische affiniteit met de Taliban, zoals de Hezb-e Islami, vielen buiten de boot bij de benoemingen van de nieuwe *de facto* regering.³³³

Rol Rahbari Shura

Wat betreft de invloed van de *de facto* regering op het landsbestuur, stelden bronnen zoals het *Afghan Analysts Network* (AAN) dat de reeds bestaande leiderschapsraad van de Taliban, de Rahbari Shura, een belangrijk – zo niet het belangrijkste – besluitvormingsorgaan van de Taliban blijft.³³⁴ Er is een zekere mate van overlap tussen het nieuwe *de facto* kabinet en deze raad. De nieuwe *de facto*

³²⁶ Dit is een van oorsprong Indiase soennitische islamistische beweging, die ageerde tegen Britse kolonisatie en een terugkeer naar de 'zuivere islam' van de zevende eeuw propageerde. Deze ideologie verspreidde zich via madrassa's naar Pakistan, waar zij door invloed van Saudi Arabie werd aangevuld met elementen uit het wahhabisme en uitgroeide tot de neo-deobandistische school waarin de meeste Afghaanse Talibanstrijders onderwezen zijn. Zowel het deobandisme als wahhabisme worden gezien als puriteinse interpretaties van de islam. NPR, *The Taliban's Ideology Has Surprising Roots In British-Ruled India*, 8 september 2021.

³²⁷ NOS, *Arabist: Taliban noemen het sharia, maar het gaat over macht*, 22 augustus 2021; RFE/RL, *Taliban 'Tribal Version': Shari'a Is Not The Same Everywhere*, 2 oktober 2021.

³²⁸ AAN, *The Taleban's Caretaker Cabinet and other Senior Appointments*, 7 oktober 2021; Financial Times, *Taliban announces government as it faces growing crises and isolation*, 7 september 2021.

³²⁹ ICG, *Afghanistan's Taliban Expand Their Interim Government*, 28 september 2021.

³³⁰ AAN, *The Taleban's Caretaker Cabinet and other Senior Appointments*, 7 oktober 2021; BBC, *Hardliners get key posts in new Taliban government*, 7 september 2021.

³³¹ Counter Extremism Project, *Taliban Government Dominated By Officials On U.N. Security Council Sanctions List*, 15 september 2021.

³³² ICG, *Afghanistan's Taliban Expand Their Interim Government*, 28 september 2021.

³³³ Giustozzi, A. *Behind the Scenes of the Taliban's Internal Power Struggle*, World Politics Review, 23 september 2021; International Crisis Group, *Who Will Run the Taliban Government?*, 9 september 2021.

³³⁴ AAN, *The Focus of the Taleban's New Government: Internal cohesion, external dominance*, 12 september 2021; TRT World, *How the Taliban governs itself*, 27 september 2021; The Diplomat, *What Role Will the Taliban's 'Supreme Leader' Play in the New Government?*, 10 september 2021; Fikra Forum, *Navigating Influence in Afghanistan: the Cases of Qatar and Pakistan*, 26 oktober 2021.

minister van Binnenlandse Zaken, Sirajuddin Haqqani en de nieuwe *de facto* minister van Defensie, Muhammad Yaqoob zijn plaatsvervangers van Akhundzada in de Rahbari Shura. De nieuwe *de facto* premier Muhammad Akhund en de nieuwe vicepremier, Abdul Ghani Baradar, zijn ook lid van de Rahbari Shura.³³⁵

Sleutelposities in de de facto regering

De volgende alinea's bevatten achtergrondinformatie over Akhundzada en de belangrijkste ministers in de interim-regering.

Positie: Opperste leider/Leider van de gelovigen

Naam: Haibatullah Akhundzada

Akhundzada is een islamgeleerde die in 2016 werd benoemd tot hoofd van de Rahbari Shura en zodoende als opperste leider (*amir-ul-momenin*) van de Taliban. Akhundzada is een Pashtoen, geboren in Kandahar. Hij was niet betrokken bij de oprichting van de Taliban en hij heeft ook geen militaire ervaring, maar geldt wel als een religieuze autoriteit. De opperste leider maakt geen deel uit van het kabinet. In principe heeft hij wel het laatste woord bij politieke, religieuze en militaire beslissingen.³³⁶ Het is niet duidelijk of Akhundzada daadwerkelijk deze mate van macht uitoefent binnen de Taliban. In tegenstelling tot andere hooggeplaatste Talibanleiders staat hij niet op de sanctielijst van de VN en wordt hij ook niet gezocht door de VS.³³⁷

Positie: Premier

Naam: Mohammad Hasan Akhund

Akhund is een islamitisch geestelijke (mullah), die Pashtoen is en afkomstig is uit Kandahar. Hij stond samen met Mullah Omar aan de wieg stond van de Taliban. In de beginjaren van de Taliban gaf Akhund vooral religieuze sturing aan de groep, waarbij hij schendingen van de rechten van etnische en religieuze minderheden aanmoedigde en een verregaande inperking van de bewegingsvrijheid van vrouwen bepleitte. Akhund is evenals Akhundzada geen invloedrijk militair figuur.³³⁸ Akhund staat op de sanctielijst van de Verenigde Naties vanwege zijn leiderschapsrol binnen de Taliban door de jaren heen.³³⁹

Positie: Plaatsvervangend premier

Naam: Abdul Ghani Baradar

Baradar is een Pashtoen die werd geboren in de provincie Uruzgan, maar opgroeide in Kandahar.³⁴⁰ Hij behoorde ook tot de groep die aan de wieg van de Taliban stond. Hij vluchtte samen met de rest van het Talibanleiderschap in 2001 naar Pakistan en speelde daar een hoofdrol bij het heropbouwen van de beweging en coördineren van het gewapende verzet.³⁴¹ Hij toonde echter ook bereidheid om diplomatieke oplossingen te zoeken. Reeds in 2001 onderhandelde hij met president Karzai over

³³⁵ VOA News, Taliban Close to Formation of Cabinet, Announcement of New Government, 29 augustus 2021; Al Jazeera, Profile: Mohammad Hasan Akhund, the head of Taliban government, 7 september 2021.

³³⁶ RFE/RL, Leader Of Taliban's New Afghan Regime Says Shari'a Law Will Govern All Aspects Of Life, 7 september 2021.

³³⁷ The Diplomat, What Role Will the Taliban's 'Supreme Leader' Play in the New Government?, 10 september 2021.

³³⁸ AAN, The Focus of the Taleban's New Government: Internal cohesion, external dominance, 12 september 2021.

³³⁹ Reuters, Factbox: Mohammad Hasan Akhund: Veteran Taliban leader becomes acting Afghan PM, 7 september 2021.

³⁴⁰ Al Jazeera, Profile: Mullah Baradar, new deputy leader in Afghan gov't, 7 september 2021.

³⁴¹ Bloomberg, Quiet Taliban Deal Maker Holds Key Role for Afghan Future, 7 september 2021.

de overgave van de Taliban.³⁴² In 2010 leidden zijn onderhandelingen met Karzai over een vredesakkoord tussen de Afghaanse regering en de Taliban tot zijn gevangenneming door de Pakistaanse autoriteiten.³⁴³ In 2018 liet Pakistan Baradar op aandringen van de VS vrij, zodat hij deel kon nemen aan de onderhandelingen in Doha over de internationale troepenterugtrekking. Daar leidde Baradar het politieke bureau van de Taliban.³⁴⁴

Positie: Minister van Binnenlandse Zaken

Naam: Sirajuddin Haqqani

Sirajuddin Haqqani is de zoon van Jalaluddin Haqqani, de oprichter van het Haqqani-netwerk. Sirajuddin staat nu aan het hoofd van het Haqqani-netwerk.³⁴⁵ Sirajuddin staat op de sanctielijst van de VN en de 'most wanted list' van de VS.³⁴⁶ Als minister van Binnenlandse Zaken staat Sirajuddin aan het hoofd van de politie, geheime dienst en douane.

Positie: Minister van Defensie

Naam: Muhammad Yaqoob

Yaqoob is de 27-jarige zoon van Mullah Omar, de oprichter van de Taliban. Hij was de afgelopen jaren het hoofd van de machtige militaire commissie, die militaire operaties in vijftien (zuidelijke) provincies overzag.³⁴⁷

Positie: Minister van Buitenlandse Zaken

Naam: Amir Khan Muttaqi

Muttaqi was minister van Cultuur en Informatie en minister van Onderwijs tijdens het vorige Talibanregime. Hij leidde gedurende de gewapende opstand de belangrijke '*Invitation and Guidance Commission*' die trachtte om strijdkrachten van de *Afghan National Defense and Security Forces* (ANDSF) te overtuigen om de strijd en Afghaanse overheid de rug toe te keren. Muttaqi was lid van het onderhandelingsteam in Qatar.³⁴⁸

2.1.3

Bestuur op lokaal niveau

In november 2021 benoemde de Taliban 44 individuen als gouverneurs en politiehoofden.³⁴⁹ Qari Baryal werd benoemd tot gouverneur van Kaboel and Wali Jan Hamza als het hoofd van de politie in de hoofdstad.³⁵⁰ Gouverneurs werden in eerste instantie benoemd voor de provincies Badakhshan, Baghlan, Bamyān, Farah, Faryab, Ghazni, Jawzjan, Kabul, Kunduz, Logar, Maidan Wardak, Nimroz, Paktia, Paktika, Sar-e Pul, Uruzgan en Zabul.³⁵¹ Uiteindelijk benoemde de Taliban

³⁴² The Washington Post, A once-vanquished insurgent returns as Afghanistan's likely next leader, 17 augustus 2021.

³⁴³ De Pakistaanse autoriteiten waren volgens experts tegenstanders van deze onderhandelingen, omdat zij dachten dat deze onderhandelingen – indien succesvol – hun invloed in Afghanistan zou kunnen verminderen. Bloomberg, Quiet Taliban Deal Maker Holds Key Role for Afghan Future, 7 september 2021; The Washington Post, A once-vanquished insurgent returns as Afghanistan's likely next leader, 17 augustus 2021. Zie ook: France24, From military commander to the Taliban's top diplomat, Mullah Baradar's ascent to power, 16 augustus 2021.

³⁴⁴ AAN, The Focus of the Taliban's New Government: Internal cohesion, external dominance, 12 september 2021; Le Monde, Le clan Haqqani, l'ombre d'Al-Qaïda sur les talibans, 3 november 2021.

³⁴⁵ Financial Times, Haqqani network's clever game culminates with Afghan government roles, 10 september 2021.

³⁴⁶ FBI, Most Wanted: Sirajuddin Haqqani, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 november 2021; United Nations Security Council, Sirajuddin Jallaloudine Haqqani, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 november 2021.

³⁴⁷ France24, Mullah Omar's son on TV as Taliban polish public image, 27 oktober 2021.

³⁴⁸ Reuters, Factbox: Who are the key figures in the new Taliban government?, 7 september 2021.

³⁴⁹ Reuters, Taliban appoint members as 44 governors, police chiefs around Afghanistan, 7 november 2021.

³⁵⁰ NDTV, Taliban Members Are Now Governors, Police Chiefs In Afghanistan, 8 november 2021.

³⁵¹ TOLO News, New governors appointed in 17 provinces, 8 november 2021.

gouverneurs voor alle 34 provincies. Het merendeel van de benoemingen waren Pashtoens, maar er was 'beperkte' representatie van andere etnische groepen.³⁵²

2.1.4

Machtsverhoudingen binnen het Talibanleiderschap

Belangrijke posities in de *de facto* regering zijn voornamelijk verdeeld tussen de twee machtigste fracties binnen de beweging: de zuidelijke 'Kandahari's' en de zuidoostelijke Haqqani's. Tijdens de eerste benoemingsronde zijn zestien posten naar Talibanaanhangers uit het zuiden gegaan, waaronder twaalf posten naar Talibanleiders uit Kandahar. Er gingen in totaal twaalf posten naar Talibanaanhangers uit het zuidoosten van Afghanistan, waaronder vijf posten voor leden van het Haqqani-netwerk. Talibanleiders uit andere delen van Afghanistan vielen buiten de boot. Vooral de zuidwestelijke Taliban-zwaargewichten uit de provincie Helmand hadden aan het kortste eind getrokken, ondanks de belangrijke rol die zij en hun mannen speelden tijdens de gewapende opstand. De twee bekendste zuidwestelijke militair leiders, Mullah Abdul Qayyum Zakir en Sadr Ibrahim kregen 'slechts' posten als viceministers tijdens de tweede ronde van benoemingen.³⁵³ Talibanleiders die tot etnische minderheden behoren en (Pashtoen) Talibanleiders uit het noorden van Afghanistan kregen slechts een paar relatief veelal onbelangrijke benoemingen.³⁵⁴ Tijdens de eerste ronde benoemingen werd een etnische Oezbeek benoemd tot tweede plaatsvervangend premier (naast Baradar).³⁵⁵ Twee etnische Tadzjiken kregen posten; een als minister voor Economische Zaken en een als hoofd van de Militaire Staf. Tijdens de tweede ronde benoemingen werd een Hazara benoemd tot viceminister voor Volksgezondheid. Een etnische Tadzjiek uit de provincie Panjshir werd benoemd tot minister voor Handel.³⁵⁶ Op 28 september 2021 stelde de *International Crisis Group* dat het kabinet van in totaal 53 individuen vier Tadzjiken, twee Oezbeken, een Turkmeen, een Hazara, een Nuristani en een Khwaja (een groep met Arabische wortels) bevatte.³⁵⁷

2.1.5

Verhoudingen tussen het Talibanleiderschap en de lokale Talibanstrijders

In de eerste maanden na de machtsovername bestond er onder mensenrechtenorganisaties, de internationale gemeenschap en (een deel van) de Afghaanse bevolking zorg over de mate waarin het leiderschap in staat zou zijn om toezeggingen met betrekking tot de eerbiediging van mensenrechten af te dwingen onder (ontevreden) strijders. Zo beloofde het Talibanleiderschap amnestie aan alle Afghanen die hadden samengewerkt met de vorige regering of buitenlandse troepen, stelde het garant te staan voor persvrijheid, en leek het – in vergelijking met de vorige keer dat de Taliban aan de macht was – minder gebrand op het handhaven van strikte kledingvoorschriften.³⁵⁸ Het leiderschap slaagde er echter niet volledig in schendingen van deze toezeggingen te voorkomen. Sinds de machtsovername door de Taliban vonden er bijvoorbeeld wel aanvallen op journalisten plaats, evenals schendingen van de amnestieregeling (zie secties 4.1.1,

³⁵² United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 2, 3 februari 2022.

³⁵³ Giustozzi, A. Behind the Scenes of the Taliban's Internal Power Struggle, World Politics Review, 23 september 2021. Zie ook: Reuters, Taliban appoint hardline battlefield commanders to key Afghan posts, 21 september 2021; TRT World, Taliban's interim government: Is the past, prologue?, 8 september 2021.

³⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021; The Wall Street Journal, Taliban Add Minorities, Technocrats to Afghan Government, but No Women, 21 september 2021.

³⁵⁵ AA, Who's who in Taliban interim government?, 9 september 2021.

³⁵⁶ The Wall Street Journal, Taliban Add Minorities, Technocrats to Afghan Government, but No Women, 21 september 2021.

³⁵⁷ International Crisis Group, Afghanistan's Taliban Expand Their Interim Government, 28 september 2021.

³⁵⁸ Al Jazeera, Taliban offers amnesty, promises women's rights and media freedom, 17 augustus; Deutsche Welle, The Taliban's broken promise to protect journalists, 27 augustus 2021.

4.1.2 en 4.1.5 voor meer details),³⁵⁹ in weerwil van deze instructies.³⁶⁰ Er waren ook berichten dat individuele Talibanstrijders soms op eigen initiatief (vermeende) religieuze normen handhaafden (zie sectie 4.1.10 voor details).³⁶¹

In januari 2022 waren er berichten over onmin tussen het Talibanleiderschap en Talibanaanhangers van etnische minderheidsachtergronden (met name Oezbeken) in de provincie Faryab. Oezbeekse Talibanaanhangers demonstreerden tegen het leiderschap na de arrestatie van de Oezbeekse Talibancommandant Makhdoom Alam. Volgens de International Crisis Group probeerde de Taliban deze spanningen te sussen door begin februari 2022 de etnische Oezbeek Qari Salahuddin Ayubi te benoemen als hoofd van het Mansoori legerkorps (voor meer informatie over etnische groepen/minderheden in Afghanistan, zie ook sectie 4.1.7).³⁶²

Bereidheid om overtredingen door Talibanstrijders te bestraffen

Bronnen stelden dat hoewel het leiderschap geweld tegen burgers niet per se aanmoedigde, het ook niet geneigd leek om daders van ernstige mensenrechtenschendingen hiervoor verantwoordelijk te houden.³⁶³ Er zijn initiatieven genomen om Talibanaanhangers te bestraffen voor wangedrag, maar deze leken vooral te focussen op ongehoorzaamheid jegens het leiderschap of crimineel gedrag. In het openbaar hebben Talibanleiders wangedrag door Talibanstrijders meerdere malen veroordeeld en in sommige gevallen beloofd onderzoek in te stellen naar specifieke gevallen van mensenrechtenschendingen.³⁶⁴ De Taliban heeft een 'Purging Commission' opgezet om gevallen van wangedrag te identificeren en 'malafide elementen' binnen de Taliban uit de beweging te zetten.³⁶⁵ Het leiderschap creëerde een militair tribunaal om – naar eigen zeggen – Talibanstrijders die zich schuldig hadden gemaakt aan moord en marteling te bestraffen.³⁶⁶ In november 2021 stelde de Taliban in reactie op onderzoek van Human Rights Watch naar liquidaties van ANDSF-strijdkrachten dat het 755 strijders uit de rangen verwijderd had.³⁶⁷ Volgens een vertrouwelijke bron waren deze strijders echter niet specifiek beschuldigd van liquidaties of andere vormen van geweld tegen burgers. Deze personen zouden volgens deze bron zijn vervolgd op basis van het niet respecteren van het Talibanleiderschap.³⁶⁸ Volgens deze bron bestonden er voorbeelden van Talibancommandanten die wraakcampagnes uitvoerden tegen vermeende vijanden (voor meer details zie ook hoofdstuk 4, met name de secties 4.1.2.3 en 4.1.6), waar het leiderschap van op de hoogte was,

³⁵⁹ RFE/RL, Taliban Takes Revenge On Former Afghan Security Forces, 12 oktober 2021; RFE/RL, Watchdog Says Over 100 Afghan Former Security Force Members Killed Or Disappeared, 30 november 2021.

³⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 25 november 2021; Vertrouwelijke bron, 19 november 2021; RFE/RL, Taliban Takes Revenge On Former Afghan Security Forces, 12 oktober 2021; RFE/RL, Watchdog Says Over 100 Afghan Former Security Force Members Killed Or Disappeared, 30 november 2021.

³⁶¹ RFE/RL, Taliban's 'New' Governing Style Includes Beatings For Beard Shaving, 6 oktober 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

³⁶² International Crisis Group, Crisis Watch, februari 2022.

³⁶³ Vertrouwelijke bron, 19 november 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

³⁶⁴ Al Jazeera, Afghanistan: Taliban leader warns of infiltrators, 4 november 2021; Hasht e Subh, Taliban Leader Urges the Group's Fighters to Respect the General Amnesty, 30 december 2021; TOLO News, Mawlawi Akhundzada: General Amnesty Must Be Respected, 30 december 2021; NBC, Gunmen kill 3 after fight about music playing at wedding party in Afghanistan, 1 november 2021; NDTV, 4 Women, Including Activist, Killed In Afghanistan: Taliban, 6 november 2021.

³⁶⁵ Reuters, Taliban to purge 'people of bad character' from ranks, 23 november 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

³⁶⁶ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021; Vertrouwelijke bron, 13 december 2021.

³⁶⁷ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

³⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

maar tegen wie geen maatregelen werden genomen.³⁶⁹ Deze bron specificeerde niet om hoeveel gevallen het ging. Human Rights Watch stelde ook dat het Talibanleiderschap wraakmoorden had gedoogd ('*to condone*').³⁷⁰ Eind november 2021 was Human Rights Watch niet op de hoogte van (strafrechtelijke) onderzoeken naar wraakmoorden door Talibanstrijders.³⁷¹ Op 8 januari 2022 kondigde het hoofd van de Purging Commission aan dat de Taliban meer dan 2.500 leden had verwijderd.³⁷² Volgens het hoofd van de commissie waren deze personen verwijderd omdat ze burgers slecht behandeld hadden, banden met ISKP hadden of illegale activiteiten uitvoerden onder de vlag van de Taliban.³⁷³ Eind januari 2022 gaf een vertrouwelijke bron aan dat de Purging Commission ruim drieduizend individuen had 'ontslagen'.³⁷⁴

De Taliban probeerde ook een hogere mate van algemene discipline op te leggen aan Talibanstrijders. Zo verbood het strijders in februari 2022 om bewapend en in gevechtscleding kermissen te bezoeken.³⁷⁵

2.1.6

Verhoudingen tussen de Taliban en ISKP

Sinds de machtsovername door de Taliban profileert ISKP zich als de meest serieuze vijand van de Taliban in Afghanistan. ISKP beschuldigt de Taliban van het niet naleven en implementeren van de sharia en het heulen met het Westen.³⁷⁶ Begin 2022 stelde de VN-Veiligheidsraad dat ISKP 'beperkt gebied onder controle had' in het oosten van Afghanistan en in staat was om complexe aanvallen uit te voeren in andere locaties zoals Kaboel.³⁷⁷ ISKP leek sinds de machtsovername door de Taliban de inspanningen om nieuwe strijders te rekruteren op te voeren.³⁷⁸ Volgens de VN-Veiligheidsraad was het aantal ISKP-strijders in Afghanistan gestegen van circa 2.200 tot 4.000 individuen in de eerste maanden na de machtsovername door de Taliban. De helft van deze individuen zouden buitenlandse jihadisten zijn.³⁷⁹ Rekrutering vond vooral plaats onder teleurgestelde Talibanstrijders. *The Wall Street Journal* rapporteerde dat ook leden van de voormalige ANDSF zich bij ISKP hadden gevoegd.³⁸⁰ De keuze om zich bij ISKP te voegen zou door zowel ideologische als economische drijfveren ingegeven worden. Sommige nieuwe ISKP-aanhangers zouden mogelijk een behoefte voelen om wraak te nemen op de Taliban. Anderen worden aangetrokken door het salaris dat ISKP aan strijders betaalt.³⁸¹ Voormalige ANDSF-strijdkrachten zouden zich mogelijk ook bij ISKP gevoegd hebben om

³⁶⁹ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

³⁷⁰ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

³⁷¹ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

³⁷² Khaama Press, Over 2,500 Taliban affiliates dissociated over misdemeanor, 8 januari 2022.

³⁷³ Khaama Press, Over 2,500 Taliban affiliates dissociated over misdemeanor, 8 januari 2022.

³⁷⁴ Vertrouwelijke bron, 24 januari 2022. Zie ook: TKG, Nearly 3,000 IEA Members Dismissed, 16 januari 2022; AVA, Nearly 3,000 Taliban affiliates dismissed so far: officials, 16 januari 2022.

³⁷⁵ Reuters, Afghanistan's Taliban told they can't take their guns to the funfair, 2 februari 2022.

³⁷⁶ Statecraft, The Taliban is in a Catch-22 Situation With ISIS-K and the West, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 7 december 2021; Vertrouwelijke bron, 6 december 2021.

³⁷⁷ UN Security Council, Letter dated 21 January 2022 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 1267 (1999), 1989 (2011) and 2253 (2015) concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities addressed to the President of the Security Council, pagina 16, 3 februari 2022.

³⁷⁸ Foreign Policy, Taliban Splintered by Internal Divisions, External Spoilers, 12 november 2021.

³⁷⁹ UN Security Council, Letter dated 21 January 2022 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 1267 (1999), 1989 (2011) and 2253 (2015) concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities addressed to the President of the Security Council, pagina 16, 3 februari 2022.

³⁸⁰ The Wall Street Journal, Left Behind After U.S. Withdrawal, Some Former Afghan Spies and Soldiers Turn to Islamic State, 31 oktober 2021.

³⁸¹ The Wall Street Journal, Left Behind After U.S. Withdrawal, Some Former Afghan Spies and Soldiers Turn to Islamic State, 29 oktober 2021.

bescherming te zoeken tegen mogelijke vergeldingsacties.³⁸² De Taliban zelf en sommige experts trokken echter de daadwerkelijke aantrekkingskracht van ISKP onder een breed segment van de bevolking in twijfel, vanwege hun zeer extremistische gedachtegoed.³⁸³

ISKP voerde meerdere (complexe) aanslagen uit op burgerdoelen en Talibanstrijders sinds 1 september 2021 (zie ook sectie 2.2.2).³⁸⁴ Hoewel er in oktober sprake was van een reeks aanslagen op burgerdoelen, waren Talibanstrijders sinds de val van Kaboel de belangrijkste focus van ISKP-geweld.³⁸⁵ Op 23 december vrijdelde de Taliban een ISKP-zelfmoordaanslag op het paspoortkantoor in Kaboel door de aanslagpleger voor het kantoor uit te schakelen. Deze vrijdelde aanslag vond plaats op een donderdag, de weekdag die was gereserveerd voor paspoortaanvragen door Talibanstrijders.³⁸⁶ Deze (pogingen tot) aanslagen vormen een bedreiging voor de Taliban, omdat haar machtspositie in grote mate gebaseerd is op het idee dat zij de enige actor is die de orde en veiligheid van Afghaanse burgers kan garanderen.³⁸⁷ De Taliban heeft vanaf oktober de inspanningen om ISKP te bestrijden opgevoerd. Volgens internationale media doodde de Taliban in oktober en november 2021 tientallen ISKP-strijders. Met name in Jalalabad, de hoofdstad van de provincie Nangarhar, zou de Taliban zich schuldig maken aan buitengerechterlijke executies van (vermeende) ISKP-strijders. In de buitenwijken van deze stad werden om de zoveel dagen in oktober 2021 lijken van vermoorde mannen langs de weg aangetroffen, aldus de *BBC*.³⁸⁸ Het lokale hoofd van de veiligheidsdienst van de Taliban ontkende verantwoordelijk te zijn voor deze moorden, maar gaf wel aan vele ISKP-aanhangers gevangen genomen te hebben. In november 2021 stelde de Taliban dat zij tijdens de voorgaande weken in totaal honderden ISKP-strijders en verwanten gearresteerd en gevangengenomen had.³⁸⁹ De secretaris-generaal van de VN stelde in februari 2022 dat hij ten minste vijftig geloofwaardige beschuldigingen van buitengerechterlijke executies van (vermeende) ISKP-aanhangers door de Taliban had ontvangen.³⁹⁰

2.1.7 *Verhoudingen tussen de Taliban en Al Qaida*

Er zijn geen aanwijzingen dat de verhouding tussen de Taliban en Al Qaida gewijzigd is in vergelijking met de situatie voor de inname van Kaboel.³⁹¹ Volgens de VN-Veilighedsraad zijn er geen tekenen dat de Taliban in de eerste maanden na de machtsovername stappen ondernomen zou hebben om de activiteiten van buitenlandse jihadistische strijders in Afghanistan te beperken, uitgezonderd strijders van ISKP. Buitenlandse jihadistische groepen zouden sinds augustus 2021 juist meer speelruimte hebben gekregen in Afghanistan dan voor de

³⁸² Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

³⁸³ The New York Times, ISIS Poses a Growing Threat to New Taliban Government in Afghanistan, 3 november 2021; The Economist, The Taliban find themselves on the wrong side of an insurgency, 23 oktober 2021

³⁸⁴ Al Jazeera, Taliban takes on ISKP, its most serious foe in Afghanistan, 27 september 2021; Al Jazeera, Afghanistan: Deadly blasts, gunfire hit Kabul military hospital, 2 november 2021.

³⁸⁵ The New York Times, ISIS Poses a Growing Threat to New Taliban Government in Afghanistan, 3 november 2021.

³⁸⁶ France 24, Suicide bomber shot dead as Taliban fighters gather for passports, 23 december 2021; Reuters, Suicide bomber killed at Kabul passport office gate, 23 december 2021.

³⁸⁷ The Economist, The Taliban find themselves on the wrong side of an insurgency, 23 oktober 2021; The New York Times, ISIS Poses a Growing Threat to New Taliban Government in Afghanistan, 3 november 2021; Reuters, Islamic State violence dents Taliban claims of safer Afghanistan, 9 november 2021.

³⁸⁸ BBC, The Taliban's secretive war against IS, 29 oktober 2021.

³⁸⁹ The Wall Street Journal, Killings of Islamic State Militants Highlight Power Struggle With Afghanistan's Taliban, 26 september 2021; VOA News, Afghan Taliban Claim to Have Captured 600 IS Militants, 10 november 2021.

³⁹⁰ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 7, 3 februari 2022.

³⁹¹ SIGAR, OPERATION FREEDOM'S SENTINEL OFS REPORT TO CONGRESS FRONT MATTER OPERATION FREEDOM'S SENTINEL LEAD INSPECTOR GENERAL REPORT TO THE UNITED STATES CONGRESS – 1 July 2021 – 30 September 2021, pagina 42, 3 november 2021.

machtsovername, volgens een rapport van het *Analytical Support and Sanctions Monitoring Team concerning IS in Iraq, Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities*, dat is geadresseerd aan de VN-Veiligheidsraad.³⁹² Al Qaida feliciteerde de Taliban met de overwinning en riep de Afghaanse bevolking op de nieuwe machthebbers te gehoorzamen.³⁹³ Volgens *FDD's Long War Journal* keerde een belangrijk Al-Qaida-lid, Amin al-Haq, die verantwoordelijk was voor het coördineren van veiligheidsoperaties onder Osama Bin Laden, op 30 augustus 2021 terug vanuit Pakistan naar zijn woonplaats in de Afghaanse provincie Nangarhar.³⁹⁴ Volgens de VN-Veiligheidsraad waren er 200 tot 400 strijders van *Al Qaida in the Indian Subcontinent* actief in Afghanistan en waren zij aanwezig in de provincies Ghazni, Helmand, Kandahar, Nimruz, Paktika en Zabul.³⁹⁵ Het rapport bood geen inzicht in het aantal Al Qaida-strijders in Afghanistan.

2.1.8

Verhoudingen tussen de Taliban en de internationale gemeenschap

Begin maart 2022 had nog geen enkel land 'het Islamitische Emiraat Afghanistan' erkend.³⁹⁶ De Taliban begon in de herfst van 2021 aan een diplomatiek offensief met als doel internationale erkenning. De VS, Qatar, Rusland, China, India, Iran, Saoedi-Arabië en buurlanden in Centraal-Azië hebben ook verschillende bijeenkomsten georganiseerd om modaliteiten voor humanitaire steun vast te stellen.³⁹⁷ In januari 2022 organiseerde de Noorse regering een bijeenkomst om dialoog tussen Westerse diplomaten en de Taliban en tussen vertegenwoordigers van het Afghaanse maatschappelijk middenveld en de Taliban te faciliteren.³⁹⁸ Sinds de machtsovername door de Taliban hebben de VS en de internationale gemeenschap verschillende financiële restricties tegen de Taliban ingevoerd, waaronder het bevriezen van buitenlandse reserves van de Afghaanse Centrale Bank. Deze financiële maatregelen kwamen bovenop reeds bestaande sancties gericht tegen leiders binnen de Taliban. Daarnaast heeft stond na augustus 2021 de overmaking van internationale ontwikkelingsgelden enkele maanden *on hold*. Mede als gevolg van deze ontwikkelingen zijn de economische en humanitaire situatie in Afghanistan significant verslechterd ten opzichte van de periode voor de machtsovername door de Taliban (zie hoofdstuk 5 voor meer details).³⁹⁹

2.1.9

Verhoudingen tussen de Taliban en Pakistan

Gedurende de gewapende opstand van de Taliban tegen internationale troepen en de voormalige Afghaanse regering onderhield Pakistan met name goede banden met

³⁹² UN Security Council, Letter dated 21 January 2022 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 1267 (1999), 1989 (2011) and 2253 (2015) concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities addressed to the President of the Security Council, pagina 15, 3 februari 2022.

³⁹³ Counter Extremism Project, Extremist Content Online: Al-Qaeda Congratulates Taliban on Victory, Violent White Supremacist Accounts Found On Instagram, 7 september 2021.

³⁹⁴ FDD's Long War Journal, Osama bin Laden's security chief triumphantly returns to hometown in Afghanistan, 30 augustus 2021.

³⁹⁵ UN Security Council, Letter dated 21 January 2022 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 1267 (1999), 1989 (2011) and 2253 (2015) concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities addressed to the President of the Security Council, pagina 16, 3 februari 2022.

³⁹⁶ TOLO News, Islamic Emirate: Conditions for Intl Recognition Fulfilled, 29 oktober 2021; Newsweek, Taliban Seeks U.S. Assent to World Recognition, Even as ISIS Strikes from Within, 16 november 2021; TOLO News, Recognizing Afghan Govt in World's Interest: Islamic Emirate, 1 januari 2021; VOA News, Afghan Taliban's Quest for International Recognition Stuck in Neutral, 15 februari 2022; Reuters, Famine may have been averted, but Afghan economic crisis deepens -U.N. envoy, 3 maart 2022.

³⁹⁷ VOA News, Taliban Foreign Minister Meets With US, Russian, Chinese, Pakistani Special Representatives, 11 november 2021; Arab News, Taliban call on OIC to recognize Afghan government at Islamabad meeting, 11 december 2021.

³⁹⁸ Al Jazeera, Taliban, Western officials meet in Oslo to discuss Afghanistan, 24 november 2022.

³⁹⁹ Amnesty International, Afghanistan: Country must have access to funds to avoid humanitarian disaster, 23 november 2021.

het Haqqani-netwerk.⁴⁰⁰ Pakistan had 'het Islamitische Emiraat Afghanistan' op het moment van publicatie van dit ambtsbericht niet erkend.⁴⁰¹ De machtswisseling in Afghanistan viel samen met een toename van aanslagen door de Pakistaanse vleugel van de Taliban, Tehreek-e-Taliban Pakistan (TTP), in Pakistan.⁴⁰² De machtsovername door de Afghaanse Taliban zou aanhangers van de TTP meer bewegingsvrijheid binnen Afghanistan verschaft hebben.⁴⁰³ In februari 2022 overleden vijf Pakistaanse grensbewakers ten gevolge van geweerschoten die door TTP, vanaf Afghaanse bodem werden afgevuurd. In reactie hierop bracht Pakistan een verklaring uit waarin het stelde te verwachten dat de *de facto* Afghaanse autoriteiten in de toekomst niet meer zouden toelaten dat dergelijke activiteiten tegen Pakistan zouden kunnen plaatsvinden op Afghaans grondgebied.⁴⁰⁴ Er waren ook meldingen over spanning tussen Pakistan en de Taliban over Pakistaanse inspanningen om een hek op de grens tussen Pakistan en Afghanistan te bouwen.⁴⁰⁵ Deze grens, de Durandlijn, verdeelt de Pashtoengemeenschap aan de Afghaanse en Pakistaanse zijde van de grens en werd nooit door Afghanistan erkend. In december 2021 was er sprake van schermutselingen,⁴⁰⁶ die doorgingen in 2022.⁴⁰⁷ Eind januari vonden er bijvoorbeeld twee vuurgevechten plaats tussen veiligheidstroepen van de Taliban en Pakistan in de provincie Paktia (voor meer informatie over de situatie aan de grens met Pakistan, zie sectie 5.1.2).⁴⁰⁸

2.1.10 *Verhoudingen tussen de Taliban en Iran*

Iran was, dankzij zijn band met de Afghaanse sjiitische gemeenschap, een van de belangrijkste opposanten van de Taliban tijdens het vorige Talibanregime. In 2001 steunde Iran de omverwerping van dit regime door de Amerikanen. De relaties tussen de Taliban en Iran zijn gedurende de laatste tien jaar echter verbeterd. Sinds de machtsovername door de Taliban heeft Iran geprobeerd banden met het Talibanleiderschap verder te versterken,⁴⁰⁹ onder meer door het bieden van humanitaire steun. In Januari 2022 bracht de minister van Buitenlandse Zaken van de *de facto* regering een eerste officieel bezoek aan Iran. Na dit bezoek gaf Iran aan nog niet van plan te zijn 'het Islamitische Emiraat Afghanistan' te erkennen. Iran benadrukte dat de opname van etnische minderheden (niet-Pashtoens) in de *de facto* regering een voorwaarde is voor erkenning.⁴¹⁰

2.2 Veiligheidssituatie

Sinds de machtsovername door de Taliban is het algemene geweldsniveau in Afghanistan sterk afgenomen.⁴¹¹ Aanslagen door ISKP tegen (met name sjiitische)

⁴⁰⁰ Giustozzi, A. Behind the Scenes of the Taliban's Internal Power Struggle, *World Politics Review*, 23 september 2021.

⁴⁰¹ Foreign Policy, Pakistan Pitches the Taliban Regime to the World, 30 september 2020.

⁴⁰² France24, Islamabad bids to quell rise in Pakistani Taliban attacks, 15 november 2021.

⁴⁰³ The Diplomat, Afghan Taliban's Victory Boosts Pakistan's Radicals, 18 oktober 2021.

⁴⁰⁴ France 24, Pakistan's 'good Taliban-bad Taliban' strategy backfires, posing regional risks, 9 februari 2022.

⁴⁰⁵ Reuters, Afghan Taliban stop Pakistan army from fencing international border, 22 december 2021.

⁴⁰⁶ Reuters, Afghan Taliban stop Pakistan army from fencing international border, 22 december 2021.

⁴⁰⁷ USIP, Afghanistan-Pakistan Border Dispute Heats Up, 12 januari 2022.

⁴⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 31 januari 2021.

⁴⁰⁹ Global Risk Insights, Iran – Taliban Relations: What to Expect, 9 november 2021; MEI, Iran and the Taliban after the US fiasco in Afghanistan, 22 september 2021.

⁴¹⁰ Al Jazeera, Iran says won't officially recognise Taliban after Tehran talks, 10 januari 2022; The Times of India, Iran refuses to recognize Taliban govt until it is inclusive, 3 januari 2022.

⁴¹¹ EASO, Country Guidance Afghanistan 2021: General Remarks, november 2021. Zie: [Country Guidance Afghanistan 2021 | EUROPEAN ASYLUM SUPPORT OFFICE \(europa.eu\)](#); The New Yorker, The Other Afghan Woman, 13 september 2021; Al Jazeera, Taliban rule sparks hopes of peace in rural Afghanistan, 9 november 2021; UN News, Anxiety in Afghanistan as Taliban struggles for legitimacy, 17 november 2021.

burgers en Talibanstrijders namen echter toe.⁴¹² Daarnaast bleef er sprake van gericht geweld tegen specifieke groepen door Taliban en andere actoren (voor meer details, zie hoofdstuk 4). Het is lastig om een compleet beeld te schetsen van de veiligheidssituatie in Afghanistan sinds de machtsovername door de Taliban. Belangrijke bronnen van informatie zoals UNAMA-rapporten over geweld tegen burgers zijn niet meer gepubliceerd sinds juli 2021.⁴¹³ Sommige bronnen stellen dat hoewel veiligheidssituatie over het geheel gezien sterk verbeterd is, nu er geen grootschalig gewapend conflict meer is, de informatievoorziening over wat er precies in de verschillende delen van Afghanistan gaande is, beperkt is. Daarom is het moeilijk om harde uitspraken te doen over dit onderwerp.⁴¹⁴

2.2.1 *Einde aan gewapend conflict in Afghanistan?*

Met de machtsovername door de Taliban leek er in de tweede helft van 2021 een einde gekomen te zijn aan veertig jaar gewapend conflict in vrijwel geheel Afghanistan. Op 15 september 2021 stelde *FDD's Long War Journal* dat de Taliban 391 districten onder controle had, dat één district (Chahar Kint in de provincie Balkh) betwist werd, en dat in vijftien districten (met name in de provincies Baghlan en Panjshir) guerrilla activiteiten plaatsvonden.⁴¹⁵ FDD gaf niet aan welke partijen hier precies bij betrokken waren. De belangrijkste vormen van gewapende strijd na 15 augustus 2021 waren het conflict tussen de Taliban en de NRF en conflict tussen de Taliban en ISKP.⁴¹⁶ Volgens SIGAR daalde het aantal politieke geweldsincidenten tijdens de eerste maanden van het Talibanbewind (september-december 2021) met 87% ten opzichte van het gemiddelde aantal geweldsincidenten gedurende de periode januari 2020 tot augustus 2021.⁴¹⁷ De secretaris-generaal van de VN stelde dat tussen 19 augustus en 31 december 2021 VN-organisaties 985 veiligheidsincidenten telden. Dit was een afname van 91% in vergelijking met dezelfde periode in 2020. Het aantal gewapende gevechten gedurende deze periode daalde met 98% van 7.430 tot 148 incidenten, het aantal luchtaanvallen daalde met 99% van 501 tot drie incidenten. Het aantal explosies ten gevolge van IED's daalde met 91% van 1.118 tot 101 incidenten en het aantal gerichte aanslagen daalde met 51% van 424 tot 207 incidenten. Er was wel sprake van een toename van criminaliteit. Nangarhar, Kaboel, Kunar en Kandahar waren gedurende deze periode de provincies met de meeste incidenten.⁴¹⁸

2.2.1.1 Veiligheidssituatie en verzet in Panjshir

Op 6 september 2021 claimde de Taliban ook de provincie Panjshir onder controle te hebben.⁴¹⁹ De leiders van het verzet in Panjshir betwistten deze informatie aanvankelijk en stelden dat er nog steeds verzetsstrijders actief waren in de bergen.⁴²⁰ Een reportage van *The New York Times* uit oktober 2021 suggereerde dat er op dat punt geen sprake meer was van gevechten en dat de Taliban de provincie inderdaad onder controle had.⁴²¹ De leiders van het verzet in Panjshir, Ahmad

⁴¹² The New York Times, ISIS Poses a Growing Threat to New Taliban Government in Afghanistan, 3 november 2021.

⁴¹³ UNAMA, REPORTS ON THE PROTECTION OF CIVILIANS IN ARMED CONFLICT, ongedateerd. Zie: [REPORTS ON THE PROTECTION OF CIVILIANS IN ARMED CONFLICT | UNAMA \(unmissions.org\)](#), laatst geraadpleegd op 14 december 2021. Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁴¹⁴ EASO, Country Guidance Afghanistan 2021: General Remarks, november 2021. Zie: [Country Guidance Afghanistan 2021 | EUROPEAN ASYLUM SUPPORT OFFICE \(europa.eu\)](#)

⁴¹⁵ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Control in Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 19 november 2021.

⁴¹⁶ RULAC, Non-international armed conflicts in Afghanistan, 4 maart 2022.

⁴¹⁷ SIGAR, QUARTERLY REPORT TO THE UNITED STATES CONGRESS, pagina 69, 30 januari 2022.

⁴¹⁸ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 5, 3 februari 2022.

⁴¹⁹ BBC, Afghanistan: Taliban claim to have taken Panjshir Valley, 7 september 2021.

⁴²⁰ The New York Times, Taliban Claim Control Over Panjshir Valley, but Resistance Vows to Fight On, 17 september 2021.

⁴²¹ The New York Times, In Panjshir, Few Signs of an Active Resistance, or Any Fight at All, 7 oktober 2021.

Massoud en Amrullah Saleh, vluchtten naar Tadzjikistan.⁴²² Vanaf december 2021 was er meer gewapende activiteit in Panjshir. Volgens de International Crisis Group voerde de Taliban operaties tegen het *National Resistance Front* (NRF) (het verzet in Panjshir, zie sectie 1.4.3.4) op in de noordelijke provincies. Hierbij kwamen verschillende NRF-strijders om het leven.⁴²³ Volgens een vertrouwelijke bron kwamen ook zestig Talibanstrijders om en er raakten er veertig gewond ten gevolge van activiteiten door het NRF gedurende deze maand.⁴²⁴ In januari 2022 gingen botsingen tussen het NRF en Taliban door.⁴²⁵ Er waren ook gevechten tussen het NRF en Taliban in de provincie Baghlan.⁴²⁶ Het NRF begon in januari 2022 met het gebruik van *improvised explosive devices* (IEDs) tegen de Taliban en waarschuwde dat zij aanvallen tegen de Taliban zouden opvoeren vanaf de lente.⁴²⁷ Volgens de International Crisis Group voerde het NRF verzetsactiviteiten op in februari 2022, met name in de provincies Balkh en Baghlan. De Taliban begon een grootschalige militaire campagne tegen het NRF in Panjshir in dezelfde maand, aldus de International Crisis Group.⁴²⁸ Het ministerie van Defensie van de *de facto* regering heeft in februari 2022 ook duizenden strijdkrachten in noordelijke provincies van Afghanistan gestationeerd; waarschijnlijk met het oog op het tegengaan van verzetsactiviteiten vanuit die provincies, aldus RFE/RL.⁴²⁹

Burgerslachtoffers in Panjshir tijdens bezetting in augustus/september 2021

Berichten over het aantal burgerslachtoffers dat gevallen is bij de verovering van Panjshir waren lastig om te verifiëren. Burgers uit Panjshir stelden dat gevechten geconcentreerd waren in de districten Paryan, Anaba en Shatal, en dat deze gevechten tot veel doden en gewonden leidden aan beide kanten van het conflict.⁴³⁰ Een dokter van een ziekenhuis in Panjshir gaf aan zestig tot zeventig individuen met verwondingen ten gevolge van het conflict behandeld te hebben.⁴³¹ *The New York Times* gaf aan dat tekenen van zware gevechten rondom de hoofdstad van de Panjshirvallei schaars waren. De *BBC* beschuldigde de Taliban van het doden van burgers in Panjshir en gaf aan bewijs te hebben dat ten minste twintig burgers waren gedood tijdens het verzet in de Panjshirvallei.⁴³² In december bevestigden burgers uit Panjshir aan AAN dat de Taliban inderdaad verschillende jongemannen vermoord had na de inname van Panjshir.⁴³³ Bronnen gaven aan dat veel vrouwen en kinderen Panjshir hadden verruild voor Kaboel of Parwan voordat de gevechten aanvingen,⁴³⁴ en dat veel andere burgers uit Panjshir gevlucht waren na de

⁴²² France24, *Afghan resistance has sanctuary in Tajikistan, but fighting Taliban a 'non-viable prospect'*, 4 oktober 2021; The Intercept, *Afghan Resistance Leaders, Long Backed by CIA, Have Fled Following Taliban Takeover*, 21 september 2021.

⁴²³ International Crisis Group, *Crisis Watch*, 9 januari 2022.

⁴²⁴ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2022. Zie ook: Vertrouwelijke bron, 13 december 2021.

⁴²⁵ Vertrouwelijke bron, 24 januari 2022.

⁴²⁶ Hasht-e Subh Daily, *Clashes Between the Taliban and NRF Forces Continued for the Third Day*, 26 januari 2022.

⁴²⁷ Vertrouwelijke bron, 31 januari 2022.

⁴²⁸ International Crisis Group, *Crisis Watch*, februari 2022.

⁴²⁹ RFE/RL, *Taliban Says New Troops Near Central Asian Borders Will Bring Stability. The Neighbors Are Not So Sure.*, 16 februari 2022.

⁴³⁰ AAN, *Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taliban's sweeping offensive as told by people on the ground*, 28 december 2021.

⁴³¹ The New York Times, *In Panjshir, Few Signs of an Active Resistance, or Any Fight at All*, 17 september 2021.

⁴³² BBC, *Afghanistan crisis: Taliban kill civilians in resistance stronghold*, 13 september 2021.

⁴³³ AAN, *Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taliban's sweeping offensive as told by people on the ground*, 28 december 2021.

⁴³⁴ openDemocracy, *I travelled around Taliban-controlled Afghanistan. This is what I saw*, 24 november 2021; Al Jazeera, *Residents flee as Taliban intensifies battle to take Panjshir*, 3 september 2021.

machtsovername door de Taliban.⁴³⁵ Dit werd bevestigd door burgers uit Panjshir,⁴³⁶ maar deze gaven aan dat veel inwoners ook weer waren teruggekeerd.⁴³⁷

Onderdrukking in Panjshir sinds winst Taliban

Volgens een vertrouwelijke bron werden burgers in Panjshir sinds de inname van de vallei door de Taliban in disproportionele mate onderworpen aan arrestaties, surveillance en geweld.⁴³⁸ Volgens burgers in Panjshir maakte de Taliban zich ook schuldig aan huisuitzettingen en buitengerechtelijke executies van burgers.⁴³⁹ Panjshir wordt deels bestuurd door Talibanstrijders die afkomstig zijn uit Panjshir en deels door Talibanstrijders van buitenaf. De laatsten zouden zich het meest schuldig maken aan mensenrechtenschendingen.⁴⁴⁰ Volgens deze bron zag de Taliban alle burgers van Panjshir als verzetsstrijders, terwijl veel burgers niets met het verzet te maken hadden. De verzetsstrijders hielden zich volgens deze bron op in de bergen op de grens met de provincie Baghlan. De Taliban arresteerde met name jongemannen.⁴⁴¹ In december waren er protesten in Panjshir over de dood van een – volgens de demonstranten – onschuldige jongeman.⁴⁴² In januari 2022 stelde een bron dat de extreem hoge aanwezigheid van Talibansoldaten in Panjshir en de rotatie van deze soldaten om de vijf tot tien dagen, leidde tot problemen voor de bevolking. Talibantroepen reageerden vaak op NRF-aanvallen door huiszoekingen en ondervragingen van lokale bevolking, aldus deze bron.⁴⁴³

2.2.1.2

Veiligheidssituatie in Nangarhar

In november stelde de Taliban meer dan 1.300 strijders naar Nangarhar gestuurd te hebben om tegen ISKP te vechten. In de strijd tegen ISKP maakte de Taliban veel gebruik van nachtelijke overvallen. Volgens een Talibanstrijder in Jalalabad die werd geïnterviewd in november 2021 door *The Washington Post* arresteerde de Taliban in die periode gemiddeld tien ISKP-verdachten per week en bracht het er per week zes om. In het begin van het Talibanoffensief tegen ISKP werden tientallen (vermeende) ISKP-strijders opgehangen naast de weg of onthoofd volgens *The Washington Post*. Later werden verdachte ISKP-strijders na hun arrestatie naar het gebouw van de veiligheidsdienst gebracht. Daar besloten Talibancommandanten over het lot van deze personen. Degenen die ter dood veroordeeld werden, werden aldaar of in een open veld geëxecuteerd. Hun lichamen werden achtergelaten om door de familie opgehaald te kunnen worden.⁴⁴⁴ Op 14 december 2021 stelde de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens van de VN geloofwaardige aanwijzingen te hebben dat de Taliban ten minste vijftig (vermeende) ISKP-strijders had geëxecuteerd in Nangarhar (zie ook sectie 2.1.5 over verhoudingen tussen de Taliban en ISKP).⁴⁴⁵ Eind december 2021 leek het geweldsniveau door ISKP in Nangarhar iets gedaald te zijn. Een bron schreef deze daling toe aan acties van de Taliban en het begin van de

⁴³⁵ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 8 december 2021.

⁴³⁶ AAN, Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taleban's sweeping offensive as told by people on the ground, 28 december 2021.

⁴³⁷ AAN, Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taleban's sweeping offensive as told by people on the ground, 28 december 2021.

⁴³⁸ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁴³⁹ AAN, Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taleban's sweeping offensive as told by people on the ground, 28 december 2021.

⁴⁴⁰ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021. Zie ook: AAN, Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taleban's sweeping offensive as told by people on the ground, 28 december 2021.

⁴⁴¹ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021. Zie ook: AAN, Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taleban's sweeping offensive as told by people on the ground, 28 december 2021.

⁴⁴² ANI, Afghanistan: Residents of Panjshir protest over killing of 'innocent' people, 27 december 2021; Khaama Press, Hundreds protest in Panjshir over murder of a young man, 27 december 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁴⁴³ Vertrouwelijke bron, 24 januari 2022.

⁴⁴⁴ The Washington Post, Taliban sends hundreds of fighters to eastern Afghanistan to wage war against Islamic State, 22 november 2021.

⁴⁴⁵ AFP, Afghanistan: l'ONU accuse les talibans d'au moins 72 exécutions extrajudiciaires, 14 december 2021.

winter.⁴⁴⁶ In de voorafgaande periode was er ongeveer om de dag sprake van een aanslag op Talibanstrijders door ISKP-strijders.⁴⁴⁷ In februari 2022 stelde de International Crisis Group dat de daling van ISKP-geweld in Afghanistan doorzette.⁴⁴⁸

Burgerslachtoffers in Nangarhar

De ontwikkelingen in Nangarhar zouden ook geleid hebben tot een toename van het aantal burgerslachtoffers. Volgens een medewerker van het Afghaanse ministerie van Gezondheid vielen er in november in Nangarhar twee keer zoveel burgerdoden door berrmbommen, gericht geweld en vuurgevechten als in de maand voorafgaand aan de machtsovername door de Taliban. Een ziekenhuis in Jalalabad bevestigde dat het in oktober 2021 meer slachtoffers van oorlogsgeweld behandeld had dan in welke maand dan ook in het voorafgaande jaar. Een lokale activist stelde dat de Taliban soms tijdens nachtelijke invallen onschuldige individuen aanzag voor ISKP-strijders en hen afvoerde.⁴⁴⁹

2.2.2 *Burgerslachtoffers*

De afname van het aantal geweldsincidenten in Afghanistan heeft geresulteerd in een sterke afname van burgerslachtoffers door willekeurig geweld.⁴⁵⁰ Een rapport van de VN-Veiligheidsraad stelde dat tussen 15 augustus en 31 december 2021 sprake was van 1.050 burgerslachtoffers, onder wie meer dan 350 doden. IED's waren de belangrijkste oorzaak van burgerslachtoffers (850 individuen, onder wie 300 doden) en ISKP was verantwoordelijk voor bijna al deze incidenten. Achtergebleven explosieven veroorzaakten bijna honderd burgerslachtoffers, onder wie voornamelijk kinderen. Grondgevechten tussen de Taliban en ISKP of verzetsgroepen resulteerden in twintig burgerslachtoffers.⁴⁵¹ Volgens Michelle Bachelet, de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens van de VN, kwamen er in het eerste halfjaar na de machtswisseling vierhonderd burgers om ten gevolge van politiek geweld. Het betrof met name slachtoffers van ISKP-geweld.⁴⁵²

2.2.2.1 Bomaanslagen en andere vormen van geweld tegen burgers

Sinds de machtsovername door de Taliban waren bomaanslagen en complexe aanvallen op civiele doelwitten de belangrijkste oorzaken van burgerslachtoffers - en ook van slachtoffers onder Talibanstrijders. ISKP eiste de verantwoordelijkheid op voor het merendeel van dergelijke aanslagen. Het aantal aanslagen dat werd toegeschreven aan of geclaimd door ISKP steeg ten opzichte van de periode voor 15 augustus 2021. Deze aanslagen vonden ook plaats verspreid over een groter grondgebied dan waar ISKP voor de machtsovername actief was (d.w.z. Kaboel en het oosten van Afghanistan). Tussen 19 augustus en 31 december 2021 telden VN-organisaties 152 ISKP-aanvallen in zestien provincies. Gedurende dezelfde periode in 2020 vonden er twintig van dergelijke aanvallen plaats in vijf provincies.⁴⁵³ Waar voorheen ISKP-aanslagen vooral op burgers waren gericht, werd de Taliban een belangrijk doelwit van ISKP-aanslagen na de machtswisseling. ISKP-aanslagen op civiele doelwitten richtten zich voornamelijk tegen sjiitische Hazara's.

⁴⁴⁶ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2021.

⁴⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2021.

⁴⁴⁸ International Crisis Group, Crisis Watch, februari 2022.

⁴⁴⁹ The Washington Post, Taliban sends hundreds of fighters to eastern Afghanistan to wage war against Islamic State, 22 november 2021.

⁴⁵⁰ Pajhwok, Civilian casualties in conflict drop to zero last week, 11 september 2021.

⁴⁵¹ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 8, 3 februari 2022.

⁴⁵² Reuters, Nearly 400 civilians killed in Afghanistan since Taliban takeover, UN says, 7 maart 2022.

⁴⁵³ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 5, 3 februari 2022.

Zelfmoordaanslagen op onder meer sjiiitische moskeeën resulteerden in ten minste negentig doden en honderden gewonden in het tijdsbestek van slechts enkele weken.⁴⁵⁴ ISKP-aanslagen vonden plaats in onder meer Kaboel, Kandahar, Kunduz,⁴⁵⁵ Mazar-i-Sharif en de provincie Nangarhar.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste aanslagen op civiele doelwitten sinds 1 september 2021:

1. Aanslag op de Eid Gah moskee in Kaboel – 3 oktober 2021: Bij een ISKP-aanslag op een herdenkingsdienst in een moskee in Kaboel voor de moeder van Zabihullah Mujahid, de woordvoerder van de Taliban, kwamen vijf personen om het leven,⁴⁵⁶ en raakten ten minste vier personen gewond.⁴⁵⁷
2. Aanslag op een moskee in Kunduz – 8 oktober 2021: Bij een ISKP-aanslag op een sjiiitische moskee in Kunduz tijdens het vrijdagmiddaggebed kwamen ten minste 72 personen om het leven en raakten minstens 140 personen gewond.⁴⁵⁸
3. Aanslag op een moskee in Kandahar – 15 oktober 2021: Bij een ISKP-aanslag op een sjiiitische moskee in Kandahar tijdens het vrijdagmiddaggebed kwamen ten minste 63 personen om het leven en raakten minstens 83 personen gewond.⁴⁵⁹
4. Aanslag op een militair ziekenhuis in Kaboel – 2 november 2021: Bij een ISKP-aanslag, die bestond uit een zelfmoordbom en beschietingen op een militair ziekenhuis in Kaboel kwamen ten minste vijfentwintig mensen om het leven en raakten meer dan vijftig mensen gewond, onder wie burgers.⁴⁶⁰ Een van de slachtoffers was de hooggeplaatste Talibancommandant Hamdullah Mokhlis, die probeerde de daders te stoppen.⁴⁶¹
5. Aanslag op een moskee in Nangarhar – 12 november 2021: Een aanslag op een soennitische moskee in het Spin Ghar district in de provincie Nangarhar tijdens het vrijdagmiddaggebed leidde tot drie doden en tientallen gewonden.⁴⁶² De aanslag werd niet opgeëist.⁴⁶³
6. Aanslag op een minibus in Kaboel – 13 november 2021: Een explosie in een passagiersbusje in de Hazara-wijk van Kaboel leidde tot ten minste een dode en vijf gewonden.⁴⁶⁴ Onder de dodelijke slachtoffers was een bekende Afgaanse journalist. De aanslag werd later opgeëist door ISKP.⁴⁶⁵ Het is niet duidelijk of de aanslag specifiek tegen de journalist gericht was.

⁴⁵⁴ The New York Times, ISIS Poses a Growing Threat to New Taliban Government in Afghanistan, 3 november 2021.

⁴⁵⁵ Al Jazeera, 'Blood and pieces': Kunduz residents describe blast aftermath, 9 oktober 2021; Al Jazeera, Deadly explosion targets memorial service near Kabul mosque, 3 oktober 2021.

⁴⁵⁶ Al Jazeera, 'Blood and pieces': Kunduz residents describe blast aftermath, 9 oktober 2021; Al Jazeera, Deadly explosion targets memorial service near Kabul mosque, 3 oktober 2021.

⁴⁵⁷ Al Jazeera, Deadly explosion targets memorial service near Kabul mosque, 3 oktober 2021.

⁴⁵⁸ Al Jazeera, 'Blood and pieces': Kunduz residents describe blast aftermath, 9 oktober 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Surge in Islamic State Attacks on Shia, 25 oktober 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Surge in Islamic State Attacks on Shia, 25 oktober 2021.

⁴⁵⁹ Human Rights Watch, Afghanistan: Surge in Islamic State Attacks on Shia, 25 oktober 2021.

⁴⁶⁰ France 24, Senior Taliban commander, several civilians killed in Kabul hospital attack, 2 november 2021.

⁴⁶¹ Reuters, Dozens killed and wounded as blasts and gunfire hit Kabul hospital, 3 november 2021; Al Jazeera, Afghanistan: Deadly blasts, gunfire hit Kabul military hospital, 2 november 2021; United Nations Security Council, Security Council Press Statement on Terrorist Attack in Kabul, Afghanistan, 3 november 2021.

⁴⁶² Al Jazeera, Afghanistan: Mosque in Nangarhar province hit by blast, 12 november 2021; Hasht e Subh Daily, Denial of Facts Intricates the Situation, 15 november 2021.

⁴⁶³ Xinhua, 3 arrested in Afghanistan over mosque bomb attack, 3 november 2021.

⁴⁶⁴ AP, Blast on bus in Afghan capital kills 1 person, wounds 5, 13 november 2021; Hasht e Subh Daily, Denial of Facts Intricates the Situation, 15 november 2021.

⁴⁶⁵ Al Arabiya, ISIS claims killing of Afghan journalist in Kabul bomb attack, 15 november 2021.

7. Aanslag op een minibus in Kaboel – 10 december 2021: Een explosie in een passagiersbusje in de Hazara-wijk van Kaboel leidde tot twee doden en enkele gewonden. De aanslag werd niet opgeëist.⁴⁶⁶

8. Aanslag op het paspoortkantoor in Kaboel – 23 december 2021: Een ISKP-aanslag op het paspoortkantoor van Kaboel, op een dag die was gereserveerd voor paspoortaanvragen door Talibanstrijders, werd vrijdeld voordat de aanslagpleger het gebouw binnen kon dringen. Er vielen geen dodelijke slachtoffers, maar er raakten wel enkele personen buiten het paspoortkantoor gewond.⁴⁶⁷

9. Aanslag op een minibus in Herat – 22 januari 2022: Een explosie in een minibusje in Herat leidde tot zeven doden, onder wie vier vrouwen, en negen gewonden.⁴⁶⁸

10. Aanslag op een moskee in Badghis – 11 februari 2022: Een explosie in een moskee in Badghis op vrijdag leidde tot een dode en vijftien gewonden, onder wie kinderen. De daders waren onbekend.⁴⁶⁹

11. Aanslag op een moskee in Paktia – 4 maart 2022: Een explosie in een moskee in Paktia op vrijdag leidde tot drie doden en twintig gewonden. De aanslag werd niet opgeëist.⁴⁷⁰

2.2.2.2

Gerichte aanslagen op personen

Het aantal gerichte aanslagen daalde in de periode tussen 19 augustus en 31 december 2021 met ongeveer 50% ten opzichte van dezelfde periode in het voorgaande jaar; van 424 tot 207 incidenten, aldus de VN.⁴⁷¹ Er waren geloofwaardige beschuldigingen dat aanhangers van de Taliban achter een gedeelte van deze aanslagen zat (voor meer details, zie hoofdstuk 4 over mensenrechten). Op 30 november 2021 stelde Human Rights Watch 47 gevallen gedocumenteerd te hebben waarin Talibanstrijders voormalige ANDSF-strijdkrachten buitengerechtelijk hadden geëxecuteerd of laten verdwijnen in de provincies Ghazni, Helmand, Kandahar en Kunduz. Human Rights Watch stelde verder indicaties te hebben dat meer dan honderd voormalige ANDSF-medewerkers op deze manier waren omgekomen en dat deze incidenten pasten binnen een breder patroon dat zich ook manifesteerde in andere provincies zoals Khost, Paktia en Paktika.⁴⁷² Op 14 december stelde de plaatsvervangend Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens van de VN dat er geloofwaardige beschuldigingen waren voor meer dan honderd liquidaties van voormalige medewerkers van de ANDSF en andere overheidsorganen, waarvan er 72 konden worden toegeschreven aan de Taliban.⁴⁷³

⁴⁶⁶ Al Jazeera, Deadly blasts hit Afghan capital Kabul, 10 december 2021.

⁴⁶⁷ France 24, Suicide bomber shot dead as Taliban fighters gather for passports, 23 december 2021; Reuters, Suicide bomber killed at Kabul passport office gate, 23 december 2021.

⁴⁶⁸ Al Jazeera, Several killed in bus blast in western Afghanistan, 22 januari 2022; LA Times, Seven dead in bombing of minivan in Afghanistan, Taliban says, 22 januari 2022.

⁴⁶⁹ Republic World, Afghanistan: 1 Dead, 15 Injured In Blast Near Mosque In Badghis Province, 11 februari 2022.

⁴⁷⁰ Khaama Press, Explosion kills three, wounded 20 worshipers in Paktia province, 5 maart 2022.

⁴⁷¹ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 5, 3 februari 2022.

⁴⁷² Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

⁴⁷³ AFP, Afghanistan: l'ONU accuse les talibans d'au moins 72 exécutions extrajudiciaires, 14 december 2021 ; OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

- 2.2.2.3 Burgerslachtoffers door achtergebleven explosieven
Sinds de machtsovername door de Taliban kwamen circa honderd individuen om het leven of raakten gewond vanwege achtergebleven explosieven.⁴⁷⁴ Tussen 27 september 2021 en 7 november 2021 raakten 56 personen in de provincie Kandahar gewond door achtergebleven explosieven.⁴⁷⁵ Op 3 november 2021 kwamen negen leden van een familie, onder wie zes kinderen, om in een huis in Kunduz vanwege de ontploffing van een achtergebleven explosief.⁴⁷⁶ Op 25 november 2021 stierven vier kinderen in de buitenwijk van Taloqan (de hoofdstad van de provincie Takhar) ten gevolge van een explosief dat zich tussen metaalresten bevond die zij aan het verzamelen waren om te verkopen.⁴⁷⁷ In januari 2022 kwamen acht leerlingen om het leven bij de ontploffing van een explosief bij een school in het district Lal Pur in de provincie Nangarhar.⁴⁷⁸
- 2.2.2.4 Burgerslachtoffers door vreugdeschoten
Vieringen van het einde van het conflict door Talibanstrijders en –aanhangers leidden tot zeventien doden en eenenveertig gewonden in Kaboel door vreugdeschoten. In Nangarhar vielen veertien gewonden door dezelfde oorzaak. Het Talibanleiderschap veroordeelde dit gedrag en droeg strijders op te bidden in plaats van te schieten.⁴⁷⁹
- 2.2.3 *Het veiligheidsapparaat van de Taliban*
Deze sectie gaat in op de structuur van het veiligheidsapparaat onder de Taliban. Sectie 4.3 gaat in meer detail in op het functioneren van deze instanties. De Taliban heeft gedurende de eerste maanden na de machtsovername getracht het veiligheidsapparaat te herstructureren, maar veel vragen omtrent de bevelstructuur en bemanning van politie, leger en de geheime dienst blijven onbeantwoord. Onder het schaduwbewind van de Taliban voor de machtsovername was er nooit sprake van een echte politiemacht. In plaats daarvan waren lokale milities onder leiding van lokale rechters verantwoordelijk voor het handhaven van de orde in districten die onder controle van de Taliban stonden.⁴⁸⁰ Sinds de machtsovername heeft de Taliban getracht meer structuur aan te brengen in het veiligheidsapparaat. Er zijn een minister van Defensie, een minister van Binnenlandse Zaken, een minister van Justitie en een hoofd van de veiligheidsdienst aangewezen.⁴⁸¹ In maart 2022 kondigde het Talibanleiderschap aan dat het totale veiligheidsapparaat uit 350.000 mensen zou bestaan, onder wie 110.000-150.000 militairen; de rest politie en veiligheidsdiensten. Het was op dat moment echter nog onduidelijk hoe de kosten van dit veiligheidsapparaat gedekt zouden gaan worden.⁴⁸²
- 2.2.3.1 De politie
De Taliban heeft aangegeven dat zij een politiemacht wil opzetten die valt onder het ministerie van Binnenlandse Zaken.⁴⁸³ In eerste instantie domineerden

⁴⁷⁴ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 8, 3 februari 2022.

⁴⁷⁵ EASO, Afghanistan Country focus, pagina 65, januari 2022.

⁴⁷⁶ UNICEF, 6 children killed in detonation of explosive remnants of war in Kunduz, Afghanistan, 4 november 2021.

⁴⁷⁷ Xinhua, 4 killed in explosions in Afghanistan: officials, 25 november 2021.

⁴⁷⁸ UNICEF, Statement by Alice Akunga, UNICEF Afghanistan Representative a.i., on the death of eight children due to detonation of explosive remnant, 11 januari 2022.

⁴⁷⁹ Reuters, At least 17 killed in celebratory gunfire in Kabul – reports, 4 september 2021.

⁴⁸⁰ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁴⁸¹ WION, Gravitas: ISI-Henchman named Taliban's intelligence Chief, 1 september 2021.

⁴⁸² Vertrouwelijke bron, 14 maart 2022.

⁴⁸³ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

commandanten en strijders van het Haqqani-Netwerk de politie.⁴⁸⁴ De Taliban heeft in november 2021 stappen ondernomen om een lokale gezagsstructuur voor de politie te creëren door de eerste lokale politiecommandanten te benoemen.⁴⁸⁵ Deze werden benoemd voor de provincies Baghlan, Balkh, Farah, Faryab, Ghor, Kaboel, Kunar, Kunduz, Logar en Takhar. Voor een aantal districten in de regio Shindhand van de provincie Herat benoemde de Taliban 'security chiefs'.⁴⁸⁶ Het is niet duidelijk in hoeverre de benoeming van commandanten heeft geleid tot een duidelijke gezagsstructuur binnen de politie. In januari 2022 stelde een bron dat de structurering van de politiemacht vooralsnog niet voorspoedig verliep, omdat de Taliban geen goed beeld had hoe deze politiemacht eruit zou moeten zien.⁴⁸⁷

In de praktijk voerden Talibanstrijders politietaken uit, maar volgden zij in de eerste maanden na de machtsovername voornamelijk de orders van hun voormalige commandanten op het slagveld,⁴⁸⁸ en werden zij niet betaald, volgens een bron.⁴⁸⁹ In Kaboel waren politie-eenheden, bestaande uit Talibanstrijders, actief met vergelijkbare rollen als onder de vorige regering, aldus een bron.⁴⁹⁰ Het was volgens bronnen echter moeilijk om te herkennen bij welke 'eenheid' de Talibanstrijders hoorden. Veel nieuwe *de facto* politieagenten droegen in eerste instantie geen uniform, maar traditionele Afghaanse kledij (het standaarduniform van Talibanstrijders voor de machtsovername).⁴⁹¹ Volgens reportages nam in de loop van de maanden het gebruik van uniformen - van voormalige ANDSF-strijdkrachten of buitenlandse troepen - wel toe onder Talibanstrijders.⁴⁹²

Politieagenten die actief waren onder de vorige regering werden in beperkte mate ingezet. Omstreeks december 2021 waren slechts enkele agenten van de voormalige ANDSF opnieuw gerekruteerd als agent,⁴⁹³ en volgens *The Wall Street Journal* werkten deze bijna allemaal op kantoor uit het zicht van de bevolking.⁴⁹⁴ Een andere bron gaf in januari 2022 aan dat voormalige ANDSF-strijdkrachten alleen voor enkele technische taken gerekruteerd waren.⁴⁹⁵ In maart 2022 woonde Sirajuddin Haqqani, de *de facto* minister van Binnenlandse Zaken de diploma-uitreiking van 470 politieofficieren, onder wie twintig vrouwen, bij. Deze officieren hadden een vierjarig opleidingstraject voltooid, dat ze dus al onder de voormalige regering waren begonnen.⁴⁹⁶

Gebrek aan mankracht

Bronnen gaven aan dat de Taliban eind 2021 kampte met een gebrek aan mankracht, waardoor in veel districten sprake was van gebrekkige aanwezigheid van

⁴⁸⁴ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021. Zie ook: War on the Rocks, The Haqqani Network: The New Kingmakers In Kabul, 12 november 2021.

⁴⁸⁵ Reuters, Taliban appoint members as 44 governors, police chiefs around Afghanistan, 7 november 2021.

⁴⁸⁶ TOLO News, New governors appointed in 17 provinces, 8 november 2021.

⁴⁸⁷ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2021.

⁴⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁴⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021. Zie ook: The Wall Street Journal, Taliban Commander Who Launched Bombings in Kabul Is Now a Police Chief in Charge of Security, 21 oktober 2021

⁴⁹⁰ Vertrouwelijke bron, 25 november 2021.

⁴⁹¹ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 25 november 2021. Zie ook: France24, FRANCE 24 report: On the streets of Kabul with the Taliban police, 27 oktober 2021; Al Jazeera, Taliban: From Afghanistan's rugged mountains to policing streets, 5 oktober 2021.

⁴⁹² CBS, Face to face with the Taliban: Inside 60 Minutes' report from Afghanistan, 12 december 2021.

⁴⁹³ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021. Zie ook: The Wall Street Journal, Taliban Commander Who Launched Bombings in Kabul Is Now a Police Chief in Charge of Security, 21 oktober 2021.

⁴⁹⁴ The Wall Street Journal, Taliban Commander Who Launched Bombings in Kabul Is Now a Police Chief in Charge of Security, 21 oktober 2021

⁴⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 25 januari 2021.

⁴⁹⁶ Deutsche Welle, Taliban's most-wanted leader Haqqani appears in public, 6 maart 2022; Vertrouwelijke bron, 17 maart 2022.

de politie.⁴⁹⁷ In de praktijk was gedurende de eerste maanden van het Talibanbestuur de politie vooral geconcentreerd in steden en in districten langs de grens met Tadzjikistan.⁴⁹⁸ Volgens Giustozzi en Al Aqeedi, twee onderzoekers, waren er in de meeste plattelandsdistricten niet meer dan twintig à dertig agenten aanwezig. Deze agenten bewaakten met name gebouwen in districtscentra en voerden soms patrouilles uit. Lokale bronnen gaven aan dat controleposten langs de hoofdwegen vaak alleen bemand werden door lokale jongens (voor meer details over rekrutering van minderjarigen, sectie 2.2.8).⁴⁹⁹ Dorpen werden door deze agenten zeer zelden aangedaan. De Taliban had naar verluidt wel contactpersonen in dorpen aangewezen die over de lokale ontwikkelingen rapporteerden. Indien er problemen waren bij de ordehandhaving, dan werden er grotere eenheden vanuit de provinciehoofdsteden op deze dorpen af gestuurd.⁵⁰⁰

Eind december 2021 gaf een bron aan dat ook in Kaboel minder politie aanwezig was. De huidige politieaanwezigheid in Kaboel lag op dat moment waarschijnlijk lager dan voor de machtsovername van Kaboel door de Taliban, volgens deze bron. Daarnaast merkte deze bron op dat de Talibanpolitie in Kaboel vrijwel geheel uit jonge Talibanstrijders van onder de 25 jaar bestond, van wie het merendeel rond de 18 jaar was. Volgens deze bron waren deze strijders verantwoordelijk gesteld voor het (onbetaald) uitvoeren van politietaken in Kaboel, omdat zij geen vrouw en kinderen hadden in hun regio's van herkomst, voor wie ze zorg moesten dragen.⁵⁰¹ Zoals eerder werd beschreven stelde het Talibanleiderschap in maart 2022 een veiligheidsapparaat op te willen zetten dat in totaal (politie, leger, inlichtingendiensten) uit 350.000 personen zou moeten bestaan.

2.2.3.2 Het leger

Eind oktober 2021 kondigde de Taliban aan een regulier leger op te willen zetten, waarin zij naast Talibanstrijders ook sommige soldaten van de voormalige ANDSF wilden integreren.⁵⁰² Het ministerie van Defensie was ook begonnen met het uitdelen van uniformen aan Talibanstrijders die voorheen traditionele kledij droegen.⁵⁰³ In november gaf de minister van Buitenlandse Zaken aan dat Afghanistan slechts behoefte had aan een klein leger, ongeveer 40.000 man sterk,⁵⁰⁴ bestaande uit 'betrouwbare' patriotten. Hij gaf aan dat zodoende niet alle voormalige ANDSF-militairen aangehouden zouden worden.⁵⁰⁵ Met name piloten, technici en andere specialisten werden opgeroepen zich weer bij het leger te voegen.⁵⁰⁶ In januari 2022 kondigde het ministerie van Defensie aan dat een commissie van twintig personen de leiding had over de vorming van een leger van ongeveer 100.000 militairen. Volgens het ministerie was deze inspanning voor tachtig procent gerealiseerd en zou het nieuwe leger vooral uit Talibanstrijders

⁴⁹⁷ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁴⁹⁸ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁴⁹⁹ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁵⁰⁰ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁵⁰¹ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁵⁰² Arab News, Taliban to form new armed forces including former regime troops, 26 oktober 2021; Hindustan Times, Taliban express their intention to build their own Air Force in Afghanistan, 7 november 2021.

⁵⁰³ Reuters, Taliban hold military parade with U.S.-made weapons in Kabul in show of strength, 14 november 2021.

⁵⁰⁴ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁵⁰⁵ VOA News, Taliban hold military parade with U.S.-made weapons in Kabul in show of strength, 12 november 2021.

⁵⁰⁶ Reuters, Taliban hold military parade with U.S.-made weapons in Kabul in show of strength, 14 november 2021.

bestaan. Er was echter ook plek voor enkele voormalige ANDSF-soldaten.⁵⁰⁷ In maart 2022 stelde *de facto* premier Hanafi dat het leger uit 100.000 tot 150.000 militairen zou bestaan.⁵⁰⁸ Om het Talibanleiderschap en belangrijke eigendommen te beschermen zette het Haqqani-netwerk het Badri 313-bataljon op. Dit bataljon bestond volgens bronnen binnen de Taliban uit vijfduizend strijders die verspreid waren door het land. Dit bataljon droeg uniformen en gebruikte wapens van de voormalige Afghaanse commando's,⁵⁰⁹ die door de Amerikanen en bondgenoten waren verstrekt aan de ANDSF.⁵¹⁰

2.2.4

The Ministry for the Propagation of Virtue and the Prevention of Vice

Het voormalige ministerie van Vrouwenzaken is hervormd naar het *Ministry for the Propagation of Virtue and the Prevention of Vice* (hierna: ministerie van Deugd en Ondeugd).⁵¹¹ Onder het vorige Talibanbewind was dit ministerie verantwoordelijk is voor het handhaven van de strikte interpretatie van de Sharia van de Taliban.⁵¹² In de jaren negentig patrouilleerden ambtenaren van het ministerie door de straten van Afghanistan om bijvoorbeeld kledingvoorschriften en het verbod op vliegeren en muziek te handhaven. Hierbij gebruikten zij soms geweld tegen Afghaanse burgers.⁵¹³ Onder het nieuwe Talibanbestuur bracht het ministerie een gids uit met leefregels voor Afghanen en instructies aan Talibanstrijders voor de handhaving van deze regels (meer details over de leefregels volgen in sectie 4.1.10).⁵¹⁴ Het bracht ook een decreet uit aangaande kledingvoorschriften voor onder andere vrouwelijke televisiepresentatoren.⁵¹⁵ Het hoofd handhaving van dit ministerie in Kandahar, Mawlawi Mohammad Shebani, vertelde in een interview met *The Guardian*, dat handhavers geïntegreerd zouden worden binnen de 'normale' politie. In elk district zou een officier van het ministerie voor Deugd en Ondeugd opgenomen worden binnen het politiebureau en zouden enkele handhavers gestationeerd worden bij controleposten. Shebani gaf aan niet te verwachten dat het ministerie weer gebruik zou gaan maken van patrouilles, maar dat het in plaats daarvan burgers zou aanmoedigen om 'aangifte' te doen van onzedelijk gedrag.⁵¹⁶ De gids zet een stappenplan uiteen voor het handhaven van regels. Eerst dienen handhavers overtreders te informeren ('onderwijzen') over regels, als overtreders vervolgens hun gedrag niet wijzigen mogen handhavers lichte druk gebruiken om hen te overtuigen, als overtreders dan nog geen aanpassingen maken is het toegestaan om hen te 'stoppen door gebruik van je handen'. De gids verbiedt handhavers om huizen te betreden om regels te handhaven.⁵¹⁷ Volgens Shebani zou het ministerie in eerste instantie vooral focussen op handhaving van de zeden in steden, omdat burgers in steden minder bekendheid genoten met de regels van de Taliban.⁵¹⁸ Volgens bronnen had het huidige ministerie van Deugd en Ondeugd omstreeks december inderdaad geen eigen religieuze zedenpolitie onder zijn hoede en was het minder machtig dan voorheen.⁵¹⁹ Individuele Talibanstrijders handhaven wel soms

⁵⁰⁷ ANI, Taliban claims to form 100,000-member defense force, 1 januari 2021.

⁵⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 14 maart 2022.

⁵⁰⁹ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁵¹⁰ CSCR, Operational Challenges for Taliban's Special Forces, 10 september 2021.

⁵¹¹ Op de lijst waarmee de Taliban de nieuwe ministeries aankondigde, was dit het enige ministerie waarvan de naam niet in het Engels was vertaald. The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

⁵¹² Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban 'Vice' Handbook Abusive, 29 oktober 2021.

⁵¹³ The Washington Post, The Taliban is bringing back its feared ministry of 'vice' and 'virtue', 8 september 2021.

⁵¹⁴ The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

⁵¹⁵ France24, Taliban to Afghan networks: stop airing shows with women actors, 21 november 2021.

⁵¹⁶ The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

⁵¹⁷ The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

⁵¹⁸ The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

⁵¹⁹ Vertrouwelijke bron, 25 november 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

op eigen initiatief (vermeende) religieuze normen,⁵²⁰ en er lijkt sprake te zijn van lokale verschillen op dit vlak.⁵²¹ Voor meer informatie over de regels en acties van het ministerie van Deugd en Ondeugd, zie secties 4.1.10 en 4.1.13.

2.2.5

Opsporingsmethoden van de Taliban in Afghanistan

Historisch gezien staat de Taliban bekend om zijn efficiënte inlichtingenstelsel (zie ook sectie 1.4.3.5) binnen Afghanistan. In september benoemde de Taliban een nieuw hoofd van de Afghaanse Veiligheidsdienst: Mullah Najibullah. Deze geldt als een vertrouweling van de Pakistaanse veiligheidsdienst (de *Inter-Services Intelligence* - ISI).⁵²² De Taliban heeft sinds de machtsovername zijn goede inlichtingenpositie in Afghanistan behouden. Het heeft nog steeds een groot aantal controleposten,⁵²³ en een uitgebreid netwerk van lokale informanten.⁵²⁴ Na de wisseling van de macht zou er sprake zijn van huiszoekingen bij individuen die voor de voormalige regering, veiligheidsdiensten, buitenlandse troepen of internationale organisaties hadden gewerkt (zie ook secties 4.1.1, 4.1.2 en 4.1.6).⁵²⁵ De reden die de Taliban gaf voor deze huiszoekingen, was de inname van wapens en auto's die aan de vorige regering toebehoorden,⁵²⁶ maar volgens verschillende bronnen werden zij ook gebruikt om informatie te verzamelen over individuen.⁵²⁷ In de maanden die volgden namen deze huiszoekingen sterk af bij bepaalde categorieën personen zoals VN-medewerkers en ambtenaren die geen banden hadden met het veiligheidsapparaat.⁵²⁸ Eind februari kondigde de Taliban een "*clearing operation*" aan, waarbij in Kaboel en andere steden huiszoekingen plaatsvonden. Volgens de Taliban was de operatie gericht op het tegengaan van criminaliteit (zie ook sectie 4.1.1).⁵²⁹

De Taliban heeft sinds oktober sterk ingezet op de opsporing van (vermeende) ISKP-strijders met honderden arrestaties en tientallen buitengerechtelijke executies als gevolg.⁵³⁰ De geraadpleegde bronnen gaven geen inzicht in de mate waarin de Taliban de intentie en capaciteit heeft om ondergedoken (vermeende) vijanden (bijvoorbeeld: verzetsstrijders uit Panjshir, voormalige ANSDF-strijdkrachten en individuen die voor internationale troepen hebben gewerkt) op te sporen. Human Rights Watch geeft aan dat Talibanstrijders in de eerste drie maanden sinds de machtswisseling meer dan honderd mensen uit de veiligheidssector hebben omgebracht of laten verdwijnen uit vier provincies. Human Rights Watch documenteerde de executie of verdwijning van 47 voormalige ANSDF-strijdkrachten (militairen, politie, leden van de geheime dienst, en leden van paramilitaire groepen), die zich hadden overgegeven aan of waren opgepakt door Talibanstrijders tussen 15 augustus en 31 oktober 2021 (zie ook ⁵³¹). Het is niet duidelijk of er andere doelwitten van de Taliban zijn, die geweld hebben kunnen vermijden door

⁵²⁰ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁵²¹ RFE/RL, Taliban's 'New' Governing Style Includes Beatings For Beard Shaving, 6 oktober 2021.

⁵²² WION, Gravitass: ISI-Henchman named Taliban's intelligence Chief, 1 september 2021.

⁵²³ Vertrouwelijke bron, 25 november 2021.

⁵²⁴ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; The Washington Post, Taliban sends hundreds of fighters to eastern Afghanistan to wage war against Islamic State, 22 november 2021; Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁵²⁵ Al Jazeera, Taliban conducting 'targeted door-to-door visits': UN document, 20 augustus 2021.

⁵²⁶ Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; Vertrouwelijke bron, 13 december 2021.

⁵²⁷ Vertrouwelijke bron, 8 december 2021; Vertrouwelijke bron, 13 december 2021; Vertrouwelijke bron, 3 december 2021.

⁵²⁸ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁵²⁹ Reuters, Taliban begin house searches, sparking fear, diplomatic criticism, 28 februari 2022; Jurist, Afghanistan dispatch: Taliban house-to-house searches raise privacy concerns, fear in those still trying to leave, 27 februari 2022.

⁵³⁰ The Washington Post, Taliban sends hundreds of fighters to eastern Afghanistan to wage war against Islamic State, 22 november 2021.

⁵³¹ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

onder te duiken. Een vertrouwelijke bron stelde dat de Taliban hoogstwaarschijnlijk in staat is om vermeende 'vijanden' op te sporen indien zij dit noodzakelijk acht.⁵³² Human Rights Watch stelde dat de Taliban doelwitten onder voormalige medewerkers van de ANDSF identificeerde via personeelsgegevens die waren achtergelaten door de vorige regering (meer hierover in de volgende sectie), lokale informanten en het amnestieprogramma waarvoor voormalige ANDSF-strijdkrachten zich vrijwillig konden melden.⁵³³ Als de Taliban doelwitten eenmaal in het vizier had, maar deze ondergedoken zaten, probeerde het in sommige gevallen via intimidatie van familieleden de locatie van deze personen te achterhalen.⁵³⁴

Toegang van de Taliban tot (biometrische) gegevens

Experts hebben zorgen geuit over toegang van de Taliban tot (biometrische) gegevens over de gehele Afghaanse bevolking via registers van de *National Statistics and Information Authority* (NSIA) (de burgerlijke stand, zie sectie 3.2).⁵³⁵ Ook zijn er zorgen over toegang van de Taliban tot gegevens over voormalige ANDSF-strijdkrachten via het systeem dat werd gebruikt om ANDSF-personeel te registreren, met name met het oog op vergeldingsacties tegen 'collaborateurs'.⁵³⁶ Bronnen geven aan dat de Taliban na de evacuatie van het Amerikaanse leger apparaten heeft onderschept die werden gebruikt om deze biometrische data te lezen. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat al sinds langere tijd handlangers van de Taliban binnen de ANDSF biometrische data van collega's deelden met de Taliban.⁵³⁷ Volgens *Politico* zouden de VS tijdens de evacuatie gegevens over Afghanen die op de evacuatielijst stonden hebben gedeeld met de Taliban om hun reis vanuit schuilplaatsen naar het vliegveld te versoepelen.⁵³⁸ De Britse ambassade zou de namen van Afghaanse werknemers en sollicitanten hebben achtergelaten in de ambassade, aldus *Reuters* en *Al Jazeera*.⁵³⁹ De werknemers en hun families zijn allen uiteindelijk geëvacueerd.⁵⁴⁰ De geraadpleegde bronnen maakten niet duidelijk in hoeverre de Taliban deze gegevens gebruikt heeft om individuen op te sporen.⁵⁴¹

2.2.6 *Ronseling (gedwongen rekrutering) van volwassen mannen door de Taliban*

Er zijn geen aanwijzingen dat er sinds de machtsovername op grote schaal gedwongen rekrutering door de Taliban plaatsvond onder volwassen mannen. Bronnen stelden wel dat sinds de machtsovername de Taliban kampte met een gebrek aan mankracht voor ordehandhaving.⁵⁴² Bronnen gaven echter aan dat het niet waarschijnlijk was dat de Taliban over zou gaan tot gedwongen rekrutering,

⁵³² Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁵³³ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

⁵³⁴ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021; The National News, Taliban targets families of exiles: interpreter reveals violent intimidation, 1 september 2021; OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

⁵³⁵ MIT Technology Review, This is the real story of the Afghan biometric databases abandoned to the Taliban, 30 augustus 2021.

⁵³⁶ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

⁵³⁷ MIT Technology Review, This is the real story of the Afghan biometric databases abandoned to the Taliban, 30 augustus 2021.

⁵³⁸ Politico, U.S. officials provided Taliban with names of Americans, Afghan allies to evacuate, 26 augustus 2021.

⁵³⁹ Reuters, UK rescued three families whose details were left at Kabul embassy, 27 augustus 2021; Al Jazeera, Afghan staff details left behind at UK Kabul embassy: Report, 27 augustus.

⁵⁴⁰ Al Jazeera, Afghan staff details left behind at UK Kabul embassy: Report, 27 augustus.

⁵⁴¹ Politico, U.S. officials provided Taliban with names of Americans, Afghan allies to evacuate, 26 augustus 2021; Al Jazeera, Afghan staff details left behind at UK Kabul embassy: Report, 27 augustus.

⁵⁴² Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

vanwege het risico op ongehoorzaamheid in de rangen en onvrede onder het volk.⁵⁴³ Het is echter mogelijk dat er lokale verschillen bestaan met betrekking tot deze praktijk. Lokale bronnen gaven aan dat de Taliban in bepaalde provincies zoals Kaboel en Kandahar een vorm van dienstplicht had ingesteld om het gebrek aan capaciteit tegen te gaan. Dienstplichtigen kregen de optie om zich uit te kopen.⁵⁴⁴ In de noordelijke provincies waar de positie van de Taliban minder sterk was, zou de Taliban dorpsoudsten en mullahs opgedragen hebben om nieuwe manschappen te rekruteren.⁵⁴⁵ Het is niet bekend of dit om vrijwillige of gedwongen rekrutering ging.

2.2.7 *Ronseling (gedwongen rekrutering) van volwassen mannen door ISKP*

Er lijken geen concrete aanwijzingen te zijn dat ISKP zich schuldig maakte aan gedwongen rekrutering onder volwassen mannen. Zoals sectie 2.1.6 reeds duidelijk maakte, had ISKP geen gebrek aan nieuwe aanwas, omdat deze groep sinds de machtsovername als het belangrijkste alternatief voor actoren die zich willen verzetten tegen de Taliban en/of behoefte hebben aan inkomsten.

2.2.8 *Rekrutering van kindsoldaten*

Tussen januari en november 2021 waren er 180 geverifieerde gevallen van rekrutering van kindsoldaten.⁵⁴⁶ In geheel 2021 werden in totaal 191 kinderen (allen jongens) gerekruteerd.⁵⁴⁷ Het is echter niet bekend hoeveel rekruteringen voor en na de val van Kaboel plaatsvonden. De plaatsvervangend Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens sprak in december 2021 ernstige zorgen uit over het risico op rekrutering van kinderen door ISKP en de Taliban. Zij wees op het toenemende aantal jongens dat zichtbaar was bij controleposten als bodyguards en in gevechtsrollen.⁵⁴⁸ Dit fenomeen werd ook beschreven door Giustozzi en Al Aqeedi.⁵⁴⁹ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat in december het merendeel van de achtergebleven Talibanstrijders in Kaboel zeer jong was. Volgens deze bron was het merendeel van deze strijders rond de achttien jaar, en zaten er ook strijders van rond de vijftien/zestien jaar tussen.⁵⁵⁰

⁵⁴³ Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁵⁴⁴ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁵⁴⁵ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁵⁴⁶ Vertrouwelijke bron, 17 november 2021.

⁵⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 21 januari 2022.

⁵⁴⁸ OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

⁵⁴⁹ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

⁵⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

3 Identiteit, nationaliteit en documenten

Onder verwijzing naar het algemeen ambtsbericht Afghanistan van november 2020, volgt onderstaande aanvullende informatie over de aanvraag van identiteitsdocumenten in Afghanistan.⁵⁵¹ De informatie betreffende de procedures voor de aanvraag van identiteitsdocumenten is bijgewerkt tot begin juli 2021. Het is in de Afghaanse context van belang te realiseren dat reeds voor de val van de voormalige regering deze procedures geregeld werden gewijzigd.⁵⁵² Vooralsnog lijkt de Taliban vast te houden aan de bestaande procedures binnen de geldende logistieke beperkingen en is de afgifte van paspoorten vanaf begin oktober 2021 vanuit Kaboel – en later ook andere steden⁵⁵³ – met onderbrekingen hervat.⁵⁵⁴

3.1 Identificatieplicht

Onder de vorige regering was het een wettelijk vereiste dat iedere Afghaan in bezit was van een identiteitsbewijs, de zogeheten *tazkera*. Een *tazkera* werd niet automatisch afgegeven door de autoriteiten, maar moest aangevraagd worden. Iedereen boven de achttien jaar kon een *tazkera* en paspoort aanvragen en verkrijgen. Er was geen identificatieplicht van toepassing in Afghanistan. Een Afghaan die gebruik wilde maken van diensten, zoals de toelating van kinderen tot scholen of van volwassenen tot banen, of in het geval van het ontvangen van overheidsdiensten (zoals voedselhulp), diende echter wel een *tazkera* te kunnen overleggen.⁵⁵⁵ Ook was de *tazkera* het belangrijkste document dat overgelegd moest worden bij de aanvraag van andere bewijzen van identificatie zoals het paspoort.⁵⁵⁶ Volgens een onderzoek uit 2017 had 52% van de Afghaanse vrouwen en 6% van de Afghaanse mannen geen identiteitsdocument.⁵⁵⁷ Recenter onderzoek liet echter zien dat het percentage mannen en vrouwen dat in het bezit was van de in 2018 ingevoerde e-*tazkera*'s (zie sectie 3.4.1 voor meer details) ongeveer gelijk was.⁵⁵⁸

3.2 Opslag identiteitsgegevens

Volgens informatie van de Afghaanse autoriteiten was voor de val van Kaboel bij de *National Statistics and Information Authority* (NSIA) ongeveer 95% van de registratieboeken – dit wil zeggen de registratiegegevens van de papieren *tazkera* – gedigitaliseerd en was dat databestand volledig gecentraliseerd. Andere organen van de Afghaanse overheid verzamelden ook identiteitsgegevens zoals het ministerie van Buitenlandse Zaken (van in het buitenland afgegeven paspoorten) en de ANDSF

⁵⁵¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, [Algemeen ambtsbericht Afghanistan 2020 | Ambtsbericht | Rijksoverheid.nl](#). Zie hoofdstuk 2 over identiteit, nationaliteit en documenten.

⁵⁵² Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 1.

⁵⁵³ Hindustan Times, Taliban to start issuing passports in 7 Afghanistan provinces: Report, 13 november 2021.

⁵⁵⁴ France24, Afghanistan to start issuing passports again after Taliban takeover, 5 oktober 2021.

⁵⁵⁵ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 2; zie ook Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, p.42, paragraaf 2.2.1. tweede alinea.

⁵⁵⁶ VK Home Office, Country background note Afghanistan, december 2020, p.21, [Afghanistan-Background Note-v1.0\(December 2020\) \(justice.gov\)](#).

⁵⁵⁷ World Bank, Women's access to identification cards can accelerate development in Afghanistan, 5 oktober 2020.

⁵⁵⁸ World Bank, Women's access to identification cards can accelerate development in Afghanistan, 5 oktober 2020.

(voor o.a. militaire kaarten). De Afghaanse overheid kende geen centraal databestand, waarin alle identiteitsgegevens die werden verzameld door bovengenoemde instanties werden bewaard. Het NSIA-databestand stond los van het databestand van het ministerie van Buitenlandse Zaken en van het bestand van de ANDSF, alsook van het databestand dat werd gebruikt voor het bijhouden van strafregisters in het geval van gepleegde misdrijven.⁵⁵⁹

3.3 Sluiting en opening paspoortkantoren

Voor de machtsovername door de Taliban waren kantoren voor de aanvraag van paspoorten en tazkera's beperkt open vanwege maatregelen om de coronapandemie tegen te gaan.⁵⁶⁰ Dit leidde tot vertraging bij de behandeling van paspoortaanvragen.⁵⁶¹ Vanaf 29 mei 2021 was er sprake van een gedeeltelijke lockdown in Afghanistan waarbij alleen essentiële medewerkers van de overheid naar kantoor gingen.⁵⁶² Volgens een bron waren paspoortkantoren daardoor ook in totaal acht weken grotendeels gesloten. Volgens deze bron werden bepaalde categorieën aanvragers, zoals overheidspersoneel en mensen die voor medische redenen naar het buitenland moesten, toch bediend.⁵⁶³ Na de machtsovername door de Taliban waren paspoortkantoren tijdelijk geheel gesloten.⁵⁶⁴ Het paspoortkantoor in Kaboel hervatte de behandeling van paspoortaanvragen en uitgifte van paspoorten vanaf 5 oktober 2021.⁵⁶⁵ Deze ontwikkeling werd gevolgd door de heropening van paspoortkantoren in zeven andere provincies (Balkh, Paktia, Kandahar, Kunduz, Herat, Nangarhar en Khost) vanaf half november.⁵⁶⁶ De activiteiten van zowel deze kantoren als het kantoor in Kaboel lagen echter stil vanaf de tweede helft van november vanwege technische problemen, aldus de Taliban. Vanaf 5 december werden activiteiten weer hervat in deze zeven provincies en tien andere provincies (Parwan, Kapisa, Logar, Maidan Wardak, Ghazni, Daikundi, Faryab, Ghor, Nuristan en Badakhshan).⁵⁶⁷ Vanaf 6 december werd ook in de veertien overgebleven provincies (Farah, Nimruz, Badghis, Paktika, Laghman, Kunar, Takhar, Zabul, Uruzgan, Jowzjan, Samangan, Baghlan, Bamyan en Panjshir) de behandeling van paspoortaanvragen hervat.⁵⁶⁸ Alleen de paspoortkantoren in Kaboel en Helmand bleven toen nog dicht.⁵⁶⁹ Op 19 december ging het paspoortkantoor in Kaboel weer open.⁵⁷⁰ Dit leidde tot lange rijen.⁵⁷¹ Op 23 december 2021 – een dag die was gereserveerd voor paspoortaanvragen door Talibanstrijders – werd een zelfmoordaanslag op dit paspoortkantoor verijdeld.⁵⁷² Dit leidde tot een nieuwe sluiting van paspoortkantoren.⁵⁷³ In de eerste helft van

⁵⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.8

⁵⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.4 alsmede de aanvulling. Volgens de bron bezochten de meeste mensen uit de provincies Kaboel om daar hun paspoort in ontvangst te nemen.

⁵⁶¹ France24, Afghanistan to start issuing passports again after Taliban takeover, 5 oktober 2021.

⁵⁶² OCHA, AFGHANISTAN Strategic Situation Report: COVID-19 No. 100, 1 juli 2021.

⁵⁶³ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.8 alsmede de aanvulling.

⁵⁶⁴ TOLO News, Govt, Private Offices Remain Closed in Kabul, 22 augustus 2021. Zie ook: The New York Times, Under Taliban Rule, Life in Kabul Transforms Once Again, 24 augustus 2021.

⁵⁶⁵ France24, Afghanistan to start issuing passports again after Taliban takeover, 5 oktober 2021; CNN, Taliban to resume issuing passports to Afghan citizens, 5 oktober 2021.

⁵⁶⁶ The Guardian, Passport issuance started in seven more provinces, 16 november 2021.

⁵⁶⁷ Reporterly, Afghanistan To Resume Passport Services In 17 Provinces After Two Weeks Halt; Reports, 5 december 2021.

⁵⁶⁸ Reporterly, Afghanistan To Resume Passport Issuance Services In 32 Provinces, Except Kabul & Helmand, 6 december 2021.

⁵⁶⁹ Reporterly, Afghanistan To Resume Passport Issuance Services In 32 Provinces, Except Kabul & Helmand, 6 december 2021.

⁵⁷⁰ The Guardian, Crowds flock to Kabul passport office in bid to flee Taliban rule, 20 december 2021.

⁵⁷¹ The Guardian, Crowds flock to Kabul passport office in bid to flee Taliban rule, 20 december 2021.

⁵⁷² Reuters, Suicide bomber killed at Kabul passport office gate, 23 december 2021.

⁵⁷³ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2022.

januari 2022 bleef het paspoortkantoor in Kaboel gesloten, maar waren paspoortkantoren in andere provincies wel weer open.⁵⁷⁴ Volgens een bron werden in Kaboel wel onderhands paspoorten vergeven aan Talibanaanhangers ondanks de sluiting van het paspoortkantoor aldaar.⁵⁷⁵ Na deze sluiting van enkele maanden was het paspoortkantoor in Kaboel weer open in de eerste week van maart 2022. Er werden volgens een bron 300 tot 500 paspoorten per dag uitgegeven. Het kantoor kon de drukte niet aan en er stonden grote menigtes voor het gebouw.⁵⁷⁶

3.4 Tazkera's

Voor informatie over de tazkera, de geldigheid ervan en de procedures voor aanvraag en afgifte wordt verwezen naar het algemeen ambtsbericht Afghanistan van november 2020.⁵⁷⁷ De onderstaande alinea's beschrijven de procedure voor de aanvraag van een elektronische nationale identiteitskaart (oftewel het Electronic National Identity Document (E-NID)/e-tazkera). Voor 15 augustus was de voormalige regering bezig met het uitfasen van de papieren tazkera. Volgens *TOLO News* was de Taliban van plan om eind oktober 80.000 nieuwe e-tazkera's af te geven.⁵⁷⁸ Vooralsnog lijkt de Taliban niet af te wijken van de procedure voor de aanvraag en afgifte van tazkera's als beschreven in het vorige ambtsbericht. Het is niet duidelijk in hoeverre de nieuwe *de facto* regering in staat en bereid is om grondige verificatie van brondocumenten toe te passen en om gegevens op de juiste wijze te verwerken.⁵⁷⁹

3.4.1

Overgang naar e-tazkera's onder de voormalige regering

Tot mei 2018 werden tazkera's in papieren vorm uitgegeven. Het vorige ambtsbericht meldde echter dat de voormalige Afghaanse regering over was gegaan tot de afgifte van een elektronische nationale identiteitskaart (of te wel het *Electronic National Identity Document (E-NID)/e-tazkera*).⁵⁸⁰ Dit had gevolgen voor de afgifte en inzetbaarheid van papieren tazkera's. In principe geldt dat een tazkera (in welke vorm dan ook) wordt afgegeven voor het leven, niet verloopt, en dus onbeperkt geldig is. Voor de machtsovername door de Taliban was de voormalige Afghaanse regering echter bezig met het inperken van de inzetbaarheid van de papieren tazkera. In eerste instantie bleven papieren tazkera's naast e-tazkera's bestaan.⁵⁸¹ In juli 2021 stelde een bron echter op basis van informatie die was ingewonnen bij de voormalige Afghaanse overheid, dat de voormalige regering overgestapt was op het alleen nog uitvaardigen van e-tazkera's. Volgens deze bron waren papieren tazkera's ook niet meer geldig voor het verkrijgen van paspoorten en overheidsfuncties.⁵⁸² Afghaanse burgers dienden een e-tazkera te hebben, onder meer om gebruik te kunnen maken van overheidsdiensten, om in aanmerking te komen voor banen en bij belastingbetaling.⁵⁸³ Via deze maatregelen poogde de Afghaanse overheid haar burgers te bewegen om een e-tazkera aan te vragen. Het was echter niet mogelijk in het licht van de snel verslechterende veiligheidssituatie

⁵⁷⁴ Republic World, Afghanistan: Taliban Fighters Shoot At Crowds Looking For Passports In Faryab Province, 17 januari 2022; ANI, Closure of passport office in Kabul angers people, 9 januari 2022.

⁵⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 25 januari 2022.

⁵⁷⁶ Vertrouwelijke bron, 7 maart 2022.

⁵⁷⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, paragrafen 2.11 en 2.12, pp. 42-47.

⁵⁷⁸ TOLO News, Electronic ID Card Center Reopens in Kabul, 16 oktober 2021.

⁵⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 2 december 2021.

⁵⁸⁰ World Bank, Population, total – Afghanistan, 2020. Zie: [Population, total - Afghanistan | Data \(worldbank.org\)](https://data.worldbank.org/population-total), laatst geraadpleegd op 1 september 2021.

⁵⁸¹ Landinfo, Afghanistan: Tazkera, passports and other ID documents, pagina 12, 2019.

⁵⁸² Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 2.

⁵⁸³ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 2.

om met zekerheid te kunnen vaststellen dat er inderdaad nergens in Afghanistan papieren tazkera's meer werden uitgegeven en/of geaccepteerd.⁵⁸⁴

3.4.2 *Aantal Afghanen met een e-tazkera*

Volgens informatie van de NSIA waren er begin juli 2021 bijna vijfeneenhalf miljoen e-tazkera's uitgegeven (op een bevolking van 39 miljoen mensen). Op dat moment waren er in heel Afghanistan meer dan 7,5 miljoen aanvragen voor een e-tazkera in behandeling.⁵⁸⁵ Precieze gegevens over de verdeling van de afgegeven e-tazkera's over Afghanistan zijn niet bekend. Volgens data geraadpleegd door de Wereldbank was 47% van de houders van een e-tazkera vrouw.⁵⁸⁶ Op 18 juli 2021 meldde de website *Asvaka News* dat de NSIA in Nangarhar aan 260.000 personen een e-tazkera had afgegeven. Daarmee had, aldus de website, de NSIA in Nangarhar na Kaboel de meeste e-tazkera's verstrekt. De NSIA had op dat moment in Nangarhar honderdduizenden aanvragen in behandeling.⁵⁸⁷

3.4.3 *Individuele en gezinsaanvragen*

Er waren aparte procedures voor gezinsaanvragen en voor individuele aanvragen voor een e-tazkera. Het gezinshoofd was verantwoordelijk voor de gezinsaanvraag. Een vrouw kon als gezinshoofd optreden als er geen mannelijk gezinshoofd in leven was, als deze ziek was of in een toestand verkeerde waardoor hij niet als gezinshoofd kon handelen.⁵⁸⁸ Het vaststellen van de familiestamboom speelde een belangrijke rol bij de aanvraag en afgifte van tazkera's en e-tazkera's.⁵⁸⁹ Een bron stelde dat een familieaanvraag daarom de voorkeur had, omdat de stamboom dan maar eenmalig hoefde te worden vastgelegd.⁵⁹⁰ De keuze voor een gezinsaanvraag of individuele aanvraag beïnvloedde volgens deze bron de geldende criteria voor de aanlevering van bewijs voor het vaststellen van de identiteit.⁵⁹¹ Volgens *Le Centre d'Excellence sur les Systèmes* (ESEC) dienden alle Afghanen bij de aanvraag van hun eerste tazkera of e-tazkera hun geboortecertificaat te overleggen om hun identiteit te bevestigen. Echter, omdat in 2018 minder dan de helft van de Afghanen bij geboorte geregistreerd was, konden aanvragers als alternatief (een kopie van) de tazkera van een mannelijk familielid, (bij voorkeur de vader en anders broer, oom of neef) overleggen ter vaststelling van hun identiteit.⁵⁹² Bij een individuele aanvraag, moesten dezelfde documenten overlegd worden, en moest daarnaast de identiteit van de aanvrager worden bevestigd door twee personen, van wie ten minste één een overheidsmedewerker moest zijn.⁵⁹³ Kopieën van de tazkera van de twee garantstellers moesten samen met de aanvraag worden ingediend.⁵⁹⁴ Volgens de

⁵⁸⁴ In het ambtsbericht van november 2020 werd op basis van informatie verkregen in oktober 2020 het volgende aangegeven: "De Afghaanse overheid geeft naast de e-tazkera ook nog papieren tazkera's af. Afghanen, ook degenen die in het buitenland woonachtig zijn, kunnen nog steeds een aanvraag doen voor een papieren tazkera. Personen woonachtig buiten Kaboel alsook in het buitenland die een aanvraag hebben ingediend voor een e-tazkera kunnen, in het geval van een traag afgifteproces, een aanvraag indienen voor een papieren tazkera." Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, p. 44, voetnoot 45. Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 2.

⁵⁸⁵ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 2.

⁵⁸⁶ World Bank, Women's access to identification cards can accelerate development in Afghanistan, 5 oktober 2020.

⁵⁸⁷ *Asvaka news*, Large number of e-NID issued in Nangarhar, 21 juli 2021, Large number of e-NID issued in Nangarhar – *Asvaka News English* (asvakanews.com).

⁵⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.6.

⁵⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3.

⁵⁹⁰ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3.

⁵⁹¹ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3.

⁵⁹² *Le Centre d'excellence sur les systèmes*, Aperçu : Des systèmes d'enregistrement et de statistiques de l'état civil de l'Afghanistan, pagina 8, 2020.

⁵⁹³ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3. Zie ook: IRBC, Afghanistan: Requirements and procedures to obtain tazkira [tazkera], including from abroad; appearance and security features (2017-February 2019), pagina 4, 6 februari 2019.

⁵⁹⁴ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3.

reeds aangehaalde bron, werden individuele aanvragen daarom niet vaak ingediend.⁵⁹⁵

3.4.4 *Procedure voor aanvraag en afgifte van e-tazkera's voor de machtsovername door de Taliban*

Aanvragen voor een tazkera moesten worden ingediend bij het bureau van de plaatsvervangend directeur-generaal (Burgerlijke stand), bij NSIA. De procedure bestond uit drie stappen. De aanvraag voor een e-tazkera werd ingediend via het elektronisch loket van de NSIA, het *Asan Khedmat*, via een online formulier.⁵⁹⁶ Sinds de machtsovername door de Taliban is dit platform echter niet meer online en kunnen aanvragen dus niet meer door dit platform worden ingediend.⁵⁹⁷

Het online formulier bevatte vragen over:

- De aanvrager;
- De gezinsleden van de aanvrager (in het geval de aanvrager alleenstaand/ongehuwd is, moest deze informatie over de ouders verstrekken, terwijl een getrouwde man als gezinshoofd tevens de gegevens van de gezinsleden moet verstrekken);
- Het vaste en huidige adres;
- De burgerlijke staat (een getrouwde vrouw die een aanvraag voor een individuele e-tazkera wil doen hoeft niet langer de naam van haar echtgenoot te geven);⁵⁹⁸
- Het opleidingsniveau.⁵⁹⁹

Daarnaast diende de aanvrager bij de aanvraag een scan van een reeds in zijn bezit zijnde papieren tazkera en de registratiedetails van de burgerlijke stand (boeknummer, paginanummer, registratienummer, datum van uitgifte), en een gescande foto toe te voegen.⁶⁰⁰ Indien de aanvrager niet reeds zelf in bezit was van een papieren tazkera diende deze een kopie van de tazkera van een mannelijk familielid (vader, broer, oom, neef) bij te voegen en zes pasfoto's. In dit geval diende de aanvrager de aanvraag in te dienen bij het departement waar zijn/haar familiestamboom geregistreerd stond. Dit gold voor aanvragers van zowel individuele als familieaanvragen.⁶⁰¹ Na verzending van het online formulier werden bovenstaande informatie en ondersteunende documenten in het elektronisch registratiesysteem opgeslagen.

⁵⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3.

⁵⁹⁶ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 2. Zie: <https://nid.nsia.gov.af/>.

⁵⁹⁷ Zie: <https://www.asan.gov.af/Eng/GeneralInfoAboutUs.aspx>, laatst geraadpleegd op 7 januari 2021.

⁵⁹⁸ World Bank, Women's access to identification cards can accelerate development in Afghanistan, 5 oktober 2020.

⁵⁹⁹ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 2. Zie: <https://nid.nsia.gov.af/>.

⁶⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3, voetnoot 1. Meer specifiek vereist de aanvraag de volgende informatie: naam van het gezinshoofd; naam van de aanvrager; naam van de vader, naam van de grootvader; geslacht, burgerlijke staat; geboortedatum (dag, maand, jaar); naam van de moeder, achternaam van de moeder en moedertaal; geboorteplaats (provincie, stad, dorp); vast adres (provincie, stad, dorp); huidig adres (provincie, stad, dorp); contactgegevens, e-mailadres; aangeven of de aanvrager een nomade is; etniciteit; religie; scan van de papieren tazkera; scan van foto. In het geval dat de aanvrager geen papieren tazkera bezit, moet hij/zij een gescande kopie van een tazkera overleggen van één familielid (vader, broer, zus, oom (vaders broer)), neef (oom's zoon) en grootvader van vaderszijde. Naast de verplichte informatie heeft het formulier ook bepaalde onderdelen waarop de reactie optioneel is. Deze omvatten informatie over militaire dienst; opleiding; vaardigheid van vreemde en lokale talen; bloedgroep; plaats van het uitbrengen van een stem; geloofsrichting; informatie over eventuele handicaps; beroep; en tweede nationaliteit/burgerschap.

⁶⁰¹ IRBC, Afghanistan: Requirements and procedures to obtain tazkira [tazkera], including from abroad; appearance and security features (2017-February 2019), pagina 4, 6 februari 2019.

De tweede stap bestond uit de invoer van biometrische gegevens (tien vingerafdrukken en een irisscan)⁶⁰² en andere noodzakelijke procedures. Hiervoor werd de aanvrager verzocht naar een NSIA-kantoor te komen. Na indiening van de gegevens onder stap 1, ontving de aanvrager een automatisch elektronisch formulier-identiteitsnummer. Met dit nummer moest de aanvrager zich op de geaccordeerde datum en tijd melden bij het geselecteerde NSIA-kantoor. Daar verifieerde de NSIA de details van de aanvraag, werden nieuwe pasfoto's gemaakt en werd het biometrische proces voltooid. Binnen vijftien dagen werd de geprinte e-tazkera uitgegeven. Volgens informatie van de IRBC diende een aanvrager het centrum waar tazkera's werden uitgegeven op een afgesproken tijdstip te bezoeken. Aldaar diende de aanvrager de ontvangst van de tazkera via een formulier te bevestigen en de gegevens op de tazkera te controleren aan de hand van een verificatieformulier.⁶⁰³ Volgens bronnen werd deze procedure voor de machtsovername door de Taliban daadwerkelijk gevolgd in de praktijk.⁶⁰⁴ Het is niet duidelijk in hoeverre dit het geval was na de machtsovername.

3.4.5 *Informatie op e-tazkera's*

Op de e-tazkera alsook op de papieren tazkera staan de naam van betrokkene alsmede die van de vader en de grootvader vermeld.⁶⁰⁵ Het besluit van president Ghani van september 2020 om de naam van de moeder ook te vermelden op de e-tazkera bleek uitvoeringsproblemen met zich mee te brengen. Er waren op dat moment al rond de een miljoen e-tazkera's uitgegeven. Om die reden besloot de vorige regering om de naam van de moeder wel aan het elektronisch databestand toe te voegen, maar niet te vermelden op de e-tazkera.⁶⁰⁶ Op de e-tazkera werd ook de etniciteit van de houder vermeld. In eerste instantie werd slechts vermeld dat men Afghaan was. Dit werd een bron van controverse, aangezien een deel van de niet-Pashtoenbevolking de term Afghaan gelijkstelt aan Pashtoen. Op grond hiervan werd door de Afghaanse overheid besloten om ook de etniciteit van houders van e-tazkera met een andere etniciteit op het document te vermelden.⁶⁰⁷ De chip op de e-tazkera bevat informatie over biometrische gegevens: tien vingerafdrukken en een irisscan.⁶⁰⁸

3.4.6 *Aanvragen vanuit het buitenland voor de machtsovername door de Taliban*

De aanvraag voor een e-tazkera kon elektronisch overal ter wereld worden ingediend. Het was niet duidelijk welke Afghaanse ambassades/consulaten in staat

⁶⁰² Landinfo, Afghanistan: Tazkera, passports and other ID documents, pagina 12, 2019.

⁶⁰³ IRBC, Afghanistan: Requirements and procedures to obtain tazkira [tazkera], including from abroad; appearance and security features (2017-February 2019), pagina 3, 6 februari 2019.

⁶⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3, alsmede de aanvulling; In het geval van de afgifte van papieren tazkera konden in de praktijk de gevolgde procedures in de districtshoofdsteden afwijken van die gehanteerd in de provinciehoofdsteden. Zie: EASO, Country of Origin Information: Afghanistan key socio-economic indicators, augustus 2020, p.21; Vertrouwelijke bron, 5 juli 2021

⁶⁰⁵ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.7.

⁶⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.7; Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, p.44 en 45.

⁶⁰⁷ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.7 alsmede de aanvulling. Het gaat hierbij niet alleen om de veertien ethnische groepen zoals vermeld in de grondwet. De NSIA stelde in maart 2021 voor ook de etniciteit van andere groepen te vermelden. In totaal zijn er 71 groepen: namelijk: Pashtoon, Tajik, Hazara, Uzbek, Turkmen, Baloch, Pashai, Aimaq, Nuristani, Arab, Qerghez, Qazalbash, Gujar, Barahvi, Hindu, Sikh, Sadat, Urmur, Prachi, Kurd, Jugi, Shakhelan, Shaykh Muhammad Rohani, Gwar, Khalili, Pamiri, Munjani, Sanglichi, Eshkashimi, Roshnayee, Wakhani, Shaghani, Turk, Qurluq, Tatar, Mughul, Sakayee, Dawlat Khani, Taimani, Al-Beg, Qazaq, Sajani, Ghaznawyan, Qushkanyan, Bayat, Neemaq, Qabchaq, Nekpi, Kuhgdari, Daymirak, Mirseeda, Jamshedian, Afsharyan, Tahiryar, Saljuqi, Temoryan, Barlas-Arlat, Elkhani, Yaftali, Laqyan, Kawi, Quzi, Abka, Jaghtayee, Gara-yee, Karam Ali, Shaykh Ali, Orta Balaqi, Oyghor, Baburyan, Forumli; Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, november 2020, p.44 en 45; VK Home Office, Country background note Afghanistan, december 2020, p.27.

⁶⁰⁸ Landinfo, Afghanistan: Tazkera, passports and other ID documents, pagina 12, 2019.

waren de e-tazkera ook daadwerkelijk af te geven voor de val van de vorige regering. De vereisten voor de aanvraag van een e-tazkera vanuit het buitenland waren dezelfde als bij aanvragen in Afghanistan zelf.⁶⁰⁹ Het is niet duidelijk hoe de machtsovername van de Taliban de aanvraag en uitgifte van e-tazkera's vanuit het buitenland heeft beïnvloed. Een bron gaf aan dat de Afghaanse ambassade in Turkije tot een maand na de machtsovername door de Taliban e-tazkera's afgaf die waren aangevraagd voor de val van Kaboel. Daarna stopte de uitgifte echter.⁶¹⁰

3.5 Paspoorten

Sinds de heropening van paspoortkantoren (zie sectie 3.3 voor details) heeft de Taliban de afgifte van paspoorten hervat. In de eerste week na de opening van het paspoortkantoor in Kaboel in oktober 2021 werden 30.000 paspoorten afgegeven volgens de Taliban.⁶¹¹ Een vertrouwelijke bron stelde dat het paspoorten betrof die voor de val van de vorige regering waren aangevraagd.⁶¹² Alam Gul Haqqani, het hoofd van het directoraat voor paspoorten stelde in december dat paspoortkantoren buiten Kaboel per dag twee- tot drieduizend paspoortaanvragen verwerkten.⁶¹³ Het is niet duidelijk of en in hoeverre paspoortaanvragen, die zijn ingediend sinds de machtsovername van de Taliban, ook hebben geresulteerd in de afgifte van nieuwe paspoorten.⁶¹⁴ Volgens de VS is de Taliban 'verrassend coöperatief' gebleken bij de afgifte van paspoorten aan individuen die voor evacuatie in aanmerking komen.⁶¹⁵ De Taliban zelf stelde dat iedereen het recht heeft op een paspoort / reisdocument.⁶¹⁶ Een bron stelde het niet onaannemelijk te achten is dat de Taliban paspoorten heeft afgegeven aan individuen die pas na 15 augustus 2021 een paspoort hadden aangevraagd.⁶¹⁷ Deze bron stelde ook dat de Taliban aangekondigd had prioriteit te geven aan de verwerking van paspoortaanvragen van individuen die vooraf de kosten voor de aanvraag van een paspoort voldaan hadden. Daarnaast gaven bronnen aan dat de Taliban geen restricties hanteerde bij de afgifte van paspoorten. Dit gold ook voor de afgifte van paspoorten aan vrouwen. Bij het paspoortkantoor in Kaboel was er een aparte rij voor vrouwelijke aanvragers en de Taliban riep ook het vrouwelijke personeel van paspoortkantoren op weer aan het werk te gaan om aanvragen van vrouwen te kunnen verwerken.⁶¹⁸

De volgende secties beschrijven de procedure voor de aanvraag van een paspoort voor de machtsovername door de Taliban. De Taliban heeft naar verluidt vastgehouden aan deze procedure.

3.5.1 *Instanties die paspoorten uitgeven*

Binnen Afghanistan kon men voor de machtsovername door de Taliban paspoortaanvragen indienen bij het directoraat voor paspoorten in Kaboel en bij de paspoortafdelingen in de overige drieëndertig provincies van Afghanistan.⁶¹⁹ De

⁶⁰⁹ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 3. De bron meldde dat de Afghaanse overheid aangaf dat aanvragen voor e-tazkera's geaccepteerd en verwerkt worden door de Afghaanse ambassades in Iran, de VAE en Duitsland. Evenwel bij het verifiëren leek het erop dat dit alleen gold voor Iran en de VAE.

⁶¹⁰ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁶¹¹ TOLO News, 30,000 Passports Issued Since Office Reopened, 13 oktober 2021.

⁶¹² Vertrouwelijke bron, 2 december 2021.

⁶¹³ Reuters, Kabul passport office head urges patience as anxious crowds keep gathering, 13 december 2021.

⁶¹⁴ Vertrouwelijke bron, 2 december 2021; Sweden Migrationsverket, Information regarding the situation in Afghanistan, 7 december 2021.

⁶¹⁵ The Washington Post, As evacuations from Afghanistan slow to a trickle, some 'at risk' allies may face long road to the United States, 12 december.

⁶¹⁶ The Independent, Every Afghan citizen has right to a passport, says Taliban official, 21 oktober 2021.

⁶¹⁷ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

⁶¹⁸ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

⁶¹⁹ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 8.

paspoortafdelingen alsmede het directoraat paspoorten vielen onder het ministerie van Binnenlandse Zaken. Sinds de machtsovername door de Taliban hebben deze kantoren de behandeling van paspoortaanvragen stapsgewijs hervat (zie sectie 3.3 voor details).

3.5.2 *Aanvraagprocedure paspoort*

Om een paspoort te verkrijgen, moest een aanvrager een aanvraag indienen bij het directoraat voor paspoorten in Kaboel of bij de paspoortafdelingen in de overige drieëndertig provincies van Afghanistan. De paspoortaanvraag bestond uit verschillende stappen. Om een paspoort aan te vragen diende de aanvrager een verlopen paspoort of een tazkera te overhandigen om zijn of haar identiteit vast te stellen. Indien een aanvrager geen van beide had, moest hij of zij eerst een tazkera aanvragen, alvorens een paspoortaanvraag in gang te zetten.⁶²⁰ Tijdens de eerste stap van de aanvraag moest de aanvrager zijn of haar tazkera laten verifiëren, vier pasfoto's⁶²¹ inleveren en de kosten betalen voor de aanvraag van een paspoort. Na betaling, ontving de aanvrager een betalingsbewijs. Daarmee moest hij of zij naar het paspoortkantoor om het invoerproces voor biometrische en andere gegevens te doorlopen. Vervolgens kreeg de aanvrager een strookje met de datum waarop het paspoort afgeleverd zou worden en andere informatie over zijn of haar paspoort.⁶²²

In Kaboel kon de eerste stap online worden verricht via het elektronisch loket, Asan Khedmat. Aanvragen vanuit andere provincies konden niet online worden ingediend. De eisen waren echter hetzelfde.⁶²³ Aangezien zowel bij de aanvraag van een e-tazkera als een paspoort biometrische gegevens verstrekt moesten worden (vingerafdruk, IRIS en foto), was het noodzakelijk dat de aanvrager persoonlijk aanwezig was na indiening van het formulier. In het geval van ontvangst van een paspoort of een tazkera, kon de aanvrager zelf, of het gezinshoofd, de broer, de zus of de oom van vaderszijde het document ophalen. De ambtenaar die het document overhandigde, diende de e-tazkera van de persoon die het paspoort wilde ophalen te controleren door te checken of er sprake was van overeenstemming tussen de naam van de vader of de grootvader en andere details. In het geval van een gehuwd koppel mochten de echtgenote en de echtgenoot elkaars document ophalen op voorwaarde dat zij een geldige huwelijksakte konden overleggen.⁶²⁴

3.5.3 *Aanvraagprocedure paspoort vanuit het buitenland*

Voor de val van de voormalige regering konden Afghanen ook een paspoortaanvraag vanuit het buitenland indienen via Afgaanse ambassades en consulaten. Voorheen werd het ingevulde aanvraagformulier samen met scans van de tazkera en, in sommige gevallen, de verblijfskaart/vergunning, naar het ministerie van Buitenlandse Zaken in Kaboel gestuurd. Paspoorten werden daar gedrukt en via de diplomatieke post teruggestuurd naar de relevante diplomatieke missie.⁶²⁵ Het *General Consulate of Afghanistan* in Bonn nam deze taak over van het ministerie

⁶²⁰ Landinfo, Afghanistan: Tazkera, passports and other ID documents, pagina 14, 2019.

⁶²¹ Landinfo, Afghanistan: Tazkera, passports and other ID documents, pagina 14, 2019.

⁶²² Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.4 en 5.

⁶²³ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 4. Zie: Asan Khedmat Afghanistan. De bron gaf aan indicaties te hebben dat de databases van het ministerie van Binnenlandse en Buitenlandse Zaken niet met elkaar verbonden zijn en dat het mogelijk is voor één persoon om een paspoort van het ministerie van Binnenlandse Zaken te krijgen en een ander van het ministerie van Buitenlandse Zaken buiten Afghanistan.

⁶²⁴ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.5 en 6. Bij ernstige ziekte of letsel zal het ziekenhuis waar de zieke of gewonde wordt opgenomen een brief afgeven aan het paspoortbureau en zal de verzameling van biometrische gegevens voor de patiënt in het ziekenhuis worden geregeld.

⁶²⁵ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.5 en 6.

van Buitenlandse Zaken voor paspoortaanvragen vanuit andere Europese landen zoals Noorwegen, aldus informatie van *Landinfo* uit 2019.⁶²⁶

Volgens *Pajhwok* heeft de Afghaanse diplomatieke missie in Bonn paspoorten van Afghanen in Europa verlengd door middel van (unieke) stickers sinds de machtsovername door de Taliban. Op 10 januari 2022 verzond de missie in Bonn een brief aan andere Afghaanse ambassades in Europa, waarin zij stelde dat zij een systeem had opgezet voor paspoortverlenging dat gebruikmaakt van 'security signs' die konden worden gelezen door scanners op vliegvelden en die voldeden aan internationale standaarden.⁶²⁷ Volgens deze brief hadden sommige Afghaanse ambassades in Europa op eigen initiatief – dat wil zeggen zonder coördinatie met Bonn – paspoorten verlengd met stickers zonder serienummers. Een anonieme Afghaanse diplomaat, die werd geïnterviewd door *Pajhwok*, stelde echter dat alle stickers vooralsnog in Bonn geprint waren en dat de brief een waarschuwing was aan ambassades die van plan waren om zelf stickers te printen, of die paspoorten op eigen initiatief 'verlengd' hadden door erin te schrijven.⁶²⁸ Een bron stelde dat de ambassade in Turkije sinds de machtsovername door de Taliban bestaande paspoorten met vijf jaar verlengde door er een sticker met een barcode op te plakken.⁶²⁹ Deze bron maakte geen melding van coördinatie met het consulaat in Bonn. De Afghaanse ambassade in Den Haag stelde in maart 2022 op haar website dat zij geen nieuwe paspoorten uit zou geven, maar dat zij wel bestaande paspoorten verlengde voor een periode van vijf jaar tegen betaling van 120 euro in normale gevallen en 150 euro voor spoedgevallen.⁶³⁰

Volgens een vertegenwoordiger van het Afghaanse ministerie van Buitenlandse Zaken zouden de Afghaanse consulaten in Polen en Turkije zonder succes getracht hebben 'witte paspoortboekjes' te printen.⁶³¹ Volgens een woordvoerder van de Taliban die sprak namens het ministerie van Buitenlandse Zaken was het illegaal om zonder coördinatie met het ministerie paspoorten te printen of om paspoorten te verlengen door middel van stickers.⁶³²

3.5.4 *Aanvragen door minderjarigen*

Zoals aangegeven in het algemeen ambtsbericht van november 2020 worden vrouwen en/of kinderen sinds ongeveer tien jaar niet meer bijgeschreven in het paspoort van hun echtgenoot of vader. Voorheen werden kinderen bijgeschreven in het paspoort van hun moeder. Tegenwoordig krijgt elk individu een eigen paspoort.⁶³³

In principe kunnen minderjarigen niet zelfstandig een e-tazkera of paspoort aanvragen. De leeftijdsgrens voor het zelfstandig aanvragen van een tazkera en/of paspoort is achttien jaar. Als een minderjarige een tazkera en/of een paspoort nodig heeft, moet de voogd hem/haar vergezellen bij de aanvraag. In dit geval wordt onder voogd verstaan de vader, een oom (vaderszijde) of de grootvader. In sommige gevallen worden ook de documenten van de meerderjarige broer geaccepteerd. Indien geen van hen in leven of aanwezig is, kan de moeder de

⁶²⁶ LandInfo, Afghanistan: Tazkera, passports and other ID documents, pagina 16, 2019.

⁶²⁷ Pajhwok, Some Afghan embassies use illegal stickers to renew passports, 30 januari 2022.

⁶²⁸ Pajhwok, Some Afghan embassies use illegal stickers to renew passports, 30 januari 2022.

⁶²⁹ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021

⁶³⁰ Embassy of the Islamic Republic of Afghanistan – The Hague, The Netherlands, Passport Extension, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 4 maart 2022.

⁶³¹ Pajhwok, Some Afghan embassies use illegal stickers to renew passports, 30 januari 2022.

⁶³² Pajhwok, Some Afghan embassies use illegal stickers to renew passports, 30 januari 2022.

⁶³³ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p. 6; Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, p.48.

minderjarige vergezellen voor het verkrijgen van een paspoort. Zij zal een huwelijksakte moeten overleggen om de afstamming van de minderjarige te bewijzen. Als er ook geen huwelijksakte beschikbaar is, stuurt het paspoortbureau een brief naar de aanvrager, waarop de lokale vertegenwoordiger (*wakil-e gozar*⁶³⁴) moet bevestigen dat de vader dood is en dat de vrouw die de minderjarige vergezelt zijn of haar moeder is.⁶³⁵

3.6 Documentfraude en corruptie

Volgens een vertrouwelijke bron was er veel sprake van vervalsing van documenten door criminelen in Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban.⁶³⁶ SIGAR stelde in februari 2021 onder meer dat de papieren tazkera gemakkelijk te vervalsen was.⁶³⁷ Onder de vorige regering was ook sprake van een hoge mate van corruptie bij de afgifte van documenten. Volgens een voormalige Afgaanse diplomaat was men gedwongen om ambtenaren om te kopen bij de aanvraag van vrijwel alle identiteitsdocumenten. Volgens *The Economist* steeg de omkoopsom voor het verkrijgen van een paspoort naar duizenden dollars in de weken voorafgaand aan de machtsovername door de Taliban.⁶³⁸

Na de machtsovername door de Taliban was er nog altijd sprake van vervalsing van documenten door derden en corrupte praktijken bij het afhandelen van documentaanvragen door ambtenaren. In september arresteerde de Taliban een aantal personen die vervalste paspoorten verkochten voor duizend dollar per stuk.⁶³⁹ Pajhwok berichtte in september, dat ondanks de sluiting van paspoortkantoren, paspoorten uitgegeven werden tegen betaling van 1.600 USD.⁶⁴⁰ Afgaanse burgers stelden in november 2021 dat medewerkers van paspoortkantoren zich nog steeds schuldig maakten aan corruptie en om bedragen tussen de 700 en 800 USD vroegen in ruil voor de afgifte van een paspoort.⁶⁴¹ In november 2021 arresteerde het *de facto* ministerie van Binnenlandse Zaken tientallen individuen, onder wie medewerkers van het directoraat voor paspoorten, voor het vervalsen van paspoorten.⁶⁴² Een bron bevestigde in december 2021 dat er nog steeds sprake was van corrupte praktijken bij paspoortafgifte.⁶⁴³

3.7 Dreigbrieven Taliban voor de machtsovername door de Taliban

Voor informatie over het gebruik van vermeende dreigbrieven door de Taliban voordat zij de macht overnam wordt verwezen naar het gestelde in het algemeen ambtsbericht van november 2020.⁶⁴⁴ Er hebben zich tussen de publicatie van het

⁶³⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, p.45, voetnoot 253, Wakil-e Gozars (districts- / buurtvertegenwoordigers) in Afghanistan fungeren als tussenpersoon tussen de regering en lokale gemeenschappen, voor een reeks activiteiten en diensten waarvoor een attest of verklaring vereist is. Deze attesten houden verband met de persoonlijke status van personen.

⁶³⁵ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.6.

⁶³⁶ Vertrouwelijke bron, 2 december 2021.

⁶³⁷ SIGAR, Elections: lessons from the US experience in Afghanistan, februari 2021, p.63.

⁶³⁸ The Economist, The Afghan government was undone by its own corruption, 28 augustus 2021.

⁶³⁹ Pajhwok, Several touts selling fake passports arrested, 18 september 2021.

⁶⁴⁰ Pajhwok, Afghan passports up for grabs in black market, 17 september 2021.

⁶⁴¹ TOLO News, Applicants Accuse Passport Office of Corruption, 4 november 2021.

⁶⁴² Salam Watander, Over 50 people arrested on charges of forging passports, 16 november 2021; Pajhwok, 60 fake passport-makers, middlemen arrested: MoI, 16 november 2021.

⁶⁴³ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

⁶⁴⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, p.48 en 49.

vorige ambtsbericht en de machtsovername door de Taliban geen nieuwe ontwikkelingen voorgedaan op dit vlak. Na de machtsovername door de Taliban waren er verschillende berichten over individuen die dreigbrieven ontvangen hadden.⁶⁴⁵ Het was niet mogelijk om informatie over de echtheid van deze brieven in te winnen. In november 2021 stelde de Taliban dat zij tientallen personen had gearresteerd, onder meer onder verdenking van het verkopen van valse dreigbrieven van de Taliban.⁶⁴⁶

3.8 Afgifte documenten door Afghaanse politie voor de machtsovername door de Taliban

De geruchten over afgifte door de voormalige Afghaanse politie van brieven waarin deze aangaf burgers niet te kunnen beschermen tegen bedreigingen door de Taliban – voor de machtsovername door de Taliban - werden onaannemelijk geacht. Een bron stelde dat de Afghaanse autoriteiten niet kenbaar zouden maken dat ze machteloos waren ten aanzien van Talibanbedreigingen en burgers niet zouden kunnen beschermen. Dit zou de politie in diskrediet brengen, aldus deze bron.⁶⁴⁷

3.9 Nationaliteitswetgeving

Er hebben zich tot de machtsovername door de Taliban geen wijzigingen voorgedaan ten aanzien van de informatie zoals versterkt in het ambtsbericht van november 2020 aangaande de nationaliteitswetgeving.⁶⁴⁸

⁶⁴⁵ ANP, Knapen heeft zorgen over Afghanistan en gebrek aan informatie, 4 oktober 2021; Trouw, Tussen de bedreigingen door vechten Afghaanse journalistes voor het vrije woord, 10 februari 2022.

⁶⁴⁶ Salam Watander, Over 50 people arrested on charges of forging passports, 16 november 2021.

⁶⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.8 alsmede de aanvulling. De bron meldt dat sinds bekend werd dat de VS en de NAVO zich zouden terugtrekken uit Afghanistan er op internet lijsten met namen verschenen van personen die als doelwit werden genoemd. Voor zover bekend was niemand van de op die lijsten genoemde personen daadwerkelijk doelwit van een aanval. Enkele van de op de lijsten genoemde personen slaagden er in om een buitenlands visum te krijgen en Afghanistan te verlaten.

⁶⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 8 juli 2021, p.8; Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, 24 november 2020, p.49.

4 Mensenrechten

Dit hoofdstuk biedt inzicht in de mensenrechtensituatie van specifieke groepen in Afghanistan voor en na de machtsovername door de Taliban. Met betrekking tot de situatie voor 15 augustus 2021 beschrijft dit hoofdstuk – waar mogelijk – de situatie van deze groepen in gebieden die nog onder controle van de overheid stonden en gebieden die reeds in handen van de Taliban waren. Wat betreft de situatie na 15 augustus 2021 kijkt dit hoofdstuk vooral naar de vraag of en in welke mate de machtswisseling de situatie van verschillende groepen heeft beïnvloed. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de huidige situatie in Afghanistan onzeker is, dat er veel tegenstrijdige omschrijvingen bestaan van activiteiten van de Taliban en andere actoren in Afghanistan en dat (betrouwbare) informatie over met name de situatie buiten Kaboel beperkt voor handen is.⁶⁴⁹

4.1 Positie van specifieke groepen

4.1.1 *Gericht geweld tegen individuen - overzicht*

Sinds het begin van de vredesonderhandelingen tussen de Taliban en de Afghaanse overheid was er sprake van een sterke toename van het aantal gerichte aanslagen op Afghaanse individuen waarvoor geen verantwoordelijkheid werd opgeëist.⁶⁵⁰ In 2020 stierven volgens *The New York Times* ten minste 136 burgers (o.a. ambtenaren, journalisten en mensenrechtenactivisten) en 168 strijdkrachten door gerichte aanslagen.⁶⁵¹ Volgens de AIHRC was er in 2020 ten opzichte van 2019 sprake van een 117% toename van gerichte aanslagen op burgers.⁶⁵² UNAMA observeerde dat gedurende de eerste zes maanden van 2021, doelgerichte aanslagen op burgers doorgingen op hetzelfde hoge niveau als gedurende 2020 met als gevolg ongeveer 403 doden en 338 gewonden.⁶⁵³ De meeste aanslagen van dit type in 2020 en de eerste helft van 2021 werden niet opgeëist, op enkele incidenten na waar ISKP achter stelde te zitten.⁶⁵⁴ Op basis van informatie van bronnen schatte het *Analytical Support and Sanctions Monitoring Team* in een rapport voor de VN-Veiligheidsraad in mei 2021 dat de Taliban verantwoordelijk was voor 85% van de gerichte aanslagen op overheidspersoneel, strijdkrachten, activisten, zorgpersoneel, journalisten, rechters, officieren van justitie, religieuze leiders, intellectuelen en prominente Afghaanse vrouwen.⁶⁵⁵ Talibanleiders stelden dat de Afghaanse geheime dienst achter de aanslagen zat met als doel de Taliban zwart te maken.⁶⁵⁶ Er waren ook actoren buiten de Taliban die geloofden dat andere gewapende groepen,⁶⁵⁷

⁶⁴⁹ EASO, Country Guidance Note Afghanistan 2021: General Remarks, november 2021.

⁶⁵⁰ The New York Times, Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them., 2 januari 2021.

⁶⁵¹ The New York Times, Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them., 2 januari 2021.

⁶⁵² The New York Times, Afghan War Casualty Report: January 2021, 7 januari 2021.

⁶⁵³ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 2, 26 juli 2021. Een document van de Amerikaanse Ambassade in Kaboel, geciteerd door Reuters, identificeerde ten minste 152 individuen die stierven ten gevolge van gerichte aanslagen tussen december 2020 en juli 2021. Reuters, Cowering in the bathroom: Some Afghans dread the Taliban knock at the door, 20 augustus 2021.

⁶⁵⁴ RFE/RL, Female Afghan Anchor Killed In Kabul Blast, 5 juni 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media, 1 april 2021; The New York Times, They Were Journalists, and Women, and Targeted for Both, 5 maart 2021.

⁶⁵⁵ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 11, 1 juni 2021.

⁶⁵⁶ The Washington Post, Amid US pullout, Taliban issue threat to Afghan journalists, 5 mei 2021; The Guardian, Taliban denies targeting media after 50th journalist dies in Afghanistan, 3 december 2020; ABC News, New killings deepen Afghan journalists' assassination fears, 3 maart 2020.

⁶⁵⁷ The New York Times, Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them., 2 januari 2021; NPR, Amid A Wave Of Targeted Killings In Afghanistan, She's No. 11 On A Murder List, 21 maart 2021.

inclusief groepen die banden hadden met de regering,⁶⁵⁸ verantwoordelijkheid droegen voor sommige aanslagen op 'onwettige' journalisten en mensenrechtenactivisten.⁶⁵⁹ Daarnaast gaven bronnen aan dat in Afghanistan altijd het risico bestaat dat een gerichte aanslag die wordt toegeschreven aan opstandelingengroepen het resultaat is van bloedvetes of andere vormen van rivaliteit tussen individuen, families of tribale groepen (zie sectie 4.1.14 over bloed- en eerwraak). De reactie van de voormalige Afghaanse regering op deze aanslagen werd als ontoereikend ervaren door mensenrechtenorganisaties.⁶⁶⁰ Human Rights Watch stelde dat strafrechtelijke onderzoeken achterbleven omdat de regering vreesde dat dergelijke onderzoeken informatie over misdaden door partijen met banden met de overheid zouden oprakelen.⁶⁶¹ Er bestonden enkele uitzonderingen op deze passiviteit. Het hoofd van de Afghaanse veiligheidsdienst informeerde het parlement eind 2020 dat er 270 Talibanleden van de *Obaida Karwan*-eenheid gearresteerd waren op verdenking van betrokkenheid bij aanslagen tegen burgers.⁶⁶² In april 2021 werden elf Talibanstrijders opgepakt op verdenking van betrokkenheid bij aanslagen tegen journalisten.⁶⁶³

Direct na de machtsovername door de Taliban waren er meldingen van huiszoekingen door de Taliban bij individuen.⁶⁶⁴ Het ging hierbij onder andere om ambtenaren, Afghanen die met buitenlandse militaire missies en internationale organisaties gewerkt hebben, journalisten, mensenrechtenverdedigers en voorvechters van vrouwenrechten.⁶⁶⁵ Individuele incidenten konden in het kader van het onderzoek voor dit ambtsbericht niet onafhankelijk geverifieerd worden. In geval van afwezigheid van de eigenlijke doelwitten werden familieleden soms aan (dodelijk) geweld onderworpen volgens internationale media (zie sectie 4.1.1.2 voor details).⁶⁶⁶ Exacte cijfers over het aantal huiszoekingen gedurende de eerste weken van het nieuwe bewind zijn niet bekend. De directeur van RHIPTO *Norwegian Center for Global Analyses*, een bureau dat inlichtingen verzamelde voor de VN, gaf aan dat in augustus 2021 een groot aantal individuen het doelwit van dit soort acties was.⁶⁶⁷ In de maanden die volgden namen deze huiszoekingen sterk af bij bepaalde categorieën personen zoals VN-medewerkers en ambtenaren die geen banden hadden met het veiligheidsapparaat.⁶⁶⁸ Tegelijkertijd waren er berichten van tientallen gevallen van vergeldingsacties tegen andere groepen individuen; met name ANDSF-strijdkrachten, groeperingen en individuen die geweigerd hadden de

⁶⁵⁸ ABC News, New killings deepen Afghan journalists' assassination fears, 3 maart 2020; VOA News, HRW: Targeted Killings Aimed at Keeping Afghan Women from Public Life, 16 maart 2021; Reuters, Afghanistan's press freedom is threatened. Meet the young journalists fighting for it, 13 april 2021.

⁶⁵⁹ ABC News, New killings deepen Afghan journalists' assassination fears, 3 maart 2020; The New York Times, Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them., 2 januari 2021; Reuters, Afghanistan's press freedom is threatened. Meet the young journalists fighting for it, 13 april 2021.

⁶⁶⁰ Amnesty International, Afghanistan: Authorities must protect journalists and journalism amid spiralling violence, 3 mei 2021; Afghan Journalists Safety Committee, Annual Report 2020, pagina 9, 2021; Afghanistan: Joint call for an immediate end to attacks against human rights defenders and need for protection and accountability, 19 mei 2021; UNAMA, Fighting Corruption In Afghanistan Stepping Up Transparency, Integrity And Accountability, pagina 8, augustus 2021.

⁶⁶¹ VOA News, HRW: Targeted Killings Aimed at Keeping Afghan Women from Public Life, 16 maart 2021.

⁶⁶² The New York Times, Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them., 2 januari 2021.

⁶⁶³ TOLO News, 11 Suspects Arrested over Bombings, Murder of Journalist, 7 april 2021; IFJ, Afghanistan: 11 Taliban members arrested in connection with journalist killing, 11 april 2021.

⁶⁶⁴ UNAMA, SRSG LYONS BRIEFING TO THE UNSC ON THE SITUATION IN AFGHANISTAN, 17 november 2021.

⁶⁶⁵ Al Jazeera, Taliban conducting 'targeted door-to-door visits': UN document, 20 augustus 2021; BBC, Afghanistan: Taliban carrying out door-to-door manhunt, report says, 20 augustus 2021.

⁶⁶⁶ NPR, At-Risk Afghans Who Fear The Taliban Hunker Down And Wait To Leave, 24 augustus 2021.

⁶⁶⁷ BBC, Afghanistan: Taliban carrying out door-to-door manhunt, report says, 20 augustus 2021.

⁶⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

wapens neer te leggen en ISKP-aanhangers.⁶⁶⁹ Human Rights Watch en UNAMA constateerden eind 2021 geloofwaardige beschuldigingen te hebben voor ten minste honderd gerichte aanslagen op individuen gedurende de eerste drie tot vier maanden van het nieuwe Talibanbestuur. De slachtoffers waren voornamelijk voormalige strijdkrachten. De meerderheid van deze aanslagen kon toegeschreven worden aan Talibanaanhangers (voor meer details, zie sectie 2.2.2.2).⁶⁷⁰ Verschillende bronnen gaven echter aan te vrezen dat juist in deze onzekere tijd individuen die wrok koesteren jegens personen met (vermeende) risicoprofielen voor vergeldingsacties door de Taliban, de kans zouden grijpen om vetes uit het verleden te beslechten. Volgens deze bronnen zouden deze individuen verwachten dat zij er onder de huidige omstandigheden gemakkelijk mee weg zullen komen.⁶⁷¹

In februari 2022 hervatte de Taliban 'op grote schaal' huiszoekingen in Kaboel en andere provincies.⁶⁷² Volgens de Taliban waren deze huiszoekingen gericht op het tegengaan van criminele activiteiten en voor het invorderen van overheidseigendommen, waaronder wapens.⁶⁷³ Volgens een verklaring van de Taliban hadden de eerste dagen van de huiszoekingen geleid tot de arrestatie van zes ISKP-aanhangers, negen ontvoerders en 53 criminelen.⁶⁷⁴ Een bron gaf aan dat huiszoekingen begonnen zijn in districten waar de meeste criminaliteit heerste, ongeacht de etniciteit van de inwoners.⁶⁷⁵ Volgens *The New York Times* vonden deze huiszoekingen echter vooral plaats in wijken van Kaboel waar etnische minderheden - met name Tadzjiken - wonen, van wie wordt gedacht dat ze vijandig tegenover de nieuwe machthebbers staan.⁶⁷⁶

4.1.1.1

Vrouwen als doelwit van gerichte aanslagen

Veel van de aanslagen van voor 15 augustus waren gericht op vrouwelijke professionals in verschillende sectoren zoals de media, de rechtelijke macht en het ambtelijk apparaat. Eind 2020 stierven de activiste Freshta Kohistani (december 2020) en de tv-presentatrice Malala Maiwand (december 2020) ten gevolge van gerichte aanslagen. Volgens UNAMA werden in de eerste helft van 2021 vier vrouwelijke burgers gedood en raakten 25 vrouwen gewond door 39 gerichte aanslagen, waarbij in 18 gevallen een vrouw het voornaamste doelwit van de aanslag was.⁶⁷⁷ Op basis van informatie uit andere bronnen lijken er gedurende deze periode zes vrouwen gestorven te zijn door gericht geweld. De dodelijke slachtoffers betroffen twee vrouwelijke rechters van de *Supreme Court* (januari

⁶⁶⁹ AAN, *The Moment in Between: After the Americans, before the new regime*, 1 september 2021; The Washington Post, *Taliban sends hundreds of fighters to eastern Afghanistan to wage war against Islamic State*, 22 november 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁶⁷⁰ Human Rights Watch, *"No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban*, 30 november 2021; AFP, *Afghanistan: l'ONU accuse les talibans d'au moins 72 exécutions extrajudiciaires*, 14 december 2021; OHCHR, *Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights*, 14 december 2021.

⁶⁷¹ Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; Vertrouwelijke bron, 25 november 2021; De Correspondent, *Afghanistan-kenner Bette Dam over de Taliban van nu, waarom ze weer aan de macht zijn, en hoe de wereld zich tot hen kan verhouden*, 23 augustus 2021; Business Insider, *A murder, a warning, and now Afghans worry that they could be next*, 19 november 2021; TRT World, *The Taliban seeks 'no revenge' but why do 'credible' reports say otherwise?*, 21 december 2021. Zie ook: The Danish Immigration Service, *Afghanistan Recent events*, pagina 23, december 2021.

⁶⁷² The New York Times, *Taliban Search Operation Echoes Resented U.S. Tactics*, 4 maart 2022; Reuters, *Taliban begin house searches, sparking fear, diplomatic criticism*, 28 februari 2022.

⁶⁷³ Reuters, *Taliban begin house searches, sparking fear, diplomatic criticism*, 28 februari 2022.

⁶⁷⁴ France 24, *Taliban staging massive house-to-house sweep across Kabul*, 27 februari 2022.

⁶⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 1 maart 2022.

⁶⁷⁶ The New York Times, *Taliban Search Operation Echoes Resented U.S. Tactics*, 4 maart 2022.

⁶⁷⁷ UNAMA, *Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict*, pagina 4, 26 juli 2021. De vrouwen waren het doelwit om de volgende redenen: (1) professionele activiteiten (ANP-agenten, gevangenisbewaarders, rechters, mediawerkers); (2) beschuldiging van steun aan de overheid of ANSF, spionage voor ANSF; (3) beschuldigingen door Taliban van immoreel gedrag/vreemdgaan.

2021),⁶⁷⁸ drie vrouwelijke mediamedewerksters die buitenlandse programma's vertaalden (maart 2021), en de nieuwslezeres Mina Khairi (juni 2021).⁶⁷⁹ Er vonden gedurende deze periode ook verschillende gerichte aanslagen op vrouwelijke agenten plaats.⁶⁸⁰ ISKP claimde verantwoordelijkheid voor het merendeel van de aanslagen op vrouwelijke professionals. Volgens *The New York Times* waren vrouwen niet per se het doelwit van aanslagen vanwege de aard van hun werk of berichtgeving, maar voornamelijk vanwege het feit dat ze actief waren in de publieke ruimte en daarmee conservatieve normen met betrekking tot de positie van Afghaanse vrouwen overtraden.⁶⁸¹

Sinds de machtsovername door de Taliban waren er ten minste twee meldingen van aanslagen op vrouwelijke professionals. Begin september 2021 kwam een zwangere vrouwelijke agente om bij een aanslag die werd toegeschreven aan de Taliban.⁶⁸² Begin november 2021 kwamen een vrouwelijke activiste en drie andere vrouwen om bij een aanslag in Mazar-i-Sharif.⁶⁸³ In januari 2022 werd de Taliban beschuldigd van het oppakken van twee vrouwelijke activisten en twee zussen van een van deze activisten, na deelname aan protesten in Kaboel door deze activisten.⁶⁸⁴ De Taliban ontkende verantwoordelijkheid voor de arrestaties, aldus *France 24*.⁶⁸⁵ Op 13 februari 2022 berichtte de *BBC* dat deze vrouwen waren vrijgelaten.⁶⁸⁶ In februari 2022 raakte een vrouwelijke komiek en hulpverlener, Nadima, vermist. Volgens *RFE/RL* werd zij na 24 dagen vrijgelaten uit detentie door de Taliban.⁶⁸⁷ Uit angst voor wraakacties door de Taliban en andere groepen zoals criminelen of (ex-) schoonfamilies zitten sommige vrouwelijke professionals die Afghanistan niet hebben kunnen ontvluchten, ondergedoken bij vrienden en familie, of in speciaal hiervoor gecreëerde schuilplaatsen.⁶⁸⁸

4.1.1.2

Geweld tegen familieleden van doelwitten

Voor 15 augustus was er sprake van gericht geweld tegen individuen waarbij familieleden omkwamen als *collateral damage*, of ten gevolge van en gericht geweld tegen henzelf. In 2020 werd de vader van een vrouwelijke Afghaanse burgemeester vermoord.⁶⁸⁹ Nadat de journalist Bismillah Adel Aimaq was vermoord op 1 januari 2021, pleegden onbekende individuen een aanslag op zijn vader, neef en zus op 26 januari 2021. Twee andere familieleden werden ontvoerd.⁶⁹⁰ In april 2021 werd in Uruzgan de zoon van een tribale leider vermoord door een autobom die aan de auto

⁶⁷⁸ FIDH, Afghanistan: Urgent action needed to protect women rights defenders, 14 april 2021.

⁶⁷⁹ RFE/RL, Female Afghan Anchor Killed In Kabul Blast, 5 juni 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media, 1 april 2021.

⁶⁸⁰ AP, Afghan policewoman hurt, husband dies in targeted attack, 7 maart 2021; RFE/RL, Afghan Policewoman Killed On Way To Work Amid Targeted Killing Rise, 1 april 2021. Reuters, Afghan woman shot, blinded, for getting a job, 10 november 2020.

⁶⁸¹ The New York Times, They Were Journalists, and Women, and Targeted for Both, 5 maart 2021.

⁶⁸² CNN, Taliban accused of murdering pregnant Afghan policewoman in front of her family, 6 september 2021.

⁶⁸³ France24, Four women slain in Afghanistan after phone call 'to join evacuation flight', 6 november 2021; ABC News, In Afghanistan, women's rights activists feared for their lives, now they are disappearing, 21 november 2021.

⁶⁸⁴ ANI, Taliban detain Afghan women activist, her sisters over staging protest in Kabul, 21 januari 2022; VOA, Rights Groups: Taliban Arrest 4 Afghan Women at Homes, 20 januari 2022.

⁶⁸⁵ France24, Afghan women rally at Taliban approved protest, 26 januari 2022.

⁶⁸⁶ BBC, Afghan woman activist released after arrest in January, 13 februari 2022. Zie ook: Al Jazeera, Missing Afghan women activists released: UN, 13 februari 2022.

⁶⁸⁷ RFE/RL, Afghan-Canadian Aid Worker Reappears After Weeks In Taliban Detention.

⁶⁸⁸ Vertrouwelijke Bron, 19 november 2021; The Wall Street Journal, Afghanistan's Former Female Troops, Once Hailed by the West, Fear for Their Lives, 28 december 2021.

⁶⁸⁹ Het is niet duidelijk of dit gebeurde omdat hij zelf onderdeel van het veiligheidsapparaat was of omdat hij vader van een (vrouwelijke) burgemeester was. The New York Times, An Afghan Mayor Expected to Die. Instead, She Lost Her Father., 12 november 2020.

⁶⁹⁰ OMCT, Afghanistan: Attacks on civil society and human rights defenders intensify, 4 maart 2021.

van de zoon was bevestigd.⁶⁹¹ In Kandahar werden in juli 2021 twee zonen van het provincieraadslid Fida Mohammad vermoord bij de massa-executies in Spin Boldak (zie sectie 1.4.1 onder de beschrijving van ontwikkelingen in Kandahar).⁶⁹² Volgens *Amnesty International* vonden er ook incidenten plaats waarbij explosieven aan huis werden afgeleverd bij mensenrechtenactivisten met als gevolg dat zowel activisten en hun familieleden zich extreem kwetsbaar voelden.⁶⁹³ In veel gevallen kwamen familieleden om omdat ze in de nabijheid verkeerden van het doelwit van een gerichte aanslag. Zo kwam bij de aanslag op de activiste Freshta Kohistani, een beschieting, ook haar broer om het leven.⁶⁹⁴ Bij de aanslag op de nieuwslezers Mina Khairi kwam haar moeder ook om het leven en raakte haar zus zwaargewond.⁶⁹⁵

Verschillende bronnen meldden dat na de val van Kaboel de Taliban bij huiszoekingen intimidatie en (dodelijk) geweld gebruikte tegen familieleden van de individuen die het eigenlijke doelwit vormden van wraakacties.⁶⁹⁶ Volgens een vertrouwelijk VN-document, dat werd geciteerd door de *BBC*, informeerde de Taliban individuen die op de dodenlijst stonden, dat als zij hun schuilplaatsen niet zouden verlaten, hun familieleden het slachtoffer van geweld zouden worden.⁶⁹⁷ *Deutsche Welle* (DW) meldde in augustus 2021 dat bij een huiszoeking van een van de Afghaanse journalisten die voor *DW* werkte, de Taliban een familielid van die journalist gedood had, aldus *The Guardian*.⁶⁹⁸

Enkele maanden na de machtsovername werden met name familieleden van ANSDF-strijdkrachten nog steeds vaak onderworpen aan intimidatie en geweld volgens Human Rights Watch.⁶⁹⁹ Dit gold volgens een vertrouwelijke bron ook voor de familie van tolken die gewerkt hadden voor het Amerikaanse leger of andere buitenlandse troepen.⁷⁰⁰ Er zijn echter geen cijfers bekend over de schaal waarop bedreiging van familieleden van deze actoren plaatsvond. Op 11 februari leidde een aanval op voormalig commandant Mohammad Khan tot de dood van zijn vrouw, zoon en beveiligers. De Taliban ontkende verantwoordelijk te zijn en stelde dat het om een bloedvete ging. Khan - die de aanval overleefde - ontkende dit.⁷⁰¹

Familieleden van individuen met andere risicoprofielen werden op kleinere schaal het slachtoffer van bedreiging. Nada Al-Nashif, de plaatsvervangend Hoge Commissaris voor de Rechten van de mens van de VN, stelde in december 2021 dat familieleden van mensenrechtenverdedigers 'soms' aan bedreiging en intimidatie onderworpen werden.⁷⁰² Ten minste twee bronnen maakten melding van de bedreiging van familieleden van rechters.⁷⁰³ Zoals sectie 4.1.1.1 aangaf, ging een gewelddadige wraakactie tegen en een kidnapping van vrouwelijke activisten gepaard met

⁶⁹¹ The New York Times, Afghan War Casualty Report: April 2021, 30 april 2021.

⁶⁹² TOLO News, Sources Allege 100 Civilians Killed After Fall of Spin Boldak, 22 juli 2021.

⁶⁹³ Amnesty International, Spike In Violent Attacks On Human Rights Defenders, 16 maart 2021.

⁶⁹⁴ India Today, Afghan women's rights activist Freshta Kohistani, brother shot dead, 26 december 2020.

⁶⁹⁵ RFE/RL, Female Afghan Anchor Killed In Kabul Blast, 5 juni 2021.

⁶⁹⁶ Reuters, Cowering in the bathroom: Some Afghans dread the Taliban knock at the door, 20 augustus 2021.

⁶⁹⁷ BBC, Afghanistan: Taliban carrying out door-to-door manhunt, report says, 20 augustus 2021.

⁶⁹⁸ The Guardian, Afghanistan reports of torture and killing contradict Taliban's promises, 21 augustus 2021.

⁶⁹⁹ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021. Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁷⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021. Zie ook: France 24, Taliban summon Afghan interpreters who worked for Dutch, threaten families, 5 oktober 2021;

⁷⁰¹ International Crisis Group, Crisis Watch, februari 2022.

⁷⁰² OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

⁷⁰³ IAJ & IAWJ, Joint IAJ and IAWJ Statement on the Current Situation in Afghanistan, 22 september 2021; Business Insider, Hunted by the Taliban, Afghanistan's former judges are disguising themselves and going underground. 'I have a lot of enemies right now,' said one., 2 oktober 2021.

(dodelijk) geweld tegen vrouwelijke vriendinnen of familieleden die zich in de nabijheid van het eigenlijke doelwit bevonden.⁷⁰⁴

De volgende secties beschrijven in meer detail gericht geweld tegen specifieke categorieën individuen.

4.1.2 *Gerichte aanslagen op overheidspersoneel*

Vertegenwoordigers van de Afghaanse overheid waren voor de val van Kaboel een van de voornaamste doelwitten voor gerichte aanslagen door de Taliban. UNAMA registreerde in 2020 101 geweldsincidenten die direct tegen ambtenaren en de rechterlijke macht gericht waren:

- 29 incidenten die gericht waren tegen vertegenwoordigers van de rechtelijke macht (rechters, officieren van justitie, ondersteunend personeel), waarbij 27 doden en 17 gewonden vielen;
- 72 incidenten die gericht waren tegen ambtenaren en/of gebouwen van de overheid waarbij 119 doden en 359 gewonden vielen.⁷⁰⁵

Deze aanvallen gingen door in de eerste helft van 2021. De maandelijkse *Afghan War Casualty Reports* van *The New York Times* meldden tientallen gerichte aanvallen op ambtenaren en magistraten in deze periode.⁷⁰⁶ Na de machtsovername door de Taliban was er nog steeds sprake van gericht geweld door de Taliban en andere actoren tegen personen die voor de overheid werkten onder de vorige regering. Dit geweld was voornamelijk gericht tegen voormalige ANDSF-strijdkrachten (voor meer details, zie sectie 4.1.2.3).⁷⁰⁷

4.1.2.1 Gerichte aanslagen op onderwijs- en zorgfaciliteiten en -personeel

UNAMA documenteerde in 2020 en 2021 ook een groot aantal aanslagen op ziekenhuizen en zorgmedewerkers. In 2020 vonden er 54 incidenten plaats, die resulteerden in 34 dodelijke slachtoffers.⁷⁰⁸ Volgens de ngo *Safeguarding Health in Conflict* kwamen in Afghanistan in 2020 negentien zorgmedewerkers om het leven door conflictgerelateerd geweld, inclusief gerichte aanslagen.⁷⁰⁹ In de eerste helft van 2021 vonden er volgens UNAMA 28 incidenten plaats waarbij zorgfaciliteiten of medewerkers het directe doelwit waren. Hierbij vielen twaalf doden en dertien gewonden.⁷¹⁰ Onderwijsinstellingen en onderwijspersoneel waren voor de val van Kaboel ook het doelwit van directe aanslagen. Er vonden 25 incidenten met 53 dodelijke slachtoffers plaats in 2020,⁷¹¹ en 16 incidenten⁷¹² in de eerste helft van 2021 (voor meer informatie over aanslagen op scholen zie sectie 4.1.12).⁷¹³

⁷⁰⁴ France24, Four women slain in Afghanistan after phone call 'to join evacuation flight', 6 november 2021; ABC News, In Afghanistan, women's rights activists feared for their lives, now they are disappearing, 21 november 2021.

⁷⁰⁵ ANI, Taliban detain Afghan women activist, her sisters over staging protest in Kabul, 21 januari 2022; VOA, Rights Groups: Taliban Arrest 4 Afghan Women at Homes, 20 januari 2022.

⁷⁰⁶ UNAMA, Afghanistan Protection Of Civilians In Armed Conflict Annual Report 2020, pagina's 53-55, februari 2021. Zie bijvoorbeeld: Reuters, Five killed in Kabul as attacks increasingly target civilians, 9 februari 2021.

⁷⁰⁷ Voor alle rapporten, zie: *The Afghan War Casualty Report - The New York Times* ([nytimes.com](https://www.nytimes.com)).

⁷⁰⁸ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021; AFP, Afghanistan: l'ONU accuse les talibans d'au moins 72 exécutions extrajudiciaires, 14 december 2021 ; OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

⁷⁰⁹ UNAMA, Afghanistan Protection Of Civilians In Armed Conflict Annual Report 2020, pagina's 54-55, februari 2021.

⁷¹⁰ *Safeguarding Health in Conflict*, No respite: Violence against Health Care in Conflict - 2020, pagina 21, mei 2021.

⁷¹¹ UNAMA, Afghanistan Protection Of Civilians In Armed Conflict Annual Report 2020, pagina's 54-55, februari 2021.

⁷¹² UNAMA geeft nog geen informatie over het aantal doden en gewonden dat viel ten gevolge van deze incidenten.

⁷¹³ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 11, 26 juli 2021.

Er vonden na de machtsovername door de Taliban enkele aanslagen plaats op ziekenhuizen en zorgpersoneel. In oktober 2021 vond er een ISKP-aanslag op het militaire ziekenhuis in Kaboel plaats (zie sectie 2.2.2 voor details). Eind februari 2022 doodden onbekende daders acht polio vaccinatiemedewerkers tijdens vier aanslagen in de provincies Takhar en Kunduz (zie sectie 4.1.6.4).⁷¹⁴ Er was ook sprake van geweld tegen individuele medici. De motieven achter dit geweld zijn onduidelijk. Dokter Mohamed Nader Alemi uit Mazar-i-Sharif werd ontvoerd en vervolgens vermoord door onbekende actoren ondanks dat zijn familie de daders het gevraagde losgeld betaalde.⁷¹⁵ Eind november 2021 doodden Talibanstrijders in Herat dokter Amruddin Noori toen hij – vanwege onduidelijke redenen – niet stopte bij een controlepost.⁷¹⁶ Er was geen gedetailleerde informatie over dit incident beschikbaar en er waren geen indicaties dat het een gerichte aanslag op Noori in zijn hoedanigheid als arts betrof.

De Taliban leek over het algemeen bereid bescherming te bieden aan humanitaire activiteiten, waaronder gezondheidszorg. Volgens Deborah Lyons, het hoofd van UNAMA en de speciaal gezant voor Afghanistan van de secretaris-generaal van de VN, bood de Taliban beveiliging aan VN-missies door het gehele land en gaf het brede toegang voor humanitaire activiteiten, waaronder werkzaamheden die werden uitgevoerd door vrouwelijke medewerkers.⁷¹⁷ Een dokter van Artsen Zonder Grenzen bevestigde eind november 2021 dat de werkrelaties met de Taliban (in de provincie Khost) goed waren.⁷¹⁸ Verloskundigen konden 'in zekere mate'⁷¹⁹ hun werkzaamheden blijven uitoefenen, aldus het *United Nations Population Fund* (UNFPA), de VN-organisatie die zich inzet voor gezinsplanning en gezondheidszorg voor moeder en kind.⁷²⁰

Er waren geen berichten van gerichte aanslagen op scholen of onderwijspersoneel sinds de machtsovername door de Taliban. Wel werden twee professoren – prominente critici van de Taliban – door de Taliban gearresteerd en tijdelijk vastgehouden (zie sectie 4.2.2 voor details). Er stierven acht kinderen ten gevolge van een explosie van een niet geëxplodeerd achtergebleven explosief voor een school in de provincie Nangarhar. Daarbij raakten ook vier personen gewond.⁷²¹

4.1.2.2

Gerichte aanvallen op de rechterlijke macht

Medewerkers van de rechterlijke macht waren een belangrijk doelwit van Talibangeweld voor 15 augustus 2021. In 2020 waren er 29 geweldsincidenten die gericht waren tegen vertegenwoordigers van de rechterlijke macht. In januari 2021 doodden onbekende actoren twee vrouwelijke rechters van de Supreme Court.⁷²²

Na de machtsovername door de Taliban bleek uit berichtgeving in internationale media dat medewerkers van de rechterlijke macht wraakacties vreesden door vrijgelaten gevangenen die zij eerder hadden helpen te veroordelen. Dit kon zowel

⁷¹⁴ United Nations, UN condemns brutal killing of eight polio workers in Afghanistan, 24 februari 2022.

⁷¹⁵ Republic World, Afghanistan: Prominent Psychiatrist Found Dead Two Months After Getting Abducted, 22 november 2021; ABC News, Prominent Afghan doctor kidnapped, killed in northern city, 20 november 2021.

⁷¹⁶ Khaama Press, Armed Taliban men kill a young physician in the western Herat province, 27 november 2021.

⁷¹⁷ UNAMA, SRSG LYONS BRIEFING TO THE UNSC ON THE SITUATION IN AFGHANISTAN, 17 november 2021.

⁷¹⁸ VRT NWS, Vlaamse gynaecoloog AZG in Afghanistan: "We kunnen goed samenwerken met de taliban", 30 november 2021.

⁷¹⁹ De bron maakt niet duidelijk wat 'in zekere mate' inhoudt.

⁷²⁰ Christian Science Monitor (The), How Afghan midwives are challenging Taliban strictures on women, 7 October 2021.

⁷²¹ UNICEF, Statement by Alice Akunga, UNICEF Afghanistan Representative a.i., on the death of eight children due to detonation of explosive remnant, 11 januari 2022.

⁷²² Reuters, Gunmen kill two female Supreme Court judges in Afghanistan: police, 17 januari 2021.

vrijgelaten Talibanstrijders als criminelen betreffen.⁷²³ Vrouwelijke medewerkers van de rechterlijke macht gaven aan bang te zijn voor wraakacties door daders van geweld tegen vrouwen die zij hadden helpen veroordelen.⁷²⁴ De geraadpleegde bronnen maakten geen melding van concrete voorbeelden van dodelijk geweld tegen deze groep, maar een gedeelte van deze vrouwen zat ondergedoken. Openbaar aanklagers uit de provincie Panjshir gaven ook aan dat zij hun huizen niet verlieten uit angst voor bedreigingen.⁷²⁵

4.1.2.3

Gerichte aanslagen op de politie en het leger

Leden van de regeringsstrijdkrachten behoorden voor de machtsovername door de Taliban tot de voornaamste doelwitten van gericht Talibangeweld.⁷²⁶ In 2020 telde *The New York Times* 168 doden door gerichte aanslagen op (voormalige) leden van de veiligheidstroepen.⁷²⁷ De krant schreef ook over het bestaan van een netwerk van Talibangevangenissen. Hier werden voornamelijk medewerkers van de Afghaanse overheid en leden van de strijdkrachten vastgehouden en gemarteld, vaak nadat zij waren aangehouden of ontvoerd op Afghaanse wegen.⁷²⁸ Gedurende het Talibanbliksemoffensief was de houding van de Taliban jegens ANDSF-strijdkrachten wisselend. Enerzijds stond de Taliban leden van - met name - de Afghaanse politie op grote schaal toe om zich over te geven en te vluchten toen het districten en provinciehoofdsteden begon te veroveren.⁷²⁹ Anderzijds waren er ook berichten over wraakacties tegen veiligheidspersoneel in verschillende delen van het land. Op 16 juni 2021 werden negen politiemannen geëxecuteerd op basis van een vonnis van de lokale Talibanrechtbank in het district Obe in Herat nadat zij zich overgegeven hadden aan de Taliban.⁷³⁰ In juli 2021 meldde *Reuters* dat met name ANDSF-piloten het doelwit waren van gerichte aanslagen door de Taliban, en dat er zeven van dergelijke aanslagen plaats hadden gevonden in de voorafgaande maanden.⁷³¹ In dezelfde maand rapporteerde Human Rights Watch dat, ten zuiden van Kandahar, de Taliban honderden individuen die zij beschuldigde van samenwerking met de voormalige overheid had opgesloten en in sommige gevallen geëxecuteerd.⁷³² Volgens *RFE/RL* ging het mogelijk om wraakacties van de Taliban.⁷³³

De situatie van de Afghaanse strijdkrachten na de machtsovername door de Taliban was onzeker. Een vertrouwelijk rapport (18 augustus 2021), dat werd geschreven door het *Norwegian Center for Global Analyses* in opdracht van de VN, stelde dat de Taliban huiszoekingen verrichtte om vijandige individuen op te

⁷²³ RFE/RL, Afghanistan's Former Prosecutors Hunted By Criminals They Helped Convict, 21 september 2021; BBC, The New York Times, Afghan Women Who Once Presided Over Abuse Cases Now Fear for Their Lives, 20 oktober 2021.

⁷²⁵ Hasht-e Subh, Prosecutors in Panjshir Province Are in Preventive Custody, 9 december 2021.

⁷²⁶ ICT4COP, Community-Based Policing and Post-Conflict Police Reform: Contextual Assessment 3 South-East Asia, pagina 3, november 2020; Reuters, Special Report: Afghan pilots assassinated by Taliban as U.S. withdraws, 9 juli 2021.

⁷²⁷ The New York Times, Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them., 2 januari 2021.

⁷²⁸ The New York Times, 'I Wake Up and Scream': Secret Taliban Prisons Terrorize Thousands, 27 februari 2021. Zie ook: Xinhua, Afghan army frees 24 people from Taliban prison: official, 18 februari 2021; AA, Afghan forces free 30 prisoners from Taliban captivity, 3 maart 2021.

⁷²⁹ The Guardian, Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse, 13 juli 2021; The Guardian, Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse, 13 juli 2021; TRT World, The Taliban is convincing Afghan forces not to fight them, 6 juli 2021.

⁷³⁰ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

⁷³¹ Reuters, Special Report: Afghan pilots assassinated by Taliban as U.S. withdraws, 9 juli 2021. Zie ook: The New York Times, 'Find Him and Kill Him': An Afghan Pilot's Desperate Escape, 9 juni 2021.

⁷³² Human Rights Watch, Afghanistan: Threats of Taliban Atrocities in Kandahar, 23 juli 2021; The New York Times, Afghan Civilian Casualties Soar as U.S. Exits, Monitors Say, 26 juli 2021.

⁷³³ RFE/RL, Trade-Hindering Turmoil On Afghan-Pakistan Border Is Just Part Of Problem, 23 juli 2021.

pakken in de eerste dagen na de machtsovername. Personen die 'centrale rollen'⁷³⁴ binnen de ANDSF hadden vervuld, liepen volgens de dit rapport het grootste risico om opgepakt te worden, naast Afghanen die voor troepen van de VS en NAVO hadden gewerkt (zie sectie 4.1.6.3).⁷³⁵ Het rapport stelde, volgens de media die het hebben kunnen raadplegen, dat indien deze individuen niet thuis waren, de Taliban familieleden oppakte en dat deze ook het risico liepen om aan marteling en executie onderworpen te worden.⁷³⁶

In de maanden na de machtsovername vonden liquidaties van voormalige Afghaanse strijdkrachten plaats, ondanks het feit dat de Taliban een algemene amnestie had aangekondigd voor voormalige overheidsfunctionarissen en individuen die met buitenlandse troepen hadden gewerkt. Zoals gezegd, stelden Human Rights Watch en UNAMA op basis van onderzoek in vier Afghaanse provincies dat er geloofwaardige beschuldigingen waren van de liquidatie of gedwongen verdwijning van ten minste honderd voormalig medewerkers uit de veiligheidssector gedurende de eerste drie à vier maanden van het nieuwe *de facto* Talibanbestuur.⁷³⁷ Volgens een vertrouwelijke bron betrof het met name individuen die in het verleden het voortouw namen bij de strijd tegen de Taliban, zoals medewerkers van de geheime dienst of de commando's.⁷³⁸ Vanaf december nam het aantal wraakmoorden op ANDSF-strijdkrachten weer af volgens een andere bron. Deze bron noemde als mogelijke oorzaken voor die afname het strenge winterseizoen, het feit dat ANDSF-personeel dieper ondergronds is gegaan en de impact van de internationale druk op de Taliban om wraakmoorden te stoppen.⁷³⁹

Volgens Human Rights Watch gebruikte de Taliban de amnestieregeling in sommige gevallen om doelwitten op te sporen. Om amnestie te krijgen moesten individuen namelijk hun wapens inleveren en zich bij de Taliban registreren om een amnestiebrief te verkrijgen. Vervolgens kon de Taliban deze gegevens gebruiken om individuen te traceren. Het zich niet registreren bij de Taliban bracht ook risico's met zich mee. Enkele individuen die zich niet geregistreerd hadden, gaven aan alsnog door de Taliban opgespoord te zijn (voor meer details over het inlichtingensysteem van de Taliban, zie secties 1.4.3.5 en 2.2.5) en aan geweld onderworpen te zijn.⁷⁴⁰

Geweld tegen vrouwelijke voormalige ANDSF-strijdkrachten

Er was een bericht over dodelijk geweld tegen vrouwelijk ANDSF-personeel na de machtsovername door de Taliban. Zoals reeds opgemerkt vond er begin september 2021 een moordaanslag op een zwangere vrouwelijke politieagent plaats.⁷⁴¹ Getuigen gaven aan dat de daders Talibanstrijders waren, maar dit werd ontkend door het Talibanleiderschap. Na dit incident waren er geen

⁷³⁴ Het rapport (augustus 2021) was vertrouwelijk, en media die op de hoogte waren van de inhoud gaven geen definitie van 'centrale rollen'.

⁷³⁵ RFE/RL, Taliban 'Intensifying' Search For Afghans Who Helped U.S., UN Says, 19 augustus 2021.

⁷³⁶ RFE/RL, Taliban 'Intensifying' Search For Afghans Who Helped U.S., UN Says, 19 augustus 2021. Zie ook: The New York Times, As the Taliban Tighten Their Grip, Fears of Retribution Grow, 29 augustus 2021.

⁷³⁷ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021; AFP, Afghanistan: l'ONU accuse les talibans d'au moins 72 exécutions extrajudiciaires, 14 december 2021 ; OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

⁷³⁸ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁷³⁹ Vertrouwelijke bron, 25 januari 2022.

⁷⁴⁰ Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

⁷⁴¹ BBC, Afghanistan: Taliban accused of killing pregnant police officer, 5 september 2021.

berichten over aanslagen op vrouwelijke ANDSF-strijdkrachten.⁷⁴² In januari 2022 berichtte *The New York Times* over een vrouwelijke gevangenisbewaarder uit de provincie Herat die op 2 oktober 2021 niet terugkeerde van werk en in januari 2022 nog altijd vermist werd. De Taliban ontkende ook achter deze verdwijning te zitten. Volgens de familie van deze gevangenisbewaarder had de Taliban geen stappen ondernomen om de daders op te sporen.⁷⁴³ Eind december berichtte *The Wall Street Journal* dat veel voormalige vrouwelijke ANDSF-leden ondergedoken zaten. Zij vreesden niet alleen wraakacties door de Taliban en criminelen, maar ook door hun eigen families en gemeenschappen, vanwege het overtreden van traditionele gendernormen.⁷⁴⁴

4.1.3

Gericht geweld tegen islamitische religieuze leiders

Islamitische religieuze leiders die de vorige Afgaanse regering steunden, waren een belangrijk doelwit voor aanslagen door de Taliban voor de machtsovername. Volgens berichten van het voormalige Afgaanse ministerie van Binnenlandse Zaken uit april 2021 werden er negentig islamitische religieuze leiders (*oelema*) vermoord in het voorafgaande jaar.⁷⁴⁵ De *US Commission on International Religious Freedom* (USCIRF) gaf ook aan dat de Taliban religieuze leiders bedreigde en doodde gedurende 2020.⁷⁴⁶

Sinds de machtsovername door de Taliban richtte Talibangeweld tegen religieuze leiders zich vooral tegen salafistische mullahs die door de Taliban worden verdacht van banden met ISKP. Eind augustus 2021 arresteerde de Taliban het hoofd van de nationale raad voor religieuze aangelegenheden in Khost.⁷⁴⁷ Rond die periode zouden Talibanaanhangers ook een invloedrijke salafistische geleerde, Shaikh Abu Obaidullah Mutawakil, in Kaboel ontvoerd hebben. Zijn lichaam werd een week later gevonden. Andere salafistische geleerden doken vervolgens onder, aldus *The Jamestown Foundation*.⁷⁴⁸ De Taliban heeft echter ook getracht om in gesprek te gaan met salafistische leiders om hun steun te verzekeren in de strijd tegen ISKP, aldus Watkins.⁷⁴⁹ Er waren ook aanvallen op niet-salafistische islamitische leiders door onbekende daders. Zo werden op 24 november 2021 vier of vijf religieuze leiders uit de provincie Kapisa beschoten in Kaboel, wat leidde tot de dood van twee van hen.⁷⁵⁰ Op 12 december doodden onbekende individuen een mullah in de provincie Farah.⁷⁵¹ Op 18 december kwam een mullah uit Kaboel om het leven bij een beschieting door een onbekende dader.⁷⁵²

4.1.4

Gerichte aanslagen op mensenrechtenactivisten

In 2020 telde UNAMA 22 aanslagen door gewapende opstandelingengroepen tegen mensenrechtenactivisten en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld met als gevolg achttien dodelijke slachtoffers en zeven gewonden.

⁷⁴² The Wall Street Journal beschrijft het incident waarbij vier vrouwen omkwamen in Mazar-i-Sharif als een aanslag op vrouwelijke ANDSF-leden, maar dit lijkt niet te kloppen in het licht van andere berichtgeving over dit incident.

⁷⁴³ The New York Times, *Threatened and Beaten, Afghan Women Defy Taliban With Protests*, 26 januari 2022; Amnesty International, *Afghanistan: Taliban authorities must reveal Alia Azizi's whereabouts*, 21 januari 2022.

⁷⁴⁴ The Wall Street Journal, *Afghanistan's Former Female Troops, Once Hailed by the West, Fear for Their Lives*, 28 december 2021.

⁷⁴⁵ Ariana News, *90 religious scholars killed in Afghanistan in the past year*, 9 april 2021.

⁷⁴⁶ USCIRF, *2020 Report on International Religious Freedom: Afghanistan*, pagina 2, 12 mei 2021.

⁷⁴⁷ Pajhwok, *Taliban detain former head of Ulema Council*, 30 augustus 2021; RFE/RL, *Taliban Militants Said To Have Arrested Prominent Afghan Cleric*, 30 augustus 2021.

⁷⁴⁸ The Jamestown Foundation, *The Taliban's Persistent War on Salafists in Afghanistan*, 24 september 2021. Zie ook: TRT World, *The dynamics of the upcoming battle between the Taliban and Daesh-K*, 13 september 2021.

⁷⁴⁹ Watkins, A., *An Assessment of Taliban Rule at Three Months*, CTC Sentinel, pagina 6, november 2021

⁷⁵⁰ ANI, *Two religious scholars shot dead near Kabul: Report*, 24 november 2021; Hasht-e-Subh, *2 Clerks Killed, 3 Others Injured in Kapisa*, 24 november 2021.

⁷⁵¹ ANI, *Religious scholar killed in Afghanistan's Farah*, 12 december 2021.

⁷⁵² Hasht-e-Subh, *A Religious Scholar Killed in Kabul*, 18 december 2021.

UNAMA telde ook dertien slachtoffers van ontvoering.⁷⁵³ In vergelijking met 2019 steeg het aantal dodelijke aanslagen op mensenrechtenactivisten in 2020 en het eerste deel van 2021. Volgens data van UNAMA kwamen vier mensenrechtenactivisten om door gerichte aanslagen in 2019. Tussen januari 2020 en de start van de vredesbesprekingen in september werden tien mensenrechtenactivisten vermoord en tussen de start van de vredesbesprekingen en eind januari 2021 kwamen nog eens vijf mensenrechtenactivisten om door executies.⁷⁵⁴ Mensenrechtenorganisaties gaven aan dat tussen september 2020 en mei 2021 zeventien mensenrechtenverdedigers, onder wie negen journalisten, het slachtoffer werden van dodelijke aanslagen.⁷⁵⁵ In de eerste vijf maanden van 2021 werden daarnaast tweehonderd mensenrechtenactivisten en journalisten het slachtoffer van serieuze bedreigingen aldus het *Afghan Human Rights Defenders Committee* (AHRDC).⁷⁵⁶ In Afghanistan circuleerden gedurende de verslagperiode lijsten van de Taliban met de namen van verschillende mensenrechtenactivisten.⁷⁵⁷ Bedreiging van en aanslagen op activisten gingen door tijdens het Talibanoffensief. Op 12 juni 2021 stierf de activist Mustafa Sadat door een autobom in Kaboel en op 12 juli 2021 werd vrouwenrechtenactivist Zahra Jalal ontvoerd en vervolgens weer vrijgelaten door de Taliban.⁷⁵⁸

Sinds de machtsovername door de Taliban leefden mensenrechtenverdedigers in een permanente staat van angst, dreiging, intense onveiligheid en toenemende wanhoop, aldus de *Special Rapporteur on the situation of human rights defenders* van de VN. Deze stelde op basis van honderd getuigenissen van mensenrechtenactivisten vanuit verschillende delen van Afghanistan dat meerdere mensenrechtenverdedigers het slachtoffer geworden zijn van mishandeling, arrestaties, verdwijningen en executies.⁷⁵⁹ Volgens de plaatsvervangend Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens zijn ten minste acht activisten gedood gedurende de eerste vier maanden van het nieuwe bewind.⁷⁶⁰ Volgens de VN secretaris-generaal waren de *de facto* Talibanregering en ISKP ieder verantwoordelijk voor drie incidenten en kon met betrekking tot twee incidenten de dader niet vastgesteld worden.⁷⁶¹ Daarnaast waren er volgens deze bron ook tien gevallen van intimidatie, mishandeling en tijdelijke arrestaties van mensenrechtenactivisten door de *de facto* autoriteiten gedurende dezelfde periode.⁷⁶² In oktober werd de mensenrechtenactivist Abdul Rahman Mawin doodgeschoten in Jalalabad.⁷⁶³ Later die maand werd de dichter en activist Heelamand Zhouwand doodgeschoten in de provincie Khost.⁷⁶⁴ Op 5 november 2021 vond in Mazar-i-Sharif de – voor zover bekend – eerste moord op een vrouwelijke mensenrechtenverdediger sinds de machtsovername door de Taliban plaats. De

⁷⁵³ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 53, februari 2021.

⁷⁵⁴ UNAMA, Special Report: Killing of Human Rights Defenders, Journalists and Media Workers in Afghanistan 2018-2021, februari 2021. Zie ook: OMCT, Afghanistan: Attacks on civil society and human rights defenders intensify, 4 maart 2021.

⁷⁵⁵ Afghanistan: Joint call for an immediate end to attacks against human rights defenders and need for protection and accountability, 19 mei 2021.

⁷⁵⁶ Afghanistan: Joint call for an immediate end to attacks against human rights defenders and need for protection and accountability, 19 mei 2021.

⁷⁵⁷ Amnesty International, Spike in Violent Attacks on Human Rights Defenders, 16 maart 2021.

⁷⁵⁸ Civicus, Attacks on Activists, Journalists Persist as Taliban Offensive Escalates in Afghanistan, 4 augustus 2021.

⁷⁵⁹ OHCHR, Afghanistan: Human rights defenders living under "climate of fear" – UN expert, 3 november 2021.

⁷⁶⁰ UN News, Afghanistan: Humanitarian crisis threatens basic human rights, 14 december 2021.

⁷⁶¹ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 7, 3 februari 2022.

⁷⁶² United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 7, 3 februari 2022.

⁷⁶³ AA, Prominent rights activist gunned down in Afghanistan, 12 oktober 2021.

⁷⁶⁴ Civicus, Ongoing Threats And Attacks Against Civil Society, Media In Afghanistan While Protests Restricted, 21 oktober 2021.

dadere bleven onbekend en er werd gespeculeerd over een wraakactie in de persoonlijke levenssfeer.⁷⁶⁵

Medewerkers van de Afghanistan Independent Human Rights Commission

Medewerkers van de AIHRC verbleven voor de machtsovername door de Taliban vaak voor lange periodes in AIHRC-kantoren om zich te beschermen tegen gericht geweld.⁷⁶⁶ Tijdens het Talibanoffensief zag de AIHRC zich genoodzaakt om meerdere lokale kantoren te sluiten, aldus een bron.⁷⁶⁷ Gedurende deze periode stelde de AIHRC een strategie op voor de evacuatie van medewerkers in het geval dat de Taliban aan de macht zou komen. Deze strategie stelde een volgorde voor evacuatie van medewerkers vast op basis van een afweging van welke individuen het meeste risico zouden lopen om het slachtoffer te worden van wraakacties. De Taliban heeft de AIHRC na de machtsovername niet opgeheven. Volgens bronnen wil de Taliban er een andere invulling en naam aan geven.⁷⁶⁸ De voormalige voorzitter van de AIHRC, Shaharзад Akbar, heeft haar activiteiten neergelegd.⁷⁶⁹ Een gedeelte van de AIHRC-medewerkers is Afghanistan ontvlucht. Een bron stelde in november echter dat meer dan de helft van de AIHRC-werknemers die inhoudelijk/programmatisch werk deden nog in Afghanistan verbleven, maar dat zij langzaam het land verlieten. Deze bron was op de hoogte van drie geweldsincidenten tegen AIHRC-medewerkers na 15 augustus 2021. In twee gevallen betrof het chauffeurs die waren geslagen door Talibanstrijders. De bron was niet op de hoogte van het precieze profiel van het derde slachtoffer.⁷⁷⁰

4.1.5

Gerichte aanslagen op journalisten, mediawerkers

De situatie van journalisten verslechterde in 2020 ten opzichte van 2019. In de maanden na de start van de vredesbesprekingen tussen de Afghaanse overheid en de Taliban vond een golf van aanslagen plaats op journalisten.⁷⁷¹ Volgens UNAMA kwamen er tussen januari 2018 en januari 2021 in totaal 34 journalisten om door aanslagen. In 2019 kwamen zes journalisten om het leven door aanslagen en in 2020 negen. Tussen 12 september 2020 en 31 januari 2021 (de periode na de aanvang van de vredesbesprekingen tussen de vorige Afghaanse regering en de Taliban) werden zes journalisten en mediawerkers vermoord.⁷⁷² Het hoofd van NAI, een Afghaanse ngo die opkomt voor persvrijheid, stelde ook dat het geweld tegen journalisten toenam in 2020. Zijn organisatie telde elf moorden, zestien gevallen van verwondingen, dertien gevallen van mishandeling, drie aanslagen op mediaorganisaties, vijf gevallen van ontvoering, drie gevallen van ondervraging, drieëntwintig gevallen van belediging en vier pogingen tot moord op journalisten in dat jaar.⁷⁷³ Het *Afghan Journalists Safety Committee* (AJSC) telde 132 gevallen van bedreiging en geweld tegen journalisten in 2020, een toename van 26% in vergelijking met het aantal geweldsincidenten in 2019. Volgens het AJSC was Kaboel

⁷⁶⁵ The Guardian, Women's rights activist shot dead in northern Afghanistan, 5 november 2021; UN Condemns Killing Of Human Rights Defenders In Afghanistan; Calls For Prompt Probe, UN Condemns Killing Of Human Rights Defenders In Afghanistan; Calls For Prompt Probe, 8 november 2021.

⁷⁶⁶ The New Yorker, The People We're Leaving Behind in Afghanistan, 29 juni 2021.

⁷⁶⁷ Vertrouwelijke Bron, 9 juli 2021.

⁷⁶⁸ Vertrouwelijke Bron, 27 januari 2022; United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 2, 3 februari 2022.

⁷⁶⁹ Vertrouwelijke Bron, 27 januari 2022.

⁷⁷⁰ Vertrouwelijke Bron, 19 november 2021.

⁷⁷¹ Rolling Stone, At a Pivotal Moment in Afghanistan, Journalists Are Being Killed in Record Numbers, 26 maart 2021.

⁷⁷² UNAMA, Special Report: Killing of Human Rights Defenders, Journalists and Media Workers in Afghanistan 2018-2021, pagina 10. Voor een up to date overzicht van gedode journalisten in Afghanistan, zie: UNESCO, UNESCO Observatory of Killed Journalists Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021. [UNESCO observatory of killed journalists - Afghanistan | UNESCO](#).

⁷⁷³ TOLO News, 10 Afghan Radio Stations Went Silent in 6 Months: NAI, 14 januari 2021.

in 2020 het toneel van het merendeel van de geweldsincidenten tegen journalisten (33%), gevolgd door de noordoostelijke (15%), zuidoostelijke (13%) en zuidelijke (12%) zones.⁷⁷⁴ Geweld tegen journalisten hield aan in 2021. Volgens *Reporters Without Borders* (RSF), een internationale ngo die opkomt voor persvrijheid, waren twintig journalisten het doelwit van gerichte aanslagen tussen november 2020 en mei 2021, met als resultaat acht dodelijke slachtoffers.⁷⁷⁵ Dertig journalisten ontvingen doodsb bedreigingen als gevolg van hun werk in de media gedurende deze periode.⁷⁷⁶

Disproportioneel veel incidenten tijdens de golf van aanslagen op en bedreigingen tegen journalisten en mediawerkers waren gericht tegen vrouwen.⁷⁷⁷ Zowel ISKP als de Taliban hebben vrouwelijke activisten en journalisten bedreigd en verboden hun professionele activiteiten uit te voeren. In de eerste week van april 2021 stuurde ISKP een bericht naar verschillende organisaties, vrouwenrechtenactivisten en vrouwelijke journalisten die in de provincie Nangarhar actief zijn om ze te waarschuwen dat ze een 'harde dood' tegemoet zouden gaan, indien ze hun werk op het gebied van mensenrechten en in de media voort zouden zetten. Er waren berichten dat in de Taliban mediaorganisaties in Ghazni verboden heeft om vrouwen in te zetten als presentatrices van entertainmentprogramma's op televisie. Vrouwelijke journalisten en mensenrechtenactivisten gaven ook aan bedreigingen van de Taliban ontvangen te hebben.⁷⁷⁸ Volgens het AJSC werden achttien vrouwelijke journalisten bedreigd of aangevallen in 2020.⁷⁷⁹ Het *Centre for the Protection of Afghan Women Journalists* (CPAWJ) registreerde meer dan honderd gevallen van agressie tegen vrouwelijke journalisten in dat jaar.⁷⁸⁰

De inname van steden in de zomer van 2021 door de Taliban ging gepaard met de dood van diverse journalisten en mediawerkers. Op 9 juni stierf de journalist Hafizullah Haqqarast (provincie Logar) door indirect vuur,⁷⁸¹ en op 16 juli 2021 kwam de Indiase journalist Danish Siddiqui om bij verslaglegging van gevechten in Spin Boldak (provincie Kandahar).⁷⁸² Begin augustus leidden gerichte aanslagen ook tot de dood van twee journalisten. Op 8 augustus 2021 werd Toofan Omar, het hoofd van radio Ghag in Paktia, vermoord door een gerichte aanslag. Op 6 augustus 2021 doodden Talibanstrijders Dawa Khan Minapal, het hoofd van het *Afghanistan Media and Information Centre* in Kaboel.⁷⁸³

⁷⁷⁴ Afghan Journalists Safety Committee, Annual Report 2020, pagina 7, 2021.

⁷⁷⁵ Reporters Without Borders, Afghanistan : "No just and lasting peace in Afghanistan without guarantees for press freedom", 3 mei 2021.

⁷⁷⁶ Reporters Without Borders, Afghanistan : "No just and lasting peace in Afghanistan without guarantees for press freedom", 3 mei 2021.

⁷⁷⁷ The New York Times, They Were Journalists, and Women, and Targeted for Both, 12 maart 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media, 1 april 2021; Reporters Without Borders, Afghanistan : "No just and lasting peace in Afghanistan without guarantees for press freedom", 3 mei 2021; Rolling Stone, At a Pivotal Moment in Afghanistan, Journalists Are Being Killed in Record Numbers, 26 maart 2021; France Inter, Femme, jeune et éduquée : la cible des assassins en Afghanistan, 5 maart 2021.

⁷⁷⁸ Zie: FIDH, Afghanistan: Urgent action needed to protect women rights defenders, 14 april 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media, 1 april 2021; Foreign Policy, 'The Taliban Have Tracked Me', 20 april 2021.

⁷⁷⁹ Afghan Journalists Safety Committee, Annual Report 2020, pagina 4, 2021.

⁷⁸⁰ Reporters Without Borders, Afghanistan : "No just and lasting peace in Afghanistan without guarantees for press freedom", 3 mei 2021; Centre for the Protection of Afghan Women Journalists, Security threats, COVID-19 harden situation for women journalists, 7 maart 2021. Dit betrof onder andere dertien gevallen van bedreigingen, drie gevallen van belediging en disrespect, twee gevallen van verwonding en vier dodelijke aanslagen

⁷⁸¹ TOLO News, Fighting Rages Across Country, Journalist Killed in Crossfire, 9 juni 2021.

⁷⁸² Civicus, Attacks on Activists, Journalists Persist as Taliban Offensive Escalates in Afghanistan, 4 augustus 2021; BBC, Danish Siddiqui: Indian photojournalist killed in Afghanistan, 16 juli 2021.

⁷⁸³ IFJ, Impunity: Afghanistan, 27 oktober 2021.

Na de machtsovername door de Taliban bleven journalisten slachtoffer van geweld door de Taliban en anderen. De *Afghanistan National Journalists Union* (ANJU) documenteerde dertig gevallen van geweld en bedreiging tegen journalisten gedurende de eerste twee maanden van het nieuwe *de facto* Talibanbestuur. In veertig procent van de gevallen betrof het fysiek geweld. Het ANJU telde een geval van moord en enkele gevallen van gevangenneming van journalisten. Negentig procent van de incidenten werd toegeschreven aan de Taliban.⁷⁸⁴ De Taliban maakte zich schuldig aan arrestaties en gevangenneming van journalisten zonder arrestatiebevelen of opgaaf van redenen.⁷⁸⁵ Volgens de secretaris-generaal van de VN werden er twee journalisten vermoord in de eerste vier maanden van het nieuwe *de facto* Talibanbestuur. ISKP zat achter een van deze incidenten. De dader van het andere incident was niet bekend. Daarnaast telde de VN 44 gevallen van tijdelijke detentie, mishandeling, bedreiging en intimidatie. 42 van deze gevallen werden toegeschreven aan de *de facto* autoriteiten. De daders van de andere twee gevallen waren niet bekend.⁷⁸⁶ Er waren geen berichten over aanslagen op vrouwelijke journalisten sinds de machtsovername door de Taliban. Diverse vrouwelijke journalisten rapporteerden wel dat zij bedreigd werden en dat de Taliban huiszoekingen bij henzelf of familieleden uitvoerde.⁷⁸⁷ Het merendeel van nog werkende vrouwelijke journalisten stopte met werken na 15 augustus 2021, omdat hun banen verdwenen of uit angst voor de Taliban.⁷⁸⁸ Veel vrouwelijke journalisten zijn gevlucht.⁷⁸⁹

Er was sprake van gericht geweld tegen journalisten tijdens en buiten werktijd. Buiten werktijd was er in de eerste weken na de machtswisseling volgens verschillende artikelen in de media sprake van huiszoekingen bij en gericht geweld tegen journalisten. Zo meldde *Deutsche Welle* dat de Taliban bij een huiszoeking bij een van haar journalisten twee familieleden van deze journalist had gedood.⁷⁹⁰ De Taliban verrichtte enkele dagen later ook een huiszoeking bij het hoofd van de tv-zender *Enikaas*. Deze was echter ergens anders ondergedoken.⁷⁹¹ Op 18 september 2021 raakte Mohammad Ali Ahmadi, een journalist bij *Salam Watander*, gewond door een beschieting door een onbekende dader.⁷⁹² Op 28 oktober 2021 mishandelden en beschoten Talibanstrijders de journalist Abdul Khaliq Hussaini toen hij onderweg was naar het kantoor van UNAMA. Later die dag mishandelden Talibanstrijders Zahidullah Husainkhil, de directeur van een radiostation in Logar. Op 29 oktober 2021 beschoten Talibanstrijders de journalist Alireza Sharifia (*Islamic Republic of Iran Broadcasting*) terwijl hij met de auto naar huis reed in het bijzijn van zijn vrouw en kind.⁷⁹³ Op 18 november 2021 vielen onbekende daders Ahmad Baseer Ahmadi, presentator bij *Ayna TV*, aan toen hij op weg naar huis was. Zij mishandelden hem en probeerden hem te beschieten.⁷⁹⁴ Allen overleefden de aanvallen. Dit was niet het geval voor twee anderen. De prominente journalist en

⁷⁸⁴ Al Jazeera, Watchdog: 30 recent cases of violence against Afghan journalists, 28 oktober 2021.

⁷⁸⁵ RFE/RL, Taliban Arrests Owner Of Afghan TV Network, 27 december 2021.

⁷⁸⁶ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 7, 3 februari 2022.

⁷⁸⁷ ABC News, Afghan journalists face threats and beatings despite Taliban promises of a free press, 25 oktober 2021; Vertrouwelijke bron, 8 december 2021.

⁷⁸⁸ The Guardian, Afghanistan: fewer than 100 out of 700 female journalists still working, 1 september 2021; TIME, Just 39 Female Journalists Are Still Working in Kabul After the Taliban's Takeover, 2 september 2021; IFJ, Women standing for Afghanistan: Afghan women journalists seek solidarity to survive to tell their stories., 15 oktober 2021.

⁷⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 8 december 2021.

⁷⁹⁰ The Guardian, Afghanistan reports of torture and killing contradict Taliban's promises, 21 augustus 2021.

⁷⁹¹ IFJ, Afghanistan: Taliban raid Enikaas TV head's home, 21 augustus 2021.

⁷⁹² CPJ, Afghan journalist Mohammad Ali Ahmadi shot and injured in Kabul, 22 september 2021.

⁷⁹³ CPJ, Journalists shot, beaten, and detained in Afghanistan, 2 november 2021.

⁷⁹⁴ Civicus, THREATS AND ATTACKS AGAINST ACTIVISTS AND JOURNALISTS AS AFGHANISTAN FACES A HUMANITARIAN CRISIS, 11 december 2021.

voormalig woordvoerder van de vorige regering, Sayed Maroof Sadat, kwam op 2 oktober 2021 om bij een gerichte aanslag door ISKP in Jalalabad waarbij ook verschillende Talibanstrijders het leven lieten.⁷⁹⁵ Hamidullah Saighani, een tv-presentator voor *Ariana News*, was een van de dodelijke slachtoffers van een aanslag op een minibus in de voornamelijk door Hazara's bewoonde wijk Dasht-e Barchi op 13 november 2021.⁷⁹⁶

Diverse journalisten werden ook mishandeld, vastgezet en/of van het leven beroofd tijdens werktijd. Twee journalisten, Ali Reza Ahmadi en Juhad Hamidi, kwamen om bij de ISKP-aanslag tijdens de evacuatie vanuit het vliegveld in Kaboel op 26 augustus 2021 (zie sectie 1.1). Fahim Dashti, een leider van de ANJU, kwam om tijdens gevechten tussen de Taliban en het NRF in Panjshir.⁷⁹⁷ Er was ook sprake van gericht geweld – zonder dodelijke afloop – tegen en arrestatie van journalisten terwijl zij reportages maakten. Volgens Human Right Watch werden ten minste 32 journalisten (tijdelijk) vastgezet na de machtsovername door de Taliban.⁷⁹⁸ In Nangarhar mishandelden Talibanstrijders twee journalisten die verslag deden van anti-Talibanprotesten in aanloop naar de Afghaanse Onafhankelijkheidsdag op 19 augustus.⁷⁹⁹ Op 26 augustus 2021 vielen Talibanstrijders twee journalisten van *TOLO News* aan toen zij een reportage over stijgende werkloosheid in Kaboel aan het opnemen waren.⁸⁰⁰ Op 7 september werd de journalist Morteza Samadi opgepakt en vastgezet toen hij verslag deed over een protest in Herat.⁸⁰¹ Op 8 september 2021 arresteerde Talibanstrijders twee journalisten van de krant *Etilaatroz*, Taqi Daryabi and Nematullah Naqdi, toen zij verslag deden van vrouwenrechtenprotesten in Kaboel.⁸⁰² Gedurende hun detentie werden zij onderworpen aan marteling. Zij werden op dezelfde dag weer vrijgelaten.⁸⁰³ Op 21 oktober 2021 vielen Talibanstrijders drie journalisten aan die een reportage maakten over een vrouwenprotest in Kaboel.⁸⁰⁴ Op 25 oktober 2021 mishandelden Talibanstrijders de journalist Sadaqat Ghorzang toen hij een reportage maakte aan de Afghaans-Pakistaanse grens.⁸⁰⁵ Op 11 december 2021 mishandelden en arresteerden Abdul Matin Rahimzai, een hoogwaardigheidsbekleder van de Taliban,⁸⁰⁶ en zijn bodyguards de journalist Sayed Rashed Kashefi, toen Kashefi hen probeerde te filmen.⁸⁰⁷ Kashefi zat zes uur in bewaring.⁸⁰⁸ Op 31 januari 2022 arresteerden Talibanaanhangers twee journalisten van de zender Ariana News, Waris Hasrat en Aslam Hijab, voor de ingang van het Ariana News-gebouw. De journalisten werden op 2 februari 2022 vrijgelaten.⁸⁰⁹

4.1.5.1 Gericht geweld tegen fixers⁸¹⁰

Er is weinig specifieke informatie beschikbaar over de situatie van fixers voor buitenlandse journalisten sinds de machtsovername door de Taliban. Volgens een

⁷⁹⁵ IFJ, Impunity: Afghanistan, 27 oktober 2021.

⁷⁹⁶ Civicus, THREATS AND ATTACKS AGAINST ACTIVISTS AND JOURNALISTS AS AFGHANISTAN FACES A HUMANITARIAN CRISIS, 11 december 2021.

⁷⁹⁷ IFJ, Impunity: Afghanistan, 27 oktober 2021.

⁷⁹⁸ Human Rights Watch, Afghanistan Events of 2021, 2022.

⁷⁹⁹ Al Jazeera, Attack on Afghan reporter tests Taliban's media freedom pledge, 26 augustus 2021.

⁸⁰⁰ TOLO News, Attack on Afghan reporter tests Taliban's media freedom pledge, 26 augustus 2021.

⁸⁰¹ CPJ, Afghan photographer Morteza Samadi detained by Taliban since September 7, 13 september 2021.

⁸⁰² Al Jazeera, Taliban accused of torturing journalists for covering protests, 9 september 2021.

⁸⁰³ Al Jazeera, Taliban accused of torturing journalists for covering protests, 9 september 2021.

⁸⁰⁴ CPJ, Taliban fighters assault at least 3 journalists covering women's protest in Afghanistan, 21 oktober 2021.

⁸⁰⁵ CPJ, Taliban fighter beats freelance journalist Sadaqat Ghorzang at Afghanistan-Pakistan border crossing, 25 oktober 2021.

⁸⁰⁶ Directeur van het directoraat voor vluchtelingen zaken.

⁸⁰⁷ CPJ, Taliban official and bodyguards beat, detain journalist Sayed Rashed Kashefi, 14 december 2021.

⁸⁰⁸ CPJ, Taliban official and bodyguards beat, detain journalist Sayed Rashed Kashefi, 14 december 2021.

⁸⁰⁹ AFP, Two Afghan journalists released after Taliban detention, 2 februari 2022.

⁸¹⁰ Een fixer is een lokale contactpersoon die wordt ingeschakeld door een buitenlandse journalist ter ondersteuning van zijn of haar journalistieke activiteiten. Fixers kunnen ingezet worden als tolken/vertalers, gidsen en

bron werd een gedeelte van de fixers voor Amerikaanse kranten geëvacueerd naar onder andere Mexico.⁸¹¹ Volgens een reportage van *Al Jazeera* over lokale journalisten en fixers uit januari 2022, liepen fixers – die vaak zelf ook als journalist in Afghanistan werken – aanzienlijke risico's om het slachtoffer van bedreiging en geweld door de Taliban te worden. Het was op basis van dit artikel niet duidelijk of dit vooral aan hun werkzaamheden als fixer voor buitenlandse journalisten of eigen werkzaamheden als journalist te wijten was.⁸¹² In februari 2022 werden Afghaanse fixers van twee internationale journalisten die een opdracht deden voor UNCHR samen met deze internationale journalisten gearresteerd en dezelfde dag weer vrijgelaten (zie sectie 4.1.6.4).⁸¹³ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat sommige fixers probeerden nieuwe netwerken op te bouwen met de Taliban en zoekende waren naar de juiste manier om met de nieuwe machthebbers te communiceren.⁸¹⁴

4.1.5.2

Problematische onderwerpen voor journalisten

Voor de machtsovername door de Taliban gaven Human Rights Watch en het AJSC aan dat in gebieden die al eerder door de Taliban gedomineerd werden, journalisten het risico liepen om bedreigd of aangevallen te worden wanneer zij kritisch over de Taliban schreven en/of niet bereid waren om instructies voor berichtgeving van de Taliban op te volgen.⁸¹⁵ In mei 2021 bekritiseerde een woordvoerder van de Taliban, Zabihullah Mujahid, Afghaanse journalisten die 'eenzijdig nieuws' produceerden dat de Afghaanse geheime dienst ten goede kwam. Hij waarschuwde deze journalisten hiermee te stoppen of anders de gevolgen onder ogen te zien.⁸¹⁶ Talibangeweld focuste zich voornamelijk op prominente journalisten,⁸¹⁷ onder wie Afghaanse journalisten die bijdroegen aan internationale verslaglegging over de situatie in Afghanistan.⁸¹⁸ Journalisten die kritisch verslag deden over (corruptie door) de voormalige Afghaanse overheid ontvingen ook bedreigingen voor de val van Kaboel.⁸¹⁹ Het voormalige hoofd van de Afghaanse geheime dienst liet zich expliciet kritisch uit over mediabedrijven die volgens hem 'propaganda van de vijand' verspreidden.⁸²⁰ In juli 2021 pakte de Afghaanse geheime dienst vier journalisten op toen zij verslag deden van gevechten met de Taliban.⁸²¹

Sinds de machtsovername door de Taliban hebben sommige journalisten zich kritisch uitgelaten over de Taliban in opiniestukken en artikelen en in actualiteitenprogramma's waaraan ook Talibanleiders deelnamen.⁸²² De ruimte voor kritiek is echter beperkt en zoals hiervoor beschreven zijn meerdere journalisten het slachtoffer geworden van (dodelijk) geweld door de Taliban of derden. Er kunnen op basis van informatie in bronnen verschillende slachtofferprofielen onderscheiden

bemiddelaars voor zowel het regelen van praktische zaken (onderdak, documenten, vervoer), als aanboren van relevante contacten.

⁸¹¹ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021. Zie ook: The New York Times, How Mexico Helped The Times Get Its Journalists Out of Afghanistan, 25 augustus 2021.

⁸¹² Al Jazeera, 'Kill the rented journalists' - the reality of life for local journalists and fixers left behind in Afghanistan, 4 januari 2022.

⁸¹³ ABC News, Taliban free detained UNHCR staff, 2 foreign journalists, 11 februari 2022.

⁸¹⁴ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁸¹⁵ Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media, 1 april 2021; Afghan Journalists Safety Committee, Annual Report 2020, pagina 10, 2021.

⁸¹⁶ The Diplomat, Amid US Pullout, Taliban Issue Threat to Afghan Journalists, 6 mei 2021.

⁸¹⁷ Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media, 1 april 2021.

⁸¹⁸ VOA News, Calls Grow for Emergency Visas for Afghans Working With US Media, 22 juli 2021; The Guardian, UK media unite to urge visas for Afghan reporters at risk from Taliban, 4 augustus 2021.

⁸¹⁹ Reuters, Afghanistan's press freedom is threatened. Meet the young journalists fighting for it, 21 april 2021.

⁸²⁰ The Diplomat, Amid US Pullout, Taliban Issue Threat to Afghan Journalists, 6 mei 2021.

⁸²¹ Civicus, ATTACKS ON ACTIVISTS, JOURNALISTS PERSIST AS TALIBAN OFFENSIVE ESCALATES IN AFGHANISTAN, 4 augustus 2021.

⁸²² The Wall Street Journal, Taliban Detain Prominent Critic, Intensifying Crackdown on Dissent in Afghanistan, 10 januari 2021.

worden. In de eerste plaats maakten Talibanstrijders zich openlijk schuldig aan geweld tegen journalisten die verslag probeerden te doen van de situatie in Afghanistan sinds de machtsovername.⁸²³ Prominente journalisten werden daarnaast het slachtoffer van gerichte (dodelijke) aanslagen buiten werktijd door de Taliban, ISKP of onbekende partijen. Verder is de Taliban volgens *Civil Society Monitor* (CSM) bezig met een campagne van geweld met soms dodelijke afloop tegen minder bekende lokale 'opiniemakers' die op sociale media kritisch waren over de Taliban.⁸²⁴

4.1.6 *Gericht geweld tegen personen die worden geassocieerd met buitenlandse organisaties/bedrijven en/of buitenlandse troepen*

Afghanistan die voor internationale organisaties en buitenlandse troepen hebben gewerkt, waren het doelwit van dreigementen en geweld door gewapende opposanten voor de machtsovername door de Taliban. In juli 2021 sprak UNAMA bijvoorbeeld zorg uit over het feit dat humanitair personeel in de voorafgaande maanden vaker het doelwit was van aanslagen.⁸²⁵ Na de machtsovername door de Taliban gaven media aan dat een vertrouwelijk rapport, dat werd geschreven in opdracht van de VN, stelde dat individuen die voor NAVO-troepen of het Amerikaanse leger gewerkt hadden, bijzonder kwetsbaar waren voor wraakacties.⁸²⁶ Er waren ook berichten over geweld tegen en huiszoekingen bij Afghaanse medewerkers van de VN in Afghanistan.⁸²⁷ In de maanden die volgden leek de situatie van VN-medewerkers en medewerkers van internationale organisaties te verbeteren.⁸²⁸ Er waren enkele concrete berichten over wraakacties tegen tolken;⁸²⁹ bronnen stelden dat hun situatie precair bleef en dat veel tolken daarom nog ondergedoken zaten.⁸³⁰

4.1.6.1 Afghaanse medewerkers van ambassades

In aanloop naar en na de machtswisseling is een groot deel van de Afghaanse medewerkers van de Westerse ambassades in Afghanistan geëvacueerd,⁸³¹ onder wie de lokale medewerkers van de Nederlandse ambassade in Kaboel.⁸³² De mate waarin deze groep risico liep om het slachtoffer te worden van geweld door de Taliban of andere actoren was onduidelijk. Volgens een expert die werd geconsulteerd door de Deense immigratiedienst maakt het gebrek aan empirische data het ook na de val van Kaboel erg moeilijk om in te schatten hoe de Taliban

⁸²³ Al Jazeera, Attack on Afghan reporter tests Taliban's media freedom pledge, 26 augustus 2021; TOLO News, Attack on Afghan reporter tests Taliban's media freedom pledge, 26 augustus 2021; CPJ, Afghan photographer Morteza Samadi detained by Taliban since September 7, 13 september 2021; Al Jazeera, Taliban accused of torturing journalists for covering protests, 9 september 2021; CPJ, Taliban fighters assault at least 3 journalists covering women's protest in Afghanistan, 21 oktober 2021; CPJ, Taliban fighter beats freelance journalist Sadaqat Ghorzang at Afghanistan-Pakistan border crossing, 25 oktober 2021.

⁸²⁴ CSM, Free speech in Afghanistan? Who is silenced by Taliban, and why., 17 december 2021. Zie ook: RFE/RL, 'Tortured From Head To Toe': Taliban Accused Of Killing Afghan Man Over Critical Facebook Post, 3 december 2021.

⁸²⁵ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 6, 26 juli 2021.

⁸²⁶ Al Jazeera, UN report warns Taliban going 'door to door' for wanted, 20 augustus 2021; The Guardian, Afghanistan: thousands stranded in Kabul as Taliban go door-to-door, 20 augustus 2021.

⁸²⁷ The Independent, Afghanistan news – live: 2,000 still awaiting UK airlift from Kabul as thousands more flee Taliban, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 25 augustus 2021; Politico, U.N. Secretary General admits Taliban reprisals against staff have begun, 24 augustus 2021.

⁸²⁸ UNAMA, BRIEFING BY SPECIAL REPRESENTATIVE DEBORAH LYONS TO THE SECURITY COUNCIL, 17 november 2021.

⁸²⁹ NOS, Tolk op Nederlandse evacuatielijst gisteren vermoord in Kabul, 14 oktober 2021; ABC News, Afghan interpreter who worked with Australian troops murdered by Taliban, 19 oktober 2021.

⁸³⁰ POLITICO, Catching the Last 'Last Flight' Out of Afghanistan, 3 november 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁸³¹ Vertrouwelijke bron, 9 augustus 2021; Reuters, U.S. offers refuge to more Afghans who aided Americans in new program, 3 augustus 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁸³² Ministerie van Buitenlandse Zaken, Kamerbrief inzake de beëindiging evacuatieoperatie Afghanistan, 26 augustus 2021.

aankijkt tegen Afghanen die voorheen werkzaam waren voor internationale organisaties of buitenlandse regeringen in Afghanistan.⁸³³ Dit beeld rees ook uit de vertrouwelijke bronnen die werden geconsulteerd voor dit ambtsbericht. Er was geen consistent beeld over de mate waarin medewerkers met technische portefeuilles zoals (politiek) adviseurs en faciliterend personeel (schoonmakers, koks en chauffeurs) risico liepen om het slachtoffer te worden van Talibangeweld.⁸³⁴ Een bron stelde dat het lastig in te schatten was of er een gerichte dreiging zou ontstaan tegen lokale medewerkers die werkzaam waren voor westerse vertegenwoordigingen na vertrek van de NAVO-missie. Vertegenwoordigers van de Taliban hadden aangegeven dat ook lokale medewerkers van internationale organisaties veilig waren. Desalniettemin werd het mogelijk geacht dat lokale medewerkers en hun gezinsleden door de uitoefening van hun functie gevaar liepen bij verdere escalatie van de veiligheidssituatie.⁸³⁵ In reactie op berichten dat de EU van plan zou zijn een vertegenwoordiging te openen in Kaboel, stelde het Talibanleiderschap dat de veiligheid van de 'EU-ambassade' en het EU-personeel in Afghanistan gegarandeerd zou zijn.⁸³⁶ Op 5 oktober 2021 berichtte *The Guardian* dat een voormalig chauffeur van de Britse ambassade thuis aangevallen was door gewapende mannen. Deze chauffeur dacht dat de aanvallers banden met de Taliban hadden en hem hadden aangevallen vanwege zijn werk voor de ambassade.⁸³⁷

4.1.6.2

Bewakers van Westerse ambassades

De geraadpleegde bronnen maakten melding van een specifiek geval van bedreiging van bewakers van internationale ambassades in Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban. Het betrof beveiligers van de Australische Ambassade. Eind mei publiceerden Talibanaanhangers hun foto's op internet met de boodschap dat zij het doelwit zouden worden van vergeldingsacties, omdat zij met een buitenlandse overheid hadden samengewerkt.⁸³⁸ Er waren geen nieuwsberichten over concrete gevallen van geweld tegen ambassadebewakers na de machtsovername. Vertrouwelijke bronnen schetsten geen eenduidig beeld over het risico dat bewakers van Westerse ambassades liepen om het slachtoffer van Talibangeweld te worden.⁸³⁹

4.1.6.3

Tolken

Sinds de Verenigde Staten en bondgenoten in april 2021 hun definitieve en volledige terugtrekking uit Afghanistan aankondigden, hebben veel (voormalige) tolken voor internationale troepen opnieuw hun zorgen over hun eigen veiligheid en de veiligheid van hun families benadrukt.⁸⁴⁰ Dit gold ook voor tolken/fixers die werkten voor ngo's en journalisten.⁸⁴¹ Er zijn geen cijfers bekend over het aantal tolken dat gedurende deze verslagperiode om het leven is gekomen door gericht geweld door de Taliban of andere opstandelingengroepen. De Amerikaanse ngo *No One Left*

⁸³³ DIS, Afghanistan: Recent events, pagina 26, december 2021.

⁸³⁴ Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 25 november 2021.

⁸³⁵ Vertrouwelijke bron, 15 maart 2022.

⁸³⁶ Khaama Press, EU to reopen diplomatic office in Kabul within a month, 24 oktober 2021; AVA, Islamic Emirate Welcomes Possible EU Office Reopening, 26 oktober 2021.

⁸³⁷ The Guardian, Former British embassy driver badly beaten in Kabul, 5 oktober 2021.

⁸³⁸ The Guardian, Taliban threaten Afghan security guards who work for Australian embassy in Kabul, 29 mei 2021; WION, Taliban threatens Afghan security guards at Australian embassy, 29 mei 2021.

⁸³⁹ Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 25 november 2021.

⁸⁴⁰ AP, Afghans who helped the US now fear being left behind, 17 mei 2021; The National, As foreign forces depart Afghanistan, local staff at embassies ask: 'What about us?', 30 april 2021; Deutsche Welle, US exit from Afghanistan: Leaving local staff at Taliban's mercy, 21 april 2021; The New York Times, A Stranded Interpreter, and the Soldiers Who Would Not Let Go, 26 augustus 2021.

⁸⁴¹ BBC, At risk Afghan journalists to be offered UK relocation, 6 augustus 2021; De Volkskrant, Najibullah hielp Nederlanders in Afghanistan en heeft nu zelf hulp nodig, 15 augustus 2021.

Behind, die opkomt voor de belangen van Irakese en Afghaanse tolken, stelde dat sinds 2014 ten minste driehonderd (voormalige) Afghaanse en Irakese tolken en hun familieleden omgekomen zijn door gericht geweld.⁸⁴² Het is niet bekend wat het percentage Afghaanse en het percentage Irakese slachtoffers was. Hoewel de Taliban in juni en augustus 2021 stelde dat Afghanen die voor buitenlandse troepen hadden gewerkt geen doelwit zouden worden van vergelding indien zij spijt zouden betuigen voor deze werkzaamheden,⁸⁴³ waren er verschillende berichten over incidentele wraakaanvallen tegen tolken voor de machtsovername door de Taliban. In een interview met *TIME* gaf een Afghaanse tolk aan op de hoogte te zijn van twaalf gevallen waarbij ex-collega's waren ontvoerd, aangevallen of vermoord door opstandelingengroepen. Deze tolk was zelf het slachtoffer geworden van een explosie en een huiszoeking door Talibanstrijders.⁸⁴⁴ Het artikel specificeerde niet wanneer deze incidenten plaatsvonden. *CNN* rapporteerde in mei 2021 dat een voormalige tolk voor het Amerikaanse leger onthoofd was door de Taliban, nadat hij aangehouden was op de weg tussen Kaboel en Khost.⁸⁴⁵ In een interview met *De Volkskrant* stelde een fixer uit Uruzgan die werkte voor Nederlandse journalisten en ngo's dat hij in 2018 werd ontvoerd en gemarteld door de Taliban. In 2021 ontving hij naar eigen zeggen een dreigbrief waarin stond dat hij op een Talibandodenlijst stond.⁸⁴⁶

Ondanks evacuatiepogingen zijn er tienduizenden tolken en andere Afghanen die voor legers van NAVO-landen gewerkt hebben, achtergebleven in Afghanistan.⁸⁴⁷ Zoals reeds werd opgemerkt, zou een vertrouwelijk VN-rapport gesteld hebben dat dat de Taliban sinds de verovering van Kaboel aan huiszoekingen deed om individuen te vinden die voor NAVO-landen gewerkt hadden, aldus internationale media.⁸⁴⁸ Op 14 oktober werd bekend dat een tolk die voor de EUPOL-missie had gewerkt en op de Nederlandse evacuatielijst stond, was vermoord. Zijn familie beschuldigde de Taliban van zijn dood.⁸⁴⁹ Op 19 oktober rapporteerde *ABC News* over de moord op een tolk die voor Australische troepen had gewerkt. Volgens een advocaat voor de familie van de tolk zat de Taliban achter de moord.⁸⁵⁰ Sindsdien hebben openbare bronnen die ingaan op de situatie van achtergebleven tolken in Afghanistan – voor zover bekend – geen melding gedaan van specifieke geweldsincidenten tegen tolken.⁸⁵¹ Het Human Rights Watch rapport over wraakacties tegen ANDSF-strijdkrachten noemde geen wraakacties tegen tolken.⁸⁵² Veel tolken zitten echter ondergedoken in schuilplaatsen om zich tegen wraakacties te beschermen.⁸⁵³ Een bron stelde dat tolken en andere groepen die voor de val van

⁸⁴² The Washington Post, Thousands of Afghans and Iraqis are under threat for helping Americans. Now they hope Biden will help them resettle in the United States., 30 december 2020. Zie ook: CNN, Pentagon examining how to evacuate thousands who worked for US from Afghanistan, 27 mei 2021.

⁸⁴³ BBC Monitoring, BBCM Afghanistan Watchlist for 8 June, 8 juni 2021; VOA News, Taliban Slam US Relocation Program for Afghans, Take Credit for Kabul Bombing, 4 augustus 2021.

⁸⁴⁴ TIME, We Must Not Abandon Afghan Interpreters Who Helped the U.S., 16 april 2021.

⁸⁴⁵ CNN, Afghan interpreter for US Army was beheaded by Taliban. Others fear they will be hunted down too, 23 juli 2021.

⁸⁴⁶ De Volkskrant, Najibullah hielp Nederlanders in Afghanistan en heeft nu zelf hulp nodig, 15 augustus 2021.

⁸⁴⁷ The Wall Street Journal, More Than 60,000 Interpreters, Visa Applicants Remain in Afghanistan, 16 december 2021.

⁸⁴⁸ Al Jazeera, UN report warns Taliban going 'door to door' for wanted, 20 augustus 2021; The Guardian, Afghanistan: thousands stranded in Kabul as Taliban go door-to-door, 20 augustus 2021.

⁸⁴⁹ NOS, Tolk op Nederlandse evacuatielijst gisteren vermoord in Kabul, 14 oktober 2021.

⁸⁵⁰ ABC News, Afghan interpreter who worked with Australian troops murdered by Taliban, 19 oktober 2021.

⁸⁵¹ POLITICO, Catching the Last 'Last Flight' Out of Afghanistan, 3 november 2021; The Wall Street Journal, More Than 60,000 Interpreters, Visa Applicants Remain in Afghanistan, 16 december 2021.

⁸⁵² Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021.

⁸⁵³ Rolling Stone, The conquering militants govern by fear. Poverty deepens, and behind closed doors journalists are beaten and rumors of executions spread. A portrait of a country on the edge, 28 november 2021; POLITICO, Catching the Last 'Last Flight' Out of Afghanistan, 3 november 2021.

Kaboel al door de Taliban bedreigd werden, zich beter hadden voorbereid op de machtsovername door de Taliban dan ANDSF-strijdkrachten. Zij waren al eerder ondergedoken of naar Pakistan gevlucht, aldus deze bron.⁸⁵⁴ De beschikbare middelen voor de financiering van deze onderduikadressen droogden echter op in de maanden na de machtsovername door de Taliban.⁸⁵⁵ Er waren berichten over bedreiging van familieleden van tolken door Talibanstrijders. Een Afghaanse tolk die zelf naar het VK was gevlucht, vertelde de *BBC* dat de Taliban zijn broer had aangevallen bij een dergelijke huiszoeking in augustus 2021.⁸⁵⁶ De zus van twee mannen die voor het Amerikaanse leger getolkt hadden vertelde *The New York Times* dat de Taliban haar en haar familie ook mishandeld had toen de Taliban haar reeds gevluchte broers kwam zoeken.⁸⁵⁷ De *NOS* stelde ook dat familieleden, die eerder onderdak boden aan de later vermoorde EUPOL-tolk, bedreigd waren en dat de ouders ook de vader van de vermoorde tolk beschoten hadden, zonder dodelijke afloop.⁸⁵⁸

4.1.6.4

Humanitair personeel en medewerkers van internationale ngo's
Volgens de *International NGO Safety Organisation* (INSO) vonden er tussen januari en juli 2021 in totaal 131 incidenten plaats waarbij de veiligheid van ngo's en ngo-medewerkers in het geding kwam. 82% van de incidenten betrof internationale ngo's en 18% van de gevallen nationale ngo's. Er kwamen in totaal achttien personen bij deze incidenten om het leven, 41 personen raakten gewond en 29 personen werden ontvoerd. Alle slachtoffers waren Afghanen.⁸⁵⁹ Volgens OCHA kwamen er tussen 1 januari en 30 juni 2021 in totaal vijftientig humanitair medewerkers om het leven.⁸⁶⁰ Het betrof onder andere zorgmedewerkers en ontmijningspecialisten. Zo vond er in april 2021 een gerichte aanval plaats tegen drie zorgmedewerksters die vaccinaties tegen polio toedienden in Jalalabad.⁸⁶¹ Op 15 juni 2021 vonden nog vijf aanslagen plaats op zorgmedewerkers die deelnamen aan een vaccinatiecampagne tegen polio in de provincie Nangarhar.⁸⁶² Hierbij vielen vijf doden⁸⁶³ en drie⁸⁶⁴ of vier⁸⁶⁵ gewonden. In juni kwamen ook tien medewerkers van de humanitaire organisatie HALO Trust om het leven door een aanval door een onbekende gewapende groep.⁸⁶⁶ In juli 2021 viel de Taliban de UNAMA-compound in Herat aan.⁸⁶⁷ Het merendeel van de incidenten tegen humanitaire medewerkers tussen maart en juli 2021 kwam volgens OCHA voor rekening van de Taliban en andere opstandelingengroepen. Ook ANDSF-strijdkrachten en burgers waren verantwoordelijk voor geweld tegen humanitaire medewerkers.⁸⁶⁸

⁸⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁸⁵⁵ POLITICO, *Catching the Last 'Last Flight' Out of Afghanistan*, 3 november 2021.

⁸⁵⁶ BBC, *Afghan interpreter tells of Taliban revenge attack on brother*, 19 augustus 2021.

⁸⁵⁷ The New York Times, *Under Taliban Rule, Life in Kabul Transforms Once Again*, 24 augustus 2021.

⁸⁵⁸ NOS, *Tolk op Nederlandse evacuatielijst gisteren vermoord in Kabul*, 14 oktober 2021.

⁸⁵⁹ INSO, *Key Data Dashboard – Afghanistan January 2020 – May 2021*, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 15 augustus 2021.

⁸⁶⁰ OCHA, *Afghanistan: Humanitarian Access Snapshot* (June 2021), 15 juli 2021.

⁸⁶¹ Reuters, *Afghan polio vaccine drive in trouble after three female medics killed*, 1 april 2021.

⁸⁶² TOLO News, *5 Polio Vaccination Campaign Workers Killed in Nangarhar*, 15 juni 2021.

⁸⁶³ The New York Times, *Afghan War Casualty Report: June 2021*, 1 juli 2021; TOLO News, *5 Polio Vaccination Campaign Workers Killed in Nangarhar*, 15 juni 2021.

⁸⁶⁴ The New York Times, *Afghan War Casualty Report: June 2021*, 1 juli 2021.

⁸⁶⁵ TOLO News, *5 Polio Vaccination Campaign Workers Killed in Nangarhar*, 15 juni 2021.

⁸⁶⁶ HALO Trust zet zich in voor het verwijderen en onschadelijk maken van landmijnen. BBC, *Halo Trust: Afghanistan mine clearance workers shot dead 'in cold blood'*, 9 juni 2021.

⁸⁶⁷ AA, *UN office attacked as Taliban move on Herat in Afghanistan*, 30 juli 2021.

⁸⁶⁸ OCHA, *AFGHANISTAN Humanitarian Access Snapshot* (March 2021), april 2021; OCHA, *AFGHANISTAN Humanitarian Access Snapshot* (April 2021), mei 2021; OCHA, *AFGHANISTAN Humanitarian Access Snapshot* (May 2021), juni 2021; OCHA, *AFGHANISTAN Humanitarian Access Snapshot* (June 2021), juli 2021; OCHA, *AFGHANISTAN Humanitarian Access Snapshot* (July 2021), augustus 2021.

Sinds de machtsovername door de Taliban bleven ngo-medewerkers slachtoffer van geweldsincidenten. Volgens INSO had de beëindiging van het gewapend conflict een positieve invloed op het aantal geweldsincidenten waar ngo's bij betrokken waren, maar zorgden criminaliteit en verkeersincidenten voor slachtoffers onder ngo-medewerkers.⁸⁶⁹ Voor de val van Kaboel waren er gemiddeld negentien geweldsincidenten per maand waar ngo-medewerkers bij betrokken waren. Na een aanvankelijke daling naar vijf van dergelijke incidenten in september, waren er volgens INSO in zowel oktober als november 2021 vijftien geweldsincidenten. Gedurende deze drie maanden kwamen er vijf personen om het leven en raakten er zes personen gewond. Er was geen sprake van ontvoeringen.⁸⁷⁰

4.1.6.5

Afghaanse medewerkers van de VN

Sinds de aankondiging van de troepenterugtrekking en de evacuatie van een gedeelte van de internationale medewerkers van internationale organisaties en ambassades in Afghanistan, hebben diverse Afghaanse medewerkers van deze organisaties ernstige zorgen uitgesproken over hun eigen veiligheid en de veiligheid van hun families.⁸⁷¹ De secretaris-generaal van de VN, Antonio Guterres, rapporteerde dat er tussen december 2020 en maart 2021 27 geweldsincidenten plaatsvonden waarbij VN-personeel (lokale en internationale medewerkers) in Afghanistan het slachtoffer waren. Hieronder vielen acht gevallen van intimidatie en twaalf 'criminele incidenten'. Er was sprake van de ontvoering van een VN-medewerker en de beschieting van een VN-konvooi waarbij vijf medewerkers van *het Afghan Directorate of Protection Services* – belast met het beschermen van dit konvooi – om het leven kwamen.⁸⁷² In de periode hiervoor, tussen augustus en december 2020, vonden er 34 incidenten plaats waarbij VN-medewerkers betrokken waren, waaronder elf gevallen van intimidatie en negentien 'criminele incidenten'. Een medewerker werd ontvoerd en weer vrijgelaten in september 2020.⁸⁷³

Na de machtsovername door de Taliban werden 720 internationale VN-medewerkers geëvacueerd. Drieduizend lokale VN-medewerkers hadden eind augustus 2021 geen duidelijk zicht op evacuatie. Hen werd verzocht door te gaan met het leveren van humanitaire hulp aan de Afghaanse bevolking. De secretaris-generaal van de VN erkende op 24 augustus 2021 dat sommige lokale medewerkers het slachtoffer waren geworden van intimidatie door de Taliban. De medewerkers zelf gaven aan dat de VN niet in staat was hun veiligheid te garanderen.⁸⁷⁴ In februari 2022 stelden de VN dat tussen 19 augustus en 31 december 2021 er 196 incidenten hadden plaatsgevonden tegen de VN, met name VN-medewerkers. Dit betrof 111 gevallen van intimidatie, 39 criminele incidenten, tien arrestaties en dertig gevallen van geweld tegen gebouwen en eigendom van de VN. Dit was een toename ten opzichte van de 34 incidenten die in 2020 gemeld werden.⁸⁷⁵ In de eerste maanden van 2022 vonden er ook enkele incidenten plaats tegen VN-medewerkers. In februari 2022 arresteerde de Taliban twee internationale journalisten en Afghaanse individuen die

⁸⁶⁹ INSO, Committed to Afghanistan: Helping NGOs to stay and deliver, 30 november 2021.

⁸⁷⁰ INSO, Key Data Dashboard – Afghanistan January 2020 – November 2021, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 19 december 2021.

⁸⁷¹ The National, As foreign forces depart Afghanistan, local staff at embassies ask: 'What about us?', 30 april 2021; Deutsche Welle, US exit from Afghanistan: Leaving local staff at Taliban's mercy, 21 april 2021.

⁸⁷² United Nations, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security – Report of the Secretary-General, pagina 6, maart 2021.

⁸⁷³ United Nations, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security – Report of the Secretary-General, pagina 6, december 2020.

⁸⁷⁴ Politico, U.N. Secretary General admits Taliban reprisals against staff have begun, 24 augustus 2021.

⁸⁷⁵ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 5, 3 februari 2022.

hen ondersteunden tijdens hun werk aan een opdracht voor UNHCR.⁸⁷⁶ Zij werden dezelfde dag vrijgelaten.⁸⁷⁷ Op 24 februari 2022 vonden er vier dodelijke aanslagen plaats op acht polio vaccinatiemedewerkers, onder wie vier vrouwen, op vier locaties in de twee noordelijke provincies Kunduz en Takhar. De VN heeft vaccinatieactiviteiten in deze provincies stopgezet.⁸⁷⁸

Het aantal gevallen van bedreiging en intimidatie van VN-medewerkers leek af te nemen na een aanvankelijke piek net na de machtsovername door de Taliban. Op 9 september sprak Deborah Lyons, het hoofd van UNAMA en de speciale gezant voor Afghanistan van de secretaris-generaal van de VN, tijdens haar briefing aan de VN-Veilighedsraad haar zorg uit over het groeiende aantal gevallen van bedreiging en intimidatie van Afghaanse VN-medewerkers.⁸⁷⁹ In een vergelijkbare briefing op 17 november sprak zij deze zorg echter niet meer uit en gaf zij aan dat VN-missies door de Taliban beveiligd waren.⁸⁸⁰ In november 2021 gaf Deborah Lyons ook aan dat er sprake was van brede humanitaire toegang tot gebieden.⁸⁸¹ Eind december 2021 waren er volgens Reuters weer ongeveer 3.500 VN-medewerkers actief in Afghanistan.⁸⁸²

4.1.7

Etnische groepen/minderheden

Afghanistan is een etnisch en linguïstisch divers land. De Afghaanse grondwet – die van kracht was onder de vorige regering – erkende veertien etnische groepen (Pashtoens (Pathanen), Tadzjieken, Hazara's, Oezbeken, Turkmenen, Baloch, Pashayi's, Nuristani's, Aimaq, Arabieren, Kirgiezen, Qizilbash, Goejar, en Brahwui).⁸⁸³ De Pashtoens vormen de grootste etnische groep, gevolgd. Schattingen over het aandeel Pashtoens op de totale bevolking lopen uiteen van 32-42%.⁸⁸⁴ Zij worden gevolgd door de Tadzjieken, de Hazara's, de Turkmenen, de Oezbeken en de Aimaq.⁸⁸⁵ Er zijn echter veel meer minderheden in Afghanistan.⁸⁸⁶ De Afghaanse grondwet stelde dat de staat verplicht was om gelijkheid tussen alle etnische groepen te garanderen en evenwichtige economische ontwikkeling in alle regio's te verwezenlijken en verbood het bedrijven van politiek op basis van etniciteit.⁸⁸⁷ In Afghanistan is politieke loyaliteit van oudsher echter sterk gebonden aan etniciteit en religie,⁸⁸⁸ en in het verleden hebben verschillende bij het conflict betrokken actoren etniciteit aangegrepen om hun machtspositie te versterken en militaire doelen te verwezenlijken.⁸⁸⁹ Op nationaal niveau geldt, dat ook onder de vorige regeringen de Pashtoens, als grootste etnische groep, de grootste politieke en economische macht hadden. Gedurende de laatste twintig jaar waren alle Afghaanse

⁸⁷⁶ CPJ, Taliban arrests 2 journalists on assignment with United Nations, 11 februari 2022; UNHCR (Twitter), Two journalists on assignment with UNHCR and Afghan nationals working with them have been detained in Kabul. We are doing our utmost to resolve the situation, in coordination with others. We will make no further comment given the nature of the situation., 11 februari 2022.

⁸⁷⁷ ABC News, Taliban free detained UNHCR staff, 2 foreign journalists, 11 februari 2022.

⁸⁷⁸ United Nations, UN condemns brutal killing of eight polio workers in Afghanistan, 24 februari 2022.

⁸⁷⁹ UNAMA, BRIEFING BY SPECIAL REPRESENTATIVE DEBORAH LYONS TO THE SECURITY COUNCIL, 9 september 2021.

⁸⁸⁰ UNAMA, BRIEFING BY SPECIAL REPRESENTATIVE DEBORAH LYONS TO THE SECURITY COUNCIL, 17 november 2021.

⁸⁸¹ UNAMA, BRIEFING BY SPECIAL REPRESENTATIVE DEBORAH LYONS TO THE SECURITY COUNCIL, 17 november 2021.

⁸⁸² Reuters, VN willen Taliban 6 miljoen dollar betalen voor beveiliging, 22 december 2021.

⁸⁸³ Islamic Republic of Afghanistan, Constitution, 2004.

⁸⁸⁴ Qutb, M., Long Read: Sowing seeds of ethnic division? Afghanistan's constitution and electoral system, LSE blog, 14 mei 2020.

⁸⁸⁵ Barfield, T., Afghanistan: A Cultural and Political History, pagina's 24-28, 2010.

⁸⁸⁶ TOLO News, 54 New Ethnic Options on Afghan ID Cards Spark Debate, 14 maart 2021.

⁸⁸⁷ Islamic Republic of Afghanistan, Constitution, 2004.

⁸⁸⁸ Barfield, T., Afghanistan: A Cultural and Political History, pagina's 18-23, 2010.

⁸⁸⁹ Malejacq, R., Warlord Survival: The Delusion of Statebuilding in Afghanistan, pagina's 111-114, 2020.

presidenten Pashtoen.⁸⁹⁰ De wortels van de Taliban liggen ook binnen deze bevolkingsgroep.⁸⁹¹

De Afghaanse president en voormalige regering in Kaboel hadden in de praktijk weinig invloed over de regio's, waar machtige personen uit de dominante lokale etnische groep veelal de dienst uitmaakten.⁸⁹² Leiders van dominante etnische groepen gebruikten etniciteit en etnische tegenstellingen regelmatig om hun macht en invloed te versterken. Zij deden dit bijvoorbeeld door zich op te werpen als beschermers van de groep en door mensen met dezelfde etnische achtergrond van land, banen of opdrachten te voorzien.⁸⁹³ Dit was gebruikelijk bij vrijwel alle etnische groepen en dit gebeurde op alle niveaus. Individuen van een minderheidsgroep in een bepaald gebied – onder wie Pashtoenen in gebieden waar Pashtoenen de minderheid vormden – konden derhalve het risico lopen op achterstelling en discriminatie. Dit gold niet voor één etnische groep in het bijzonder, hoewel Hazara's historisch gezien het meest onder deze achterstelling geleden hebben (voor meer details, zie latere alinea's).⁸⁹⁴ Etniciteit was niet altijd de reden van achterstelling van individuen, het kon ook een economische of andere oorzaak hebben. Omdat etnische en religieuze identiteit vaak overlapt, was het in veel gevallen ook lastig om te bepalen of er een etnische of religieuze oorzaak aan maatschappelijke spanningen ten grondslag lag. Ten slotte was het ook nog mogelijk dat binnen etnische groepen rivaliteit ontstond tussen clans; zij vormen niet automatisch een homogene groep.

Sinds de machtsovername door de Taliban zijn de Pashtoenen meer dominant geworden binnen de *de facto* Afghaanse regering. Tijdens de eerste ronde van regeringsbenoemingen door de Taliban gingen ministersposten vooral naar Pashtoenen.⁸⁹⁵ De Taliban heeft in latere rondes een aantal extra ministerposten aan leden van etnische minderheden vergeven,⁸⁹⁶ en lijkt op lokaal niveau ook bestuursfuncties te hebben verdeeld onder Taliban-aanhangers van lokale etnische groepen.⁸⁹⁷ Het Taliban-leiderschap gaf expliciet aan dat het aanmoedigen van etnische diversiteit in de regering – in plaats van het opnemen van politieke opposanten of vrouwen – hun gekozen strategie voor het bereiken van 'inclusiviteit' was.⁸⁹⁸ Volgens een vertrouwelijke bron gold echter dat het lastig was voor het Taliban-leiderschap om veel posten aan etnische minderheden te vergeven, en zelfs aan Pashtoenen uit gebieden waar de Pashtoenen een minderheid vormden. Het leiderschap moest namelijk eerst de achterban van Pashtoenen uit het zuiden en zuidoosten van Afghanistan tevreden stellen.⁸⁹⁹ Voor meer details over de samenstelling van de interim-regering onder het nieuwe Talibanbewind, zie sectie 2.1.2.

⁸⁹⁰ Afghan Civil Society Position Paper: Geneva Conference on Afghanistan 2020 23rd -24th November 2020, pagina 8, 2020.

⁸⁹¹ BBC, Who are the Taliban?, 18 augustus 2021.

⁸⁹² Malejacq, R., Warlord Survival: The Delusion of Statebuilding in Afghanistan, 2020.

⁸⁹³ Malejacq, R., Warlord Survival: The Delusion of Statebuilding in Afghanistan, 2020.

⁸⁹⁴ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

⁸⁹⁵ AA, Who's who in Taliban interim government?, 9 september 2021.

⁸⁹⁶ International Crisis Group, Afghanistan's Taliban Expand Their Interim Government, 28 september 2021.

⁸⁹⁷ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021.

⁸⁹⁸ Republicworld, Taliban Claim Government In Afghanistan 'inclusive' With Members Of Various Ethnic Groups, 25 november 2021; AA, Taliban have all-inclusive government in Afghanistan, claims acting foreign minister, 12 november 2021.

⁸⁹⁹ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

4.1.7.1

Etniciteit en de machtswisseling

Bij machtswisselingen in het verleden werden etnische spanningen werden in Afghanistan op scherp gezet, omdat nieuwe machthebbers hun eigen achterban ten koste van anderen probeerden te belonen. Hierdoor ontstond er een cirkel van wraakacties tussen wisselende winnaars en verliezers. Deze dynamiek liep vaak – maar niet altijd – langs etnische lijnen.⁹⁰⁰ Een belangrijk aspect van deze dynamiek was landonteigening en huisuitzettingen, waarbij nieuwe machthebbers land en onroerend goed afnamen van (vermeende) vijandelijke groepen.⁹⁰¹ Sedert de overwinning van de Taliban waren er incidenten waarbij Talibanstrijders of (nomadische) Pashtoengemeenschappen land en huizen innamen van gemeenschappen bestaande uit andere etnische groepen; voornamelijk Hazara's,⁹⁰² maar ook Tadzjiken,⁹⁰³ Oezbeken, Turkmenen.⁹⁰⁴ Volgens RFE/RL vond er bijvoorbeeld op grote schaal landonteigening van Oezbeken en Turkmenen plaats in Noord-Afghanistan door Talibanaanhangers en Pashtoennomaden. Eind november dwongen zij duizend individuen om hun land in de districten Darzab en Qush Tepa in de provincie Jowzjan te verlaten.⁹⁰⁵

4.1.7.2

Wraakacties en geweld tegen etnische minderheden na de machtswisseling

Er leek ook sprake te zijn van wraakacties tegen leden van etnische minderheden op lokaal niveau. Amnesty International rapporteerde over twee wraakacties waarbij Talibanstrijders negen respectievelijk dertien Hazara's vermoordden,⁹⁰⁶ en er waren ook rapporten over geweld tegen de Tadzjiekse burgerbevolking van Panjshir. Volgens een bron werden Tadzjiken in Panjshir sinds de inname van de vallei door de Taliban in disproportionele mate onderworpen aan arrestaties, surveillance en geweld.⁹⁰⁷ De Taliban maakte zich ook schuldig aan huisuitzettingen en buitengerechterlijke executies van burgers in deze provincie, aldus een rapportage van AAN.⁹⁰⁸ Sommige bronnen stelden dat ook in Kaboel Tadzjiken te maken kregen met intimidatie, bedreiging, huiszoekingen en restricties.⁹⁰⁹ Tot aan de publicatiedatum van het ambtsbericht leek er in de praktijk geen bewijs te bestaan voor een grootschalige geweldscampagne door de Taliban tegen etnische minderheden – vergelijkbaar met de vervolging van de Hazara's in de jaren negentig – of instructies door het Talibanleiderschap om bepaalde etnische groepen systematisch te discrimineren.⁹¹⁰ Een bron specificeerde echter dat het nog te vroeg was om definitieve conclusies over het handelen van de Taliban jegens minderheden te trekken.⁹¹¹

De achterstelling van etnische groepen door de Taliban heeft geleid tot opstanden onder burgers en Talibanstrijders met minderheidsachtergronden tegen de Taliban op lokaal niveau. Zo waren er demonstraties en voorbeelden van campagnes van

⁹⁰⁰ FluchtforschungsBlog, Forced Displacement under the Taliban, also a Legacy of the Past (?), 20 december 2021.

⁹⁰¹ The New York Times, In Afghanistan, 'Who Has the Guns Gets the Land', 3 december 2021; United States Institute of Peace, Addressing Land Conflict in Afghanistan, 27 mei 2015; Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Forcibly Evict Minority Shia, 22 oktober 2021.

⁹⁰² Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Forcibly Evict Minority Shia, 22 oktober 2021.

⁹⁰³ FluchtforschungsBlog, Forced Displacement under the Taliban, also a Legacy of the Past (?), 20 december 2021.

⁹⁰⁴ The New York Times, In Afghanistan, 'Who Has the Guns Gets the Land', 3 december 2021; Der Spiegel, The Taliban's Campaign to Rob Villagers of Their Land, 6 oktober 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Forcibly Evict Minority Shia, 22 oktober 2021.

⁹⁰⁵ RFE/RL, Taliban Accused Of Forcibly Evicting Ethnic Uzbeks, Turkmen In Northern Afghanistan, 9 december 2021.

⁹⁰⁶ Al Jazeera, Taliban responsible for massacre of nine Hazara men: Amnesty, 20 augustus 2021.

⁹⁰⁷ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁹⁰⁸ AAN, Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taliban's sweeping offensive as told by people on the ground, 28 december 2021

⁹⁰⁹ Vertrouwelijke bron, 25 november 2021; Vertrouwelijke bron, 8 december 2021.

⁹¹⁰ Vertrouwelijke bron, 25 november 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁹¹¹ Vertrouwelijke bron, 19 november 2021.

burgerlijke ongehoorzaamheid door inwoners van Panjshir,⁹¹² en door Oezbeekse burgers en Talibanaanhangers in Faryab.⁹¹³

4.1.8 Hazara's

Ondanks dat marginalisatie en geweld leden van verschillende etnische groepen in Afghanistan heeft getroffen en nog steeds treft, stellen verschillende bronnen dat Hazara's meer kwetsbaar zijn voor verschillende vormen van achterstelling, dat discriminatie op basis van etniciteit en religie een grotere rol speelt bij deze achterstelling dan bij de achterstelling van andere groepen, en dat ISKP voor en na de val van Kaboel bezig was met een gerichte dodelijke geweldscampagne tegen deze specifieke groep.⁹¹⁴ De Taliban leek er reeds voor de val van Kaboel op gebrand te zijn de buitenwereld en de Hazara-gemeenschap ervan te overtuigen dat zij de Hazara's niet nogmaals – zoals in de jaren negentig – aan vervolging zou onderwerpen. Het feit dat Hazara-meisjes in sommige door de Taliban gecontroleerde districten in tegenstelling tot meisjes van andere bevolkingsgroepen wel naar de middelbare school mogen zou hier ook een voorbeeld van zijn.⁹¹⁵

Ook na de val van Kaboel verklaarde de Taliban verschillende keren de rechten van etnische en religieuze minderheden, waaronder Hazara's te respecteren,⁹¹⁶ en ondernam het ook andere acties om blijk te geven van haar goede wil. Dit betrof onder andere het toestaan en beveiligen van sjiitische religieuze feestdagen, het teruggeven van wapens aan Hazara's voor het beschermen van moskeeën tegen ISKP-aanvallen,⁹¹⁷ en het aanstellen van enkele Hazara's in lokaal bestuur van provincies.⁹¹⁸ Er bestond echter grote twijfel over de oprechtheid van deze voornemens onder experts en Hazara's vanwege het slechte reputatie van de Taliban op dit vlak,⁹¹⁹ het gebrek aan representatie van Hazara's op hoog niveau in de nieuwe interim-regering,⁹²⁰ recente incidenten waarbij Talibanstrijders Hazara's vermoordden en op grote schaal Hazara-gemeenschappen onteigenden,⁹²¹ en de onvoorspelbaarheid van het gedrag van individuele Talibanstrijders.⁹²² Volgens sommige Hazara's en experts zijn de recente geweldsincidenten tegen Hazara's (zoals de negen en respectievelijk dertien wraakmoorden op Hazara's) en het gebrek van pogingen door de Taliban om daders van dergelijke wraakacties te

⁹¹² Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁹¹³ The Wall Street Journal, Afghanistan's Taliban Battle Rebellion by Ethnic Minority Fighters, 14 januari 2022; The Times, Commander's arrest exposes ethnic splits in Taliban, 14 januari 2022.

⁹¹⁴ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021; Vertrouwelijke bron, 17 november 2021; The Interpreter, Afghanistan: The Hazara dread, 24 september 2021.

⁹¹⁵ ZEIT Magazin (via European Press Prize), Among the Taliban, november 2020.

⁹¹⁶ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021; Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021.

⁹¹⁷ ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021.

⁹¹⁸ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021; ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021; The Wall Street Journal, Afghanistan's Shiite Minority Cautiously Embraces Taliban Rule, Seeking Protection, 16 november 2021.

⁹¹⁹ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021; The Diplomat, Growing Sectarianism Can Challenge Lasting Peace in Afghanistan, 15 oktober 2020; The Interpreter, Afghanistan: The Hazara dread, 24 september 2021; The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021; Al Jazeera, 'Cold-blooded': Taliban accused of executing Hazara people, 5 oktober 2021.

⁹²⁰ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021; ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021; The Wall Street Journal, Afghanistan's Shiite Minority Cautiously Embraces Taliban Rule, Seeking Protection, 16 november 2021.

⁹²¹ Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Forcibly Evict Minority Shia, 22 oktober 2021.

⁹²² ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021; Financial Times, Afghanistan's Shia are fearful in face of Taliban takeover, 26 augustus 2021.

vervolgen, bewijs van het feit dat geweld en discriminatie door de Taliban zich nog steeds specifiek tegen Hazara's richt.⁹²³ De Taliban zelf en sommige bronnen stelden dat deze incidenten onderdeel zijn van een historisch en breder patroon van gelokaliseerde wraakacties of gevallen van 'overwinnaarsrecht' tegen Afghanen van verschillende achtergronden (zie 4.1.7 voor meer details).⁹²⁴ Onteigening van land of onroerend goed ten behoeve van Talibanstrijders vond ook plaats onder Pashtoenburgers in bijvoorbeeld Kandahar en Musa Qala.⁹²⁵ Wraakmoorden vonden bijvoorbeeld plaats tegen Pashtoen in Spin Boldak (zie sectie 1.4.2.3, informatie over ontwikkelingen in Kandahar).

Bronnen waren het vrijwel unaniem eens dat ISKP zich schuldig maakte aan een sektarische strijd tegen Hazara's. ISKP geeft zelf aan dat het de houding van de Taliban jegens sjiieten te tolerant vindt, omdat sjiieten volgens ISKP ongelovigen zijn.⁹²⁶ Volgens verschillende bronnen zijn Hazara's, vanwege hun overwegend sjiitische religie, en herkenbaar aan hun specifieke uiterlijke kenmerken,⁹²⁷ een expliciet doelwit van ISKP.⁹²⁸ De volgende alinea's belichten in meer detail de situatie van Hazara's.

Discriminatie van Hazara's voor de machtsovername door de Taliban

Zoals het vorige ambtsbericht aangaf kennen de Hazara's een lange geschiedenis van vervolging in Afghanistan. Onder het vorige Talibanbewind werden Hazara's bestempeld als ongelovigen en onderworpen aan geweld, omdat het merendeel van de Hazara's sjiitisch is.⁹²⁹ Sinds 2001 verbeterde de sociaaleconomische positie van Hazara's aanzienlijk en kregen Hazara's ook meer zeggenschap in de landelijke politiek.⁹³⁰ Desalniettemin stelden vertegenwoordigers van de Hazara-gemeenschap dat de groep nog steeds gemarginaliseerd werd onder de voormalige regering.⁹³¹

Discriminatie van Hazara's na de machtsovername door de Taliban

Onder het nieuwe Talibanbestuur is de politieke representatie van Hazara's verslechterd. Er is een Hazara aanwezig in het nieuwe interim-kabinet en zijn positie is *de facto* plaatsvervangend minister van Volksgezondheid. Enkele Hazara's hebben posities in besturen op provinciaal niveau. Deze Hazara's gelden als volgers van de Taliban en worden daarom niet als representatief gezien voor de gehele gemeenschap.⁹³² Het is lastig om in te schatten of er momenteel sprake is van discriminatie bij de verdeling van overheidsdiensten (gezondheidszorg, rechtspraak, economische investeringen), omdat het land een humanitaire crisis verkeert en de voorziening van overheidsdiensten overal in Afghanistan hapert. Sommige Hazara's

⁹²³ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021

⁹²⁴ Al Jazeera, 'Cold-blooded': Taliban accused of executing Hazara people, 5 oktober 2021; Vertrouwelijke bron, 25 november 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

⁹²⁵ The New York Times, In Afghanistan, 'Who Has the Guns Gets the Land', 3 december 2021.

⁹²⁶ The Washington Institute for Near East Policy, Return of the Islamic Emirate of Afghanistan: The Jihadist State of Play, 18 augustus 2021.

⁹²⁷ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

⁹²⁸ Al Jazeera, The threat of ISKP in Afghanistan has been underestimated, 27 augustus 2021; Stimson, ISKP and Afghanistan's Future Security, 6 augustus 2021; Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021; USCIRF, 2020 Report on International Religious Freedom: Afghanistan, 12 mei 2021.

⁹²⁹ Ongeveer negentig procent van de sjiieten in Afghanistan zijn Hazara's. USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 4, 2021.

⁹³⁰ Prabook, Sarwar Danish, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 9 juli 2021.

⁹³¹ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 12, 2021; Misaal Foundation, South Asia State of Minorities Report 2018, The State of Minorities in Afghanistan, pagina 279, 2018; Hazara Research Collective, International Relations and Defence Committee: The UK and Afghanistan, Call for Evidence, 6 september 2020; Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

⁹³² ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021.

gaven aan wel bij de politie terecht te kunnen,⁹³³ en de Taliban leek ook enkele rechtbanken toe te staan om volgens sjiitische jurisprudentie recht te spreken, aldus berichtgeving door *The Washington Post*.⁹³⁴ Tegelijkertijd citeerde *ABC News* Hazara's die aangaven niet naar de lokale politie te durven, en een Hazara die aangaf daar niet terecht te kunnen in het Farsi (de taal die vooral door Hazara's wordt gesproken, ook wel aangeduid als Dari).⁹³⁵ Ook stelde *Der Spiegel* dat Hazara's die het slachtoffer waren geworden van landonteigening geen toegang hadden tot een eerlijk proces bij lokale Talibanrechtbanken.⁹³⁶

Landonteigening van Hazara's na de machtsovername door de Taliban

Volgens Human Rights Watch vonden gevallen van landonteigening en uithuiszetting plaats in de provincies Helmand, Balkh, Daikundi, Kandahar en Uruzgan. In Balkh en Daikundi waren de slachtoffers vrijwel uitsluitend Hazara's. In het district Qubat al-Islam in de provincie Balkh werkten mannen van de lokale 'Kushani-gemeenschap'⁹³⁷ samen met de Taliban om Hazara-families uit te zetten. In de provincie Daikundi werden 2.800 Hazara-inwoners uit vijftien dorpen in het district Gizab onteigend. Talibanbestuurders in Kaboel trokken volgens Human Rights Watch deze onteigening later weer in, maar voormalig inwoners van deze dorpen waren in oktober nog niet teruggekeerd.⁹³⁸ Lokale media berichtten dat besluiten in deze kwestie waren uitgesteld tot de lente.⁹³⁹ Dorpsoudsten in Gizab die tegen de uitzetting protesteerden bij lokale autoriteiten en vroegen om een onderzoek werden tijdelijk vastgezet.⁹⁴⁰ Ook in andere districten zoals Yakawlang in Bamyan zouden er Pashtoens zijn die probeerden land van Hazara's te claimen.⁹⁴¹

Geweld tegen Hazara's voor de machtsovername door de Taliban

Geweld tegen Hazara's bleef een hardnekkig verschijnsel gedurende de twintig jaar volgend op de val van het eerste Talibanregime. In het jaar voorafgaand aan de machtsovername door de Taliban spraken bronnen zorgen uit over een stijging van dat type geweld. De AIHRC sprak in juni 2021 haar zorgen uit over etnisch gemotiveerd geweld tegen Hazara's,⁹⁴² en in de eerste helft van 2021 observeerde UNAMA een opleving van 'doelgericht sektarisch geweld tegen sjiieten' – voornamelijk Hazara's – in Afghanistan. In totaal documenteerde UNAMA tussen 1 januari en 30 juni 2021 twintig incidenten waarbij sjiieten/Hazara's het doelwit waren met als resultaat 143 doden en 357 gewonden. ISKP eiste de verantwoordelijkheid voor het merendeel van deze aanslagen op.⁹⁴³ In het jaar voorafgaand aan de machtsovername door de Taliban vonden er twee grootschalige aanslagen plaats op onderwijsinstellingen die voornamelijk door Hazara's bezocht werden. Op 24 oktober 2020 kwamen veertig mensen om en vielen er meer dan zeventig gewonden door een bomaanslag op een school in de Hazara-wijk Dasht-e-

⁹³³ ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021.

⁹³⁴ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021.

⁹³⁵ ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021.

⁹³⁶ Der Spiegel, The Taliban's Campaign to Rob Villagers of Their Land, 6 oktober 2021.

⁹³⁷ Een nomadische minderheid in Afghanistan. Zie: [Shughni in Afghanistan | Joshua Project](#), laatst geraadpleegd op 27 januari 2022.

⁹³⁸ Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Forcibly Evict Minority Shia, 22 oktober 2021.

⁹³⁹ Hasht-e Subh, Forced Displacement of Daikundi Residents Was Put Off to Next Spring, 28 september 2021.

⁹⁴⁰ Der Spiegel, The Taliban's Campaign to Rob Villagers of Their Land, 6 oktober 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Forcibly Evict Minority Shia, 22 oktober 2021.

⁹⁴¹ The Wall Street Journal, Afghanistan's Shiite Minority Cautiously Embraces Taliban Rule, Seeking Protection, 16 november 2021.

⁹⁴² BBC Monitoring, BBCM Afghanistan Watchlist for 7 June, 7 juni 2021; Vertrouwelijke Bron, 9 juli 2021.

⁹⁴³ UNAMA, Civilian Casualties Set to Hit Unprecedented Highs in 2021 Unless Urgent Action to Stem Violence – UN Report, 26 juli 2021.

Barchi in Kaboel.⁹⁴⁴ In mei 2021 vond er een grootschalige aanslag plaats op een middelbare school voor meisjes in dezelfde wijk waarbij ten minste 85 doden en 216 gewonden vielen volgens UNAMA (zie sectie 1.4.2 voor details).⁹⁴⁵ ISKP claimde de verantwoordelijkheid voor de eerste aanslag. De andere aanslag werd niet opgeëist. De Afgaanse overheid beschuldigde de Taliban, maar deze ontkende verantwoordelijk te zijn.⁹⁴⁶ Human Rights Watch schaarde de aanslag onder aanslagen die werden of waarschijnlijk werden gepleegd door ISKP.⁹⁴⁷ Er vonden ook kleinschaligere aanslagen plaats waarbij Hazara's om het leven kwamen. In het voorjaar van 2021 werden bussen die vooral door Hazara's gebruikt werden ook een doelwit van gerichte aanslagen. Het betrof tenminste acht incidenten in mei en juni.⁹⁴⁸ Er waren ook kleinschaligere aanslagen op Hazara-fabrieksmedewerkers,⁹⁴⁹ reizigers,⁹⁵⁰ en moskeebezoekers.⁹⁵¹ Ontvoeringen van Hazara-reizigers vonden ook plaats op de weg van Kaboel naar de provincie Bamyam rondom Maidan Wardak en Ghazni.⁹⁵² Een vertrouwelijke bron bevestigde dat de weg tussen Kaboel en Bamyan erg gevaarlijk was met name ter hoogte van de stad Wardak.⁹⁵³ Het is niet duidelijk of deze ontvoeringen gemotiveerd werden door etnische drijfveren. De Taliban liet reizigers rondom Ghazni en Maidan Wardak vaak vrij in ruil voor losgeld,⁹⁵⁴ en het risico om ontvoerd te worden was hoog voor iedereen in Afghanistan.⁹⁵⁵ Hazara's bekritiseerden de voormalige Afgaanse overheid vanwege een gebrek aan

⁹⁴⁴ Human Rights Watch, Afghanistan School Bombing Targets Minority Community, 26 oktober 2020; Forbes, Bombings Outside A School In Afghanistan Kill Over 68 People, Mostly Children, 9 mei 2021.

⁹⁴⁵ UNAMA, Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, pagina 5, 26 juli 2021.

⁹⁴⁶ CNN, Death toll rises to 85 in Afghanistan girls' school bomb attack, 10 mei 2021; Al Jazeera, Kabul neighbourhood, home to Hazaras, stunned by wave of attacks, 13 juni 2021.

⁹⁴⁷ Human Rights Watch, Afghanistan: Surge in Islamic State Attacks on Shia, 25 oktober 2021.

⁹⁴⁸ UNAMA, CIVILIAN CASUALTIES SET TO HIT UNPRECEDENTED HIGHS IN 2021 UNLESS URGENT ACTION TO STEM VIOLENCE – UN REPORT, 26 juli 2021. Zie: Reporterly, 10 Killed As 3 Bombs Rock Kabul, Plunge City Into Darkness, 2 juni 2021; Reuters, Bombers aim for buses in new tactic to spread death and fear in Afghanistan, 3 juni 2021.

⁹⁴⁹ The New York Times, Afghan War Casualty Report: March 2021, 1 april 2021. Zie ook: Ghandara, Seven Ethnic Hazaras Killed In Eastern Afghanistan, 4 maart 2021. In maart 2021 doodden onbekende schutters zeven arbeiders in een fabriek in het district Surkh Rod in de provincie Nangarhar. Alle zeven slachtoffers waren Hazara's. De daders bonden hun handen en voeten vast alvorens hen te doden. De lokale autoriteiten hielden ISKP verantwoordelijk.

⁹⁵⁰ In april 2021 doodde de Taliban twee ambtenaren en twee burgers in het dorp Kotal-e-Shiniya in het district Dawlatyar in de provincie Ghor toen zij in hun eigen auto onderweg waren. Alle vier de slachtoffers waren Hazara's. In mei doodde de Taliban drie reizigers, allen Hazara's, die op weg waren van de provincie Ghor naar de provincie Herat in Firoz Koh. Zie: The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

⁹⁵¹ In mei doodden onbekende schutters twee Hazara's na het avondgebed in het district Ghresk in de provincie Helmand. Zie: The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

⁹⁵² KabulNow rapporteerde over de ontvoering van twee rechters op weg van Ghazni naar Kaboel in september 2020, de ontvoering van achttien buspassagiers tussen Maydan Wardak en Kaboel op 25 november 2020, en de ontvoering van vier burgers in het Qarabagh-district in Ghazni op 9 januari 2021. Een andere bron gaf aan dat lokale bronnen aangaven dat in januari 2021 52 personen ontvoerd werden op de Dasht-e Qarabagh snelweg ter hoogte van het district Jaghori (op de grens van de provincies Ghazni en Uruzgan). KabulNow, Taliban kidnap senior members of Ghazni's appeal court, 19 september 2020. KabulNow, Taliban abduct 18 civilians in Maidan Wardak province, 25 november 2020. Het Spaanse persbureau EFE-EFA rapporteerde over de ontvoering van achtentwintig Hazara's op een snelweg in Maidan Wardak op dezelfde dag. La Prensa Latina, Taliban kidnap 28 Hazara travelers in Afghanistan, 25 november 2020. The Afghan newspaper Dari VOA reported about the same incident in Dari: Dari VOA News, Taliban kidnapped tens of passengers in Maidan Wardak, 25 november 2020. See: darivaoa.com, *ریوندن چلریز در را غیر نظامی ۲۸ طالبان: ووردک میدان پولیس*, geraadpleegd op 4 juni 2020; MENAFN, Afghanistan- Taliban: the Monster of Terror and Kidnap in Highways of Central Areas, 16 januari 2021.

⁹⁵³ KabulNow, Taliban kidnap four civilians in Qarabagh district of Ghazni, 10 januari 2021.

⁹⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 9 juli 2021.

⁹⁵⁵ MENAFN, Afghanistan- Taliban: the Monster of Terror and Kidnap in Highways of Central Areas, 16 januari 2021.

⁹⁵⁶ OSAC, Afghanistan Country Security Report, 27 juli 2021.

bescherming door de veiligheidsautoriteiten in gebieden waar veel Hazara's/sjiieten wonen.⁹⁵⁶ Een bron bevestigde dit gebrek aan bescherming.⁹⁵⁷

Geweld tegen Hazara's tijdens het Talibanoffensief

Tijdens het Talibanoffensief vanaf mei bleven provincies die worden gedomineerd door Hazara's (Bamyan en Daikundi) relatief lang onder controle van de overheid. Daikundi viel op 14 augustus na onderhandelingen tussen tribale leiders en de Taliban om bloedvergieten te voorkomen.⁹⁵⁸ De hoofdstad van Bamyan, Bamyan City, viel ook zonder geweld na de inname van Kaboel.⁹⁵⁹ De inname van het Hazara-district Malistan in de provincie Ghazni, waar Hazara's bijna de helft van de bevolking uitmaken, ging wel gepaard met veel geweld en gevallen van marteling (zie sectie 1.4.2.3).⁹⁶⁰

Geweld tegen Hazara's na de machtsovername door de Taliban

Hazara's bleven het slachtoffer van verschillende vormen van geweld na de machtsovername door de Taliban. De voornaamste categorieën van geweld betroffen (grootschalige) ISKP-aanslagen op Hazara-doelen zoals sjiitische moskeeën (voor meer details, zie sectie 2.2.2.1). Naast deze vorm van ISKP-geweld waren er ook wraakacties door de Taliban tegen Hazara-gemeenschappen. Volgens Amnesty International doodden Talibanstrijders op 30 augustus 2021 dertien Hazara's, onder wie negen ANDSF-leden die zich overgegeven hadden, in het dorp Khidir in de provincie Daikundi. Een van de slachtoffers was een zeventienjarig meisje.⁹⁶¹ Dit volgde op het reeds genoemde incident waarbij Talibanstrijders zich schuldig maakten aan marteling van en wraakmoorden op negen Hazara-mannen in het district Malistan in de provincie Ghazni in juli 2021.⁹⁶²

4.1.9

Sjiieten

Het merendeel van de Afghaanse sjiieten is Hazara. Hierdoor is het lastig om te onderscheiden of geweld tegen sjiieten wordt ingegeven door religieuze of etnische motieven, of dat het een combinatie van beide betreft. De volgende alinea's bevatten informatie over de sjiitische bevolking in Afghanistan en de houding van de Taliban en ISKP jegens deze religieuze groep.

Demografische informatie over sjiieten

De informatie in het vorige ambtsbericht over het percentage sjiieten en de leefgebieden van sjiieten in Afghanistan is nog steeds actueel.⁹⁶³ Er is een gebrek aan precieze statistieken over het aantal sjiieten en soennieten in Afghanistan. Er wordt geschat dat tien tot vijftien procent van de bevolking

⁹⁵⁶ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 8, 2021; Al Jazeera, Hazaras fear for future as Afghanistan risks slipping into chaos, 3 februari 2021; Al Jazeera, Grief and anger after deadly blasts target Afghan school, 9 mei 2021; Associated Press, Afghan school bombing cues reproof of government, 10 mei 2021; TOLO News, Shia Clerics: Govt Failed to Prevent School Attack, 27 mei 2021; Reportedly, Prevention Of Genocide Of Hazara People Must: Lower House, 2 juni 2021.

⁹⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021. Zie ook: The New York Times, As Afghan Forces Crumble, an Air of Unreality Grips the Capital, 2 juli 2021.

⁹⁵⁸ The Guardian, Last major Afghan city in the north falls to the Taliban, 14 augustus 2021.

⁹⁵⁹ Xinhua, Afghan interior minister says power to be peacefully transferred to transitional government, 15 augustus 2021.

⁹⁶⁰ Amnesty International, Afghanistan: Taliban responsible for brutal massacre of Hazara men – new investigation, 19 augustus 2021.

⁹⁶¹ Amnesty International, Afghanistan: 13 Hazara killed by Taliban fighters in Daykundi province – new investigation, 5 oktober 2021.

⁹⁶² Amnesty International, Afghanistan: Taliban responsible for brutal massacre of Hazara men – new investigation, 19 augustus 2021.

⁹⁶³ Hierbij dient opgemerkt te worden dat de recente bronnen uitgaan van een onderzoek naar de religieuze demografie van Afghanistan door het Pew Research center dat dateert uit 2009.

sjiit is. Op een totaal van 36,6 miljoen inwoners,⁹⁶⁴ zijn er dus tussen de 3,6 en 5,4 miljoen sjiieten. Zoals de vorige sectie al opmerkte bestaat het merendeel van de Afghaanse sjiieten, ongeveer negentig procent,⁹⁶⁵ uit etnische Hazara's. Niet alle Hazara's zijn sjiieten en er bevinden zich ook sjiieten onder andere etnische groepen zoals de Qizilbash.⁹⁶⁶ Ook onder de overwegend soennitische Tadzjeken bevinden zich sjiieten zoals de Imami-Tadzjeken in West-Afghanistan en de Badakshan Tadzjeken.⁹⁶⁷ Er zijn sjiieten onder de voornamelijk soennitische Sayed/Sadat etnische groep, en er is een sjiitische clan binnen de Pashtoen, de Turi.⁹⁶⁸

De meeste sjiieten wonen in Centraal-Afghanistan, de traditionele leefgebieden van de Hazara's (de provincies Bamyan, Daikundi en Ghor en delen van Ghazni, Uruzgan, Parwan en Maidan Wardak). De grootste stad in deze regio, Bamyan, is bijna geheel sjiitisch.⁹⁶⁹ Een gedeelte van de bevolking van de steden Herat, Kaboel en Mazar-i-Sharif is sjiitisch. Verhoudingsgewijs herbergt buiten Centraal-Afghanistan de stad Herat het grootste aandeel sjiieten. Volgens het vorige ambtsbericht is ongeveer de helft van de bevolking aldaar sjiitisch.⁹⁷⁰ In 2019 schatte de Finse landeninformatiedienst dat een kwart van de bevolking van Kaboel sjiitisch is.⁹⁷¹ De wijk Dasht-e-Barchi in het westen van Kaboel geldt als een Hazara- of sjiitische wijk. De stad Mazar-i-Sharif, in de provincie Balkh, herbergt ook een relatief groot aantal Hazara's/sjiieten.⁹⁷² Daarnaast wonen er kleinere aantallen Hazara's in andere Afghaanse steden en provincies zoals Farah, Logar en Kandahar.⁹⁷³

Positie van sjiieten voor de machtsovername door de Taliban

De positie van sjiieten in Afghanistan verschilde tussen de verschillende etnische groepen. Waar de Hazara's historisch gezien het slachtoffer van uitsluiting en vervolging waren en nog altijd onder socio-economische marginalisatie leden (zie sectie 4.1.8), genoten andere sjiitische groepen zoals de Qizilbash en Farsiwan historisch gezien een zekere mate van aanzien.⁹⁷⁴ Een bron stelde dat Hazara's het meeste risico liepen om gediscrimineerd te worden op basis van religie, omdat zij tot een gemakkelijk te herkennen etnische groep behoren en zodoende ook gemakkelijk te herkennen zijn als sjiieten. Voor sjiieten van andere etnische groepen in Afghanistan was dit niet het geval, omdat zij op basis van uiterlijk niet van soennieten te onderscheiden zijn en zij het recht hebben om in het publiek hun religieuze identiteit te verbergen (*taqiya*).⁹⁷⁵ In verschillende Afghaanse steden zoals Herat en Kandahar waar

⁹⁶⁴ Dit is een schatting van de totale bevolking van Afghanistan uit midden 2020.

⁹⁶⁵ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 4, 2021.

⁹⁶⁶ Fazel, M., Ethnohistory of the Qizilbash in Kabul: Migration, State, and a Shi'a Minority, PhD Thesis Indiana University, 2017.

⁹⁶⁷ Minority Rights, World Directory of Minorities & Indigenous People: Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 juli 2021.

⁹⁶⁸ Minority Rights, World Directory of Minorities & Indigenous People: Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 juli 2021; Naval Postgraduate School, Ethnic Identity and Genealogies, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 juli 2021.

⁹⁶⁹ Austria, Federal Office for Immigration and Asylum, Afghanistan Country Report Security Situation (EN), pagina 54, 14 december 2020.

⁹⁷⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, november 2020.

⁹⁷¹ Finland, FIS, Afghanistan: Fact-Finding Mission to Kabul in April 2019 - Situation of Returnees in Kabul, pagina's 2-3, 15 oktober 2019.

⁹⁷² The Bulwark, An Interview with Two Afghan Mayors About the U.S. Withdrawal from Afghanistan, 20 april 2021.

⁹⁷³ EASO, Situation of Hazaras and Shias (2018-2020), pagina 2, 29 juli 2020; Austria, Federal Office for Immigration and Asylum, Afghanistan Country Report Security Situation (EN), pagina 100, 14 december 2020; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁹⁷⁴ Vertrouwelijke bron, 13 december 2021.

⁹⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

sjiieten en soennieten historisch gezien samenleven bestond er een zekere mate van tolerantie.⁹⁷⁶ Er was echter wel sprake van een toename van sektarische spanning tussen soennieten en sjiieten in Herat. Deze ontwikkeling werd toegeschreven aan de grote toestroom van Afgaanse sjiitische terugkeerders (voornamelijk Hazara's) vanuit Iran.⁹⁷⁷

Aanslagen op sjiieten voor de machtsovername door de Taliban

In 2020 identificeerde UNAMA tien incidenten waarbij 112 burgers gedood werden en 196 gewond raakten, die gericht waren op met name de sjiitische religieuze minderheid in Afghanistan, waarbij de meeste slachtoffers ook tot de Hazara's behoorden.⁹⁷⁸ Zoals de vorige sectie over Hazara's aangaf intensifieerde dit type geweld in de eerste helft van 2021 en vonden er twintig incidenten plaats waarbij sjiieten (voornamelijk Hazara's) het doelwit waren van gericht geweld. Zoals de vorige sectie opmerkte, zat ISKP achter het merendeel van deze aanslagen en is ISKP een uitgesproken vijand van sjiitische moslims. De Taliban eiste geen verantwoordelijkheid op voor grootschalige aanslagen op sjiieten.

Positie van en geweld tegen de sjiieten na de machtsovername door de Taliban

Sinds de machtsovername door de Taliban geldt nog steeds dat Hazara's het meest kwetsbaar zijn onder de sjiitische gemeenschap in Afghanistan vanwege hun herkenbare uiterlijk.⁹⁷⁹ Zoals de vorige sectie over Hazara's aangaf, waren er verschillende grootschalige aanslagen door ISKP op sjiitische moskeeën, wat het sektarische karakter van ISKP-geweld onderstreept.⁹⁸⁰ Volgens een vertrouwelijke bron is het te vroeg om de houding van de Taliban jegens sjiieten te beoordelen.⁹⁸¹ Er waren tekenen dat de Taliban een meer inclusieve benadering jegens sjiieten voorstaat,⁹⁸² maar er waren ook tekenen dat de Taliban bepaalde verworvenheden op het gebied van religieuze vrijheid wilde terugdraaien. Ontwikkelingen die duiden op meer religieuze tolerantie binnen de Taliban zijn het feit dat de Taliban de viering van Ashura, een van de belangrijkste sjiitische rituelen,⁹⁸³ liet doorgaan,⁹⁸⁴ dat zij meer bewaking heeft toegewezen aan sjiitische gebedshuizen en heiligdommen,⁹⁸⁵ en dat zij in sommige regio's rechtspraak volgens sjiitische jurisprudentie toestond.⁹⁸⁶ Daarnaast was het Talibanleiderschap in gesprek met sjiitische leiders over het gebruik van sjiitische jurisprudentie in het nieuwe rechtssysteem onder de

⁹⁷⁶ AAN, Speculation Abounding: Trying to make sense of the attacks against Shias in Herat city, 3 februari 2019; Austria, Federal Office for Immigration and Asylum, Afghanistan Country Report Security Situation (EN), pagina 151, 14 december 2020. EASO, Afghanistan Security situation, pagina 308, juni 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁹⁷⁷ APPRO, Local Dynamics of Conflict and Peace in Western Afghanistan, pagina 1, juli 2021.

⁹⁷⁸ UNAMA, Afghanistan Protection Of Civilians In Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 55, februari 2021.

⁹⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 7 december 2021; The Guardian, Shia mosque bombing kills dozens in Afghan city of Kunduz, 8 oktober 2021.

⁹⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 9 juli 2021. Zie ook: Human Rights Watch, Afghanistan: Surge in Islamic State Attacks on Shia, 25 oktober 2021.

⁹⁸¹ Vertrouwelijke bron, 9 juli 2021.

⁹⁸² Vertrouwelijke bron, 30 december 2021. Zie ook: ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021; The New York Times, On Patrol: 12 Days With a Taliban Police Unit in Kabul, 28 januari 2021.

⁹⁸³ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021.

⁹⁸⁴ Voor meer informatie over Ashura, zie: BBC, What is Ashura?, 6 december 2011.

⁹⁸⁵ Al Jazeera, Afghanistan: A subdued Ashura under Taliban rule, 19 augustus 2021; Foreign Policy, Afghanistan's Hazaras Get Mixed Messages From the Taliban, 4 september 2021; The New York Times, On the ground: Kabul on edge., 20 augustus 2021.

⁹⁸⁶ ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021; The New York Times, On Patrol: 12 Days With a Taliban Police Unit in Kabul, 28 januari 2021.

⁹⁸⁷ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021.

Taliban en meer inclusiviteit op bestuurlijk niveau.⁹⁸⁷ Een negatieve ontwikkeling was het feit dat de Taliban heeft aangegeven mogelijk de huidige grondwet te willen vervangen door de Grondwet uit 1964. Deze laatste garandeert in tegenstelling tot de eerste geen gelijke rechten voor sjiieten.⁹⁸⁸ Volgens een bron nam de Taliban in eerste instantie niet veel maatregelen om de sjiitische gemeenschap te beschermen tegen (ISKP-)geweld, maar vormde de aanslag op een sjiitische moskee in Kandahar een kantelpunt. De sjiitische gemeenschap in Kandahar bestaat voornamelijk uit handelaren en geniet veel aanzien. De aanslag vormde zodoende een bron van schaamte voor de Taliban. Dit leidde tot meer inspanningen om sjiieten te beschermen tegen ISKP-geweld, aldus deze bron.⁹⁸⁹ Andere bronnen berichtten over de inzet van Talibanstrijders om sjiitische heiligdommen te bewaken.⁹⁹⁰

4.1.10 *Niet-praktiserende moslims*

Meer vrijheid in Kaboel en andere grote steden voor de machtsovername door de Taliban

Hoewel het klimaat in Afghanistan overwegend conservatief is en islamitische waarden het fundament vormen van de Afghaanse sociale en culturele normen, bestonden er in ieder geval voor de machtsovername door de Taliban mogelijkheden voor Afghanen om een meer 'seculiere levensstijl' aan te hangen en niet alle gebruiken van de islam te volgen.⁹⁹¹ Of dit daadwerkelijk mogelijk was voor een individu, hing af van zijn/haar familie en de gemeenschap waarin hij of zij woonde.⁹⁹² Met name in Kaboel – maar ook in liberale wijken in andere grote steden⁹⁹³ – bestond de mogelijkheid om bepaalde 'religieuze' normen zoals strenge kledingvoorschriften en het verbod op contact met personen van het andere geslacht die geen familie zijn (deels) te negeren. Zo waren er in Kaboel initiatieven en plekken waar ongetrouwde (jonge) Afghaanse mannen en vrouwen samen konden komen, zoals koffiehuisen en fietsclubs.⁹⁹⁴ In steden was het ook meer geaccepteerd voor vrouwen om te werken en een losse hijab te dragen. Desalniettemin gold ook in Kaboel dat met name vrouwen die zich niet aan 'religieuze' kledingnormen hielden, het risico liepen op intimidatie, bedreigingen,⁹⁹⁵ beledigingen,⁹⁹⁶ en ongevraagd advies.⁹⁹⁷ Volgens een bron kwam deze vorm van druk om religieuze normen na te leven van medeburgers. De voormalige Afghaanse overheid en veiligheidsstrijdkrachten hielden zich niet bezig met de handhaving van dergelijke informele normen voordat de Taliban de macht overnam.⁹⁹⁸ Behalve de grote steden stonden provincies waar vooral Hazara's woonden ook bekend als meer

⁹⁸⁷ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁹⁸⁸ The Washington Post, The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021.

⁹⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

⁹⁹⁰ ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021; The New York Times, On Patrol: 12 Days With a Taliban Police Unit in Kabul, 28 januari 2021.

⁹⁹¹ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina 10, 7 april 2021.

⁹⁹² Vertrouwelijke bron, 30 juni & 5 juli 2021.

⁹⁹³ National Geographic, As the Taliban return, Afghanistan's past threatens its future, 15 augustus 2021.

⁹⁹⁴ The New York Times, In Kabul's Liberating Cafes, 'Women Make the Culture Here, Not Men', 25 mei 2019; The Star, Kabul's budding cafe scene gives young people a break from tradition, 6 oktober 2020; Iteraaz, Transformation Of Café Culture In Kabul, Afghanistan, 26 januari 2021; Bicycling, These Afghan Women Are Defying the Patriarchy—On Bikes, 12 oktober 2020.

⁹⁹⁵ Bicycling, These Afghan Women Are Defying the Patriarchy—On Bikes, 12 oktober 2020; Rudaw, Afghanistan: The Missing Peace – Part II: 'When women are in danger, it's not peace – it's surrender', 5 december 2019; Los Angeles Times, They grew up under U.S. occupation. What happens when the troops leave?, 16 november 2020.

⁹⁹⁶ ABC News, Afghan women enjoy hard-won freedoms. Now a US deal with the Taliban threatens them, 13 april 2021.

⁹⁹⁷ The New York Times, Fighting Patriarchy, and Fearing Worse From the Taliban, 15 september 2020.

⁹⁹⁸ Vertrouwelijke bron, 30 juni & 5 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 22 augustus 2021.

progressief: onderwijs was een prioriteit, jongens en meisjes gingen samen naar school, en relatief veel vrouwen werkten.⁹⁹⁹

In sommige conservatieve gebieden die begin 2021 nog niet onder de controle van de Taliban stonden, waren reeds voor de komst van de Taliban religieuze leiders actief die strenge 'religieuze' normen handhaafden. In sommige gevallen bestraften zij moslims die zich niet aan hun voorschriften hielden met geweld.¹⁰⁰⁰ Zo was in de conservatieve wijk, Gozargah in de stad Herat een mullah actief, die volgens USCIRF meer dan honderd personen had gestraft met afranselingen voor wat hij zag als schendingen van de sharia.¹⁰⁰¹

Handhaving 'religieuze' voorschriften in gebieden onder controle van de Taliban voor de algehele machtsovername

Rapportages uit rurale gebieden, die veelal ook voor de komst van de Taliban conservatiever waren dan Kaboel en andere grote steden, lieten zien dat bewoners sinds de terugkeer van de Taliban de toch al beperkte vrijheden die zij eerder wel hadden, hadden moeten inleveren.¹⁰⁰² Verschillende bronnen gaven aan dat, hoewel er verschillen bestonden tussen de aanpak van lokale Talibanleiders, de Taliban individuen dwong naar de moskee te gaan,¹⁰⁰³ geen smartphones te gebruiken¹⁰⁰⁴ en niet naar muziek te luisteren.¹⁰⁰⁵ De Taliban had in sommige gebieden een zedenpolitie (*amri bil marof*) om deze voorschriften te handhaven¹⁰⁰⁶ en gebruikte bedreigingen en straffen tegen (vermeende) overtreders.¹⁰⁰⁷ Volgens de BCC waren deze straffen streng en gewelddadig indien geen gehoor werd gegeven aan een eerste waarschuwing: geseling, slaag, opsluiting en publieke vernedering.¹⁰⁰⁸ In april 2021 verschenen video's uit de provincie Herat waarin een vrouw geïnterviewd werd voor het bellen van een man en drie andere personen geïnterviewd werden, omdat zij overdag hadden gegeten tijdens de ramadan.¹⁰⁰⁹ De Taliban zou op 15 mei 2021 een vrouw hebben doodgeschoten in de provincie Herat op verdenking van het hebben van buitenechtelijke affaires (het doden van vrouwen op verdenking van buitenechtelijke affaires kwam ook voor in gebieden die niet onder controle stonden van de Taliban, zie sectie 4.1.14 over bloed- en eerwraak).¹⁰¹⁰ In een interview met *The*

⁹⁹⁹ National Geographic, As the Taliban return, Afghanistan's past threatens its future, 15 augustus 2021.

¹⁰⁰⁰ The New York Times, A Radical Cleric Ignites an Islamist Resistance in Afghanistan, 22 oktober 2020; USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina's 2-3, 2021.

¹⁰⁰¹ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina's 2-3, 2021.

¹⁰⁰² The Washington Post, How life under Taliban rule in Afghanistan has changed – And how it hasn't, 29 december 2020; Human Rights Watch, Social Restrictions, and justice in Taliban-Held Afghanistan, juni 2020; RFE/RL, Has The Taliban Changed? Afghans Living Under Militant Group Say It Still Rules Using Fear, Brutality, 13 april 2021; The Wall Street Journal, The Taliban Say They've Changed. On the Ground, They're Just as Brutal., 31 mei 2021.

¹⁰⁰³ The Conversation, Afghanistan after the US withdrawal: The Taliban speak more moderately but their extremist rule hasn't evolved in 20 years, 22 juli 2021.

¹⁰⁰⁴ AAN, Living with the Taleban (2): Local experiences in Nad Ali district, Helmand province, 18 januari 2021.

¹⁰⁰⁵ The New York Times, Taliban Try to Polish Their Image as They Push for Victory, 4 augustus 2021.

¹⁰⁰⁶ AAN, Living with the Taleban (2): Local experiences in Nad Ali district, Helmand province, 18 januari 2021.

¹⁰⁰⁷ The New York Times, Afghan Women Fear the Worst, Whether War or Peace Lies Ahead, 1 mei 2021; France24, Taliban tribunal gives woman 40 lashes for talking to a man on the phone, 22 april 2021; Khaama Press, Three people whipped in Herat for eating during the 'Ramadan' month, 20 april 2021; BBC, Afghans living under Taliban lament loss of freedoms, 14 augustus 2021.

¹⁰⁰⁸ BBC, Afghans living under Taliban lament loss of freedoms, 14 augustus 2021.

¹⁰⁰⁹ France24, Taliban tribunal gives woman 40 lashes for talking to a man on the phone, 22 april 2021; Khaama Press, Three people whipped in Herat for eating during the 'Ramadan' month, 20 april 2021; The Diplomat, Western Amnesia and the Trauma of Taliban Rule, 30 april 2021. Het hoofd van het women's affairs departement van de AIHRC bevestigde in 2019 dat vrouwen in afgelegen gebieden aan geseling en steniging onderworpen worden wanneer ze de voorschriften van de Taliban niet naleven. Rudaw, Sacrificing Afghan women's liberties will cause 'anarchy': human rights chief, 5 december 2019.

¹⁰¹⁰ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

Observer wekte een lokale Talibanleider uit deze provincie de indruk dat deze incidenten het topje van de ijsberg vormden, omdat de Taliban lijfstraffen in het geheim uitvoerde om publieke consternatie en kritiek te vermijden.¹⁰¹¹

De situatie voor niet-praktiserende moslims na de machtsovername door de Taliban

Een bron gaf aan dat het onder de Taliban niet langer mogelijk is voor niet-praktiserende moslims om openlijk af te wijken van bepaalde praktijken die als essentiële onderdelen worden gezien van de Islam.¹⁰¹² Het is echter lastig om aan te geven welke praktijken de Taliban wel of niet als essentieel beschouwt en er lijkt veel lokale variëteit te zijn tussen bijvoorbeeld de handhaving van haar- en kledingvoorschriften.¹⁰¹³ Na de heroprichting van het ministerie van Deugd en Ondeugd publiceerde dit ministerie een (reeds bestaande) gids met leefregels voor Afghanen en instructies voor Talibanstrijders met betrekking tot de handhaving van deze regels (voor meer informatie over dit ministerie, zie sectie 2.2.4).¹⁰¹⁴ Bronnen gaven aan dat de Taliban in Kaboel de eerste maanden in de praktijk geen strenge haar- en/of kledingvoorschriften voor mannen en vrouwen handhaafde,¹⁰¹⁵ vrouwen niet oplegde om begeleid door een mahram, een mannelijke begeleider, naar buiten te gaan (voor meer details over mahrams, zie sectie 4.1.13.6),¹⁰¹⁶ en dat het in bepaalde delen van Kaboel nog mogelijk was om als ongetrouwde man en vrouw koffie te gaan drinken.¹⁰¹⁷ Volgens het hoofd van handhaving voor het ministerie van Deugd en Ondeugd wilde het ministerie eerst beginnen met een campagne om mensen in steden te informeren en overtuigen van de nieuwe regels, maar was het mogelijk dat het ministerie op een gegeven moment over zou gaan op strengere handhaving.¹⁰¹⁸ Een reportage door *The New York Times* over een nieuwe politie-eenheid van de Taliban beschreef een incident waarbij Talibanagenten jongens sloegen die met hun vriendinnen een sjiietisch heiligdom bezochten dat werd bewaakt door deze eenheid.¹⁰¹⁹

4.1.11 Niet-moslims

Sinds enkele decennia is er geen census geweest in Afghanistan en daarom zijn er geen precieze gegevens beschikbaar over het aantal individuen dat tot religieuze minderheden behoort in Afghanistan.¹⁰²⁰ Afghanistan heeft van oudsher een gemeenschap van hindoes en sikhs en er zijn sinds enkele decennia ook bekeerde christenen in Afghanistan. Sikhs en hindoes konden hun geloof volgens de wet openlijk belijden maar werden in de praktijk reeds voor de machtsovername door de Taliban regelmatig slachtoffer van discriminatie en (soms ook dodelijk) geweld. Christenen konden reeds voor de val van Kaboel hun geloof alleen in het geheim

¹⁰¹¹ The Guardian, After the retreat: what now for Afghanistan?, 4 juli 2021.

¹⁰¹² Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

¹⁰¹³ NDTV, Taliban Say Burqa Not Mandatory For Women, Hijab Is, 17 augustus 2021.

¹⁰¹⁴ The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

¹⁰¹⁵ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 25 november 2021; Rolling Stone, The conquering militants govern by fear. Poverty deepens, and behind closed doors journalists are beaten and rumors of executions spread. A portrait of a country on the edge, 28 november 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁰¹⁶ Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

¹⁰¹⁷ Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; NOS, Correspondent Aletta Andre in Afghanistan: Hoe is het leven onder de Taliban?, 27 december 2021; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁰¹⁸ The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

¹⁰¹⁹ The New York Times, On Patrol: 12 Days With a Taliban Police Unit in Kabul, 28 januari 2022.

¹⁰²⁰ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina 7, 7 april 2021.

belijden, omdat zij anders geweld en uitstoting riskeerden.¹⁰²¹ Sinds de machtsovername door de Taliban zijn veel van de overgebleven sikhs en hindoes gevlucht,¹⁰²² en zijn christenen naar alle waarschijnlijkheid nog meer ondergronds gegaan.¹⁰²³

4.1.11.1 Sikhs en hindoes

Zoals het vorige ambtsbericht aangaf, zijn er geen berichten bekend over Afghaanse moslims die zich hebben bekeerd om hindoe of sikh te worden. Informatie over de situatie van moslims en sikhs in Afghanistan betreft dus de positie van individuen die sinds hun geboorte tot deze gemeenschap behoren.¹⁰²⁴

Verdere daling van het aantal sikhs en hindoes in Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban

De belangrijkste ontwikkeling gedurende 2020 en 2021 was de verdere daling van het aantal overgebleven sikhs en hindoes in Afghanistan. Dit is onderdeel van een langlopende trend. Bronnen geven aan dat het aantal hindoes en sikhs in Afghanistan verder is teruggelopen van zes- a zevenhonderd individuen aan het begin van 2020,¹⁰²⁵ naar vierhonderd sikhs en vijftig hindoes eind 2020.¹⁰²⁶ De Afghaanse autoriteiten hielpen hindoes en sikhs bij het verkrijgen van een paspoort en visa, zodat zij het land konden verlaten.¹⁰²⁷ Van de overgebleven sikhs en hindoes woonde het merendeel in Kaboel. Daarnaast waren er in 2020 nog enkele sikhs in Nangarhar, Paktia en Ghazni.¹⁰²⁸ Volgens USCIRF gaven sikh-leiders in 2020 aan dat de dreiging van opstandelingengroepen, een gebrek aan bescherming door de autoriteiten en meerdere aanvallen op de gemeenschap,¹⁰²⁹ de belangrijkste oorzaken voor emigratie waren gedurende dat jaar. Dit beeld week af van voorgaande jaren waarin sikh-leiders aangaven dat de belangrijkste oorzaak voor emigratie een gebrek aan werkgelegenheid was.¹⁰³⁰

Godsdienstvrijheid voor hindoes en sikhs in Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban

Sikhs en hindoes konden in principe – volgens de wet – in Afghanistan in het openbaar hun religie belijden voor de machtsovername door de Taliban. Hun vrijheid van religie bleef echter wel ingeperkt (voor meer details zie het vorige algemeen ambtsbericht).¹⁰³¹ Sikhs en hindoes mochten tempels bouwen en de Afghaanse overheid had geld beschikbaar gesteld voor het restaureren van bestaande gebedshuizen van verschillende religieuze groepen inclusief hindoes en sikhs.¹⁰³² Door het vertrek van veel sikhs en hindoes was het aantal tempels sterk gedaald, naar ongeveer zeventig locaties. Leiders van de sikh en hindoe-gemeenschap gaven

¹⁰²¹ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, 2021.

¹⁰²² News 18, In Goodwill Gesture, Taliban Sends 114 Afghan Sikhs to Delhi Today, 10 december 2021; USCIRF, Factsheet Afghanistan, oktober 2021.

¹⁰²³ Vertrouwelijke bron, 20 november 2021.

¹⁰²⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 79, november 2020.

¹⁰²⁵ The New York Times, India Offers Escape to Afghan Hindus and Sikhs Facing Attacks, 19 juli 2020; AP, Facing IS, last embattled Sikhs, Hindus leave Afghanistan, 27 september 2020.

¹⁰²⁶ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 3, 2021. Volgens USCIRF zijn de overgebleven vijftig hindoes alle zakenmannen van wie de familie in het buitenland woonachtig is.

¹⁰²⁷ USCIRF, Annual Report of The U.S. Commission on International Religious Freedom, pagina 11, april 2021.

¹⁰²⁸ Austria, Federal Office for Immigration and Asylum, Afghanistan Country Report Security Situation (EN), pagina 71, 14 december 2020; The New York Times, India Offers Escape to Afghan Hindus and Sikhs Facing Attacks, 19 juli 2020.

¹⁰²⁹ Het betrof vooral ISKP-aanslagen van voor deze verslagperiode. Voor meer informatie over aanvallen op sikhs en hindoes, zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 79, november 2020.

¹⁰³⁰ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 18, 2021.

¹⁰³¹ AP, Facing IS, last embattled Sikhs, Hindus leave Afghanistan, 27 september 2020; The New York Times, India Offers Escape to Afghan Hindus and Sikhs Facing Attacks, 19 juli 2020.

¹⁰³² USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 17, 2021.

daarnaast aan dat een gebrek aan voldoende bescherming door de Afghaanse autoriteiten van hun tempels en crematiegronden, hen belemmerde hun religie te belijden.¹⁰³³

Discriminatie van hindoes en sikhs in het dagelijks leven voor de machtsovername door de Taliban

In 2020 rapporteerden sikhs en hindoes nog steeds discriminatie door medeburgers bij onder andere het volgen van onderwijs en zoeken van een baan. Daarnaast hadden vooral sikhs last van discriminatie en pesterijen door andere burgers op straat, omdat zij gemakkelijk herkenbaar zijn door hun hoofdbedekking. Onteigening van bezit en land bleef ook een belangrijk probleem, mede doordat hindoes en sikhs discriminatie ervoeren in het Afghaanse rechtssysteem, met name in rechtszaken die betrekking hadden op de onteigening van land.¹⁰³⁴ Veel sikhs leefden in armoede en religieuze leiders gaven aan dat veel Afghaanse sikhs in tempels woonden en sliepen bij gebrek aan eigen huisvesting.¹⁰³⁵ Zoals het vorige ambtsbericht opmerkte, waren hindoes en sikhs vertegenwoordigd in het parlement en andere politieke functies. Dit was nog steeds het geval tot de machtsovername door de Taliban.¹⁰³⁶

De Taliban en hindoes en sikhs voor de machtsovername

De Taliban sprak zich voor de machtsovername op haar website uit tegen geweld tegen hindoes en sikhs en merkte daarbij op dat het beschermen van religieuze minderheden een religieuze verplichting is die niet werd nageleefd door de Afghaanse regering.¹⁰³⁷ Kort voordat de Taliban de macht overnam in geheel Afghanistan verwijderden lokale Talibanstrijders de heilige sikh-vlag van een sikhtempel in de provincie Paktia, gurdawara Thala Sahib, en vervingen deze door de Talibanvlag. De sikh-vlag werd later weer teruggeplaatst.¹⁰³⁸

Situatie voor hindoes en sikhs in India

Het merendeel van de sikhs en hindoes die in 2020 en 2021 Afghanistan verlieten, week uit naar India. India nam in 2019 de *Citizenship (Amendment) Act* aan, welke als doel heeft hindoeïstische, sikh, parsi, boeddhistische en christelijke vluchtelingen uit Afghanistan, Pakistan en Bangladesh van de Indiase nationaliteit te voorzien. Deze wet is echter alleen van toepassing op vluchtelingen die al in 2014 in India waren.¹⁰³⁹ Daarnaast hadden veel Afghaanse hindoes en sikhs die al voor 2014 in India waren, in januari 2021 nog geen verblijfsvergunning/nationaliteit verkregen, omdat de wet nog niet in werking getreden was.¹⁰⁴⁰ Eind mei 2021 nam de Indiase regering maatregelen om het proces voor aanvraag van een verblijfsvergunning te versnellen in een beperkt aantal districten.¹⁰⁴¹ Afghaanse sikhs en hindoes in India zonder verblijfsvergunning dienen een visum te hebben voor India. Dit visum dient periodiek verlengd te worden, wat een bureaucratisch, lastig en tijdrovend proces is

¹⁰³³ AP, Facing IS, last embattled Sikhs, Hindus leave Afghanistan, 27 september 2020; The New York Times, India Offers Escape to Afghan Hindus and Sikhs Facing Attacks, 19 juli 2020.

¹⁰³⁴ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina's 9, 11, april 2021.

¹⁰³⁵ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 55, april 2021.

¹⁰³⁶ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 12, april 2021; AP, Facing IS, last embattled Sikhs, Hindus leave Afghanistan, 27 september 2020.

¹⁰³⁷ MEMRI, Afghan Taliban Statement Opposes Equal Rights Or Share In Power For Non-Muslim Religious Minorities In Afghanistan, 8 juni 2021.

¹⁰³⁸ Republic World, In Afghanistan, Taliban Storms Into Karte Parwan Gurdwara; Vandalizes Holy Shrine, 5 oktober 2021.

¹⁰³⁹ Deutsche Welle, Afghanistan's Sikh refugees try to find a new home in India, 1 december 2020.

¹⁰⁴⁰ The Wire, Delay in CAA Implementation Leaves Hindu and Sikh Refugees in India Disconsolate, 8 januari 2021.

¹⁰⁴¹ India Today, Govt invites citizenship applications from non-Muslim refugees from Afghanistan, Pakistan, Bangladesh, 29 juni 2021.

volgens verschillende Afghaanse vluchtelingen.¹⁰⁴² De in 2020 en 2021 gearriveerde hindoes en sikhs leefden onder moeilijke socio-economische omstandigheden.¹⁰⁴³ In het voorjaar van 2021 berichtten media dat veertig hindoe en sikh- families waren teruggekeerd vanuit India naar Afghanistan wegens de vele problemen die zij in India ondervonden.¹⁰⁴⁴

Situatie van hindoes en sikhs na de machtsovername door de Taliban

Na de machtsovername door de Taliban evacueerde India in eerste instantie 67 sikhs en hindoes naar India,¹⁰⁴⁵ onder wie de twee parlementsleden Anarkali Honaryar en Narendra Singh Khals.¹⁰⁴⁶ Er waren echter 140 hindoes en sikhs die wilden evacueren, maar die er niet in slaagden het vliegveld te bereiken.¹⁰⁴⁷ Een groot deel van de in Afghanistan achtergebleven sikhs zocht daarna in eerste instantie toevlucht tot de gurdawara (gebedshuis) Dashmesh Pita in de wijk Karte Parwan in Kaboel.¹⁰⁴⁸ Daar bezochten vertegenwoordigers van de Taliban de gemeenschap met het verzoek Afghanistan niet te verlaten, aldus USCIRF.¹⁰⁴⁹ De Taliban gaf echter ook in augustus 2021 aan bereid te zijn om hindoes en sikhs die naar India wilden vertrekken van identiteitsdocumenten te voorzien.¹⁰⁵⁰ Na enkele weken keerden veel van de individuen in de gurdawara terug naar hun eigen huizen om hun dagelijkse activiteiten te hervatten.¹⁰⁵¹ Begin oktober intimideerden zwaarbewapende Talibanstrijders achtergebleven sikhs en hindoes in de gurdawara Dashmesh Pita nadat zij het heiligdom binnengedrongen waren.¹⁰⁵² Op 10 december 2021 evacueerde India meer dan honderd personen vanuit Afghanistan, onder wie voornamelijk hindoes en sikhs. Zij namen ook een aantal heilige boeken naar India mee.¹⁰⁵³ Volgens *News 18* bleven er na deze evacuatie nog ongeveer driehonderd hindoes en sikhs over in Afghanistan.¹⁰⁵⁴ USCIRF stelde in oktober –voor de laatste evacuatie – dat er nog 250 sikhs en hindoes in Afghanistan waren.¹⁰⁵⁵

4.1.11.2

Christenen

Zoals het vorige ambtsbericht aangaf zijn vrijwel alle christelijke Afghanen middels bekering tot deze geloofsgemeenschap gaan behoren.¹⁰⁵⁶ Een rapport van Landinfo over christenen in Afghanistan uit 2021 bevestigde dit beeld, maar stelde dat er nu een 'tweede generatie' christenen bestaat, oftewel Afghaanse kinderen van bekeerde ouders.¹⁰⁵⁷ Volgens officiële cijfers van voor de machtsovername door de Taliban waren er geen christenen in Afghanistan behalve buitenlandse diplomaten en humanitair werkers, aldus *World Watch Research*.¹⁰⁵⁸ Andere bronnen gaven ook

¹⁰⁴² The Wire, Delay in CAA Implementation Leaves Hindu and Sikh Refugees in India Disconsolate, 8 januari 2021

¹⁰⁴³ Deutsche Welle, Afghanistan's Sikh refugees try to find a new home in India, 1 december 2020; The Indian Express, A year after Kabul attack, Afghan Sikhs long for a settled life, 25 maart 2021; TOLO News, 30 Afghans Died From COVID-19 in India: Envoy, 26 april 2021.

¹⁰⁴⁴ RFE/RL, Bucking A Trend, Afghan Hindu and Sikh Families Return From India Exile, 27 mei 2021. VOA News, Afghan Hindus, Sikhs in Limbo While Stuck in India, 10 juni 2021.

¹⁰⁴⁵ News 18, In Goodwill Gesture, Taliban Sends 114 Afghan Sikhs to Delhi Today, 10 december 2021.

¹⁰⁴⁶ WION, Worries mount under Taliban rule as Kabul's Gurudwara vandalized, 6 oktober 2021.

¹⁰⁴⁷ The Times of India, Afghan Sikhs, Hindus sheltering at Kabul gurdwara return home, 31 augustus 2021.

¹⁰⁴⁸ News Gram, What about Sikhs and Hindus in Afghanistan?, 26 november 2021.

¹⁰⁴⁹ USCIRF, Factsheet Afghanistan, oktober 2021.

¹⁰⁵⁰ The Times of India, Afghan Sikhs, Hindus sheltering at Kabul gurdwara return home, 31 augustus 2021.

¹⁰⁵¹ The Times of India, Afghan Sikhs, Hindus sheltering at Kabul gurdwara return home, 31 augustus 2021.

¹⁰⁵² ANI, Taliban special unit forcibly enters Gurdwara in Kabul, intimidate community members: Reports, 15 oktober 2021; WION, Worries mount under Taliban rule as Kabul's Gurudwara vandalized, 6 oktober 2021; Republic World, In Afghanistan, Taliban Storms Into Karte Parwan Gurdwara; Vandalizes Holy Shrine, 5 oktober 2021; USCIRF, Factsheet Afghanistan, oktober 2021.

¹⁰⁵³ Hindustan Times, Special chartered flight from Kabul to land in Delhi with Afghan Sikhs, Hindus & Indians today, 10 december 2021.

¹⁰⁵⁴ News 18, In Goodwill Gesture, Taliban Sends 114 Afghan Sikhs to Delhi Today, 10 december 2021.

¹⁰⁵⁵ USCIRF, Factsheet Afghanistan, oktober 2021.

¹⁰⁵⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 80, november 2020.

¹⁰⁵⁷ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina's 12-13, 7 april 2021.

¹⁰⁵⁸ World Watch Research, Afghanistan: Full Country Dossier, pagina 10, februari 2021.

aan dat er geen betrouwbare cijfers beschikbaar waren over het aantal christenen in Afghanistan.¹⁰⁵⁹ Landinfo stelde dat schattingen uiteenliepen van enkele tientallen tot enkele duizenden personen.¹⁰⁶⁰ Er bestonden ook geen cijfers over het aantal Afghaanse kinderen van bekeerde christelijke ouders. Deze onzekerheid over het aantal bekeerde christenen in Afghanistan vloeide voort uit het feit dat christelijke bekeerlingen hun geloof in het geheim belijden uit angst voor vervolging.¹⁰⁶¹ De meeste bekeerde christenen in Afghanistan zijn protestants/evangelisch en vooral woonachtig in steden. Het merendeel van de informatie die beschikbaar is over Afghaanse christenen is volgens Landinfo gebaseerd op aannames over de houding van autoriteiten en de maatschappij jegens bekeerlingen.¹⁰⁶²

Bekering en de wet

Het vorige ambtsbericht bevatte een uitgebreide bespreking van het juridisch kader op het vlak van afvalligheid. De Afghaanse wetgeving kende – voor de machtswisseling – geen bepalingen die direct betrekking hadden op afvalligheid. Artikel 130 van de grondwet gaf echter aan dat in het geval dat de grondwet en de wet geen uitsluitel bieden bij bepaalde mogelijke misdrijven, de rechtbanken het islamitisch recht (sharia) en de islamitische jurisprudentie van de Hanafitische school moesten toepassen (of sjiiitische jurisprudentie wanneer alle betrokken partijen sjiiet zijn). Afvalligheid is onder zowel soennitische als sjiiitische interpretaties van het islamitische strafrecht een ernstig vergrijp waar de doodstraf op staat voor mannelijke bekeerlingen. Vrouwelijke bekeerlingen kunnen worden bestraft met levenslange opsluiting,¹⁰⁶³ en/of zweepslagen.¹⁰⁶⁴ Rechter konden er echter ook voor kiezen om minder zware straffen op te leggen.¹⁰⁶⁵ Op het proberen te bekeren van anderen staan dezelfde straffen volgens de sharia.¹⁰⁶⁶ Volgens de geldende interpretaties van het islamitisch strafrecht heeft een verdachte bekeerling het recht om zijn bekering tijdens een rechtszaak terug te draaien om strafrechtelijke vervolging af te wenden.¹⁰⁶⁷

Strafrechtelijke vervolging van bekeerlingen voor de machtsovername door de Taliban¹⁰⁶⁸

Volgens USCIRF waren er geen berichten in 2020 over gevallen waarbij de Afghaanse overheid was overgegaan tot strafrechtelijke vervolging van bekeerlingen.¹⁰⁶⁹ Landinfo gaf aan dat de laatste rechtszaak tegen een (vermeende) bekeerling plaatsvond in 2004, maar dat deze zaak niet leidde tot een vonnis, omdat de zaak verworpen werd onder verwijzing naar de zwakbegaafdheid van de verdachte.¹⁰⁷⁰ Dit betekent dat sinds de val van de Taliban in 2001 niemand in

¹⁰⁵⁹ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 4, 2021; Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina's 4, 11-12, 7 april 2021.

¹⁰⁶⁰ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina's 4, 11-12, 7 april 2021.

¹⁰⁶¹ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 16, 2021.

¹⁰⁶² Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, 7 april 2021

¹⁰⁶³ Voor meer details, zie: Ministerie van Buitenlandse zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina's 61-62, november 2021.

¹⁰⁶⁴ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina 23, 7 april 2021. Volgens de Hanafi-school dienen deze zweepslagen elke drie dagen toegebracht te worden en volgens de sjiiitische Ja'Fari jurisprudentie elke dag. Kinderen, hermafrodieten (tweeslachtige individuen) en moslims die geen moslim bij geboorte waren kunnen niet ter dood veroordeeld worden.

¹⁰⁶⁵ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 5, 2021.

¹⁰⁶⁶ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 6, 2021.

¹⁰⁶⁷ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina's 29-30, 7 april 2021

¹⁰⁶⁸ Voor meer details, zie: Ministerie van Buitenlandse zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina's 61-62, november 2021

¹⁰⁶⁹ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 6, 2021.

¹⁰⁷⁰ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina's 29-30, 7 april 2021.

Afghanistan tot de doodstraf is veroordeeld op basis van zijn bekering tot het christendom.¹⁰⁷¹

De maatschappelijke houding jegens christelijke bekeerlingen voor de machtsovername door de Taliban

Bekering kon reeds voor de machtsovername door de Taliban niet op maatschappelijke acceptatie rekenen in Afghanistan,¹⁰⁷² omdat het wordt gezien als een belediging van de islamitische waarden die ten grondslag liggen aan de Afghaanse maatschappij, aldus Landinfo.¹⁰⁷³ World Watch Research geeft aan dat bekering tot het christendom wordt geassocieerd met Westerse waarden.¹⁰⁷⁴ Familieleden vormen het grootste risico voor bekeerlingen die hun bekering geheim willen houden, omdat de sociale controle zeer hoog is en er weinig sprake van privacy is.¹⁰⁷⁵ Behalve dat bekeerde christenen het risico liepen om door de familie uitgestoten te worden,¹⁰⁷⁶ was er volgens USCIRF ook sprake van bedreiging – inclusief doodsbedreigingen – door familieleden aan het adres van bekeerlingen.¹⁰⁷⁷ Een bron gaf echter aan dat uitstoting de meest voorkomende reactie op een bekend geworden bekering was.¹⁰⁷⁸ Andere mogelijke consequenties van het bekend worden van een bekering waren ontbinding van huwelijken,¹⁰⁷⁹ onteigening en onterving alsmede verlies van het ouderlijk gezag.¹⁰⁸⁰ De geraadpleegde bronnen maakten geen verwijzingen naar concrete (recente) gevallen waarin christenen aan dit soort straffen waren onderworpen. Landinfo gaf aan dat sommige families bekering zullen accepteren op voorwaarde dat de bekering niet publiekelijk bekend wordt met het oog op het beschermen van de eer van de familie.¹⁰⁸¹ Christenen liepen ook het risico om het slachtoffer te worden van geweld en uitsluiting door de bredere gemeenschap en van diensten zoals gezondheidszorg,¹⁰⁸² tot ontslag,¹⁰⁸³ en een zwakkere juridische positie in eigendomsconflicten.¹⁰⁸⁴ Ook hier gold dat de geraadpleegde bronnen geen concrete (recente) gevallen identificeerden waarin christenen in de praktijk dergelijke consequenties ondervonden ten gevolge van hun levensovertuiging.

De situatie bij terugkeer van christenen die bekeerd zijn in het buitenland

De geraadpleegde bronnen bevatten geen informatie over de specifieke lotgevallen van individuen die tot het christendom waren bekeerd in het buitenland en vervolgens zijn teruggekeerd naar Afghanistan. Het is aannemelijk dat wanneer het bekend werd dat iemand tot het christendom was bekeerd in het buitenland hij of zij aan dezelfde sancties werd onderworpen als personen die zich in Afghanistan hadden bekeerd. Volgens Landinfo was het onwaarschijnlijk dat informatie over een asielprocedure bekend werd bij terugkeer in Afghanistan, tenzij de terugkeerder deze informatie zelf bekend maakte.¹⁰⁸⁵ Een bron stelde dat veel Afghanen die in

¹⁰⁷¹ Na deze zaak hebben de Afghaanse autoriteiten in 2010 nog twintig personen gearresteerd op verdenking van pogingen om anderen te bekeren. Op twee arrestanten na zijn deze individuen snel weer in vrijheid gesteld. De twee overgebleven verdachten zijn na enkele maanden opsluiting in vrijheid gesteld zonder dat er een zaak tegen hen werd aangespannen. Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina's 29-30, 7 april 2021.

¹⁰⁷² Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 80, november 2020.

¹⁰⁷³ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina 8, 7 april 2021.

¹⁰⁷⁴ World Watch Research, Afghanistan: Full Country Dossier, pagina 24, februari 2021.

¹⁰⁷⁵ World Watch Research, Afghanistan: Full Country Dossier, pagina's 29-30, februari 2021.

¹⁰⁷⁶ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina 14, 7 april 2021; World Watch Research, Afghanistan: Full Country Dossier, pagina's 29-30, februari 2021.

¹⁰⁷⁷ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 16, 2021.

¹⁰⁷⁸ Vertrouwelijke bron, 22 augustus 2021.

¹⁰⁷⁹ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 9, 2021.

¹⁰⁸⁰ World Watch Research, Afghanistan: Full Country Dossier, pagina 31, februari 2021.

¹⁰⁸¹ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina 15, 7 april 2021.

¹⁰⁸² World Watch Research, Afghanistan: Full Country Dossier, pagina 32, februari 2021.

¹⁰⁸³ USCIRF, AFGHANISTAN 2020 INTERNATIONAL RELIGIOUS FREEDOM REPORT, pagina 9, 2021.

¹⁰⁸⁴ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina's 26-27, 7 april 2021.

¹⁰⁸⁵ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina's 26-27, 7 april 2021.

Europa zijn geweest, sowieso werden verdacht van het niet naleven van islamitische normen en zelfs bekering, omdat veel Afghanen dachten dat het alleen mogelijk is om asiel te krijgen door je te bekeren.¹⁰⁸⁶ Een andere bron bevestigde dat conservatieve elementen in de Afghaanse samenleving elk contact met 'het Westen' als verdacht zagen, omdat dit Afghanen blootstelde aan het christendom.¹⁰⁸⁷ Bronnen verschilden van inzicht over de consequenties van het bekend worden van een bekering in het buitenland. Volgens een aantal bronnen die werden geraadpleegd door Landinfo bestond er wel een zekere mate van begrip in de Afghaanse samenleving voor het aanvoeren om strategische redenen van bekering om de kans op toelating elders te vergroten.¹⁰⁸⁸ Andere bronnen die werden geraadpleegd door Landinfo gaven echter aan dat het afhing van de familie en gemeenschap waar de (strategische) bekeerling vandaan kwam, of deze optie bestond.¹⁰⁸⁹ Een andere bron gaf aan dat teruggekeerde Afghanen die verdacht werden van bekering wel een groot risico liepen op represailles door de familie, de bredere gemeenschap en/of islamitische groeperingen als de Taliban en ISKP (voor meer details zie hoofdstuk 6 over terugkeer).¹⁰⁹⁰

De situatie van christenen na de machtsovername door de Taliban

Christenen waren reeds een onzichtbare groep in Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban. Volgens christelijke belangenbehartigers zijn veel (vermeende) christenen na de machtsovername door de Taliban ondergedoken na bedreigende telefoontjes of huiszoekingen door Talibanstrijders.¹⁰⁹¹ Een bron bevestigde dat veel christenen ondergedoken zaten en hun telefoons – uit voorzorg – hadden weggegooid. Talibanstrijders zouden telefoons van (vermeende) christenen checken om te kijken of er Bijbelse teksten mee gedownload waren.¹⁰⁹² Sommige christenen waren volgens deze bron het land ontvlucht.¹⁰⁹³ Deze bron gaf aan dat de Taliban op dit moment niet geïnteresseerd leek in de vervolging van christenen via shariarechtbanken, maar dat zij wel bezig was om (netwerken van) christenen te traceren. Het deed dit onder meer via achtergebleven documenten van de vorige regering en internationale troepen, of via telefoonverkeer tussen gevluchte en achtergebleven christenen. Deze inspanningen hadden volgens de bron geleid tot enkele ontvoeringen van christenen.¹⁰⁹⁴ Een andere bron gaf aan niet op de hoogte te zijn van gevallen van strafrechtelijke vervolging van (vermeende) christenen sinds de machtsovername door de Taliban.¹⁰⁹⁵ Volgens *Voice of Martyrs Canada* vormde 'ontmaskering' door familieleden onder het nieuwe bewind nog steeds het grootste risico voor christenen in Afghanistan.¹⁰⁹⁶

4.1.12 *Schoolgaande kinderen*

Schoolgaande kinderen voor de machtsovername door de Taliban

¹⁰⁸⁶ Vertrouwelijke bron, 5 juli 2021.

¹⁰⁸⁷ Vertrouwelijke bron, 22 augustus 2021.

¹⁰⁸⁸ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina 35, 7 april 2021.

¹⁰⁸⁹ Landinfo, Afghanistan The situation of Christian converts, pagina 35, 7 april 2021.

¹⁰⁹⁰ Vertrouwelijke bron, 5 juli 2021.

¹⁰⁹¹ UCA News, Prayers in Italy for abandoned Catholic mission in Afghanistan, 22 december 2021; UCA News, Dangers multiply for Afghan Christians under Taliban rule, 8 september 2021; USCIRF, Factsheet Afghanistan, oktober 2021; USCIRF, Christians in Extreme Danger in Afghanistan, 28 januari 2022.

¹⁰⁹² UCA News, Dangers multiply for Afghan Christians under Taliban rule, 8 september 2021.

¹⁰⁹³ Vertrouwelijke bron, 20 november 2021.

¹⁰⁹⁴ Vertrouwelijke bron, 20 november 2021. Zie ook: PIME Asia News, Ali Ehsani: 'Christians already attacked in Kabul', 13 augustus 2021.

¹⁰⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁰⁹⁶ UCA News, Dangers multiply for Afghan Christians under Taliban rule, 8 september 2021.

In 2019 waren er ongeveer zestien miljoen kinderen onder de veertien jaar in Afghanistan.¹⁰⁹⁷ In Afghanistan gold een leerplicht voor kinderen tussen de zeven en vijftien jaar voor de machtsovername door de Taliban. Kinderen zitten op de basisschool van hun zevende tot hun twaalfde en gaan naar de middelbare school tussen hun dertiende en achttiende. Volgens data van het voormalige Afghaanse ministerie van Onderwijs volgden in 2019 iets meer dan 2,5 miljoen meisjes en vier miljoen jongens basisonderwijs.¹⁰⁹⁸ Het aandeel meisjes op het totaal aantal leerlingen nam sterk af vanaf de middelbare school. Na de zesde klas viel tussen de 70 en 82% van de vrouwelijke leerlingen uit.¹⁰⁹⁹ Er zaten in 2019 iets meer dan een miljoen meisjes en twee miljoen jongens op de middelbare school.¹¹⁰⁰ Hoewel er onder de vorige regering veel meer kinderen onderwijs genoten dan ten tijde van het eerdere Talibanregime, toen ongeveer 900.000 kinderen onder wie vrijwel geen meisjes, naar school gingen, is sinds 2015 het aantal schoolgaande kinderen niet meer gestegen.¹¹⁰¹

Onderwijs op het platteland

Er bestond voor de val van Kaboel een groot verschil tussen stedelijke en rurale gebieden wat betreft de toegang tot het onderwijs. Meisjes uit rurale gebieden vormden relatief gezien de grootste groep van leerplichtige kinderen die uitgesloten waren van onderwijs, aldus UNICEF.¹¹⁰² Data uit 2017 lieten zien dat met name in de provincies Helmand, Wardak, Kandahar, Zabul, Paktika en Uruzgan het percentage schoolgaande meisjes tussen de zeven en zeventien jaar zeer laag was; namelijk vijftien procent of minder.¹¹⁰³ De provincies waar veel meisjes van onderwijs uitgesloten waren, werden voornamelijk bewoond door Pashtoens, golden als conservatief, en behoorden ook tot de meest onveilige provincies van Afghanistan.¹¹⁰⁴ Op het platteland in Afghanistan werd (informeel) gemeenschapsonderwijs aangeboden door vrijwilligers vanuit hun eigen huizen om met name meisjes toch enige mate van onderwijs te verschaffen. Dit type onderwijs was voor de machtsovername door de Taliban onderdeel van het formele Afghaanse onderwijssysteem.¹¹⁰⁵

Onderwijs voor meisjes in gebieden die reeds onder controle van de Taliban stonden

Zoals werd aangegeven in het vorige ambtsbericht, stelde de Taliban reeds voor de machtsovername dat zij niet langer tegenstander was van alle vormen van onderwijs aan meisjes. Volgens het *Overseas Development Institute* (ODI), een onderzoeksorganisatie op het vlak van internationale aangelegenheden,¹¹⁰⁶ bestond er veel onenigheid binnen de Taliban over de houding jegens onderwijs in het algemeen en meer specifiek over onderwijs voor meisjes.¹¹⁰⁷ In december 2020 stond de Taliban UNICEF toe om vierduizend informele gemeenschapsscholen te

¹⁰⁹⁷ UNESCO, Afghanistan – Education and Literacy, laatst geraadpleegd op 14 mei 2021.

¹⁰⁹⁸ Afghaanse ministerie van Onderwijs, geciteerd in: SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina's 63-66, februari 2021.

¹⁰⁹⁹ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹¹⁰⁰ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina's 63-66, februari 2021.

¹¹⁰¹ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina's 63-66, februari 2021.

¹¹⁰² Government of Afghanistan, Ministry of Education, United Nations Children's Fund, and Samuel Hall, All in School and Learning: Global Initiative on Out-Of-School Children—Afghanistan Country Study, pagina's 20-21, 2018.

¹¹⁰³ Government of Afghanistan, Ministry of Education, United Nations Children's Fund, and Samuel Hall, All in School and Learning: Global Initiative on Out-Of-School Children—Afghanistan Country Study, pagina 33, 2018.

¹¹⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹¹⁰⁵ Afghanistan, Community Based Education Policy, 2019.

¹¹⁰⁶ Voor meer informatie, zie: odi.org.

¹¹⁰⁷ ODI, Taliban attitudes and policies towards education, februari 2021.

openen in twintig provincies.¹¹⁰⁸ Op veel plekken in gebieden waar de Taliban al langer aan de macht was, hadden meisjes echter geen toegang tot onderwijs, omdat lokale Talibanleiders geen onderwijs aan meisjes toestonden.¹¹⁰⁹ Kinderen (jongens en meisjes) mochten ook niet naar school van hun ouders vanwege de veiligheidsrisico's in veel van deze gebieden.¹¹¹⁰ Traditionele normen beperkten ook de toegang van meisjes tot onderwijs.¹¹¹¹ Zoals het vorige ambtsbericht reeds opmerkte, bleef middelbaar onderwijs ontoegankelijk voor meisjes in vrijwel alle gebieden die reeds onder controle van de Taliban stonden.¹¹¹² Anekdotisch bewijs liet echter zien dat in sommige gebieden onder controle van de Taliban, de Taliban dit verbod op middelbaar onderwijs wel handhaafde voor meisjes die tot de Pashtoens behoren, maar niet voor meisjes die tot andere etnische groepen zoals de Hazara's behoren.¹¹¹³

Veiligheidsrisico's voor schoolgaande kinderen

Onveiligheid leidde tot de sluiting van scholen en de dood van leerkrachten en leerlingen. Tussen 2003 en 2020 sloten vierduizend scholen vanwege onveiligheid.¹¹¹⁴ In 2020 leidde geweld tot de sluiting van 258 nieuwe scholen met als resultaat dat 122.679 kinderen (83.984 jongens en 38.695 meisjes) geen toegang meer hadden tot onderwijs. Meer dan de helft van deze scholen was gevestigd in het zuiden van Afghanistan en 31% in het noorden.¹¹¹⁵ In de eerste helft van 2021 vonden zestien gerichte aanslagen op scholen en onderwijspersoneel plaats, waaronder de grootschalige aanslag op de Hazara-meisjesschool in Kaboel (zie sectie 1.4.2.3). Ook was er sprake van 26 incidenten waarbij scholen of onderwijspersoneel per ongeluk door het gewapend geweld getroffen werden.¹¹¹⁶ Opstandelingengroepen, met name de Taliban, waren verantwoordelijk voor tweeëntwintig aanvallen tegen scholen in 2020.¹¹¹⁷ Het merendeel van deze aanvallen was gericht. Overheidstroepen waren verantwoordelijk voor twintig incidenten waarbij scholen, leerlingen of onderwijspersoneel betrokken waren. In achttien gevallen betrof het *collateral damage*, oftewel bijkomende schade.¹¹¹⁸

Basis- en middelbaar onderwijs voor meisjes sinds de machtsovername door de Taliban

Sinds de machtsovername door de Taliban hebben basisscholen hun deuren weer geopend voor jongens en meisjes, maar blijft middelbaar onderwijs in grote mate ontoegankelijk voor meisjes. Kort na de machtsovername door de Taliban was de situatie met betrekking tot scholing voor meisjes zeer onduidelijk. Volgens UNICEF waren publieke scholen in augustus 2021 gesloten vanwege de vakantie of vanwege maatregelen om Covid-19 tegen te gaan. Er vonden in augustus wel middelbare

¹¹⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021; VOA News, Rare UN-Taliban Agreement to Set Up 4,000 Schools in Insurgent-Held Afghan Territory, 19 december 2020.

¹¹⁰⁹ The Washington Post, Why the Taliban agreed to let more girls in Afghanistan go to school, 6 januari 2021.

¹¹¹⁰ The Liaison Office, Ten Years Later: An Assessment of Uruzgan Province a Decade After the Dutch Military Departure, pagina's 15-16, november 2020; The Guardian, After the retreat: what now for Afghanistan?, 4 juli 2021; The New York Times, For Afghan Women, Taliban Stir Fears of Return to a Repressive Past, 17 augustus 2021.

¹¹¹¹ UNICEF Afghanistan, Education, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 4 maart 2022.

¹¹¹² VOA News, Rare UN-Taliban Agreement to Set Up 4,000 Schools in Insurgent-Held Afghan Territory, 19 december 2020. Zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan 2020, pagina 92, november 2021.

¹¹¹³ ZEIT Magazin (via European Press Prize), Among the Taliban, november 2020.

¹¹¹⁴ Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹¹¹⁵ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 38-39, februari 2021.

¹¹¹⁶ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Midyear Update: 1 January to 30 June 2021, pagina 11, 26 juli 2021.

¹¹¹⁷ In zeventien gevallen was de Taliban verantwoordelijk en in twee gevallen ISKP.

¹¹¹⁸ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 38-39, februari 2021

schoolexamens plaats.¹¹¹⁹ Volgens *De Volkskrant* mochten meisjes in Herat en Uruzgan deelnemen aan deze examens,¹¹²⁰ maar volgens *TOLO News* verbood de Taliban dit aan meisjes in verschillende districten van Badakhshan op straffe van een boete van 40.000 afghani (ca. 380 euro).¹¹²¹ Enkele dagen later werden de scholen weer gesloten.

Halverwege september opende de Taliban middelbare scholen voor jongens, maar maakte het geen melding over de toekomst van vrouwelijke middelbare scholieren.¹¹²² Vanaf eind 2021 hadden de meeste Afgaanse scholieren wintervakantie voor drie maanden.¹¹²³ Een Talibandecreet over de positie van vrouwen van begin december bevatte geen informatie over het recht van meisjes om naar de middelbare school te gaan.¹¹²⁴ Navraag door de *BBC* bij de *de facto* onderminister van Onderwijs in december leerde dat de Taliban niet van plan was meisjes toe te staan naar de middelbare school te gaan tot de aankondiging van nieuw beleid op dit vlak in 2022.¹¹²⁵ Andere Talibanvertegenwoordigers gaven aan dat de Taliban van plan was meisjes wel toe te staan naar de middelbare school en universiteit te gaan,¹¹²⁶ mits meisjes en jongens gescheiden zouden zijn.¹¹²⁷ Volgens commentatoren was dit een bedenkelijk excuus om scholen nog niet te openen, omdat op de meeste plekken in Afghanistan jongens en meisjes sowieso gescheiden middelbaar onderwijs genoten.¹¹²⁸ Op 17 januari 2022 kondigde Zabihullah Mujahid, de woordvoerder van de *de facto* regering en de *de facto* viceminister van Cultuur en Informatie, aan dat op 21 maart 2022 alle scholen voor meisjes zullen openen.¹¹²⁹ Op 23 maart 2021 kondigde het *de facto* ministerie van Onderwijs aan dat middelbare scholen toch gesloten zouden blijven voor meisjes totdat een systeem opgezet zou zijn voor middelbaar onderwijs voor meisjes dat in lijn is met de sharia en Afgaanse culturele normen.¹¹³⁰

In de praktijk gingen sommige meisjes gedurende de laatste maanden van 2021 wel naar de middelbare school.¹¹³¹ Volgens de *BBC* waren in de provincies Herat, Zabul, Sar-e Pul, Jawzjan, Balkh, Kunduz en Samangan (sommige) middelbare scholen voor meisjes open.¹¹³² Tegelijkertijd mochten vrouwelijke leerlingen op middelbare

¹¹¹⁹ UNICEF, Afghanistan Humanitarian Situation Report: 1 August -20 August 2021, ongedateerd.

¹¹²⁰ *De Volkskrant*, Getuigenissen van een bestaan onder de Taliban: 'Ik hoor dat ze me zoeken. Ze gaan van huis tot huis', 24 augustus 2021.

¹¹²¹ *TOLO News*, Taliban Prevents Girls from Taking Entrance Exams, 22 augustus 2021.

¹¹²² *The Washington Post*, Taliban reopens high school for boys, but makes no mention of female students, 17 september 2021; *Al Jazeera*, Taliban says classes resume for Afghan boys, no mention of girls, 17 september 2021.

¹¹²³ *VOA News*, Unique Effort Reopens Girls' Schools in an Afghan Province, 1 december 2021.

¹¹²⁴ *Al Jazeera*, Taliban bans forced marriage of women in Afghanistan, 3 december 2021.

¹¹²⁵ *BBC*, Afghanistan: Girls' despair as Taliban confirm secondary school ban, 8 december 2021.

¹¹²⁶ *EFE*, All Afghan girls to return to school after winter break: Taliban official, 19 december 2021; *NPR*, What the Taliban really want from the world, in their own words, 15 december 2021.

¹¹²⁷ *NPR*, What the Taliban really want from the world, in their own words, 15 december 2021; *TOLO News*, Afghan Girls Lament 'Worst Year' for Students, 26 december 2021. Zie ook: *WION*, Afghan education minister says co-education is against Islamic values, 26 december 2021.

¹¹²⁸ *New Lines Magazine*, Is This the Future of Taliban Rule?, 13 december 2021.

¹¹²⁹ *Al Jazeera*, Taliban says all Afghan girls will be back in school by March, 17 januari 2022.

¹¹³⁰ *Bakhtar News Agency* (Twitter), Announcement by the Education Ministry: The Ministry of Education notifies all girls' schools and high schools above sixth grade that lessons in these schools and high schools have been postponed until further notice. When a comprehensive system in accordance with Sharia law and Afghan tradition and culture is established, the schools will be officially notified by the leadership of the Islamic Emirate. (پوهنې د څښکونکي پورې تړلي امر تر درسونو لیسو او مکاتبو د یادو چې کپړي ورکول خبر دي پورته څخه ټولګي شپږم له چې ته لیسو او ښوونځیو هغو ټولو نجونو د څښکونکي وزارت خبر رسماً ته لیسو او مکاتبو به... بیا وشي حکم مشرتابه د امارت داسلامي او جوړه طرحه جامع سمه سره کلتور او دود افغاني او شریعت له اړه دي په چې کله هر څه خبر وشي ورکول), 23 maart 2022. Zie ook: *Reuters*, Taliban orders girl high schools remain closed, leaving students in tears, 23 maart 2022; *ANP*, Afgaanse meisjes toch nog niet terug naar middelbare school, 23 maart 2022.

¹¹³¹ *The New York Times*, Taliban Allow Girls to Return to Some High Schools, but With Big Caveats, 3 november 2021.

¹¹³² *BBC*, Afghanistan: Girls' despair as Taliban confirm secondary school ban, 8 december 2021.

scholen in Herat in november niet deelnemen aan jaarlijkse examens.¹¹³³ Op provinciaal niveau hebben sommige lokale Talibanbestuurders scholen die opengingen voor meisjes weer gesloten, aldus de *BBC*.¹¹³⁴ Ook in provincies waar middelbare scholen wel open waren voor meisjes hielden ouders hun dochters soms thuis, bijvoorbeeld omdat ze bang waren voor de reactie van de Taliban,¹¹³⁵ of vanwege de humanitaire crisis.¹¹³⁶ De humanitaire crisis had ook negatieve gevolgen voor mannelijke deelname aan middelbaar onderwijs en deelname aan basisschoolonderwijs door zowel jongens als meisjes.¹¹³⁷ Ten slotte gaf een bron aan dat een tekort aan mannelijke leraren in Kaboel ervoor zorgt dat veel jongens ook niet naar de middelbare school konden, omdat zij geen les mogen hebben van vrouwelijke docenten.¹¹³⁸

Universitair onderwijs voor meisjes

Op 2 februari 2022 gingen openbare Afghaanse universiteiten voor het eerst sinds de machtsovername door de Taliban weer open voor zowel mannen als vrouwen. Het betrof universiteiten in de volgende zes provincies: Kandahar, Helmand, Nimroz, Farah, Laghman en Nangarhar. Volgens *ANP* waren er de eerste dag weinig studentes te zien, maar had de Taliban in Laghman bijvoorbeeld wel maatregelen getroffen om gescheiden onderwijs mogelijk te maken en zodoende dus deelname van vrouwen aan universitair onderwijs te faciliteren.¹¹³⁹ Een bron binnen de *de facto* regering stelde dat universiteiten konden kiezen op welke manieren ze gendersegregatie wilden doorvoeren: op verschillende tijden lesgeven aan mannen en vrouwen of lesgeven aan mannen en vrouwen in verschillende lokalen.¹¹⁴⁰ De opening van universiteiten in de andere, koudere, provincies stond gepland voor eind februari; na het einde van het winterseizoen.¹¹⁴¹ *VOA News* berichtte op 26 februari dat openbare universiteiten door het gehele land inderdaad de deuren voor mannelijke en vrouwelijke studenten geopend hadden. Mannen en vrouwen hadden gescheiden les, veel professoren waren afwezig en vrouwen moesten hijabs dragen.¹¹⁴²

4.1.13

Vrouwen

De positie van Afghaanse vrouwen verbeterde de afgelopen twintig jaar sterk. Er bestonden grote verschillen tussen de situatie van Afghaanse vrouwen op het platteland en in de stad, en tussen districten die wel en niet onder controle stonden van de Taliban. Na de machtsovername stelde de Taliban dat vrouwen meer rechten zouden krijgen dan in het verleden en dat de Taliban al hun rechten zou garanderen 'binnen de grenzen van de islam'.¹¹⁴³ In de maanden die volgden mochten meisjes in de meeste provincies van Afghanistan niet naar de middelbare school (zie vorige sectie voor details) en sommeerde de Taliban vrouwelijke ambtenaren – met uitzondering van enkele essentiële beroepsgroepen – om thuis te blijven. Ook is het systeem van diensten en opvangtehuizen om vrouwelijke slachtoffers van geweld te

¹¹³³ New Lines Magazine, *Is This the Future of Taliban Rule?*, 13 december 2021.

¹¹³⁴ BBC, *Afghanistan: Girls' despair as Taliban confirm secondary school ban*, 8 december 2021.

¹¹³⁵ Vertrouwelijke bron, 18 november 2021; BBC, *Afghanistan: Girls' despair as Taliban confirm secondary school ban*, 8 december 2021.

¹¹³⁶ Vertrouwelijke bron, 18 november 2021; BBC, *Afghanistan: Girls' despair as Taliban confirm secondary school ban*, 8 december 2021.

¹¹³⁷ Vertrouwelijke bron, 18 november 2021.

¹¹³⁸ Vertrouwelijke bron, 18 november 2021.

¹¹³⁹ ANP, *Universiteiten heropenen in Afghanistan met weinig vrouwen*, 2 februari 2022.

¹¹⁴⁰ De Volkskrant, *Afghaanse universiteiten weer open voor vrouwen; er zijn zelfs Taliban die hun eigen dochters naar school sturen*, 2 februari 2022.

¹¹⁴¹ De Volkskrant, *Afghaanse universiteiten weer open voor vrouwen; er zijn zelfs Taliban die hun eigen dochters naar school sturen*, 2 februari 2022.

¹¹⁴² VOA News, *All Public Universities in Afghanistan Open to Male, Female Students*, 26 februari 2022.

¹¹⁴³ NRC, *Vrouwen in Afghanistan: 'Zo willen we echt niet leven'*, 20 augustus 2021.

helpen bijna volledig ingestort.¹¹⁴⁴ Bronnen suggereerden daarnaast dat conservatieve mannelijke familieleden gebruik maakten van het veranderende maatschappelijke klimaat om vrouwelijke familieleden te onderdrukken door hen op te leggen om thuis te blijven,¹¹⁴⁵ of door te proberen kinderen af te nemen van alleenstaande moeders.¹¹⁴⁶ De volgende alinea's beschrijven de situatie van vrouwen in Afghanistan voor en na de machtsovername door de Taliban. Daarbij wordt zoveel mogelijk onderscheid gemaakt tussen de positie van vrouwen in districten die de Taliban al langer in handen had en de rest van het land.

4.1.13.1

Vrouwenorganisaties voor de machtsovername door de Taliban
Sinds 2001 spelen Afghaanse vrouwen een belangrijke rol in het maatschappelijk middenveld. Voor de machtsovername door de Taliban waren er ook veel vrouwenorganisaties actief.¹¹⁴⁷ De grootste vrouwenorganisatie van Afghanistan, *Women for Women Afghanistan* (WAW), had volgens haar website 850 werknemers en in totaal 32 locaties om kwetsbare vrouwen en kinderen op te vangen en/of van advies te dienen. In ten minste vijftien Afghaanse provincies bestonden *Provincial Women's Networks* (PWN's).¹¹⁴⁸ De activiteiten van ngo's bleven echter vooral in stedelijke zones geconcentreerd,¹¹⁴⁹ met name in Kaboel, gevolgd door de provincies: Nangahar, Herat, Balkh en Kandahar.¹¹⁵⁰ De (lokale) autoriteiten erkenden publiekelijk over het algemeen de belangrijke rol die ngo's, inclusief vrouwenorganisaties, speelden bij het leveren van diensten en humanitaire hulp aan de bevolking.¹¹⁵¹ Het belang van het beschermen van vrouwenrechten werd ook publiekelijk erkend op hoog politiek niveau.¹¹⁵² Volgens bronnen bleek deze steun voor vrouwenrechten in de praktijk echter niet altijd uit de acties van ambtenaren die het beleid moesten uitvoeren.¹¹⁵³ Dit kwam onder meer vanwege weerstand tegen vrouwelijke leiders.¹¹⁵⁴

Vrouwenorganisaties in door de Taliban gedomineerde gebieden

In gebieden die aan het begin van de verslagperiode al in handen van de Taliban waren, werden sommige activiteiten van ngo's toegestaan indien de Taliban dacht dat deze bij zouden dragen aan steun voor de Taliban onder de lokale bevolking. Dit betrof activiteiten zoals humanitaire steun, basisonderwijs en

¹¹⁴⁴ Amnesty International, Afghanistan: Survivors of gender-based violence abandoned following Taliban takeover – new research, 6 december 2021.

¹¹⁴⁵ The Wall Street Journal, After Taliban Return, Afghan Women Face Old Pressures From Fathers, Brothers, 15 december 2021.

¹¹⁴⁶ The Guardian, 'They came for my daughter': Afghan single mothers face losing children under Taliban, 8 september 2021.

¹¹⁴⁷ ODI, NGOs and civil society in Afghanistan, pagina's 14-15, november 2020; Women for Afghan Women, Afghanistan, laatst geraadpleegd op 23 juli 2021. <https://womenforafghanwomen.org/afghanistan/>. Het betreft: Twaalf Family Guidance Centers, twaalf Women's Protection Centers, vier Children's Support Centers, drie Transitional Houses en een Halfway House.

¹¹⁴⁸ Cordaid, A Lifeline for Women-Led Civic Action in Rural Afghanistan, 16 maart 2021. PWN's doen onderzoek en analyseren beleidskwesties, houden de overheid en andere actoren verantwoordelijk voor het naleven van hun verplichtingen in relatie tot het bevorderen van vrouwenrechten en gendergelijkheid. Zij trachten ook aandacht voor de situatie en behoeftes van plattelandsvrouwen in Afghaanse vredesprocessen op alle niveaus te verzekeren. Volgens de website van Equality for Peace and Democracy (EPD), de Afghaanse ngo die het network heeft opgezet, zijn de PWN's actief in de provincies: Kabul, Herat, Bamyan, Nangarhar, Kunduz, Kandahar, Faryab, Parwan, Laghman, Uruzgan, Helmand, Badkhsan, Paktia, Daikundi en Balkh. Zie: *Provincial Women's Network* | (epd-afg.org), geraadpleegd op 12 mei 2021.

¹¹⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 30 juni & 5 juli 2021; ODI, NGOs and civil society in Afghanistan, pagina's 14-15, november 2020.

¹¹⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 30 juni & 5 juli 2021; ODI, NGOs and civil society in Afghanistan, pagina's 14-15, november 2020.

¹¹⁵¹ ODI, NGOs and civil society in Afghanistan, pagina's 14-15, november 2020.

¹¹⁵² Vertrouwelijke bron, 30 juni & 5 juli 2021.

¹¹⁵³ Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹¹⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 30 juni & 5 juli 2021.

gezondheidszorg.¹¹⁵⁵ Binnen de Taliban bestond echter veel weerstand tegen de deelname van vrouwen aan dergelijke werkzaamheden. In maart 2021 stuurde de Taliban een brief aan ontwikkelingsorganisaties waarin zij stelde dat het niet toegestaan was om vrouwen uit hun huizen te halen voor activiteiten ter bevordering van hun economische positie, voor sport en onderwijs.¹¹⁵⁶ Verschillende ngo's en vrouwelijke Afghaanse ngo-medewerkers gaven aan dat de lokale Taliban vrouwelijke ngo-medewerkers verbood om activiteiten uit te voeren,¹¹⁵⁷ of dat zij alleen konden werken als ze vergezeld werden door een mannelijke chaperonne (mahram).¹¹⁵⁸

Vrouwenorganisaties na de machtsovername door de Taliban

De ruimte voor organisaties uit het maatschappelijk middenveld, waaronder vrouwenorganisaties, is afgenomen door intimidatietactieken van de Taliban.¹¹⁵⁹ Ook bijna alle opvangtehuizen voor vrouwelijke slachtoffers van geweld hebben moeten sluiten.¹¹⁶⁰ De Taliban heeft het kantoor en de computers van WAW in Kaboel in beslag genomen.¹¹⁶¹ Veel vrouwelijke activisten vreesden wraakacties door de Taliban en verborgen zich in schuilplaatsen die na de machtsovername door de Taliban waren opgericht voor het verbergen van activisten.¹¹⁶² Desalniettemin zijn vrouwenrechtenorganisaties regelmatig de straat opgegaan om te protesteren tegen onder meer beperkingen op het recht op onderwijs en arbeid en de kledingvoorschriften die het *de facto* ministerie van Deugd en Ondeugd afkondigde.¹¹⁶³ Bij de bijeenkomst van Westerse landen, de Taliban en het Afghaanse maatschappelijk middenveld in Oslo eind januari 2022, kregen vrouwenrechtenverdedigers de kans om met de Taliban in gesprek te gaan.¹¹⁶⁴

4.1.13.2

Kledingvoorschriften voor vrouwen

Afghaanse vrouwen dragen verschillende types hoofdbedekking uiteenlopend van de boerka, die het hele gelaat bedekt, tot de loszittende hijab (*shayla*), die de haarlijn zichtbaar laat. Op basis van een grootschalig bevolkingsonderzoek uit 2019, gaf het vorige ambtsbericht aan dat 99% van de Afghaanse bevolking van mening was dat vrouwen in de openbare ruimte een zekere vorm van hoofdbedekking dienen te dragen en dat de helft van de Afghanen dacht dat dit een boerka of niqaab diende te zijn.¹¹⁶⁵ Sinds het vorige ambtsbericht is geen vergelijkbaar onderzoek verricht. Het is waarschijnlijk dat de maatschappelijke houding jegens kledingvoorschriften voor vrouwen niet (aanzienlijk) veranderd is, omdat dit diep gewortelde culturele gebruiken betreft.¹¹⁶⁶

Kledingvoorschriften voor vrouwen in gebieden die al langer onder controle staan van de Taliban

¹¹⁵⁵ ODI, NGOs and civil society in Afghanistan, pagina's 18-19, November 2020.

¹¹⁵⁶ France 24, Taliban aid crackdown spreads fear over treatment of women, 4 maart 2021.

¹¹⁵⁷ France 24, Taliban aid crackdown spreads fear over treatment of women, 4 maart 2021; Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021. Zie ook: The Guardian, After the retreat: what now for Afghanistan?, 4 juli 2021.

¹¹⁵⁸ France 24, Taliban aid crackdown spreads fear over treatment of women, 4 maart 2021.

¹¹⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 17 maart 2022.

¹¹⁶⁰ Open Democracy, I travelled around Taliban-controlled Afghanistan. This is what I saw, 24 november 2021; Amnesty International, Afghanistan: Survivors of gender-based violence abandoned following Taliban takeover – new research, 6 december 2021.

¹¹⁶¹ Open Democracy, I travelled around Taliban-controlled Afghanistan. This is what I saw, 24 november 2021.

¹¹⁶² Vertrouwelijke bron, 19 november 2021; ABC News, In Afghanistan, women's rights activists feared for their lives, now they are disappearing, 21 november 2021.

¹¹⁶³ vertrouwelijke bron, 30 december 2021; Vertrouwelijke bron, 17 maart 2022.

¹¹⁶⁴ Al Jazeera, Taliban, Western officials meet in Oslo to discuss Afghanistan, 24 november 2022.

¹¹⁶⁵ Asia Foundation, A Survey of the Afghan People, pagina's 205-208, 2019.

¹¹⁶⁶ Zie ook: YaLa Press, Fashion rights in Afghanistan, by Atiq Rahimi, Afghanistan, 8 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 30 juni & 5 juli 2021.

De Taliban legde strikte kledingvoorschriften op in de gebieden die zij voor de algehele machtsovername al onder controle had. Dit gold voor zowel mannen als vrouwen (zie sectie 4.1.10).¹¹⁶⁷ Veel van deze districten golden sowieso als meer conservatief en veel vrouwen in deze districten droegen reeds voor de komst van de Taliban gezicht bedekkende kleding.¹¹⁶⁸ Volgens *The Washington Post* intensifieerde de Taliban de controle op naleving van kledingvoorschriften in een district in Helmand naarmate de organisatie meer grip kreeg op het district.¹¹⁶⁹ Gedurende de verslagperiode was er tenminste een melding van een incident waarbij lokale Talibanleiders een vrouw geselden voor het niet bedekken van haar gezicht.¹¹⁷⁰ AP berichtte over een incident in de provincie Takhar waarbij de Taliban meisjes geselde voor het dragen van sandalen.¹¹⁷¹ Het hoofd van de politie in provincie Balkh beschuldigde de Taliban van het doden van een vrouw voor het dragen van 'strakke kleding' en naar buiten gaan zonder mannelijke begeleider (voor meer details, zie sectie 4.1.13.6 over mahrams).¹¹⁷²

Kledingvoorschriften na de machtsovername door de Taliban

Na de machtsovername door de Taliban begonnen veel vrouwen in steden preventief boerka's te dragen.¹¹⁷³ Het Talibanleiderschap kondigde op 17 augustus 2021 echter aan dat het dragen van een boerka niet verplicht was, maar dat vrouwen wel een hijab dienden te dragen.¹¹⁷⁴ Deze lijn werd bevestigd in een gids met leefregels van het ministerie van Deugd en Ondeugd.¹¹⁷⁵ In januari 2022 plakte het ministerie van Deugd en Ondeugd posters in Kaboel met een vrouw gekleed in een boerka en een oproep aan vrouwen om een hijab te dragen.¹¹⁷⁶ Kort na de machtsovername door de Taliban wekte berichtgeving in de media de indruk dat vrouwen in grote steden zoals Herat en Kaboel in (bepaalde wijken) in hijab over straat konden.¹¹⁷⁷ VOA News sprak met een vrouw die stelde dat in de provincie Takhar de Taliban vrouwen opdroeg geheel gelaat bedekkende kleding te dragen.¹¹⁷⁸ Enkele maanden later gaven bronnen aan dat de Taliban het dragen van een boerka niet verplicht had gesteld in Kaboel,¹¹⁷⁹ en Mazar-i-Sharif.¹¹⁸⁰ Ook in Herat gingen vrouwen in december zonder boerka over straat, volgens *New Lines Magazine*.¹¹⁸¹ Eind januari 2022 waren er

¹¹⁶⁷ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021.

¹¹⁶⁸ The New Yorker, The Other Afghan Woman, 6 september 2021.

¹¹⁶⁹ The Washington Post, How life under Taliban rule in Afghanistan has changed - and how it hasn't, 29 december 2020.

¹¹⁷⁰ The New York Times, Afghan Women Fear the Worst, Whether War or Peace Lies Ahead, 1 mei 2021. In 2019 waren er meldingen van vergelijkbare incidenten: The Guardian, 'I lost consciousness': woman whipped by the Taliban over burqa without veil, 18 april 2019.

¹¹⁷¹ AP, Afghan women fear return to 'dark days' amid Taliban sweep, 13 augustus 2021.

¹¹⁷² RFE/RL, Afghan Police Say Taliban Killed Young Woman For Wearing Tight Clothing, 4 augustus 2021; ANI, 21-year-old girl shot by Taliban for not wearing veil, 5 augustus 2021.

¹¹⁷³ Bloomberg, As Kabul Falls, the Burqa Shops of Afghanistan Get Busy, 15 augustus 2021; RFE/RL, Afghan Women Disappear Under Burqas Amid Taliban Advance, 13 augustus 2021.

¹¹⁷⁴ Al Arabiya, Taliban say burqa not compulsory for women, hijab is as they take over Afghanistan, 17 augustus 2021.

¹¹⁷⁵ The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

¹¹⁷⁶ France 24, Taliban religious police issue posters ordering women to cover up, 7 januari 2022.

¹¹⁷⁷ De Volkskrant, Getuigenissen van een bestaan onder de Taliban: 'Ik hoor dat ze me zoeken. Ze gaan van huis tot huis', 24 augustus 2021; The New York Times, Under Taliban Rule, Life in Kabul Transforms Once Again, 24 augustus 2021.

¹¹⁷⁸ VOA News, Afghan Women Report Some Harassment as Taliban Promise Security, 24 augustus 2021.

¹¹⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 25 november 2021; Rolling Stone, The conquering militants govern by fear. Poverty deepens, and behind closed doors journalists are beaten and rumors of executions spread. A portrait of a country on the edge, 28 november 2021; Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; NOS, Correspondent Aletta Andre in Afghanistan: Hoe is het leven onder de Taliban?, 27 december 2021.

¹¹⁸⁰ Buisnes Insider, A murder, a warning, and now Afghans worry that they could be next, 19 november 2021.

¹¹⁸¹ New Lines Magazine, Is This the Future of Taliban Rule?, 13 december 2021.

prostesten in Kaboel tegen de eerder genoemde postercampagne aangaande kledingvoorschriften voor vrouwen van het ministerie van Deugd en Ondeugd. Volgens *Al Jazeera* droegen vrouwen in Kaboel op dat moment nog steeds verschillende stijlen hoofdbedekking, uiteenlopend van boerka's tot lossere hoofddoeken.¹¹⁸² Ook *De Volkskrant* bevestigde dat vrouwen in centrale delen van Kaboel eind januari 2022 zonder boerka over straat gingen.¹¹⁸³

4.1.13.3

Werkende vrouwen

Terwijl vrouwen ten tijde van de eerste keer dat de Taliban Afghanistan bestuurde grotendeels uit het openbare leven verbannen waren, schatte de Wereldbank dat anno 2021 meer dan twintig procent van de Afghaanse vrouwen werkte.¹¹⁸⁴ Vrouwen waren actief in verschillende sectoren zoals de journalistiek, de politiek, de rechtspraak, de advocatuur, de overheid, de politie en het leger, de medische zorg, de humanitaire sector, het onderwijs, in fabrieken en in het maatschappelijk middenveld. Sommige vrouwen hadden hun eigen bedrijven opgezet.¹¹⁸⁵ Slechts twintig procent van de banen in Afghanistan gold als 'stabiele banen'.¹¹⁸⁶ Vrouwen met dergelijke banen woonden vooral in steden.¹¹⁸⁷ Er waren Afghaanse vrouwen die hoge posities bekleedden in bijvoorbeeld de politiek, de media, en binnen de rechterlijke macht.¹¹⁸⁸ Het onderhandelingssteam van de Afghaanse overheid voor de vredesonderhandelingen met de Taliban bevatte vier vrouwen.¹¹⁸⁹ Desalniettemin stelde SIGAR dat de Afghaanse arbeidsmarkt nog altijd werd gekenmerkt door een grote mate van ongelijkheid tussen mannen en vrouwen, die met name veroorzaakt werd door conservatieve normen.¹¹⁹⁰

Werkende vrouwen in districten die reeds voor de machtsovername onder controle stonden van de Taliban

In de gebieden die al langer onder Taliban-controle stonden, verbood de Taliban vrouwen grotendeels om te werken.¹¹⁹¹ De Taliban onderwierp vrouwen die zich buitenshuis begaven om scholing te genieten of te werken aan intimidatie en bedreigingen.¹¹⁹² Enkele tientallen vrouwen die werkten in gebieden die nog onder controle van de vorige regering stonden - met name vrouwelijke werknemers van de Afghaanse overheid, internationale organisaties, vrouwen die werkten in de media of vrouwelijke activisten - werden het slachtoffer van gerichte aanslagen door onbekende opstandelingengroepen (zie secties 4.1.1.1, 4.1.2, 4.1.4 en 4.1.5). In de stedelijke gebieden die de Taliban veroverde voorafgaand aan de verovering van Kaboel, stond de Taliban alleen aan mannelijke ambtenaren toe om weer te

¹¹⁸² Al Jazeera, In Afghanistan, Taliban diktat sparks debate about women's attire, 26 januari 2022.

¹¹⁸³ De Volkskrant, Werkende vrouwen laveren voorzichtig om Taliban heen, 31 januari 2022.

¹¹⁸⁴ Wereldbank, Labor force participation rate, female (% of female population ages 15+) (modeled ILO estimate) - Afghanistan, 29 januari 2021, geraadpleegd 4 juni 2021.

¹¹⁸⁵ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 117, februari 2021; The New York Times, In Former Taliban Stronghold, Defiant Women Hit the Gym, 12 oktober 2020; Los Angeles Times, They grew up under U.S. occupation. What happens when the troops leave?, 16 november 2020; CNN, She's the first female tour guide in Afghanistan, but she's determined not to be the last, 8 maart 2021.

¹¹⁸⁶ Met een eerlijk, vast inkomen en toegang tot het welvaartsstelsel voor de werknemer en zijn/haar familie.

¹¹⁸⁷ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 114, februari 2021.

¹¹⁸⁸ RUDAW, Sacrificing Afghan women's liberties will cause 'anarchy': human rights chief, 5 december 2019.

¹¹⁸⁹ Afghanistan, State Ministry for Peace, Peace Negotiation Team of The Islamic Republic of Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juli 2021.

¹¹⁹⁰ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 111, februari 2021.

¹¹⁹¹ The New York Times, Taliban Try to Polish Their Image as They Push for Victory, 6 juli 2021.

¹¹⁹² The Washington Post, How life under Taliban rule in Afghanistan has changed - and how it hasn't, 29 december 2020.

gaan werken.¹¹⁹³ Uitzondering hierop waren vrouwelijke 'essentiële' werknemers,¹¹⁹⁴ zoals vrouwelijke medici.¹¹⁹⁵

Werkende vrouwen na de machtsovername door de Taliban

Het centrale leiderschap van de Taliban gaf kort na de machtsovername meermaals aan dat Afghaanse vrouwen zouden kunnen blijven werken,¹¹⁹⁶ maar in de weken die volgden kondigde de Taliban steeds meer restricties aan op vrouwelijke deelname aan de arbeidsmarkt. Op 1 september 2021 gaf het Talibanleiderschap nog eens aan dat het vrouwen zou worden toegestaan om als ambtenaar te blijven werken, maar plaatste daarbij de kanttekening dat zij geen hoge posities in de regering of ministeries zouden mogen vervullen.¹¹⁹⁷ Op 19 september 2021 kondigde het nieuwe stadsbestuur van Kaboel aan dat vrouwelijke ambtenaren niet meer welkom waren op kantoor.¹¹⁹⁸ Eind 2021 zat het overgrote merendeel van de vrouwelijke Afghaanse ambtenaren nog steeds thuis.¹¹⁹⁹ Een Talibandecreet over de positie van vrouwen van begin december bracht geen duidelijkheid over de mogelijkheid voor vrouwelijke ambtenaren om weer te gaan werken.¹²⁰⁰ Volgens *The New York Times* moesten vrouwelijke ambtenaren zich eens per maand op kantoor melden om 'de fictie' in stand te houden dat de Taliban vrouwelijke ambtenaren niet ontslagen had.¹²⁰¹ Aanvankelijk verbood de Taliban in meer dan de helft van de Afghaanse provincies vrouwelijk humanitair personeel om hun werk uit te voeren of legde het strenge restricties (gebruik van mahram) op die het vrouwen vrijwel onmogelijk maakten om hun activiteiten uit te voeren, aldus *Human Rights Watch*.¹²⁰² UN OCHA meldde dat de situatie op dit vlak vanaf december 2021 sterk verbeterde in het hele land.¹²⁰³ Op lokaal niveau bleef de Taliban wel uiteenlopende eisen stellen voor deelname van vrouwelijk personeel aan humanitaire activiteiten. Zo werden vrouwelijke hulpverleners in bepaalde regio's geacht om zich aan de mahram-regels houden, of werden zij enkel toegelaten tot bepaalde humanitaire sectoren (zoals gezondheidsdiensten).¹²⁰⁴

Er bestonden uitzonderingen op het verbod om te werken. Vrouwelijke ambtenaren met (essentiële) beroepen die niet door mannen vervuld konden worden, werden door de Taliban teruggedroepen naar hun werk. Dit betrof vrouwelijk personeel in de gezondheidszorg,¹²⁰⁵ vrouwelijke basisschoollerares,¹²⁰⁶ vrouwelijke ambtenaren

¹¹⁹³ The New York Times, Taliban Try to Polish Their Image as They Push for Victory, 4 augustus 2021; Reuters, Afghan women forced from banking jobs as Taliban take control, 15 augustus 2021; NPR, At-Risk Afghans Who Fear The Taliban Hunker Down And Wait To Leave, 24 augustus 2021.

¹¹⁹⁴ The New York Times, Taliban Quash Protests and Seize Enemies, Tightening Grip on Afghanistan, 19 augustus 2021; De Volkskrant, Getuigenissen van een bestaan onder de Taliban: 'Ik hoor dat ze me zoeken. Ze gaan van huis tot huis', 24 augustus 2021.

¹¹⁹⁵ CNN, 'No one can dare ask why': What it's like to live in a town where everything is controlled by the Taliban, 14 april 2021.

¹¹⁹⁶ France 24, Afghan women's groups eye uncertain future under vague 'Islamic framework', 26 augustus 2021; The New York Times, The Taliban wants to forget the past, a leader tells The Times, but there will be some restrictions., 25 augustus 2021.

¹¹⁹⁷ The Guardian, Women can continue working in Afghan government, say Taliban, 1 september 2021.

¹¹⁹⁸ The Guardian, Kabul government's female workers told to stay at home by Taliban, 19 september 2021; ABC News, Taliban tells female Kabul government workers not go to work as a deadly blast rocks Jalalabad, 19 september 2021.

¹¹⁹⁹ The Wall Street Journal, After Taliban Return, Afghan Women Face Old Pressures From Fathers, Brothers, 15 december 2021.

¹²⁰⁰ CNN, Taliban decree on women's rights, which made no mention of school or work, dismissed by Afghan women and experts, 4 december 2021.

¹²⁰¹ The New York Times, Threatened and Beaten, Afghan Women Defy Taliban With Protests, 26 januari 2022.

¹²⁰² Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Blocking Female Aid Workers, 4 november 2021.

¹²⁰³ OCHA, Humanitarian Access Snapshot, december 2021.

¹²⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 18 maart 2022.

¹²⁰⁵ Reuters, Taliban say Afghan women health service staff should go back to work, 27 augustus 2021.

¹²⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

met bepaalde vormen van technische expertise,¹²⁰⁷ medewerkers van paspoortkantoren,¹²⁰⁸ vrouwelijke douaniers op vliegvelden,¹²⁰⁹ en schoonmaaksters.¹²¹⁰ Vrouwelijke werknemers in de private sector,¹²¹¹ en sommige vrouwelijke ondernemers konden ook blijven werken.¹²¹² In januari en februari 2022 benoemde de Taliban enkele vrouwen in symbolische overheidsfuncties, aldus de International Crisis Group. Het betrof de benoeming van de vrouwelijke dokter Malalai Faizi als directrice van het *Malalai Maternity Hospital*, en de benoeming van Nisa Mobarez als vertegenwoordiger voor vrouwen in de provincie Badakhshan.¹²¹³ Volgens *De Volkskrant* was er begin 2022 geen sprake van inmenging van de Taliban in het personeelsbeleid van de private sector. Vrouwen in deze sector mochten blijven werken, mits ze hun activiteiten gescheiden van mannen uitvoerden.¹²¹⁴ In drie provincies¹²¹⁵ garandeerden Talibanleiders schriftelijk dat vrouwelijk humanitair personeel zonder beperkingen kon blijven werken.¹²¹⁶ Een bron gaf aan dat sommige vrouwen die wel mochten werken van de Taliban of aan wie het niet expliciet verboden was, toch thuisbleven uit angst voor represailles.¹²¹⁷

- 4.1.13.4 Toegang tot gezondheidszorg
- Toegang tot gezondheidszorg was reeds onder de vorige regering beperkt voor alle (arme) Afghanen. Volgens onderzoek door *UN Women* had twintig tot dertig procent van alle Afghanen reeds voor de coronapandemie zeer beperkte toegang tot basale gezondheidszorg.¹²¹⁸ Voor vrouwen bestonden extra obstakels voor het gebruik van gezondheidszorg, ondanks internationale inspanningen om gezondheidszorg meer toegankelijk te maken voor vrouwen.¹²¹⁹ Afghanistan scoorde ook na vele jaren van investeringen in maternale zorg, nog steeds slecht op het gebied van moedersterfte. Afghanistan was het enige Aziatische land met een, volgens UNICEF, 'zeer hoog' niveau van moedersterfte.¹²²⁰ Met name op het platteland was de toegang tot zorg voor vrouwen zeer beperkt. De vier belangrijkste factoren die hieraan ten grondslag lagen, waren volgens SIGAR: een tekort aan vrouwelijke zorgprofessionals, conservatieve socioculturele normen, een gebrek aan kennis onder vrouwelijke

¹²⁰⁷ ABC News, Taliban tells female Kabul government workers not go to work as a deadly blast rocks Jalalabad, 19 september 2021.

¹²⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹²⁰⁹ New Lines Magazine, Is This the Future of Taliban Rule?, 13 december 2021.

¹²¹⁰ ABC News, Taliban tells female Kabul government workers not go to work as a deadly blast rocks Jalalabad, 19 september 2021.

¹²¹¹ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021; New Lines Magazine, Is This the Future of Taliban Rule?, 13 december 2021.

¹²¹² Salaam Times, Female entrepreneurs in Herat remain defiant of restrictions, 8 december 2021; Wadsam, Markets For Women's Products To Open In Capital & Provinces of Afghanistan, 22 december 2021; Le Monde, « A quoi ça sert d'aller à l'école si tu ne peux pas travailler ? » : confidences de femmes afghanes dans un salon de beauté, à Kandahar, 10 november 2021.

¹²¹³ International Crisis Group, Crisis Watch, februari 2022.

¹²¹⁴ De Volkskrant, Werkende vrouwen laven voorzichtig om Taliban heen, 31 januari 2022. Zie ook: Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

¹²¹⁵ Het rapport geeft niet aan welke provincies het betreft.

¹²¹⁶ Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Blocking Female Aid Workers, 4 november 2021.

¹²¹⁷ Vertrouwelijke bron, 25 januari 2021.

¹²¹⁸ UN Women, Unlocking the Lockdown Gender-Differentiated Consequences of Covid-19 in Afghanistan, pagina 31, 2020.

¹²¹⁹ Het verbeteren van de toegang van Afghaanse vrouwen tot gezondheidszorg - met name maternale zorg - een prioriteit van internationale donoren gedurende de laatste twintig jaar. Ondanks dat betrouwbare data over moedersterfte ontbreken, stelt SIGAR dat het beschikbare bewijs aantoont dat de toegang van vrouwen tot gezondheidszorg aanzienlijk verbeterd is. M.b.t. moedersterfte geeft vergelijkend onderzoek aan dat deze gedaald is van 1200 doden per 100.000 geboortes in 2002 naar 638 in 2017. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie is de levensverwachting bij geboorte voor Afghaanse vrouwen gestegen van 58 jaar in 2002 tot 66 jaar in 2019. Voor mannen was de levensverwachting 55,6 jaar in 2002 en 63,4 jaar in 2019. Het aantal vroedvrouwen is gestegen van 467 in 2002 tot 4000 in 2018. Zie: SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina's 54-55, februari 2021.

¹²²⁰ UNICEF, Maternal Mortality, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.
<https://data.unicef.org/topic/maternal-health/maternal-mortality/>.

patiënten, en armoede.¹²²¹ Volgens recent onderzoek door AAN kwam daar in 2021 de verslechterde veiligheidssituatie bij.¹²²² Human Rights Watch gaf aan dat door het teruglopen van buitenlandse hulp voor de gezondheidszorg, de beschikbaarheid en kwaliteit van gezondheidszorg voor vrouwen in grote steden ook was teruggelopen. Dit trof met name vrouwen die in armoede leefden.¹²²³

Toegang tot gezondheidszorg na de machtsovername door de Taliban

De toegang tot gezondheidszorg voor Afghaanse vrouwen werd verder beperkt, door de algehele inkrimping van de sector na de machtsovername door de Taliban.¹²²⁴ Volgens *Al Jazeera* hadden honderden klinieken hun deuren eind september 2021 reeds gesloten.¹²²⁵ De *BBC* stelde in december 2021 dat 2300 klinieken waren gestopt sinds de machtsovername door de Taliban.¹²²⁶ Door de humanitaire crisis in Afghanistan leden veel moeders en baby's aan ondervoeding. De overgebleven ziekenhuizen in Afghanistan waren in veel gevallen niet in staat de benodigde zorg te bieden. In een kinderziekenhuis in Kaboel stierven reeds in september 2021 ongeveer vier kinderen per week aan ondervoeding en gerelateerde ziektes.¹²²⁷ Naast berichten over de algehele achteruitgang van de gezondheidszorg, waren er berichten over lokale Talibanleiders die verloskundigen belemmerden bij het uitvoeren van hun werk in bijvoorbeeld de provincie Paktia. Volgens UNFPA konden verloskundigen onder het nieuwe Talibanbestuur over het algemeen 'in zekere mate'¹²²⁸ hun werkzaamheden blijven uitoefenen, vooral in gebieden waar UNFPA programma's actief waren.¹²²⁹

4.1.13.5

Handelingsbekwaamheid

Zoals het vorige ambtsbericht aangaf, zijn vrouwen (ongehuwde vrouwen, getrouwde vrouwen, weduwen) vanaf achttien jaar op basis van artikel 39 van het Burgerlijk Wetboek handelingsbekwaam.¹²³⁰ SIGAR gaf echter aan dat in de praktijk vrouwen vaak van bepaalde rechten – zoals eigendomsrechten – afzien onder druk van conservatieve sociale normen.¹²³¹ Over het algemeen hadden vrouwen reeds voor de machtsovername door de Taliban, met name in rurale gebieden,¹²³² weinig ruimte om hun eigen beslissingen te nemen over bijvoorbeeld het runnen van het huishouden, gezondheidszorg, werk en de toekomst van hun kinderen/dochters.¹²³³

¹²²¹ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina's 54-55, februari 2021.

¹²²² AAN, Rural Women's Access to Health: Poverty, insecurity and traditions are the main obstacles, 9 juli 2021. In conservatieve gemeenschappen bestaat er een taboe voor vrouwen om mannelijke dokters en zorgprofessionals te raadplegen. Door de slechte veiligheidssituatie is het echter lastig en gevaarlijk om vrouwelijke zorgverleners naar plattelandsgebieden af te vaardigen. Op het platteland hebben vrouwen vaak ook weinig kennis en zeggenschap over beslissingen over gezondheidszorg. In combinatie met hoge niveaus van armoede, leidt dit vaak tot een situatie waarin echtgenoten of schoonmoeders besluiten het huishoudinkomen aan andere zaken te besteden, omdat maternale zorg wordt gezien als duur, onnodig en – wanneer de afstand tot het ziekenhuis/de vroedvrouw groot is – als potentieel gevaarlijk. Zie ook: Human Rights Watch, "I Would Like Four Kids — If We Stay Alive": Women's Access to Health Care in Afghanistan, pagina 3, 6 mei 2021; Marie Claire, Afghanistan : défier la mort pour donner la vie, 3 december 2020.

¹²²³ Human Rights Watch, "I Would Like Four Kids — If We Stay Alive": Women's Access to Health Care in Afghanistan, pagina 3, 6 mei 2021.

¹²²⁴ Al Jazeera, Afghanistan healthcare 'on brink of collapse' amid Omicron scare, 16 december 2021.

¹²²⁵ Al Jazeera, Medics overwhelmed as Afghanistan healthcare crumbles, 28 september 2021.

¹²²⁶ BBC, 'It's like hell in here': The struggle to save Afghanistan's starving babies, 2 december 2021.

¹²²⁷ BBC, 'It's like hell in here': The struggle to save Afghanistan's starving babies, 2 december 2021.

¹²²⁸ De bron maakt niet duidelijk wat 'in zekere mate' inhoudt.

¹²²⁹ Christian Science Monitor (The), How Afghan midwives are challenging Taliban strictures on women, 7 oktober 2021.

¹²³⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 84, november 2020; Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹²³¹ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 112, februari 2021; Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹²³² The Guardian, 'Divorce isn't an option': Afghan women find hope in saffron scheme, 23 juni 2020; Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹²³³ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 7, februari 2021.

Na de machtsovername heeft de Taliban geen verklaringen of decreten uitgevaardigd aangaande de handelingsbekwaamheid van vrouwen.

4.1.13.6

Gebruik van een mahram voor de machtsovername door de Taliban

Het merendeel van de Afghaanse vrouwen kon reeds voor de machtsovername door de Taliban niet zonder begeleiding reizen. Volgens traditionele normen mogen Afghaanse vrouwen alleen met een zogenaamde *mahram* reizen: haar echtgenoot of een mannelijk familielid waar zij niet mee mag trouwen (vader, broer, oom, zoon). Volgens een bron konden mannen als mahram optreden vanaf het moment dat zij door de gemeenschap als volwassen gezien worden, vanaf ongeveer dertien of veertien jaar.¹²³⁴ Er bestond echter steeds meer ruimte voor Afghaanse vrouwen om met een vrouwelijk familielid te reizen, aldus een bron.¹²³⁵ Dit beeld werd bevestigd in een onderzoek van de *International Finance Corporation*. Op basis van een enquête onder tweeduizend vrouwen in verschillende Afghaanse steden (Kaboel, Herat, Mazar-i-Sharif, Jalalabad) bleek dat 75% van de ondervraagden niet zonder begeleiding de deur uitging,¹²³⁶ maar dat de meest voorkomende begeleider (in de helft van de gevallen) een ander (vrouwelijk) familielid en dus niet een mahram was. Twintig procent van de vrouwen gaf aan met een mahram te reizen. Er waren echter wel grote regionale verschillen. In Herat en Mazar-i-Sharif reisden vrouwen vaker alleen dan met een mahram,¹²³⁷ terwijl in Jalalabad vrouwen in de meeste gevallen met een mahram reisden.¹²³⁸

Gebruik van een mahram in gebieden reeds langer onder controle van de Taliban

De Taliban verbood vrouwen in gebieden die reeds voor de machtsovername onder hun controle stonden, om het huis te verlaten zonder de begeleiding van een mahram.¹²³⁹ Er waren aanwijzingen dat de Taliban vrouwen die dit verbod negeerden, berechtte en bestraftte.¹²⁴⁰ Zoals eerder aangegeven, beschuldigde begin augustus 2021 het hoofd van de politie in Balkh de Taliban van het doden van een vrouw voor het dragen van te strakke kleding en niet naleven van het verbod om zonder mahram te reizen (zie sectie 4.1.10).¹²⁴¹

Gebruik van een mahram sinds de machtsovername door de Taliban

Op 24 augustus 2021 gebood een woordvoerder van de Taliban vrouwen om binnen te blijven, totdat de Taliban procedures gereed zou hebben om 'hun veiligheid te garanderen'. De woordvoerder stelde dat Talibanstrijders niet getraind waren in de omgang met vrouwen, aldus de *BBC*.¹²⁴² In een interview met *The New York Times* op 25 augustus gaf het leiderschap van de Taliban aan dat zij vrouwen alleen zou verplichten om in het gezelschap van een mahram te verkeren gedurende reizen die drie dagen of langer zouden duren.¹²⁴³ De gids van het ministerie van Deugd en Ondeugd stelde dat vrouwen niet zonder mahram naar buiten mochten, maar dat

¹²³⁴ Vertrouwelijke bron, 1 december 2021.

¹²³⁵ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

¹²³⁶ International Finance Corporation, *On the Road to Greater Mobility Understanding the demand for gender-segregated transportation in urban Afghanistan*, pagina 13, 2021.

¹²³⁷ International Finance Corporation, *On the Road to Greater Mobility Understanding the demand for gender-segregated transportation in urban Afghanistan*, pagina 26, 2021.

¹²³⁸ International Finance Corporation, *On the Road to Greater Mobility Understanding the demand for gender-segregated transportation in urban Afghanistan*, pagina 44, 2021.

¹²³⁹ ANI, *Afghanistan: Taliban imposes new severe restrictions on women*, media in Balkh Province, 11 juli 2021; The Guardian, *After the retreat: what now for Afghanistan?*, 4 juli 2021.

¹²⁴⁰ CNN, *'No one can dare ask why': What it's like to live in a town where everything is controlled by the Taliban*, 14 april 2021.

¹²⁴¹ RFE/RL, *Afghan Police Say Taliban Killed Young Woman For Wearing Tight Clothing*, 4 augustus 2021.

¹²⁴² BBC, *Afghanistan: Taliban tell working women to stay at home*, 24 augustus 2021.

¹²⁴³ The New York Times, *The Taliban wants to forget the past, a leader tells The Times, but there will be some restrictions.*, 25 augustus 2021.

deze regel op een 'prettige en vriendelijke' wijze gehandhaafd zou dienen te worden.¹²⁴⁴ Eind december kondigde hetzelfde ministerie aan dat het niet toegestaan was voor vervoersbedrijven om transport aan te bieden aan vrouwen indien zij verder dan 72 kilometer willen reizen zonder mahram.¹²⁴⁵ In februari 2022 kondigde de Taliban aan dat vrouwen niet meer zonder mahram naar het buitenland zouden mogen vliegen.¹²⁴⁶ In de praktijk hebben lokale Talibanleiders vrouwen verboden om zonder mahram te gaan werken,¹²⁴⁷ en waren er ook berichten over intimidatie van vrouwen die zonder mahram over straat gingen door individuele Talibanstrijders.¹²⁴⁸ Tegelijkertijd gaven bronnen aan dat na enkele maanden van het nieuwe Talibanbewind vrouwen in Kaboel nog steeds zonder mahram naar buiten gingen.¹²⁴⁹ Dit gold ook voor Herat.¹²⁵⁰ Het is niet duidelijk in hoeverre het verbod op het reizen van langere afstanden zonder mahram wordt gehandhaafd.

4.1.13.7

Gedwongen huwelijken

In Afghanistan trouwen sommige individuen op eigen initiatief en uit vrije keuze, maar is er vaker sprake van gearrangeerde en/of gedwongen huwelijken.¹²⁵¹ Er bestonden voor de machtsovername door de Taliban geen recente betrouwbare cijfers over de mate waarin gedwongen huwelijken voorkwamen.¹²⁵² Gedwongen huwelijken passen binnen een sociale context waarin huwelijken als een economische transactie worden gezien.¹²⁵³ De acceptatie van kindhuwelijken, polygamie,¹²⁵⁴ het uitwisselen van ongetrouwde dochters tussen families, huwelijken tussen neven en nichten om de erfenis binnen de familie te houden,¹²⁵⁵ *baad* (het huwen van dochters om een schuld af te betalen of een dispuut bij te leggen),¹²⁵⁶ en de betaling van een bruidsprijs¹²⁵⁷ droegen bij aan de hoge mate van huwelijksdwang.¹²⁵⁸ Er was veel aandacht voor de consequenties van gedwongen huwelijken voor vrouwen, maar ook jonge mannen werden regelmatig gedwongen om in het huwelijk te treden met een meisje of vrouw waar zij eigenlijk niet mee wilden trouwen.¹²⁵⁹

¹²⁴⁴ Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban 'Vice' Handbook Abusive, 29 oktober 2021.

¹²⁴⁵ Al Jazeera, No long-distance travel for women without male relative: Taliban, 26 december 2021. Zie ook: VOA News, Taliban Further Restrict Afghan Women With New Travel Rules, 26 december 2021.

¹²⁴⁶ France 24, Taliban ban Afghans from evacuating amid massive security sweep, 28 februari 2022.

¹²⁴⁷ Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Blocking Female Aid Workers, 4 november 2021.

¹²⁴⁸ The Wall Street Journal, After Taliban Return, Afghan Women Face Old Pressures From Fathers, Brothers, 15 december 2021.

¹²⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 3 december 2021; NOS, Correspondent Aletta Andre in Afghanistan: Hoe is het leven onder de Taliban?, 27 december 2021.

¹²⁵⁰ New Lines Magazine, Is This the Future of Taliban Rule?, 13 december 2021.

¹²⁵¹ RFE/RL, Afghan District Attempts To Abolish Forced Marriages, 12 augustus 2020; SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 7, februari 2021.

¹²⁵² Een figuur dat vaak geciteerd wordt, betreft een schatting uit 2006. Toen schatte de AIHRC dat zestig tot tachtig procent van de huwelijken in Afghanistan gedwongen huwelijken en kindhuwelijken betroffen. World Vision, Breaking the Chain: Empowering girls and communities to end child marriages during COVID-19 and beyond, pagina 13, 2021.

¹²⁵³ Full article: 'Good men don't elope': Afghan migrant men's discourses on labour migration, marriage and masculinity (tandfonline.com)

¹²⁵⁴ Volgens het Pew Research Center leeft echter minder dan 1% van de Afghaanse mannen met meer dan een vrouw. Pew Research Center, Polygamy is rare around the world and mostly confined to a few regions, 7 december 2020. [Polygamy is rare around the world | Pew Research Center](#)

¹²⁵⁵ UNFPA, Child Marriage and Other Harmful Practices: A Desk Review of Evidence from South-East Asia, pagina 42, 2020

¹²⁵⁶ UNFPA, Child Marriage and Other Harmful Practices: A Desk Review of Evidence from South-East Asia, pagina 2, 2020.

¹²⁵⁷ Een bruidsprijs wordt betaald aan (de familie van) de bruid door de familie van de bruidegom. Een bruidsschat is wat de familie van een bruid meegeeft aan de bruid, wanneer zij in het huwelijk treedt. In Afghanistan wordt gebruik gemaakt van de bruidsprijs.

¹²⁵⁸ RFE/RL, Afghan District Attempts To Abolish Forced Marriages, 12 augustus 2020; World Vision, #HiddenHero: Breaking the cycle of child marriage in Afghanistan, 23 juli 2020.

¹²⁵⁹ UNFPA, Child Marriage and Other Harmful Practices: A Desk Review of Evidence from South-East Asia, pagina 1, 2020.

Gedwongen huwelijken in gebieden die onder controle staan van de Taliban

In juli 2021 berichtten media dat de *Culture Commission* van de Taliban religieuze leiders had opgedragen lijsten op te stellen van ongetrouwde vrouwen in hun regio's, inclusief weduwen onder de 45 jaar. Het doel zou zijn om die vrouwen uit te huwelijken aan Talibanstrijders.¹²⁶⁰ Er waren ook berichten dat Talibanleiders in het noorden en noordoosten van Afghanistan families dwongen om tenminste een dochter per familie aan een Talibanstrijder uit te huwelijken.¹²⁶¹ Het is niet duidelijk in hoeverre deze berichten kloppen en in hoeverre deze opdrachten werden uitgevoerd.

Gedwongen huwelijken na de machtsovername door de Taliban

In een decreet over de positie van vrouwen uit december 2021 stelde de Taliban dat vrouwen niet gedwongen mogen worden om te trouwen.¹²⁶² De verslechterde humanitaire situatie in Afghanistan heeft echter wel geleid tot een stijging van de uithuwelijking van met name jonge meisjes, omdat families de bruidsprijs nodig hebben om in eerste levensbehoeftes van de rest van de familie te voorzien.¹²⁶³

4.1.13.8

Kindhuwelijken (situatie voor de machtsovername door de Taliban)

Zoals het vorige ambtsbericht opmerkte ligt de wettelijke huwelijksleeftijd voor vrouwen op zestien jaar (op vijftien jaar in geval van toestemming van de vader) en voor mannen op achttien jaar.¹²⁶⁴ Het uithuwelijken van meisjes onder de achttien jaar was wijdverbreid in Afghanistan, volgens UNFPA.¹²⁶⁵ Na Bangladesh en Nepal was Afghanistan het land met het hoogste percentage kindhuwelijken in de regio. In Bangladesh trouwde 22% van de meisjes voor de leeftijd van 15 jaar en 59% voor de leeftijd van achttien jaar. In Afghanistan lagen deze percentages op respectievelijk 9% en 35%.¹²⁶⁶ Een bron schatte ook dat een op de drie Afghaanse meisjes voor de leeftijd van achttien uitgehuwelijkt werd.¹²⁶⁷ Artikelen en rapporten bevatten voorbeelden van Afghaanse meisjes die op jongere leeftijd (vanaf acht jaar) werden uitgehuwelijkt.¹²⁶⁸ Kindhuwelijken kwamen vooral voor op het platteland, met name in gebieden op de grens met Pakistan. Volgens UNFPA gebruikten families kindhuwelijken om banden met rivaliserende families en clans te versterken, als onderdeel van overeenkomsten, als oplossing voor vetes of om schulden te vereffenen. Arme families voelden zich vaak financieel genoodzaakt,¹²⁶⁹ om hun dochters te verkopen aan een rijkere, over het algemeen veel oudere

¹²⁶⁰ Latestly, Taliban Issues Diktat Asking Local Religious Leaders for List of Girls Above 15, Widows Under 45 To Be Married to Their Fighters: Reports, 16 juli 2021.

¹²⁶¹ The Conversation, Afghanistan after the US withdrawal: The Taliban speak more moderately but their extremist rule hasn't evolved in 20 years, 22 juli 2021. Dit artikel verwijst naar: Salam Watadar, *تخار در طالبان: درآورد ما افراد نکاح به را دختر یک خانواده هر: تخار در طالبان*, درآورد ما افراد نکاح به را (swn.af);

¹²⁶² The New York Times, Taliban Decree an End to Forced Marriages in Afghanistan, 3 december 2021.

¹²⁶³ UNICEF, Girls increasingly at risk of child marriage in Afghanistan, 12 november 2021; NBC, Desperate for cash, Afghan families are selling young daughters into marriage, 21 november 2021.

¹²⁶⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 85, november 2020.

¹²⁶⁵ UNFPA Afghanistan, Child Marriage, ongedateerd, laatst bezocht 27 juli 2021. [UNFPA Afghanistan | Child Marriage](#)

¹²⁶⁶ VOA News, The Worth of a Girl, juli 2019. Zie: <https://projects.voanews.com/child-marriage/english/map.html?country=Nepal>, laatst geraadpleegd op 5 maart 2022.

¹²⁶⁷ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹²⁶⁸ RFE/RL, Boys With Brides: Afghanistan's Untold Dilemma Of Underage Marriages, 12 april 2019; VOA News, juli 2019; The Guardian, Nine-year-old child bride reportedly killed by husband in Afghanistan, 31 juli 2018; Her, 'Girls my age should not be married': Child bride married at age 11 speaks out for World Refugee Day, juli 2020; World Vision, Breaking the Chain: Empowering girls and communities to end child marriages during COVID-19 and beyond, pagina 13, 2021; Pajhwok, Daily wage mother saves her minor daughter from forced marriage, 25 november 2020; AAN, Living with the Taleban (2): Local experiences in Nad Ali district, Helmand province, 18 januari 2021.

¹²⁶⁹ The Borgen Project, GENDER VIOLENCE AND DOMESTIC ABUSE IN AFGHANISTAN, 3 september 2020.

echtgenoot voor een hoge bruidsprijs.¹²⁷⁰ Volgens VN-onderzoek werd onder de vorige regering nauwelijks opgetreden tegen volwassen mannen die minderjarigen huwden en de andere individuen die kindhuwelijken toestonden.¹²⁷¹

4.1.13.9 *Weglopen (situatie voor de machtsovername door de Taliban)*

Het was volgens de wet toegestaan voor Afghaanse vrouwen om zich aan een gedwongen huwelijk en andere vormen van huiselijk geweld te onttrekken door weg te lopen (*farar-az-manzal*) met een zelfgekozen huwelijkskandidaat of door naar een opvangtehuis te gaan.¹²⁷² Zoals werd aangegeven in het vorige ambtsbericht stelde het Wetboek van Strafrecht weglopen niet strafbaar.¹²⁷³ Het Afghaanse Hooggerechtshof oordeelde in 2012 dat weglopen om aan misbruik of geweld te ontsnappen geen misdaad is, maar dat weglopen met het doel om ontucht (*zina*) te plegen wel strafbaar was.¹²⁷⁴ Op zina kon tot vijftien jaar gevangenisstraf staan volgens het Afghaanse Wetboek van Strafrecht, aldus Human Rights Watch.¹²⁷⁵ In de praktijk werden vrouwen die wegliepen om misbruik, geweld of huwelijksdwang te ontvluchten vaak wel vervolgd voor poging tot ontucht.¹²⁷⁶ Bovendien liepen mannen en vrouwen die tegen de huwelijkskeuzes van hun families ingingen reeds voor de machtsovername door de Taliban het risico op vergelding door familieleden en de bredere gemeenschap in de vorm van eerwraak (zie sectie 4.1.14).¹²⁷⁷

4.1.13.10 Alleenstaande vrouwen

Zelfstandig wonen of ongehuwd samenwonen

Volgens bronnen was het reeds onder de vorige regering maatschappelijk niet geaccepteerd voor Afghaanse vrouwen om ongehuwd samen te wonen met een man.¹²⁷⁸ Een bron gaf echter aan dat er ongetwijfeld koppels uit progressievere families bestonden die in het geheim samenwoonden en dit verborgen hielden voor de gemeenschap.¹²⁷⁹ Het druiste ook in tegen de culturele normen voor vrouwen om alleen te wonen.¹²⁸⁰ Dit was met name in grote steden wel een meer voorkomend fenomeen dan het ongehuwd samenwonen van koppels.¹²⁸¹ *The Guardian* schatte in augustus 2021 dat het om duizenden vrouwen ging.¹²⁸²

¹²⁷⁰ UNFPA Afghanistan, Child Marriage, ongedateerd, laatst bezocht 27 juli 2021. [UNFPA Afghanistan | Child Marriage](#)

¹²⁷¹ UNAMA, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, pagina 15, december 2020.

¹²⁷² Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina 25, 2021.

¹²⁷³ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen Ambtsbericht Afghanistan, pagina 86, November 2020.

¹²⁷⁴ Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina 26, 2021.

¹²⁷⁵ Human Rights Watch, Afghanistan: End 'Moral Crimes' Charges, 'Virginity' Tests, 25 mei 2016.

¹²⁷⁶ Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina 26, 2021; UNAMA, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, pagina 15, december 2020; Mahendru, R., Girls and women speak out from Afghan moral prisons: Tackling extremism and violence against women in a conflict environment, Global Public Health, pagina 739, 2021.

¹²⁷⁷ Mahendru, R., Girls and women speak out from Afghan moral prisons: Tackling extremism and violence against women in a conflict environment, Global Public Health, pagina 739, 2021; Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹²⁷⁸ AAN, "A Future of One's Own": One young woman's struggle to thrive in modern Herat, 21 juni 2021; Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

¹²⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

¹²⁸⁰ The Guardian, 'Nowhere to go': divorced Afghan women in peril as the Taliban close in, 13 augustus 2021.

¹²⁸¹ Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021; Vanity Fair, Portrait : À Kaboul, le rêve féministe de Nargis Azaryun, 4 november 2020. [Nargis Azaryun : À Kaboul, son rêve féministe \(vanityfair.fr\)](#); IOM, Family reunification: An essential step in returnees' journeys to safe and dignified reintegration in Afghanistan, 15 mei 2021. [Family reunification: An essential step in returnees' journeys to safe and dignified reintegration in Afghanistan | International Organization for Migration \(iom.int\)](#); AAN, "A Future of One's Own": One young woman's struggle to thrive in modern Herat, 21 juni 2021.

¹²⁸² The Guardian, 'Nowhere to go': divorced Afghan women in peril as the Taliban close in, 13 augustus 2021. Zie ook: Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021.

Nooit gehuwde vrouwen en ongehuwde moeders

In de Afghaanse samenleving ligt er veel druk op vrouwen om te trouwen. Dit is met name het geval in conservatieve, rurale gebieden. Trouwen verlost de familie van de bruid van een extra mond om te voeden en levert inkomsten op in de vorm van een bruidsprijs.¹²⁸³ Daarnaast verkleint een huwelijk de kans dat de familie-eer van de familie van de bruid in het geding komt door (beschuldigingen) van 'immoreel gedrag' door de ongehuwde dochter zoals het hebben van (seksuele) contacten met mannen.¹²⁸⁴ Het merendeel van de conservatieve Afghaanse samenleving beschouwt 'oudere' ongehuwde vrouwen als een anomalie.¹²⁸⁵ In steden en progressievere families kwam het echter steeds vaker voor dat vrouwen later trouwden of ongehuwd bleven.¹²⁸⁶ Meisjes of vrouwen die zwanger raakten buiten het huwelijk, waren reeds voor de machtsovername door de Taliban schuldig aan een misdaad (zina). Wanneer deze vrouwen niet alsnog met de vader van het ongeboren kind konden trouwen, liepen zij het risico om strafrechtelijk vervolgd te worden (zie alinea over 'weglopen') of om het slachtoffer te worden van eerwraak (zie sectie 4.1.14).

Gescheiden vrouwen

Hoewel Afghaanse vrouwen een echtscheiding aan konden vragen, hadden zij reeds voor de machtsovername door de Taliban niet dezelfde rechten als mannen op dit vlak. Terwijl mannen op ieder moment zonder opgave van reden konden scheiden, konden vrouwen dit alleen met tussenkomst van de rechter, wanneer aan bepaalde criteria van verwaarlozing was voldaan. Gescheiden vrouwen golden als een bron van schaamte binnen de familie. Dit was het geval wanneer zij zelf de scheiding aanvroegen, maar ook wanneer hun ex-echtgenoot het initiatief nam.¹²⁸⁷ Ondanks deze obstakels steeg de laatste jaren het aantal vrouwen dat zich liet scheiden van hun echtgenoten (precieze cijfers over het aantal gescheiden vrouwen zijn echter onbekend).¹²⁸⁸ Echtscheiding op eigen initiatief leek echter vooral open te staan voor (werkende of vermogende) vrouwen in grote steden die zichzelf economisch staande konden houden zonder echtgenoot.¹²⁸⁹ Zonder eigen middelen om op terug te vallen eindigden de meeste gescheiden vrouwen bij hun eigen familie. Volgens artikel 255 van het Burgerlijk Wetboek waren mannelijke familieleden in de hoedanigheid van *mahram* verplicht om te voorzien in de levensbehoeften van hun ongetrouwde vrouwelijke familieleden, indien deze bij hen inwonen. Maar juist omdat gescheiden vrouwen een economische last en bron van schaamte vormden,

¹²⁸³ UNFPA, Child Marriage and Other Harmful Practices: A Desk Review of Evidence from South-East Asia, pagina 17, 2020.

¹²⁸⁴ Norwegian Refugee Council, Sara was to be married – at the age of seven, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juli 2021. [Sara was to be married - at the age of seven \(nrc.no\)](#)

¹²⁸⁵ UNFPA, Child Marriage and Other Harmful Practices: A Desk Review of Evidence from South-East Asia, pagina 17, 2020.

¹²⁸⁶ AAN, Covid-19 in Afghanistan (7): The effects of the pandemic on the private lives and safety of women at home, 1 oktober 2020; World Vision, #HiddenHero: Breaking the cycle of child marriage in Afghanistan, 23 juli 2020; CNN, She's the first female tour guide in Afghanistan, but she's determined not to be the last, 8 maart 2021.

¹²⁸⁷ The New York Times, Fighting Patriarchy, and Fearing Worse From the Taliban, 6 september 2020.

¹²⁸⁸ Arab News, Afghan women embrace divorce as new form of empowerment, 14 april 2017.

¹²⁸⁹ The New York Times, In Afghanistan, 'I Feel Like a Divorced Woman Is Up for Grabs', 17 april 2017; The Guardian, 'Divorce isn't an option': Afghan women find hope in saffron scheme, 23 juni 2020. Na de scheiding hadden Afghaanse vrouwen namelijk slechts drie maanden recht op alimentatie (iddat) en over het algemeen hadden zij weinig eigen vermogen of inkomsten om op terug te vallen. In principe hadden Afghaanse vrouwen bij echtscheiding recht op mahr, een gift die vrouwen bij het aangaan van het huwelijk van hun aanstaande horen te ontvangen. In de praktijk werd de mahr over het algemeen aan de familie van de bruid gegeven in de vorm van een bruidsprijs. Hierdoor zagen vrouwen na scheiding zelden iets van de mahr terug. Zie: Rahmani, N., Divorced Women's Financial Rights In Afghanistan: Does Mahr Offer Financial Security To Afghan Divorced Women?, A thesis in fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy Faculty of Law University of Technology Sydney, pagina 271, juni 2019.

waren zij vaak ongewenste gasten bij hun eigen families.¹²⁹⁰ Dit leidde in sommige gevallen tot geestelijke gezondheidsproblemen,¹²⁹¹ verwaarlozing of uitstoting.¹²⁹² Buiten het feit dat gescheiden vrouwen in een economisch precaire situatie terecht konden komen, liepen zij ook het risico om hun kinderen kwijt te raken.¹²⁹³ Daarnaast werden gescheiden vrouwen ook vaak het slachtoffer van aanranding en/of ongewenste intimiteiten door derden, omdat zij werden gezien als immoreel en 'seksueel beschikbaar'.¹²⁹⁴

Echtscheiding sinds de machtsovername door de Taliban

De zedengids van het ministerie van Deugd en Ondeugd (zie sectie 2.2.4) stipuleert dat vrouwen onder bepaalde omstandigheden het recht hebben om een echtscheiding aan te vragen.¹²⁹⁵ Door het grotendeels wegvallen van structuren om kwetsbare vrouwen te helpen, is het onwaarschijnlijk dat vrouwen die tegen de wil van hun families of echtgenoten willen scheiden nog ergens terecht kunnen voor onderdak en juridische hulp.¹²⁹⁶ Het is niet bekend of er echtscheidingszaken zijn voorgelegd aan Talibanrechtbanken sinds de machtsovername en als dat wel het geval is, hoe deze zijn afgehandeld. Voor meer algemene informatie over het Afghaanse rechtssysteem sinds de machtsovername door de Taliban, zie sectie 4.3.

Weduwen

Door het conflict kent Afghanistan een groot aantal weduwen en wezen. In 2019 werd geschat dat er twee miljoen weduwen in Afghanistan waren.¹²⁹⁷ Omdat bezit en met name land in Afghanistan over het algemeen alleen op naam van de man staat,¹²⁹⁸ kwamen weduwen vaak in een economisch precaire situatie terecht na de dood van hun echtgenoten.¹²⁹⁹ In principe hebben weduwen volgens islamitisch recht, recht op hun *mahr* (zie de sectie over echtscheiding) en een gedeelte van de erfenis (een kwart in het geval dat een weduwe geen kinderen heeft en een achtste in het geval een weduwe wel kinderen heeft). In de praktijk ging de erfenis over het

¹²⁹⁰ Rahmani, N., *Divorced Women's Financial Rights In Afghanistan: Does Mahr Offer Financial Security To Afghan Divorced Women?*, A thesis in fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy Faculty of Law University of Technology Sydney, pagina 15, juni 2019.

¹²⁹¹ Rahmani, N., *Divorced Women's Financial Rights In Afghanistan: Does Mahr Offer Financial Security To Afghan Divorced Women?*, A thesis in fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy Faculty of Law University of Technology Sydney, pagina 15, juni 2019.

¹²⁹² The Guardian, 'Nowhere to go': divorced Afghan women in peril as the Taliban close in, 13 augustus 2021.

¹²⁹³ The Guardian, 'Nowhere to go': divorced Afghan women in peril as the Taliban close in, 13 augustus 2021. Vrouwen hebben zorgrecht (hedānat) over hun zoons tot zevenjarige leeftijd en over dochters tot negen jaar. Rahmani, N., *Divorced Women's Financial Rights In Afghanistan: Does Mahr Offer Financial Security To Afghan Divorced Women?*, A thesis in fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy Faculty of Law University of Technology Sydney, pagina 234, juni 2019.

¹²⁹⁴ Rahmani, N., *Divorced Women's Financial Rights In Afghanistan: Does Mahr Offer Financial Security To Afghan Divorced Women?*, A thesis in fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy Faculty of Law University of Technology Sydney, pagina 267, juni 2019.; The New York Times, *In Afghanistan, 'I Feel Like a Divorced Woman Is Up for Grabs'*, 17 april 2017; TED, *A rare, intimate look at the lives of single mothers in Afghanistan*, 27 oktober 2017.

¹²⁹⁵ The Guardian, 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021.

¹²⁹⁶ The Guardian, 'Nowhere to go': divorced Afghan women in peril as the Taliban close in, 13 augustus 2021; Amnesty International, *Afghanistan: Survivors of gender-based violence abandoned following Taliban takeover – new research*, 6 december 2021; The Guardian, 'I don't know where to go': uncertain fate of the women in Kabul's shelters, 1 oktober 2021.

¹²⁹⁷ Reuters, *After four decades of war, Afghan widows battle for homes*, 22 januari 2020; Aryana Aid, *Widow Skills Training*, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 23 juli 2021.

¹²⁹⁸ Volgens de meest recente data zijn vrouwen (gedeelde) eigenaar van minder dan 5% van het geregistreerde land in Afghanistan. OCHA, *HUMANITARIAN NEEDS OVERVIEW AFGHANISTAN – Programme Cycle 2021*, pagina 98, december 2020.

¹²⁹⁹ Gedurende de laatste jaren zijn er in Afghanistan wel veel nationale en internationale inspanningen gaande om landeigendom zowel op de naam van de echtgenoot en zijn vrouw in te schrijven, dit zou moeten leiden tot een betere rechtspositie voor vrouwen bij overlijden van de echtgenoot. Zie: World Bank Blogs, *Safeguarding Afghan women's property rights*, 2 maart 2021; OCHA, *Humanitarian Needs Overview Afghanistan – Programme Cycle 2021*, pagina 98, december 2020.

algemeen alleen naar de broers en mannelijke nazaten van een overleden man.¹³⁰⁰ Dit betekende dat indien de weduwe geen zonen had, de schoonfamilie vaak de gehele erfenis in beslag nam.¹³⁰¹ Zoals reeds opgemerkt, dienen mannelijke familieleden in de hoedanigheid van *mahram* voor alleenstaande vrouwen te zorgen. Onder de Pashtoens betekende dit in de praktijk dat weduwen met een van hun zwagers moesten trouwen.¹³⁰² Verschillende artikelen in de media en rapporten van internationale organisaties en ngo's wekten echter de indruk dat zowel de eigen familie als schoonfamilie vaak weigerden om voor weduwen te zorgen,¹³⁰³ of hen verwaarloosden en/of mishandelden.¹³⁰⁴ Een hoge leider van de Taliban liet zich in maart 2021 kritisch uit over de verwaarlozing van weduwes en wezen door hun schoonfamilies.¹³⁰⁵ Als een weduwe een of meerdere volwassen zonen heeft, dienen deze voor haar te zorgen volgens de islamitische en culturele normen. RFE/RL schreef in februari 2021 dat duizenden Afghaanse weduwes zich gedwongen zagen om te bedelen om voor zichzelf en hun kinderen te zorgen.¹³⁰⁶ Jonge weduwes – van wie er veel waren in Afghanistan door het langlopende conflict¹³⁰⁷ – liepen ook het risico op ongewenste intimiteiten, intimidatie en aanranding, wanneer zij alleenstaand bleven.¹³⁰⁸

De positie van weduwen na de machtsovername door de Taliban

In het decreet over de positie van vrouwen heeft de Taliban gesteld dat weduwen niet gedwongen mogen worden om te hertrouwen. Weduwen hebben volgens dit decreet vanaf zeventien weken na het overlijden van hun echtgenoot het recht om weer te hertrouwen.¹³⁰⁹ Het leiderschap van de Taliban stelde verder dat zij rechtbanken had geïnstrueerd om vrouwen eerlijk te behandelen in disputen rondom erfenissen, aldus *Al Jazeera*.¹³¹⁰ Het is niet duidelijk in hoeverre deze verplichting wordt nageleefd in de praktijk.

Vrouwen van wie de echtgenoot verdwenen is

Zoals werd beschreven in het vorige ambtsbericht kan een rechtbank op basis van artikel 326 van het Burgerlijk Wetboek iemand overleden verklaren indien deze langer dan vier jaar vermist is. Zoals het vorige ambtsbericht aangaf, geldt wanneer de rechter de dood van een vermist persoon bevestigd heeft, het normale erfrecht.¹³¹¹ Op basis van artikel 194 van het Burgerlijk Wetboek hebben vrouwen ook het recht om in het geval van vermissing van hun echtgenoot echtscheiding op

¹³⁰⁰ [Global Protection Cluster](#), A Brief Guide to Women's Land Rights in Afghanistan, pagina 3, oktober 2020

¹³⁰¹ OECD, SIGI: Afghanistan, pagina 3, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 21 juli 2021; Reuters, Afghan woman prays that peace will save her fourth husband, 22 september 2020; Arab News, Afghanistan has half a million widows, and the number is increasing, says government, 24 juni 2018.

¹³⁰² TED, A rare, intimate look at the lives of single mothers in Afghanistan, 27 oktober 2017; Reuters, Afghan woman prays that peace will save her fourth husband, 22 september 2020; The New York Times, A Generation of Widows, Raising Children Who Will Be Forged by Loss, 1 december 2018.

¹³⁰³ RFE/RL, Amid Poverty And Discrimination, Afghan Women Beg For Survival, 19 februari 2021; Reuters, After four decades of war, Afghan widows battle for homes, 22 januari 2020.

¹³⁰⁴ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina's 15-16, februari 2021.

¹³⁰⁵ VOA News, Speech Offers Rare Glimpse Into Taliban Inner Politics, 3 maart 2021.

¹³⁰⁶ RFE/RL, Amid Poverty And Discrimination, Afghan Women Beg For Survival, 19 januari 2021.

¹³⁰⁷ Er wordt geschat dat de gemiddelde leeftijd van weduwen in Afghanistan 35 jaar is. Zie: The New Humanitarian, Sorrow and Stigma: The Double Tragedy of Afghanistan's Young Widows, 8 februari 2018.

¹³⁰⁸ TED, A rare, intimate look at the lives of single mothers in Afghanistan, 27 oktober 2017; The New York Times, A Generation of Widows, Raising Children Who Will Be Forged by Loss, 1 december 2018. Zie ook:

¹³⁰⁹ The New York Times, Taliban Decree an End to Forced Marriages in Afghanistan, 3 december 2021.

¹³¹⁰ Al Jazeera, Taliban bans forced marriage of women in Afghanistan, 3 december 2021.

¹³¹¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 108, november 2020.

grond van afwezigheid aan te vragen.¹³¹² Deze echtscheiding wordt alleen toegekend na een wachtperiode die kan oplopen tot drie jaar.¹³¹³

4.1.13.11 *Geweld tegen vrouwen*

Afghanistan is na Oost-Timor het Aziatische land met het hoogste niveau van partnergeweld tegen vrouwen op basis van een vergelijking van uitkomsten van bevolkingsonderzoeken die werden uitgevoerd tussen 2000 en 2019.¹³¹⁴ In 2015 gaf 46% van de Afghaanse vrouwelijke respondenten aan in het voorgaande jaar het slachtoffer geworden te zijn van fysiek of seksueel geweld door een partner.¹³¹⁵ 51% gaf aan op enig moment in het leven slachtoffer geworden te zijn van partnergeweld. In onderzoek uit 2018 gaf 65% van de Afghaanse mannelijke deelnemers aan weleens fysiek geweld tegen hun vrouw(en) gebruikt te hebben. 80% van de vrouwen gaf aan wel eens het slachtoffer van fysiek geweld door een echtgenoot of derde geworden te zijn.¹³¹⁶ In de eerste tien maanden van 2020 registreerde de AIHRC 3.477 meldingen van huiselijk geweld (dit is waarschijnlijk het topje van de ijsberg, omdat huiselijk geweld zelden wordt gemeld).¹³¹⁷ In onderzoek naar de invloed van Covid-19 op geweld tegen vrouwen gaf 97% van de vrouwelijke respondenten aan dat gender gerelateerd geweld was toegenomen sinds de uitbraak van de pandemie.¹³¹⁸

Conflict-gerelateerd geweld

In 2020 rapporteerde UNAMA 271 gevallen van seksueel en gender gerelateerd geweld, waarvan achttien gevallen kwalificeerden als conflict gerelateerd seksueel geweld. De slachtoffers van conflict gerelateerd seksueel geweld bestonden uit negen jongens, vijf vrouwen en vier meisjes. De Taliban was verantwoordelijk voor geweld tegen drie meisjes. Leden van de Afghaanse regeringstrijdkrachten maakten zich ook schuldig aan seksueel geweld. Er waren geloofwaardige aantijgingen van negen andere gevallen van conflict gerelateerd geweld, maar deze konden niet geverifieerd worden. In 2020 daalde het aantal meldingen van conflict gerelateerd seksueel geweld ten opzichte van 2019,¹³¹⁹ waarschijnlijk ten gevolge van de pandemie, aldus de VN.¹³²⁰

De strafrechtelijke vervolging van daders van geweld tegen vrouwen

Hoewel verschillende vormen van geweld tegen vrouwen strafbaar waren gesteld, bleef ook voor de machtsovername door de Taliban strafrechtelijke vervolging van de daders in de praktijk over het algemeen uit.¹³²¹ Seksueel geweld was strafbaar onder het Wetboek van Strafrecht en verschillende andere vormen van gender

¹³¹² Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 108, november 2020.

¹³¹³ Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina's 25-26, 2021.

¹³¹⁴ Het laatste Afghaanse bevolkingsonderzoek dateert uit 2015. UNFPA Asia, kNowVAWdata Phase I Report, maart 2021.

¹³¹⁵ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 105, februari 2021.

¹³¹⁶ CISION, Women and Men Call For Peace and Gender Equality, Reveals Promundo and UN Women's Study on Gender Relations in Afghanistan, 29 januari 2019. Zie ook: [The Guardian, 'Violence starts at home': the Afghan women tackling domestic abuse at its source, 29 januari 2021.](#)

¹³¹⁷ The National World, 'I'll kill myself before I return': Afghan women face higher threat of abuse during Covid, 19 februari 2021.

¹³¹⁸ UN, Gender Alert On Covid-19 Afghanistan, pagina 4, 23 juli 2021; Deze observatie wordt onderschreven in: AAN, Covid-19 in Afghanistan (7): The effects of the pandemic on the private lives and safety of women at home; The New Humanitarian, COVID-19 drives a quiet crisis in Afghanistan: Female suicide

¹³¹⁹ In 2019 documenteerde de UN 102 gevallen van seksueel geweld. 27 zaken waren conflict gerelateerd met gevolgen voor zeven vrouwen en zeven meisjes. Verder waren er dertien jongens die slachtoffer waren van dergelijk geweld.

¹³²⁰ United Nations Office of the Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict, Afghanistan, laatste update 31 maart 2021, laatst geraadpleegd 27 juli 2021.

¹³²¹ Human Rights Watch, "I Thought Our Life Might Get Better", 5 augustus 2021.

gerelateerd geweld waren strafbaar onder de Wet op de uitbanning van geweld tegen vrouwen (EVAW) en de Wet op het verbod op intimidatie van vrouwen en kinderen.¹³²² Om de strafrechtelijke vervolging van daders van geweld tegen vrouwen te verbeteren had de voormalige overheid in elke provincie gespecialiseerde kantoren van het openbaar ministerie en familie-units bij de Afghaanse politie geopend. Deze organisaties waren volgens de VN tot de machtsvername door de Taliban allemaal operationeel.¹³²³ Desalniettemin stelden bronnen dat slechts een fractie van de vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld of geweld door bekenden hier aangifte van deed,¹³²⁴ of een andere vorm van hulp zocht.¹³²⁵ Weinig daders van geweld tegen meisjes en vrouwen werden veroordeeld en straffeloosheid bleef de norm, aldus de VN.¹³²⁶ Met betrekking tot de ernstige gevallen van geweld tegen vrouwen die wel voor de rechter kwamen, stelden OHCHR en UNAMA dat in 85% een veroordeling van de dader volgde.¹³²⁷ Bronnen waren het eens dat de kans dat de dader vervolgd zou worden voor gender gerelateerd geweld aanzienlijk groter was als de dader een derde was, dan wanneer er sprake was van geweld binnen de familie.¹³²⁸

Strafrechtelijke vervolging van slachtoffers van verkrachting

De Wet op de uitbanning van geweld tegen vrouwen (EVAW) stelde voor het eerst in de Afghaanse geschiedenis daders van verkrachting expliciet strafbaar.¹³²⁹ In de praktijk bleven slachtoffers van verkrachting onder de vorige regering echter het risico lopen om zelf vervolgd te worden voor 'ontucht' wanneer ze aangifte deden van verkrachting.¹³³⁰ Zoals eerder werd aangegeven geldt zina (ontucht/seks buiten het huwelijk) als een morele misdaad in Afghanistan. Vrouwen konden hiervoor strafrechtelijk vervolgd worden, met opsluiting als mogelijke bestraffing. Deze strafbaarstelling van ontucht schrok veel vrouwelijke slachtoffers van verkrachting af om hulp te zoeken bij de autoriteiten. Onderzoek liet namelijk zien dat de autoriteiten slachtoffers van verkrachting inderdaad regelmatig beschuldigden van ontucht,¹³³¹ al dan niet op basis van een negatieve uitkomst van zogenaamde maagdelijkheidstesten.¹³³²

Bemiddeling en informele geschilbeslechting bij huiselijk geweld

Vrouwen die geen toegang hadden tot de politie waren vaak aangewezen op informele geschilbeslechting indien zij het slachtoffer waren van huiselijk

¹³²² Ministerie van Buitenlandse Zaken Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 89, november 2020. Verkrachting binnen het huwelijk is niet strafbaar. Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina's 27-28, 2021.

¹³²³ United Nations Office of the Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict, Afghanistan, laatste update 31 maart 2021, laatst geraadpleegd 27 juli 2021.

¹³²⁴ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

¹³²⁵ UNFPA, Fighting Cultural Taboos to Provide Gender-Based Violence Services, 7 december 2020.

¹³²⁶ United Nations Office of the Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict, Afghanistan, laatste update 31 maart 2021, laatst geraadpleegd 27 juli 2021.

¹³²⁷ Dit betekent dat bij 41,3% van het totale aantal zaken (303) er sprake was van veroordeling van de dader. Bij moordzaken lag dit percentage op 42,5% evenals bij het dwingen van vrouwen om zelfmoord te plegen/zichzelf te verbranden. In verkrachtigingszaken werd in 57,3% van de gevallen een dader veroordeeld. De veroordelingsgraad lag een stuk lager voor misdaden zoals eerwraak (22,7%), ernstige mishandeling die leidt tot blijvend fysiek letsel (31,7%), gedwongen huwelijken (11,1%) en kindhuwelijken (6,3%). UNAMA, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, pagina 8, december 2020.

¹³²⁸ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

¹³²⁹ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 100, februari 2021.

¹³³⁰ Committee on the Elimination of All Forms of Violence Against Women, CEDAW/C/AFG/CO/3, paragraaf 23-24, 2 maart 2020.

¹³³¹ UNAMA & OHCHR, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, pagina 4, december 2020.

¹³³² Human Rights Watch, "I Thought Our Life Might Get Better": Implementing Afghanistan's Elimination of Violence against Women Law, 5 augustus 2021.

geweld.¹³³³ UNAMA en OHCHR gaven aan dat in 31% van de zaken die zij onderzochten er geen sprake was van strafrechtelijke vervolging, omdat de dader niet binnen de termijn werd gearresteerd of omdat er gebruik werd gemaakt van andere oplossingen zoals bemiddeling tussen het slachtoffer en de dader(s). Daarnaast merkten OHCHR en UNAMA op dat uit hun overige monitoring bleek dat voor 'minder ernstige' gevallen van geweld tegen vrouwen zoals mishandeling, aanranding en/of intimidatie de kans veel groter was dat deze zaken niet werden geregistreerd en/of behandeld door de politie.¹³³⁴ Deze zaken werden vaker opgelost via een vorm van (informele) geschillenbeslechting door familie-units van de politie, hulpverleners of bijvoorbeeld dorpsoudsten.¹³³⁵ Volgens SIGAR was informele geschillenbeslechting goedkoper en toegankelijker voor vrouwen, maar was er geen garantie dat de rechten van vrouwen daarbij werden geëerbiedigd. Er bestond zelfs het risico dat informele geschillenbeslechting geweld tegen vrouwen verder zou normaliseren.¹³³⁶ Een vertrouwelijke bron stelde dat informele geschillenbeslechting door dorpsoudsten vaak nadelig uitpakte voor vrouwen.¹³³⁷ Bronnen stelden dat slachtoffers van huiselijk geweld na terugkeer bij hun families na bemiddeling vaak opnieuw aan dergelijk geweld onderworpen werden of dat zij het slachtoffer werden van eerwraak (voor meer informatie over eerwraak, zie sectie 4.1.14).¹³³⁸ Human Rights Watch gaf aan dat rechtbanken in districten die in handen waren van de Taliban vrouwen, wanneer zij hun echtgenoten beschuldigden van huiselijk geweld, vaak dwongen terug te keren bij hun echtgenoten. Zij deden dit via 'bemiddeling' of via het bedreigen van de vrouwen in kwestie met vervolging voor morele misdaden.¹³³⁹ Dit soort dwang werd echter hoogstwaarschijnlijk ook toegepast door andere actoren – families, dorpsoudsten – in conservatieve gebieden die niet onder controle stonden van de Taliban.¹³⁴⁰

Opvang van slachtoffers van huiselijk geweld

Tot de machtsovername door de Taliban bestonden er tientallen opvanglocaties voor slachtoffers van geweld tegen vrouwen in Afghanistan.¹³⁴¹ Bronnen schatten dat er tussen de dertig en veertig opvanglocaties in twintig provincies van Afghanistan waren.¹³⁴² Over het algemeen was het lastig voor slachtoffers van huiselijk geweld om steun te zoeken bij een dergelijke opvanglocatie, omdat er veel stigma bestond rondom deze centra.¹³⁴³ Veel Afghanen zagen deze centra als

¹³³³ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 105, februari 2021.

¹³³⁴ UNAMA & OHCHR, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, pagina 11, december 2020.

¹³³⁵ Roman, F., "Hear us Now", On Supporting Afghan Women in Need of Shelter, a Lesson from Indonesia, LL.M. Capstone Thesis Central European University, pagina 18, juni 2020; SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 105, februari 2021.

¹³³⁶ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 105, februari 2021.

¹³³⁷ Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹³³⁸ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021. Zie ook: Human Rights Watch, "I Thought Our Life Might Get Better", 5 augustus 2021.

¹³³⁹ Human Rights Watch, "You Have No Right to Complain" Education, Social Restrictions, and Justice in Taliban-Held Afghanistan, 30 juni 2020. Zie ook: AAN, Living with the Taleban (2): Local experiences in Nad Ali district, Helmand province, 18 januari 2021.

¹³⁴⁰ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 105, februari 2021.

¹³⁴¹ The New York Times, Shelters Have Saved Countless Afghan Women. So Why Are They Afraid?, 17 maart 2018.

¹³⁴² Roman, F., "Hear us Now", On Supporting Afghan Women in Need of Shelter, a Lesson from Indonesia, LL.M. Capstone Thesis Central European University, pagina 16, juni 2020; The New York Times, Shelters Have Saved Countless Afghan Women. So Why Are They Afraid?, 17 maart 2018.

¹³⁴³ Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina 17, 2021.

'bordelen',¹³⁴⁴ die een negatieve invloed hadden op het gezin/familieleven.¹³⁴⁵ Ngo's runden deze centra,¹³⁴⁶ maar zij konden alleen functioneren met toestemming van het *Ministry of Women's Affairs* op basis van de *Women Protection Guidelines* uit 2011.¹³⁴⁷ Een bron merkte op dat de beschikbaarheid van opvang en steun voor slachtoffers van geweld tegen vrouwen gedurende de laatste drie jaar was afgenomen door een afname van internationale steun voor Afghanistan, de verslechterende veiligheidssituatie en pogingen van de overheid om de zelfstandige positie van ngo's te verzwakken (voor meer details, zie sectie 4.2.3 over vrijheid van vereniging en vergadering).¹³⁴⁸

Bescherming door de familie

Anekdotisch bewijs liet zien dat vrouwen die het slachtoffer waren geworden van (ernstige vormen van) huiselijk geweld door hun echtgenoot en/of schoonfamilie soms werden opgevangen door hun eigen ouders.¹³⁴⁹ Volgens een vertrouwelijke bron kwam het echter zeer zelden voor dat families accepteerden dat hun dochters hun echtgenoot de rug toekeerden en leidde de beslissing van een dochter om weg te lopen vaker tot gewelddadige represailles tegen de dochter door haar eigen ouders dan tot opvang en steun.¹³⁵⁰

Opvang van slachtoffers van huiselijk geweld sinds de machtsovername door de Taliban

De Taliban ontmantelde het ministerie van Vrouwenzaken dat steun aan vrouwelijke slachtoffers van geweld coördineerde. Volgens onderzoek door Amnesty International sloten Talibanstrijders bijna alle opvangtehuizen voor slachtoffers van geweld tegen vrouwen en werden veel locaties geplunderd.¹³⁵¹ Volgens *The Guardian* stelde de Taliban bewoners van een opvangtehuis in Pul-e-Khumri voor de keuze terug te keren naar hun families of naar de lege vrouwengevangenis.¹³⁵² Opvangtehuizen die zelf besloten de deuren te sluiten uit angst voor de Taliban hebben vrouwelijke slachtoffers soms weer overgedragen aan hun families.¹³⁵³ De enkele opvangtehuizen die nog wel operationeel waren in oktober, namen geen nieuwe vrouwen meer op.¹³⁵⁴ Zowel de vrouwen die deze opvangtehuizen runden als de vrouwen die er gebruik van maakten zitten nu veelal ondergedoken uit angst voor wraakacties door de daders van huiselijk geweld of andere vormen van geweld tegen vrouwen.¹³⁵⁵ De vrijlating van duizenden gevangenen door de Taliban tijdens hun offensief en bij de machtsovername, vormt een risico voor deze vrouwen,

¹³⁴⁴ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 102, februari 2021; Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021; Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina 18, 2021.

¹³⁴⁵ The New York Times, Shelters Have Saved Countless Afghan Women. So Why Are They Afraid?, 17 maart 2018; Roman, F., "Hear us Now", On Supporting Afghan Women in Need of Shelter, a Lesson from Indonesia, LLM Capstone Thesis Central European University, pagina 13, juni 2020; Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina 18, 2021.

¹³⁴⁶ Women for Afghan Women, What we do: WAW's Work in Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 28 juli 2021.

¹³⁴⁷ The New York Times, Shelters Have Saved Countless Afghan Women. So Why Are They Afraid?, 17 maart 2018.

¹³⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

¹³⁴⁹ AAN, Living with the Taleban (2): Local experiences in Nad Ali district, Helmand province, 18 januari 2021; UNFPA, A Family Steps-Up for their Daughter, a Gender-Based Violence Survivor, 29 november 2020; UNFPA, Refusing to submit to a virginity test, one bride risks death, 26 april 2021.

¹³⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹³⁵¹ Amnesty International, Afghanistan: Survivors of gender-based violence abandoned following Taliban takeover – new research, 6 december 2021.

¹³⁵² The Guardian, 'I don't know where to go': uncertain fate of the women in Kabul's shelters, 1 oktober 2021.

¹³⁵³ RFE/RL, Afghan Women's Shelters Vanishing Under Taliban Rule, 26 september 2021.

¹³⁵⁴ The Guardian, 'I don't know where to go': uncertain fate of the women in Kabul's shelters, 1 oktober 2021.

¹³⁵⁵ Amnesty International, Afghanistan: Survivors of gender-based violence abandoned following Taliban takeover – new research, 6 december 2021.

omdat onder de vrijgelaten gevangenen daders van huiselijk geweld zaten, die mogelijk op wraak zinnen.¹³⁵⁶

4.1.13.12 Morele misdaden

Zoals het vorige ambtsbericht opmerkte, zijn zogeheten 'morele misdaden' een categorie van misdaden, waaronder drugsgebruik, van huis weglopen (vanwege bijvoorbeeld huiselijk geweld) en buitenechtelijke seks, inclusief in het geval van verkrachting, vallen.¹³⁵⁷ Het vorige ambtsbericht gaf aan dat ongeveer de helft van de Afghaanse volwassen vrouwelijke gevangenen vast zat vanwege morele misdaden.¹³⁵⁸ Voor gevangen meisjes was dit voor bijna iedereen het geval (95%).¹³⁵⁹ Er zijn geen nieuwe cijfers bekend over het aantal vrouwen en meisjes dat veroordeeld en opgesloten was vanwege morele misdaden voor de machtsovername door de Taliban. In april 2020 werden honderden Afghaanse meisjes en vrouwen vrijgelaten dankzij een beslissing om gratie te verlenen aan gevangenen om overbevolkte gevangenissen tegen Covid-19 te beschermen.¹³⁶⁰ Het *United States Department of State* (USDoS) stelde dat in 2020 het merendeel van de individuen in Afghanistan die nog wel vastzaten voor morele misdrijven vrouw was.¹³⁶¹ Volgens onderzoek ervoeren vrouwen in gevangenissen geweld.¹³⁶² Vrouwen die werden vrijgelaten na vastgezeten te hebben voor een morele misdaad, hadden moeite met re-integratie in de samenleving omdat ze over het algemeen niet werden geaccepteerd door hun families en soms ook niet werden toegelaten tot opvangtehuizen.¹³⁶³

Huisarrest (situatie voor de machtsovername door de Taliban)

Het Afghaanse Wetboek van Strafrecht voorzag in een aantal alternatieven voor detentie voor volwassenen die zich schuldig hebben gemaakt aan een strafbaar feit waarop gevangenisstraf staat. Deze alternatieven zijn onder andere reclassering, huisarrest, ontneming van sociale rechten en taakstraffen.¹³⁶⁴ Verschillende bronnen gaven aan niet op de hoogte te zijn van de mate waarin vrouwen huisarrest opgelegd kregen als bestraffing.¹³⁶⁵

4.1.13.13 'Verwesterde vrouwen'

Het meeste recente onderzoek naar Afghaanse terugkeerders betreft de ervaringen van mannelijke terugkeerders.¹³⁶⁶ Er zijn echter vrouwelijke Afghaanse vluchtelingen die zijn teruggekeerd naar Afghanistan vanuit Iran en Pakistan en er zijn ook Afghaanse vrouwen die na een verblijf in 'westerse landen' voor studie of

¹³⁵⁶ Amnesty International, Afghanistan: Survivors of gender-based violence abandoned following Taliban takeover – new research, 6 december 2021; The New York Times, Afghan Women Who Once Presided Over Abuse Cases Now Fear for Their Lives, 20 oktober 2021.

¹³⁵⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghansitan, pagina 66, november 2021.

¹³⁵⁸ Zie ook: The International Legal Foundation, Safe Reentry for Formerly Incarcerated Women and Girls in Afghanistan, 8 maart 2021. [Safe Reentry for Formerly Incarcerated Women and Girls in Afghanistan \(theilf.org\)](https://theilf.org)

¹³⁵⁹ SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 101, februari 2021. SIGAR verwijst hier naar cijfers van Human Rights Watch uit 2013; USDoS, Afghanistan 2020 Human Rights Report, pagina's 10 & 34, 2021.

¹³⁶⁰ The International Legal Foundation, Safe Reentry for Formerly Incarcerated Women and Girls in Afghanistan, 8 maart 2021; Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹³⁶¹ USDoS, Afghanistan 2020 Human Rights Report, pagina 10, 2021.

¹³⁶² Mahendru, R., Girls and women speak out from Afghan moral prisons: Tackling extremism and violence against women in a conflict environment, Global Public Health, pagina 741, 2021.

¹³⁶³ The International Legal Foundation, Safe Reentry for Formerly Incarcerated Women and Girls in Afghanistan, 8 maart 2021.

¹³⁶⁴ Street Child & Samuel Hall, Building Alternatives: Supporting Afghan Women & Children in Conflict With the Law, november 2021.

¹³⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

¹³⁶⁶ DFAT, Country Information Report Afghanistan, paragraaf 5.41, 27 juni 2019; Omar, M., Post-return experiences in Afghanistan: perceptions of the 'rightless' on failed reintegration policies and their paths from returnees to internally displaced persons (IDPs), University of South-Eastern Norway, pagina 67, 2020.

werk, weer zijn teruggekeerd naar Afghanistan.¹³⁶⁷ Een vertrouwelijke bron stelde dat bij terugkeer van deze vrouwen verwacht zal worden dat ze zich aan de conservatieve normen houden die bijvoorbeeld op het gebied van kledingkeuze gelden.¹³⁶⁸ De houding van de familie bepaalt grotendeels in welke mate een vrouw aan verdere restricties onderworpen zal worden. Er zijn echter ook voorbeelden van Afghaanse vrouwen die na een verblijf in het buitenland voor werk of studie een baan bemachtigden bij een internationale werkgever in Kaboel en zich redelijk vrij konden bewegen in de meer progressieve sociale cirkels van de stad.¹³⁶⁹ Een vertrouwelijke bron gaf echter aan dat Afghaanse vrouwen na een verblijf in het buitenland door de gemiddelde Afghaan vaak als 'verdacht' worden gezien, omdat ze mogelijk deel hebben genomen aan 'immorele' activiteiten. Volgens deze bron is het daarom belangrijk voor een vrouw die in het buitenland is geweest om familie te hebben die haar kan steunen en beschermen. Is deze familie niet aanwezig, dan maakt dit de vrouw kwetsbaar voor verdere stigmatisering en intimidatie.¹³⁷⁰ Er was geen specifieke informatie beschikbaar over de houding van de Taliban jegens 'verwesterde' vrouwen of mannen sinds de machtsovername door de Taliban.

4.1.14 *Bloed- en eerwraak*

4.1.14.1 Eerwraak

Zoals het vorige ambtsbericht aangaf, is eerwraak diepgeworteld in de Afghaanse traditionele patriarchale cultuur en is geweld tegen vrouwen wijdverbreid in Afghanistan, vooral in stamgebieden in het grensgebied met Pakistan.¹³⁷¹ Hier wonen met name Pashtoen. De tribale wetten van de Pashtoen beschouwen de familie-eer als de belangrijkste graadmeter van de status van mannen in de samenleving. Elke (vermeende) actie door vrouwelijke familieleden die deze familie-eer 'aantast', geldt als onacceptabel,¹³⁷² en een geldige reden voor 'de bestraffing' van deze vrouwen met als doel de morele integriteit van de familie te beschermen.¹³⁷³ Volgens Amnesty International kunnen onder andere de volgende situaties redenen zijn om een vrouwelijk familielid te vermoorden: het praten met een man die geen familielid is, het afwijzen van een huwelijkspartner die is gekozen door de familie, vreemdgaan of beschuldigd worden van vreemdgaan, zwanger worden buiten het huwelijk, het niet volgen van conservatieve kledingvoorschriften en het zijn van een slachtoffer van verkrachting.¹³⁷⁴

Profielen slachtoffers van eerwraak

De normen en waarden van de Pashtoen hebben een grote invloed gehad op genderrollen en -relaties in heel Afghanistan. Rapporten en artikelen over gevallen van eerwraak bevestigen dat het fenomeen voorkomt in verschillende regio's van Afghanistan, inclusief de hoofdstad Kaboel.¹³⁷⁵ Volgens onderzoek komt eerwraak in Afghanistan wel meer voor op het platteland.¹³⁷⁶ Het was niet mogelijk om recent

¹³⁶⁷ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021; The New Yorker, The People We're Leaving Behind in Afghanistan, 29 juni 2021; European Commission, The story of Zahra, an Afghan student in Kazakhstan, 28 januari 2021.

¹³⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹³⁶⁹ Vertrouwelijke bron, 30 juni & 5 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021.

¹³⁷⁰ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021. Voor meer informatie over dit onderwerp, zie: UK, Home Office, Country Policy and Information Note Afghanistan: Afghans perceived as 'Westernised', juni 2021.

¹³⁷¹ Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹³⁷² SIGAR, Support for Gender Equality: Lessons from the U.S. Experience in Afghanistan, pagina 112, februari 2021.

¹³⁷³ UNAMA, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, pagina 4, december 2020.

¹³⁷⁴ Amnesty International, Honour killings in Afghanistan: Brishna's story, 18 mei 2020.

¹³⁷⁵ Radio Free Europe, Horrific Murder Of Teenage Girl Again Puts Spotlight On Afghanistan's 'Honor' Killings, 7 mei 2020.

¹³⁷⁶ Gibbs, A. en anderen, Factors associated with 'honour killing' in Afghanistan and the occupied Palestinian Territories: Two cross-sectional studies, PLOS ONE, 2019.

onderzoek te identificeren dat ingaat op verschillen tussen etnische groepen in relatie tot het gebruik van eerwraak. UNAMA documenteerde verschillende gevallen van eerwraak in de periode tussen 2018 en 2020. Zowel meisjes als volwassen vrouwen waren slachtoffers van deze praktijk. Meestal betrof het incidenten waarbij zij werden gedood door mannelijke familieleden, nadat zij waren weggelopen van huis of beschuldigd waren van het hebben van een seksuele relatie buiten het huwelijk.¹³⁷⁷ Het gebruik van eerwraak is niet strikt aan sociale klasse gebonden; het komt voor in zowel rijkere als armere families.¹³⁷⁸ Vrouwen die uit armere families komen en/of onderworpen zijn aan andere vormen van huiselijk geweld, gaven wel vaker aan dat eerwraak in hun familie voorgekomen is, dan vrouwen uit meer goeie milieus.¹³⁷⁹

Cijfers over eerwraak

Recente cijfers bevestigen dat eerwraak nog regelmatig voorkomt in Afghanistan. Tussen september 2018 en februari 2020 telden UNAMA en OHCHR 22 gevallen van eerwraak.¹³⁸⁰ In de eerste tien maanden van 2019 telde het AIHRC 3.910 gevallen van geweld tegen vrouwen.¹³⁸¹ In geheel 2019 telde de AIHRC 238 gevallen van moord met een vrouwelijk slachtoffer, waarvan 96 gevallen eerwraak betroffen.¹³⁸² Gedurende de eerste tien maanden van 2020 telde de AIHRC 3.477 gevallen van geweld tegen vrouwen. In 167 gevallen betrof het moord en het merendeel van deze moorden was volgens het AIHRC het gevolg van bloed- en eerwraak.¹³⁸³ Aangezien eerwraak vaak verborgen blijft, geven deze cijfers geen compleet overzicht van het aantal gevallen van eerwraak in Afghanistan gedurende de verslagperiode.

Familieleden van slachtoffers van eerwraak als doelwit

Er is geen recente informatie beschikbaar over de mate waarin familieleden van slachtoffers van eerwraak zelf ook het slachtoffer kunnen worden van represailles. Een reportage in *The New York Times* uit 2017 gaf aan dat vrouwelijke familieleden (moeders, tantes) van meisjes/vrouwen die beschuldigd werden van het aantasten van de familie-eer, ook het risico liepen om gedood te worden, wanneer zij hulp boden aan het doelwit van deze beschuldigingen. Dit was het geval voor twee vrouwen in de provincie Ghor die probeerden hun jongere vrouwelijke familieleden te helpen en te redden van eerwraak.¹³⁸⁴ Een bron bevestigde dat het helpen van een familielid dat wordt bedreigd met eerwraak, inderdaad kan leiden tot vergelding.¹³⁸⁵

Het wettelijk kader op het vlak van eerwraak

Zoals het ambtsbericht uit maart 2019 aangaf, is 'eer' niet langer een grond voor strafvermindering in moordzaken. Het oude Wetboek van Strafrecht bood in geval van eerwraak, op basis van artikel 398, wel een mogelijkheid voor strafvermindering in het geval een vrouwelijk familielid vermoord werd om de familie-eer te redden. Sinds het nieuwe Wetboek van Strafrecht in werking trad, stond eerwraak gelijk aan

¹³⁷⁷ UNAMA, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, december 2020.

¹³⁷⁸ Ahsan-Tirmizi, S., Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, pagina's 1-3, 2021.

¹³⁷⁹ Gibbs, A. en anderen, Factors associated with 'honour killing' in Afghanistan and the occupied Palestinian Territories: Two cross-sectional studies, PLOS ONE, 2019.

¹³⁸⁰ UNAMA, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, pagina 6, december 2020.

¹³⁸¹ AIHRC, Report on Violence against Women in Afghanistan (The first 10 months of 2020), pagina 1, ongedateerd.

¹³⁸² [AIHRC, Summary Report on Violence against Women, 23 maart 2020.](#)

¹³⁸³ AIHRC, Report on Violence against Women in Afghanistan (The first 10 months of 2020), pagina 1, ongedateerd.

¹³⁸⁴ The New York Times, No Justice, 'No Value' for Women in a Lawless Afghan Province, 8 juli 2017.

¹³⁸⁵ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

moord.¹³⁸⁶ De status van het Wetboek van Strafrecht sinds de machtsovername is onduidelijk.

Bescherming tegen eerwraak door de autoriteiten

Het vorige ambtsbericht gaf aan dat de Afghaanse autoriteiten wanneer vrouwen wegelopen om huiselijk geweld te proberen te ontvluchten – wat een aanleiding kan zijn voor eerwraak door familieleden – hen vaak wegsturen of onder druk zetten om bemiddeling te accepteren.¹³⁸⁷ Berichten over recente gevallen van eerwraak in Afghanistan bevestigen dat deze praktijk nog steeds regelmatig voorkomt.¹³⁸⁸

Strafrechtelijke vervolging van daders van eerwraak

De eerder genoemde data van UNAMA lieten zien dat in het geval van eerwraak het percentage veroordelingen van de daders veel lager lag, dan in het geval van moorden op vrouwen door derden. In het geval van 'reguliere' moorden werd in 51% van de onderzochte gevallen de dader veroordeeld. In het geval van eerwraak gebeurde dit in 22,7% van de gevallen. 30,8% van de daders van eerwraak werd gearresteerd, tegenover 60,8% van de daders van andere moorden. UNAMA gaf aan dat in veel gevallen de politie niet in staat was daders te arresteren, omdat zij gevlucht waren naar gebieden die niet onder controle stonden van de Afghaanse autoriteiten.¹³⁸⁹

Alternatieve oplossingen voor eerwraak

Er is geen informatie beschikbaar over de schaal waarop alternatieve oplossingen voor eerwraak (zoals bemiddeling door dorpsoudsten) werden toegepast. Een recent rapport van EASO gaf op basis van ouder onderzoek (2014) aan dat eerwraak over het algemeen een aangelegenheid is die in het geheim wordt voorbereid en uitgevoerd en waar dus weinig ruimte bestaat voor bijvoorbeeld bemiddeling door de gemeenschap.¹³⁹⁰ Anekdotisch bewijs toonde aan dat meisjes die het risico liepen om aan eerwraak onderworpen te worden soms gered werden door familieleden.¹³⁹¹ Er bestonden ook voorbeelden van meisjes en vrouwen die aan eerwraak ontsnapt waren door professionele hulp te zoeken bij organisaties die geweld tegen vrouwen bestreden en opvangtehuizen voor vrouwelijke slachtoffers runden.¹³⁹²

4.1.14.2

Bloedvetes

Bloedvetes zijn (langdurige) conflicten tussen families, waarbij er sprake is van een opeenvolging van moorden uit wraak voor eerdere moorden en of andere vormen van (vermeend) onrecht. In Afghanistan komt dit fenomeen vaak voor in relatie tot leningen die niet worden terugbetaald en landconflicten.¹³⁹³ Soms gaan bloedvetes hand in hand met etnische spanningen.¹³⁹⁴ Ook gedurende 2020 en 2021 waren er

¹³⁸⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 54, november 2020.

¹³⁸⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 54, november 2020. Zie ook: The New York Times, A Thin Line of Defense Against 'Honor Killings', 2 maart 2015.

¹³⁸⁸ RFE/RL, Horrific Murder Of Teenage Girl Again Puts Spotlight On Afghanistan's 'Honor' Killings, 7 mei 2020.

¹³⁸⁹ UNAMA & OHCHR, In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, pagina 6, december 2020.

¹³⁹⁰ EASO, Afghanistan Criminal law, customary justice and informal dispute resolution pagina 19, juli 2020. Dit rapport verwijst naar: Nojumi, N., The merits of non-state justice: An effective mechanism for a stable Afghanistan, 5 November 2014.

¹³⁹¹ UNFPA, Refusing to submit to a virginity test, one bride risks death, 26 april 2021.

¹³⁹² UNFPA, Elopement or kidnapping? A love story in Afghanistan, 13 april 2021. Zie ook: The New York Times, A Thin Line of Defense Against 'Honor Killings', 2 maart 2015; UNFPA, I Save Lives" - The Work of a Women Friendly Health Space Psychosocial Counselor, 2 december 2020; Vertrouwelijke bron, 23 juli 2021.

¹³⁹³ Voor meer informatie over bloedvetes, zie: EASO, Afghanistan Criminal law, customary justice and informal dispute resolution, pagina's 29-34, juli 2020.

¹³⁹⁴ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

voorbeelden van bloedwraak.¹³⁹⁵ In sommige van deze gevallen was het lastig om onderscheid te maken tussen Talibangeweld en gevallen van bloedwraak.¹³⁹⁶ Deze onduidelijkheid vloeit deels voort uit het feit dat sinds 2001 sommige Afghanen rivalen onterecht afschilderden als Talibanstrijders om zo met de hulp van internationale troepen rekeningen met hen te kunnen vereffenen.¹³⁹⁷ Bronnen gaven aan dat individuen en/of families de toenemende instabiliteit en onzekerheid over de daders achter aanslagen (zie sectie 4.1.1) gebruikten om langlopende landconflicten of familievetes via executies te beslechten.¹³⁹⁸

Oplossingen voor bloedvetes

Families kunnen besluiten om bloedvetes bij te leggen. Volgens een bron is het gebruikelijker dat families hierbij hulp zoeken van tribale leiders en leiderschapsraden (*jirga/shura*) dan bij de autoriteiten.¹³⁹⁹ Het kan risicovol zijn voor de politie om zich in een bloedvete te mengen.¹⁴⁰⁰ In het geval van grootschalige bloedvetes met een etnische dimensie grijpen de autoriteiten in de vorm van gouverneurs of districtshoofden soms in om via bemiddeling verdere escalatie te voorkomen.¹⁴⁰¹ De oplossing voor bloedvetes bestaat over het algemeen uit het inlossen van een schuld of betalen van compensatie voor een verlies. In sommige gevallen wordt het uithuwelijken van een vrouwelijk familielid gebruikt om aan deze voorwaarden te voldoen.¹⁴⁰² De bron gaf aan dat de vraag of bemiddeling mogelijk is, afhangt van de bereidwilligheid van de familiehoofden om hieraan deel te nemen. Deze bereidwilligheid wordt in grote mate bepaald door de persoonlijkheden van de familiehoofden, de positie van de familie binnen de gemeenschap en de banden tussen de familie en tribale leiders.¹⁴⁰³ Indien er geen bemiddeling mogelijk is, besluiten veel mannen die weten dat zij het doelwit zijn van bloedwraak om naar een andere plek binnen Afghanistan te vluchten.¹⁴⁰⁴

4.1.15 *(Alleenstaande) minderjarigen*

Afghanistan heeft een zeer jonge bevolking. De gemiddelde leeftijd in Afghanistan is 18,4 jaar,¹⁴⁰⁵ en 47,7% van de bevolking is jonger dan 15 jaar.¹⁴⁰⁶ In 2020 was Afghanistan nog altijd het gevaarlijkste land ter wereld voor kinderen.¹⁴⁰⁷ Volgens UNICEF liepen kinderen in Afghanistan voortdurend het risico te sterven of ernstig gewond te raken door explosieve oorlogsresten, grondgevechten en

¹³⁹⁵ RFE/RL, This Afghan Girl Watched The Taliban Execute Her Parents. Then She Picked Up An AK-47 And Killed Two Militants Herself., 22 juli 2020, TRT World, Eight people from same family killed in Afghanistan mosque shooting, 18 april 2021.

¹³⁹⁶ The New York Times, A Girl's Heroic Battle Against the Taliban Was Also a Family Feud, 22 juli 2020. Zie ook: De Correspondent, Afghanistan-kenner Bette Dam over de taliban van nu, waarom ze weer aan de macht zijn, en hoe de wereld zich tot hen kan verhouden, 23 augustus 2021. The New York Times identificeerde het verdwijnen van Amerikaanse legerbases als een potentiële bron voor nieuwe conflicten over land, omdat het niet duidelijk is op wiens land deze bases gebouwd zijn. Het vertrek kan een aanleiding vormen voor conflict tussen individuen met conflicterende claims op dit land. The New York Times, U.S. Leaves Behind Afghan Bases — and a Legacy of Land Disputes, 8 december 2020.

¹³⁹⁷ Zie: De Groene Amsterdammer, Afghanistan en het eenzijdige verhaal: Pas op voor de schoonmaker, 11 augustus 2021; Thomas, C. De Afghanistan-crisis: 'Het land is oorlogsmoe', GA, 1 september 2021.

¹³⁹⁸ VOA News, HRW: Targeted Killings Aimed at Keeping Afghan Women from Public Life, 16 maart 2021; The New York Times, How a Longstanding Rivalry Spiraled Into 5 Deaths Between 2 Families, 13 maart 2021.

¹³⁹⁹ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021; Gandhara, In Afghanistan's Pashtun Heartland, Tribal Rule Supersedes State Law, 15 februari 2021; ZEIT Magazin (via European Press Prize), Among the Taliban, 1 november 2020.

¹⁴⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

¹⁴⁰¹ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

¹⁴⁰² USDoS, pagina 34, 2021.

¹⁴⁰³ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

¹⁴⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021.

¹⁴⁰⁵ World Population Review, Afghanistan Population 2021, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juli 2021

¹⁴⁰⁶ UNICEF, UNICEF AFGHANISTAN: CHILD NOTICE UPDATE De leefomstandigheden van kinderen in Afghanistan, 2020; UNFPA Afghanistan, What We Do: Young People, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juli 2021.

¹⁴⁰⁷ United Nations Secretary General, Children and Armed Conflict, pagina 2, 6 mei 2021.

luchtaanvallen.¹⁴⁰⁸ Net als in 2019 vormden kinderen in 2020 dertig procent van de burgerslachtoffers ten gevolge van het conflict in Afghanistan. In 2020 werden 760 kinderen gedood en raakten 1.859 kinderen gewond door conflict gerelateerd geweld. 68% van de minderjarige slachtoffers waren jongens en 32% meisjes.¹⁴⁰⁹

Meerderjarigheid (situatie voor de machtsovername door de Taliban)

In 2019 werd per presidentieel decreet de *Child Rights Protection Law* aangenomen die stelt dat individuen vanaf achttien jaar meerderjarig zijn.¹⁴¹⁰ Er bestond veel weerstand tegen deze wet in het parlement,¹⁴¹¹ omdat sommige politici van mening waren dat de notie dat kinderen pas meerderjarig zijn op achttienjarige leeftijd indruist tegen de sharia.¹⁴¹² Zoals het vorige ambtsbericht opmerkte, is het vaak lastig om de leeftijd van Afghaanse kinderen vast te stellen,¹⁴¹³ omdat – volgens informatie uit 2015 – 58% van de kinderen bij geboorte niet geregistreerd werd.¹⁴¹⁴

Opvang van wezen/alleenstaande kinderen door familie

Door decennialange conflicten en veel armoede zijn er miljoenen wezen en kwetsbare minderjarigen in Afghanistan. Volgens het laatste Afghaanse bevolkingsonderzoek uit 2015 had vier procent van de kinderen onder de achttien een of beide ouders verloren.¹⁴¹⁵ De meeste wezen in Afghanistan worden opgevangen door familieleden op basis van het islamitische principe dat moslims verplicht zijn voor kwetsbare kinderen te zorgen.¹⁴¹⁶ Dit blijkt uit het feit dat in 2015 een op de tien Afghaanse huishoudens dat meedeed aan een bevolkingsonderzoek, aangaf een pleegkind en/of wees op te vangen.¹⁴¹⁷ In sommige gevallen worden deze kinderen uitgebuit of achtergesteld door hun pleegouders, aldus een vertrouwelijke bron.¹⁴¹⁸

Opvangtehuizen

Voor alleenstaande kinderen die niet bij familie terecht kunnen, waren er voor de machtsovername door de Taliban opvangtehuizen in Afghanistan. Er zijn geen recente cijfers beschikbaar over het aantal weeshuizen in Afghanistan, maar in 2017 stelde EASO dat er 84 *Children's Protection Action Network* (CPAN)-centra en 78 weeshuizen in Afghanistan waren.¹⁴¹⁹ Een bron stelde dat er voor de machtsovername door de Taliban opvanglocaties waren in alle provincies en dat de voormalige regering drie regionale opvanglocaties had opgericht voor kwetsbare kinderen in Nangarhar, Bamyan en Balkh.¹⁴²⁰ Volgens deze bron maakten naar schatting tienduizend Afghaanse kinderen hier gebruik van.¹⁴²¹ Volgens USDoS was tachtig procent van de kinderen in weeshuizen echter geen wees. Het betrof kinderen die waren afgestaan door hun families uit economische noodzaak.¹⁴²²

Toezicht op opvangtehuizen en kwaliteit van opvang

¹⁴⁰⁸ UNICEF Nederland, Stuur kinderen niet terug naar Afghanistan, 22 januari 2021.

¹⁴⁰⁹ UNAMA & OHCHR, pagina 30, februari 2021.

¹⁴¹⁰ Afghanistan, Law on Protection of Child Rights, maart 2019.

¹⁴¹¹ TOLO News, Afghanistan Begins Implementing Law On Child Protection, 5 mei 2019.

¹⁴¹² AAN, Child Rights Protection Law in Afghanistan: Can the parliamentary chaos be resolved?, 18 maart 2020.

¹⁴¹³ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴¹⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 91, november 2020.

¹⁴¹⁵ Afghanistan, Afghanistan Demographic and Health Survey 2015, 2015.

¹⁴¹⁶ Humanium, Children of Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 22 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴¹⁷ Afghanistan, Afghanistan Demographic and Health Survey 2015, 2015.

¹⁴¹⁸ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴¹⁹ EASO, Afghanistan Key socio-economic indicators, state protection, and mobility in Kabul City, Mazar-e Sharif, and Herat City, pagina 118, 2017. [EASO COI Afghanistan IPA August2017.pdf \(europa.eu\)](#)

¹⁴²⁰ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴²¹ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴²² USDoS, Afghanistan 2020 Human Rights Report, sectie 6, 30 maart 2021.

Het voormalige *Afghaanse Ministry of Labour and Social Affairs* was verantwoordelijk voor (toezicht op) de kwaliteit van de zorg die wordt geleverd in weeshuizen en de CPAN-centra, maar volgens UNICEF en USDoS was de inbreng van het ministerie zeer beperkt.¹⁴²³ Op basis van een analyse uit 2015-2016 kwam UNICEF tot de conclusie dat de zorg die werd geboden aan kinderen in weeshuizen ondermaats was met een gebrek aan ruimte, bedden, eten, school en sanitaire voorzieningen.¹⁴²⁴ In 2021 bevestigde UNICEF dat er in Afghanistan nog steeds geen adequate opvang was voor alleenstaande kinderen.¹⁴²⁵ Volgens USDoS waren in 2020 de levensomstandigheden voor kinderen in weeshuizen nog steeds slecht. Er was sprake van mentaal, fysiek en seksueel geweld tegen kinderen in opvangtehuizen. Daarnaast was er niet altijd stromend water en verwarming in de winter en ontbrak het aan sanitair, medische hulp, recreatie en onderwijs.¹⁴²⁶ USDoS stelde in 2020 ook dat sommige weeshuizen – van zowel ngo's als de overheid – zich schuldig maakten aan mensenhandel van de kinderen die onder hun hoede stonden.¹⁴²⁷

Opvang minderjarige terugkeerders en het opsporen van familie (situatie voor de machtsovername door de Taliban)

Voor de machtsovername door de Taliban boden verschillende organisaties *family tracing*, het opsporen van familie, aan zoals War Child,¹⁴²⁸ IOM, ICRC, UNICEF,¹⁴²⁹ HELP Germany, Youth Health Development Organization (YHDO), Human Resource Development Association (HRDA), Movement of People Organization (MPO) en Organization for Human Welfare (OHW).¹⁴³⁰ UNICEF coördineerde ook met het Ministry of Labour and Social Affairs om tijdelijke opvang voor minderjarige terugkeerders te faciliteren.¹⁴³¹ Onderzoek naar de ervaringen van gedwongen minderjarige Afghaanse terugkeerders vanuit Iran gaf echter aan dat 1% van deze terugkeerders terecht kwam in een opvanglocatie. Het merendeel keerde terug naar familie (53%) en 44% van de jongeren huurde accommodatie.¹⁴³² In 2018 stelde de ngo *Safe the Children* dat minderjarigen die terugkeerden naar Afghanistan uit Europa in sommige gevallen geen toegang hadden tot accommodatie en/of opvang, onderwijs, werk en medische zorg.¹⁴³³ Het is niet bekend welke activiteiten op het vlak van family tracing nog worden uitgevoerd sinds de machtsovername door de Taliban.

Straatkinderen

Er waren reeds voor de machtsovername door de Taliban grote aantallen straatkinderen in met name de grote steden van Afghanistan.¹⁴³⁴ De escalatie van het conflict leidde tot de komst van veel nieuwe straatkinderen naar Kaboel. UNICEF schatte in 2017 dat er rond de 60.000 straatkinderen in Kaboel waren. Het merendeel van deze straatkinderen werkte op straat, maar had wel ouders of familie

¹⁴²³ World Vision, 50% of families in Afghanistan forced to send their children to work during COVID-19 pandemic, 20 november 2020.

¹⁴²⁴ UNICEF, Child Notice Afghanistan, pagina 66, 2018.

¹⁴²⁵ UNICEF, Stuur kinderen niet terug naar Afghanistan, 22 januari 2021.

¹⁴²⁶ USDoS, Afghanistan 2020 Human Rights Report, sectie 6, 30 maart 2021

¹⁴²⁷ USDoS, 2020 Trafficking in Persons Report: Afghanistan, 2021.

¹⁴²⁸ UNICEF Afghanistan, Child protection, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 15 augustus 2021.

¹⁴²⁹ UNICEF, Protecting children on the move: Multisectoral Coordination In Afghanistan During Covid-19, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021.

¹⁴³⁰ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴³¹ UNICEF, Protecting children on the move: Multisectoral Coordination In Afghanistan During Covid-19, pagina 3, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021.

¹⁴³² Samuel Hall, Coming Back To Afghanistan: Deported Minors' Needs At A Time Of Covid-19, pagina 7, juni 2020.

¹⁴³³ Save the Children Sweden, From Europe to Afghanistan: Experiences of Child Returnees, pagina 51, 2018.

¹⁴³⁴ United Kingdom, Home Office, Country Policy and Information Note Afghanistan: Unaccompanied children, pagina's 48-49, april 2021; Vertrouwelijke bron, 10 juni 2021; Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021. Zie ook: TOLO News, Profile: Samir, Orphaned by War, 23 september 2020.

bij wie zij sliepen.¹⁴³⁵ Ze moesten werken omdat hun families anders niet rond konden komen.¹⁴³⁶ Deze kinderen poetsten bijvoorbeeld schoenen, verkochten eten of spullen of bedelden om rond te komen.¹⁴³⁷ Sommigen waren wel wezen of hadden geen familie die voor hen kon zorgen.¹⁴³⁸ Met name kinderen die vanuit het platteland naar de stad gaan om te werken,¹⁴³⁹ en ontheemde kinderen¹⁴⁴⁰ liepen het risico om alleen op straat te eindigen. Zowel meisjes als jongens die op straat werkten en/of leefden waren kwetsbaar voor seksueel misbruik en liepen het risico om in de prostitutie te eindigen.¹⁴⁴¹ Volgens de ngo Safe the Children arriveerden er in de tweede week van augustus 2021 ongeveer 72.000 kinderen in Kaboel die het geweld in de provincies trachtten te ontvluchten. Het merendeel van deze kinderen sloep op straat, aldus de ngo.¹⁴⁴²

Bacha bazi

Bacha bazi (*boy play*), het fenomeen waarbij machtige mannen jongens seksueel misbruiken en dwingen om in meisjeskleren te dansen, kwam nog steeds voor onder de vorige regering.¹⁴⁴³ De secretaris-generaal van de VN identificeerde dertien kinderen (negen jongens, vier meisjes) die het slachtoffer waren geworden van seksueel geweld in 2020. De politie was verantwoordelijk voor zes gevallen, inclusief vijf gevallen van bacha bazi. De Taliban werd geïdentificeerd als de dader in drie gevallen en het leger, de Afghan Local Police, Afghan National Army Territorial Force en militia's waren ieder schuldig aan een geval.¹⁴⁴⁴ UNAMA bevestigde in 2020 tien gevallen van seksueel geweld tegen kinderen waarbij negen jongens en vijf meisjes het slachtoffer waren. Hieronder waren gevallen van bacha bazi. UNAMA gaf aan dat het aantal bevestigde incidenten niet representatief was voor de schaal waarop seksueel misbruik van kinderen plaatsvond in de context van het conflict. Er waren meer meldingen, maar vanwege de extreme gevoeligheid van het onderwerp en de noodzaak om de veiligheid van de slachtoffers te beschermen, was het moeilijk om deze zaken te verifiëren.¹⁴⁴⁵ USDoS identificeerde een patroon van seksuele slavernij van jongens in *compounds* van de Afghaanse veiligheidsstrijdkrachten, maar gaf aan dat het Afghaanse ministerie van Binnenlandse Zaken, het ministerie van Defensie en het *National Directorate of Security* (NDS) het probleem ontkenden.¹⁴⁴⁶

Strafrechtelijke vervolging van daders van bacha bazi

Zoals het vorige ambtsbericht aangaf, was deze praktijk verboden op grond van het Wetboek van Strafrecht 2017 (artikel 646) en de Wet op de bescherming van de

¹⁴³⁵ UNICEF, Evaluation of "Improving Street-working Children's Access to Education and Livelihood Support for their Families" Kabul, Afghanistan Project Timeframe: 2014 – 2016 Evaluation Timeframe: January 2017 – September 2017, pagina 65, september 2017.

¹⁴³⁶ USDoS, 2020 Trafficking in Persons Report: Afghanistan, 2021; IOM, Family reunification: An essential step in returnees' journeys to safe and dignified reintegration in Afghanistan, 15 mei 2021.

¹⁴³⁷ UNICEF, Evaluation of "Improving Street-working Children's Access to Education and Livelihood Support for their Families" Kabul, Afghanistan Project Timeframe: 2014 – 2016 Evaluation Timeframe: January 2017 – September 2017, september 2017.

¹⁴³⁸ Reuters, Killed, orphaned, sold: Afghan war takes brutal toll on children, 20 maart 2019.

¹⁴³⁹ Reuters, Killed, orphaned, sold: Afghan war takes brutal toll on children, 20 maart 2019.

¹⁴⁴⁰ Vertrouwelijke bron, 10 juni 2021.

¹⁴⁴¹ Reuters, Killed, orphaned, sold: Afghan war takes brutal toll on children, 20 maart 2019; Transcontinental Times, Rising Sexual Harassment Against Girl Laborers In Afghanistan, A Matter Of Concern, 22 mei 2021; UNICEF, Evaluation of "Improving Street-working Children's Access to Education and Livelihood Support for their Families" Kabul, Afghanistan Project Timeframe: 2014 – 2016 Evaluation Timeframe: January 2017 – September 2017, pagina 65, september 2017; USDoS, 2020 Trafficking in Persons Report: Afghanistan, 2021.

¹⁴⁴² BBC, Afghanistan: Major cities fall to Taliban amid heavy fighting, 12 augustus 2021.

¹⁴⁴³ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021; UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 35, februari 2021.; Pajhwok, '9 Bacha Bazi cases registered in 4 provinces last year', 8 maart 2021.

¹⁴⁴⁴ UNSG, Children and armed conflict Report of the Secretary-General, pagina 4, 6 mei 2021.

¹⁴⁴⁵ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 35, februari 2021.

¹⁴⁴⁶ USDoS, 2020 Trafficking in Persons Report: Afghanistan, 2021.

rechten van het kind (artikel 99).¹⁴⁴⁷ Desalniettemin vonden ook in 2020/2021 zeer weinig strafrechtelijke onderzoeken naar en veroordelingen van daders van bacha bazi plaats.¹⁴⁴⁸ Nooit werd een lid van de Afghaanse veiligheidsstrijdkrachten vervolgd op verdenking van het delict bacha bazi.¹⁴⁴⁹ Gedurende de verslagperiode werden wel acht officieren die verdacht werden van betrokkenheid bij bacha bazi vervolgd voor andere misdaden zoals 'morele misdaden' en 'sodomie'.¹⁴⁵⁰ in de provincies Kandahar, Logar en Takhar.¹⁴⁵¹ Veel slachtoffers en hun families waren huiverig om aangifte te doen via het formele rechtssysteem wegens corruptie. Slachtoffers vreesden dat daders hun sociale positie en economische middelen in zouden zetten om rechters om te kopen.¹⁴⁵²

Bacha bazi sinds de machtsovername door de Taliban

Historisch gezien heeft de Taliban zich opgeworpen als een tegenstander van bacha bazi, aangezien deze praktijk in de jaren negentig een vlucht nam onder de krijgsheren die golden als de voornaamste vijanden van de Taliban. Een bron stelde dat onder het eerste Talibanregime bacha bazi niet geaccepteerd werd,¹⁴⁵³ op het misbruiken van jongens in het kader van bacha bazi stond de doodstraf.¹⁴⁵⁴ Anekdotisch bewijs suggereert dat de praktijk gedurende die tijd afnam.¹⁴⁵⁵ Volgens een bron is er momenteel echter geen zicht op de mate waarin bacha bazi voorkomt.¹⁴⁵⁶

4.1.16

*LHBT*¹⁴⁵⁷

Volgens ILGA was er voor de machtsovername door de Taliban weinig informatie beschikbaar over de situatie van LHBT-individuen in Afghanistan. Er is geen reden om aan te nemen dat de maatschappelijke houding jegens LHBT-individuen voor de machtsovername door de Taliban sterk was veranderd ten opzichte van het vorige ambtsbericht. Sinds de machtsovername door de Taliban is het maatschappelijke klimaat in steden dat voorheen iets toleranter was op het vlak van seksuele oriëntatie, restrictiever geworden. Er waren berichten over bedreiging van en geweld tegen LHBT-individuen en velen onder hen voelen zich daarom genoodzaakt om onder te duiken.¹⁴⁵⁸

Homoseksuele mannen

Hoewel er in Afghanistan mannen zijn die seks hebben met mannen, en vrouwen die seks hebben met vrouwen (over deze laatste groep is zeer weinig informatie/onderzoek beschikbaar), identificeren Afghanen zich volgens een bron traditioneel gezien niet aan de hand van hun seksuele geaardheid of

¹⁴⁴⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 91, november 2020.

¹⁴⁴⁸ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, pagina 35, februari 2021; ASP & YDHO, Enhancing Survivor-Centred Healthcare Response for Male Victims/Survivors of Sexual Violence in Afghanistan, pagina 41, maart 2021; Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴⁵⁰ The New York Times, An Afghan Boy's Rape and Death Prompt a Rare Response: Arrests, 9 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 22 juli 2021.

¹⁴⁵¹ The New York Times, An Afghan Boy's Rape and Death Prompt a Rare Response: Arrests, 9 oktober 2020.

¹⁴⁵² ASP & YDHO, Enhancing Survivor-Centred Healthcare Response for Male Victims/Survivors of Sexual Violence in Afghanistan, pagina 44, maart 2021.

¹⁴⁵³ Vertrouwelijke bron, 18 november 2021.

¹⁴⁵⁴ AIER, Bitter Belated Afghan Vindication, 7 november 2021.

¹⁴⁵⁵ Newlines Institute, What About the Boys: A Gendered Analysis of the U.S. Withdrawal and Bacha Bazi in Afghanistan, 24 juni 2021.

¹⁴⁵⁶ Vertrouwelijke bron, 18 november 2021.

¹⁴⁵⁷ De ToR spreekt van LHB, er was echter ook informatie beschikbaar over de situatie van transgenders in Afghanistan gedurende de verslagperiode. Er was geen informatie beschikbaar over de situatie van interseks individuen.

¹⁴⁵⁸ CNN, Angry and afraid, Afghanistan's LGBTQ community say they're being hunted down after Taliban takeover, 18 september 2021

genderidentiteit. Het idee dat een individu een bepaalde geaardheid kan hebben of de notie dat er een gemeenschap kan bestaan rondom het hebben van een gemeenschappelijke geaardheid of genderidentiteit, worden volgens deze bron niet erkend in de Afghaanse maatschappij. Volgens deze bron geldt ook voor het overgrote deel van de mannen die seksuele handelingen verrichten met personen van hetzelfde geslacht, dat zij dit niet zien als een onderdeel van hun identiteit.¹⁴⁵⁹

Seksuele relaties tussen mannen bestaan en worden in zekere mate 'gedoogd'.¹⁴⁶⁰ Je openlijk als homoseksueel identificeren en het verlangen om je leven te delen met een persoon van hetzelfde geslacht in de praktijk brengen, is echter volkomen onacceptabel.¹⁴⁶¹ Dit druist in tegen traditionele gendernormen en (tribale) erecodes.¹⁴⁶² Indien de homoseksuele geaardheid van een individu bekend wordt, loopt deze het risico om het slachtoffer te worden van uitsluiting, discriminatie en geweld (zie hieronder). Er was echter een kleine, maar groeiende progressieve stedelijke elite in met name Kaboel, waaronder meer tolerantie bestaat jegens homoseksualiteit en waarin meer individuen uitkomen voor hun homoseksuele en biseksuele geaardheid.¹⁴⁶³ Volgens een bron bleef het aantal mannen dat zich openlijk als 'gay' identificeert echter zeer klein.¹⁴⁶⁴ Bronnen gaven aan dat in Kaboel en andere grote steden zoals Mazar-i-Sharif meer ruimte bestaat voor homoseksuele mannen voor geheime ontmoetingen met andere homoseksuele mannen dan in conservatieve regio's.¹⁴⁶⁵

Lesbische vrouwen

Door het gebrek aan informatie over homoseksualiteit in Afghanistan is het niet duidelijk of de houding jegens lesbische vrouwen anders is dan de houding jegens homoseksuele mannen. Zoals sectie 4.1.13 liet zien, is de toegang van veel vrouwen tot het publieke leven beperkt en lopen vrouwen die seksuele contacten hebben buiten het huwelijk het risico om voor morele misdaden bestraft te worden of het slachtoffer te worden van eerwraak. In een recente Afghaanse televisiereportage gaf een anonieme lesbische vrouw aan haar geaardheid te verbergen uit vrees dat haar familie haar zou onterven indien haar geaardheid bekend zou worden.¹⁴⁶⁶ De angst voor geweld door familie in het geval van het bekend worden van een lesbische geaardheid werd ook in oudere artikelen in de media bevestigd.¹⁴⁶⁷ Human Rights Watch stelde dat lesbische vrouwen mogelijk minder sterke netwerken van medestanders hadden in Afghanistan dan homoseksuele mannen. Human Rights Watch kon geen organisaties identificeren die opkwamen voor de rechten van lesbische vrouwen voor de machtsovername door de Taliban, terwijl het wel een

¹⁴⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021. Zie ook: Daily Beast, What It's Like Growing Up Gay in Afghanistan, 13 april 2017; BBC, Afghanistan LGBT community living under threat of death, 7 augustus 2016.

¹⁴⁶⁰ De meest bekende uitwas van de sociale acceptatie van van seksuele relaties tussen mannen in Afghanistan is de praktijk waarbij machtige, oudere mannen (bacha baz) seksuele relaties onderhouden met jongens (bacha). Hoewel dit een vorm van kindermisbruik is, is deze praktijk pas sinds een aantal jaren strafbaar gesteld en worden daders nog altijd vrij zelden vervolgd (zie sectie 3.1.10). Buiten bacha bazi, geldt echter dat het bestaan van seksuele relaties tussen mannen, waarbij beide mannen wel toestemming geven volgens bronnen ook een 'publiek geheim' is. Daily Beast, What It's Like Growing Up Gay in Afghanistan, 13 april 2017.

¹⁴⁶¹ Daily Beast, What It's Like Growing Up Gay in Afghanistan, 13 april 2017.

¹⁴⁶² Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021.

¹⁴⁶³ Vertrouwelijke bron, 3 augustus 2021.

¹⁴⁶⁴ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021.

¹⁴⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021.

¹⁴⁶⁶ The World, Afghans who fled to Turkey are worried — and hopeful — about the prospect of peace at home, 20 april 2021. [Afghans in Turkey hope for peace in their home country \(pri.org\)](https://www.pri.org/story/20210420-afghans-turkey-peace); [Nusrat Parsa - داستان زندگی پنهانی دختر](https://www.facebook.com/NusratParsa) (facebook.com) (facebook.com) ... همجنسگرای افغان در

¹⁴⁶⁷ BBC, Afghanistan LGBT community living under threat of death, 7 augustus 2016; Telegraph, A life in hiding: Kabul's gay community driven underground, 16 maart 2020.

organisatie had geïdentificeerd die steun bood aan homoseksuele mannen en transgender vrouwen.¹⁴⁶⁸

Biseksuelen

Er is vrijwel geen informatie beschikbaar over biseksuelen in Afghanistan. Veel homoseksuele individuen leven in de praktijk als biseksuelen. Anekdotisch bewijs impliceert dat zowel lesbische vrouwen als homoseksuele mannen zich gedwongen voelen om een heteroseksueel huwelijk aan te gaan om hun ware geaardheid verborgen te houden en aan culturele verwachtingen rondom het huwelijk te voldoen.¹⁴⁶⁹

Transgenders

Voor de machtsovername door de Taliban was er een gemeenschap van transgender vrouwen en mannen in steden zoals Kaboel en Mazar-i-Sharif waar zij veelal in groepen samenwoonden buiten de controle van hun families, aldus een bron.¹⁴⁷⁰ Veel van deze individuen werkten als sekswerkers of dansers,¹⁴⁷¹ en kleedden zich als vrouwen.¹⁴⁷² Deze individuen leden onder ernstige vormen van discriminatie en (dodelijk) geweld.¹⁴⁷³

Homoseksualiteit en het Wetboek van Strafrecht (situatie voor de machtsovername door de Taliban)

In Afghanistan waren reeds voor de machtsovername door de Taliban seksuele handelingen tussen twee personen van hetzelfde geslacht strafbaar gesteld.¹⁴⁷⁴ Zoals het vorige ambtsbericht aangaf, stelde het Afgaanse Wetboek van Strafrecht geslachtsgemeenschap tussen twee personen van hetzelfde geslacht strafbaar,¹⁴⁷⁵ als zogenaamde *tazir*-delicten (dit wil zeggen delicten waarvoor geen straf is vastgesteld in de koran en waarbij rechters een discretionaire bevoegdheid hebben). Het Wetboek van Strafrecht onderscheidde verschillende categorieën van strafbare homoseksuele activiteiten: *mosaheghe* (geslachtsgemeenschap tussen twee vrouwen), 'sodomie' (anale penetratie), en *tafkhez* (geslachtsgemeenschap tussen twee individuen van hetzelfde geslacht zonder penetratie).¹⁴⁷⁶ Op deze delicten stond tussen de een en twee jaar celstraf.¹⁴⁷⁷ Verzwarende omstandigheden konden worden aangegrepen om de strafmaat te verhogen.¹⁴⁷⁸

Doodstraf onder islamitisch recht

Er bestaat onduidelijkheid over de vraag of in Afghanistan onder het islamitische recht de doodstraf kan worden opgelegd aan individuen die geslachtsgemeenschap hebben met een partner van hetzelfde geslacht. Deze onduidelijkheid vloeide voort uit artikel 2 van het Wetboek van Strafrecht. Dit artikel gaf rechters de mogelijkheid

¹⁴⁶⁸ Human Rights Watch, "Even If You Go to the Skies, We'll Find You": LGBT People in Afghanistan after the Taliban Take Over, 26 januari 2022.

¹⁴⁶⁹ Telegraph, A life in hiding: Kabul's gay community driven underground, 16 maart 2020; ReportOUT, The Life of a Gay Man in Afghanistan, 19 mei 2020; BBC, Afghanistan LGBT community living under threat of death, 7 augustus 2016; Human Rights Watch, "Even If You Go to the Skies, We'll Find You": LGBT People in Afghanistan after the Taliban Take Over, 26 januari 2022.

¹⁴⁷⁰ Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021. Zie ook: TOLO News, Afghan Transgender Woman Describes Abuse in Conservative Culture, 10 september 2020.

¹⁴⁷¹ Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021; Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021. Zie ook: Reuters, Husband, father, sex worker: As adults, Afghanistan's 'dancing boys' lead double lives, 3 mei 2020.

¹⁴⁷² Reuters, Husband, father, sex worker: As adults, Afghanistan's 'dancing boys' lead double lives, 3 mei 2020.

¹⁴⁷³ Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021; TOLO News, Afghan Transgender Woman Describes Abuse in Conservative Culture, 10 september 2020; Transcontinental Times, Afghan Transgender Man Beaten After Appearing In A Satiric Series, 9 oktober 2020; Pajhwok, Savagely beaten Herat transgender fighting for life, 16 januari 2021.

¹⁴⁷⁴ ILGA, State-Sponsored Homophobia: Updated Edition 2020, pagina 39, december 2020.

¹⁴⁷⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 90, november 2020.

¹⁴⁷⁶ ILGA, State-Sponsored Homophobia: Updated Edition 2020, pagina 40, december 2020.

¹⁴⁷⁷ Human Dignity Trust, Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 17 mei 2021.

¹⁴⁷⁸ Human Dignity Trust, Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 17 mei 2021.

om misdaden die binnen het islamitisch recht onder de *hudud* vallen (dit wil zeggen straffen die zijn vastgesteld door God), te berechten in lijn met de interpretatie van islamitisch recht als uiteengezet in de jurisprudentie van de Hanafitische rechtsschool.¹⁴⁷⁹ Binnen dit systeem worden ontucht/seksuele handelingen buiten het huwelijk (zina) aangemerkt als een *hadd*-misdaad (misdaad die volgens de hudud bestraft wordt) waarop dood door steniging staat voor getrouwde moslims die zich hier schuldig aan maken.¹⁴⁸⁰ De strafmaat voor ongetrouwde moslims is honderd zweepslagen.¹⁴⁸¹ Omdat alle vormen van geslachtsgemeenschap tussen twee individuen van hetzelfde geslacht als seksuele handelingen buiten het huwelijk gelden, betekent dit volgens verschillende bronnen dat onder Afghaans recht in theorie de doodstraf opgelegd kon worden voor seksuele handelingen tussen twee personen van hetzelfde geslacht.¹⁴⁸² Volgens islamitisch recht kunnen bij een beschuldiging van zina – waarbij er geen sprake is van een bekentenis – hadd-straffen alleen opgelegd worden indien vier mannen getuigen dat zij de misdaad zelf hebben waargenomen.¹⁴⁸³

Bestrafing van seksuele handelingen tussen twee personen van hetzelfde geslacht in de praktijk

Er waren geen cijfers bekend over het aantal arrestaties, rechtszaken tegen en veroordelingen van individuen die verdacht werden van homoseksuele handelingen onder het Afghaanse Wetboek van Strafrecht ten tijde van de vorige regering.¹⁴⁸⁴ Volgens USDoS gaven LHBT-individuen aan dat veiligheidstroepen doorgingen met het arresteren van LHBT's en dat zij zich ook schuldig maakten aan discriminatie, mishandeling en verkrachting van LHBT's.¹⁴⁸⁵ Bronnen gaven aan dat er geen sprake was van actieve strafrechtelijke vervolging van homoseksuele mannen in Afghanistan door de overheid. Zij gaven alleen op de hoogte te zijn van veroordelingen voor homoseksuele handelingen in de context van bacha bazi, waarbij de dader zich schuldig maakt aan het seksueel misbruik van minderjarigen.¹⁴⁸⁶ Er waren ook geen aanwijzingen dat onder de vorige regering hudud-straffen in de praktijk werden opgelegd aan homoseksuelen door Afghaanse rechters. De *International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association* (ILGA) gaf aan dat er wel een risico bestond dat lokale 'parallele rechtssystemen', die voornamelijk actief waren in rurale en geïsoleerde gemeenschappen die onder controle van opstandelingengroepen stonden,¹⁴⁸⁷ deze straffen wel zouden opleggen.¹⁴⁸⁸ De laatste melding van een dergelijk incident, waarbij lokale autoriteiten trachtten om drie mannen die waren veroordeeld voor homoseksuele handelingen te executeren, dateert uit 2015.¹⁴⁸⁹

¹⁴⁷⁹ Rahimi, M., *Afghanistan's new Penal Code: Whether or Not to codify Hudud and Qisas*, The University of Texas at Austin, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021.

¹⁴⁸⁰ UK Home Office, *Country Policy and Information Note, Afghanistan: Sexual orientation and gender identity or expression*, para 2.4.5, februari 2020; USCIRF, *Factsheet: Shari'a and LGBTI persons*, pagina 3, maart 2021; The Library of Congress, *FALQs: Execution by Stoning and Privacy Laws Related to Sexual Crimes in Iran and Afghanistan*, 30 April 2021.

¹⁴⁸¹ Hosseini, Z., *CRIMINALISING SEXUALITY*, *International Journal of Human Rights*, 2011.

¹⁴⁸² UK Home Office, *Country Policy and Information Note, Afghanistan: Sexual orientation and gender identity or expression*, para 2.4.5, februari 2020; USCIRF, *Factsheet: Shari'a and LGBTI persons*, pagina 3, maart 2021; The Library of Congress, *FALQs: Execution by Stoning and Privacy Laws Related to Sexual Crimes in Iran and Afghanistan*, 30 April 2021.

¹⁴⁸³ Hosseini, Z., *CRIMINALISING SEXUALITY*, *International Journal of Human Rights*, 2011.

¹⁴⁸⁴ Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021.

¹⁴⁸⁵ USDoS, *2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan*, 2021.

¹⁴⁸⁶ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021; Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021.

¹⁴⁸⁷ ILGA, *STATE-SPONSORED HOMOPHOBIA: Updated Edition 2020*, pagina 39, december 2020.

¹⁴⁸⁸ ILGA, *STATE-SPONSORED HOMOPHOBIA: Updated Edition 2020*, pagina 39, december 2020. Zie ook: USCIRF, *Factsheet: Shari'a and LGBTI persons*, pagina 3, maart 2021. Zie bijvoorbeeld: *The Wall Street Journal*, *The Taliban Say They've Changed. On the Ground, They're Just as Brutal.*, 31 mei 2021.

¹⁴⁸⁹ ILGA, *STATE-SPONSORED HOMOPHOBIA 2019*, pagina 430, maart 2019.

Geweld tegen LHBT's

LHBT's lopen vooral het risico om slachtoffer te worden van geweld door hun familieleden indien hun geaardheid bekend wordt. Dit geweld omspannt fysiek geweld, seksueel misbruik, verkrachting, ontvoering en dodelijk geweld.¹⁴⁹⁰ Volgens een bron zijn mannen die als 'vrouwelijk' gezien worden het kwetsbaarst voor dit type geweld. Dit is het geval voor al deze mannen ongeacht hun afkomst of economische positie. Deze bron gaf aan op de hoogte te zijn van specifieke incidenten waarbij mannelijke sekswerkers die seks hebben met mannen het slachtoffer zijn geworden van dodelijk geweld of moord door hun klanten.¹⁴⁹¹ Op 25 december 2020 is de transgender activist en artiest, Saboor Husaini overleden in een ziekenhuis in Herat nadat hij aangevallen was door een groep onbekende mannen.¹⁴⁹² Daders van geweld tegen homoseksuele mannen profiteerden van totale straffeloosheid, aldus een bron. Deze bron was ook op de hoogte van gevallen waarbij de politie en rechters slachtoffers van homofobie geweld vroegen om seks wanneer zij aangifte deden van dit geweld.¹⁴⁹³

Discriminatie

Volgens USDoS liepen LHBT het risico om ontslagen te worden vanwege hun seksuele geaardheid en hadden LHBT's geen toegang tot bepaalde vormen van gezondheidszorg.¹⁴⁹⁴ Volgens een bron liepen mannen waarvan gedacht wordt dat zij 'vrouwelijke trekken' hebben het meeste risico om het slachtoffer te worden van discriminatie door zowel de autoriteiten als medeburgers, omdat zij breken met culturele normen rondom gender. Deze mannen liepen een hoog risico om hun banen te verliezen, voelden zich niet op hun gemak in onderwijsinstellingen en werden gediscrimineerd door hun families.¹⁴⁹⁵ Volgens een bron waren er voor de machtsovername door de Taliban wel klinieken in Afghanistan die werden gerund door internationale ngo's of de overheid waar mannen die seks hebben met mannen terecht konden voor gratis seksuele en reproductieve gezondheidszorg.¹⁴⁹⁶ Een bron gaf aan niet op de hoogte te zijn van gevallen waarbij homoseksuele mannen zwaarder werden bestraft voor een algemeen delict vanwege hun geaardheid.¹⁴⁹⁷

Belangenorganisaties

Volgens ILGA waren er geen Afghaanse organisaties die opkwamen voor de belangen van LHBT bekend.¹⁴⁹⁸ Volgens USDoS opereerden dergelijke organisaties ondergronds, omdat zij zich niet konden registreren bij de overheid.¹⁴⁹⁹ Organisaties die werkten op het gebied van gezondheidszorg voor mannen die seks hebben met mannen werden onderworpen aan bedreigingen en pesterijen door het departement dat zich bezighield met ngo's binnen het voormalige ministerie van Economische Zaken.¹⁵⁰⁰ Een bron gaf aan dat er een organisatie actief was op het gebied van transgenderrechten voor de val van de vorige regering.¹⁵⁰¹

De situatie van LHBT-individueen na de machtsovername door de Taliban

¹⁴⁹⁰ Reuters, Husband, father, sex worker: As adults, Afghanistan's 'dancing boys' lead double lives, 4 mei 2020.

¹⁴⁹¹ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021.

¹⁴⁹² United States, USDoS, 2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan, 2020.

¹⁴⁹³ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021.

¹⁴⁹⁴ United States, USDoS, 2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan, 2020.

¹⁴⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021.

¹⁴⁹⁶ Vertrouwelijke bron, 8 juni 2021.

¹⁴⁹⁷ Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021.

¹⁴⁹⁸ ILGA, STATE-SPONSORED HOMOPHOBIA: Updated Edition 2020, pagina 39, december 2020.

¹⁴⁹⁹ United States, USDoS, 2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan, 2020.

¹⁵⁰⁰ United States, USDoS, 2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan, 2020.

¹⁵⁰¹ Vertrouwelijke bron, 26 juni 2021

Na de machtsovername door de Taliban voelden veel LHBT-personen in Afghanistan zich genoodzaakt onder te duiken,¹⁵⁰² of hun kleding en gedrag aan te passen.¹⁵⁰³ In januari 2022 stelde Human Rights Watch op basis van interviews met zestig LHBT-personen in Afghanistan dat velen van hen het slachtoffer geworden waren van bedreiging en mishandeling door Talibanstrijders. Human Rights Watch sprak ook twee mannen die stelden het slachtoffer geworden te zijn van verkrachting door de Taliban. Andere LHBT-personen die werden geïnterviewd door Human Rights Watch meldden misbruik door familie, burens of ex-partners die zich bij de Taliban gevoegd hadden. Sommige deelnemers aan het onderzoek gaven aan dat LHBT-personen vermist waren geraakt sinds de machtsovername door de Taliban, wat mogelijk betekende dat zij gedood waren.¹⁵⁰⁴ Andere bronnen maakten ook melding van geweld tegen,¹⁵⁰⁵ en verkrachting van LHBT-personen door Talibanstrijders.¹⁵⁰⁶ Volgens de Canadese ngo *Rainbow Railroad*, een organisatie die Afghaanse LHBT-individuele helpt het land te ontvluchten, heeft de Taliban een dodenlijst met de namen van LHBT-personen.¹⁵⁰⁷ Er was sprake van bedreigingen, huiszoekingen,¹⁵⁰⁸ en arrestaties.¹⁵⁰⁹ Volgens een andere bron liepen vooral mannen met een 'vrouwelijk' voorkomen het risico om op straat mishandeld te worden door Talibanstrijders of derden.¹⁵¹⁰ CNN berichtte over een incident waarbij een persoon die een LHBT-individue verborgen hield, mishandeld werd door Talibanstrijders bij een huiszoeking.¹⁵¹¹ Rainbow Railroad beschreef ook een geval waarbij de Taliban het paspoort van een LHBT-persoon die Afghanistan wilde verlaten had verbrand.¹⁵¹²

In een interview met *Reuters* gaf een vertegenwoordiger van de Taliban voor het *de facto* ministerie van Financiën aan dat de Taliban van plan was mensenrechten te respecteren binnen de grenzen van islamitisch recht, maar dat LHBT-rechten hier niet onder zouden vallen.¹⁵¹³ De gids van het ministerie van Deugd en Ondeugd stelde dat religieuze leiders seksuele relaties tussen personen van hetzelfde geslacht dienen te verbieden. Het stelde ook dat ernstige verdenkingen van homoseksualiteit verwezen dienen te worden naar de vertegenwoordiger van het ministerie op districtsniveau voor berechting en bestraffing.¹⁵¹⁴ Een bron gaf aan niet op de hoogte te zijn van systematische pogingen onder het Talibanbestuur om LHBT-personen strafrechtelijk te vervolgen, of van gevallen waarin hudud-straffen waren opgelegd. Deze bron maakte hierbij de kanttekening dat de informatie over de situatie van LHBT-personen in Afghanistan die op dit moment beschikbaar is, waarschijnlijk het topje van de ijsberg betreft.¹⁵¹⁵

¹⁵⁰² France24, The Taliban has a hit list for the Afghan LGBT community, NGO says, 2 november 2021.

¹⁵⁰³ InfoMigrants, Etre LGBTQ en Afghanistan : l'exil comme seule option, 1 november 2021; CNN, Angry and afraid, Afghanistan's LGBTQ community say they're being hunted down after Taliban takeover, 18 september 2021.

¹⁵⁰⁴ Human Rights Watch, "Even If You Go to the Skies, We'll Find You": LGBT People in Afghanistan After the Taliban Takeover, 26 januari 2022.

¹⁵⁰⁵ CNN, Angry and afraid, Afghanistan's LGBTQ community say they're being hunted down after Taliban takeover, 18 september 2021; France24, The Taliban has a hit list for the Afghan LGBT community, NGO says, 2 november 2021; InfoMigrants, Etre LGBTQ en Afghanistan : l'exil comme seule option, 1 november 2021; Vertrouwelijke bron, 17 november 2021; CNN, Taliban's religious police instructed to be more moderate, but vulnerable Afghans say brutal justice is still being meted out, 12 oktober 2021.

¹⁵⁰⁶ CNN, Angry and afraid, Afghanistan's LGBTQ community say they're being hunted down after Taliban takeover, 18 september 2021.

¹⁵⁰⁷ France24, The Taliban has a hit list for the Afghan LGBT community, NGO says, 2 november 2021.

¹⁵⁰⁸ CNN, Angry and afraid, Afghanistan's LGBTQ community say they're being hunted down after Taliban takeover, 18 september 2021.

¹⁵⁰⁹ BBC, 'I feel free' - LGBT Afghan refugees arrive in UK, 30 oktober 2021.

¹⁵¹⁰ Vertrouwelijke bron, 17 november 2021.

¹⁵¹¹ CNN, Angry and afraid, Afghanistan's LGBTQ community say they're being hunted down after Taliban takeover, 18 september 2021.

¹⁵¹² France24, The Taliban has a hit list for the Afghan LGBT community, NGO says, 2 november 2021.

¹⁵¹³ Reuters, 'Just give us our money': Taliban push to unlock Afghan billions abroad, 29 oktober 2021.

¹⁵¹⁴ Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Target LGBT Afghans, 26 januari 2022.

¹⁵¹⁵ Vertrouwelijke bron, 17 november 2021.

4.2 Naleving en schendingen

4.2.1 Persvrijheid

Persvrijheid voor de machtsovername door de Taliban

In 2021 stond Afghanistan net als in 2020 op positie 120 uit een totaal van 180 landen op de *Press Freedom Index* van RSF.¹⁵¹⁶ Volgens *Freedom House* had Afghanistan voor de val van Kaboel nog steeds een levendige mediasector bestaande uit zenders en publicaties die verschillende uitgangspunten vertegenwoordigden op verschillende platforms (radio, tv, kranten en tijdschriften, internet) zonder dat er over het algemeen sprake was van censuur.¹⁵¹⁷ Door zowel Covid-19 en de escalatie van het geweld in Afghanistan moesten tientallen zenders sluiten.¹⁵¹⁸ Er waren in deze verslagperiode geen pogingen om veranderingen aan te brengen in mediawetgeving met het oog op het inperken van de persvrijheid. Dit was de vorige verslagperiode wel het geval.¹⁵¹⁹ Het hoofd van de geheime dienst liet zich evenwel kritisch uit over journalisten of mediabedrijven die volgens hem 'propaganda' van de vijand verspreiden.¹⁵²⁰ Ook werden journalisten opgepakt en ondervraagd door het *National Directorate of Security* (NDS), de Afghaanse geheime dienst, nadat zij reportages hadden gemaakt in door de Taliban ingenomen gebieden.¹⁵²¹

Persvrijheid in gebieden reeds onder controle van de Taliban voor de machtsovername door de Taliban

De grootste inbreuk op de vrijheid van de Afghaanse media was de constante stroom van bedreigingen en dodelijk geweld tegen journalisten (zie sectie 4.1.5). Volgens bronnen leidde dit tot zelfcensuur door de Afghaanse media.¹⁵²² De Taliban heeft mediaorganisaties overgenomen en gesloten in regio's die zij al voor de volledige machtsovername onder controle had.¹⁵²³ Het AJSC meldde eind juli dat twintig mediabedrijven gestopt waren sinds de escalatie van het geweld in mei 2021.¹⁵²⁴ Vijf private zenders die waren overgenomen door de Taliban, begonnen met het verspreiden van Talibanpropaganda en stopten met het uitzenden van muziek en het uitzenden van stemmen van vrouwen.¹⁵²⁵ In de eerste week na de machtsovername door de Taliban bleven de nationale media functioneren. Er waren wel berichten over gedwongen ontslagen van vrouwelijke presentatoren bij de publieke omroep, huiszoekingen bij journalisten, en geweld tegen journalisten die verslag deden van protesten tegen de Taliban.¹⁵²⁶

¹⁵¹⁶ RSF, *Press Freedom Index*, 2021.

¹⁵¹⁷ Freedom House, *Afghanistan: Freedom in the World 2021*, 2021.

¹⁵¹⁸ TOLO News, *10 Afghan Radio Stations Went Silent in 6 Months: NAI*, 14 januari 2021; ANI, *Afghanistan's media freedom in retreat as security situation deteriorates amid Taliban advances*, 27 juli 2021.

¹⁵¹⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Afghanistan*, pagina 56, November 2020.

¹⁵²⁰ The Diplomat, *Amid US Pullout, Taliban Issue Threat to Afghan Journalists*, 6 mei 2021.

¹⁵²¹ RFE/RL, *Afghan Women Journalists Give Up Work For Survival Amid Taliban Advances*, 28 juli 2021.

¹⁵²² Human Rights Watch, *Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media*, 1 april 2021; Deutsche Welle, *Afghan women journalists and human rights activists are being forced into hiding*, 4 maart 2021; RFE/RL, *Afghan Women Journalists Give Up Work For Survival Amid Taliban Advances*, 28 juli 2021.

¹⁵²³ IFJ, *Afghanistan: Taliban disrupts media outlets in northern provinces*, 12 juli 2021; NPR, *As The Taliban Capture More Territory, Afghan Journalists Face More Risks*, 22 juli 2021.

¹⁵²⁴ ANI, *Afghanistan's media freedom in retreat as security situation deteriorates amid Taliban advances*, 27 juli 2021.

¹⁵²⁵ ANI, *Afghanistan's media freedom in retreat as security situation deteriorates amid Taliban advances*, 27 juli 2021. Een vertegenwoordiger van de Taliban ontkende in juli aan VOA News tegen een vrije mediasector te zijn en stelde dat het alleen afdelingen van de publieke omroep/staatsmedia had overgenomen. VOA News, *Calls Grow for Emergency Visas for Afghans Working With US Media*, 22 juli 2021.

¹⁵²⁶ CPJ, *Taliban take 2 female state TV anchors off-air in Afghanistan, beat at least 2 journalists*, 19 augustus 2021.

Persvrijheid sinds de machtsovername door de Taliban

Sinds de machtsovername door de Taliban is veertig procent van de Afghaanse mediabedrijven gesloten. Zestig procent van de Afghaanse journalisten heeft hun baan verloren. Baanverlies was hoger onder vrouwelijke journalisten. Tachtig procent van de vrouwelijke journalisten zag zich gedwongen te stoppen met werken. In vijftien Afghaanse provincies is geen enkele vrouwelijke journalist meer actief. In veel provincies is een groot deel van de lokale media weggevaagd. In Herat waar voor de machtsovername door de Taliban 51 lokale mediabedrijven actief waren, waren er nog achttien actief in december 2021. Het wegvallen van (internationale) financiële steun was een belangrijke reden voor de sluiting van veel mediabedrijven.¹⁵²⁷ Naast financiële problemen, ervoeren mediabedrijven ook druk van de Taliban om de inhoud van hun verslaggeving en programma's aan te passen. Op 19 december publiceerde de Taliban elf regels voor journalisten. Deze stellen onder andere dat journalisten niets mogen publiceren wat 'in strijd met de islam' is, dat journalisten geen nationale publieke figuren mogen beledigen en dat ze 'gedetailleerde rapporten moeten voorbereiden voor het *Government Media and Information Center*'.¹⁵²⁸ De Taliban heeft vrouwelijke presentatoren op de televisie geboden om een hijab te dragen en heeft televisiezenders verboden om drama's met vrouwelijke acteurs uit te zenden.¹⁵²⁹ In sommige provincies heeft de Taliban lokale mediabedrijven opgelegd religieuze programma's uit te zenden in plaats van hun normale programmering.¹⁵³⁰ Op 20 januari 2022 gaven lokale Talibanleiders in Daikundi journalisten het bevel om geen negatief nieuws meer te publiceren en Engels te leren, aldus de Afghaanse krant, *Hasht-e Subh Daily*.¹⁵³¹ Geweld tegen journalisten en onzekerheid over de manier waarop onduidelijk geformuleerde regels geïnterpreteerd dienen te worden, leidde tot zelfcensuur onder journalisten.¹⁵³² Op 2 februari 2022 kondigde Talibanwoordvoerder Zabihullah Mujahid volgens *Pajhwok* aan dat de oude Afghaanse mediawetgeving geen tekortkomingen had en dat de Taliban de *Media Violation Commission* weer nieuw leven zou inblazen om schendingen van de persvrijheid te onderzoeken. Mujahid moedigde journalisten aan het nationale belang en islamitische waarden te respecteren in hun berichtgeving.¹⁵³³ Voor meer informatie over geweld tegen journalisten voor en na de val van Kaboel, zie sectie 4.1.5.

4.2.2 *Vrijheid van meningsuiting*

Vrijheid van meningsuiting voor de machtsovername door de Taliban

In augustus 2020 publiceerde een groep politici uit de oppositie een brief waarin zij aangaven bedreigd te worden vanwege hun politieke activiteiten. Zij stelden dat individuen binnen Afghaanse overheidsinstanties, zoals het bureau van de eerste vicepresident en het NDS, achter deze bedreigingen zaten.¹⁵³⁴ In augustus 2021

¹⁵²⁷ RSF, Since the Taliban takeover, 40% of Afghan media have closed, 80% of women journalists have lost their jobs, 21 december 2021; The New York Times, 'Everything Changed Overnight': Afghan Reporters Face an Intolerant Regime, 8 november 2021.

¹⁵²⁸ Al Jazeera, 'Death knell': Afghan journalists fear new Taliban media rules, 29 september 2021.

¹⁵²⁹ BBC, Afghanistan: Taliban unveil new rules banning women in TV dramas, 21 november 2021; Deutsche Welle, Afghanistan: What Taliban's new media rules mean for female actors, 28 november 2021.

¹⁵³⁰ RSF, Since the Taliban takeover, 40% of Afghan media have closed, 80% of women journalists have lost their jobs, 21 december 2021.

¹⁵³¹ Hasht-e Subh Daily, Taliban Severely Restrict Media in Central Afghanistan, 22 januari 2022.

¹⁵³² The Wall Street Journal, Afghan Journalists in Exile Keep Spotlight on Their Homeland, 1 december 2021.

¹⁵³³ Pajhwok, Previous media law worth implementation: Mujahid, 2 februari 2022.

¹⁵³⁴ Het betrof onder andere Rahmatullah Nabil, Hazrat Omar Zakhelwal, Hekmat Khalil Karzai, Sayed Akbar Agha, Abdul Karim Khurram, Asif Ashna, Danish Karokhel en Faiz Mohammad Zaland. TOLO News, Political Figures Accuse Govt 'Circle' of Threatening Dissenters, 27 augustus 2020.

stelden twee activisten in de provincie Ghor dat de Afgaanse overheid hen respectievelijk enkele uren en een etmaal had opgesloten, nadat zij op sociale media de overheid bekritiseerden over de groeiende onveiligheid in Ghor.¹⁵³⁵ Volgens *Freedom House* zijn er over het algemeen geen restricties voor Afghanen om politieke discussies te houden in de privésfeer in gebieden die onder controle van de overheid stonden. In gebieden onder controle van de Taliban was dit gevaarlijker.¹⁵³⁶ *Foreign Policy* stelde dat de vrijheid van meningsuiting van Afgaanse burgers die in de publieke ruimte hun mening over politieke aangelegenheden willen delen, beperkt was vanwege het risico op aanslagen op publieke bijeenkomsten zoals demonstraties. Veel geëngageerde jongeren gebruikten daarom sociale media voor het delen van politieke standpunten.¹⁵³⁷ Volgens *Freedom House* had de Afgaanse geheime dienst haar capaciteit om online activiteiten te monitoren vergroot, maar had dit geen merkbare invloed op het gebruik van sociale media.¹⁵³⁸

Vrijheid van meningsuiting na de machtsovername door de Taliban

Uit angst voor Talibangeweld en in reactie op huiszoekingen en intimiderende telefoontjes zijn veel activisten die zich in het verleden kritisch uitspraken over de Taliban gevlucht of ondergedoken.¹⁵³⁹ De Taliban heeft aangegeven de vrijheid van meningsuiting te garanderen.¹⁵⁴⁰ Sommige Afgaanse kranten publiceerden inderdaad kritische opiniestukken over de Taliban en de Taliban debatteerde ook met tegenstanders/critici op televisie.¹⁵⁴¹ De in sectie 4.2.1 besproken beperkingen op de persvrijheid in Afghanistan vormen op zichzelf echter al een ernstige inbreuk op dit recht. Daarnaast rapporteerde *CSM* over een campagne van intimidatie en (dodelijk) geweld tegen lokale opiniemakers en activisten die zich sinds de machtsovername door de Taliban kritisch bleven uitspreken over de Taliban op sociale media.¹⁵⁴² Volgens een Afgaanse analist die werd geraadpleegd voor dit artikel richt de Taliban zich tegen onbekende lokale opiniemakers, omdat dit voor minder ophef zorgt en om oppositie vanaf de wortels uit te roeien.¹⁵⁴³ *The Wall Street Journal* beschreef een incident waarbij een man uit Farah werd gearresteerd en 24 uur gevangen gehouden voor het plaatsen van een kritisch bericht over de Taliban op Facebook. Het beschreef ook een incident waarbij een man uit Lashkar Gah (provincie Helmand) in november werd ontvoerd, mishandeld en gedood door Talibanstrijders om dezelfde reden. In januari 2022 arresteerde de Taliban professor Faizullah Jalal. Jalal had zich eerder in een televisieshow zeer kritisch uitgelaten over Mohammad Naeem, de woordvoerder van het politieke bureau van de Taliban in Doha, tijdens een debat met Naeem.¹⁵⁴⁴ Er was veel steun voor Jalal op sociale media. Jalal werd na enkele dagen vrijgelaten.¹⁵⁴⁵ In februari 2022 raakte een vrouwelijke komiek, Nadima, vermist. Volgens *RFE/RL* werd zij na 24 dagen vrijgelaten uit detentie door de Taliban.¹⁵⁴⁶ Op vrijdag 4 maart 2022 werd een andere professor die zich kritisch had uitgelaten over de Taliban ook door de Taliban

¹⁵³⁵ Pajhwok, Detained over criticising government policies: Activists, 4 augustus 2021. Via UNAMA Media Monitoring.

¹⁵³⁶ Freedom House, Afghanistan: Freedom in the World 2021, 2021.

¹⁵³⁷ Foreign Policy, In Afghanistan, Social Media Is the Only Way to Talk Back to the Taliban, 11 september 2020.

¹⁵³⁸ Freedom House, Afghanistan: Freedom in the World 2021, 2021.

¹⁵³⁹ FIDH, Broken promises: Civil society under siege after 100 days of Taliban takeover, 23 november 2021; Vertrouwelijke bron, 19 november 2021.

¹⁵⁴⁰ The Wall Street Journal, Taliban Detain Prominent Critic, Intensifying Crackdown on Dissent in Afghanistan, 10 januari 2021.

¹⁵⁴¹ CSM Monitor, Free speech in Afghanistan? Who is silenced by Taliban, and why., 17 december 2021.

¹⁵⁴² CSM Monitor, Free speech in Afghanistan? Who is silenced by Taliban, and why., 17 december 2021.

¹⁵⁴³ CSM Monitor, Free speech in Afghanistan? Who is silenced by Taliban, and why., 17 december 2021.

¹⁵⁴⁴ The Wall Street Journal, Taliban Detain Prominent Critic, Intensifying Crackdown on Dissent in Afghanistan, 10 januari 2021.

¹⁵⁴⁵ Al Jazeera, Taliban releases prominent Afghan professor from custody: Family, 11 januari 2022.

¹⁵⁴⁶ RFE/RL, Afghan-Canadian Aid Worker Reappears After Weeks In Taliban Detention.

gearresteerd.¹⁵⁴⁷ Deze man, Sayed Baqir Mohsini, werd enkele dagen later weer vrijgelaten.¹⁵⁴⁸ Op 27 januari 2022 verbood de Taliban een persconferentie door Afghaanse journalisten over de situatie van de beroepsgroep sinds de machtsovername door de Taliban.¹⁵⁴⁹ Ten slotte heeft de Taliban demonstraties tegen Talibanbeleid met harde hand uiteengeslagen,¹⁵⁵⁰ waarover meer details in de volgende sectie over vrijheid van vereniging en vergadering.

Toegang tot het internet en sociale media voor de machtsovername door de Taliban
Volgens het laatste grootschalige bevolkingsonderzoek gebruikte 17,6% van de Afghanen in 2019 het internet. In 2021 stelde een vertegenwoordiger van Afghanistan bij de Algemene Vergadering van de VN dat twintig procent van de bevolking toegang had tot internet.¹⁵⁵¹ Volgens *Datareportal* kwam dit neer op 7,65 miljoen internetgebruikers in 2020.¹⁵⁵² De *Afghan Telecom Regulatory Authority* stelde op haar website dat er 1,4 miljoen 4G-abonnees, 5,9 miljoen 3G-abonnees en 2,8 miljoen 2G-abonnees in Afghanistan waren (dus 10,1 miljoen abonnees in totaal).¹⁵⁵³ Volgens *Datareportal* waren er 3,6 miljoen gebruikers van sociale media in Afghanistan in januari 2020, een stijging van 3,5% ten opzichte van april 2019. De overgrote meerderheid van de gebruikers van sociale media in Afghanistan was man.¹⁵⁵⁴ Volgens een expert die werd geraadpleegd door het Zwitserse *Secrétariat d'État aux migrations* (SEM) was dit verschil in toegang tot sociale media tussen mannen en vrouwen groter in rurale dan stedelijke gebieden.¹⁵⁵⁵

Toegang tot het internet en sociale media na de machtsovername door de Taliban
Toegang tot het internet en sociale media in Afghanistan wordt sinds de machtsovername door de Taliban beperkt door stroomstoringen – een reeds bestaand fenomeen in Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban – en lokale en tijdelijke beperkingen op het gebruik van internet door de Taliban. VN-mensenrechtenrapporteurs stelden eind december dat de Taliban al enkele weken niet in staat was de elektriciteitsrekening te betalen wat leidde tot stroomstoringen die onder andere de toegang tot het internet beperkten.¹⁵⁵⁶ De Taliban heeft ook voor strategische en politieke doeleinden de toegang tot het internet beperkt. Zo waren alle communicatiekanalen met de Panjshirvallei afgesloten tijdens en in de nasleep van de slag om Panjshir.¹⁵⁵⁷ Er waren ook berichten dat de Taliban begin september op bepaalde plekken rondom protesten toegang tot het internet lokaal afsloot.¹⁵⁵⁸ Er waren tot de publicatiedatum van dit ambtsbericht geen indicaties dat de Taliban specifieke informatie/websites geblokkeerd had. Volgens *The Wall Street Journal* hielden Talibanstrijders sociale media accounts van criticasters streng in de

¹⁵⁴⁷ ANI, Sayed Baqir Mohsini, Afghanistan University Professor, Who Criticised Taliban Goes Missing, 6 maart 2022.

¹⁵⁴⁸ The Frontier Post, Female comedian missing for nearly 1 month in Kabul, 6 maart 2021.

¹⁵⁴⁹ CPJ, Taliban blocks press conference by Afghanistan Journalists Federation, 27 januari 2022.

¹⁵⁵⁰ FIDH, Broken promises: Civil society under siege after 100 days of Taliban takeover, 23 november 2021.

¹⁵⁵¹ United Nations, More Must Be Done to Close Digital Divide, End Poverty, Speakers Say, as Social Development Commission Continues Debate, 15 februari 2021.

¹⁵⁵² Datareportal, DIGITAL 2020: AFGHANISTAN, 17 februari 2020.

¹⁵⁵³ Afghanistan, Afghanistan Telecom Regulatory Authority, Telecom Statistics, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021.

¹⁵⁵⁴ Datareportal, DIGITAL 2020: AFGHANISTAN, 17 februari 2020.

¹⁵⁵⁵ Switzerland, SEM, Focus Afghanistan: Telephonie et Internet, pagina 16, 30 juni 2020. Zie ook: TOLO News, Bamiyan Beset by Internet Outages, Poor Coverage, 13 september 2020.

¹⁵⁵⁶ OHCHR, Afghanistan: UN experts call for immediate action to stop escalating humanitarian catastrophe, 23 december 2021.

¹⁵⁵⁷ The New York Times, In Panjshir, Few Signs of an Active Resistance, or Any Fight at All, 7 oktober 2021; Wired, The battle for control of Afghanistan's internet, 7 september 2021.

¹⁵⁵⁸ WION, Taliban beat protesting women with whip, order internet shutdown in some areas, 9 september 2021; BBC, Afghanistan: UN condemns Taliban's brutal crackdown on protests, 10 september 2021.

gaten.¹⁵⁵⁹ Accounts van Talibanleiders en –ministeries blijven geblokkeerd op Facebook, hoewel Facebook enkele uitzonderingen heeft gemaakt voor berichten van de *de facto* ministeries van Gezondheidszorg en Binnenlandse Zaken.¹⁵⁶⁰

4.2.3 *Vrijheid van vereniging en vergadering*

Vrijheid van vereniging en vergadering voor de machtsovername door de Taliban
Volgens Freedom House garandeerde de Afghaanse wet het recht op vrijheid tot vereniging, maar werd dit recht voor de machtsovername door de Taliban niet in alle regio's van Afghanistan op een gelijksoortige wijze geëerbiedigd. De Afghaanse regeringsstrijdkrachten hebben in het verleden met scherp geschoten om demonstraties op te breken en de Taliban onderdrukte demonstraties.¹⁵⁶¹ In januari 2021 doodde de politie elf demonstranten tijdens een demonstratie in Maidan Wardak.¹⁵⁶² In juni 2021 doodde de ANDSF drie individuen tijdens een protest in Badakhshan tegen de slechte veiligheidssituatie en het gebrek aan stromend water en elektriciteit. Er vielen hierbij ook twintig gewonden.¹⁵⁶³

Beperkingen op de activiteiten van ngo's

Bureaucratische obstakels en (kleinschalige) corruptie bemoeilijkten het werk van zowel nationale als internationale organisaties. Gedurende de laatste jaren ondernam de Afghaanse overheid verschillende stappen met mogelijk negatieve consequenties voor het vermogen van ngo's om hun werkzaamheden uit te voeren, met name het ontwerp van een wet (hierna: *draft NGO law*) uit 2019 dat meer overheidstoezicht over ngo's introduceerde en poogde om een beleidskader in te voeren voor het reguleren van (financiële) betrekkingen tussen de overheid en ngo's.¹⁵⁶⁴

Vrijheid van vereniging en vergadering na de machtsovername door de Taliban

De Taliban heeft in verschillende provincies met geweld gereageerd op protesten tegen het beleid van de Taliban en heeft protesteren zonder toestemming door de Taliban verboden. Kort na de machtsovername door de Taliban gingen in verschillende steden Afghanen de straat op om te demonstreren tegen de machtsovername en/of voor een inclusief Afghanistan. Protesten vonden onder andere plaats in Herat,¹⁵⁶⁵ Faizabad, Mazar-i-Sharif, Jalalabad,¹⁵⁶⁶ en Kaboel. Op veel plekken leidden en domineerden vrouwen deze protesten.¹⁵⁶⁷ Pogingen van Talibanstrijders om deze protesten met geweld te onderdrukken leidden tot ten minste drie doden in zowel Jalalabad als Herat. In Kaboel vielen ook gewonden ten gevolge van dergelijke acties.¹⁵⁶⁸ Zoals reeds opgemerkt werd een aantal journalisten die verslag probeerden te doen van deze protesten ook het slachtoffer van arrestaties en geweld. Na deze eerste golf van protesten verbood de Taliban het

¹⁵⁵⁹ The Wall Street Journal, Taliban Detain Prominent Critic, Intensifying Crackdown on Dissent in Afghanistan, 10 januari 2021.

¹⁵⁶⁰ Facebook, FACEBOOK GRANTS GOVERNMENT OF AFGHANISTAN LIMITED POSTING RIGHTS, 23 november 2021.

¹⁵⁶¹ Freedom House, Afghanistan: Freedom in the World 2021, 2021.

¹⁵⁶² AA, Afghan police chief fired over killing of 11 protesters, 8 februari 2021.

¹⁵⁶³ AA, Afghan police chief fired over killing of 11 protesters, 8 februari 2021; TOLO News, 3 Protesters Killed, Over 20 Wounded in Badakhshan, 8 juni 2021; AP, Security forces fire on Afghan protesters in NE, killing 3, 8 juni 2021.

¹⁵⁶⁴ Pajhwok, Recent govt's decisions create difficulties for NGOs to operate, 5 mei 2021.

¹⁵⁶⁵ The New York Times, 'Don't be afraid,' women chant on Afghanistan's streets in protest against the Taliban., 2 september 2021.

¹⁵⁶⁶ Reuters, Three dead after anti-Taliban protests in Jalalabad-witnesses, 18 augustus 2021.

¹⁵⁶⁷ FIDH, Broken promises: Civil society under siege after 100 days of Taliban takeover, 23 november 2021.

¹⁵⁶⁸ FIDH, Broken promises: Civil society under siege after 100 days of Taliban takeover, 23 november 2021. Zie ook: The New York Times, Taliban Quash Protests and Seize Enemies, Tightening Grip on Afghanistan, 19 augustus 2021.

houden van protesten zonder toestemming van de Taliban.¹⁵⁶⁹ Tijdens protesten tegen nieuwe restricties voor vrouwen en slechte economische omstandigheden die eind december plaatsvonden, openden Talibanstrijders volgens getuigen het vuur op vrouwelijke demonstranten.¹⁵⁷⁰ Op 16 januari 2022 gebruikte de Taliban pepperspray tegen vrouwelijke demonstranten in Kaboel die demonstreerden voor het recht op werk en onderwijs.¹⁵⁷¹ De Taliban stond ook enkele protesten toe. In december 2021 stond de Taliban een protest in Kaboel tegen de keuze van de internationale gemeenschap om Afghaanse banktegoeden te bevriezen toe.¹⁵⁷² De Taliban nam ook geen maatregelen tegen een protest door vrouwen voor het recht op onderwijs en deelname aan de arbeidsmarkt dat halverwege december 2021 plaats vond.¹⁵⁷³ Een protest in Panjshir tegen het doden van een 'onschuldige' jongeman door Talibanstrijders leidde ook niet tot een gewelddadige tegenreactie door Talibanstrijders.¹⁵⁷⁴

4.2.4 *Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging*

Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging voor de machtsovername door de Taliban

De grondwet gaf aan dat de islam de officiële religie van Afghanistan is, maar dat individuen vrij zijn andere religies te belijden en om hun 'religieuze rituelen' uit te voeren 'binnen de grenzen van de wet'. Het Wetboek van Strafrecht stelde fysieke en verbale mishandeling van volgers van alle religies strafbaar evenals het beledigen van de islam. De Grondwet stelde dat de hanafitische jurisprudentie van toepassing was in rechtszaken indien de Grondwet of andere wetgeving geen relevante artikelen bevatten. Onder deze jurisprudentie staat de doodstraf op bekering, het bekeren van anderen en godslastering.¹⁵⁷⁵ Ondanks dat het wettelijk kader verschillende garanties bevatte voor de bescherming van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging waren religieuze minderheden in Afghanistan reeds voor de machtsovername door de Taliban kwetsbaar voor geweld en discriminatie door fundamentalistische actoren. De voormalige Afghaanse regering maakte zich niet schuldig aan de actieve strafrechtelijke vervolging van religieuze minderheden, inclusief bekeerlingen, maar vertegenwoordigers van verschillende religieuze gemeenschappen stelden wel dat de overheid niet voldoende actie ondernam om hen te beschermen tegen geweld.¹⁵⁷⁶ De secties 4.1.9, 4.1.10 en 4.1.11 bevatten meer informatie over de situatie van sjiieten, niet-praktiserende moslims en niet-moslims voor de machtsovername door de Taliban.

Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging na de machtsovername door de Taliban

De Taliban heeft toegezegd de rechten van (religieuze) minderheden te willen beschermen.¹⁵⁷⁷ Volgens USCIRF is de situatie van religieuze minderheden in Afghanistan echter verslechterd sinds de machtsovername door de Taliban. Het wijst hierbij op het feit dat religieuze minderheden niet vertegenwoordigd zijn in de regering, dat de Taliban het ministerie van Deugd en Ondeugd weer in het leven

¹⁵⁶⁹ The Guardian, Taliban ban protests and slogans that don't have their approval, 8 september 2021.

¹⁵⁷⁰ RFE/RL, Taliban Reportedly Opens Fire On Women Protesting Against Restrictions, 28 december 2021; VOA News, Witnesses: Taliban Fire Warning Shots on Afghan Female Protesters, 28 december 2021.

¹⁵⁷¹ France 24, Taliban militants pepper spray women protesting for the right to work, education, 16 januari 2022.

¹⁵⁷² France 24, Taliban allow protest calling for Afghan assets to be released, 21 december 2021.

¹⁵⁷³ RFE/RL, Kabul Women Stage Rare Protest For Jobs, Food, And Freedom, 16 december 2021.

¹⁵⁷⁴ TOLO News, Panjshir Residents Protest Killing of "Innocent" Youth, 26 december 2021.

¹⁵⁷⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 60, november 2020.

¹⁵⁷⁶ USCIRF, Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, pagina 18, 2021.

¹⁵⁷⁷ ABC News, Despite promises, Taliban begin evicting Afghanistan's ethnic Hazaras from their land, 16 oktober 2021; ABC News, Taliban leader reaches out to West, promises rights for Afghan women, 26 augustus 2021.

heeft geroepen voor de handhaving van hun interpretatie van de sharia, en dat zowel de Taliban zelf als ISKP religieuze minderheden hebben aangevallen.¹⁵⁷⁸ Vrij kort na de machtsovername suggereerde het Talibanleiderschap dat het de Grondwet van 1964 wilde herintroduceren. Deze grondwet garandeert minder rechten aan religieuze minderheden. Eind februari 2021 was er nog niets met dit voornemen gebeurd. Tijdens de bijeenkomst in Oslo werd een grondwetsherzieningscommissie aangekondigd (voor meer details, zie sectie 4.3.2), welke in februari nog niet van start was gegaan.¹⁵⁷⁹ In de eerste vier maanden na de machtsovername waren er ook geen specifieke rapporten over de strafrechtelijke vervolging van individuen voor apostasie (afvalligheid) of blasfemie (godslastering). Voor meer details over de situatie van specifieke religieuze minderheden en niet praktiserende moslims, zie secties 4.1.9, 4.1.10 en 4.1.11.

4.3 Toezicht en rechtsbescherming

Afghanistan stond op de 122^e plek van de *Rule of Law Index* voor 2020 van het *World Justice Project* (128 landen). Door ineffectiviteit van de politie en de gebreken in het formele rechtssysteem werd er in Afghanistan veel gebruik gemaakt van informele rechtspraak en in toenemende mate van Talibanrechtbanken. Sinds de machtsovername hebben Talibanstrijders politietaken grotendeels overgenomen. Het nieuwe rechtssysteem onder de Taliban is nog niet geconsolideerd,¹⁵⁸⁰ maar de Taliban heeft aangegeven volgens de (eigen interpretatie van de) sharia recht te willen spreken. Het benoemde rechters op provinciaal niveau en gaf aan geen gebruik te maken van de diensten van advocaten en magistraten die werkzaam waren ten tijde van of onder de voormalige regering.¹⁵⁸¹

4.3.1 De Afghaanse politie

Effectiviteit van de politie voor de machtsovername door de Taliban

Afghanistan stond in de *Rule of Law Index* op de laatste plaats met betrekking tot het handhaven van orde en veiligheid en op de 121^e plaats voor de handhaving van wetten en regels.¹⁵⁸² SIGAR concludeerde in maart 2021 dat hoewel er een aantal goed getrainde *special forces* was, het politieapparaat in zijn geheel niet in staat was de rechtsstaat te bewaken en de orde te handhaven.¹⁵⁸³ Afghanistan heeft een alarmnummer, 119, maar volgens de *Overseas Security Advisory Council* (OSAC) waren de Afghaanse autoriteiten over het algemeen ineffectief wanneer het aankwam op het voorkomen van criminaliteit en reageren op alarmtelefoontjes.¹⁵⁸⁴ Door ineffectiviteit van de politie was in Kaboel sprake van 'ongebreidelde' criminaliteit,¹⁵⁸⁵ en in alle steden vonden zowel overdag als 's nachts berovingen en

¹⁵⁷⁸ USCIRF, FACTSHEET AFGHANISTAN, oktober 2021.

¹⁵⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 28 februari 2022.

¹⁵⁸⁰ France 24, Justice delayed as Taliban build their legal system in Afghanistan, 13 november 2021; Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

¹⁵⁸¹ RFE/RL, Judge, Jury, And Executioner: Taliban Brings Afghanistan's Justice System Under Its Thumb, 1 december 2021; Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

¹⁵⁸² World Justice Project, Rule of Law Index 2021, pagina 33, 2021.

¹⁵⁸³ SIGAR, Quarterly Report to Congress, pagina 82, 30 april 2021.

¹⁵⁸⁴ OSAC, Afghanistan 2020 Crime & Safety Report, 25 februari 2020.

¹⁵⁸⁵ ICT4COP, Community-Based Policing and Post-Conflict Police Reform: Contextual Assessment 3 South-East Asia, pagina 3, november 2020; The New York Times, They Fight Suicide Bombers. But Can Afghan Police Fight Crime?, 8 februari 2020. Zie ook: AAN, Kabul's Expanding Crime Scene (Part 2): Criminal activities and the police response, 21 februari 2021.

overvallen plaats.¹⁵⁸⁶ Ontvoeringen voor losgeld kwamen veel voor.¹⁵⁸⁷ De golf van gerichte aanslagen in Kaboel en andere delen van het land was een van de redenen waarom de politie geen capaciteit had om op te treden tegen criminaliteit.¹⁵⁸⁸ Bronnen stelden daarnaast dat politieagenten van alle rangen openlijk corrupt waren en dat sommige politieagenten zelf schuldig waren aan criminaliteit.¹⁵⁸⁹ Volgens een bron kon aangifte doen van criminaliteit bij de politie grote negatieve gevolgen hebben voor de sociale positie en veiligheid van individuen.¹⁵⁹⁰ Bronnen gaven aan dat in het geval dat individuen het slachtoffer waren van bedreigingen, geweld of criminaliteit door lokale machthebbers, de politie niet in zou grijpen gezien de machtige positie van deze machthebbers en hun banden met de voormalige Afghaanse overheid.¹⁵⁹¹

Toezicht op de politie voor de machtsovername door de Taliban

De voormalige Afghaanse regering probeerde corruptie binnen de gelederen van de politie te bestrijden, maar slaagde daar in zeer beperkte mate in.¹⁵⁹² In juli 2020 gaf het bureau van de procureur-generaal aan dat ongeveer zeventienduizend personen om deze reden in de belangstelling van de procureur-generaal stonden. Het voormalige Afghaanse ministerie van Binnenlandse Zaken gaf aan dat tussen 2018 en 2019 1637 zaken werden verwerkt, en in de eerste vier maanden van 2020 (tot de uitbraak van de coronapandemie) 1249 zaken. Dit leidde tot de arrestatie van 1518 personen. In februari 2021 kondigde het voormalige ministerie van Binnenlandse Zaken aan dat het 321 agenten had ontslagen naar aanleiding van corruptie.¹⁵⁹³ Ondanks deze cijfers uitte de Afghaanse ngo *Integrity Watch Afghanistan* zich in de zomer van 2020 kritisch over pogingen om corruptie aan te pakken, omdat hooggeplaatste corrupte overheidsfunctionarissen de dans vrijwel geheel ontsprongen waren.¹⁵⁹⁴ USDoS stelde dat ondanks dat veel overheidsfunctionarissen inclusief gouverneurs van provincies, ambassadeurs en adjunct-ministers in 2020 hun positie verloren, veel andere overheidsfunctionarissen die waren beschuldigd van corruptie, betrokkenheid bij de drugshandel of mensenrechtenschendingen hun functie behielden of nieuwe functies kregen.¹⁵⁹⁵

Effectiviteit van de politie na de machtsovername door de Taliban

Zoals sectie 2.2.5 aangaf, heeft de Taliban een basisstructuur voor de politie opgezet en voerden Talibanstrijders politietaken uit. Uit rapporten rijst een gemengd beeld wat betreft het gedrag en de effectiviteit van deze agenten. Enerzijds waren er berichten over agenten die willekeurig straffen oplegden,¹⁵⁹⁶ vrouwen

¹⁵⁸⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Reisadvies Afghanistan, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021; The New York Times, They Fight Suicide Bombers. But Can Afghan Police Fight Crime?, 8 februari 2020; AP, Crime, conflict, chaos crushing Afghan hopes for tomorrow, 4 februari 2021.

¹⁵⁸⁷ AP, Crime, conflict, chaos crushing Afghan hopes for tomorrow, 4 februari 2021.

¹⁵⁸⁸ Al Jazeera, A day on the job with Kabul's crime scene investigators, 1 februari 2021; The New York Times, In Kabul's Streets, Dogs Rule the Night, 22 maart 2021.

¹⁵⁸⁹ OSAC, Afghanistan 2020 Crime & Safety Report, 25 februari 2020. Zie ook: The Strategy Bridge, Afghanistan's Policing Failure and the Uncertain Way Forward, 20 oktober 2020; SIGAR, Quarterly Report to Congress, pagina 82, 30 april 2021; ODI, Afghanistan: Winning the War or Building a State?, 31 maart 2021. Zie ook: Reuters, New commander takes on corruption "mess" in Afghan police, 4 juni 2019; TOLO News, SIGAR: 50% Police in South Use Drugs, 50-70% 'Ghost Soldiers', 26 augustus 2020.

¹⁵⁹⁰ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

¹⁵⁹¹ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 4 augustus 2021.

¹⁵⁹² United States, Department of Defense, Enhancing Security and Stability in Afghanistan, pagina 9, 2019.

¹⁵⁹³ AA, Afghanistan: 321 officials sacked for corruption, 21 februari 2021.

¹⁵⁹⁴ TOLO News, MoI: Corrupt Criminals Will Face Justice, 14 juli 2020. Een uitzondering betrof de arrestatie van Ahmad Ahmadi, het hoofd van de anti-narcotica unit in Kaboel, en vier andere hooggeplaatste agenten in februari 2020 voor betrokkenheid bij drugshandel. Zie: AA, Afghanistan: Top cops selling drugs arrested, 6 februari 2020.

¹⁵⁹⁵ USDoS, 2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan, 2021.

¹⁵⁹⁶ The New York Times, Protests Spread to Kabul as Taliban Struggle to Govern, 19 augustus 2021.

intimideerden,¹⁵⁹⁷ en met excessief geweld de orde probeerden te handhaven tijdens protesten.¹⁵⁹⁸ Anderzijds gaven Afghaanse burgers aan dat onder de Taliban de politie (veel) minder corrupt was geworden,¹⁵⁹⁹ en effectiever met klachten en aangiftes omging.¹⁶⁰⁰ Burgers van Kaboel gaven in de eerste weken na de machtsovername door de Taliban aan dat criminaliteit afgenomen was.¹⁶⁰¹ Aanslagen (door ISKP) gingen door (zie sectie 2.2.2). Vanaf de maand oktober waren er ook berichten over een opleving van zowel kleinschalige als georganiseerde criminaliteit in Kaboel – en andere plekken – veroorzaakt door de slechte economische situatie.¹⁶⁰² Eind december 2021 leek criminaliteit weer af te nemen,¹⁶⁰³ maar in januari 2022 was er weer sprake van een opleving van criminaliteit in het gehele land.¹⁶⁰⁴ Een bron stelde dat de Taliban niet in staat was om tegen georganiseerde criminaliteit op te treden vanwege beperkte specialistische politiecapaciteit.¹⁶⁰⁵

4.3.2 *Het Afghaanse rechtssysteem*

4.3.2.1 Het formele rechtssysteem voor de machtsovername door de Taliban
Voor de val van de regering had Afghanistan een pluralistisch rechtssysteem dat gebaseerd was op verschillende rechtsbronnen, die soms tegenstrijdig waren. Het betrof de grondwet, internationaal recht, nationale wetten en regelgeving en gewoonterecht dat gebaseerd was op tribale codes van normen en waarden zoals de pashtunwali¹⁶⁰⁶ en interpretaties van de sharia. In principe stelde de grondwet dat nationale wetgeving prioriteit had boven voorschriften uit de sharia en het gewoonterecht. Rechters konden alleen op de sharia en het gewoonterecht terugvallen in het geval dat de wet geen bepalingen bevatte over een bepaald onderwerp en op voorwaarde dat de interpretatie van de sharia en het gewoonterecht niet in strijd waren met formele wetgeving.¹⁶⁰⁷ Het Afghaanse rechtssysteem zelf bestond uit drie lagen: rechtbanken in eerste aanleg, gerechtshoven die zaken in hoger beroep behandelden en het hooggerechtshof. Ieder district en iedere provinciehoofdstad had een rechtbank in eerste aanleg. Het was de bedoeling dat de meeste rechtszaken in Afghanistan in eerste aanleg zouden

¹⁵⁹⁷ The Wall Street Journal, After Taliban Return, Afghan Women Face Old Pressures From Fathers, Brothers, 15 december 2021.

¹⁵⁹⁸ FIDH, Broken promises: Civil society under siege after 100 days of Taliban takeover, 23 november 2021. Zie ook: The New York Times, Taliban Quash Protests and Seize Enemies, Tightening Grip on Afghanistan, 19 augustus 2021; RFE/RL, Taliban Reportedly Opens Fire On Women Protesting Against Restrictions, 28 december 2021.

¹⁵⁹⁹ CNBC, Weddings go on in Kabul under the Taliban, but without singers, or police seeking bribes, 31 augustus 2021; The New York Times, Under Taliban Rule, Life in Kabul Transforms Once Again, 24 augustus 2021; NPR, Taliban-style security welcomed by some, feared by others, 4 oktober 2021.

¹⁶⁰⁰ ABC, Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021; NPR, Taliban-style security welcomed by some, feared by others, 4 oktober 2021.

¹⁶⁰¹ The Wall Street Journal, Taliban Commander Who Launched Bombings in Kabul Is Now a Police Chief in Charge of Security, 20 oktober 2021; AP, Taliban official: Strict punishment, executions will return, 23 september 2021.

¹⁶⁰² Foreign Policy, Afghan Crime Wave Adds to Taliban Dystopia, 29 oktober 2021; Newlines Magazine, In the Afghan Capital, the Economic Desperation Is Palpable, 7 december 2021; Hasht-e Subh Daily, An Increase in Criminal Offenses Has Raised Concerns Among Baghlan Residents, 7 december 2021; NDTV, Man Arrested For Allegedly Trafficking 130 Women In Afghanistan, 16 november 2021; Hasht-e Subh Daily, 147 Criminals Arrested in Herat Province, 22 december 2021; Vertrouwelijke bron, 6 januari 2022.

¹⁶⁰³ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2022; Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁶⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 31 januari 2022.

¹⁶⁰⁵ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁶⁰⁶ Voor meer informatieve over de Pashtunwali, zie: Zahid, F., Understanding Taliban Through The Prism Of Pashtunwali Code, Tribune Libre, november 2013.

¹⁶⁰⁷ EASO, Afghanistan Criminal law, customary justice and informal dispute resolution, pagina 11, juli 2020.

worden afgedaan, maar volgens de *Afghanistan Research and Evaluation Unit* (AREU) eindigde het merendeel van de zaken voor het hooggerechtshof.¹⁶⁰⁸

Geen onafhankelijke rechterlijke macht

Hoewel de wet onafhankelijke rechtspraak garandeerde,¹⁶⁰⁹ was daar reeds voor de machtsovername door de Taliban in de praktijk geen sprake van door het niet naleven van grondwettelijke beginselen, andere wetgeving die inbreuk maakte op rechterlijke onafhankelijkheid en een historisch gebrek aan een 'cultuur van onafhankelijkheid' binnen de Afghaanse rechtspraak, aldus AREU.¹⁶¹⁰ Afghanistan stond in de Rule of Law Index op de 123^e plaats voor de toegang tot een effectief rechtssysteem bij civiele zaken.¹⁶¹¹ Rechters werden gedreven door vooroordelen, politieke invloed, angst, en corruptie, aldus USDoS.¹⁶¹² Data uit 2019 lieten zien dat Afghanen een hoge mate van discriminatie ervoeren in de strafrechtelijke praktijk. Met een gemiddelde van 0,21 op een schaal van 0 tot 1,0 scoorde Afghanistan slechter op dit vlak dan andere landen in de regio. Op basis van welke gronden Afghanen precies discriminatie ervoeren wordt echter niet gespecificeerd in deze data.¹⁶¹³ Een bron bevestigde dat etnische minderheden, met name Hazara's, mogelijk niet op hulp van de politie konden rekenen in regio's waar zij de minderheid vormen.¹⁶¹⁴ Daarnaast was de Afghaanse rechtspraak minder toegankelijk door te weinig middelen en personeel. Er was met name een gebrek aan vrouwelijke rechters. Dit had tot gevolg dat veel vrouwen geen toegang tot de rechtspraak hadden omdat zij niet met mannelijke rechters in contact mochten komen volgens conservatieve sociale normen.¹⁶¹⁵ De ontoegankelijkheid van de formele rechtspraak was groter voor Afghanen in rurale gebieden¹⁶¹⁶ en verergerde door Covid-19 toen bijna alle rechtbanken hun deuren moesten sluiten.¹⁶¹⁷

4.3.2.2

Het informele rechtssysteem voor de machtsovername door de Taliban Mededoor de ineffectiviteit en corruptie van het formele rechtssysteem bleven Afghaanse burgers hun toevlucht zoeken tot informele, parallelle rechtssystemen.¹⁶¹⁸ Volgens onderzoek van de Asia Foundation had 46% van de respondenten ooit gebruik gemaakt van informele rechtspraak. Dit percentage lag op 41,5% voor de formele rechtspraak. Bewoners van het platteland maakten vaker gebruik van dergelijke mechanismes dan stedelingen. De principes waarop gewoonterecht gestoeld is verschillen per gemeenschap en etnische groep. Jirga's en shura's nemen een prominente rol in bij de interpretatie van gewoonterecht maar er zijn ook tal van andere actoren die hierbij betrokken zijn zoals religieuze leiders, juristen, leden van de gemeenschap, ngo's en nationale instellingen.¹⁶¹⁹ Volgens de Asia Foundation was het vertrouwen in het informele rechtssysteem hoog. 81,2% van de respondenten geloofde dat shura's en jirga's eerlijk en betrouwbaar waren, 74,4% geloofde dat zij lokale normen en waarden volgden, 74,2% gaf aan dat zij effectief waren voor het leveren van gerechtigheid en 73,2% stelde dat zij zaken snel en efficiënt afdeden.¹⁶²⁰ ODI stelde echter dat hoewel in sommige dorpen

¹⁶⁰⁸ Afghanistan Research and Evaluation Unit, *Judicial Independence in Afghanistan*, pagina's 16-17, februari 2021.

¹⁶⁰⁹ Afghanistan Research and Evaluation Unit, *Judicial Independence in Afghanistan*, pagina 16, februari 2021.

¹⁶¹⁰ Afghanistan Research and Evaluation Unit, *Judicial Independence in Afghanistan*, pagina 49, februari 2021.

¹⁶¹¹ World Justice Project, *Rule of Law Index 2020*, pagina 33, 2020. WJP-ROLI-2020-Online_0.pdf (worldjusticeproject.org)

¹⁶¹² United States, USDoS, *2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan*, 2020.

¹⁶¹³ World Justice Project, *The Rule of Law in Afghanistan Key Findings from 2019*, pagina 10, 2020.

¹⁶¹⁴ Vertrouwelijke bron, 29 juli 2021.

¹⁶¹⁵ United States, USDoS, *2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan*, 2020.

¹⁶¹⁶ United States, USDoS, *2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan*, 2020.

¹⁶¹⁷ IDLO, *Rule of Law in the Time of Covid-19: Afghanistan*, 30 juli 2020.

¹⁶¹⁸ United States, USDoS, *2020 Country Reports on Human Rights Practices: Afghanistan*, 2020.

¹⁶¹⁹ EASO, *Afghanistan Criminal law, customary justice and informal dispute resolution*, pagina 18, juli 2020.

¹⁶²⁰ The Asia Foundation, *Afghanistan in 2019: A Survey of the Afghan People*, pagina 23, 2 December 2019.

dorpsoudsten worden gezien als eerlijke geschilbeslechteers, dit in andere dorpen niet zo was. Volgens ODI waren daar gewoonterechtelijke mechanismes niet veel meer dan mechanismes voor afpersing door lokale machthebbers. Daarnaast stond de Afghaanse staat vijandig tegenover deze vorm van rechtspraak waardoor uitspraken moeilijk te handhaven waren.¹⁶²¹ Ook de Taliban trachtte traditionele vormen van informele geschilbeslechting te ontmoedigen.¹⁶²²

4.3.2.3

Rechtspraak door de Taliban voor de machtsovername

De Taliban zette in gebieden die het al langere tijd in handen had een eigen rechtssysteem op. Deze vorm van rechtspraak nam een vlucht sinds 2014 toen de Taliban door het vertrek van veel internationale troepen meer gebied veroverde en bestuurlijke structuren kon opzetten. Zodoende had de Taliban gedurende de verslagperiode een monopolie op de rechtspraak in het merendeel van de gebieden waar zij controle uitoefende.¹⁶²³ Het rechtssysteem van de Taliban bestond net als het formele Afghaanse rechtssysteem uit drie lagen. Vooral de eerste laag werd veel gebruikt volgens ODI. De mate waarin de Talibanrechtbanken in eerste aanleg geformaliseerd en/of verankerd waren in districten, hing af van de mate waarin de Taliban de districten onder controle had.¹⁶²⁴ Zowel individuen die in Talibandistricten woonden als personen van buitenaf konden gebruik maken van Talibanrechtbanken.¹⁶²⁵ Onderzoek gaf aan dat veel burgers Talibanrechtspraak verkozen boven overheidsrechtspraak,¹⁶²⁶ en dit beeld werd ook bevestigd in artikelen in de media.¹⁶²⁷ Kwetsbare groepen zoals vrouwen gaven echter aan Talibanrechtbanken te vermijden in bijvoorbeeld familierechtelijke conflicten of situaties van huiselijk geweld. Talibanrechtbanken legden ook gewelddadige straffen op aan zowel mannen als vrouwen die volgens de Taliban in strijd met de sharia gehandeld hadden (zie sectie 4.1.10).¹⁶²⁸ Over het gebruik van Talibanrechtbanken door Hazara's stelde een bron dat het zeer onwaarschijnlijk is dat voor de val van de Afghaanse regering, een Hazara uit vrije wil zou kiezen voor een dergelijke rechtbank uit angst voor discriminatie.¹⁶²⁹

4.3.2.4

Het rechtssysteem sinds de machtsovername door de Taliban

De Taliban benoemde mullah Abdul Hakim Sharie als *de facto* minister van Justitie. Abdul Hakim is een belangrijke vertrouweling van Akhundzada en was het hoofd van de schaduwrechtbanken van de Taliban voor de val van Kaboel.¹⁶³⁰ De eerste maanden na de machtsovername deed zijn ministerie geen uitspraken over de precieze inrichting van het rechtssysteem onder de Taliban,¹⁶³¹ en volgens een bron had de Taliban eind december nog steeds geen nieuw systeem gepresenteerd.¹⁶³²

¹⁶²¹ ODI, Rebel rule of law Taliban courts in the west and north-west of Afghanistan, pagina 3, mei 2020.

¹⁶²² RFE/RL, Taliban Courts Seek To Undermine Afghan Judiciary, 14 december 2020.

¹⁶²³ ODI, Rebel rule of law Taliban courts in the west and north-west of Afghanistan, pagina 4, mei 2020.

¹⁶²⁴ ODI, Rebel rule of law Taliban courts in the west and north-west of Afghanistan, pagina 4, mei 2020.

¹⁶²⁵ AAN, Living with the Taleban (2): Local experiences in Nad Ali district, Helmand province, 18 januari 2021.

¹⁶²⁶ AAN, Living with the Taleban (2): Local experiences in Nad Ali district, Helmand province, 18 januari 2021; ODI, Rebel rule of law Taliban courts in the west and north-west of Afghanistan, pagina 4, mei 2020.

¹⁶²⁷ RFE/RL, Taliban Courts Seek To Undermine Afghan Judiciary, 14 december 2020; ZEIT Magazin (via European Press Prize), Among the Taliban, november 2020.

¹⁶²⁸ France24, Taliban tribunal gives woman 40 lashes for talking to a man on the phone, 22 april 2021; Khaama Press, Three people whipped in Herat for eating during the 'Ramadan' month, 20 april 2021; The Diplomat, Western Amnesia and the Trauma of Taliban Rule, 30 april 2021. Het hoofd van het women's affairs departement van de AIHRC bevestigde in 2019 dat vrouwen in afgelegen gebieden aan geseling en steniging onderworpen worden wanneer ze de voorschriften van de Taliban niet naleven. Rudaw, Sacrificing Afghan women's liberties will cause 'anarchy': human rights chief, 5 december 2019.

¹⁶²⁹ Vertrouwelijke bron, 9 juni 2021.

¹⁶³⁰ AA, Who's who in Taliban interim government?, 9 september 2021.

¹⁶³¹ France 24, Justice delayed as Taliban build their legal system in Afghanistan, 13 november 2021; OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

¹⁶³² Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

Het uitgangspunt van de Taliban is dat zij het land wil besturen aan de hand van de sharia. De Taliban staat afwijzend tegenover de huidige Afgaanse Grondwet, waarin gelijke rechten en een democratisch systeem verankerd zijn.¹⁶³³ Het is echter niet duidelijk of de Taliban van plan is een eerdere grondwet (van voor 2004) in ere te herstellen, een nieuwe grondwet te ontwikkelen of geen grondwet te gebruiken.¹⁶³⁴ De Taliban regeert vooralsnog per decreet.¹⁶³⁵ Eind september gaf de Taliban aan de grondwet van 1964 te willen volgen.¹⁶³⁶ Eind december 2021 was er nog niets met dit voornemen gebeurd. Tijdens de bijeenkomst in Oslo werd een grondwetsherzieningscommissie aangekondigd. Eind februari 2022 was deze nog niet van start gegaan. Het Talibanleiderschap bevestigde onlangs dat de grondwet van 2004 nog steeds van kracht was.¹⁶³⁷ Het is niet duidelijk of de Taliban de overige oude wetgeving – inclusief het Wetboek van Strafrecht – erkent.¹⁶³⁸ Nooruddin Turabi, het hoofd van het gevangeniswezen onder de *de facto* regering, gaf aan dat de Taliban een strenge interpretatie van de sharia als uitgangspunt zal nemen voor de bestraffing van criminaliteit. Dit hield volgens hem in dat strenge hududstraffen zoals het afhakken van handen bij dieven en executies van moordenaars zullen terugkeren. Hij tekende hierbij aan dat deze bestraffingen waarschijnlijk niet meer in het openbaar plaats zouden vinden.¹⁶³⁹ Een bron stelde dat de Taliban vooralsnog het Wetboek van Strafrecht leek te volgen en een commissie had aangesteld om alle wetgeving van de afgelopen twintig jaar te reviewen om te bepalen of deze aangehouden kan worden.¹⁶⁴⁰

Eind 2021 werden er – ondanks onduidelijkheid over de inrichting van het rechtssysteem – wel stappen genomen om rechtspraak te hervatten. Na de val van Kaboel stopten de belangrijkste pilaren van het oude rechtssysteem – het ministerie van Justitie, het hooggerechtshof en het openbaar ministerie – in eerste instantie te functioneren.¹⁶⁴¹ De Taliban kondigde in oktober de creatie van een hooggerechtshof aan en benoemde Abdul Hakim Haqqani als opperrechter.¹⁶⁴² De Taliban kondigde vervolgens aan de diensten van magistraten die onder de vorige regering werkten niet meer nodig te hebben.¹⁶⁴³ Eind november kondigde de Taliban ook aan dat orde van advocaten onder het ministerie van Justitie kwam te vallen en dat alleen door de Taliban goedgekeurde advocaten het recht zouden hebben om hun beroep uit te oefenen.¹⁶⁴⁴ Op 16 december 2021 stelde de Akhundzada per decreet 32 directeurs, hoofden van departementen, rechters en andere belangrijke ambtenaren binnen de Supreme Court aan. Op 25 december stelde hij ook een *de facto Attorney General* aan.¹⁶⁴⁵ In december kondigde de Taliban de benoeming van

¹⁶³³ VOA News, Taliban Say They Will Use Parts of Monarchy Constitution to Run Afghanistan for Now, 28 september 2021.

¹⁶³⁴ Le Monde, En Afghanistan, la théocratie des talibans déjà confrontée à ses vieux démons, 5 oktober 2021.

¹⁶³⁵ Zie bijvoorbeeld: The Guardian, Taliban ban protests and slogans that don't have their approval, 8 september 2021; CNN, Taliban decree on women's rights, which made no mention of school or work, dismissed by Afghan women and experts, 4 december 2021.

¹⁶³⁶ VOA News, Taliban Say They Will Use Parts of Monarchy Constitution to Run Afghanistan for Now, 28 september 2021.

¹⁶³⁷ Vertrouwelijke bron, 28 februari 2022.

¹⁶³⁸ OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

¹⁶³⁹ The Guardian, 'Necessary for security': veteran Taliban enforcer says amputations will resume, 24 september 2021; AP, Taliban official: Strict punishment, executions will return, 23 september 2021.

¹⁶⁴⁰ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁶⁴¹ Slaw, An Afghan Law Librarian on the Demise of his Country's Legal System, 17 december 2021.

¹⁶⁴² The Frontier Post, Taliban announces creation of new Supreme Court of Afghanistan, oktober 2021.

¹⁶⁴³ Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi, Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021.

¹⁶⁴⁴ RFE/RL, Judge, Jury, And Executioner: Taliban Brings Afghanistan's Justice System Under Its Thumb, 1 december 2021.

¹⁶⁴⁵ United Nations Secretary General, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, pagina 3, 3 februari 2022.

69 rechters op provinciaal niveau aan in alle provincies behalve Panjshir.¹⁶⁴⁶ Het betrof benoemingen voor rechtbanken in eerste aanleg en hoger gerechtshoven (*courts of appeal*).¹⁶⁴⁷ Volgens een bron waren eind februari 2022 rechtbanken actief in alle 34 provincies van Afghanistan. Tweeduizend Afghaanse rechters waren volgens deze bron vervangen door islamitische geleerden. Het *de facto* ministerie van Justitie heeft volgens deze bron een trainingsprogramma opgezet om deze nieuwe rechters – met relatief weinig kennis van de sharia – op te leiden.¹⁶⁴⁸ In maart 2022 protesteerden tientallen rechters die onder de vorige regering werkten om aandacht te vragen voor hun 'onzekere positie'. Zij stelden dat de 2.500 rechters die onder de vorige regering actief waren niet wisten wat hun status was en al maanden niet betaald hadden gekregen.¹⁶⁴⁹ Door rechters te benoemen binnen de bestaande structuur van het rechtssysteem, lijkt de Taliban de inrichting van het rechtssysteem onder de vorige regering over te willen overnemen.¹⁶⁵⁰ Volgens een bron werden sommige lager geplaatste werknemers die onder de vorige regering in de rechtspraak werkten en een opleiding op het vlak van shariarecht hadden genoten teruggeroepen.¹⁶⁵¹ In januari 2022 kondigde het hooggerechtshof aan dat het een speciale rechtbank op ging zetten voor de berechting van drugscriminaliteit.¹⁶⁵²

In de praktijk sprak de Taliban vanaf de val van Kaboel in sommige delen van Afghanistan nog recht volgens het model dat zij gebruikte voor de machtsovername.¹⁶⁵³ NPR berichtte dat de Taliban ook dorpsoudsten inschakelde voor bemiddeling in een moordzaak.¹⁶⁵⁴ Zoals werd opgemerkt in sectie 4.1.9 leek de Taliban in sommige gebieden rechtspraak volgens sjiitische jurisprudentie toe te staan. In grote steden zoals Kaboel en Kandahar kwam rechtspraak tot december 2021 niet van de grond en maakte de Taliban vooralsnog alleen gebruik van bemiddeling.¹⁶⁵⁵ Dit leidde tot grote achterstanden bij de berechting van verdachten van misdrijven,¹⁶⁵⁶ en drukte in gevangenissen.¹⁶⁵⁷

4.3.3

Situatie in gevangenissen voor de machtsovername door de Taliban

Voor de machtsovername door de Taliban was de situatie in gevangenissen slecht. Gevangenissen waren overbevolkt, niet alle gevangen hadden toegang tot een eerlijk proces en een aanzienlijk deel van de gevangenen werd onderworpen aan foltering of andere vormen van onmenselijke behandeling. Volgens USDoS kwam het voor dat individuen langere tijd zonder vorm van proces werden gedetineerd.¹⁶⁵⁸ OHCHR en UNAMA onderzochten de behandeling van gevangenen die vastzaten op verdenking van misdrijven tegen de veiligheid en van terrorisme.¹⁶⁵⁹ De VN-

¹⁶⁴⁶ TOLO News, Supreme Court Appoints 69 Provincial Judges, 16 december 2021.

¹⁶⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁶⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 28 februari 2021.

¹⁶⁴⁹ TOLO News, Former Judges Hold Protest Over Their 'Uncertain Fate', 2 maart 2022.

¹⁶⁵⁰ The Frontier Post, Taliban announces creation of new Supreme Court of Afghanistan, oktober 2021.

¹⁶⁵¹ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁶⁵² Vertrouwelijke bron, 31 januari 2022.

¹⁶⁵³ Zie bijvoorbeeld: France 24, Taliban summon Afghan interpreters who worked for Dutch, threaten families, 5 oktober 2021; Der Spiegel, The Taliban's Campaign to Rob Villagers of Their Land, 6 oktober 2021; France 24, Justice delayed as Taliban build their legal system in Afghanistan, 13 november 2021.

¹⁶⁵⁴ NPR, Taliban-style security welcomed by some, feared by others, 4 oktober 2021.

¹⁶⁵⁵ The Wall Street Journal, Taliban Commander Who Launched Bombings in Kabul Is Now a Police Chief in Charge of Security, 20 oktober 2021; l'Humanite, Afghanistan. Reportage à la prison de Kandahar, où s'applique la charia version talibans, 15 december 2021.

¹⁶⁵⁶ OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

¹⁶⁵⁷ OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021; l'Humanite, Afghanistan. Reportage à la prison de Kandahar, où s'applique la charia version talibans, 15 december 2021.

¹⁶⁵⁸ US Department of State, Afghanistan 2020 Human Rights Report, pagina 10, 2021.

¹⁶⁵⁹ 656 gevangenen werden geïnterviewd.

organisaties concludeerden dat gevangenen bijna nooit geïnformeerd werden over hun rechten voorafgaand aan ondervraging of toegang hadden tot een advocaat. Bijna de helft van de door hen ondervraagde gevangenen werd gedwongen een verklaring met vingerafdruk te bezegelen zonder te weten wat de inhoud van de verklaring was. OHCHR en UNAMA gaven ook aan dat bijna een derde van de ondervraagde gevangenen geloofwaardige beschrijvingen van marteling en andere vormen van onmenselijke behandeling gaf.¹⁶⁶⁰ Het gebruik van marteling en onmenselijke behandeling nam wel iets af in zowel ANP- als NDS-detentiecentra. In ANP-gevangnissen gaf tijdens het vorige onderzoek 31,2 procent van de gevangenen aan, dat zij aan deze praktijk onderworpen waren. Dat percentage lag in het nieuwe onderzoek op 27,5 procent. In NDS-gevangnissen daalde het percentage van 19,4 naar 16 procent.¹⁶⁶¹ De algemene leefomstandigheden in gevangnissen in Afghanistan waren slecht mede omdat er een groot gebrek was aan capaciteit. Volgens *Al Jazeera* bood de grootste gevangenis van Afghanistan, *Pul-e-Charkhi* aan de rand van Kaboel, plek aan vijfduizend gevangen maar werden er in oktober 2020 meer dan tienduizend individuen vastgehouden.¹⁶⁶² Slechte leefomstandigheden in gevangnissen leidden regelmatig tot demonstraties onder gevangenen, soms met dodelijke afloop.¹⁶⁶³ Wegens Covid-19 werden in 2020 meer dan twintigduizend gevangenen, onder wie personen in voorarrest, per presidentieel decreet op vrije voeten gesteld.¹⁶⁶⁴ De inname van provinciehoofdsteden door de Taliban ging gepaard met de bevrijding van duizenden gevangenen (zie sectie 1.3.4).

Gevangnissen in gebieden onder controle van de Taliban

In Talibangebieden bestond een netwerk van gevangnissen waar volgens *The New York Times* duizenden personen opgesloten zaten of hadden gezeten en waar een deel van deze gevangen aan marteling onderworpen was,¹⁶⁶⁵ voornamelijk op verdenking van banden met de Afghaanse overheid en regeringstrijdkrachten.¹⁶⁶⁶ Er waren sterke aanwijzingen dat de Taliban in 2021 veel vermeende vijanden had opgesloten in deze gevangnissen bij het veroveren van nieuwe gebieden.¹⁶⁶⁷

Strafrechtelijke vervolging van daders van marteling

Er was sprake van zeer beperkte strafrechtelijke vervolging van daders van marteling in regeringsgebied voor de val van Kaboel. Het *Anti-Torture Committee*, dat functioneerde onder de leiding van de procureur-generaal, gaf aan dat tussen 1 januari 2019 en 1 oktober 2020 achttien zaken van marteling waren voorgelegd aan de rechter op basis van artikel 450 van het Wetboek van strafrecht. In vijf zaken werden de daders veroordeeld en in drie zaken werden de verdachten vrijgesproken. De andere zaken waren nog niet afgerond.¹⁶⁶⁸

¹⁶⁶⁰ UNAMA & OHCHR, Preventing Torture and Upholding the Rights of Detainees in Afghanistan: A Factor for Peace, pagina 4, februari 2021.

¹⁶⁶¹ UNAMA & OHCHR, Preventing Torture and Upholding the Rights of Detainees in Afghanistan: A Factor for Peace, pagina 4, februari 2021.

¹⁶⁶² *Al Jazeera*, Several inmates killed in Herat prison riot: Afghan officials, 29 oktober 2020.

¹⁶⁶³ *Al Jazeera*, Several inmates killed in Herat prison riot: Afghan officials, 29 oktober 2020; TOLO News, Eight Killed in Herat Prison Riot: Official, 29 oktober 2020.

¹⁶⁶⁴ Open Government Partnership, Lessons from Reformers: Pretrial Detention, 14 december 2020.

¹⁶⁶⁵ VOA News, Afghans Rescued from Taliban Say They Were Tortured, 20 februari 2021; *The New York Times*, 'I Wake Up and Scream': Secret Taliban Prisons Terrorize Thousands, 27 februari 2021.

¹⁶⁶⁶ Human Rights Watch, *The New York Times*, 'I Wake Up and Scream': Secret Taliban Prisons Terrorize Thousands, 27 februari 2021. Zie ook: India.com, 42 Freed in One Day From Taliban Jail in Afghanistan, 16 februari 2021.

¹⁶⁶⁷ Human Rights Watch, Afghanistan: Threats of Taliban Atrocities in Kandahar, 23 juli 2021; *The New York Times*, Afghan Civilian Casualties Soar as U.S. Exits, Monitors Say, 26 juli 2021.

¹⁶⁶⁸ UNAMA & OHCHR, Preventing Torture and Upholding the Rights of Detainees in Afghanistan: A Factor for Peace, pagina 36, februari 2021.

Kinderen in gevangenissen

In Afghanistan zaten ook honderden minderjarigen vast op verdenking van banden met gewapende groepen.¹⁶⁶⁹ Vaak betrof het kindsoldaten,¹⁶⁷⁰ of kinderen van strijders.¹⁶⁷¹ Op 31 december 2020 zaten 165 kinderen (164 jongens en een meisje) vast op verdenking van misdaden tegen de nationale veiligheid, en zaten 318 kinderen – voornamelijk van niet Afghaanse afkomst – opgesloten met hun moeders onder verdenking van banden met ISKP.¹⁶⁷² In mei 2021 zaten 189 kinderen opgesloten met hun moeders – die verdacht werden van banden met ISKP – in NDS-detentiecentra.¹⁶⁷³ De jongste minderjarige gevangenen waren tien jaar oud.¹⁶⁷⁴ Alle kinderen die verdacht werden van misdaden tegen de staatsveiligheid zaten in een speciale jeugdgevangenis voor kinderen die verdacht worden van delicten tegen de staatsveiligheid in Kaboel. Zij liepen het risico om tien tot vijftien jaar gevangenisstraf opgelegd te krijgen. Behalve deze jeugdgevangenis in Kaboel zijn er door heel Afghanistan 33 jeugdgevangenissen voor kinderen die verdacht worden van andere misdaden. Uit het onderzoek van OHCHR en UNAMA bleek dat minderjarige gevangenen een grotere kans liepen om aan marteling onderworpen te worden dan volwassen gevangenen.¹⁶⁷⁵ Volgens bronnen bieden jeugdgevangenissen een beperkte mate van onderwijs en toegang tot gezondheidszorg¹⁶⁷⁶ maar is er een groot gebrek aan psychosociale hulpverlening en hulp gericht op rehabilitatie en herintegratie.¹⁶⁷⁷ Het merendeel van de jeugdgevangenissen is gevestigd in ontoereikende gebouwen die niet genoeg ruimte bieden voor sport en waar het soms geheel aan daglicht ontbreekt.¹⁶⁷⁸ Volgens Human Rights Watch zaten onder de Talibangevangenen die werden vrijgelaten in het kader van de vredesovereenkomst met de VS geen kinderen.¹⁶⁷⁹

4.3.4

*Lijfstraffen, de doodstraf en buitengerechtelijke executies**De doodstraf voor de machtsovername door de Taliban*

In Afghanistan kon de doodstraf opgelegd worden op grond van het Wetboek van Strafrecht en interpretaties van de sharia. De mogelijkheden om de doodstraf op te leggen werden wel sterk beperkt met de inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek van Strafrecht in 2017. Volgens EASO werd de doodstraf de laatste jaren zelden uitgevoerd. Er waren vijf executies in 2017, drie in 2018 en geen in 2019.¹⁶⁸⁰ Amnesty International stelde dat er geen executies plaatsvonden in 2020. Er werden dat jaar wel ten minste vier nieuwe individuen ter dood veroordeeld voor ontvoering en moord.¹⁶⁸¹ Deze veroordelingen kwamen bovenop de 976 individuen die in

¹⁶⁶⁹ Human Rights Watch, "Forgotten Children" Children detained in Afghanistan for alleged association with armed groups, juni 2021.

¹⁶⁷⁰ Human Rights Watch, "Forgotten Children" Children detained in Afghanistan for alleged association with armed groups, juni 2021.

¹⁶⁷¹ Vertrouwelijke bron, 10 juni 2021.

¹⁶⁷² UNSG, Children and armed conflict Report of the Secretary-General, pagina 4, 6 mei 2021.

¹⁶⁷³ Human Rights Watch, "Forgotten Children" Children detained in Afghanistan for alleged association with armed groups, juni 2021.

¹⁶⁷⁴ Human Rights Watch, "Forgotten Children" Children detained in Afghanistan for alleged association with armed groups, juni 2021.

¹⁶⁷⁵ UNAMA & OHCHR, Preventing Torture and Upholding the Rights of Detainees in Afghanistan: A Factor for Peace, pagina 36, februari 2021.

¹⁶⁷⁶ Human Rights Watch, "Forgotten Children" Children detained in Afghanistan for alleged association with armed groups, juni 2021; Vertrouwelijke bron, 10 juni 2021.

¹⁶⁷⁷ Vertrouwelijke bron, 10 juni 2021.

¹⁶⁷⁸ Human Rights Watch, "Forgotten Children" Children detained in Afghanistan for alleged association with armed groups, juni 2021.

¹⁶⁷⁹ Human Rights Watch, "Forgotten Children" Children detained in Afghanistan for alleged association with armed groups, juni 2021.

¹⁶⁸⁰ EASO, Country Guidance Afghanistan 2020: Article 15(a) QD, laatste update december 2020.

¹⁶⁸¹ Amnesty International, Global Report: Death Sentences and Executions 2020, pagina 25, 2021.

afwachting waren van de doodstraf.¹⁶⁸² Als onderdeel van de overeenkomst tussen de VS en de Taliban werden 156 gevangenen Talibanstrijders vrijgelaten die ter dood veroordeeld waren.¹⁶⁸³ Er is geen informatie beschikbaar over het totale aantal gevallen van gratie in 2020. De Taliban waarschuwde de Afghaanse overheid in januari 2021 tegen het uitvoeren van executies van Talibanstrijders die nog gevangenen zaten. Dit zou volgens de Taliban leiden tot een heftige tegenreactie, omdat vredesonderhandelingen niet samengaan met executies, aldus de Taliban.¹⁶⁸⁴

Lijfstraffen en de doodstraf na de machtsovername door de Taliban

Zoals reeds opgemerkt heeft de Taliban aangekondigd misdrijven te bestraffen volgens een strenge interpretatie van de sharia. De sharia schrijft lijfstraffen en de doodstraf voor, voor verschillende misdrijven, maar volgens het islamitische recht zijn de voorwaarden voor het toepassen van deze straffen zeer strikt.¹⁶⁸⁵ Over het algemeen wordt aangenomen dat de doodstraf kan – maar niet hoeft – worden opgelegd voor moord met voorbedachte rade, overspel, afvalligheid en het 'voeren van oorlog tegen god'.¹⁶⁸⁶ Lijfstraffen staan op delicten zoals diefstal, overspel, smaad en banditisme.¹⁶⁸⁷ Aangezien er gedurende de eerste maanden van het Talibanbestuur geen officiële rechtbanken waren, was de uitvoering van lijfstraffen in principe altijd buitengerechtelijk.¹⁶⁸⁸ In Herat schoot de Taliban vier kidnappers dood en hing hun lichamen langs de weg.¹⁶⁸⁹ De kidnappers werden volgens de Taliban echter gedood tijdens een vuurgevecht en niet naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak. In Kaboel werden dieven gedwongen om met een geverfd gezicht en met oud brood in hun mond door de stad te paraderen.¹⁶⁹⁰ Er waren sinds 15 augustus geen berichten in internationale media over gevallen waarin Talibanrechtbanken de doodstraf oplegden voor zina of blasfemie en bekering. Aangezien de Taliban heeft aangegeven executies en lijfstraffen niet meer (of minder vaak) in het openbaar uit te willen voeren, is het zicht op de toepassing van dit soort straffen beperkt. Volgens een bron legden dorpsoudsten in de provincies na 15 augustus in enkele gevallen dood- of lijfstraffen op voor zina (overspel), maar gebeurde dit niet altijd met medeweten van de Taliban en volgde 'goedkeuring' van de Taliban pas achteraf.¹⁶⁹¹ Zodoende waren dit dus ook buitengerechtelijke straffen.

Buitengerechtelijke executies na de machtsovername door de Taliban

De Taliban heeft sinds de val van Kaboel ten minste honderd voormalige ANDSF-strijdkrachten (zie sectie 4.1.2.3),¹⁶⁹² en tientallen (vermeende) ISKP-aanhangers onderworpen aan buitengerechtelijke executies (zie sectie 2.1.6).¹⁶⁹³ Daarnaast

¹⁶⁸² Amnesty International, Global Report: Death Sentences and Executions 2020, pagina 24, 2021.

¹⁶⁸³ Amnesty International, Global Report: Death Sentences and Executions 2020, pagina 25, 2021.

¹⁶⁸⁴ TOLO News, Taliban Warns Govt Against Execution of its Jailed Members, 21 januari 2021. I

¹⁶⁸⁵ The Guardian, 'Necessary for security': veteran Taliban enforcer says amputations will resume, 24 september 2021; AP, Taliban official: Strict punishment, executions will return, 23 september 2021.

¹⁶⁸⁶ Voor meer informatie over dit onderwerp zie: PRI, Sharia law and the death penalty Would abolition of the death penalty be unfaithful to the message of Islam?, 2015.

¹⁶⁸⁷ Azmeh, W., Corporal Punishment Verses in the Qur'an are to be Reinterpreted to Counter Violent Extremist Practices from Within the Islamic Juristic Tradition, Digest of Middle East Studies, 2015.

¹⁶⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021

¹⁶⁸⁹ BBC, Afghanistan: Taliban hang bodies as warning in city of Herat, 25 september 2021.

¹⁶⁹⁰ CNN, Taliban's religious police instructed to be more moderate, but vulnerable Afghans say brutal justice is still being meted out, 12 oktober 2021; NPR, Taliban-style security welcomed by some, feared by others, 4 oktober 2021.

¹⁶⁹¹ Vertrouwelijke bron, 30 december 2021.

¹⁶⁹² Human Rights Watch, "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021; AFP, Afghanistan: l'ONU accuse les talibans d'au moins 72 exécutions extrajudiciaires, 14 december 2021 ; OHCHR, Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.

¹⁶⁹³ The Wall Street Journal, Killings of Islamic State Militants Highlight Power Struggle With Afghanistan's Taliban, 26 september 2021; VOA News, Afghan Taliban Claim to Have Captured 600 IS Militants, 10 november 2021.

waren er berichten over de buitengerechtelijke executie van dertien Hazara's, van wie het merendeel voormalige ANDSF-strijdkracht was (zie sectie 4.1.8).¹⁶⁹⁴

4.3.5

Transitional justice

In maart 2020 keurde de *Appeals Chamber* van het Internationaal Strafhof (*International Criminal Court, ICC*) het verzoek van de openbaar aanklager van het ICC, Fatou Bensouda, om een onderzoek te beginnen naar oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid in Afghanistan, goed. Dit gebeurde nadat Bensouda in beroep was gegaan tegen een eerdere beslissing (2019) van de *Pre-Trial Chamber II* om een dergelijk onderzoek niet toe te staan.¹⁶⁹⁵ Gedurende de verslagperiode vond er een bijeenkomst plaats tussen de toenmalige Afghaanse minister van Buitenlandse Zaken en het ICC, waarbij de minister de openbaar aanklager van het ICC om hulp verzocht bij het berechten van oorlogsmisdadigers. Dit was een misinterpretatie van de rol van de openbaar aanklager en het ICC, en een miskennis van de onafhankelijke positie van dit gerechtshof.¹⁶⁹⁶ Het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof stelt namelijk dat de openbaar aanklager zijn onderzoeken onafhankelijk zonder inmenging of invloed van derden behoort uit te voeren. Het AIHRC bekritiseerde de overheid voor het gebrek aan vooruitgang op het vlak van *transitional justice*,¹⁶⁹⁷ en er waren ook zorgen over het gebrek van aandacht voor de rechten van oorlogsslachtoffers in de vredesonderhandelingen.¹⁶⁹⁸

¹⁶⁹⁴ Amnesty International, Afghanistan: 13 Hazara killed by Taliban fighters in Daykundi province – new investigation, 5 oktober 2021.

¹⁶⁹⁵ ICC, Afghanistan: ICC Appeals Chamber authorises the opening of an investigation, 5 maart 2020.

¹⁶⁹⁶ AAN, How to Investigate War Crimes? Kabul tells the ICC it is dealing with them, while the AIHRC pleads for help from the UN, 15 juni 2021.

¹⁶⁹⁷ AAN, How to Investigate War Crimes? Kabul tells the ICC it is dealing with them, while the AIHRC pleads for help from the UN, 15 juni 2021.

¹⁶⁹⁸ AAN, The Intra-Afghan Peace Talks: Warring parties negotiate, victims of war are excluded.

5 Vluchtelingen en ontheemden

Door de verslechterde veiligheidssituatie nam voor de machtsovername door de Taliban het aantal ontheemden in en vluchtelingen vanuit Afghanistan naar buurlanden sterk toe. Zowel conflict als andere oorzaken lagen hieraan ten grondslag. In geheel 2021 raakten ongeveer 700.000 Afghanen ontheemd ten gevolge van conflict.¹⁶⁹⁹ Met name de periode tussen mei en augustus leidde tot veel ontheemding ten gevolge van conflict: volgens de VN zijn gedurende deze maanden een kwart miljoen mensen, van wie tachtig procent vrouwen en kinderen, hun huizen ontvlucht.¹⁷⁰⁰ Buurlanden van Afghanistan, met name Pakistan en Iran, huisvesten sinds decennia miljoenen gedocumenteerde Afghaanse vluchtelingen en ongedocumenteerde Afghanen. Door Covid-19, economische crises en een gebrek aan internationale solidariteit en ontoereikende internationale bijdragen voor de opvang van Afghaanse vluchtelingen is de bereidheid om Afghanen op te vangen in Pakistan en Iran sterk afgenomen.¹⁷⁰¹ Iran gaf in de aanloop naar de machtsovername door de Taliban meerdere keren aan de grens met Afghanistan te willen sluiten.¹⁷⁰² Pakistan gaf ook aan niet bereid te zijn een nieuwe Afghaanse vluchtelingenstroom op te vangen.¹⁷⁰³ Het aantal gevallen van gedwongen terugkeer vanuit met name Iran nam sterk toe in 2020 (zie hoofdstuk 5).

Door het einde aan het gewapende conflict is ontheemding ten gevolge van conflict vrijwel geheel gestopt en is een gedeelte van de eerder ontheemde Afghanen begonnen terug te keren naar hun eigen dorpen en steden.¹⁷⁰⁴ Honderdduizenden Afghanen hebben echter sinds 15 augustus 2021 getracht het land te verlaten uit angst voor de Taliban of vanwege de slechte humanitaire situatie.¹⁷⁰⁵ Sinds de machtsovername door de Taliban hebben zowel Pakistan als Iran reisbeperkingen ingevoerd en kunnen – enkele uitzonderingen daargelaten – alleen Afghanen met paspoorten en visa legaal de grens naar beide landen oversteken.¹⁷⁰⁶ In december 2021 was er sprake van een gestage stijging van Afghanen die naar beide landen probeerden te vluchten.¹⁷⁰⁷ De humanitaire situatie in Afghanistan was op dat moment zeer ernstig. Eind 2021 leden drieëntwintig miljoen van de circa veertig miljoen inwoners van Afghanistan acute honger of waren ondervoed.¹⁷⁰⁸ Volgens het *World Food Programme* (WFP) was er in januari 2022 in 25 van de 34 Afghaanse provincies sprake van een noodsituatie wat betreft het niveau van acute ondervoeding en waren twee miljoen kinderen ondervoed.¹⁷⁰⁹ Financiële restricties tegen Afghanistan, sinds de machtsovername door de Taliban, waaronder de

¹⁶⁹⁹ UNHCR, Displaced families in Kabul caught in downward spiral, 16 december 2021.

¹⁷⁰⁰ NPR, A quarter-million people have fled their homes as violence in Afghanistan escalates, 13 augustus 2021; Al Jazeera, Huge rise in Afghanistan IDPs as thousands flee Taliban advance, 9 augustus 2021.

¹⁷⁰¹ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021; AA, Iran, Afghanistan border closed amid COVID-19 fears, 29 april 2021.

¹⁷⁰² Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021; AA, Iran, Afghanistan border closed amid COVID-19 fears, 29 april 2021; AA, Iran to bar Afghan refugees from crossing border, 18 augustus 2021; Vertrouwelijke bron, 17 augustus 2021.

¹⁷⁰³ Hindustan Times, Pakistan will shut its border with Afghanistan in 'national interest' if Taliban takes over post-US withdrawal, 27 juli 2021; VOA News, Pakistan Refuses to Host Additional Afghan Refugees, 13 juli 2021.

¹⁷⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁷⁰⁵ Norwegian Refugee Council, Humanitarian needs in Iran rise as 300,000 Afghans arrive since Taliban takeover, 10 november 2021; VOA News, More Than 300,000 Afghans Flee to Pakistan Since Taliban Takeover of Afghanistan, 16 december 2021.

¹⁷⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021; Vertrouwelijke bron, 8 december 2021; UNHCR, News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021.

¹⁷⁰⁷ Vertrouwelijke bron, 22 december 2021.

¹⁷⁰⁸ UNHCR, Flash External Update: Afghanistan Situation #12 – As of 15 December 2021 (two-week coverage period), ongedateerd.

¹⁷⁰⁹ ABC News, Aid groups deal with 'painfully thin and lifeless children' as Afghan food crisis deepens, 21 januari 2022.

bevriezing van reserves van de Afghaanse Centrale Bank, het heffen van sancties tegen de Taliban en het stopzetten van de internationale ontwikkelingsgelden, beperkten de mogelijkheden om steun te bieden aan de Afghaanse bevolking.¹⁷¹⁰

5.1 Afghaanse vluchtelingen in Pakistan en Iran

5.1.1 *Aantal Afghaanse vluchtelingen in Pakistan en Iran voor de machtsovername door de Taliban*

Op 31 december 2020 waren er meer dan 2,2 miljoen geregistreerde Afghaanse vluchtelingen in de buurlanden Pakistan en Iran.¹⁷¹¹ Daarvan waren er 1,435 miljoen in Pakistan en 780.000 in Iran.¹⁷¹² In zowel Pakistan als Iran bood registratie door de overheid Afghaanse asielzoekers/vluchtelingen in het verleden toegang tot een vluchtelingenstatus. In de praktijk betekent dit dat in Iran Afghanen met een zogenaamde *amayesh*-kaart,¹⁷¹³ en in Pakistan Afghanen met een *proof of registration* (PoR) kaart als vluchteling worden erkend.¹⁷¹⁴ De laatste keer dat Pakistan een (grootschalige) registratie uitvoerde van nieuwe Afghaanse vluchtelingen was in 2006 en 2007. Sindsdien zijn er alleen pogingen geweest om kinderen van geregistreerde vluchtelingen te registreren,¹⁷¹⁵ en om de status van PoR-kaarthouders te controleren en verlengen.¹⁷¹⁶ In Iran is geen informatie beschikbaar over recente registraties van Afghaanse vluchtelingen, maar leken Afghaanse asielzoeker reeds voor de machtsovername door de Taliban geen toegang te hebben tot de Iraanse asielprocedure.¹⁷¹⁷

Bovenstaande betekent dat het officiële aantal Afghaanse vluchtelingen in beide landen reeds voor de machtsovername door de Taliban geen afspiegeling was van het daadwerkelijke aantal Afghaanse individuen dat volgens internationale standaarden als vluchteling kwalificeert.¹⁷¹⁸ Daarnaast bestaat er twijfel over de betrouwbaarheid van deze Pakistaanse en Iraanse cijfers. De Pakistaanse autoriteiten verstrekten geen actuele informatie over het aantal Afghaanse vluchtelingen in Pakistan aan UNHCR en de autoriteiten van Iran verlaagden in 2020 zonder consultatie met UNHCR de schatting van het aantal geregistreerde Afghaanse vluchtelingen in Iran.¹⁷¹⁹ Behalve de geregistreerde vluchtelingen waren er in Iran 568.000 Afghaanse paspoorthouders die familiepaspoorten,¹⁷²⁰ of een geldig visum hadden. Daarnaast waren er naar schatting ook twee miljoen ongedocumenteerde Afghanen in Iran.¹⁷²¹ In Pakistan waren er ongeveer 1,5 miljoen ongedocumenteerde Afghanen.¹⁷²² In 2017 heeft Pakistan met hulp van IOM aan

¹⁷¹⁰ Amnesty International, Afghanistan: Country must have access to funds to avoid humanitarian disaster, 23 november 2021.

¹⁷¹¹ UNHCR, Afghanistan Situation, laatste update op 31 december 2020, laatst geraadpleegd op 8 juli 2021.

¹⁷¹² UNHCR, Afghanistan Situation, laatste update op 31 december 2020, laatst geraadpleegd op 8 juli 2021.

¹⁷¹³ UNHCR, Iran Help: Are you a person that UNHCR Iran can support?, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁷¹⁴ UNHCR Pakistan, Government delivered first new Proof of Registration smartcards to Afghan refugees, 25 mei 2021.

¹⁷¹⁵ UNHCR Pakistan, Asylum System in Pakistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁷¹⁶ UNHCR, PoR card renewal, verification exercise for Afghan refugees postponed due to COVID-19, 31 maart 2021; UNHCR, DRIVE Pakistan: Verification Exercise Update (November 2021), 13 december 2021.

¹⁷¹⁷ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁷¹⁸ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁷¹⁹ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021. Zie ook: UNHCR, Refugees in Iran, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. Op deze pagina stelt UNHCR dat: 'According to the latest figures communicated by the Government in October 2020, on which consultations are ongoing, 800,000 refugees live in Iran, of which 780,000 are Afghans and 20,000 are Iraqis.'

¹⁷²⁰ Dit zijn oude Afghaanse paspoorten, waarin vrouwen en kinderen nog in het paspoort van het gezinshoofd werden geplaatst.

¹⁷²¹ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁷²² Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

878.000 ongedocumenteerde Afghanen *Afghan Citizenship Cards* (ACC) toegekend. De ACC biedt Afghanen toegang tot gezondheidszorg en onderwijs en beschermt hen tegen arrestatie en uitzetting.¹⁷²³ Deze kaarten verliepen echter op 30 juni 2020 en zijn sindsdien niet verlengd.¹⁷²⁴

Sinds de machtsovername door de Taliban hebben zowel Pakistan als Iran geen actie ondernomen om asielaanvragen van Afghaanse nieuwkomers of reeds in Pakistan en Iran gevestigde Afghanen te beoordelen. Volgens een bron hebben de Pakistaanse autoriteiten zelf geen inspanningen gedaan om na te gaan of Afghanen die sinds 15 augustus 2021 naar Pakistan zijn gereisd in aanmerking komen voor bescherming.¹⁷²⁵ In Pakistan kunnen Afghanen met zorgen om hun veiligheid zich wel bij UNHCR melden. UNHCR voert pre-screening uit en voorziet Afghanen die op grond van het VN-Vluchtelingenverdrag in aanmerking komen voor bescherming, van *asylum seeker certificates*.¹⁷²⁶ Deze certificaten bieden bescherming tegen uitzetting door de Pakistaanse autoriteiten.¹⁷²⁷ In de eerste drie maanden na de val van Kaboel hadden 50.000 Afghanen zich bij UNHCR geregistreerd en had UNHCR 1.500 certificaten afgegeven.¹⁷²⁸ Over het algemeen geldt volgens een bron dat er voor UNHCR momenteel weinig ruimte is in Pakistan om bescherming te bieden aan Afghaanse nieuwkomers die hiervoor in aanmerking zouden komen.¹⁷²⁹ In Iran voert UNHCR geen pre-screening uit. Volgens UNHCR is in Iran het *Bureau for Aliens and Foreign Immigrant Affairs* (BAFIA) verantwoordelijk voor het registreren van asielzoekers en het behandelen van asielaanvragen. Dit bureau had in december 2021 echter nog niet besloten wat het beleid met betrekking tot nieuwe Afghaanse asielzoekers zou zijn, aldus UNHCR.¹⁷³⁰

5.1.2 Reisbeperkingen door Iran en Pakistan

De officiële grensovergangen tussen Afghanistan en Iran zijn Islam Qala-Taybad, Abu Nasr Farahi-Mahirud en Zaranj-Milak. Islam Qala-Taybad geldt als de belangrijkste overgang van deze drie. In april 2021 sloot Iran tijdelijk de gehele grens voor reizigers vanuit Afghanistan vanwege Covid-19.¹⁷³¹ Het is niet precies duidelijk wanneer de grens openging, maar in juni 2021 waren twee grensovergangen tussen Iran en Afghanistan weer open voor tweerichtingsverkeer van burgers.¹⁷³² Sinds de Taliban de controle overnam over de grensposten aan de Afghaanse zijde, zijn deze deels opengebleven voor handel met Iran.¹⁷³³ De Iraanse autoriteiten sloten grensovergangen in augustus 2021 enkele keren vanwege de ontwikkelingen in Afghanistan en om de verspreiding van het coronavirus in te dammen.¹⁷³⁴

De officiële grensovergangen tussen Afghanistan en Pakistan zijn Spin Boldak-Chaman en Torkham. Spin Boldak ligt ten zuiden van Kandahar. Torkham is een stad in Pakistan en verbindt de Afghaanse provincie Nangarhar met de tribale zone

¹⁷²³ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021; Vertrouwelijke bron, 8 december 2021.

¹⁷²⁴ Vertrouwelijke bron, 8 december 2021.

¹⁷²⁵ Vertrouwelijke bron, 8 december 2021.

¹⁷²⁶ UNHCR, Help Pakistan: Asylum in Pakistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021; UNHCR Pakistan, Asylum system in Pakistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁷²⁷ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021.

¹⁷²⁸ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021.

¹⁷²⁹ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021.

¹⁷³⁰ UNHCR, Iran Help: Are you a new arrival from Afghanistan?, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁷³¹ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021; AA, Iran, Afghanistan border closed amid COVID-19 fears, 29 april 2021.

¹⁷³² IOM, COVID-19 Point of Entry Monitoring | Afghanistan, 22 juni 2021.

¹⁷³³ Vertrouwelijke bron, 17 augustus 2021.

¹⁷³⁴ Middle East Monitor, Iran closes border crossing with Afghanistan amid Afghan exodus, 7 august 2021; Khaama, Iran closes border with Afghanistan amid heavy conflicts, 8 augustus 2021.

in de provincie Khyber Pakhtunkhwa in Pakistan. Pakistan sloot de Chaman-grenspost tijdelijk in juni 2021,¹⁷³⁵ en de Torkham-grenspost in juli 2021.¹⁷³⁶ Pakistan voerde Covid-19 aan als reden voor de sluitingen. De sluiting van de Chaman-grenspost viel samen met zware gevechten tussen de Taliban en het Afghaanse leger rondom deze grenspost. Nadat de Taliban deze grenspost overnam in juli werd deze weer gesloten door Pakistan. Deze grenspost werd eind juli 2021 echter weer geopend voor voetverkeer na onderhandelingen tussen Pakistan en de Taliban.¹⁷³⁷ De Pakistaanse president kondigde gedurende deze periode aan dat hij de grenzen met Afghanistan zou sluiten om het Pakistaanse landsbelang te beschermen indien de Taliban aan de macht zou komen.¹⁷³⁸ De Pakistaanse minister van Buitenlandse Zaken gaf aan dat Pakistan niet voldoende capaciteit had om de te verwachten Afghaanse vluchtelingenstroom op te vangen.¹⁷³⁹

De Pakistaanse autoriteiten hebben een hek gebouwd langs vrijwel de gehele Afghaanse grens waardoor het moeilijker is geworden voor Afghanen om de grens via informele grensovergangen over te steken.¹⁷⁴⁰ De grens tussen Pakistan en Afghanistan is 2600 kilometer lang. In januari 2022 stelden de Pakistaanse autoriteiten dat 94% van deze grens afgesloten was door hekwerk.¹⁷⁴¹ Officiële grensovergangen bleven na de val van Kaboel voor drie maanden grotendeels gesloten. De grensovergang bij Torkham was vrijwel geheel gesloten en de Chaman-grensovergang sloot ook meerdere malen.¹⁷⁴² In Torkham konden alleen Afghaanse studenten,¹⁷⁴³ en Afghanen die vanwege medische redenen naar Pakistan wilden het land nog in.¹⁷⁴⁴ In Chaman stonden de Pakistaanse autoriteiten naast deze twee categorieën ook Afghanen met een tazkera uit Kandahar toe om de grens over te steken.¹⁷⁴⁵ Sinds eind oktober liet Pakistan Afghanen met een geldig paspoort en een Pakistaans visum toe.¹⁷⁴⁶ Een visum kon online of in persoon aangevraagd worden en was gratis.¹⁷⁴⁷ Pakistan kondigde eind 2021 ook aan dat kinderen onder de acht jaar geen paspoort nodig hadden om naar Pakistan te gaan indien hun ouders wel een paspoort en visum hadden.¹⁷⁴⁸ Dit was nog steeds het geval in januari 2022. Volgens een bron hoefden ouders ook geen andere documenten (zoals een geboortecertificaat) te overleggen om te bewijzen dat de minderjarigen hun kinderen waren. De Pakistaanse autoriteiten verrichtten volgens deze bron een korte ondervraging om de relatie tussen de ouders en het kind vast te stellen.¹⁷⁴⁹

¹⁷³⁵ AsiaNews.it, As COVID-19 spreads in Afghanistan, Pakistan closes its borders, 18 juni 2021.

¹⁷³⁶ RFE/RL, Pakistan Closes Key Border Crossing With Afghanistan, Citing COVID-19 Concerns, 6 juli 2021; Garda, Afghanistan, Pakistan: Authorities close Torkham border crossing as of July 16 due to COVID-19 concerns, 16 juli 2021.

¹⁷³⁷ RFE/RL, Trade-Hindering Turmoil On Afghan-Pakistan Border Is Just Part Of Problem, 23 juli 2021.

¹⁷³⁸ Hindustan Times, Pakistan will shut its border with Afghanistan in 'national interest' if Taliban takes over post-US withdrawal, 27 juli 2021.

¹⁷³⁹ Hindustan Times, Pakistan will shut its border with Afghanistan in 'national interest' if Taliban takes over post US withdrawal, 27 juli 2021.

¹⁷⁴⁰ The New York Times, Afghans Flee to Pakistan. An Uncertain Future Awaits., 1 november 2021.

¹⁷⁴¹ Ariana News, Pakistan completes 94% of border fence, despite 'isolated' incidents, 6 januari 2022; TOLO News, Durand Line Fencing 94% Completed: Pakistan, 6 januari 2022.

¹⁷⁴² Foreign Policy, Afghan Refugees Get Cold Welcome in Pakistan, 22 november 2021; Vertrouwelijke bron, 6 december 2021.

¹⁷⁴³ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021.

¹⁷⁴⁴ UNHCR, News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021; Vertrouwelijke bron, 6 december 2021.

¹⁷⁴⁵ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021; TNS, Barbed borders, 31 oktober 2021.

¹⁷⁴⁶ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021; Vertrouwelijke bron, 8 december 2021; Al Jazeera, Pakistan eases travel restrictions, announces aid for Afghanistan, 22 oktober 2021.

¹⁷⁴⁷ Al Jazeera, Pakistan eases travel restrictions, announces aid for Afghanistan, 22 oktober 2021.

¹⁷⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 6 december 2021.

¹⁷⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 25 januari 2022.

Afghanen konden na de val van Kaboel ook alleen met een geldig paspoort en visum de Iraanse grens oversteken.¹⁷⁵⁰ Vanaf 22 augustus 2021 bleven Dogharun/Islam Qala en Mahirud/Abu Nasr-e Farahi gesloten voor Afghaanse asielzoekers en ongedocumenteerde Afghanen.¹⁷⁵¹ Via deze grensovergangen liet Iran alleen Afghanen met een paspoort en een visum binnen.¹⁷⁵² Via de grensovergang Milak/Zaranj liet Iran alleen zakenreizigers binnen die in het bezit waren van paspoorten en visa. Op 25 december kondigden de Iraanse autoriteiten aan alle landgrenzen voor twee weken op slot te doen met het oog op het tegengaan van de verspreiding van de omikronvariant van het Covid-19 virus.¹⁷⁵³ Op 9 januari 2022 heropenden de Iraanse autoriteiten de grenzen voor Afghaanse reizigers met een geldig visum.¹⁷⁵⁴

5.1.3 *Reisbewegingen naar Iran en Pakistan*

Reisbewegingen voor de machtsovername door de Taliban

Ondanks reisbeperkingen vonden er zowel legale als illegale reisbewegingen van en naar Iran en Pakistan plaats voor en na de machtsovername door de Taliban.¹⁷⁵⁵ Voor 15 augustus vonden er per dag ongeveer twintig- tot veertigduizend reisbewegingen naar Pakistan plaats door officiële grensovergangen.¹⁷⁵⁶ Dit betrof met name kortdurend verblijf voor bijvoorbeeld economische activiteiten of familiebezoek.¹⁷⁵⁷ Naar Iran reisden jaarlijks 750.000 tot een miljoen Afghanen – onder wie met name jonge mannen – om te werken of om door te reizen naar Turkije en Europa. Vanaf mei 2021 kwamen daar veel families bij.¹⁷⁵⁸ Sinds 1 mei migreerden er twintig- tot dertigduizend individuen per week onder wie een aanzienlijk aantal families.¹⁷⁵⁹ De meeste migranten die deelnamen aan een IOM-onderzoek zeiden dat zij migreerden op zoek naar werk. Zij kwamen voornamelijk uit de provincies Kaboel, Balkh, Baghlan, Sar-e Pul, Takhar, Kunduz, Faryab, Badghis, Herat, Ghor, Ghazni, Wardak, Laghman en Nangarhar.¹⁷⁶⁰ Veel Afghanen die naar Iran wilden, verlieten het land via Zaranj,¹⁷⁶¹ de hoofdstad van de provincie Nimroz en knooppunt in de mensensmokkel, om vervolgens door de stad Dak in de onherbergzame Pakistaanse provincie Balochistan naar Iran te reizen.¹⁷⁶² Sinds de escalatie van het geweld in Afghanistan in het voorjaar van 2021 verlieten, volgens onderzoeker David Mansfield,¹⁷⁶³ ongeveer 10.000 Afghanen per dag Zaranj in smokkelvoertuigen.

Reisbewegingen sinds de machtsovername door de Taliban

¹⁷⁵⁰ UNHCR, Flash External Update: Afghanistan Situation #10, As of 15 November 2021 (two-week period), 22 november 2021.

¹⁷⁵¹ UNHCR, IRAN NEW ARRIVALS FROM AFGHANISTAN, 22 januari 2022.

¹⁷⁵² UNHCR, IRAN NEW ARRIVALS FROM AFGHANISTAN, 22 januari 2022.

¹⁷⁵³ Garda World, Iran: Authorities close all land borders as of Dec. 25 for two weeks to combat the rise in COVID-19 Omicron variant /update 50, 25 december 2021.

¹⁷⁵⁴ UNHCR, Afghanistan situation: Emergency preparedness and response in Iran, 23 januari 2022.

¹⁷⁵⁵ RFE/RL, 'We Don't Have A Choice': Thousands Of Afghans Fleeing Abroad Daily As Taliban Violence Soars', 26 juli 2021.

¹⁷⁵⁶ Vertrouwelijke bron, 7 december 2021.

¹⁷⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 2 december 2021.

¹⁷⁵⁸ RFE/RL, 'We Don't Have A Choice': Thousands Of Afghans Fleeing Abroad Daily As Taliban Violence Soars', 26 juli 2021.

¹⁷⁵⁹ IOM, geciteerd in: RFE/RL, 'We Don't Have A Choice': Thousands Of Afghans Fleeing Abroad Daily As Taliban Violence Soars', 26 juli 2021.

¹⁷⁶⁰ IOM, geciteerd in: RFE/RL, 'We Don't Have A Choice': Thousands Of Afghans Fleeing Abroad Daily As Taliban Violence Soars', 26 juli 2021.

¹⁷⁶¹ The New York Times, As Fears Grip Afghanistan, Hundreds of Thousands Flee, 31 juli 2021.

¹⁷⁶² Vertrouwelijke bron, 30 juli 2021; NIOC, Human smuggling and trafficking in Pakistan, pagina's 4, 7, juli 2020.

¹⁷⁶³ Onafhankelijk onderzoeker en expert op het gebied van drugssmokkel in onder meer Afghanistan. Voor meer informatie, zie: [David Mansfield - Independent Socio-Economist Consultant](#).

Tussen half augustus en half december zijn volgens de Pakistaanse autoriteiten ongeveer 300.000 Afghanen naar Pakistan gevlucht. 105.000 Afghanen kwamen naar Pakistan met een geldig paspoort en visum. De rest kwam Pakistan illegaal binnen.¹⁷⁶⁴ Volgens UNHCR meldden zich in heel 2021 (van 1 januari tot 13 december) 63.810 Afghanen bij UNHCR in Pakistan voor bescherming.¹⁷⁶⁵ Afghanen komen Pakistan illegaal binnen met de hulp van smokkelaars via informele grensovergangen. De prijs om van Afghanistan naar Pakistan gesmokkeld te worden verdubbelde na 15 augustus, wat duidt op een toename in de vraag naar smokkelaars volgens een vertrouwelijke bron. De meeste Afghanen die illegaal Pakistan proberen binnen te komen reizen via de bergen in het noorden of de woestijn in het zuiden.¹⁷⁶⁶ In september en oktober 2021 zette Pakistan ongeveer 1.800 Afghanen het land uit, aldus UNHCR (voor meer details, zie hoofdstuk 6).¹⁷⁶⁷ Sinds eind oktober 2021, toen de grensovergangen met Pakistan weer open gingen voor reizigers met een geldig paspoort en visum, hervatte ook veel van het normale circulaire verkeer van en naar Pakistan. Een bron stelde dat er sinds november sprake was van tienduizenden reisbewegingen via de Spin Boldak-Chaman-grensovergang en duizenden via Torkham.¹⁷⁶⁸

De grens met Iran is zeer poreus. De Iraanse autoriteiten stelden dat in geheel 2021 vijfhonderdduizend Afghanen in Iran gearriveerd waren.¹⁷⁶⁹ De *Norwegian Refugee Council* schatte dat tussen 15 augustus en eind oktober driehonderdduizend Afghanen Iran waren binnengekomen.¹⁷⁷⁰ Volgens bronnen vluchtten in november tussen de vier- en vijfduizend Afghanen per dag naar Iran.¹⁷⁷¹ UNHCR stelde dat het lastig bleef voor UNHCR om nieuwe aankomsten van Afghanen in Iran te monitoren en verifiëren door afwezigheid van een centraal registratiesysteem en beperkte toegankelijkheid van grensgebieden.¹⁷⁷² Sinds september 2021 nam het percentage Afghanen dat Iran binnenkwam via onofficiële routes en smokkelaars (ten opzichte van het totaal aantal Afghanen dat naar Iran reisde) sterk af. In september 2021 arriveerde iets meer dan driekwart van de Afghanen die Iran binnenkwamen via onofficiële kanalen met de hulp van smokkelaars. In december lag dit aandeel op een derde, aldus UNHCR.¹⁷⁷³ Volgens een andere bron was er sprake van duizenden legale, voornamelijk circulaire reisbewegingen voor economische redenen via de grensovergang Islam Qala en honderden via Zaranj.¹⁷⁷⁴ Volgens UNHCR meldden zich gedurende heel 2021 30.000 Afghanen bij UNHCR in Iran voor bescherming.¹⁷⁷⁵

5.1.4

Activiteiten UNHCR in Iran voor de machtsovername door de Taliban

Omdat erkende Afgaanse vluchtelingen al lang in Iran waren en de meeste van hen (96%) in gastgemeenschappen in steden woonden,¹⁷⁷⁶ was de rol van UNHCR bij het opvangen van vluchtelingen en het bieden van humanitaire

¹⁷⁶⁴ VOA News, More Than 300,000 Afghans Flee to Pakistan Since Taliban Takeover of Afghanistan, 16 december 2021.

¹⁷⁶⁵ UNHCR, Afghanistan Situation, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁷⁶⁶ Vertrouwelijke bron, 8 december 2021.

¹⁷⁶⁷ UNHCR, News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021.

¹⁷⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁷⁶⁹ UNHCR, Afghanistan situation: Emergency preparedness and response in Iran, 23 januari 2022.

¹⁷⁷⁰ Norwegian Refugee Council, Humanitarian needs in Iran rise as 300,000 Afghans arrive since Taliban takeover, 10 november 2021.

¹⁷⁷¹ Norwegian Refugee Council, Humanitarian needs in Iran rise as 300,000 Afghans arrive since Taliban takeover, 10 november 2021.

¹⁷⁷² UNHCR, Afghanistan situation: Emergency preparedness and response in Iran, 23 januari 2022.

¹⁷⁷³ UNHCR, Afghanistan situation: Emergency preparedness and response in Iran, 23 januari 2022.

¹⁷⁷⁴ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁷⁷⁵ UNHCR, Afghanistan Situation, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁷⁷⁶ UNHCR, Refugees in Iran, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

steun relatief beperkt voor de machtsovername door de Taliban. UNHCR steunde de Iraanse autoriteiten bij het bieden van onderwijs, medische zorg, rechtsbijstand en economische steun aan Afghaanse vluchtelingen.¹⁷⁷⁷ UNHCR bood ook bescherming aan kwetsbare Afghaanse individuen die niet in Iran als vluchteling geregistreerd waren, maar op basis van het Vluchtelingenverdrag wel als zodanig aangemerkt konden worden.¹⁷⁷⁸ UNHCR pleitte op internationaal niveau voor de hervestiging van vluchtelingen vanuit Iran naar derde landen.¹⁷⁷⁹ UNHCR faciliteerde ook vrijwillige terugkeer naar Afghanistan¹⁷⁸⁰ hoewel het vanwege de instabiele situatie in Afghanistan deze keuze naar eigen zeggen niet aanmoedigde.¹⁷⁸¹

5.1.5 *Activiteiten UNHCR in Pakistan voor de machtsovername door de Taliban*
Pakistan heeft het VN-Vluchtelingenverdrag niet geratificeerd. Op basis van een overeenkomst die veertig jaar geleden gesloten werd tussen Pakistan en UNHCR biedt UNHCR al vier decennia humanitaire steun aan Afghaanse vluchtelingen en gastgemeenschappen in Pakistan. UNHCR leidde 54 vluchtelingendorpen in Pakistan, ondanks dat zeventig procent van de Afghaanse vluchtelingen in Pakistan in steden woont.¹⁷⁸² Sinds 2009 implementeerde UNHCR het *Refugee-Affected and Hosting Areas* (RAHA) programma om de last te verlichten van gemeenschappen in Pakistan die veel Afghaanse vluchtelingen opvangen.¹⁷⁸³ Vanaf 2002 bood UNHCR steun aan Afghaanse vluchtelingen in Pakistan die – voor de machtswisseling - wilden terugkeren naar Afghanistan in het kader van het grootste programma voor vrijwillige terugkeer ter wereld.¹⁷⁸⁴

5.1.6 *Obstakels UNHCR-activiteiten voor de machtsovername door de Taliban*
Covid-19 bemoeilijkte aanvankelijk de verlening van humanitaire steun, maar volgens bronnen werd hulpverlening door de toepassing van protocollen om Covid-19 tegen te gaan weer mogelijk.¹⁷⁸⁵ UNHCR kampte voor de machtsovername door de Taliban echter met een groot gebrek aan middelen om de benodigde humanitaire steun te bieden aan Afghaanse vluchtelingen en Afghaanse gastgemeenschappen in Iran en Pakistan.¹⁷⁸⁶ Een gebrek aan bereidwilligheid onder andere landen om Afghanen die in Iran en Pakistan worden opgevangen over te nemen, leidde volgens een vertrouwelijke bron tot meer weerstand tegen het opnemen van Afghaanse vluchtelingen. Dit belemmerde de hulpverlening aan deze vluchtelingen, aldus deze bron.¹⁷⁸⁷

5.2 Afghaanse vluchtelingen in Tadzjikistan en Oezbekistan

Het hoge geweldsniveau in het noorden van Afghanistan leidde voor de machtsovername door de Taliban tot een toename van het aantal Afghaanse

¹⁷⁷⁷ UNHCR Iran, What we do, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁷⁷⁸ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁷⁷⁹ UNHCR, Refugees in Iran, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁷⁸⁰ UNHCR Iran, Voluntary Repatriation, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁷⁸¹ UNHCR Iran, Voluntary Repatriation, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁷⁸² UNHCR Pakistan, Where we work, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁷⁸³ UNHCR Pakistan, Refugee-affected and hosting areas, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁷⁸⁴ UNHCR Pakistan, UNHCR in Pakistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁷⁸⁵ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁷⁸⁶ UNHCR, UNHCR warns of imminent humanitarian crisis in Afghanistan, 13 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 6 juli 2021.

¹⁷⁸⁷ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

vluchtelingen in buurland Tadzjikistan.¹⁷⁸⁸ Voor de lente waren er ongeveer zeventuizend Afghanen in Tadzjikistan. Tussen april 2021 en de val van Kaboel kwamen daar ongeveer drieduizend Afghanen bij, die een visum voor Tadzjikistan hadden weten te bemachtigen, aldus de nieuwsorganisatie *Eurasianet*.¹⁷⁸⁹ In juli 2021 stelden de Tadzjiekse autoriteiten dat zij duizend Afghaanse vluchtelingen hadden opgenomen.¹⁷⁹⁰ De Tadzjiekse regering gaf in eerste instantie aan bereid te zijn honderdduizend Afghaanse vluchtelingen op te nemen in het geval van verdere escalatie van het conflict¹⁷⁹¹ en begon met het opbouwen van vluchtelingenkampen aan de grens met Afghanistan.¹⁷⁹² Tadzjikistan bood ook tijdelijk onderdak aan honderden Afghaanse soldaten die op de vlucht waren geslagen voor de Taliban.¹⁷⁹³

Tadzjikistan besloot na de machtsovername door de Taliban echter om geen vluchtelingen op te nemen.¹⁷⁹⁴ Sinds de val van Kaboel zijn de Afghaanse landgrenzen met de noordelijke buurlanden Tadzjikistan en Oezbekistan geheel afgesloten,¹⁷⁹⁵ behalve voor een klein aantal vrouwen en kinderen die Tadzjikistan zijn binnengelaten.¹⁷⁹⁶ In oktober stelde een vertegenwoordiger van de Tadzjiekse veiligheidsdienst echter dat er 15.000 Afghaanse vluchtelingen in Tadzjikistan waren.¹⁷⁹⁷ In Oezbekistan arriveerden in tussen januari en november 2021 ongeveer 13.000 Afghaanse vluchtelingen, aldus de Oezbeekse autoriteiten.¹⁷⁹⁸

5.3 Buitenlandse vluchtelingen en asielzoekers in Afghanistan (situatie voor de machtsovername door de Taliban)

In maart 2021 waren er ongeveer 72.000 buitenlandse asielzoekers en vluchtelingen in Afghanistan, met name in de provincies Paktika, Khost en Kaboel.¹⁷⁹⁹ Het betrof met name Pakistanen die in 2014 naar Afghanistan kwamen om het geweld in de Pakistaanse provincie Noord-Waziristan te ontvluchten.¹⁸⁰⁰ Het grootste deel van deze individuen verbleef in gastgemeenschappen,¹⁸⁰¹ maar er was ook een aanzienlijk aantal vluchtelingen uit Noord-Waziristan dat in het kamp 'Gulan' in Khost op de grens tussen Afghanistan en Pakistan leefde.¹⁸⁰² Afghaanse gastgemeenschappen ontvingen deze vluchtelingen over het algemeen gastvrij, mede vanwege tribale solidariteit, aldus een bron.¹⁸⁰³ Vluchtelingen

¹⁷⁸⁸ Reuters, Tajikistan takes in over 1,000 Afghan refugees, 7 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 6 juli 2021.

¹⁷⁸⁹ Eurasianet, Afghan refugees hope Tajikistan is just a pit stop, 15 oktober 2021.

¹⁷⁹⁰ Reuters, Tajikistan takes in over 1,000 Afghan refugees, 7 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁷⁹¹ Reuters, Tajikistan says it's ready to take in up to 100,000 Afghan refugees, 23 juli 2021; RFE/RL, Tajikistan Says It's Ready To Shelter Up To 100,000 Refugees From Afghanistan, 23 juli 2021.

¹⁷⁹² Sputnik News, Construction of Camp for Afghan Refugees Begins in Southern Tajikistan, 30 juli 2021.

¹⁷⁹³ Reuters, Tajikistan takes in over 1,000 Afghan refugees, 7 juli 2021.

¹⁷⁹⁴ The Diplomat, What Explains Tajikistan's Evolving Position on Afghan Refugees?, 22 september 2021.

¹⁷⁹⁵ UNHCR, News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021.

¹⁷⁹⁶ Eurasianet, Afghan refugees hope Tajikistan is just a pit stop, 15 oktober 2021.

¹⁷⁹⁷ Eurasianet, Afghan refugees hope Tajikistan is just a pit stop, 15 oktober 2021.

¹⁷⁹⁸ UNHCR, Operational Portal: Afghanistan Situation, 30 november 2021, laatst geraadpleegd op 31 januari 2022.

¹⁷⁹⁹ UNHCR, Islamic Republic of Afghanistan, laatste update op 31 juni 2021, laatst geraadpleegd op 8 juli 2021.

¹⁸⁰⁰ Arab News, Six years on, 12,000 Pakistani refugee families from North Waziristan stranded in Afghanistan, 30 december 2020.

¹⁸⁰¹ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁸⁰² Arab News, Six years on, 12,000 Pakistani refugee families from North Waziristan stranded in Afghanistan, 30 december 2020; Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁸⁰³ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

uit Noord-Waziristan hadden echter beperkte toegang tot zorg en onderwijs vanwege de geringe aanwezigheid van dit soort diensten in Khost en Paktika en de slechte financiële positie van deze vluchtelingen. Voor het onderwijs gold ook dat er sprake was van een gebrek aan bereidheid onder ouders om kinderen, met name dochters, te scholen.¹⁸⁰⁴ Door Covid-19 verslechterde de economische positie en de toegang tot inkomsten van deze groep vluchtelingen.¹⁸⁰⁵ Volgens UNHCR waren er naast de grote groep vluchtelingen uit Noord-Waziristan nog 380 vluchtelingen en asielzoekers uit acht verschillende landen (onder andere uit Turkije en Iran) die zich individueel bij het kantoor van UNHCR in Kaboel hadden geregistreerd als asielzoeker.¹⁸⁰⁶

5.4 Ontheemding

IOM houdt bewegingen in de gaten van Afghanen binnen, uit en naar Afghanistan door zowel het gewapende conflict als natuurrampen. IOM gaf aan dat er eind 2020 bijna vijf miljoen binnenlandse ontheemden in Afghanistan waren,¹⁸⁰⁷ van wie ongeveer een vijfde ontheemd was ten gevolge van natuurrampen en de rest door oorlogsgeweld.¹⁸⁰⁸ IOM registreerde in 2020 de aankomst van 864.150 nieuwe ontheemden in gastgemeenschappen (*arrival IDPs*), het vertrek van 923.508 Afghanen uit hun woonplaats (*fled IDPs*), en de terugkeer van 947.393 ontheemden naar hun oorspronkelijke woonplaats (*return IDPs*).¹⁸⁰⁹ In geheel 2021 kwamen er bijna 700.000 ontheemden bij ten gevolge van conflict.¹⁸¹⁰ De meeste ontheemding van dit type vond plaats voor de val van Kaboel op 15 augustus.¹⁸¹¹ Sindsdien was er vrijwel geen nieuwe ontheemding als gevolg van conflict en zijn veel personen die ontheemd waren door het conflict weer teruggekeerd.¹⁸¹² Ontheemding door andere oorzaken zoals droogte ging door na de machtsovername door de Taliban.¹⁸¹³ Begin 2022 stelde IOM dat er in totaal 5,5 miljoen ontheemden in Afghanistan waren.¹⁸¹⁴ Volgens UNHCR waren er op 1 december 2021 nog 3,4 miljoen ontheemden ten gevolge van conflict.¹⁸¹⁵

5.4.1 Ontheemding voor de machtsovername door de Taliban

Sterke stijging ontheemding ten gevolge van conflict

OCHA registreerde een sterke stijging van ontheemding door het oorlogsgeweld Tussen mei en augustus 2021. Volgens OCHA raakten in geheel 2020 434.857 personen ontheemd door het conflict.¹⁸¹⁶ In de eerste helft van

¹⁸⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁸⁰⁵ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁸⁰⁶ UNHCR, Afghanistan – Global Focus, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 8 juli 2021.

¹⁸⁰⁷ IOM, DTM Afghanistan – Round 11, december 2020. Zie ook: IDMC, Afghanistan, laatste update 31 december 2020, laatst geraadpleegd 8 juli 2021.

¹⁸⁰⁸ IOM, DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, December 2020.

¹⁸⁰⁹ IOM, DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, December 2020.

¹⁸¹⁰ UN OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 27 December 2021): Actual displacements between 1 January 2021 and 22 November 2021, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁸¹¹ UN OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 27 December 2021): Actual displacements between 1 January 2021 and 22 November 2021, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁸¹² Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁸¹³ IOM, DTM AFGHANISTAN EMERGENCY EVENT TRACKING (12 October – 15 November 2021), 28 november 2021.

¹⁸¹⁴ ANI, IOM expresses concern over millions of displaced people in Afghanistan, 4 januari 2022.

¹⁸¹⁵ UNHCR, FLASH EXTERNAL UPDATE: AFGHANISTAN SITUATION #14, 15 februari 2022.

¹⁸¹⁶ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 25 July 2021), periode 1 januari 2021 – 13 juli 2021, laatst geraadpleegd 27 juli 2021.

2021 (van 1 januari 2021 tot 13 juli 2021) lag dit aantal al op 329.546.¹⁸¹⁷ Terwijl er in november en december 2020 geen sprake was van een sterke stijging van het aantal ontheemden, liep dit door het conflict op in januari 2021 en escaleerde vanaf mei.¹⁸¹⁸ In november 2020 raakten ongeveer twintigduizend personen ontheemd en in december dertigduizend. In januari 2021 liep dit op naar ongeveer vijftigduizend nieuw ontheemde personen per maand. In mei was dit aantal opgelopen tot boven de tachtigduizend en in juni ongeveer honderdduizend.¹⁸¹⁹ Volgens de VN raakten tussen mei en augustus 2021 ongeveer een kwart miljoen Afghanen ontheemd.¹⁸²⁰ Veel Afghanen uit steden en districten die onder vuur van de Taliban lagen, vluchtten naar Kaboel, waar ze in de open lucht sliepen.¹⁸²¹ Volgens de Britse ngo *Save the Children* arriveerden er in de tweede week van augustus 2021 ongeveer 72.000 kinderen in Kaboel, die het geweld in de provincies trachtten te ontvluchten.¹⁸²²

Herkomstgebieden ontheemden ten gevolge van conflict

Kunduz was de provincie waaruit in 2020 de meeste individuen ontheemd raakten, gevolgd door de provincies Faryab, Helmand, Baghlan en Takhar.¹⁸²³ Ook vanuit de provincies Balkh, Uruzgan en Nangarhar vond veel ontheemding plaats. In de eerste helft van 2021 was Kunduz nog steeds een van de provincies waarvandaan de meeste ontheemden de gevechten ontvluchtten, naast Nangarhar en Wardak. Andere provincies waar veel ontheemden vandaan kwamen, waren Laghman, Helmand, Kandahar, Faryab en Badakhshan.¹⁸²⁴ Tussen 29 april en 24 juli was het niveau van ontheemding wederom het hoogst in Kunduz met meer dan tachtigduizend gevallen van ontheemding.¹⁸²⁵ Deze provincie werd gevolgd door de provincies Daikundi, Laghman, Nangarhar en Takhar met ieder rond de twintigduizend vertrekkende ontheemden.¹⁸²⁶ Tussen 3 juli en 24 juli 2021 lag ontheemding het hoogst vanuit de provincies Kandahar en Kunar (met bijna tienduizend ontheemden per provincie). Deze provincies werden gevolgd door Badghis, Kunduz en Badaghshan. Er was in mindere mate sprake van ontheemding vanuit centraal Afghanistan, dat wil zeggen de provincies Baghlan, Bamyan, Wardak en Ghazni. OCHA gaf echter aan dat de data over Afghanistan niet volledig was door problemen met toegang tot gebieden.¹⁸²⁷

Andere oorzaken voor ontheemding

In 2021 kampte Afghanistan met extreme droogte, door het meteorologische fenomeen El Nina.¹⁸²⁸ Dit heeft naar alle waarschijnlijkheid bijgedragen aan een verdere toename van het aantal migratiebewegingen binnen en vanuit

¹⁸¹⁷ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 25 July 2021), laatst geraadpleegd 27 juli 2021.

¹⁸¹⁸ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁸¹⁹ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 25 July 2021), periode 1 januari 2021 – 13 juli 2021, laatst geraadpleegd 27 juli 2021.

¹⁸²⁰ NPR, A quarter-million people have fled their homes as violence in Afghanistan escalates, 13 augustus 2021.

¹⁸²¹ The Guardian, Seven days that shook Afghanistan: how city after city fell to the Taliban, 13 augustus 2021.

¹⁸²² Save the Children, Thousands Of Children Living On The Streets In Kabul After Escaping Violence – Save The Children, 12 augustus 2021.

¹⁸²³ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁸²⁴ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 04 July 2021), laatst geraadpleegd 8 juli 2021.

¹⁸²⁵ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 8 August 2021), laatst geraadpleegd 14 augustus 2021.

¹⁸²⁶ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 8 August 2021), laatst geraadpleegd 14 augustus 2021.

¹⁸²⁷ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 8 August 2021), laatst geraadpleegd 14 augustus 2021.

¹⁸²⁸ Global Network Against Food Crises, 2021 Global Report on Food Crises, pagina 93, 2021.

Afghanistan.¹⁸²⁹ President Ghani riep op 22 juni officieel de noodtoestand uit wegens de droogte in Afghanistan. Wegens deze droogte is de verwachte oogst van verschillende producten een stuk lager: rijst (-20%), groenten (-25-30%), fruit (-80%). Daarnaast werd ook een groot tekort aan tarwe verwacht en was het ook waarschijnlijk dat de veehouderij in de problemen zou komen door het tekort aan water. Dit kwam bovenop het conflict waardoor oogsten kleiner waren en transport van goederen steeds lastiger werd. Dit beïnvloedde de beschikbaarheid en de prijzen van voedsel. Veertien miljoen Afghanen (op een bevolking in ongeveer veertig miljoen) hadden in juli 2021 al te maken met acute hongersnood.¹⁸³⁰ Naast droogte en conflict werkten andere factoren ontheemding en migratie in de hand. Dit waren met name een hoge mate van criminaliteit (zie sectie 4.3.1) en een economische crisis die werd verergerd door Covid-19.¹⁸³¹

Herkomstgebieden ontheemden

IOM-data over ontheemding door verschillende oorzaken laten zien dat Helmand, Kandahar, Faryab, Nangarhar en Farah de provincies zijn vanuit waar tussen 2012 en 2020 de meeste ontheemden vertrokken.¹⁸³² In het jaar 2020 vertrokken de meeste ontheemden uit Helmand, Kandahar en Balkh.¹⁸³³

Bestemming van ontheemden

Twee op de drie ontheemden vluchtten naar een andere plek binnen hun eigen provincie.¹⁸³⁴ In 2020 gingen ontheemde Afghanen die het geweld ontvlucht waren vooral naar Kunduz gevolgd door Takhar, Baghlan en Helmand. In de eerste helft van 2021 gingen deze ontheemden vooral naar Kunduz en Nangarhar, gevolgd door Wardak en Kandahar. Er gingen ook veel ontheemden naar Baghlan, Laghman, Badakshan, Faryab en Helmand.¹⁸³⁵ Eind 2020 verbleef in de provincie Herat het grootste aantal ontheemden en in de provincie Nangarhar het grootste aantal teruggekeerde ontheemden. De districten met het hoogste aantal ontheemden en terugkeerders gecombineerd waren de steden Herat, Kaboel en Lashkar Gah.¹⁸³⁶

Terugkeer van ontheemden

Volgens IOM keerden er in 2020 947.393 ontheemden terug naar hun herkomstgebieden. Tachtig procent van de ontheemden die terugkeerden, keerden terug vanuit een andere plek in hun eigen provincie. De provincies waarnaartoe de meeste ontheemden terugkeerden tussen 2012 en 2020 en ook in het jaar 2020 alleen waren Kunduz, Helmand, Takhar, Baghlan en Nangarhar.¹⁸³⁷ Een kwart van de teruggekeerde ontheemden keerde terug naar Kunduz. Er was sprake van zeer weinig terugkeer naar de provincies Logar, Laghman en Wardak. Meer dan 85% van de ontheemden uit deze provincies was eind 2020 niet teruggekeerd.¹⁸³⁸

5.4.2

Ontheemding sinds de machtsovername door de Taliban

¹⁸²⁹ Vertrouwelijke bron, 6 juli 2021.

¹⁸³⁰ Vertrouwelijke bron, 6 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 2 juli 2021.

¹⁸³¹ Vertrouwelijke bron, 6 juli 2021.

¹⁸³² IOM, DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, December 2020.

¹⁸³³ IOM, DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, December 2020.

¹⁸³⁴ IOM, DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, December 2020.

¹⁸³⁵ OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 04 July 2021), laatst geraadpleegd 8 juli 2021.

¹⁸³⁶ IOM, DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, December 2020.

¹⁸³⁷ IOM, DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, December 2020.

¹⁸³⁸ IOM, DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, December 2020.

Sterke afname ontheemding ten gevolge van conflict

In 2021 (1 januari tot 22 november 2021) raakten er 690.248 individuen ontheemd ten gevolge van conflict.¹⁸³⁹ Bijna al deze gevallen van ontheemding ten gevolge van conflict vonden plaats voor september 2021. In augustus raakten er 15.847 individuen ontheemd en in september waren er nog 13.349 nieuwe gevallen van ontheemding (ter vergelijking, in de maand juli lag het aantal nieuwe gevallen van ontheemding op 260.237 gevallen). In oktober daalde dit aantal naar 1.421 nieuwe gevallen van ontheemding.¹⁸⁴⁰ Ook het aantal provincies van herkomst daalde gedurende het jaar. In augustus was er nog ontheemding vanuit 21 van de 34 provincies van Afghanistan en vertrokken er met name veel mensen vanuit de provincies Herat, Badghis en Kunduz. Kaboel was deze maand de belangrijkste bestemming voor ontheemden, gevolgd door Herat. In september was er nog conflict gerelateerde ontheemding vanuit twaalf provincies. Meer dan een derde van deze ontheemden (5.348 van de 13.349) kwam uit de provincie Panjshir, gevolgd door de provincies Daikundi (2.856) en Herat (2.280). Kaboel bleef de belangrijkste bestemming voor ontheemden, gevolgd door de provincies Daikundi en Herat. In oktober was er conflict gerelateerde ontheemding vanuit twee provincies: Ghor (1.351) en Badghis (70). In Ghor vertrokken de meeste mensen vanuit het district Shahrak (1.246) en in Badghis vertrok iedereen vanuit het district Qala-i Naw. De belangrijkste bestemming was de provincie Herat.¹⁸⁴¹ Van de bijna 700.000 nieuwe ontheemden ten gevolge van conflict uit 2021 waren ongeveer 170.000 individuen teruggekeerd in februari 2022, aldus UNHCR.¹⁸⁴²

Blijvende ontheemding ten gevolge van andere oorzaken

Data van IOM lieten zien dat ontheemding vanwege andere oorzaken dan conflict doorging na de machtsovername door de Taliban. Tussen 12 oktober en 15 november 2021 werd aan 9.608 gemeenschappen in 355 districten in Afghanistan gevraagd hoeveel personen er zich op dat moment (nog) in hun gemeenschappen bevonden die sinds augustus 2021 vanuit andere gemeenschappen gearriveerd waren. Het betrof 1.165.458 individuen (159.039 families). Kaboel en Baghlan vingen het grootste deel van deze ontheemden op. De ondervraagde gemeenschappen gaven aan dat er sinds augustus 1.313.359 individuen (nog) niet waren teruggekomen die sinds augustus uit hun gemeenschappen waren weggegaan. Kaboel, Mazar-i Sharif en Herat waren de districten van waaruit de meeste individuen vertrokken waren.¹⁸⁴³ De belangrijkste schokken die gemeenschappen te verwerken kregen in oktober waren natuurrampen (met name droogte), een afname van inkomens, een verlies van werkgelegenheid en een toename van voedselprijzen.¹⁸⁴⁴

Terugkeer van ontheemden

Volgens bronnen was er sinds de machtsovername door de Taliban sprake van terugkeer van individuen die waren ontheemd ten gevolge van conflict en door andere oorzaken. Er keerden ongeveer 170.000 personen terug die waren ontheemd

¹⁸³⁹ UN OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 27 December 2021): Actual displacements between 1 January 2021 and 22 November 2021, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁸⁴⁰ UN OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 27 December 2021): Actual displacements between 1 January 2021 and 22 November 2021, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁸⁴¹ UN OCHA, Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 27 December 2021): Actual displacements between 1 January 2021 and 22 November 2021, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.

¹⁸⁴² UNHCR, FLASH EXTERNAL UPDATE: AFGHANISTAN SITUATION #14, 15 februari 2022.

¹⁸⁴³ IOM, DTM AFGHANISTAN EMERGENCY EVENT TRACKING (12 October – 15 November 2021), 28 november 2021.

¹⁸⁴⁴ IOM, DTM AFGHANISTAN EMERGENCY EVENT TRACKING (12 October – 15 November 2021), 28 november 2021.

door conflict.¹⁸⁴⁵ Met betrekking tot ontheemding vanwege verschillende oorzaken leek er sinds 15 augustus 2021 per saldo sprake te zijn van terugkeer. De door IOM tussen oktober en november ondervraagde gemeenschappen gaven aan dat er sinds augustus 2.059.774 individuen die voor augustus 2021 weg waren gegaan uit hun eigen gemeenschappen weer waren teruggekeerd. De provincies waar de meeste individuen terugkeerden waren Faryab, Kandahar en Jawzjan. Per saldo was er vanaf augustus dus meer sprake van terugkeer dan van nieuwe ontheemding.¹⁸⁴⁶ IOM-data uit december 2021 bevestigden dit beeld. De door IOM in december ondervraagde gemeenschappen gaven aan dat er 1.292.109 individuen waren die sinds augustus uit hun gemeenschappen waren weggegaan en nog niet waren teruggekeerd. Tegelijkertijd gaven deze gemeenschappen aan dat er sinds augustus 2.194.472 waren teruggekeerd die voor augustus waren vertrokken.¹⁸⁴⁷

5.4.3

Activiteiten UNHCR in Afghanistan

UNHCR bood voor de machtsovername door de Taliban humanitaire steun en bescherming aan ontheemden en werkte samen met de voormalige Afghaanse autoriteiten om vrijwillige, veilige en waardige terugkeer van Afghaanse vluchtelingen en ontheemden naar hun eigen gemeenschappen te faciliteren. In juli 2021 onderscheidde UNHCR veertig locaties in Afghanistan die prioriteit hadden bij terugkeer van ontheemden, de zogeheten *Priority Areas of Return and Reintegration* (PARR's).¹⁸⁴⁸ In deze regio's leven terugkeerders, ontheemden en de lokale gemeenschap naast elkaar.¹⁸⁴⁹ UNHCR en de Afghaanse overheid boden in deze gebieden humanitaire steun in combinatie met activiteiten gericht op het bevorderen van economische ontwikkeling en sociale cohesie. UNHCR en de voormalige regering werkten hierbij samen met private partijen (met name de *Afghanistan Chamber of Commerce and Industry*), andere VN-agentschappen en ontwikkelingsorganisaties. Daarnaast hielp UNHCR de Afghaanse autoriteiten bij het registreren en opvangen van buitenlandse vluchtelingen en het coördineren van dialogen tussen Afghanistan, Iran en Pakistan over de vluchtelingen- en ontheemden crisis.¹⁸⁵⁰ UNHCR droeg in 2021 ook bij aan het tegengaan van de coronapandemie.¹⁸⁵¹ Desalniettemin stelde Amnesty International in maart 2021 dat ontheemden in Afghanistan extreem kwetsbaar bleven voor de medische en economische gevolgen van Covid-19.¹⁸⁵² UNHCR stelde ook na de machtsovername door de Taliban door te gaan met het bieden van humanitaire steun in het kader van het #stayanddeliver initiatief.¹⁸⁵³ Vanaf november begon het met het binnenbrengen van hulpgoederen via *airlifts* vanuit Qatar,¹⁸⁵⁴ en met vrachtwagens via Oezbekistan.¹⁸⁵⁵ Vanaf augustus 2021 tot 15 december 2021 bood UNHCR humanitaire steun aan 700.000 individuen.¹⁸⁵⁶

¹⁸⁴⁵ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021; Vertrouwelijke bron, 2 december 2021.

¹⁸⁴⁶ IOM, DTM AFGHANISTAN EMERGENCY EVENT TRACKING (12 October – 15 November 2021), 28 november 2021.

¹⁸⁴⁷ IOM, DTM AFGHANISTAN EMERGENCY EVENT TRACKING (1 December – 19 December 2021),

¹⁸⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021. Zie ook: UNHCR, Afghanistan Priority Areas of Return and Reintegration, augustus 2020. De PARR's zijn: Jebrial, Kahdistan, Noor Abad, Sakhi Camp & Qalin Bafan, Shash Pool, Qashqa, Sher Khan, Bandar, Laghmani, Aka Khail Area, Qala-e-Nasro & Bini Warsak, Ustad Khalilullah Khalili, Ghaziabad, Tarakhail Daag, Aziz Khan Kas, Charbagh, Daman, Majboorabad, Shekh Mesri, Loya Wala, Mirwais Mina.

¹⁸⁴⁹ UNHCR, Afghanistan Priority Areas of Return and Reintegration, augustus 2020.

¹⁸⁵⁰ UNHCR, 2021 Planning Summary – Operation: Afghanistan, 12 januari 2021.

¹⁸⁵¹ UNHCR, 2021 Planning Summary – Operation: Afghanistan, 12 januari 2021.

¹⁸⁵² Amnesty International, Afghanistan: Country's four million internally displaced need urgent support amid pandemic, 31 maart 2021.

¹⁸⁵³ UNHCR, Despite brutal attack, UNHCR will stay and deliver in Afghanistan, 27 augustus 2021.

¹⁸⁵⁴ UNHCR, UNHCR begins airlifting aid to Kabul, 2 november 2021.

¹⁸⁵⁵ UNHCR, Flash External Update: Afghanistan Situation #12 – As of 15 December 2021 (two-week coverage period), ongedateerd.

¹⁸⁵⁶ UNHCR, Flash External Update: Afghanistan Situation #12 – As of 15 December 2021 (two-week coverage period), ongedateerd.

5.4.4

Obstakels UNHCR-activiteiten in Afghanistan

UNHCR kampte begin 2021 met een groot gebrek aan fondsen om de benodigde humanitaire steun te bieden aan ontheemden in Afghanistan.¹⁸⁵⁷ De veiligheidssituatie beperkte ook de bereikbaarheid van een aantal gebieden waar humanitaire steun nodig was. Hoewel de Taliban over het algemeen – na onderhandelingen met humanitaire organisaties – toegang verschaften aan deze organisaties in gebieden die zij al voor haar grootschalige offensief controleerde, zorgden gevechten voor verminderde toegang voor hulpverleners.¹⁸⁵⁸ Sinds de machtsovername door de Taliban hebben VN-organisaties 'brede humanitaire toegang', waaronder toegang tot Afghaanse provincies waar VN-organisaties in geen jaren geweest waren.¹⁸⁵⁹ Financiële restricties op Afghanistan (het bevriezen van Afghaanse reserves, ontregeling van het bankenverkeer, stopzetten van de internationale OS-inzet en sancties op de Taliban) beperkten de capaciteit van VN-organisaties en andere actoren om op de humanitaire crisis te reageren.¹⁸⁶⁰ Op 22 december 2021 nam de VN-Veiligheidsraad een resolutie aan om humanitaire hulp aan Afghanistan te faciliteren door dit type steun uit te zonderen van het sanctieregime.¹⁸⁶¹

¹⁸⁵⁷ UNHCR, UNHCR warns of imminent humanitarian crisis in Afghanistan, 13 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 6 juli 2021.

¹⁸⁵⁸ Vertrouwelijke bron, 6 juli 2021.

¹⁸⁵⁹ UNAMA, BRIEFING BY SPECIAL REPRESENTATIVE DEBORAH LYONS TO THE SECURITY COUNCIL, 17 november 2021.

¹⁸⁶⁰ Amnesty International, Afghanistan: Country must have access to funds to avoid humanitarian disaster, 23 november 2021.

¹⁸⁶¹ United Nations, Security Council Unanimously Adopts Resolution 2615 (2021), Enabling Provision of Humanitarian Aid to Afghanistan as Country Faces Economic Crisis, 22 december 2021.

6 Terugkeer

Dit hoofdstuk gaat in op de situatie van terugkeerders vanuit Nederland en vanuit buurlanden van Afghanistan naar Afghanistan. Sinds de machtsovername door de Taliban vond er geen gedwongen terugkeer plaats vanuit Europa.¹⁸⁶² Afghanen zijn wel op grote schaal uitgezet – en in zeer beperkte mate vrijwillig teruggekeerd¹⁸⁶³ – vanuit buurlanden, met name Iran.¹⁸⁶⁴ UNHCR adviseerde in augustus 2021 tegen terugkeer naar Afghanistan.¹⁸⁶⁵ Dit advies was in december 2021 nog steeds van kracht.¹⁸⁶⁶

6.1 Terugkeer vanuit Nederland voor de machtsovername door de Taliban

6.1.1 *Afspraken tussen Nederland en Afghanistan m.b.t. terugkeer*

Zoals gemeld in het vorige ambtsbericht, was de samenwerking tussen Nederland en Afghanistan bij terugkeer gebaseerd op een *Memorandum of Understanding* (MoU) uit 2003. Dit trilaterale memorandum werd ondertekend door Nederland, de toenmalige Afghaanse regering en UNHCR en maakte gedwongen terugkeer mogelijk, mits relevante humanitaire aspecten waren meegewogen.¹⁸⁶⁷ Ook op EU-niveau zijn afspraken gemaakt met voormalige Afghaanse regeringen over samenwerking op het gebied van migratie en terugkeer. Op 26 april 2021 tekende de EU met Afghanistan de *Joint Declaration on Migration Cooperation*,¹⁸⁶⁸ welke de *EU-Afghanistan Joint Way Forward on Migration issues* uit 2016 verving.¹⁸⁶⁹ Dit Europese initiatief was complementair aan de afspraken onder het MoU tussen Nederland en Afghanistan.¹⁸⁷⁰ De status van deze afspraken na de machtsovername door de Taliban is niet duidelijk.

Op 11 augustus 2021 besloot de Nederlandse regering tot opschorting van uitzettingen voor minstens een halfjaar, net als een aantal andere Europese landen.¹⁸⁷¹ Dit besluit werd formeel van kracht op 26 augustus 2021 en werd voor een halfjaar verlengd op 26 februari 2022.¹⁸⁷² Sinds 15 augustus 2021 heeft er geen gedwongen terugkeer plaatsgevonden van Afghanen vanuit Nederland of elders uit de EU.¹⁸⁷³

¹⁸⁶² Vertrouwelijke bron, 2 december 2021.

¹⁸⁶³ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁸⁶⁴ UNHCR, News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021

¹⁸⁶⁵ UNHCR, UNHCR POSITION ON RETURNS TO AFGHANISTAN, augustus 2021.

¹⁸⁶⁶ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁸⁶⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Afghanistan, pagina 96, november 2020; Tripartite Memorandum of Understanding (the MoU) between the Islamic Transitional State of Afghanistan, the Government of the Netherlands and the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). Zie: [kst-19637-732-b1.pdf](#); [schriftelijk-overleg-raad-buitenlandse-zaken-van-10-mei-2021 \(2\).pdf](#)

¹⁸⁶⁸ Agence Europe, EU and Afghanistan extend cooperation in fight against illegal migration, 27 april 2021.

¹⁸⁶⁹ IEU.Monitoring, Migration: EU and Afghanistan sign Joint Declaration on Cooperation, 26 april 2021. Voor de tekst van de Joint Way Forward, zie: European Union and Islamic Republic Afghanistan, Joint Way Forward on migration issues between Afghanistan and the EU, 2016.

¹⁸⁷⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Verslag van een schriftelijk overleg, mei 2021; Vertrouwelijke bron, 18 juni 2021; Ministerie van Buitenlandse Zaken, Kamerbrief aangaande de toekomstige inzet en hulp aan Afghanistan, 18 juni 2021.

¹⁸⁷¹ NOS, Nederland zet voorlopig geen Afghanen uit, 11 augustus 2021.

¹⁸⁷² IND, Besluit- en vertrekmoratorium Afghaanse asielaanvragen verlengd, 25 februari 2022.

¹⁸⁷³ Vertrouwelijke bron, 2 december 2021.

6.1.2

Aantal terugkeerders vanuit Nederland naar Afghanistan

Nederland werkte samen met IOM om vrijwillige terugkeer naar Afghanistan te faciliteren, en met het *European Return and Reintegration Network* (ERRIN)¹⁸⁷⁴ om – onder bepaalde voorwaarden – herintegratiesteun te bieden aan gedwongen terugkeerders. In 2020 faciliteerde IOM de vrijwillige terugkeer van tien Afghanen. Tussen januari en juli 2021 lag dit aantal op twaalf.¹⁸⁷⁵ Sinds 2020 is gedwongen terugkeer vanuit Nederland grotendeels stilgelegd vanwege de coronapandemie.¹⁸⁷⁶ Er was sprake van een geval van gedwongen terugkeer vanuit Nederland naar Afghanistan tussen januari en juli 2021.¹⁸⁷⁷

6.1.3

Steun voor terugkeerders vanuit Nederland

Vrijwillige terugkeerders vanuit Nederland kregen terugkeer- en herintegratiesteun door IOM, mits ze aan een aantal criteria voldeden.¹⁸⁷⁸ Herintegratiesteun werd vastgesteld op basis van een herintegratieplan en kon oplopen tot een bedrag van 1.800 euro voor volwassen terugkeerders en 2.800 euro voor minderjarige terugkeerders. Het grootste deel van dit bedrag werd in 'natura' uitgekeerd, bijvoorbeeld in de vorm van een training of goederen. Terugkeerders konden ervoor kiezen om driehonderd euro contant uit te laten betalen. Dit bedrag werd van het totaalbedrag afgetrokken.¹⁸⁷⁹ Gedwongen terugkeerders konden – onder bepaalde voorwaarden – gebruik maken van programma's die werden aangeboden in het kader van het ERRIN-programma. In Afghanistan verzorgde de ngo IRARA deze steun,¹⁸⁸⁰ die bestond uit ondersteuning bij aankomst, zoals tijdelijke accommodatie en vervoer van het vliegveld naar deze accommodatie, en langdurige herintegratiesteun zoals langdurige accommodatie, een opleiding of hulp bij het zoeken van een baan.¹⁸⁸¹ Uit onderzoek door het *Mixed Migration Centre* (MMC), een onderzoeksorganisatie van de *Danish Refugee Council* met een focus op migratie, onder 49 Afghanen die terugkeerden uit Europa bleek dat iets minder dan de helft van de terugkeerders daadwerkelijk terugkeersteun ontving.¹⁸⁸² Verschillende kleinschaligere kwalitatieve onderzoeken met Afghanen die terugkeerden uit Europese landen bevestigden dit beeld.¹⁸⁸³ Het MMC gaf geen inzage in de reden voor het ontbreken van terugkeersteun.

6.1.4

Aankomst op het vliegveld

De geraadpleegde bronnen gaven niet aan dat terugkeerders uit Europa systematisch het slachtoffer werden van geweld of slechte behandeling door de Afghaanse autoriteiten bij aankomst op het vliegveld.¹⁸⁸⁴ In een onderzoek met meer dan honderd Afghaanse terugkeerders vanuit Duitsland, identificeerde de

¹⁸⁷⁴ ERRIN is een netwerk van zestien Europese landen die als doel hebben om samenwerking tussen Europese migratiediensten te verbeteren onder meer met het oog op het faciliteren van terugkeer en herintegratie van migranten. Voor meer informatie, zie: [About ERRIN - ERRIN \(returnnetwork.eu\)](https://returnnetwork.eu)

¹⁸⁷⁵ IOM Nederland, Maandelijkse cijfers vrijwillige terugkeer 2008 – heden, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 1 juli 2021; Vertrouwelijke bron, 2 juli 2021.

¹⁸⁷⁶ European Commission, The impact of COVID-19 in the migration area in EU and OECD countries, april 2021.

¹⁸⁷⁷ Vertrouwelijke bron, 2 juli 2021.

¹⁸⁷⁸ IOM Nederland, Wat is herintegratieondersteuning?, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 25 juni 2021.

¹⁸⁷⁹ IOM Nederland, Wat is herintegratieondersteuning?, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 25 juni 2021.

¹⁸⁸⁰ Voor meer informatie, zie: <https://www.irara.org/>, laatst geraadpleegd op 31 januari 2021.

¹⁸⁸¹ ERRIN, ERRIN Reintegration Programme for Returning Migrants: Afghanistan, ongedateerd. Laatst geraadpleegd op 6 juli 2021.

¹⁸⁸² Mixed Migration Centre, MMC Asia 4Mi Snapshot – June 2021 A spotlight on economic reintegration for Afghan returnees, pagina 4, juni 2021.

¹⁸⁸³ Ahmad A., From Austria to Afghanistan Forced return and a new migration cycle, VIDC Global Dialogue, januari 2021; Salihi R., 'Assisted' and 'Voluntary' Return? Implementation of AVVR schemes in Afghanistan, International Institute of Social Studies Working Paper No. 676, april 2021.

¹⁸⁸⁴ Vertrouwelijke bron, 18 juni 2021; Stahlmann, F., Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, pagina's 22, 24, 69-71, juni 2021; Ahmad A., From Austria to Afghanistan Forced return and a new migration cycle, VIDC Global Dialogue, januari 2021.

antropologe Friederike Stahlmann een geval van een terugkeerder uit Duitsland die door de Duitse autoriteiten als 'gevaarlijk' was aangemerkt en vervolgens door de Afghaanse autoriteiten bij aankomst op het vliegveld werd gearresteerd, vastgezet en mishandeld.¹⁸⁸⁵ Daarnaast werden sommige Afghaanse terugkeerders volgens Stahlmann aan langdurige ondervraging onderworpen op het vliegveld. Deze ondervragingen gingen onder andere in op de vraag of de terugkeerders wel echte Afghanen waren omdat ze het land ontvlucht waren in plaats van het te verdedigen.¹⁸⁸⁶ Ouder onderzoek door de ngo AHRDO (2019) meldde dat Afghaanse autoriteiten terugkeerders soms beledigden op het vliegveld.¹⁸⁸⁷

Stahlmann gaf ook aan dat de Taliban vaak zeer snel op de hoogte was van Afghanen die uit Europa waren teruggekeerd. Verschillende families van uit Europa teruggekeerde Afghanen die in verafgelegen provincies woonden, werden enkele dagen na de terugkeer van hun familieleden gecontacteerd door de Taliban. Deze zette hen onder druk om de verblijfplaats van hun familieleden bekend te maken. Het is lastig om vast te stellen van wie de Taliban deze informatie ontving, maar de Taliban gaf zelf aan dat zij de Afghaanse veiligheidsstrijdkrachten en douane geïnfilteerd had.¹⁸⁸⁸

6.1.5

Geweld tegen terugkeerders uit Europa

Er is geen sprake van systematische monitoring van de omstandigheden van terugkeerders vanuit Europa naar Afghanistan. In de jaren voorafgaand aan de machtswisseling zijn tienduizenden individuen teruggekeerd naar Afghanistan. Uit onderzoek met 63 Afghaanse terugkeerders uit Duitsland die na terugkeer langer dan twee maanden in Afghanistan bleven, bleek dat 90,5% slachtoffer was geworden van geweld en dat 54% het slachtoffer was geworden van meerdere geweldsincidenten. Het betrof volgens de onderzoeker, Friederike Stahlmann, zowel geweldsincidenten die direct gerelateerd waren aan de status van de persoon als terugkeerder en geweldsincidenten die iedereen hadden kunnen overkomen in Afghanistan. In de eerste categorie van geweld vielen incidenten waarbij familie, bekenden of derden de terugkeerder geweld toebrachten, omdat zij vermoedden dat de terugkeerder zich had misdragen in Europa. In deze categorie viel ook geweld tegen de terugkeerder ten gevolge van zijn onvermogen om de schuld die werd opgedaan om de reis naar Europa te financieren, terug te betalen.¹⁸⁸⁹ In de tweede categorie viel geweld dat gepaard gaat met dwangrekrutering, aanslagen en criminaliteit.¹⁸⁹⁰ Volgens data van MMC rapporteerden terugkeerders uit Europese landen vaker dan terugkeerders uit Iran, Pakistan, Turkije en andere landen dat geweld hun grootste probleem was bij terugkeer. 51% van de terugkeerders uit Europa identificeerde geweld als de grootste uitdaging bij terugkeer.¹⁸⁹¹

¹⁸⁸⁵ Stahlmann F, Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, pagina's 21-22, juni 2021.

¹⁸⁸⁶ Stahlmann F, Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, pagina 21, juni 2021.

¹⁸⁸⁷ AHRDO, Deportation to Afghanistan: A Challenge to State Legitimacy and Stability?, pagina's 8, 19, november 2019

¹⁸⁸⁸ Stahlmann F, Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, pagina 24, juni 2021.

¹⁸⁸⁹ Stahlmann, F., Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, pagina 34, juni 2021.

¹⁸⁹⁰ Stahlmann, F., Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, pagina 34, juni 2021

¹⁸⁹¹ Mixed Migration Centre, MMC Asia 4Mi Snapshot – June 2021 A spotlight on economic reintegration for Afghan returnees, juni 2021.

6.1.6

De economische omstandigheden van terugkeerders uit Europa

Met betrekking tot de economische positie van terugkeerders uit Europa gaf Stahlmann aan dat 75% van de terugkeerders die zij interviewde overleefden dankzij geldovermakingen (*remittances*) uit het buitenland. Slechts één terugkeerder in haar onderzoek had een baan met een salaris dat voldoende was om van te leven. Vijftien procent van de terugkeerders was dakloos.¹⁸⁹² In een ander onderzoek onder zestien Afghaanse terugkeerders uit Oostenrijk, gaven dertien participanten aan moeite te hebben met het vinden van een stabiel inkomen of met toegang krijgen tot hulp van de autoriteiten.¹⁸⁹³ De slechte economische situatie van terugkeerders uit Europa weerspiegelt die van veel Afghanen die niet naar het buitenland zijn geweest of van Afghanen die zijn teruggekomen uit Iran en Pakistan. 93% van de Afghaanse bevolking leefde voor de machtsovername door de Taliban al in armoede. Er was veel sprake van voedselonzeekerheid in grote Afghaanse steden waar veel ontheemden bij elkaar woonden.¹⁸⁹⁴ Een bron stelde dat het lastig was voor alle Afghanen die naar steden verhuisden of vluchtten om te overleven zonder daar een netwerk of eigendom te hebben.¹⁸⁹⁵ In het MMC onderzoek gaven terugkeerders uit Iran vaker dan terugkeerders uit Europa aan dat economische problemen hun grootste uitdaging waren.¹⁸⁹⁶ Veel terugkeerders uit Europa gaven echter wel aan dat hun economische situatie slechter was na terugkeer in dan bij vertrek uit Afghanistan. Ze hadden eigendommen verkocht of schulden gemaakt om de reis te bekostigen en hun sociale netwerken waren kleiner geworden.¹⁸⁹⁷

6.2

Terugkeer vanuit buurlanden voor en na de machtsovername door de Taliban

Reeds voor de machtsovername door de Taliban was er sprake van een sterke stijging van met name gedwongen terugkeer van ongedocumenteerde Afghanen vanuit Iran. Sinds de machtsovername door de Taliban hebben zowel Iran als Pakistan maatregelen genomen om vluchtelingenstromen tegen te gaan. Pakistan stond in 2021 op het punt de bouw van een hek langs de volledige grens tussen Afghanistan en Pakistan te voltooien. Iran heeft uitzettingen van Afghanen zonder documenten verder opgeschroefd sinds augustus 2021.¹⁸⁹⁸ Ook Pakistan en Tadzjikistan hebben – in mindere mate dan Iran – Afghanen uitgezet.¹⁸⁹⁹

6.2.1

Afspraken op het gebied van terugkeer tussen Afghanistan en buurlanden

Afghanistan had tot de machtsovername door de Taliban een tripartite *Memorandum of Understanding* (MoU) met Iran en UNHCR om vrijwillige terugkeer vanuit Iran naar Afghanistan te faciliteren. De status van dit MoU na de machtsovername door de Taliban is onduidelijk. Eenzelfde afspraak tussen Afghanistan, Pakistan en UNHCR werd niet meer verlengd sinds juni 2020 om onduidelijke redenen, aldus een

¹⁸⁹² Stahlmann, F., *Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans*, Diakonie Deutschland, pagina 34, juni 2021.

¹⁸⁹³ Ahmad A., *From Austria to Afghanistan Forced return and a new migration cycle*, VIDC Global Dialogue, pagina 19 januari 2021.

¹⁸⁹⁴ Global Network Against Food Crises, *2021 Global Report on Food Crises*, pagina 92, 2021.

¹⁸⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 4 augustus 2021.

¹⁸⁹⁶ Mixed Migration Centre, *MMC Asia 4Mi Snapshot – June 2021 A spotlight on economic reintegration for Afghan returnees*, juni 2021.

¹⁸⁹⁷ Ahmad A., *From Austria to Afghanistan Forced return and a new migration cycle*, VIDC Global Dialogue, pagina 19, januari 2021.

¹⁸⁹⁸ UNHCR, *News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most*, 1 december 2021

¹⁸⁹⁹ UNHCR, *News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most*, 1 december 2021

bron.¹⁹⁰⁰ Naast de MoU's hebben Afghanistan, Pakistan, Iran en UNHCR gezamenlijk in 2012 de *Solutions Strategy for Afghan Refugees to Support Voluntary Repatriation, Sustainable Reintegration and Assistance to Host Countries* (SSAR) ontwikkeld. Hiervoor is een coördinatiemechanisme opgericht. Dit mechanisme faciliteert samenwerking tussen deze drie landen, internationale donoren en ngo's voor de steun aan Afghaanse vluchtelingen in de regio.¹⁹⁰¹ In oktober 2020 vond de zevende ontmoeting van de stuurgroep van dit platform plaats en in november 2020 was er overleg op hoog niveau in aanloop naar de *2020 Afghanistan Conference* en werd het belang van het faciliteren van vrijwillige terugkeer bevestigd.¹⁹⁰² Het Afghaanse *Ministry of Refugees and Repatriation* (MoRR) heeft sindsdien geprobeerd om een ontmoeting met Pakistan te plannen om de uitvoering van voornemens te concretiseren, maar door Covid-19 en reisbeperkingen had deze ontmoeting nog niet plaatsgevonden in juli 2021.¹⁹⁰³ Het is niet duidelijk wat de impact van de machtsovername door de Taliban op deze inspanningen is.

6.2.2 *Terugkeer vanuit Pakistan en Iran naar Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban*

IOM stelde dat er in 2020 meer dan een miljoen Afghanen al dan niet gedwongen terugkeerden vanuit Iran en Pakistan.¹⁹⁰⁴ Volgens data van OCHA betrof het 868.000 individuen, voornamelijk vanuit Iran (860.000 personen) en in mindere mate vanuit Pakistan (7.900 personen) en Turkije (6.000 personen).¹⁹⁰⁵ De demografische kenmerken van de terugkeerders uit Iran en Pakistan waren als volgt:¹⁹⁰⁶

	Volwassen mannen	Volwassen vrouwen	Minderjarigen
Iran	43%	14%	43%
Pakistan	20%	26%	54%

Tabel 5.1: demografische kenmerken Afghaanse terugkeerders uit Iran en Pakistan

In de eerste helft van 2021 (tot 17 juni) keerden er 565.587 Afghanen terug vanuit Iran en Pakistan. De overgrote meerderheid, 559.240 individuen, keerde terug vanuit Iran. Er waren 6.347 terugkeerders vanuit Pakistan. Het aantal Afghaanse terugkeerders vanuit Iran in de eerste helft van 2021 lag 66,4% hoger dan in dezelfde periode in het voorafgaande jaar.¹⁹⁰⁷ Er keerden 1.128 geregistreerde Afghaanse vluchtelingen vrijwillig terug naar Afghanistan vanuit Iran en Pakistan in de eerste helft van 2021 (tot 25 juni).¹⁹⁰⁸ Veel terugkeerders werden bij aankomst in Afghanistan ontheemden, omdat zij niet terug konden naar hun eigen districten

¹⁹⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁹⁰¹ SSAR Support Platform, The Support Platform for the Solutions Strategy for Afghan Refugees (SSAR), ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.

¹⁹⁰² UNHCR, High Level Consultation in the Lead up to the 2020 Afghan Conference, 20 november 2020.

¹⁹⁰³ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁹⁰⁴ IOM, Record Cross-Border Migrant Returns Contribute to Bleak Humanitarian Outlook for Afghanistan in 2021, 19 maart 2021.

¹⁹⁰⁵ OCHA, Afghanistan: Snapshot of Population Movements - January to December 2020 (As of 23 Jan 2021), 23 januari 2021. Voor meer informatie over de situatie van Afghanen in Turkije, zie: Afghan Exodus: Migrants in Turkey left to fend for themselves - Afghanistan Analysts Network - English (afghanistan-analysts.org)

¹⁹⁰⁶ OCHA, Afghanistan: Snapshot of Population Movements - January to December 2020 (As of 23 Jan 2021), 23 januari 2021.

¹⁹⁰⁷ IOM, Return of Undocumented Afghans: Weekly Situation Report 11-17 June 2021, juni 2021.

¹⁹⁰⁸ UNHCR, Afghanistan Situation, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juni 2021.

vanwege geweld,¹⁹⁰⁹ en/of gebrek aan economische mogelijkheden (voor meer informatie over de situatie van ontheemden, zie hoofdstuk 4).¹⁹¹⁰

6.2.3 *Oorzaken voor stijging terugkeer vanuit Iran voor de machtsovername door de Taliban*

UNHCR schatte dat er in Iran naast 780.000 geregistreerde vluchtelingen (juni 2021),¹⁹¹¹ ook zo'n 1,5 a 2 miljoen ongedocumenteerde Afghanen woonden, die volgens de Iraanse overheid geen recht op bescherming hebben. In 2020 bereikte het aantal terugkeerders vanuit Iran naar Afghanistan het hoogste niveau in zes jaar tijd ten opzichte van voorgaande jaren. In 2018 en 2019 keerden respectievelijk 775.000 en 440.000 Afghanen terug vanuit Iran. Het betrof met name ongedocumenteerde Afghaanse migranten.¹⁹¹² Slechte economische omstandigheden in Iran vanwege internationale sancties en de pandemie lagen ten grondslag aan deze ontwikkeling.¹⁹¹³ Veel Afghanen die naar Iran waren gekomen om te werken zagen hun inkomsten verdampen en besloten zelf terug te keren. Een derde van de terugkeerders werd uitgezet door Iran.¹⁹¹⁴ De provincie Herat ontving de meeste Afghaanse terugkeerders (178.000) in 2020, gevolgd door de provincies Faryab, Nimroz (beide 69.000) en Ghor (59.000). Veel terugkeerders uit Iran konden niet terug naar hun eigen gemeenschappen en vestigden zich in ontheemdenkampen rondom Herat en andere steden.¹⁹¹⁵

6.2.4 *Terugkeer vanuit Pakistan en Tadzjikistan sinds de machtsovername door de Taliban*

Volgens IOM-data keerden tussen 1 januari 18 december 2021 24.874 ongedocumenteerde Afghanen 'spontaan' terug vanuit Pakistan via de grensovergangen Chaman en Torkham.¹⁹¹⁶ Onvermogen om huur en de kosten voor gas, water en licht te betalen, waren de meest geciteerde redenen voor terugkeer naar Afghanistan onder deze groep Afghanen.¹⁹¹⁷ Pakistan heeft in oktober en november 2021 enkele duizenden Afghanen uitgezet.¹⁹¹⁸ De Pakistaanse krant *Dawn* stelde dat Pakistan tussen de machtswisseling en het einde van de maand oktober 965 Afghanen uit Quetta en 1.486 Afghanen uit Karachi en Lasbela had uitgezet.¹⁹¹⁹ UNHCR stelde dat het om in totaal 1.800 Afghanen ging in september en oktober 2021.¹⁹²⁰ In december 2021 droegen de Pakistaanse autoriteiten Afghanen die sinds de machtsovername door de Taliban illegaal Pakistan betreden hadden (ongeveer 200.000 personen, volgens Pakistaanse schattingen) op om het land binnen negentig dagen te verlaten.¹⁹²¹ Tadzjikistan zette in november 2021 23 Afghaanse

¹⁹⁰⁹ Samuel Hall & Help Age, COVID-19, Displacement & Older People In Afghanistan, pagina 3, December 2020.

¹⁹¹⁰ Friedrich Ebert Stiftung, New Publication "Holding the Middle Ground" assesses internal displacement in Afghanistan, 1 december 2020.

¹⁹¹¹ UNHCR, Afghanistan Situation, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juni 2021., laatst geraadpleegd op 29 juni 2021.

¹⁹¹² VOA News, COVID-19, Insecurity Slow Afghan Refugee Returns From Pakistan and Iran, 18 november 2020.

¹⁹¹³ AA, COVID-19: Over 100,000 Afghans return from Iran, 18 maart 2020; TOLO News, 1.4M Afghans Returned From Iran in Past 18 Months: Ministry, 10 juni 2021; OCHA, Humanitarian Programme Cycle 2020 Year-End Monitoring Report of Financing, Achievements and Response Challenges January - December 2020, pagina 8, 2021.; The World, Afghan returnees struggle with unemployment, violence at home, 12 februari 2021.

¹⁹¹⁴ The New Humanitarian, As deportations soar, Afghan returnees struggle on home soil, 26 januari 2021.

¹⁹¹⁵ The New Humanitarian, As deportations soar, Afghan returnees struggle on home soil, 26 januari 2021.

¹⁹¹⁶ IOM, SPONTANEOUS RETURN OF UNDOCUMENTED AFGHAN MIGRANTS FROM PAKISTAN, 18 december 2021.

¹⁹¹⁷ IOM, SPONTANEOUS RETURN OF UNDOCUMENTED AFGHAN MIGRANTS FROM PAKISTAN, 18 december 2021.

¹⁹¹⁸ DAWN, Deporting Afghans: a never-ending story of miseries, 25 oktober 2021.

¹⁹¹⁹ DAWN, Deporting Afghans: a never-ending story of miseries, 25 oktober 2021.

¹⁹²⁰ UNHCR, News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021.

¹⁹²¹ VOA News, More Than 300,000 Afghans Flee to Pakistan Since Taliban Takeover of Afghanistan, 16 december 2021.

asielzoekers uit zonder dat er sprake was van een afgeronde verblijfprocedure. Onder deze groep asielzoekers waren vrouwen en kinderen.¹⁹²²

6.2.5

Terugkeer vanuit Iran sinds de machtsovername door de Taliban

In totaal keerden er in 2021 1,2 miljoen Afghanen terug uit Iran in 2021, het hoogste aantal ooit gemeten door IOM.¹⁹²³ UNHCR schatte dat Iran tussen 15 augustus en november ongeveer drieduizend Afghanen per dag heeft uitgezet zonder dat er sprake was van een verblijfsprocedure voorafgaand aan de uitzetting.¹⁹²⁴ Tussen augustus en begin december 2021 keerden ongeveer een half miljoen Afghanen terug uit Iran. Ongeveer 360.000 Afghanen werden uitgezet en 126.000 Afghanen keerden terug op eigen initiatief. Veel van deze laatste groep besloten terug te gaan uit angst voor uitzetting, aldus UNHCR.¹⁹²⁵ In januari 2022 schatte UNHCR dat 65% van de recentelijk gearriveerde Afghanen in Iran weer werd uitgezet.¹⁹²⁶ Provinciale kantoren van het Iraanse *Bureau for Aliens and Foreign Immigrant Affairs* (BAFIA) rapporteerden dat de Iraanse autoriteiten in de grensprovincies Sistan en Balochistan ongeveer vierhonderd Afghanen per dag arresteerden.¹⁹²⁷ Volgens de door de VS gefinancierde regionale nieuwsorganisatie *Al-Mashareq* lag het aantal uitzettingen van Afghanen door Iran in januari 2022 nog steeds op de twee- tot vijfduizend personen per dag.¹⁹²⁸ Sommige Afghanen die werden uitgezet door Iran stelden dat zij voor hun uitzetting opgesloten zaten in drukke, vieze detentiekampen aan de grens met Afghanistan.¹⁹²⁹ Volgens BIAFA werd het merendeel van de gedetecteerde ongedocumenteerde Afghanen binnen 24 uur uitgezet.¹⁹³⁰ Iran werd beschuldigd van het gebruik van excessief geweld bij het uitzetten van Afghanen.¹⁹³¹

6.2.6

Door UNHCR gefaciliteerde terugkeer vanuit Pakistan en Iran

Gedurende heel 2021 registreerden ongeveer 1.300 Afghanen zich bij de UNHCR voor vrijwillige terugkeer vanuit Iran en Pakistan,¹⁹³² 1.100 van deze 1.300 terugkeerders keerden terug voor 15 augustus 2021.¹⁹³³ Vrijwillige terugkeer (via UNHCR) is dus sterk afgenomen sinds de val van Kaboel.

6.2.7

Behandeling van terugkeerders uit buurlanden door de Taliban

Een bron stelde niet op de hoogte te zijn van Taliban geweld tegen Afghanen die werden uitgezet door buurlanden.¹⁹³⁴ Dit gold volgens deze bron ook voor Afghaanse asielzoekers die door Tadzjikistan werden uitgezet voordat hun asielaanvraag werd onderzocht.¹⁹³⁵ UNHCR waarschuwde dat uitzetting van

¹⁹²² UNHCR, News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021.

¹⁹²³ The Wall Street Journal, Iran Steps Up Deportations of Afghans Trying to Flee Taliban and Poverty, 12 december 2021.

¹⁹²⁴ The Wall Street Journal, Iran Steps Up Deportations of Afghans Trying to Flee Taliban and Poverty, 12 december 2021.

¹⁹²⁵ The Wall Street Journal, Iran Steps Up Deportations of Afghans Trying to Flee Taliban and Poverty, 12 december 2021.

¹⁹²⁶ UNHCR, Afghanistan situation: Emergency preparedness and response in Iran, 23 januari 2022.

¹⁹²⁷ UNHCR, Afghanistan situation: Emergency preparedness and response in Iran, 23 januari 2022.

¹⁹²⁸ Al Mashareq, Afghans in limbo as Iran bans them from entering even with legal documents, 11 januari 2022.

¹⁹²⁹ Al Jazeera, Iran deporting thousands of Afghan refugees, 11 november 2021.

¹⁹³⁰ UNHCR, Afghanistan situation: Emergency preparedness and response in Iran, 23 januari 2022.

¹⁹³¹ UNHCR, News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021

¹⁹³² UNHCR, Afghanistan Situation, 27 december 2021, laatst geraadpleegd op 31 december 2021.

¹⁹³³ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁹³⁴ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁹³⁵ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

asielzoekers zonder behandeling van hun asielaanvragen, deze personen mogelijk in gevaar brengt.¹⁹³⁶

6.2.8 *Steun aan terugkeerders vanuit Iran voor de machtsovername door de Taliban*
UNHCR bood terugkeersteun – inclusief een geldbedrag – aan geregistreerde Afghaanse vluchtelingen in Iran die uit eigen wil terugkeren naar Afghanistan, maar dit betrof zeer kleine aantallen.¹⁹³⁷ IOM bood in samenwerking met het Afghaanse MoRR terugkeersteun aan in ontvangstcentra op de grens met Iran (in Herat en Nimroz) aan vrijwillige en gedwongen ongedocumenteerde terugkeerders. IOM bood deze steun begin 2021 aan ongeveer vijfhonderd Afghaanse terugkeerders per week,¹⁹³⁸ ongeveer vijf procent van het totale aantal wekelijkse terugkeerders.¹⁹³⁹ De steun bestond uit coronatesten, noodhulp, psychosociale steun en vervoer naar de volgende bestemming binnen Afghanistan.¹⁹⁴⁰ Sommige terugkeerders kregen ook een warme maaltijd. Steun voor terugkeerders aan de Iraanse grens was gelimiteerd door een gebrek aan fondsen.¹⁹⁴¹ In februari 2021 verwoestte een brand een IOM-ontvangstfaciliteit op 120 kilometer ten westen van Herat. Uit onderzoek door het MMC onder terugkeerders in Afghanistan bleek dat terugkeerders uit Iran het minst vaak aangaven (langdurige) steun ontvangen te hebben na terugkeer (in vergelijking met terugkeerders vanuit Europa, Turkije, Pakistan of andere landen). Elf procent van de respondenten die terugkeerden uit Iran gaf aan enige vorm van hulp ontvangen te hebben.¹⁹⁴²

6.2.9 *Steun aan terugkeerders vanuit Pakistan voor de machtsovername door de Taliban*
UNHCR bood ook terugkeersteun aan geregistreerde vluchtelingen in Pakistan die vrijwillig terug wilden keren. IOM bood steun aan ongedocumenteerde individuen bij aankomst in Afghanistan. Volgens IOM ontving in de eerste helft van 2021 de overgrote meerderheid (97%) van de door IOM geregistreerde terugkeerders uit Pakistan steun bij aankomst in Afghanistan.¹⁹⁴³ In Torkham ontvingen de meeste Afghaanse terugkeerders vanuit Pakistan de eerste vorm van terugkeersteun. UNDP-onderzoek gaf echter aan dat er veel verschil bestond tussen de kwaliteit en kwantiteit van de steun die hier geboden werd. Er was met name een gebrek aan onderdak voor terugkeerders op doorreis in Torkham.¹⁹⁴⁴ Op basis van onderzoek onder terugkeerders in Kaboel, Nangarhar en Laghman stelde UNDP dat de kwaliteit van de geboden steun op de eindbestemming ook ondermaats was. De geboden diensten waren van lage kwaliteit, inconsistent, onbetrouwbaar en niet voldoende om aan de behoeftes van grote families tegemoet te komen, aldus UNDP. UNDP concludeerde ook dat terugkeerders te maken kregen met corruptie door de aanbieders van terugkeersteun en een 'onmogelijke' mate van bureaucratie, wat ervoor zorgde dat veel steun onbereikbaar bleef. Daarnaast wisten veel

¹⁹³⁶ UNHCR, UNHCR urges Tajikistan to halt returns of Afghans at risk, 19 november 2021.

¹⁹³⁷ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁹³⁸ IOM, Explosion on Afghan-Iranian Border Damages IOM Reception Centre, Stalls Services to Afghan Returnees, 15 februari 2021.

¹⁹³⁹ IOM, Record Cross-Border Migrant Returns Contribute to Bleak Humanitarian Outlook for Afghanistan in 2021, 19 maart 2021.

¹⁹⁴⁰ IOM, Explosion on Afghan-Iranian Border Damages IOM Reception Centre, Stalls Services to Afghan Returnees, 15 februari 2021.

¹⁹⁴¹ IOM, Record Cross-Border Migrant Returns Contribute to Bleak Humanitarian Outlook for Afghanistan in 2021, 19 maart 2021.

¹⁹⁴² Mixed Migration Centre, MMC Asia 4Mi Snapshot – June 2021 A spotlight on economic reintegration for Afghan returnees, juni 2021

¹⁹⁴³ IOM, Return of Undocumented Afghans: Weekly Situation Report 11-17 June 2021, juni 2021.

¹⁹⁴⁴ OCHA, Humanitarian Programme Cycle 2020 Year-End Monitoring Report of Financing, Achievements and Response Challenges January - December 2020, 2021.

terugkeerders niet van het bestaan van steun of de manier waarop ze toegang konden krijgen tot deze diensten.¹⁹⁴⁵

6.2.10 *Reisbeperkingen voor reizen naar en in Afghanistan voor de machtsovername door de Taliban*

De voormalige Afghaanse regering stelde geen reisbeperkingen in voor vrijwillige en gedwongen terugkeerders naar Afghanistan.¹⁹⁴⁶ Er waren in beperkte mate beperkingen op binnenlandse reizen ten gevolge van Covid-19. Deze maatregelen verschilden tussen de provincies. Binnenlands vliegverkeer was in beperkte mate mogelijk.¹⁹⁴⁷ Door de escalatie van geweld vanaf mei 2021 werden binnenlandse reizen steeds moeilijker. De veiligheidsrisico's waren groter en de Taliban controleerde meer wegen. Grote steden die in handen waren van de Afghaanse regering, raakten steeds meer geïsoleerd (zie hoofdstuk 1). In juli 2021 verzocht de voormalige Afghaanse regering Europese landen om terugkeer op te schorten vanwege de toegenomen onveiligheid.¹⁹⁴⁸ Sinds de machtsovername van de Taliban zijn alle grensposten in handen van de Taliban. Toch probeerden Afghanen ook na 15 augustus 2021 via de weg buurlanden te bereiken (zie sectie 1.4.1). Tussen 15 en 31 augustus 2021 vond er een evacuatie plaats via het vliegveld van Kaboel Afghanistan. Alleen evacuatievluchten van mensen met buitenlandse nationaliteit en Afghanen met een visum of andere vorm van toestemming voor reizen naar het buitenland waren in beperkte mate mogelijk (zie sectie 1.4.1).

6.2.11 *Reisbeperkingen voor reizen naar, in en vanuit Afghanistan sinds de machtsovername door de Taliban*

De Taliban leek tot eind februari 2022 reizigers met geldige reisdocumenten over het algemeen toe te staan om via land naar buurlanden te reizen.¹⁹⁴⁹ Uitreizen via het vliegveld van Kaboel kwamen in december 2021 stil te liggen vanwege opschorting van vluchten door Qatar. Overbrenging via land via Pakistan vond in ieder geval tot eind februari 2022 nog wel plaats.¹⁹⁵⁰ Op 27 februari 2022 kondigde een woordvoerder van de Taliban aan dat families die het land wilden verlaten, dit alleen nog konden doen met een geldig excuus en dat evacuatieactiviteiten door andere landen of ngo's moesten stoppen.¹⁹⁵¹ De Talibanwoordvoerder zou hierbij specifiek gewezen hebben op Afghanen die met de NAVO of de Amerikaanse strijdkrachten hadden gewerkt.¹⁹⁵² Daarnaast verklaarde de Taliban dat het ook voor vrouwen verboden zou zijn om zonder mahram te vliegen.¹⁹⁵³ Enkele dagen later stelde de Taliban dat Afghanen met de juiste reisdocumenten en een 'uitnodiging' wel toegestaan zou worden het land te verlaten.¹⁹⁵⁴ Het is niet duidelijk in hoeverre deze retoriek van de Taliban heeft geleid tot de oplegging van reisbeperkingen in de praktijk. Tot halverwege maart 2022 waren er voor zover bekend geen indicaties dat er in de praktijk sprake was van reisbeperkingen zoals aangekondigd door de woordvoerder van de Taliban.

Reizen in Afghanistan lijkt gemakkelijker geworden te zijn enkele maanden na de machtsovername door de Taliban. Volgens *The Wall Street Journal* zijn de

¹⁹⁴⁵ UNDP, Provincial Profiles the Return Journey: A Mapping of Services Needed, Available, and Accessible for Afghan Returnees from Pakistan, augustus 2020.

¹⁹⁴⁶ Vertrouwelijke bron, 26 juli 2021.

¹⁹⁴⁷ FCO, Foreign travel advice: Afghanistan – Corona virus, ongedateerd, laatst bezocht op 27 juli 2021.

¹⁹⁴⁸ EU Observer, Six EU states want migrant returns to war-torn Afghanistan, 11 augustus 2021.

¹⁹⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 14 december 2021.

¹⁹⁵⁰ Al Jazeera, Afghans with correct legal documents may travel abroad: Taliban, 2 maart 2022.

¹⁹⁵¹ France 24, Taliban ban Afghans from evacuating amid massive security sweep, 28 februari 2022.

¹⁹⁵² Al Jazeera, Afghans with correct legal documents may travel abroad: Taliban, 2 maart 2022.

¹⁹⁵³ France 24, Taliban ban Afghans from evacuating amid massive security sweep, 28 februari 2022.

¹⁹⁵⁴ I24 News, Taliban spokesman: Afghans with correct legal documents may travel abroad, 1 maart 2022.

belangrijkste wegen in Afghanistan veel beter begaanbaar geworden, omdat berm bommen zijn verwijderd en omdat er minder controles langs de wegen zijn door Talibanstrijders.¹⁹⁵⁵ *The Washington Post* bevestigt dat het in tegenstelling tot voor de machtsovername door de Taliban, eind 2021 mogelijk was om 's nachts via snelwegen te reizen.¹⁹⁵⁶ Het gebrek aan verharde wegen, de slechte conditie van wegen, en natuurlijke oorzaken zoals heftige sneeuwval en regen zorgden ervoor dat afgelegen provincies van Afghanistan met name in de winter moeilijk bereikbaar blijven.¹⁹⁵⁷ Voor vrouwen gold dat de verplichting om voor lange reizen een mahram te gebruiken, leidde tot een verdere beperking van hun bewegingsvrijheid (zie sectie 4.1.13.6 voor details over het gebruik van mahrams).

De Taliban onderhandelde met Qatar en Turkije over het heropenen en managen van het vliegveld van Kaboel. Eind januari 2022 rapporteerde *Daily Sabah* dat de drie partijen overeenstemming hadden bereikt met betrekking tot belangrijke vragen rondom het management van het vliegveld.¹⁹⁵⁸ Begin september 2021 werden nationale vluchten vanaf het vliegveld in Kaboel reeds hervat.¹⁹⁵⁹ Op 1 februari 2022 kondigde *Qatar Airways* aan twee vluchten per week vanaf Kaboel te gaan verzorgen.¹⁹⁶⁰ Halverwege maart 2022 waren de vluchten echter nog niet hervat.

¹⁹⁵⁵ The Wall Street Journal, A Journey Along Afghanistan's Main Highway Leads through a Country in Transition, 22 januari 2022.

¹⁹⁵⁶ The Washington Post, Along Afghanistan's 'highway of death,' the bombs are gone but suffering has deepened, 20 december 2021.

¹⁹⁵⁷ TOLO News, Main Roads Blocked in 10 Provinces by Heavy Snow, Rain, 6 januari 2022.

¹⁹⁵⁸ Daily Sabah, Qatar, Turkey, Taliban agree on 'key issues' to run Kabul airport, 28 januari 2022.

¹⁹⁵⁹ The Washington Post, Kabul airport reopens for domestic flights with no radar as Taliban battles resistance fighters in last holdout, 5 september 2021. Zie ook: The New York Times, Under Taliban Rule, Life in Kabul Transforms Once Again, 24 augustus 2021.

¹⁹⁶⁰ ANP, Qatar sluit akkoord met Taliban over hervatting evacuatievluchten, 1 februari 2022.

7.1

Rapporten

Afghan Analyst Network:

- In Kabul's Shadow: The Attacks in the Provinces on 15-16 April, 24 april 2012. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/in-kabuls-shadow-the-attacks-in-the-provinces-on-15-16-april/>
- Non-Pashtun Taleban in the North (2): Case studies of Uzbek Taleban in Faryab and Sar-e Pul, 17 maart 2017. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/non-pashtun-taleban-of-the-north-2-case-studies-of-uzbek-taleban-in-faryab-and-sar-e-pul/>
- Precarious Consolidation: Qari Hekmat's IS-affiliated 'island' survives another Taleban onslaught, 4 maart 2018. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/precarious-consolidation-qari-hekmats-is-affiliated-island-survives-another-taleban-onslaught/>
- Battle for Faryab: Fighting intensifies on one of Afghanistan's major frontlines, 12 maart 2018. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/battle-for-faryab-fighting-intensifies-on-one-of-afghanistans-major-frontlines/>
- Why Farah? A short history of the local insurgency (II), 7 juni 2018. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/why-farah-a-short-history-of-the-local-insurgency-ii/>
- Speculation Abounding: Trying to make sense of the attacks against Shias in Herat city, 3 februari 2019. [Speculation Abounding: Trying to make sense of the attacks against Shias in Herat city \(reliefweb.int\)](https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/speculation-abounding-trying-to-make-sense-of-the-attacks-against-shias-in-herat-city-reliefweb-int)
- Kandahar from Razeq to Tadin (1): Building the 'American tribe', 12 augustus 2019. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/kandahar-from-razeq-to-tadin-1-building-the-american-tribe/>
- One Land, Two Rules (8): Delivering public services in insurgency-affected insurgent controlled Zurmat district, 4 september 2019. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/one-land-two-rules-8-delivering-public-services-in-insurgency-affected-insurgent-controlled-zurmat-district/>
- One Land, Two Rules (9): Delivering Public Services in Insurgency-Affected Jalrez District of Wardak Province, AAN, 16 december 2019. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/economy-development-environment/one-land-two-rules-9-delivering-public-services-in-insurgency-affected-jalrez-district-of-wardak-province/>
- Child Rights Protection Law in Afghanistan: Can the parliamentary chaos be resolved?, 18 maart 2020. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/rights-freedom/child-rights-protection-law-in-afghanistan-can-the-parliamentary-chaos-be-resolved/>
- The case of Mawlawi Mehdi and Balkhab District: Are the Taleban attracting Hazaras?, 23 mei 2020. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/the-case-of-mawlawi-mehdi-and-balkhab-district-are-the-taleban-attracting-hazaras/>
- A Threat at Kabul's Southern Gate: a Security Overview of Logar, 18 juli 2020. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/a-threat-at-kabuls-southern-gate-a-security-overview-of-logar-province/>
- Disbanding the ALP: A dangerous final chapter for a force with a chequered history, 6 oktober 2020. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/disbanding-the-alp-a-dangerous-final-chapter-for-a-force-with-a-chequered-history/>
- Taleban Opportunism and ANSF Frustration: How the Afghan conflict has

changed since the Doha agreement, 12 oktober 2020.

<https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/taleban-opportunism-and-ansf-frustration-how-the-afghan-conflict-has-changed-since-the-doha-agreement/>

- 'Living with the Taleban (1): Local experiences in Andar district', 19 oktober 2020. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/living-with-the-taleban-1-local-experiences-in-andar-district-ghazni-province/>
- Covid-19 in Afghanistan (7): The effects of the pandemic on the private lives and safety of women at home, 21 oktober 2020. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/economy-development-environment/covid-19-in-afghanistan-7-the-effects-of-the-pandemic-on-the-private-lives-and-safety-of-women-at-home/>
- 'Living with the Taleban (2): Local experiences in Nad Ali district', 18 januari 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/living-with-the-taleban-2-local-experiences-in-nad-ali-district-helmand-province/>
- 'Living with the Taleban (3): Local experiences in Dasht-e Archi district', 25 januari 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/living-with-the-taleban-3-local-experiences-in-dasht-e-archi-district-kunduz-province/>
- Kabul's Expanding Crime Scene (Part 2): Criminal activities and the police response, 21 februari 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/economy-development-environment/kabuls-expanding-crime-scene-part-2-criminal-activities-and-the-police-response/>
- Hit from Many Sides (2): The demise of ISKP in Kunar, 3 maart 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/hit-from-many-sides-2-the-demise-of-iskp-in-kunar/>
- "A Future of One's Own": One young woman's struggle to thrive in modern Herat, 21 juni 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/economy-development-environment/a-future-of-ones-own-one-young-womans-struggle-to-thrive-in-modet-herat/>
- Rural Women's Access to Health: Poverty, insecurity and traditions are the main obstacles, 9 juli 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/rights-freedom/rural-womens-access-to-health-poverty-insecurity-and-traditions-are-the-main-obstacles/>
- New UNAMA Civilian Casualties report: The human cost of the Taleban push to take territory, 26 juli 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/new-unama-civilian-casualties-report-the-human-cost-of-the-taleban-push-to-take-territory/>
- The Moment in Between: After the Americans, before the new regime, 1 september 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/the-moment-in-between-after-the-americans-before-the-new-regime/>
- The Focus of the Taleban's New Government: Internal cohesion, external dominance, 12 september 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/the-focus-of-the-talebans-new-government-internal-cohesion-external-dominance/>
- The Taleban's Caretaker Cabinet and other Senior Appointments, 7 oktober 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/political-landscape/the-talebans-caretaker-cabinet-and-other-senior-appointments/>
- Afghanistan's Conflict in 2021 (1): The Taleban's sweeping offensive as told by people on the ground, 28 december 2021. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/afghanistans-conflict-in-2021-1-the-talebans-sweeping-offensive-as-told-by-people-on-the-ground/>

Afghan Civil Society Position Paper:

- Geneva Conference on Afghanistan 2020 23rd -24th November 2020, 2020. https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghan_civil_society_position_paper_final_3_logos.pdf

Afghanistan Research and Evaluation Unit:

- Judicial Independence in Afghanistan, februari 2021. <https://areu.org.af/wp-content/uploads/2021/02/2101E-JUDICIAL-INDEPENDENCE-IN-AFGHANISTAN.pdf/>

Afghan Journalists Safety Committee:

- Annual Report 2020, 2021. <https://ajsc.af/211/ajsc-2020-annual-report>

Ahmad A.:

- From Austria to Afghanistan Forced return and a new migration cycle, VIDC Global Dialogue, januari 2021. https://www.vidc.org/fileadmin/michael/studien/fromaustria_web.pdf

Ahsan-Tirmizi, S.:

- Pious peripheries: Runaway Women in Post-Taliban Afghanistan, Stanford University Press, 2021.

AHRDO:

- Deportation to Afghanistan: A Challenge to State Legitimacy and Stability?, november 2019. https://www.medico.de/fileadmin/user_upload/media/en/deportation-to-afghanistan.pdf

AIER:

- Bitter Belated Afghan Vindication, 7 november 2021. <https://www.aier.org/article/bitter-belated-afghan-vindication/>

AIHRC:

- Questionnaire on Situation of the Rights of Older Persons Answered by Afghanistan Independent Human Rights Commission (AIHRC), ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/OlderPersons/Submissions/AfghanistanIndependentHumanRightsCommission.pdf>
- Summary Report on Violence against Women, 23 maart 2020. https://www.aihrc.org.af/home/research_report/8803
- Report on Violence against Women in Afghanistan (The first 10 months of 2020), ongedateerd. <https://www.aihrc.org.af/media/files/Reports/1399/Report%20on%20Violence%20against%20Women%20in%20Afghanistan.pdf>

Amnesty International:

- Draft NGO Law Threatens Civil Society Organizations in Afghanistan, 27 juni 2020. <https://www.amnesty.org/en/documents/asa11/2599/2020/en/>
- Global Report: Death Sentences and Executions 2020, 2021. <https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2021/05/ACT5037602021ENGLISH.pdf>
- Spike in Violent Attacks on Human Rights Defenders, 16 maart 2021. <https://www.amnesty.org.uk/urgent-actions/spike-violent-attacks-human-rights-defenders>
- Afghanistan: Country's four million internally displaced need urgent support amid pandemic, 31 maart 2021. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/03/afghanistan-countrys-four-million-internally-displaced-need-urgent-support-amid-pandemic/>
- Afghanistan: Authorities must protect journalists and journalism amid spiralling violence, 3 mei 2021. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/05/afghanistan-authorities-must-protect-journalists-and-journalism-amid-spiralling-violence-2/>

- Afghanistan: Deliberate killing of civilians must be investigated following deadly attacks, 16 juni 2021. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/06/afghanistan-deliberate-killing-of-civilians-must-be-investigated-following-deadly-attacks-2/>
- Afghanistan: Taliban responsible for brutal massacre of Hazara men – new investigation, 19 augustus 2021. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/08/afghanistan-taliban-responsible-for-brutal-massacre-of-hazara-men-new-investigation/>
- Afghanistan: 13 Hazara killed by Taliban fighters in Daykundi province – new investigation, 5 oktober 2021. <https://www.amnesty.org.uk/press-releases/afghanistan-13-hazara-killed-taliban-fighters-daykundi-province-new-investigation>
- Afghanistan: Country must have access to funds to avoid humanitarian disaster, 23 november 2021. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/11/afghanistan-country-must-have-access-to-funds-to-avoid-humanitarian-disaster/>
- Afghanistan: Survivors of gender-based violence abandoned following Taliban takeover – new research, 6 december 2021. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/12/afghanistan-survivors-of-gender-based-violence-abandoned-following-taliban-takeover-new-research/>

Amnesty International en anderen:

- Afghanistan: Joint call for an immediate end to attacks against human rights defenders and need for protection and accountability, 19 mei 2021. <https://www.amnesty.org/en/documents/asa11/4146/2021/en/>

APPRO:

- Local Dynamics of Conflict and Peace in Western Afghanistan, juli 2021. <http://appro.org.af/publications/local-dynamics-of-conflict-and-peace-in-western-afghanistan/>; <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/kabul/18621.pdf>

Asia Foundation (The):

- A Survey of the Afghan People, 2019. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2019_Afghan_Survey_Full-Report.pdf

ASP & YDHO:

- Enhancing Survivor-Centred Healthcare Response for Male Victims/Survivors of Sexual Violence in Afghanistan maart 2021. <https://allsurvivorsproject.org/wp-content/uploads/2021/03/ASP-YHDO-Report-Afghanistan-March-2021.pdf>

Atlantic Council:

- They aren't listed, but make no mistake: The UN has sanctions on the Taliban, 23 augustus 2021. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/they-arent-listed-but-make-no-mistake-the-un-has-sanctions-on-the-taliban/>

Australie, DFAT:

- Country Information Report Afghanistan, 27 juni 2019. <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-afghanistan.pdf>

Barfield, T.:

- Afghanistan: A Cultural and Political History, 2010.

Canadian Women 4 Women in Afghanistan:

- Women and Property Rights, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 23 juli

2021. [cw4wafghan-womenspropertyrights-factsheet2_0.pdf](#)

Center for Strategic & International Studies:

- Real-World Options for Afghanistan, 20 mei 2021.
<https://www.csis.org/analysis/real-world-options-afghanistan>

Civicus:

- Attacks on Activists, Journalists Persist as Taliban Offensive Escalates in Afghanistan, 4 augustus 2021.
<https://monitor.civicus.org/updates/2021/08/04/attacks-activists-journalists-persist-taliban-offensive-escalates-afghanistan/>
- Ongoing Threats And Attacks Against Civil Society, Media In Afghanistan While Protests Restricted, 21 oktober 2021.
<https://monitor.civicus.org/updates/2021/10/21/ongoing-threats-and-attacks-against-civil-society-media-afghanistan-while-protests-restricted/>
- Threats and Attacks Against Activists and Journalists as Afghanistan Faces a Humanitarian Crisis, 11 december 2021.
<https://monitor.civicus.org/updates/2021/12/11/threats-and-attacks-against-activists-and-journalists-afghanistan-faces-humanitarian-crisis/>

Cordaid:

- "We Have To Protect Ourselves." Defending Women's Rights In Afghanistan Under Lockdown, 22 juni 2020. <https://www.cordaid.org/en/news/we-have-to-protect-ourselves-defending-womens-rights-in-afghanistan-under-lockdown/>
- A Lifeline for Women-Led Civic Action in Rural Afghanistan, 16 maart 2021.
<https://www.cordaid.org/en/news/a-lifeline-for-women-led-civic-action-in-rural-afghanistan/>

Counter Extremism Project:

- Extremist Content Online: Al-Qaeda Congratulates Taliban on Victory, Violent White Supremacist Accounts Found On Instagram, 7 september 2021. <https://www.counterextremism.com/press/extremist-content-online-al-qaeda-congratulates-taliban-victory-violent-white-supremacist>
- Taliban Government Dominated By Officials On U.N. Security Council Sanctions List, 15 september 2021.
<https://www.counterextremism.com/press/taliban-government-dominated-officials-un-security-council-sanctions-list>

CPJ:

- Afghan photographer Morteza Samadi detained by Taliban since September 7, 13 september 2021. <https://cpj.org/2021/09/afghan-photographer-morteza-samadi-detained-by-taliban-since-september-7/>
- Afghan journalist Mohammad Ali Ahmadi shot and injured in Kabul, 22 september 2021. <https://cpj.org/2021/09/afghan-journalist-mohammad-ali-ahmadi-shot-and-injured-in-kabul/>
- Taliban fighters assault at least 3 journalists covering women's protest in Afghanistan, 21 oktober 2021. <https://cpj.org/2021/10/taliban-fighters-assault-at-least-3-journalists-covering-womens-protest-in-afghanistan/>
- Taliban fighter beats freelance journalist Sadaqat Ghorzang at Afghanistan-Pakistan border crossing, 25 oktober 2021.
<https://cpj.org/2021/11/journalists-shot-beaten-and-detained-in-afghanistan/>
- Journalists shot, beaten, and detained in Afghanistan, 2 november 2021.
<https://cpj.org/2021/11/journalists-shot-beaten-and-detained-in-afghanistan/>
- Taliban official and bodyguards beat, detain journalist Sayed Rashed Kashefi, 14 december 2021. <https://cpj.org/2021/12/taliban-official-and-bodyguards-beat-detain-journalist-sayed-rashed-kashefi/>

- Taliban blocks press conference by Afghanistan Journalists Federation, 27 januari 2022. <https://cpj.org/2022/01/taliban-blocks-press-conference-by-afghanistan-journalists-federation/>
- Taliban arrests 2 journalists on assignment with United Nations, 11 februari 2022. <https://cpj.org/2022/02/taliban-arrests-2-journalists-on-assignment-with-united-nations/#:~:text=New%20York%2C%20February%2011%2C%202022,to%20Protect%20Journalists%20said%20Friday.>

CSCR:

- Operational Challenges for Taliban's Special Forces, 10 september 2021. <https://cscr.pk/explore/themes/defense-security/operational-challenges-for-talibans-special-forces/>

Datareportal:

- Digital 2020: Afghanistan, 17 februari 2020. <https://datareportal.com/reports/digital-2020-afghanistan>

Denemarken, The Danish Immigration Service:

- Afghanistan Recent events, december 2021. https://us.dk/media/10480/afghanistan_recenteevents2021.pdf

EASO:

- Afghanistan Key socio-economic indicators, state protection, and mobility in Kabul City, Mazar-e Sharif, and Herat City, 2017. [EASO COI Afghanistan IPA August2017.pdf \(europa.eu\)](https://easo.europa.eu/sites/default/files/publications/coi-Afghanistan-IPA-August2017.pdf)
- Country of Origin Information Report Afghanistan Individuals targeted under societal and legal norms, december 2017. <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/publications/coi-Afghanistan-targeting-society.pdf>
- Afghanistan Criminal law, customary justice and informal dispute resolution, juli 2020. https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2020_07_EASO_COI_Report_Afghanistan_Criminal_Law_Customary_Justice_Dispute_Resolutions.pdf
- Situation of Hazaras and Shias (2018-2020), 29 juli 2020. https://www.ecoi.net/en/file/local/2036879/2020_08_Q13_EASO_COI_Query_Response_2020_AFG_Hazara_Shia.pdf
- Country of Origin Information: Afghanistan key socio-economic indicators, augustus 2020. [2019_04_EASO_COI_Afghanistan_Key_socioeconomic_indicators_final_version1.1 \(cgra.be\)](https://easo.europa.eu/sites/default/files/publications/coi-Afghanistan-Key-socioeconomic-indicators-final-version1.1.pdf)
- Country Guidance Afghanistan: Persons fearing forced recruitment by armed groups, december 2020. <https://easo.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2021/24-persons-fearing-forced-recruitment-armed-groups>
- Country Guidance Afghanistan 2020: Article 15(a) QD, laatste update december 2020. <https://easo.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2020/article-15a-qd>
- Afghanistan Security situation, juni 2021. https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_06_EASO_COI_Report_Afghanistan_Security_situation.pdf
- Country Guidance Note Afghanistan 2021: General Remarks, november 2021. <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2021/general-remarks>

ERRIN:

- ERRIN Reintegration Programme for Returning Migrants: Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 6 juli 2021. <https://returnnetwork.eu/wp-content/uploads/2019/05/ERRIN-Country->

Leaflet Afghanistan-v.6.pdf

European Commission:

- The impact of COVID-19 in the migration area in EU and OECD countries, april 2021. https://ec.europa.eu/migrant-integration/node/17203_fr

European Union and Islamic Republic Afghanistan:

- Joint Way Forward on migration issues between Afghanistan and the EU, 2016. https://eeas.europa.eu/sites/default/files/eu_afghanistan_joint_way_forward_on_migration_issues.pdf

FBI:

- Most Wanted: Sirajuddin Haqqani, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 november 2021.

FDD's Long War Journal:

- Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd (het betreft een interactieve kaart waarop de situatie op verschillende data bekeken kan worden). <https://www.longwarjournal.org/mapping-taliban-control-in-afghanistan>
- Taliban's deputy leader stresses importance of judges in the Islamic emirate, 23 april 2021. <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/04/talibans-deputy-leader-stresses-importance-of-judges-in-the-islamic-emirate.php>
- Half of Afghanistan's provincial capitals under threat from Taliban, 15 juli 2021. <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/07/nearly-half-of-afghanistans-provincial-capitals-under-threat-from-taliban.php>
- Former headquarters of Northern Alliance falls under Taliban control, 10 augustus 2021. <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/07/nearly-half-of-afghanistans-provincial-capitals-under-threat-from-taliban.php>
- Ghazni City falls to the Taliban, 12 augustus 2021. <https://www.fdd.org/analysis/2021/08/12/ghazni-city-falls-to-the-taliban/>
- Kandahar City falls to the Taliban, 12 augustus 2021. <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/08/kandahar-city-falls-to-the-taliban.php>
- Taliban overrun Herat City, Qala-i-Naw, 12 augustus 2021. <https://www.fdd.org/analysis/2021/08/12/taliban-overrun-herat-city-qala-i-naw/>
- After lengthy siege, Lashkar Gah is taken by the Taliban, 13 augustus 2021. <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/08/after-lengthy-siege-lashkar-gah-is-taken-by-the-taliban.php>
- Taliban encircling Afghan capital Kabul, prepping final assault through east, 14 augustus 2021. <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/08/taliban-encircling-afghan-capital-kabul-prepping-final-assault-through-east.php>
- Osama bin Laden's security chief triumphantly returns to hometown in Afghanistan, 30 augustus 2021. <https://www.longwarjournal.org/archives/2021/08/osama-bin-ladens-security-chief-triumphantly-returns-to-hometown-in-afghanistan.php>

FIDH:

- Afghanistan: Urgent action needed to protect women rights defenders, 14 april 2021. <https://www.fidh.org/en/region/asia/afghanistan/afghanistan-urgent-action-needed-to-protect-women-rights-defenders>
- Broken promises: Civil society under siege after 100 days of Taliban takeover, 23 november 2021. <https://www.fidh.org/en/region/asia/afghanistan/broken-promises-civil-society-under-siege-after-100-days-of-taliban>

Finland, FIS:

- Afghanistan: Fact-Finding Mission to Kabul in April 2019 - Situation of Returnees in Kabul, 15 oktober 2019.
https://migri.fi/documents/5202425/5914056/Afghanistan_FFM_Returnees_MIG-1914851.pdf/ebbe969e-aea8-768d-c10b-37fad4b2bbd2/Afghanistan_FFM_Returnees_MIG-1914851.pdf

FluchtforschungsBlog:

- Forced Displacement under the Taliban, also a Legacy of the Past (?), 20 december 2021. <https://blog.fluchtforschung.net/forced-displacement-under-the-taliban-also-a-legacy-of-the-past/>

Freedom House:

- Freedom in the World 2021: Afghanistan, 2021.
<https://freedomhouse.org/country/afghanistan/freedom-world/2021>

Friedrich Ebert Stiftung:

- "Holding the Middle Ground": Experiences of Displacement, Community Relations, and Conflict between IDPs, Returnees and Host Communities in Herat, Nangarhar and Takhar, 1 december 2020.
<https://eprints.soas.ac.uk/34714/6/16963.pdf>

Garda World:

- Afghanistan: Insider attack kills 24 in Qalat March 20, 20 maart 2020.
<https://www.garda.com/fr/crisis24/alertes-de-securite/324996/afghanistan-insider-attack-kills-24-in-qalat-march-20>
- Afghanistan, Pakistan: Authorities close Torkham border crossing as of July 16 due to COVID-19 concerns, 16 juli 2021.
<https://www.garda.com/fr/crisis24/alertes-de-securite/502711/afghanistan-pakistan-authorities-close-torkham-border-crossing-as-of-july-16-due-to-covid-19-concerns>
- Afghanistan: Increased militant violence, mainly by the Taliban, continuing nationwide as of Aug. 3 /update 1, 3 augustus 2021.
<https://www.garda.com/crisis24/news-alerts/509536/afghanistan-increased-militant-violence-mainly-by-the-taliban-continuing-nationwide-as-of-aug-3-update-1>
- Iran: Authorities close all land borders as of Dec. 25 for two weeks to combat the rise in COVID-19 Omicron variant /update 50, 25 december 2021. https://crisis24.garda.com/alerts/2021/12/iran-authorities-close-all-land-borders-as-of-dec-25-for-two-weeks-to-combat-the-rise-in-covid-19-omicron-variant-update-50?origin=fr_riskalert

Gibbs, A. en anderen:

- Factors associated with 'honour killing' in Afghanistan and the occupied Palestinian Territories: Two cross-sectional studies, PLOS ONE, 2019.
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219125>

Giustozzi, A.:

- The Emergence Of Alternative Centres Of Power To Quetta, The Taliban at War: 2001 – 2018, 2019.
- Behind the Scenes of the Taliban's Internal Power Struggle, World Politics Review, 23 september 2021. <https://rusi.org/news-and-comment/in-the-news/behind-scenes-talibans-internal-power-struggle/>

Giustozzi, A. & R. Al Aqeedi:

- Security and Governance in the Taliban's Emirate, Newlines Institute, 24 november 2021. <https://newlinesinstitute.org/afghanistan/security-and-governance-in-the-talibans-emirate/>

Global Network Against Food Crises

- 2021 Global Report on Food Crises, 2021.
<https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000127343/download/>

Global Protection Cluster:

- A Brief Guide to Women's Land Rights in Afghanistan, oktober 2020.
https://www.globalprotectioncluster.org/wp-content/uploads/HLP-TF_brief-on-women-land-rights.pdf

Global Risk Insights:

- Iran – Taliban Relations: What to Expect, 9 november 2021.
<https://globalriskinsights.com/2021/11/iran-taliban-relations-what-to-expect/>

Government of Afghanistan, Ministry of Education, United Nations Children's Fund, and Samuel Hall:

- All in School and Learning: Global Initiative on Out-Of-School Children–Afghanistan Country Study, 2018.
<https://www.unicef.org/afghanistan/media/2471/file/afg-report-oocs2018.pdf%20.pdf>

Hazara Research Collective:

- International Relations and Defence Committee: The UK and Afghanistan, Call for Evidence, 6 september 2020.
<https://committees.parliament.uk/writtenevidence/11165/pdf/>

Human Dignity Trust:

- Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 17 mei 2021.
<https://www.humandignitytrust.org/country-profile/afghanistan/>

Humanium:

- Children of Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 22 juli 2021.
<https://www.humanium.org/en/afghanistan/>

Human Rights Watch:

- "You Have No Right to Complain": Education, Social Restrictions, and Justice in Taliban-Held Afghanistan, 30 juni 2020.
<https://www.hrw.org/report/2020/06/30/you-have-no-right-complain/education-social-restrictions-and-justice-taliban-held>
- Afghanistan School Bombing Targets Minority Community, 26 oktober 2020.
<https://www.hrw.org/news/2020/10/26/afghanistan-school-bombing-targets-minority-community>
- World Report 2020: Afghanistan, 2021. <https://www.hrw.org/world-report/2021/country-chapters/afghanistan>
- Afghanistan: Taliban Target Journalists, Women in Media, 1 april 2021.
<https://www.hrw.org/news/2021/04/01/afghanistan-taliban-target-journalists-women-media>
- "I Would Like Four Kids — If We Stay Alive": Women's Access to Health Care in Afghanistan, 6 mei 2021. <https://www.hrw.org/report/2021/05/06/i-would-four-kids-if-we-stay-alive/womens-access-health-care-afghanistan>
- "Forgotten Children" Children detained in Afghanistan for alleged association with armed groups, juni 2021.
https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2021/06/afghanistan-forgotten-children-06222021.pdf
- Afghanistan: Taliban Forcibly Displace Civilians, 7 juli 2021.
<https://www.hrw.org/news/2021/07/07/afghanistan-taliban-forcibly-displace-civilians>

- Afghanistan: Threats of Taliban Atrocities in Kandahar, 23 juli 2021. <https://www.hrw.org/news/2021/07/23/afghanistan-threats-taliban-atrocities-kandahar>
- "I Thought Our Life Might Get Better": Implementing Afghanistan's Elimination of Violence against Women Law, 5 augustus 2021. https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2021/07/afghanistan0821_web.pdf
- Afghanistan: Taliban Forcibly Evict Minority Shia, 22 oktober 2021. <https://www.hrw.org/news/2021/10/22/afghanistan-taliban-forcibly-evict-minority-shia>
- Afghanistan: Surge in Islamic State Attacks on Shia, 25 oktober 2021. <https://www.hrw.org/news/2021/10/25/afghanistan-surge-islamic-state-attacks-shia>
- Afghanistan: Taliban 'Vice' Handbook Abusive, 29 oktober 2021. <https://www.hrw.org/news/2021/10/29/afghanistan-taliban-vice-handbook-abusive>
- Afghanistan: Taliban Blocking Female Aid Workers, 4 november 2021. <https://www.hrw.org/news/2021/11/04/afghanistan-taliban-blocking-female-aid-workers>
- "No Forgiveness for People Like You": Executions and Enforced Disappearances in Afghanistan under the Taliban, 30 november 2021. <https://www.hrw.org/report/2021/11/30/no-forgiveness-people-you-executions-and-enforced-disappearances-afghanistan>
- "Even If You Go to the Skies, We'll Find You": LGBT People in Afghanistan After the Taliban Takeover, 26 januari 2022. <https://www.hrw.org/report/2022/01/26/even-if-you-go-skies-well-find-you/lgbt-people-afghanistan-after-taliban-takeover>

Human Security Centre:

- Written evidence (AFG0019), 2020. International Relations and Defence Committee: The UK and Afghanistan, Call for Evidence, 6 september 2020. <https://committees.parliament.uk/writtenevidence/12543/html/>

IAJ & IAWJ:

- Joint IAJ and IAWJ Statement on the Current Situation in Afghanistan, 22 september 2021. https://www.iawj.org/content.aspx?page_id=5&club_id=882224&item_id=68824&#:~:text=Joint%20IAJ%20and%20IAWJ%20Statement%20on%20the%20Current%20Situation%20in%20Afghanistan,-Published%20on%209&text=Judges%20in%20Afghanistan%20are%20in%20very%20grave%20danger.&text=required%20by%20law%2C%20they%20ruled,were%20made%20against%20Taliban%20members.

ICT4COP:

- Community-Based Policing and Post-Conflict Police Reform: Contextual Assessment 3 South-East Asia, november 2020. <https://cordis.europa.eu/project/id/653909/results>

IDLO:

- Rule of Law in the Time of Covid-19: Afghanistan, 30 juli 2020. <https://www.idlo.int/fr/news/notes-from-the-field/rule-law-time-covid-19-afghanistan>

IEU.Monitoring:

- Migration: EU and Afghanistan sign Joint Declaration on Cooperation, 26 april 2021. <https://portal.ieu-monitoring.com/editorial/migration-eu-and-afghanistan-sign-joint-declaration-on-cooperation>

IFJ:

- Afghanistan: 11 Taliban members arrested in connection with journalist killing, 11 april 2021. <https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/category/press-releases/article/afghanistan-11-taliban-members-arrested-in-connection-with-journalist-killing.html>
- Afghanistan: Taliban disrupts media outlets in northern provinces, 12 juli 2021. <https://www.ifj.org/fr/salle-de-presse/nouvelles/detail/category/press-releases/article/afghanistan-taliban-disrupts-media-outlets-in-northern-provinces.html>
- Afghanistan: Taliban raid Enikaas TV head's home, 21 augustus 2021. <https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/category/press-releases/article/afghanistan-taliban-raid-enikaas-tv-heads-home.html>
- Women standing for Afghanistan: Afghan women journalists seek solidarity to survive to tell their stories., 15 oktober 2021. <https://www.ifj.org/media-centre/blog/detail/category/press-freedom/article/women-standing-for-afghanistan-afghan-women-journalists-seek-solidarity-to-survive-to-tell-their-st.html>
- Impunity: Afghanistan, 27 oktober 2021. <https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/category/end-impunity-2021/article/impunity-afghanistan.html>

IISS:

- Three scenarios for Afghanistan's future, 4 augustus 2021. <https://www.iiss.org/blogs/analysis/2021/08/afghanistan-us-nato-withdrawal-taliban>

ILGA:

- State-Sponsored Homophobia: Updated Edition 2020, december 2020. https://ilga.org/downloads/ILGA_World_State_Sponsored_Homophobia_report_global_legislation_overview_update_December_2020.pdf

Index on Censorship:

- Afghanistan: Journalists in the firing line, 13 juli 2021. <https://www.indexoncensorship.org/2021/07/afghanistan-journalists-in-the-firing-line/>

INSO:

- Key Data Dashboard – Afghanistan January 2020 – November 2021, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 3 januari 2022. <https://www.ngosafety.org/keydata-dashboard/>
- Committed to Afghanistan: Helping NGOs to stay and deliver, 30 november 2021. https://www.ngosafety.org/news/Committed_Afghanistan

International Crisis Group:

- What Future for Afghan Peace Talks under a Biden Administration?, 13 januari 2021. <https://www.crisisgroup.org/asia/south-asia/afghanistan/b165-what-future-afghan-peace-talks-under-biden-administration>
- Who Will Run the Taliban Government?, 9 september 2021. <https://www.crisisgroup.org/asia/south-asia/afghanistan/who-will-run-taliban-government>
- Afghanistan's Taliban Expand Their Interim Government, 28 september 2021. <https://www.crisisgroup.org/asia/south-asia/afghanistan/afghanistans-taliban-expand-their-interim-government>
- Crisis Watch, februari 2022. <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch>

International Finance Corporation:

- On the Road to Greater Mobility Understanding the demand for gender-segregated transportation in urban Afghanistan, 2021. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/634051621248141185/pdf/O>

[n-the-Road-to-Greater-Mobility-Understanding-the-Demand-for-Gender-Segregated-Transportation-in-Urban-Afghanistan.pdf](#)

International Legal Foundation (The):

- Safe Reentry for Formerly Incarcerated Women and Girls in Afghanistan, 8 maart 2021. <https://www.theilf.org/post/safe-reentry-for-formerly-incarcerated-women-and-girls-in-afghanistan>

International Rescue Committee:

- Millions at risk of displacement as Afghanistan faces extreme drought, warns IRC, 15 juni 2021. [Millions at risk of displacement as Afghanistan faces extreme drought, warns IRC | International Rescue Committee \(IRC\)](#);

IOM:

- DTM Afghanistan: Baseline Mobility Assessment, december 2020. [IOM-Afghanistan-Baseline-Mobility-Assessment-Summary-Results-December-2020-English.pdf](#)
- Explosion on Afghan-Iranian Border Damages IOM Reception Centre, Stalls Services to Afghan Returnees, 15 februari 2021. <https://www.iom.int/news/explosion-afghan-iranian-border-damages-iom-reception-centre-stalls-services-afghan-returnees>
- Record Cross-Border Migrant Returns Contribute to Bleak Humanitarian Outlook for Afghanistan in 2021, 19 maart 2021. <https://www.iom.int/news/record-cross-border-migrant-returns-contribute-bleak-humanitarian-outlook-afghanistan-2021>
- Family reunification: An essential step in returnees' journeys to safe and dignified reintegration in Afghanistan, 15 mei 2021. [Family reunification: An essential step in returnees' journeys to safe and dignified reintegration in Afghanistan | International Organization for Migration \(iom.int\)](#)
- Return of Undocumented Afghans: Weekly Situation Report 11-17 June 2021, juni 2021. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/iom_afghanistan-return_of_undocumented_afghans_situation_report_11-17_june_2021.pdf
- DTM AFGHANISTAN EMERGENCY EVENT TRACKING (12 October – 15 November 2021), 28 november 2021. https://displacement.iom.int/sites/default/files/public/reports/AFG_EET_12OCT-15NOV_V28Nov%20%281%29.pdf
- SPONTANEOUS RETURN OF UNDOCUMENTED AFGHAN MIGRANTS FROM PAKISTAN, 18 december 2021. <https://dtm.iom.int/reports/pakistan-%E2%80%94-spontaneous-returns-undocumented-afghans-pakistan-05-18-december-2021>

IOM Nederland:

- Wat is herintegratieondersteuning?, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 25 juni 2021. <https://iom-nederland.nl/vrijwillige-terugkeer/wat-is-herintegratieondersteuning>
- Maandelijkse cijfers vrijwillige terugkeer 2008 – heden, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 1 juli 2021. <https://iom-nederland.nl/cijfers/maandelijkse-cijfers-vrijwillige-terugkeer-2008-heden>

Islamic Republic of Afghanistan:

- Constitution, 2004. <https://ihl-databases.icrc.org/applic/ihl/ihl-nat.nsf/0/180edfd48a4ccd47c1257670002c2bd2/%24FILE/The%20Constitution%20of%20Afghanistan.pdf>
- Afghanistan Demographic and Health Survey 2015, 2015. https://www.rhsupplies.org/uploads/tx_rhscpublications/Afghanistan_-_2017.pdf
- Law on Protection of Child Rights, maart 2019. <https://ihl-databases.icrc.org/applic/ihl/ihl->

nat.nsf/implementingLaws.xsp?documentId=8064F0D039993D60C125842500507694&action=openDocument&xp_countrySelected=AF&xp_topicSelected=GVAL-992BUD&from=state

- Community Based Education Policy, 2019. <https://moe.gov.af/sites/default/files/2019-12/Community%20Baseed%20Education%20Policy.pdf>
- Afghanistan, State Ministry for Peace, Peace Negotiation Team of The Islamic Republic of Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juli 2021. <https://smp.gov.af/en/peace-negotiation-team-islamic-republic-afghanistan>
- Afghanistan Telecom Regulatory Authority, Telecom Statistics, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021. <https://atra.gov.af/#/>

IWPR:

- Afghan Women Fight For Inheritance Rights, 4 april 2018. [Afghan Women Fight For Inheritance Rights | Institute for War and Peace Reporting \(iwpr.net\)](https://afghanwomenfightforinheritancerights.org/)

Jamestown Foundation (The):

- Central Asia's Specter of Insecurity: The View from Badakhshan to Fergana, 20 November 2020. <https://jamestown.org/program/central-asias-specter-of-insecurity-the-view-from-badakhshan-to-fergana/>
- The Warlords Return to Afghanistan: Atta Mohammad Noor, 6 juli 2021. <https://jamestown.org/brief/the-warlords-return-to-afghanistan-atta-mohammad-noor/>
- The Taliban's Persistent War on Salafists in Afghanistan, 24 september 2021. <https://jamestown.org/program/the-talibans-persistent-war-on-salafists-in-afghanistan/>

Jurist:

- Afghanistan dispatch: Taliban house-to-house searches raise privacy concerns, fear in those still trying to leave, 27 februari 2022. <https://www.jurist.org/news/2022/02/afghanistan-dispatch-taliban-house-to-house-searches-raise-privacy-concerns-fear-in-those-still-trying-to-leave/>

Landenweb:

- Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 juli 2021. [AFGHANISTAN Population | Landenweb.com](https://landenweb.com/afghanistan/)

Liaison Office (The):

- Ten Years Later: An Assessment of Uruzgan Province a Decade After the Dutch Military Departure, november 2020. https://www.cordaid.org/en/wp-content/uploads/sites/11/2020/11/Rapid-Assessment-Uruzgan_Nov-18-2020-Final.pdf

Mahboba's Promise:

- Rescue the Street Children of Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juli 2021. <https://mahbobaspromise.org/street-kids/>

Malejacq, Romain:

- Warlord Survival: The Delusion of Statebuilding in Afghanistan, Cornell University Press, 2020.

Mohendru, R.:

- Girls and women speak out from Afghan moral prisons: Tackling extremism and violence against women in a conflict environment, Global Public Health, 2021. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/17441692.2020.1851384>

Middle East Institute:

- Iran and the Taliban after the US fiasco in Afghanistan, 22 september 2021. <https://www.mei.edu/publications/iran-and-taliban-after-us-fiasco-afghanistan>

Minority Rights:

- World Directory of Minorities & Indigenous People: Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 juli 2021. [Afghanistan | World Directory of Minorities & Indigenous Peoples \(minorityrights.org\)](https://www.minorityrights.org/)

Misaal Foundation:

- South Asia State of Minorities Report 2018, The State of Minorities in Afghanistan, 2018. https://minorityrights.org/wp-content/uploads/2021/02/SASM-Report-2018_e-Book-revised.pdf

Mixed Migration Centre:

- MMC Asia 4Mi Snapshot – June 2021 A spotlight on economic reintegration for Afghan returnees, juni 2021. https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2021/06/172_spotlight_on_economic_reintegration_for_Afghan_returnees.pdf

NATO:

- NATO Allies decide to start withdrawal of forces from Afghanistan, 14 april 2021. https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_183086.htm#:~:text=NATO%20Allies%20decide%20to%20start%20withdrawal%20of%20forces%20from%20Afghanistan,-14%20Apr.&text=NATO%20Allies%20decided%20on%20Wednesday,troops%20within%20a%20few%20months

Naval Postgraduate School:

- Ethnic Identity and Genealogies, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 juli 2021. <https://nps.edu/web/ccs/ethnic-genealogies>
- Kapisa Provincial Overview, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 juli 2021. <https://nps.edu/web/ccs/kapisa>

Nederland, Ministerie van Buitenlandse Zaken:

- Algemeen ambtsbericht Afghanistan, november 2020. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2020/11/24/algemeen-ambtsbericht-afghanistan>
- Verslag van een schriftelijk overleg, mei 2021. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewiuw83x25f1AhUPDOWKHYYxxBiwQFnoECAYQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.rijksoverheid.nl%2Fbinaries%2Frijksoverheid%2Fdocumenten%2Fkamerstukken%2F2021%2F05%2F07%2Fschriftelijk-overleg-raad-buitenlandse-zaken-van-10-mei-2021%2Fschriftelijk-overleg-raad-buitenlandse-zaken-van-10-mei-2021.pdf&usq=AOvVaw1TXzD_h6VGO8XNPKN0JTNa
- Kamerbrief aangaande de toekomstige inzet en hulp aan Afghanistan, 18 juni 2021. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/06/18/kamerbrief-aangaande-de-toekomstige-inzet-en-hulp-aan-afghanistan>
- Kamerbrief inzake de beëindiging evacuatieoperatie Afghanistan, 26 augustus 2021. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/08/26/kamerbrief-beeindiging-evacuatieoperatie-afghanistan>
- Kamerbrief inzake Bewakers van de Nederlandse ambassade in Kaboel, 24 november 2021.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/11/24/kamer-brief-inzake-bewakers-van-de-nederlandse-ambassade-in-kaboel>

- Reisadvies Afghanistan, laatst geraadpleegd op 4 januari 2022.
<https://www.nederlandwereldwijd.nl/landen/afghanistan/reizen/reisadvies>

Nederland, Rijksoverheid.nl:

- Nederland blijft inzetten op een stabiel Afghanistan, 18 juni 2021.
<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/06/18/nederland-blijft-inzetten-op-een-stabiel-afghanistan>

Noorwegen, Landinfo:

- Afghanistan: Tazkera, passports and other ID documents, 22 mei 2019.
<https://landinfo.no/wp-content/uploads/2019/08/Afghanistan-Tazkera-passports-and-other-ID-documents-22052019-final.pdf>
- Afghanistan: The situation of Christian converts, 7 april 2021.
<https://www.justice.gov/eoir/page/file/1384386/download>

Norwegian Refugee Council:

- Humanitarian needs in Iran rise as 300,000 Afghans arrive since Taliban takeover, 10 november 2021.
<https://www.nrc.no/news/2021/november/humanitarian-needs-in-iran-rise-as-300000-afghans-arrive-since-taliban-takeover/>

Observer Research Foundation:

- Al Qaeda and the Islamic State's rivalry in South Asia, 11 januari 2021.

OCHA:

- Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 8 August 2021), laatst geraadpleegd op 31 december 2021. Het betreft een interactieve kaart.
<https://www.humanitarianresponse.info/fr/operations/afghanistan/idps>
- Humanitarian Needs Overview Afghanistan – Programme Cycle 2021, december 2020.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/afghanistan_humanitarian_needs_overview_2021_0.pdf
- Humanitarian Programme Cycle 2020 Year-End Monitoring Report of Financing, Achievements and Response Challenges January - December 2020, 2021.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/afg_hrp_2020_year_end_report.pdf
- Afghanistan: Snapshot of Population Movements - January to December 2020 (As of 23 Jan 2021), 23 januari 2021.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/afg_population_movement_snapshot_20210114.pdf
- Afghanistan: Humanitarian Access Snapshot (March 2021), april 2021.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/afg_humanitarian_access_snapshot_mar_20210408.pdf
- Afghanistan: Humanitarian Access Snapshot (June 2021), juli 2021.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/afg_humanitarian_access_snapshot_jun_20210714.pdf
- Afghanistan: Strategic Situation Report: COVID-19 No. 100, 1 juli 2021.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/strategic_sitrep_covid-19_1_july_2021_final.pdf
- Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 27 December 2021): Actual displacements between 1 January 2021 and 22 November 2021, laatst geraadpleegd op 30 december 2021.
<https://data.humdata.org/dataset/afghanistan-conflict-induced-displacements-in-2021?>

OECD:

- SIGI: Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 21 juli 2021. [AF.pdf \(genderindex.org\)](#)

OHCHR:

- Afghanistan: Human rights defenders living under “climate of fear” – UN expert, 3 november 2021.
[https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=27762&LangID=E#:~:text=GENEVA%20\(3%20November%202021\)%20%E2%80%93,from%20the%20international%20community](https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=27762&LangID=E#:~:text=GENEVA%20(3%20November%202021)%20%E2%80%93,from%20the%20international%20community).
- Oral update on the situation of human rights in Afghanistan: Statement by Nada Al-Nashif, UN Deputy High Commissioner for Human Rights, 14 december 2021.
<https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=27960&LangID=E>
- Afghanistan: UN experts call for immediate action to stop escalating humanitarian catastrophe, 23 december 2021.
[https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=28011&LangID=E#:~:text=GENEVA%20\(23%20December%202021\)%20%E2%80%93,from%20unfolding%20there%20this%20winter](https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=28011&LangID=E#:~:text=GENEVA%20(23%20December%202021)%20%E2%80%93,from%20unfolding%20there%20this%20winter).

Omar, M.:

- Post-return experiences in Afghanistan: perceptions of the 'rightless' on failed reintegration policies and their paths from returnees to internally displaced persons (IDPs), University of South-Eastern Norway, 2020.
<https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/handle/11250/2673626>

Oostenrijk, Federal Office for Immigration and Asylum:

- Afghanistan Country Report Security Situation (EN), 14 december 2020.
[Länderinformationen Afghanistan Country Report Security Situation \(EN\); Version 3 \(justice.gov\)](#)

openDemocracy:

- I travelled around Taliban-controlled Afghanistan. This is what I saw, 24 november 2021. <https://www.opendemocracy.net/en/north-africa-west-asia/i-travelled-around-taliban-controlled-afghanistan-this-is-what-i-saw/>

Open Government Partnership:

- Lessons from Reformers: Pretrial Detention, 14 december 2020.
<https://www.opengovpartnership.org/stories/lessons-from-reformers-pretrial-detention/>

OSAC:

- Afghanistan 2020 Crime & Safety Report, 25 februari 2020.
<https://www.osac.gov/Country/Afghanistan/Content/Detail/Report/74f78c46-5903-4f19-984b-180dfe202157>
- Afghanistan Country Security Report, 27 juli 2021.
<https://www.osac.gov/Country/Afghanistan/Content/Detail/Report/74f78c46-5903-4f19-984b-180dfe202157>

Overseas Development Institute:

- Rebel rule of law Taliban courts in the west and north-west of Afghanistan, mei 2020. <https://odi.org/en/publications/rebel-rule-of-law-taliban-courts-in-the-west-and-north-west-of-afghanistan/>
- NGOs and civil society in Afghanistan, november 2020.
<https://l4p.odi.org/assets/images/ODI-L4P-NGOs-and-civil-society-Bowden-Siddiqi-2020.pdf>
- Taliban attitudes and policies towards education, februari 2021.
https://cdn.odi.org/media/documents/taliban_attitudes_towards_education.

pdf

- Winning the War or Building a State?, 31 maart 2021.
<https://l4p.odi.org/blog/afghanistan-winning-the-war-or-building-a-state>

Pew Research Center:

- Polygamy is rare around the world and mostly confined to a few regions, 7 december 2020. [Polygamy is rare around the world | Pew Research Center](#)

Rahimi, M.:

- Afghanistan's new Penal Code: Whether or Not to codify Hudud and Qisas, The University of Texas at Austin, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021. <https://law.utexas.edu/humanrights/projects/afghanistans-new-penal-code-whether-or-not-to-codify-hudud-and-qisas/>

Rahmani, N.:

- Divorced Women's Financial Rights In Afghanistan: Does Mahr Offer Financial Security To Afghan Divorced Women?, A thesis in fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy Faculty of Law University of Technology Sydney, juni 2019. [Divorced Women's Financial Rights In Afghanistan: Does Mahr Offer Financial Security To Afghan Divorced Women? \(uts.edu.au\)](#)

Reporters Without Borders (RSF):

- "No just and lasting peace in Afghanistan without guarantees for press freedom", 3 mei 2021. <https://rsf.org/en/news/afghanistan-no-just-and-lasting-peace-afghanistan-without-guarantees-press-freedom>
- Press Freedom Index, 2021. <https://rsf.org/en/afghanistan>
- Since the Taliban takeover, 40% of Afghan media have closed, 80% of women journalists have lost their jobs, 21 december 2021. <https://rsf.org/en/news/taliban-takeover-40-afghan-media-have-closed-80-women-journalists-have-lost-their-jobs>

Roman, F.:

- "Hear us Now", On Supporting Afghan Women in Need of Shelter, a Lesson from Indonesia, LLM Capstone Thesis Central European University, juni 2020.
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwi1sPS66pf1AhUMh_0HHbMJB6UQFnoECAIQAO&url=http%3A%2F%2Fwww.etd.ceu.edu%2F2020%2Ffroman_farahnaz.pdf&usq=AOvVaw15sHs0WQUu2xoh9tlcMXHg

RULAC:

- Non-international armed conflicts in Afghanistan, 4 maart 2022.
<https://www.rulac.org/browse/conflicts/non-international-armed-conflicts-in-afghanistan>

Russische Federatie, Ministerie van Buitenlandse Zaken:

- Press release on the Moscow meeting of extended Troika on peaceful settlement in Afghanistan, 19 maart 2021.

Ruttig, T.:

- Loya Paktia's Insurgency: The Haqqani Network as an Autonomous Entity, Decoding the New Taliban. Insights from the Afghan Field, 2009. [Microsoft Word - 20090224 HQN as autonomous T entity.doc \(afghanistan-analysts.org\)](#)
- Have the Taliban Changed?, CTC Sentinel, maart 2021.
<https://ctc.usma.edu/have-the-taliban-changed/>

Safeguarding Health in Conflict:

- No respite: Violence against Health Care in Conflict - 2020, mei 2021. <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/SHCC%202021%20Report%20No%20respite%20Violence%20against%20health%20care%20in%20conflict.pdf>

Salihi R.:

- 'Assisted' and 'Voluntary' Return? Implementation of AVVR schemes in Afghanistan, International Institute of Social Studies Working Paper No. 676, april 2021. <https://www.iss.nl/en/news/assisted-and-voluntary-return-implementation-avrr-schemes-afghanistan-rabia-salihi>

Samuel Hall:

- Coming Back To Afghanistan: Deported Minors' Needs At A Time Of Covid-19, juni 2020. Microsoft Word - SH branded War Child brief_SP FINAL V4.docx ([squarespace.com](https://www.squarespace.com))

Samuel Hall & Help Age:

- COVID-19, Displacement & Older People In Afghanistan, december 2020. https://static1.squarespace.com/static/5cfe2c8927234e0001688343/t/5ffeb27c3028704f5e2a2253/1610527359472/HelpAge_UNFPA_OlderIDPs+Returnees_Afghanistan_FINAL+FORMAT_3.pdf

Save the Children:

- Afghanistan: 18 Civilians, Including Children, Killed in Air Strikes in Kandahar, 4 augustus 2021. <https://reliefweb.int/report/afghanistan/afghanistan-18-civilians-including-children-killed-air-strikes-kandahar>

Save the Children Sweden:

- From Europe to Afghanistan: Experiences of Child Returnees, 2018. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/SC-From_Europe_to_Afghanistan-screen%201610.pdf

SIGAR:

- Support for Gender Equality: Lessons From the U.S. Experience in Afghanistan, februari 2021. <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-21-18-LL.pdf>
- Elections: lessons from the US experience in Afghanistan, februari 2021. <https://www.sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-21-16-LL.pdf>
- Quarterly Report to Congress, 30 april 2021. <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2021-04-30qr.pdf>
- Quarterly Report to the United States Congress, 30 juli 2021. <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2021-07-30qr.pdf>
- Quarterly Report to the United States Congress, 30 oktober 2021. <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2021-10-30qr.pdf>
- Quarterly Report to the United States Congress, 30 januari 2022. <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2022-01-30qr.pdf>

SOFREP:

- Afghan's Militias are Growing. Is that a Good Thing?, 30 december 2020. <https://sofrep.com/news/afghans-militias-are-growing-is-that-a-good-thing/>

SSAR Support Platform:

- The Support Platform for the Solutions Strategy for Afghan Refugees (SSAR), ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. <https://ssar-platform.org/>

Stahlmann, F.:

- Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, juni 2021. https://www.fluechtlingsrat-mv.de/wp-content/uploads/2021/06/AFG_Monitoring-Studie_FINAL.pdf

START:

- The Northern Alliance (or United Islamic Front for Salvation of Afghanistan - UIFSA), 2014. [The Northern Alliance \(or United Islamic Front for Salvation of Afghanistan - UIFSA\) Narrative | START.umd.edu](https://www.start.umd.edu/pubs/2014-01-01-The-Northern-Alliance-or-United-Islamic-Front-for-Salvation-of-Afghanistan-UIFSA-Narrative)

Strategy Bridge (The):

- Afghanistan's Policing Failure and the Uncertain Way Forward, 20 oktober. <https://thestrategybridge.org/the-bridge/2020/10/20/afghanistans-policing-failure-and-the-uncertain-way-forward>

Street Child & Samuel Hall:

- Building Alternatives: Supporting Afghan Women & Children in Conflict With the Law, November 2020. https://static1.squarespace.com/static/5cfe2c8927234e0001688343/t/5fda4311d9c05075a78742ca/1608139544587/CiC-+Report_Final_EULockUp_16122020.pdf

Transparency International:

- Corruption Perceptions Index 2020, 28 januari 2021. <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/index/nzl>

USIP:

- H.E. Abdullah Abdullah Discusses Peace Talks in Afghanistan, 24 juni 2020. <https://www.usip.org/events/he-abdullah-abdullah-discusses-peace-talks-afghanistan>

UNAMA:

- Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2020, februari 2021. https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_report_2020_revs3.pdf
- Killing of human rights defenders, journalists and media workers in Afghanistan 2018–2021, 2021. https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_special_report_killing_of_human_rights_defenders_and_journalists_in_afghanistan_2018-2021_february_2021.pdf
- Afghanistan 2021 Midyear Update on Protection of Civilians in Armed Conflict, 26 juli 2021. https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_poc_midyear_report_2021_26_july.pdf
- Fighting Corruption In Afghanistan Stepping Up Transparency, Integrity And Accountability, augustus 2021. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/fighting_corruption_in_afghanistan_stepping_up_transparency_integrity_and_accountability_english.pdf
- Civilian Casualties Set to Hit Unprecedented Highs in 2021 Unless Urgent Action to Stem Violence – UN Report, 26 juli 2021. <https://unama.unmissions.org/civilian-casualties-set-hit-unprecedented-highs-2021-unless-urgent-action-stem-violence-%E2%80%93-un-report>
- Briefing by Special Representative Deborah Lyons to the Security Council, 9 september 2021. <https://unama.unmissions.org/briefing-special-representative-deborah-lyons-security-council-5>
- Briefing by Special Representative Deborah Lyons to the Security Council,

17 november 2021. [https://unama.unmissions.org/srsq-lyons-briefing-
unsc-situation-afghanistan-4](https://unama.unmissions.org/srsq-lyons-briefing-
unsc-situation-afghanistan-4)

UNAMA & OHCHR:

- In Search of Justice for Crimes of Violence Against Women and Girls, december 2020. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/in_search_of_justice_for_crimes_of_violence_against_women_and_girls.pdf
- Preventing Torture and Upholding the Rights of Detainees in Afghanistan: A Factor for Peace, februari 2021. <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2021-Torture-Public-Report.pdf>

UNDP:

- Provincial Profiles the Return Journey: A Mapping of Services Needed, Available, and Accessible for Afghan Returnees from Pakistan, augustus 2020. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/200730_Research%2BStudy_The%2BReturn%2BJourney_UNDP%2BLivelihoods_MAGENTA%5B2%5D.pdf

UNESCO:

- UNESCO Observatory of Killed Journalists Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021. <https://en.unesco.org/themes/safety-journalists/observatory/country/223649>
- Afghanistan – Education and Literacy, laatst geraadpleegd op 14 mei 2021. <http://uis.unesco.org/country/AF>

UNFPA:

- Child Marriage and Other Harmful Practices: A Desk Review of Evidence from South-East Asia, 2020. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/child_marriage_and_other_harmful_practices_unfpa_apro_and_unicef_rosa_2020.pdf

UNFPA Afghanistan:

- A former child bride in Afghanistan finds hope and new life during COVID-19, 5 oktober 2020. <https://www.unfpa.org/news/former-child-bride-afghanistan-finds-hope-and-new-life-during-covid-19>
- A Family Steps-Up for their Daughter, a Gender-Based Violence Survivor, 29 november 2020. <https://afghanistan.un.org/en/101350-family-steps-their-daughter-gender-based-violence-survivor>
- "I Save Lives" - The Work of a Women Friendly Health Space Psychosocial Counselor, 2 december 2020. <https://afghanistan.unfpa.org/en/news/i-save-lives%E2%80%9D-work-women-friendly-health-space-psychosocial-counselor>
- Fighting Cultural Taboos to Provide Gender-Based Violence Services, 7 december 2020. <https://afghanistan.unfpa.org/en/news/fighting-cultural-taboos-provide-gender-based-violence-services>
- Elopement or kidnapping? A love story in Afghanistan, 13 april 2021. <https://reliefweb.int/report/afghanistan/elopement-or-kidnapping-love-story-afghanistan>
- Refusing to submit to a virginity test, one bride risks death, 26 april 2021. <https://www.unfpa.org/news/refusing-submit-virginity-test-one-bride-risks-death>
- Child Marriage, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. [UNFPA Afghanistan | Child Marriage](#)
- What We Do: Young People, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juli 2021. <https://afghanistan.unfpa.org/en/node/15227>

UNFPA Asia:

- kNOwVAWdata Phase I Report, maart 2021.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/final_unfpa_knowvaw_data_phase_1_report_17_may.pdf

UNHCR:

- Tripartite Memorandum of Understanding (the MoU) between the Islamic Transitional State of Afghanistan, the Government of the Netherlands and the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR).
<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewiDrsX0iJ1AhXN8qQKHakWA1sQFnoECAIQAAQ&url=https%3A%2F%2Fzoek.officielebekendmakingen.nl%2Fkst-19637-732-b1.pdf&usq=AOvVaw0aVVnHCuhRDeGWnI-9Wf2o>
- Afghanistan Situation, laatste update op 31 december 2020, laatst geraadpleegd op 8 juli 2021.
<https://data2.unhcr.org/en/situations/afghanistan>
- Pakistan, Asylum System in Pakistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. <https://www.unhcr.org/pk/protection/asylum-system-in-pakistan#:~:text=Pakistan%20generally%20accepts%20UNHCR%20decisions,identification%20of%20a%20durable%20solution>.
- Refugees in Iran, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.
- Islamic Republic of Afghanistan, laatste update op 31 juni 2021, laatst geraadpleegd op 8 juli 2021. <https://data2.unhcr.org/en/country/afg>
- Afghanistan Priority Areas of Return and Reintegration, augustus 2020. [Afghanistan-priority-areas-of-return-and-reintegration-August 2020.pdf \(unhcr.org\)](https://www.unhcr.org/refugees/pdf/afghanistan-priority-areas-of-return-and-reintegration-August-2020.pdf)
- High Level Consultation in the Lead up to the 2020 Afghan Conference, 20 november 2020.
- 2021 Planning Summary – Operation: Afghanistan, 12 januari 2021. <https://reporting.unhcr.org/sites/default/files/pdfsummaries/GA2021-Afghanistan-eng.pdf>
- Afghanistan – Global Focus, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 8 juli 2021. [Afghanistan | Global Focus \(unhcr.org\)](https://www.unhcr.org/global-focus/afghanistan)
- Pakistan, Government delivered first new Proof of Registration smartcards to Afghan refugees, 25 mei 2021. <https://www.unhcr.org/pk/12999-government-to-deliver-first-new-por-smartcards-to-afghan-refugees.html>
- UNHCR warns of imminent humanitarian crisis in Afghanistan, 13 juli 2021. <https://www.unhcr.org/news/briefing/2021/7/60ed3ba34/unhcr-warns-imminent-humanitarian-crisis-afghanistan.html>
- UNHCR POSITION ON RETURNS TO AFGHANISTAN, augustus 2021. <https://www.unhcr.org/news/briefing/2021/8/611b62584/unhcr-issues-non-return-advisory-afghanistan.html>
- Despite brutal attack, UNHCR will stay and deliver in Afghanistan, 27 augustus 2021. <https://www.unrefugees.org/news/despite-brutal-attack-unhcr-will-stay-and-deliver-in-afghanistan/>
- UNHCR begins airlifting aid to Kabul, 2 november 2021. <https://www.unhcr.org/ir/2021/11/02/unhcr-begins-airlifting-aid-to-kabul/>
- UNHCR urges Tajikistan to halt returns of Afghans at risk, 19 november 2021. <https://www.unhcr.org/asia/news/press/2021/11/61974d064/unhcr-urges-tajikistan-to-halt-returns-of-afghans-at-risk.html>
- Flash External Update: Afghanistan Situation #10, As of 15 November 2021 (two-week period). <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/89753>
- Operational Portal: Afghanistan Situation, 30 november 2021, laatst geraadpleegd op 31 januari 2022. <https://data2.unhcr.org/en/situations/afghanistan>
- News Comment: UNHCR: Afghans struggle to seek safety as borders remain shut to most, 1 december 2021. <https://www.unhcr.org/news/press/2021/12/61a72ed34/news-comment-unhcr-afghans-struggle-seek-safety-borders-remain-shut.html>

- Flash External Update: Afghanistan Situation #12 – As of 15 December 2021 (two-week coverage period).
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNHCR%20Regional%20Bureau%20for%20Asia%20and%20Pacific%20%28RBAP%29%20-%20Flash%20External%20Update%20-%20Afghanistan%20Situation%20%2312%2C%20As%20of%2015%20December%202021%20%28two-week%20period%29.pdf>
- Afghanistan Situation, 27 december 2021, laatst geraadpleegd op 31 december 2021.
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Afghanistan%20situation%20-%20Emergency%20preparedness%20and%20response%20in%20Iran%2C%2023%20January%202022.pdf>
- Help Pakistan: Asylum in Pakistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021. <https://help.unhcr.org/pakistan/asylum/>
- Iran Help: Are you a new arrival from Afghanistan?, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021. <https://help.unhcr.org/iran/en/arrival/>
- UNHCR (Twitter), Two journalists on assignment with UNHCR and Afghan nationals working with them have been detained in Kabul. We are doing our utmost to resolve the situation, in coordination with others. We will make no further comment given the nature of the situation., 11 februari 2022.
<https://twitter.com/refugees/status/1492083784166084628>

UNHCR Iran:

- What we do, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.
<https://www.unhcr.org/ir/about-us/#>
- Voluntary Repatriation, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.
<https://www.unhcr.org/ir/voluntary-repatriation/>

UNHCR Pakistan:

- Where we work, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.
<https://www.unhcr.org/pk/where-we-work#:~:text=UNHCR%20operations%20in%20Khyber%20Pakhtunkhwa,vilages%20and%20in%20urban%20settings>
- Refugee-affected and hosting areas, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. <https://www.unhcr.org/pk/refugee-affected-and-hosting-areas#:~:text=The%20Refugee%2DAffected%20and%20Hosting,Afghan%20refugees%20for%20four%20decades>
- UNHCR in Pakistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021.
<https://www.unhcr.org/pakistan.html#:~:text=In%202018%2C%20UNHCR%27s%20work%20in,decide%20voluntarily%20to%20return%20home>
- Asylum system in Pakistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 december 2021. <https://www.unhcr.org/pk/protection/asylum-system-in-pakistan>

United Nations:

- More Must Be Done to Close Digital Divide, End Poverty, Speakers Say, as Social Development Commission Continues Debate, 15 februari 2021.
<https://www.un.org/press/en/2021/soc4895.doc.htm>
- Anxiety in Afghanistan as Taliban struggles for legitimacy, 17 november 2021. <https://news.un.org/en/story/2021/11/1106032>
- UN condemns brutal killing of eight polio workers in Afghanistan, 24 februari 2022. <https://news.un.org/en/story/2022/02/1112612>

United Nations Office of the Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict:

- Afghanistan, laatste update 31 maart 2021, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. [Afghanistan - United Nations Office of the Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict](#)

United Nations Secretary General:

- Children and armed conflict Report of the Secretary-General, 6 mei 2021.
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N2111309.pdf>

United Nations Security Council:

- The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 9 december 2020.
- The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 12 maart 2021.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/S_2021_252_E.pdf
- Twenty-seventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2368 (2017) concerning ISIL (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals and entities, 3 februari 2021.
https://www.ecoi.net/en/file/local/2045193/S_2021_68_E.pdf
- Twenty-eighth report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2368 (2017) concerning ISIL (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals and entities, 21 juli 2021.
https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2021_655_E.pdf
- Security Council Press Statement on Terrorist Attack in Logar, Afghanistan, 3 mei 2021. <https://www.un.org/press/en/2021/sc14510.doc.htm>
- Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, 1 juni 2021.
- The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 15 juni 2021.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/A_75_926_E.pdf
- Security Council Press Statement on Terrorist Attack in Kabul, Afghanistan, 3 november 2021.
- Sirajuddin Jallaloudine Haqqani, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 12 november 2021.
- Letter dated 21 January 2022 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 1267 (1999), 1989 (2011) and 2253 (2015) concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities addressed to the President of the Security Council, 3 februari 2022.
<https://undocs.org/pdf?symbol=en/S/2021/68>

UNICEF:

- Evaluation of "Improving Street-working Children's Access to Education and Livelihood Support for their Families" Kabul, Afghanistan Project
Timeframe: 2014 – 2016 Evaluation Timeframe: January 2017 – September 2017, september 2017.
https://www.alnap.org/system/files/content/resource/files/main/UNICEF_SWC_Final-Samuel-Hall-Report.pdf
- Child Notice Afghanistan, 2018.
[https://www.unicef.nl/files/Child%20Notice_Afghanistan%20EN%20\(2018\)%20FINAL.pdf](https://www.unicef.nl/files/Child%20Notice_Afghanistan%20EN%20(2018)%20FINAL.pdf)
- Unicef Afghanistan: Child Notice Update - De leefomstandigheden van kinderen in Afghanistan, 2020.
https://www.unicef.nl/files/Child%20Notice%20Afghanistan_Update-2020.pdf
- Stuur kinderen niet terug naar Afghanistan, 22 januari 2021.
<https://www.unicef.nl/nieuws/2021-01-22-stuur-kinderen-niet-terug-naar-afghanistan>
- Gender Alert On Covid-19 Afghanistan, 23 juli 2021. [Gender Alert Issue13-230720 \(unicef.org\)](https://www.unicef.org/gender/alert/issue13-230720)
- Protecting children on the move: Multisectoral Coordination In Afghanistan

During Covid-19, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 30 juli 2021. <https://www.unicef.org/rosa/media/14086/file/Case%20Study%20-%20Afghanistan%20-%20Protecting%20Children%20on%20the%20Move.pdf>

- Maternal Mortality, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. <https://data.unicef.org/topic/maternal-health/maternal-mortality/>
- 6 children killed in detonation of explosive remnants of war in Kunduz, Afghanistan, 4 november 2021. <https://www.unicef.org/press-releases/6-children-killed-detonation-explosive-remnants-war-kunduz-afghanistan>
- Girls increasingly at risk of child marriage in Afghanistan, 12 november 2021. <https://www.unicef.org/press-releases/girls-increasingly-risk-child-marriage-afghanistan>
- Statement by Alice Akunga, UNICEF Afghanistan Representative a.i., on the death of eight children due to detonation of explosive remnant, 11 januari 2022. <https://www.unicef.org/press-releases/statement-alice-akunga-unicef-afghanistan-representative-ai-death-eight-children-due#:~:text=KABUL%2C%2011%20January%202022%20%E2%80%93%20%E2%80%9C,war%20detonated%20near%20a%20school.&text=%E2%80%9CSchools%20%2D%20and%20their%20surrounding%20areas,children%20to%20learn%20and%20thrive.>
- Afghanistan Humanitarian Situation Report: 1 August -20 August 2021, ongedateerd. <https://www.unicef.org/afghanistan/reports/afghanistan-humanitarian-situation-report>

UNICEF Afghanistan:

- Child protection, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 15 augustus 2021. <https://www.unicef.org/afghanistan/child-protection>

UN Women:

- Unlocking the Lockdown Gender-Differentiated Consequences of Covid-19 in Afghanistan, 2020. <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/covid-19surveyreport121020.pdf>

USIP:

- Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join ISKP, juni 2020. <https://www.usip.org/publications/2020/06/bourgeois-jihad-why-young-middle-class-afghans-join-islamic-state>
- Afghanistan-Pakistan Border Dispute Heats Up, 12 januari 2022. <https://www.usip.org/publications/2022/01/afghanistan-pakistan-border-dispute-heats>

Verenigd Koninkrijk, FCO:

- Foreign travel advice: Afghanistan – Corona virus, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 4 januari 2022. <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/afghanistan/coronavirus>

Verenigd Koninkrijk, Home Office:

- Country Policy and Information Note, Afghanistan: Sexual orientation and gender identity or expression, februari 2020. <https://www.ecoi.net/en/file/local/2025219/AFG-SOGIE-CPIN-v3.0%28Archived%29.pdf>
- Country background note Afghanistan, december 2020. [\(justice.gov\)](https://www.justice.gov/afghanistan-background-note-v1.0(December%202020))
- Country Policy and Information Note Afghanistan: Unaccompanied children, oktober 2021. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1030389/AFG_CPIN_Unaccompanied_children.pdf
- Country Policy and Information Note Afghanistan: Afghans perceived as

'Westernised', juni 2021.

<https://www.ecoi.net/en/file/local/2054314/Afghanistan-Westernised-CPIN-v2.0%28Archived%29.pdf>

Verenigde Staten, CIA;

- The World Factbook: Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 21 december 2021, laatst geraadpleegd op 4 januari 2022.
<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/afghanistan/>

Verenigde Staten, Department of Defense:

- Enhancing Security and Stability in Afghanistan, 2019.
https://media.defense.gov/2020/Jul/01/2002348001/-1/-1/1/ENHANCING_SECURITY_AND_STABILITY_IN_AFGHANISTAN.PDF
- U.S. to Maintain Robust Over-the-Horizon Capability for Afghanistan if Needed, 6 juli 2021. <https://www.defense.gov/News/News-Stories/Article/Article/2682472/us-to-maintain-robust-over-the-horizon-capability-for-afghanistan-if-needed/>

Verenigde Staten, Department of State:

- 2020 Human Rights Report: Afghanistan, 2021.
<https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/afghanistan/>
- 2020 Trafficking in Persons Report: Afghanistan, 2021.
<https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/09/TIPR-GPA-upload-07222021.pdf>

Verenigde Staten, The White House:

- Remarks by President Biden on the Way Forward in Afghanistan, 14 april 2021.
- Remarks by President Biden on the Drawdown of U.S. Forces in Afghanistan, 8 juli 2021.

Verenigde Staten, USCIRF:

- Afghanistan 2020 International Religious Freedom Report, 2021.
<https://af.usembassy.gov/wp-content/uploads/sites/268/240282-AFGHANISTAN-2020-INTERNATIONAL-RELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>
- Factsheet: Shari'a and LGBTI persons, maart 2021.
<https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2021-03/2021%20Factsheet%20-%20Sharia%20and%20LGBTI.pdf>
- Factsheet Afghanistan, oktober 2021.
<https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2021-10/2021%20Factsheet%20-%20Religious%20Minorities%20in%20Afghanistan.pdf>

Verenigde Staten, The Library of Congress:

- Qizilbash, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 10 augustus 2021.
<http://countrystudies.us/afghanistan/50.htm>
- FALQs: Execution by Stoning and Privacy Laws Related to Sexual Crimes in Iran and Afghanistan, 30 April 2021.
<https://blogs.loc.gov/law/2021/04/falqs-execution-by-stoning-and-privacy-laws-related-to-sexual-crimes-in-iran-and-afghanistan/>

Washington Institute for Near East Policy (The):

- Return of the Islamic Emirate of Afghanistan: The Jihadist State of Play, 18 augustus 2021. <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/return-islamic-emirate-afghanistan-jihadist-state-play>

Watkins, A.:

- An Assessment of Taliban Rule at Three Months, CTC Sentinel, november

2021. <https://ctc.usma.edu/an-assessment-of-taliban-rule-at-three-months/>

World Atlas

- What Is An Emirate?, 1 augustus 2017. <https://www.worldatlas.com/articles/what-is-an-emirate.html>

World Bank:

- Data Bank: Gender Statistics – Age at first marriage (female), laatste update Afghanistan: 2015, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. [Gender Statistics | DataBank \(worldbank.org\)](https://data.worldbank.org/SD/SH.UW.SRVS.CD?locations=AS)
- Data Bank: Health Nutrition and Population Statistics by Wealth Quintile, laatste update Afghanistan: 2015, laatst geraadpleegd op 27 juli 2021. [Health Nutrition and Population Statistics by Wealth Quintile | DataBank \(worldbank.org\)](https://data.worldbank.org/SH.UW.SRVS.CD?locations=AS)
- Labor force participation rate, female (% of female population ages 15+) (modeled ILO estimate) – Afghanistan, 29 januari 2021, laatst geraadpleegd op 4 juni 2021.
- Safeguarding Afghan women's property rights, 2 maart 2021. [Safeguarding Afghan women's property rights \(worldbank.org\)](https://www.worldbank.org/en/afghanistan/property-rights)

World Justice Project:

- The Rule of Law in Afghanistan Key Findings from 2019, 2020. <https://worldjusticeproject.org/our-work/research-and-data/special-reports/rule-law-afghanistan>
- Rule of Law Index 2020, 2020. https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/WJP-ROLI-2020-Online_0.pdf
- Rule of Law Index 2021, 2021. <https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/>
- Rule of Law Index, Afghanistan 2021, 2021. <https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/pdfs/2021-Afghanistan.pdf>

World Population Review:

- Afghanistan Population 2021, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 29 juli 2021. <https://worldpopulationreview.com/countries/afghanistan-population>

World Vision:

- 50% of families in Afghanistan forced to send their children to work during COVID-19 pandemic, 20 november 2020. <https://www.wvi.org/newsroom/afghanistan/50-families-afghanistan-forced-send-their-children-work-during-covid-19>
- Breaking the Chain: Empowering girls and communities to end child marriages during COVID-19 and beyond, 2021. https://www.wvi.org/sites/default/files/2021-05/Breaking%20the%20Chain_digital%20%281%29.pdf

World Watch Research:

- Afghanistan: Full Country Dossier, november 2020. <https://odusa-media.com/2016/09/Afghanistan-WWL-2021-Country-dossier.pdf>

Zweden, Lifos/Migrationsverket:

- Säkerhetsläget i Afghanistan, 2020, 7 april 2020. <https://www.ecoi.net/en/file/local/2028339/200414301.pdf>
- Information regarding the situation in Afghanistan, 7 december 2021. <https://www.migrationsverket.se/English/About-the-Migration-Agency/Information-regarding-the-situation-in-Afghanistan.html>

Zwitserland, SEM:

- Focus Afghanistan: Telephonie et Internet, 30 juni 2020.
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewiEjPfWmpj1AhWQ_KQKHYYgJD5wQFnoECA0QAAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.sem.admin.ch%2Fdam%2Fsem%2Ffr%2Fdata%2Finternational-es%2Fherkunftslander%2Fasien-nahost%2Fafg%2FAFG-telefonie-internet-f.pdf.download.pdf%2FAFG-telefonie-internet-f.pdf&usq=AOvVaw3fhyNdZI14W9JrtLBQ_Wue

7.2 Artikelen in de media

AA:

- Afghanistan: Top cops selling drugs arrested, 6 februari 2020.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/afghanistan-top-cops-selling-drugs-arrested/1726600>
- Afghan police chief fired over killing of 11 protesters, 8 februari 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/afghan-police-chief-fired-over-killing-of-11-protesters/2137761>
- Afghanistan: 321 officials sacked for corruption, 21 februari 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/afghanistan-321-officials-sacked-for-corruption/2152193>
- Afghan forces free 30 prisoners from Taliban captivity, 3 maart 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/afghan-forces-free-30-prisoners-from-taliban-captivity/2163501>
- COVID-19: Over 100,000 Afghans return from Iran, 18 maart 2020.
<https://www.aa.com.tr/en/latest-on-coronavirus-outbreak/covid-19-over-100-000-afghans-return-from-iran/1770630>
- 9,592 troops of 36 countries serving in Afghanistan, 17 april 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/9-592-troops-of-36-countries-serving-in-afghanistan/2212251>
- Iran, Afghanistan border closed amid COVID-19 fears, 29 april 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/health/iran-afghanistan-border-closed-amid-covid-19-fears/2224422>
- String of blasts kill 9 civilians in Afghanistan, 13 mei 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/string-of-blasts-kill-9-civilians-in-afghanistan/2240444>
- Turkish, Afghan defense ministers discuss Kabul airport, 30 juli 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/turkey/turkish-afghan-defense-ministers-discuss-kabul-airport/2319570>
- UN office attacked as Taliban move on Herat in Afghanistan, 30 juli 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/un-office-attacked-as-taliban-move-on-herat-in-afghanistan/2319488>
- Roadside bomb kills 12 members of family in Afghanistan, 8 augustus 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/roadside-bomb-kills-12-members-of-family-in-afghanistan/2328387>
- With fall of Logar, Taliban close in on Afghanistan's capital, 13 augustus 2021. <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/with-fall-of-logar-taliban-close-in-on-afghanistans-capital/2333360>
- Who's who in Taliban interim government?, 9 september 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/whos-who-in-taliban-interim-government/2360424>
- Prominent rights activist gunned down in Afghanistan, 12 oktober 2021.
<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/prominent-rights-activist-gunned-down-in-afghanistan/2389886>
- Taliban have all-inclusive government in Afghanistan, claims acting foreign minister, 12 november 2021. <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/taliban-have-all-inclusive-government-in-afghanistan-claims-acting-foreign-minister/2419061>

ABC News

- Afghan women enjoy hard-won freedoms. Now a US deal with the Taliban threatens them, 13 april 2021. <https://www.abc.net.au/news/2020-04-14/afghan-women--freedom-us-taliban-deal-laila-haidari/12111002>
- Taliban sweep across Afghanistan's south; take 4 more cities, 13 augustus 2021. <https://abcnews.go.com/International/wireStory/taliban-press-advance-capturing-major-afghan-cities-79435770>
- Taliban tells female Kabul government workers not go to work as a deadly blast rocks Jalalabad, 19 september 2021. <https://www.abc.net.au/news/2021-09-20/taliban-tells-kabul-female-workers-to-stay-home/100475228>
- Afghan interpreter who worked with Australian troops murdered by Taliban, 19 oktober 2021. <https://www.abc.net.au/news/2021-10-20/afghan-interpreter-worked-with-australian-troops-killed-taliban/100552634>
- Afghan journalists face threats and beatings despite Taliban promises of a free press, 25 oktober 2021. <https://www.abc.net.au/news/2021-10-26/afghan-journalists-face-threats-and-beatings-despite-promises/100520424>
- Despite mistrust, Afghan Shiites seek Taliban protection, 16 november 2021. <https://www.voanews.com/a/despite-mistrust-afghan-shiites-seek-taliban-protection-/6315097.html>
- Prominent Afghan doctor kidnapped, killed in northern city, 20 november 2021. <https://abcnews.go.com/International/wireStory/prominent-afghan-doctor-kidnapped-killed-northern-city-81296328>
- In Afghanistan, women's rights activists feared for their lives, now they are disappearing, 21 november 2021. <https://www.abc.net.au/news/2021-11-21/afghanistan-women-activists-killed-disappearing/100622994>
- Aid groups deal with 'painfully thin and lifeless children' as Afghan food crisis deepens, 21 januari 2022. <https://www.abc.net.au/news/2022-01-21/afghan-children-severely-malnourished/100772258>
- Taliban free detained UNHCR staff, 2 foreign journalists, 11 februari 2022. <https://abcnews.go.com/International/wireStory/taliban-detain-unhcr-staff-foreign-journalists-kabul-82825553>

Afghan Online Press:

- Afghan Online Press, Two children among 7 killed in Taliban attack in Baghlan: police, 30 april 2021. <http://www.aopnews.com/taliban/two-children-among-7-killed-in-taliban-attack-in-baghlan-police/>; <https://ariananews.af/two-children-among-7-killed-in-taliban-attack-in-baghlan-police/>

Afghanistan Times:

- Fighting displaces thousands in Daikundi, 5 juli 2021. <http://www.afghanistantimes.af/fighting-displaces-thousands-in-daikundi/>

AFP:

- Afghanistan: l'ONU accuse les talibans d'au moins 72 exécutions extrajudiciaires, 14 december 2021. <https://www.lefigaro.fr/flash-actu/afghanistan-l-onu-accuse-les-talibans-d-au-moins-72-executions-extrajudiciaires-20211214>
- Two Afghan journalists released after Taliban detention, 2 februari 2022. <https://english.alarabiya.net/News/world/2022/02/02/Two-Afghan-journalists-released-after-Taliban-detention>

Agence Europe:

- EU and Afghanistan extend cooperation in fight against illegal migration, 27 april 2021.

Al Arabiya:

- Taliban say burqa not compulsory for women, hijab is as they take over

Afghanistan, 17 augustus 2021.

<https://english.alarabiya.net/News/world/2021/08/17/Taliban-say-burqa-not-compulsory-for-women-hijab-is-as-they-take-over-Afghanistan>

- ISIS claims killing of Afghan journalist in Kabul bomb attack, 15 november 2021. <https://english.alarabiya.net/News/world/2021/11/15/ISIS-claims-killing-of-Afghan-journalist-in-Kabul-bomb-attack>

Al Jazeera:

- The false inclusivity of the Taliban's emirate, 26 oktober 2020. <https://www.aljazeera.com/opinions/2020/10/26/the-false-inclusivity-of-the-talibans-emirate>
- Several inmates killed in Herat prison riot: Afghan officials, 29 oktober 2020. <https://www.aljazeera.com/news/2020/10/29/several-inmates-killed-in-herat-prison-riot-afghan-officials>
- Afghan rivals set to resume talks in Doha amid surge in violence, 5 januari 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/1/5/peace-talks-resume-in-doha-even-as-violence-spike-in-afghanistan>
- Civilians killed in Afghan gov't air raid, say local officials, 10 januari 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/1/10/several-civilians-killed-in-afghan-govt-airstrike-say-locals>
- Why Afghanistan-Taliban peace talks have not reached breakthrough, 12 januari 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/1/12/why-have-the-afghanistan-taliban-peace-talks-stalled>
- Billions in aid needed to help Afghan children in 2021: NGO, 19 januari 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/1/19/billions-in-aid-needed-to-help-afghan-children-in-2021-charity>
- A day on the job with Kabul's crime scene investigators, 1 februari 2021. <https://www.aljazeera.com/features/2021/2/1/in-afghanistan-a-day-on-the-job-with-kabuls-crime-scene-investi>
- Hazaras fear for future as Afghanistan risks slipping into chaos, 3 februari 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/2/3/hazaras-fear-for-future-as-afghanistan-likely-to-slip-into-chaos>
- Afghan peace talks resume in Doha as US reviews Taliban deal, 23 februari 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/2/23/afghan-peace-talks-resume-but-path-is-anything-but-certain>
- Taliban refuse to attend Afghan talks in Turkey if held this week, 13 april 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/4/13/taliban-refuse-to-attend-afghan-talks-in-turkey-if-held-this-week>
- Afghanistan: At least 14 civilians killed across three provinces, 24 april 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/4/24/civilians-killed-in-attacks-across-three-provinces-in-afghanistan#:~:text=At%20least%2014%20people%20have,country%20d%20despite%20continuing%20peace%20efforts>
- Gunmen kill eight members of a family in Afghanistan, 18 april 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/4/18/gunmen-attack-kill-eight-members-of-one-family-in-afghanistan>
- Suicide bombing kills over 20 in Afghanistan's Logar province, 30 april 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/4/30/car-bomb-kills-dozens-in-afghanistans-logar-province>
- Grief and anger after deadly blasts target Afghan school, 9 mei 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/5/9/afghans-grieve-after-deadly-blasts-target-school-girls-in-kabul>
- At least 11 killed in Afghanistan bus bombing, 10 mei 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/5/10/at-least-11-killed-in-afghanistan-bus-bombing>
- Kabul neighbourhood, home to Hazaras, stunned by wave of attacks, 13 juni 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/6/13/anger-as-afghanistan-mourns-death-of-car-blast-victims>
- Afghans say recent Taliban advances forced them to take up arms, 6 juli 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/7/6/afghan-civilians-take-up>

- [arms-to-support-troops-against-taliban](#)
- Afghanistan's Herat under pressure amid ongoing Taliban assault, 31 juli 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/7/31/afghanistans-herat-under-pressure-amid-ongoing-taliban-assault>
- How do Afghanistan forces and Taliban compare?, 4 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/4/how-do-afghanistan-forces-and-taliban-compare>
- Sheberghan: Taliban captures second Afghan provincial capital, 7 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/7/taliban-advance-on-second-afghan-provincial-capital-in-24-hours>
- Residents of Afghanistan's Kunduz recount Taliban takeover, 9 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/9/residents-of-afghanistans-kunduz-recount-taliban-takeover>
- Taliban claims Kandahar as onslaught continues, 12 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/12/afghanistan-taliban-kandahar-prison-police-ghazni-live-updates>
- Taliban seizes 18th Afghan city as UK warns of civil war: Live, 13 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/13/afghanistan-taliban-herat-kandahar-kabul-cities-live-updates>
- Taliban offers amnesty, promises women's rights and media freedom, 17 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/17/evacuation-flights-resume-as-biden-defends-afghanistan-pullout>
- Afghanistan: A subdued Ashura under Taliban rule, 19 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/19/subdued-ashura-commemoration-on-fourth-day-of-taliban-rule>
- Taliban conducting 'targeted door-to-door visits': UN document, 20 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/20/taliban-un-report-afghanistan-door-to-door-revenge>
- Taliban responsible for massacre of nine Hazara men: Amnesty, 20 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/20/taliban-responsible-for-massacre-of-nine-hazara-men-amnesty>
- Attack on Afghan reporter tests Taliban's media freedom pledge, 26 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/26/attack-on-afghan-reporter-tests-talibans-pledge-on-media-freedom>
- Afghan staff details left behind at UK Kabul embassy: Report, 27 augustus. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/27/afghan-staff-details-left-behind-at-uk-kabul-embassy-report>
- The threat of ISKP in Afghanistan has been underestimated, 27 augustus 2021. <https://www.aljazeera.com/opinions/2021/8/27/the-threat-of-iskp-in-afghanistan-has-been-underestimated>
- Residents flee as Taliban intensifies battle to take Panjshir, 3 september 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/3/fighting-between-taliban-resistance-forces-resumes-in-panjshir>
- Profile: Mohammad Hasan Akhund, the head of Taliban government, 7 september 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/7/profile-mohammad-hassan-akhund-the-head-of-taliban-government>
- Profile: Mullah Baradar, new deputy leader in Afghan gov't, 7 september 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/7/profile-mullah-baradar-afghanistans-new-leader>
- Al Jazeera, Taliban accused of torturing journalists for covering protests, 9 september 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/9/talibans-violence-against-women-reporters-intensifies>
- Taliban takes on ISKP, its most serious foe in Afghanistan, 27 september 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/27/afghanistan-taliban-promises-to-eradicate-groups-seeking-chaos>
- Medics overwhelmed as Afghanistan healthcare crumbles, 28 september 2021. <https://www.aljazeera.com/features/2021/9/28/medics-in-afghanistan-face-tough-choices-as-healthcare-crumbles>
- 'Death knell': Afghan journalists fear new Taliban media rules, 29 september 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/29/afghan->

journalists-skeptical-of-new-taliban-media-regulations

- Deadly explosion targets memorial service near Kabul mosque, 3 oktober 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/10/3/several-killed-in-blast-outside-kabul-mosque>
- Taliban: From Afghanistan's rugged mountains to policing streets, 5 oktober 2021. <https://www.aljazeera.com/gallery/2021/10/5/photos-afghanistan-kabul-taliban-shift-war-policing-streets>
- 'Cold-blooded': Taliban accused of executing Hazara people, 5 oktober 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/10/5/taliban-killed-13-members-of-hazara-ethnic-group-report>
- 'Blood and pieces': Kunduz residents describe blast aftermath, 9 oktober 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/10/9/everyone-was-in-blood-bombing-at-kunduz-mosque-in-afghanistan>
- Pakistan eases travel restrictions, announces aid for Afghanistan, 22 oktober 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/10/22/pakistan-eases-travel-restrictions-aid-afghanistan-taliban>
- Watchdog: 30 recent cases of violence against Afghan journalists, 28 oktober 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/10/28/afghanistan-journalists-watchdog-violence-taliban-media>
- Afghanistan: Deadly blasts, gunfire hit Kabul military hospital, 2 november 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/2/two-large-blasts-in-afghanistans-capital-kabul-at-waz>
- Afghanistan: Taliban leader warns of infiltrators, 4 november 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/4/afghanistan-taliban-leader-warns-against-turncoats-infiltrators>
- Taliban rule sparks hopes of peace in rural Afghanistan, 9 november 2021. <https://www.aljazeera.com/gallery/2021/11/9/photos-taliban-rule-peace-rural-afghanistan-farmers>
- Iran deporting thousands of Afghan refugees, 11 november 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/11/afghan-refugees-deported-from-iran-as-humanitarian-crisis-deepens>
- Afghanistan: Mosque in Nangarhar province hit by blast, 12 november 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/12/blast-at-mosque-in-afghanistans-nangarhar-province#:~:text=An%20explosion%20has%20hit%20a,three%20people%20have%20been%20killed.>
- Taliban bans forced marriage of women in Afghanistan, 3 december 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/3/taliban-bans-forced-marriage-calls-for-equal-rights-for-women>
- Deadly blasts hit Afghan capital Kabul, 10 december 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/10/bomb-blast-kills-two-civilians-on-minibus-in-afghanistans-kabul>
- Afghanistan healthcare 'on brink of collapse' amid Omicron scare, 16 december 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/16/afghanistan-healthcare-omicron-covid-children-hospital>
- No long-distance travel for women without male relative: Taliban, 26 december 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/26/afghanistan-long-distance-travel-women-without-male-escort-taliban>
- 'Kill the rented journalists' - the reality of life for local journalists and fixers left behind in Afghanistan, 4 januari 2022. <https://institute.aljazeera.net/en/ajr/article/1729>
- Iran says won't officially recognise Taliban after Tehran talks, 10 januari 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/1/10/iran-says-wont-officially-recognise-taliban-after-tehran-talks>
- Taliban releases prominent Afghan professor from custody: Family, 11 januari 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/1/11/taliban-releases-afghan-professor-faizullah-jalal>
- Taliban says all Afghan girls will be back in school by March, 17 januari

2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/1/17/taliban-says-will-open-all-schools-for-girls-across-country>

- Several killed in bus blast in western Afghanistan, 22 januari 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/1/22/bomb-on-bus-kills-seven-in-western-afghan-city-officials>
- Taliban, Western officials meet in Oslo to discuss Afghanistan, 24 januari 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/1/24/taliban-western-officials-meet-near-oslo-to-discuss-afghanistan>

Al Mashareq:

- Afghans in limbo as Iran bans them from entering even with legal documents, 11 januari 2022. https://almashareq.com/en_GB/articles/cnmi_am/features/2022/01/11/feature-03

ANI:

- 20 killed, 34 wounded in series of violent attacks across Afghanistan, 31 mei 2021. https://www.business-standard.com/article/international/20-killed-34-wounded-in-series-of-violent-attacks-across-afghanistan-121053100125_1.html
- Magnetic IED blast in Afghanistan's Kandahar kills 2, including governor's secretary, 4 juli 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/magnetic-ied-blast-in-afghanistans-kandahar-kills-2-including-governors-secretary20210704185143/>
- Two border towns in Afghanistan's Herat province fall to Taliban, 9 juli 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/two-border-towns-in-afghanistans-herat-province-fall-to-taliban20210709152740/>
- Afghanistan: Taliban imposes new severe restrictions on women, media in Balkh Province, 11 juli 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/afghanistan-taliban-imposes-new-severe-restrictions-on-women-media-in-balkh-province20210710011508/>
- Afghan forces regain control over Sheikh Ali district in Parwan from Taliban; fighting continues in 15 provinces, 18 juli 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/afghan-forces-regain-control-over-sheikh-ali-district-in-parwan-from-taliban-fighting-continues-in-15-provinces20210718045747/#:~:text=Representative%20image-,Afghan%20forces%20regain%20control%20over%20Sheikh%20Ali%20district%20in%20Parwan,fighting%20continues%20in%2015%20provinces&text=Kabul%20%5BAfghanistan%5D%2C%20July%202018,media%20reported%20citing%20security%20officials.>
- Afghanistan's media freedom in retreat as security situation deteriorates amid Taliban advances, 27 juli 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/afghanistans-media-freedom-in-retreat-as-security-situation-deteriorates-amid-taliban-advances20210727202355/>
- Pakistan's ISI supports Taliban offensive, says Afghan govt, 31 juli 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/pakistans-isi-supports-taliban-offensive-says-afghan-govt20210731085703/>
- 21-year-old girl shot by Taliban for not wearing veil, 5 augustus 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/taliban-shots-21-year-old-for-not-wearing-veil20210805051604/>
- Taliban supreme leader Haibatullah Akhunzada to lead Afghanistan govt, 1 september 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/taliban-supreme-leader-haibatullah-akhunzada-to-lead-afghanistan-govt20210901220655/>
- Taliban special unit forcibly enters Gurdwara in Kabul, intimidate community members: Reports, 15 oktober 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/taliban-special-unit-forcibly-enters-gurdwara-in-kabul-intimidate-community-members-reports20211015183440/>

- Two religious scholars shot dead near Kabul: Report, 24 november 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/two-religious-scholars-shot-dead-near-kabul-report20211124175448/>
- Religious scholar killed in Afghanistan's Farah, 12 december 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/religious-scholar-killed-in-afghanistans-farah20211212142235/>
- Afghanistan: Residents of Panjshir protest over killing of 'innocent' people, 27 december 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/afghanistan-residents-of-panjshir-protest-over-killing-of-innocent-people20211227050424/>
- Taliban claims to form 100,000-member defense force, 1 januari 2022. <https://www.aninews.in/news/world/asia/taliban-claims-to-form-100000-member-defense-force20220101230858/>
- Closure of passport office in Kabul angers people, 9 januari 2022. <https://www.aninews.in/news/world/asia/closure-of-passport-office-in-kabul-angers-people20220109175923/>
- Taliban detain Afghan women activist, her sisters over staging protest in Kabul, 21 januari 2022. <https://www.aninews.in/news/world/asia/taliban-detain-afghan-women-activist-her-sisters-over-staging-protest-in-kabul20220121175704/>

ANP:

- Qatar sluit akkoord met Taliban over hervatting evacuatievluchten, 1 februari 2022. <https://www.rd.nl/artikel/961078-qatar-sluit-akkoord-met-taliban-over-hervatting-evacuatievluchten>

AP:

- Facing IS, last embattled Sikhs, Hindus leave Afghanistan, 27 september 2020. <https://apnews.com/article/afghanistan-discrimination-islamic-state-group-kabul-archive-b310aecece22454cc5918756e245810c>
- Crime, conflict, chaos crushing Afghan hopes for tomorrow, 4 februari 2021. <https://apnews.com/article/afghanistan-islamic-state-group-kabul-bombings-taliban-bb41331bfbb6abd1c71caa7ca15a1961>
- New killings deepen Afghan journalists' assassination fears, 3 maart 2021. <https://apnews.com/article/afghanistan-media-islamic-state-group-zabihullah-mujahid-arrests-a87cebea5a6f382874043cbb6fadfd17>
- Amid US pullout, Taliban issue threat to Afghan journalists, 5 mei 2021. <https://apnews.com/article/taliban-journalists-a94fb8bc61852b20dc18e58d4a96e11f>
- Afghan school bombing cues reproof of government, 10 mei 2021. <https://www.arkansasonline.com/news/2021/may/10/afghan-school-bombing-cues-reproof-of-government/>
- Afghans who helped the US now fear being left behind, 17 mei 2021. <https://www.usnews.com/news/world/articles/2021-05-17/afghans-who-helped-the-us-now-fear-being-left-behind>
- Afghan forces struggle, demoralized, rife with corruption, 27 mei 2021. <https://apnews.com/article/europe-business-lifestyle-b34e8480c8a0d80072fb2b4414914156>
- Afghan official: 11 killed in roadside bombing in north, 6 juni 2021. <https://apnews.com/article/bombings-b9ec89bbf9d733304824b4a836f96d38>
- Security forces fire on Afghan protesters in NE, killing 3, 8 juni 2021. <https://federalnewsnetwork.com/government-news/2021/06/security-forces-fire-on-afghan-protesters-in-ne-killing-3/>
- Taliban gains drive Afghan government to recruit militias, 25 juni 2021. <https://apnews.com/article/joe-biden-taliban-business-race-and-ethnicity-99ce5fbb7b9a176b4662fbd04c7cb142>
- Most European troops exit Afghanistan quietly after 20 years, 30 juni 2021. <https://apnews.com/article/europe-afghanistan-health-coronavirus->

- [pandemic-9c1c4f5732c032ba85865aab0338a7a3](https://apnews.com/article/religion-taliban-7ab054c063e4ea1c14be9e4811f42982)
- Afghan women fear return to 'dark days' amid Taliban sweep, 13 augustus 2021. <https://apnews.com/article/religion-taliban-7ab054c063e4ea1c14be9e4811f42982>
- The Latest: Taliban holding talks for 'inclusive' government, 15 augustus 2021. <https://apnews.com/article/taliban-e81d5f34795c360f9b2fb4d2bcb847b0>
- Taliban sweep into Afghan capital after government collapses, 16 augustus 2021. <https://apnews.com/article/afghanistan-taliban-kabul-bagram-e1ed33fe0c665ee67ba132c51b8e32a5>
- Blast on bus in Afghan capital kills 1 person, wounds 5, 13 november 2021. <https://www.arabnews.com/node/1967176/world>

Arab News:

- Afghan women embrace divorce as new form of empowerment, 14 april 2017. <https://www.arabnews.com/node/1084306/www.arabnews.com/ArabicCalligraphy>
- Afghanistan has half a million widows, and the number is increasing, says government, 24 juni 2018. <https://www.arabnews.com/node/1327171/world>
- Afghan Taliban look for support of Hazaras whom they once persecuted, 7 mei 2020. <https://www.arabnews.com/node/1671236/world>
- Six years on, 12,000 Pakistani refugee families from North Waziristan stranded in Afghanistan, 30 december 2020. <https://www.arabnews.pk/node/1784951/pakistan>
- Afghan refugee helping war widows escape poverty cycle, 16 januari 2021. <https://www.arabnews.com/node/1793451/world>
- Afghanistan fights domestic violence with new initiatives, 4 februari 2021. [Afghanistan fights domestic violence with new initiatives \(arabnews.com\)](https://www.arabnews.com/node/1955266/world)
- Taliban to form new armed forces including former regime troops, 26 oktober 2021. <https://www.arabnews.com/node/1955266/world>
- Justice delayed as Taliban build their legal system in Afghanistan, 13 november 2021. <https://www.arabnews.com/node/1967351/world>
- Taliban call on OIC to recognize Afghan government at Islamabad meeting, 11 december 2021. <https://www.arabnews.com/node/1984931/world>

Arezo News:

- Doctor killed in armed attack in Farah, 16 juni 2021. <https://arezo.news/en/tag/doctor-assassinated-in-farah-province/>

Ariana News:

- 90 religious scholars killed in Afghanistan in the past year, 9 april 2021. <https://ariananews.af/90-religious-scholars-killed-in-afghanistan-in-the-past-year/>

AsiaNews.it:

- Afghan National Police to shift focus to law enforcement by 2024, 28 september 2020. https://afghanistan.asianews.com/en_GB/articles/cnmi_st/features/2020/09/28/feature-01
- As COVID-19 spreads in Afghanistan, Pakistan closes its borders, 18 juni 2021. <https://www.asianews.it/news-en/As-COVID-19-spreads-in-Afghanistan,-Pakistan-closes-its-borders-53453.html>

Asvaka news:

- Large number of e-NID issued in Nangarhar, 21 juli 2021. <https://asvakaneews.com/en/afghanistan/1561/>

ATN News:

- District in Maidan Wardak falls to Taliban: officials, 21 mei 2021. https://touch.facebook.com/ariananews/videos/district-in-maidan-wardak-falls-to-taliban-officials/1012859932583198/?m_entstream_source=video_home&player_source=feed&player_format=permalink
- Pakistan completes 94% of border fence, despite 'isolated' incidents, 6 januari 2022. <https://ariananews.af/pakistan-completes-94-of-border-fence-despite-isolated-incidents/>

AVA:

- Nearly 3,000 Taliban affiliates dismissed so far: officials, 16 januari 2022. <https://avapress.com/en/256564/Nearly-3-000-Taliban-affiliates-dismissed-so-far-officials>

Bakhtar News Agency:

- Taliban shadow Governor for Ab Kamari district, Badghis killed, 28 november 2020. <https://bakhtarnews.af/taliban-shadow-governor-for-abkamari-district-badghis-killed/>
- Civilians Martyred in a Taliban Rocket Attack, 24 januari 2021. <https://bakhtarnews.af/civilians-martyred-in-a-taliban-rocket-attack/>
- Taliban Shadow Governor for Laghman Killed in Peshawar, 1 maart 2021. <https://bakhtarnews.af/taliban-shadow-governor-for-laghman-killed-in-peshawar/>
- 1,500 Families Flee Homes in Ongoing War in Daikundi, 21 juni 2021. <https://bakhtarnews.af/1500-families-flee-homes-in-ongoing-war-in-daikundi/>
- Shaikh Ali District of Parwan Recapture by ANSDF, 17 juli 2021. <https://bakhtarnews.af/shaikh-ali-district-of-parwan-recapture-by-ansdf/>
- Three Civilians Martyred in Mortar Shelling in Ghazni, 11 augustus 2021. <https://bakhtarnews.af/three-civilians-martyred-in-mortar-shelling-in-ghazni/>

BBC:

- What is Ashura?, 6 december 2011. <https://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-16047713>
- Afghanistan: Bus blast kills three university staff, 29 mei 2021. <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-57294159>
- Halo Trust: Afghanistan mine clearance workers shot dead 'in cold blood', 9 juni 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-57410265>
- Afghanistan: Soldiers flee to Tajikistan after Taliban clashes, 5 juli 2021. <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-57720103>
- Taliban denies reports of ceasefire offer for prisoner release, 16 juli 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-57848522>
- Danish Siddiqui: Indian photojournalist killed in Afghanistan, 16 juli 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-57859652>
- Afghanistan: Street fighting rages as Taliban attack key city, 3 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58051481>
- Afghanistan: Lashkar Gah residents urged to evacuate amid Taliban battle, 3 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58068299>
- Taliban capture regional capital Zaranj, 7 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58119886>
- Afghanistan war: Sheberghan falls to Taliban, militants say, 7 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58127407>
- Afghanistan war: At least 27 children killed in three days, UN says, 10 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58142983>
- Afghanistan war: Army chief replaced as Taliban seize more cities, 12 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58170847>
- Afghanistan: Major cities fall to Taliban amid heavy fighting, 12 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58184202>

- Afghans living under Taliban lament loss of freedoms, 14 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58191440>
- Mapping the advance of the Taliban in Afghanistan, 16 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-57933979>
- Afghan interpreter tells of Taliban revenge attack on brother, 19 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/uk-england-hampshire-58269289>
- Afghanistan: Taliban carrying out door-to-door manhunt, report says, 20 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58271797>
- Afghanistan: Taliban tell working women to stay at home, 24 augustus 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58315413>
- Afghanistan: Taliban accused of killing pregnant police officer, 5 september 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58455826>
- Afghanistan: Taliban claim to have taken Panjshir Valley, 7 september 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58466647>
- Afghanistan crisis: Taliban kill civilians in resistance stronghold, 13 september 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58545892>
- Afghanistan: Taliban hang bodies as warning in city of Herat, 25 september 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58691824>
- Afghanistan's female lawyers are on the run from men they prosecuted, 6 oktober 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58742581>
- The Taliban's secretive war against IS, 29 oktober 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-59080871>
- 'I feel free' - LGBT Afghan refugees arrive in UK, 30 oktober 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-59102411>
- Afghanistan: Taliban unveil new rules banning women in TV dramas, 21 november 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-59368488>
- 'It's like hell in here': The struggle to save Afghanistan's starving babies, 2 december 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-59419962>
- Afghanistan: Girls' despair as Taliban confirm secondary school ban, 8 december 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-59565558>
- Afghan woman activist released after arrest in January, 13 februari 2022. <https://www.bbc.com/news/world-asia-60362532>

Bicycling:

- These Afghan Women Are Defying the Patriarchy—On Bikes, 12 oktober 2020. <https://www.bicycling.com/culture/a34099255/afghan-women-ride-bikes-to-defy-patriarchy/>

Bloomberg:

- As Kabul Falls, the Burqa Shops of Afghanistan Get Busy, 15 augustus 2021. <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2021-08-15/the-burqa-shops-of-afghanistan-get-busy-as-a-generation-blames-u-s-betrayal>
- Quiet Taliban Deal Maker Holds Key Role for Afghan Future, 7 september 2021. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-09-07/quiet-taliban-deal-maker-holds-key-role-to-afghanistan-s-future>

BNR:

- Liveblog | Weer Raketaanval Luchthaven Kabul, 30 augustus 2021. <https://www.bnr.nl/nieuws/internationaal/10451142/liveblog-afghanistan-taliban-kabul-oorlog>

Borgen Project (The):

- Gender Violence and Domestic Abuse in Afghanistan, 3 september 2020. <https://borgenproject.org/gender-violence-and-domestic-abuse-in-afghanistan/>

Bulwark (The):

- An Interview with Two Afghan Mayors About the U.S. Withdrawal from Afghanistan, 20 april 2021. <https://www.thebulwark.com/an-interview-with->

[two-afghan-mayors-about-the-u-s-withdrawal-from-afghanistan/](#)

Business Insider:

- Business Insider, Hunted by the Taliban, Afghanistan's former judges are disguising themselves and going underground. 'I have a lot of enemies right now,' said one., 2 oktober 2021. <https://www.businessinsider.com/judges-in-afghanistan-are-being-hunted-and-killed-by-taliban-fighters-2021-9?international=true&r=US&IR=T>
- A murder, a warning, and now Afghans worry that they could be next, 19 november 2021. <https://www.businessinsider.com/a-murder-a-warning-and-dread-in-afghanistan-2021-11?international=true&r=US&IR=T>

Business Standard:

- Nearly 700 attacks launched on Afghanistan's Lashkargah in three weeks, 1 juni 2021. https://www.business-standard.com/article/international/nearly-700-attacks-launched-on-afghanistan-s-lashkargah-in-three-weeks-121060100130_1.html

CBS News:

- Taliban surround major Afghan cities, ready for a showdown when U.S. troops are gone., 8 juli 2021. <https://www.cbsnews.com/news/us-afghanistan-taliban-badghis-siege-american-war-withdrawal/>
- Gun battle follows deadly bombing at Afghan defense minister's home, 4 augustus 2021. <https://www.cbsnews.com/news/gunmen-attack-kabul-home-of-afghan-defense-minister/>
- Weddings go on in Kabul under the Taliban, but without singers, or police seeking bribes, 31 augustus 2021. <https://www.cbsnews.com/news/afghanistan-taliban-kabul-weddings-without-singers-or-police-seeking-bribes/>
- Face to face with the Taliban: Inside 60 Minutes' report from Afghanistan, 12 december 2021. <https://www.cbsnews.com/news/afghanistan-taliban-ngo-60-minutes-2021-12-12/>

Christian Science Monitor (The):

- How Afghan midwives are challenging Taliban strictures on women, 7 October 2021. <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2021/1007/How-Afghan-midwives-are-challenging-Taliban-strictures-on-women>
- Free speech in Afghanistan? Who is silenced by Taliban, and why., 17 december 2021. <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2021/1217/Free-speech-in-Afghanistan-Who-is-silenced-by-Taliban-and-why>

CNN:

- She's the first female tour guide in Afghanistan, but she's determined not to be the last, 8 maart 2021. <https://edition.cnn.com/travel/article/female-tour-guide-afghanistan-fatima-dst/index.html>
- 'No one can dare ask why': What it's like to live in a town where everything is controlled by the Taliban, 14 april 2021. <https://edition.cnn.com/2021/04/14/middleeast/afghanistan-life-under-the-taliban-musa-gala-intl/index.html>
- Death toll rises to 85 in Afghanistan girls' school bomb attack, 10 mei 2021. <https://edition.cnn.com/2021/05/09/asia/afghanistan-girls-school-attack-intl-hnk/index.html>
- Pentagon examining how to evacuate thousands who worked for US from Afghanistan, 27 mei 2021. <https://edition.cnn.com/2021/05/26/politics/pentagon-examining-afghanistan-evacuation/index.html>
- Hasty air base handover sums up America's hurried exit from its longest

war, 6 juli 2021. <https://edition.cnn.com/2021/07/06/world/afghanistan-american-exit-taliban-intl-cmd/index.html>

- Taliban fighters execute 22 Afghan commandos as they try to surrender, 14 juli 2021. <https://edition.cnn.com/2021/07/13/asia/afghanistan-taliban-commandos-killed-intl-hnk/index.html>
- Afghan interpreter for US Army was beheaded by Taliban. Others fear they will be hunted down too, 23 juli 2021. <https://edition.cnn.com/2021/07/22/asia/afghanistan-interpreters-taliban-reprisals-intl-hnk/index.html>
- Taliban seizes Kunduz, first major Afghan city to fall in vacuum left by US troop withdrawal, 8 augustus 2021. <https://edition.cnn.com/2021/08/08/asia/afghanistan-taliban-kunduz-intl/index.html>
- Besieged on a 'Taliban-made island,' Kandahar's residents see no way out as militants advance ever closer, 9 augustus 2021. <https://edition.cnn.com/2021/08/06/asia/afghanistan-kandahar-taliban-threat-cmd-intl/index.html>
- Taliban captures key cities Herat and Ghazni, leaving Kabul increasingly isolated, 12 augustus 2021. <https://edition.cnn.com/2021/08/12/asia/afghanistan-taliban-capture-strategic-ghazni-intl/index.html>
- US completes evacuation of embassy in Afghanistan as flag comes down at diplomatic compound, 15 augustus 2021. <https://edition.cnn.com/2021/08/15/politics/us-embassy-kabul-afghanistan/index.html>
- Taliban accused of murdering pregnant Afghan policewoman in front of her family, 6 september 2021. <https://edition.cnn.com/2021/09/06/asia/taliban-afghanistan-pregnant-policewoman-murder-intl/index.html>
- Angry and afraid, Afghanistan's LGBTQ community say they're being hunted down after Taliban takeover, 18 september 2021. <https://edition.cnn.com/2021/09/17/middleeast/afghanistan-lgbtq-evacuation-intl-hnk-dst/index.html>
- Taliban to resume issuing passports to Afghan citizens, 5 oktober 2021. <https://edition.cnn.com/2021/10/05/asia/taliban-passports-afghanistan-intl/index.html>
- Taliban's religious police instructed to be more moderate, but vulnerable Afghans say brutal justice is still being meted out, 12 oktober 2021. <https://edition.cnn.com/2021/10/11/asia/afghanistan-taliban-justice-cmd-intl/index.html>
- Taliban decree on women's rights, which made no mention of school or work, dismissed by Afghan women and experts, 4 december 2021. <https://edition.cnn.com/2021/12/03/asia/afghanistan-taliban-decree-womens-rights-intl/index.html>

Conversation (The):

- Afghanistan after the US withdrawal: The Taliban speak more moderately but their extremist rule hasn't evolved in 20 years, 22 juli 2021. <https://theconversation.com/afghanistan-after-the-us-withdrawal-the-taliban-speak-more-moderately-but-their-extremist-rule-hasnt-evolved-in-20-years-164221>

Correspondent (De)

- Afghanistan-kenner Bette Dam over de Taliban van nu, waarom ze weer aan de macht zijn, en hoe de wereld zich tot hen kan verhouden, 23 augustus 2021. <https://decorrespondent.nl/12684/afghanistan-kenner-bette-dam-over-de-taliban-van-nu-waarom-ze-weer-aan-de-macht-zijn-en-hoe-de-wereld-zich-tot-hen-kan-verhouden/894130066368-5425eef2>

Daily Beast:

- What It's Like Growing Up Gay in Afghanistan, 13 april 2017.

<https://www.thedailybeast.com/what-its-like-growing-up-gay-in-afghanistan>

Daily Sabah:

- Qatar, Turkey, Taliban agree on 'key issues' to run Kabul airport, 28 januari 2022. <https://www.dailysabah.com/politics/diplomacy/qatar-turkey-taliban-agree-on-key-issues-to-run-kabul-airport>

Der Spiegel:

- Afghan Vice President in Letter to DER SPIEGEL: "A Deal for Surrender Won't Happen", 30 augustus 2021. <https://www.spiegel.de/international/world/afghan-vice-president-in-letter-to-der-spiegel-a-deal-for-surrender-won-t-happen-a-bd829772-3e85-4009-980f-2c2e7790ed61>
- The Taliban's Campaign to Rob Villagers of Their Land, 6 oktober 2021. <https://www.spiegel.de/international/world/the-new-rulers-of-afghanistan-the-taliban-s-campaign-to-rob-villagers-of-their-land-a-f63587a2-49ef-4430-9a5d-128a3fd74201>

Deutsche Welle:

- Afghanistan's Sikh refugees try to find a new home in India, 1 december 2020. <https://www.dw.com/en/afghanistans-sikh-refugees-try-to-find-a-new-home-in-india/a-55782791#:~:text=There%20were%20nearly%20700%20members,t%20of%20a%20permanent%20home>
- Afghan women journalists and human rights activists are being forced into hiding, 4 maart 2021. <https://www.dw.com/en/afghan-women-journalists-and-human-rights-activists-are-being-forced-into-hiding/a-56767606>
- Afghan women risk losing their rights in a new political setup, 8 maart 2021. <https://www.dw.com/en/afghan-women-risk-losing-their-rights-in-a-new-political-setup/a-56807141v>
- US exit from Afghanistan: Leaving local staff at Taliban's mercy, 21 april 2021. <https://www.dw.com/en/us-exit-from-afghanistan-leaving-local-staff-at-talibans-mercy/a-57276011>
- Afghanistan: Mortar attack on wedding party kills 6, 30 mei 2021. <https://www.dw.com/en/afghanistan-mortar-attack-on-wedding-party-kills-6/a-57718213>
- Afghanistan: US withdrawal more than 90% complete, Pentagon says, 6 juli 2021. <https://www.dw.com/en/afghanistan-us-withdrawal-more-than-90-complete-pentagon-says/a-58179735>
- The Taliban's broken promise to protect journalists, 27 augustus 2021. <https://www.dw.com/en/the-talibans-broken-promise-to-protect-journalists/a-59006680>
- "Afghanistan: What will the Taliban do without an enemy to fight?", 11 oktober 2021. <https://www.dw.com/en/afghanistan-what-will-the-taliban-do-without-an-enemy-to-fight/a-59467732>
- Afghanistan: What Taliban's new media rules mean for female actors, 28 november 2021. <https://www.dw.com/en/afghanistan-what-talibans-new-media-rules-mean-for-female-actors/a-59919249>

Diplomat (The):

- Growing Sectarianism Can Challenge Lasting Peace in Afghanistan, 15 oktober 2020. <https://thediplomat.com/2020/10/growing-sectarianism-can-challenge-lasting-peace-in-afghanistan/>
- The Pakistani Taliban is Back, 9 maart 2021. <https://thediplomat.com/2021/03/the-pakistani-taliban-is-back/>
- Western Amnesia and the Trauma of Taliban Rule, 30 april 2021. <https://thediplomat.com/2021/05/western-amnesia-and-the-trauma-of-taliban-rule/>
- Amid US Pullout, Taliban Issue Threat to Afghan Journalists, 6 mei 2021.

<https://thedi diplomat.com/2021/05/amid-us-pullout-taliban-issue-threat-to-afghan-journalists/>

- What Explains Tajikistan's Evolving Position on Afghan Refugees?, 22 september 2021. <https://thedi diplomat.com/2021/09/what-explains-tajikistans-evolving-position-on-afghan-refugees/>
- Growing Sectarianism Can Challenge Lasting Peace in Afghanistan, 15 oktober 2020. <https://thedi diplomat.com/2020/10/growing-sectarianism-can-challenge-lasting-peace-in-afghanistan/>

Economist (The):

- Hiding books, buying burqas: Kandahar prepares for Taliban rule, 14 augustus 2021. <https://www.economist.com/1843/2021/08/13/hiding-books-buying-burqas-afghanistan-prepares-for-taliban-rule>
- The Taliban find themselves on the wrong side of an insurgency, 23 oktober 2021. <https://www.economist.com/asia/2021/10/23/the-taliban-find-themselves-on-the-wrong-side-of-an-insurgency>

EFE:

- All Afghan girls to return to school after winter break: Taliban official, 19 december 2021. <https://www.efe.com/efe/english/destacada/all-afghan-girls-to-return-school-after-winter-break-taliban-official/50000261-4701520>

Eurasianet:

- Afghan refugees hope Tajikistan is just a pit stop, 15 oktober 2021. <https://eurasianet.org/afghan-refugees-hope-tajikistan-is-just-a-pit-stop>

FIDES, ASIA/AFGHANISTAN:

- The Italian military contingent leaves the country: the future is uncertain, 9 juni 2021. http://www.fides.org/en/news/70286-ASIA_AFGHANISTAN_The_Italian_military_contingent_leaves_the_country_the_future_is_uncertain

Fikra Forum:

- Navigating Influence in Afghanistan: the Cases of Qatar and Pakistan, 26 oktober 2021. <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/navigating-influence-afghanistan-cases-qatar-and-pakistan>

Financial Times:

- Taliban announces government as it faces growing crises and isolation, 7 september 2021. <https://www.ft.com/content/9cc0e2ca-19ab-4614-a168-76f1e4c1875b>
- Haqqani network's clever game culminates with Afghan government roles, 10 september 2021.

Foreign Policy:

- In Afghanistan, Social Media Is the Only Way to Talk Back to the Taliban, 11 september 2020. <https://foreignpolicy.com/2020/09/11/in-afghanistan-social-media-is-the-only-way-to-talk-back-to-the-taliban/>
- 'The Taliban Have Tracked Me', 20 april 2021. <https://foreignpolicy.com/2021/04/20/taliban-afghanistan-withdrawal-violence-logar-province/>
- A 'Life and Death Fight' Against the Taliban in Central Afghanistan, 22 juli 2021. <https://foreignpolicy.com/2021/07/22/taliban-central-afghanistan-fighting-local-militias-bamiyan/>
- 'The Taliban Have Not and Will Not Ever Change', 3 augustus 2021. <https://foreignpolicy.com/2021/08/03/afghan-war-taliban-ismail-khan-interview/>
- Afghanistan's Hazaras Get Mixed Messages From the Taliban, 4 september 2021. <https://foreignpolicy.com/2021/09/04/afghanistan-withdrawal-taliban-isis-k-hazaras-shia-minority-rights/>

- Pakistan Pitches the Taliban Regime to the World, 30 september 2020. <https://foreignpolicy.com/2021/09/30/pakistan-afghanistan-support-taliban-regime-legitimacy/>
- Afghan Crime Wave Adds to Taliban Dystopia, 29 oktober 2021. <https://foreignpolicy.com/2021/10/29/afghanistan-crime-poverty-taliban-economic-collapse-humanitarian-crisis/>
- Taliban Splintered by Internal Divisions, External Spoilers, 12 november 2021. <https://foreignpolicy.com/2021/11/12/taliban-afghanistan-pakistan-factions-fighting-division-unity/>
- Afghan Refugees Get Cold Welcome in Pakistan, 22 november 2021. <https://foreignpolicy.com/2021/11/22/afghanistan-refugees-pakistan-taliban-border/>

France 24:

- Taliban aid crackdown spreads fear over treatment of women, 4 maart 2021. <https://www.rfi.fr/en/taliban-aid-crackdown-spreads-fear-over-treatment-of-women>
- Taliban tribunal gives woman 40 lashes for talking to a man on the phone, 22 april 2021. <https://observers.france24.com/en/asia-pacific/20210426-taliban-tribunal-gives-woman-40-lashes-for-talking-to-a-man-on-the-phone>
- Afghan troops flee as northern districts fall to the Taliban, 5 juli 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20210704-security-forces-flee-as-as-districts-in-northern-afghanistan-fall-to-taliban>
- Taliban offers Afghan govt three-month ceasefire in exchange for 7,000 prisoners, 15 juli 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20210715-taliban-offers-afghan-govt-three-month-ceasefire-in-exchange-for-7-000-prisoners>
- Road to ruin: Double tax and bandits on the Pakistan-Afghan trade route, 29 juli 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20210729-road-to-ruin-double-tax-and-bandits-on-the-pakistan-afghan-trade-route>
- L'armée afghane entend déloger les Taliban de la ville de Lashkar Gah, 4 augustus 2021. <https://www.france24.com/fr/asie-pacifique/20210804-afghanistan-l-arm%C3%A9e-afghane-entend-d%C3%A9loger-les-taliban-de-la-ville-de-lashkar-gah>
- Notorious Afghan warlord returns to fight for besieged home, 5 augustus 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20210805-notorious-afghan-warlord-returns-to-fight-for-besieged-home>
- Fighting rages in Afghan south after Taliban's weekend blitz, 9 augustus 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20210809-fighting-rages-in-afghan-south-after-taliban-s-weekend-blitz>
- "Les Taliban vont nous traquer" : un couple piégé à Herat au moment de la chute de la ville, 12 augustus 2021. <https://observers.france24.com/fr/moyen-orient/20210812-afghanistan-chute-herat-temoignage>
- Timeline: Taliban's sweeping offensive, 15 augustus 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20210815-timeline-the-taliban-s-sweeping-offensive-in-afghanistan>
- From military commander to the Taliban's top diplomat, Mullah Baradar's ascent to power, 16 augustus 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20210816-from-military-commander-to-taliban-s-top-diplomat-mullah-baradar-s-ascent-to-power>
- Afghan women's groups eye uncertain future under vague 'Islamic framework', 26 augustus 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20210825-afghan-women-s-groups-eye-uncertain-future-under-vague-islamic-framework>
- Afghan resistance has sanctuary in Tajikistan, but fighting Taliban a 'non-viable prospect', 4 oktober 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20211004-afghan-resistance-has-sanctuary-in-tajikistan-but-fighting-taliban-a-non-viable-prospect>

- Taliban summon Afghan interpreters who worked for Dutch, threaten families, 5 oktober 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20211005-taliban-summon-afghan-interpreters-who-worked-for-dutch-threaten-families>
- Afghanistan to start issuing passports again after Taliban takeover, 5 oktober 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20211005-afghanistan-to-start-issuing-passports-again-after-taliban-takeover>
- FRANCE 24 report: On the streets of Kabul with the Taliban police, 27 oktober 2021. <https://www.france24.com/en/video/20211027-france-24-report-on-the-streets-of-kabul-with-the-taliban-police>
- Mullah Omar's son on TV as Taliban polish public image, 27 oktober 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20211027-mullah-omar-s-son-on-tv-as-taliban-polish-public-image>
- The Taliban has a hit list for the Afghan LGBT community, NGO says, 2 november 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20211102-the-taliban-has-a-kill-list-for-the-afghan-lgbt-community-ngo-says>
- Four women slain in Afghanistan after phone call 'to join evacuation flight', 6 november 2021. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20211106-four-women-slain-in-afghanistan-after-phone-call-to-join-evacuation-flight>
- Islamabad bids to quell rise in Pakistani Taliban attacks, 15 november 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20211115-islamabad-bids-to-quell-rise-in-pakistani-taliban-attacks>
- Taliban to Afghan networks: stop airing shows with women actors, 21 november 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20211121-taliban-to-afghan-networks-stop-airing-shows-with-women-actors>
- Taliban allow protest calling for Afghan assets to be released, 21 december 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20211221-taliban-allow-protest-calling-for-afghan-assets-to-be-released>
- Suicide bomber shot dead as Taliban fighters gather for passports, 23 december 2021. <https://www.france24.com/en/live-news/20211223-suicide-bomber-shot-dead-as-taliban-fighters-gather-for-passports>
- Taliban religious police issue posters ordering women to cover up, 7 januari 2022. <https://www.france24.com/en/live-news/20220107-taliban-religious-police-issue-posters-ordering-women-to-cover-up>
- Taliban militants pepper spray women protesting for the right to work, education, 16 januari 2022. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20220116-taliban-militants-pepper-spray-women-protesting-for-the-right-to-work-education>
- Afghan women rally at Taliban approved protest, 26 januari 2022. <https://www.france24.com/en/live-news/20220126-afghan-women-rally-at-taliban-approved-protest>
- Pakistan's 'good Taliban-bad Taliban' strategy backfires, posing regional risks, 9 februari 2022. <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20220209-pakistan-s-good-taliban-bad-taliban-strategy-backfires-posing-regional-risks>
- Taliban staging massive house-to-house sweep across Kabul, 27 februari 2022. <https://www.france24.com/en/live-news/20220227-taliban-staging-massive-house-to-house-sweep-across-kabul>

France Inter :

- Femme, jeune et éduquée : la cible des assassins en Afghanistan, 5 maart 2021. <https://www.franceinter.fr/emissions/geopolitique/geopolitique-05-mars-2021>

Frontier Post :

- Taliban announces creation of new Supreme Court of Afghanistan, oktober 2021. <https://thefrontierpost.com/taliban-announces-creation-of-new-supreme-court-of-afghanistan/>

Groene Amsterdammer (De) :

- Afghanistan en het eenzijdige verhaal: Pas op voor de schoonmaker, 11 augustus 2021. <https://www.groene.nl/artikel/pas-op-voor-de-schoonmaker>

Guardian (The):

- Nine-year-old child bride reportedly killed by husband in Afghanistan, 31 juli 2018. <https://www.theguardian.com/global-development/2018/jul/31/nine-year-old-child-bride-reportedly-killed-by-husband-afghanistan>
- 'I lost consciousness': woman whipped by the Taliban over burqa without veil, 18 april 2019. <https://www.theguardian.com/global-development/2019/apr/18/woman-whipped-by-the-taliban-over-burqa-without-veil-afghanistan>
- 'Divorce isn't an option': Afghan women find hope in saffron scheme, 23 juni 2020. <https://www.theguardian.com/global-development/2020/jun/23/divorce-isnt-an-option-afghan-women-find-hope-in-saffron-scheme>
- Taliban denies targeting media after 50th journalist dies in Afghanistan, 3 december 2020.
- 'Violence starts at home': the Afghan women tackling domestic abuse at its source, 29 januari 2021. <https://www.theguardian.com/global-development/2021/jan/29/violence-starts-at-home-the-afghan-women-tackling-domestic-abuse-at-its-source>
- Taliban threaten Afghan security guards who work for Australian embassy in Kabul, 29 mei 2021. <https://www.theguardian.com/australia-news/2021/may/29/taliban-threaten-afghan-security-guards-who-work-for-australian-embassy-in-kabul>
- UK to bring home last remaining troops in Afghanistan this weekend, 2 juli 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/jul/02/uk-to-bring-home-last-remaining-troops-in-afghanistan-this-weekend>
- After the retreat: what now for Afghanistan?, 4 juli 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/jul/04/after-the-retreat-what-now-for-afghanistan>
- Taliban sweep through Herat province as Afghan advance continues, 9 juli 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/jul/09/taliban-sweep-through-herat-province-as-afghan-advance-continues>
- Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse, 13 juli 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/jul/13/afghanistan-stunned-by-scale-and-speed-of-security-forces-collapse>
- Herat residents fear Taliban in their homes and workplaces as it masses outside city, 31 juli 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/jul/31/herat-residents-fear-taliban-in-their-homes-and-workplaces-as-it-masses-outside-city>
- Taliban suicide-bomb attack targets defence minister's Kabul home, 4 augustus 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/04/taliban-suicide-bomb-attack-targets-defence-ministers-kabul-home>
- Major coup for Taliban as fighters take Afghan city of Kunduz, 8 augustus 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/08/taliban-seize-symbolic-victory-with-capture-of-kunduz>
- Taliban tighten grip on approaches to Kabul in Afghanistan offensive, 12 augustus 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/12/afghanistan-taliban-lashkar-gah-army-chief-is-replaced>
- UK and US send troops to aid evacuation from Afghanistan as Taliban advance, 13 augustus 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/12/taliban-claim-capture-kandahar-grip-on-afghanistan-grows>
- 'Nowhere to go': divorced Afghan women in peril as the Taliban close in, 13 augustus 2021. <https://www.theguardian.com/global-development/2021/aug/13/nowhere-to-go-divorced-afghan-women-in-peril-as-the-taliban-close-in>

- Seven days that shook Afghanistan: how city after city fell to the Taliban, 14 augustus 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/13/seven-days-that-shook-afghanistan-how-city-after-city-fell-to-the-taliban>
- Afghanistan: thousands stranded in Kabul as Taliban go door-to-door, 20 augustus 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/20/afghanistan-kabul-evacuations-thousands-taliban-search>
- Afghanistan reports of torture and killing contradict Taliban's promises, 21 augustus 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/aug/20/afghanistan-reports-of-torture-and-killing-contradict-taliban-promises>
- Women can continue working in Afghan government, say Taliban, 1 september 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/sep/01/women-can-continue-working-in-afghan-government-say-taliban>
- Afghanistan: fewer than 100 out of 700 female journalists still working, 1 september 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/sep/01/afghanistan-only-handful-of-female-journalists-still-working#:~:text=Afghanistan%3A%20fewer%20than%20100%20out%20of%20700%20female%20journalists%20still%20working,-Women%20forced%20out&text=Female%20journalists%20in%20Afghanista,n%20are,freedom%2C%20according%20to%20a%20report.>
- 'They came for my daughter': Afghan single mothers face losing children under Taliban, 8 september 2021. <https://www.theguardian.com/global-development/2021/sep/08/they-came-for-my-daughter-afghan-single-mothers-face-losing-children-under-taliban>
- Taliban ban protests and slogans that don't have their approval, 8 september 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/sep/08/taliban-ban-protests-and-slogans-that-dont-have-their-approval>
- 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/sep/19/persuasion-first-violence-later-the-talibans-new-vice-and-virtue-approach>
- Kabul government's female workers told to stay at home by Taliban, 19 september 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/sep/19/kabul-governments-female-workers-told-to-stay-at-home-by-taliban>
- 'We don't want people to be in a panic,' says chief of Taliban morality police, 19 september 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/sep/19/persuasion-first-violence-later-the-talibans-new-vice-and-virtue-approach>
- 'Necessary for security': veteran Taliban enforcer says amputations will resume, 24 september 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/sep/24/afghanistan-taliban-enforcer-says-amputations-will-resume#:~:text=%27Necessary%20for%20security%27%3A%20veteran%20Taliban%20enforcer%20says%20amputations%20will%20resume,-This%20article%20is&text=The%20Taliban%20will%20resume%20executio,ns,harsh%20version%20of%20Islamic%20justice.>
- 'I don't know where to go': uncertain fate of the women in Kabul's shelters, 1 oktober 2021. <https://www.theguardian.com/global-development/2021/oct/01/i-dont-know-where-to-go-uncertain-fate-of-the-women-in-kabuls-shelters>
- Shia mosque bombing kills dozens in Afghan city of Kunduz, 8 oktober 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/oct/08/deadly-bomb-attack-hits-shia-mosque-in-afghan-city-of-kunduz>
- Women's rights activist shot dead in northern Afghanistan, 5 november 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/nov/05/womens-rights-activist-shot-dead-in-northern-afghanistan>
- Crowds flock to Kabul passport office in bid to flee Taliban rule, 20 december 2021. <https://www.theguardian.com/world/2021/dec/19/hundreds-queue->

for-passports-in-bid-to-leave-afghanistan

Hasht-e Subh Daily:

- Forced Displacement of Daikundi Residents Was Put Off to Next Spring, 28 september 2021. <https://8am.af/eng/forced-displacement-of-daikundi-residents-was-put-off-to-next-spring/>
- Denial of Facts Intricates the Situation, 15 november 2021. <https://8am.af/eng/denial-of-facts-intricates-the-situation/>
- 2 Clerks Killed, 3 Others Injured in Kapisa, 24 november 2021. <https://8am.af/eng/2-clerks-killed-3-others-injured-in-kapisa/>
- An Increase in Criminal Offenses Has Raised Concerns Among Baghlan Residents, 7 december 2021. <https://8am.af/eng/an-increase-in-criminal-offenses-has-raised-concerns-among-baghlan-residents/m>
- Prosecutors in Panjshir Province Are in Preventive Custody, 9 december 2021. <https://8am.af/eng/prosecutors-in-panjshir-province-are-in-preventive-custody/>
- A Religious Scholar Killed in Kabul, 18 december 2021. <https://8am.af/eng/a-religious-scholar-killed-in-kabul/>
- 147 Criminals Arrested in Herat Province, 22 december 2021.
- Taliban Leader Urges the Group's Fighters to Respect the General Amnesty, 30 december 2021. <https://8am.af/eng/taliban-leader-urges-the-groups-fighters-to-respect-the-general-amnesty/>
- Taliban Severely Restrict Media in Central Afghanistan, 22 januari 2022. <https://8am.af/eng/taliban-severely-restrict-media-in-central-afghanistan/>
- Clashes Between the Taliban and NRF Forces Continued for the Third Day, 26 januari 2022. <https://8am.af/eng/clashes-between-the-taliban-and-nrf-forces-continued-for-the-third-day/>

Her

- 'Girls my age should not be married': Child bride married at age 11 speaks out for World Refugee Day, juli 2020. <https://www.her.ie/news/girls-age-not-married-child-bride-married-age-11-506468>

Hindustan Times:

- Over 180 Sikh families from Afghanistan arrive in India on 'long-term' visas, 4 september 2020. [Over 180 Sikh families from Afghanistan arrive in India on 'long-term' visas - YouTube](https://www.hindustantimes.com/world-news/pakistan-will-shut-its-border-with-afghanistan-in-national-interest-if-taliban-takes-over-post-us-withdrawal-101624813032555.html)
- Pakistan will shut its border with Afghanistan in 'national interest' if Taliban takes over post-US withdrawal, 27 juli 2021. <https://www.hindustantimes.com/world-news/pakistan-will-shut-its-border-with-afghanistan-in-national-interest-if-taliban-takes-over-post-us-withdrawal-101624813032555.html>
- Taliban express their intention to build their own Air Force in Afghanistan, 7 november 2021. <https://www.hindustantimes.com/world-news/taliban-express-their-intention-to-build-their-own-air-force-in-afghanistan-101636276230161.html>
- Special chartered flight from Kabul to land in Delhi with Afghan Sikhs, Hindus & Indians today, 10 december 2021. <https://www.hindustantimes.com/india-news/flight-from-kabul-to-land-in-delhi-with-afghan-sikhs-hindus-indians-today-101639117168637.html>

Independent (The):

- The battle for Mazar-i-Sharif: Meet the volunteers fighting back against the Taliban on Afghanistan's front line, 13 juli. <https://www.independent.co.uk/news/world/mazarisharif-afghanistan-taliban-militias-security-forces-b1882465.html>
- On the front line in Afghanistan with Ismail Khan, the 'Lion of Herat', 9 augustus 2021. <https://www.independent.co.uk/asia/south-asia/afghanistan-herat-khan-battle-taliban-b1899576.html>

- Every Afghan citizen has right to a passport, says Taliban official, 21 oktober 2021. <https://www.independent.co.uk/asia/south-asia/afghan-citizens-right-to-passport-taliban-b1942527.html>

India.com:

- 42 Freed in One Day From Taliban Jail in Afghanistan, 16 februari 2021. <https://www.india.com/news/world/42-freed-in-one-day-from-taliban-jail-in-afghanistan-4426746/>

Indian Express (The):

- A year after Kabul attack, Afghan Sikhs long for a settled life, 25 maart 2021. <https://indianexpress.com/article/india/a-year-after-kabul-attack-afghan-sikhs-long-for-a-settled-life-7244180/>

India Today:

- Govt invites citizenship applications from non-Muslim refugees from Afghanistan, Pakistan, Bangladesh, 29 juni 2021. <https://www.indiatoday.in/india/story/govt-invites-citizenship-applications-non-muslim-refugees-afghanistan-pakistan-bangladesh-five-states-1808351-2021-05-29>

InfoMigrants:

- Etre LGBTQ en Afghanistan : l'exil comme seule option, 1 november 2021. <https://www.infomigrants.net/fr/post/35601/etre-lgbtq-en-afghanistan--lexil-comme-seule-option>

Intercept (The):

- Afghan Resistance Leaders, Long Backed by Cia, Have Fled Following Taliban Takeover, 21 september 2021. <https://theintercept.com/2021/09/21/afghanistan-taliban-ahmad-massoud-flee/>
- Facebook Grants Government of Afghanistan Limited Posting Rights, 23 november 2021. <https://theintercept.com/2021/11/23/facebook-afghanistan-taliban-exception/>

Interpreter (The):

- Afghanistan: The Hazara dread, 24 september 2021. <https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/afghanistan-hazara-dread>

Iteraaz:

- Transformation Of Café Culture In Kabul, Afghanistan, 26 januari 2021. <https://iteraaz.com/2021/01/26/transformation-of-cafe-culture-in-kabul-afghanistan/>

Kabul NOW:

- Taliban kidnap senior members of Ghazni's appeal court, 19 september 2020.
- Taliban abduct 18 civilians in Maidan Wardak province, 25 november 2020. <https://kabulnow.com/2020/11/taliban-abduct-18-civilians-in-maidan-wardak-province/>
- Taliban kidnap four civilians in Qarabagh district of Ghazni, 10 januari 2021. <https://kabulnow.com/2021/01/taliban-kidnap-four-civilians-in-qarabagh-district-of-ghazni/>
- ANA will create battalion in Bamyan as violence intensifies, 3 februari 2021. <https://kabulnow.com/2021/02/ana-will-create-battalion-in-bamyan-as-violence-intensifies/>
- Officials lambasted Herat cleric for his anti-government remarks, 21 februari 2021. <https://kabulnow.com/2021/02/officials-lambasted-herat-cleric-for->

his-anti-government-remarks/

- Newly-appointed governor promises to curb Taliban's growing power in Ghor, 8 april 2021. <https://kabulnow.com/2021/04/newly-appointed-governor-promises-to-curb-talibans-growing-power-in-ghor/>
- Unknown gunmen shot dead religious scholar in Sheberghan, 25 juli 2021. <https://kabulnow.com/2021/07/unknown-gunmen-shot-dead-religious-scholar-in-sheberghan/>

Kabul Times (The):

- Passport issuance started in seven more provinces, 16 november 2021. <https://thekabultimes.gov.af/passport-issuance-started-in-seven-more-provinces/>

Khaama Press:

- Four key Taliban group leaders ambushed in Laghman province, 1 oktober 2018. <https://www.khaama.com/four-key-taliban-group-leaders-ambushed-in-laghman-province-06069/>
- Taliban gang-raped, shot a teenager dead in Jawzjan: Officials claim, 6 april 2021. <https://www.khaama.com/taliban-gang-raped-shot-a-teenager-dead-in-jawzjan-officials-claim-65463222/>
- Three people whipped in Herat for eating during the 'Ramadan' month, 20 april 2021. <https://www.khaama.com/three-people-whipped-in-herat-for-eating-during-the-ramadan-month-64635222/>
- Dozens of civilians killed, wounded in separate roadside bomb blasts, 10 mei 2021. <https://www.khaama.com/dozens-of-civilians-killed-wounded-in-separate-roadside-bomb-blasts-75745362/>
- Armed Taliban men kill a young physician in the western Herat province, 27 november 2021. <https://www.khaama.com/taliban-forces-kill-a-young-physician-in-the-western-herat-province-87686/>
- Hundreds protest in Panjshir over murder of a young man, 27 december 2021. <https://www.khaama.com/hundreds-protest-in-panjshir-over-murder-of-a-young-man-987976/>
- Over 2,500 Taliban affiliates dissociated over misdemeanor, 8 januari 2022. <https://www.khaama.com/over-2500-taliban-affiliates-dissociated-over-misdemeanor/>
-

La Prensa Latina:

- Taliban kidnap 28 Hazara travelers in Afghanistan, 25 november 2020. <https://www.laprensa-latina.com/taliban-kidnap-28-hazara-travelers-in-afghanistan/>
- 40 civilians die in Afghan fighting, Lashkargah residents urged to evacuate, 3 augustus 2021. <https://www.laprensa-latina.com/40-civilians-die-in-afghan-fighting-lashkargah-residents-urged-to-evacuate/>

Latestly:

- Taliban Issues Diktat Asking Local Religious Leaders for List of Girls Above 15, Widows Under 45 To Be Married to Their Fighters: Reports, 16 juli 2021. <https://sq.news.yahoo.com/taliban-issues-diktat-asking-local-102240143.html>

Le Monde:

- L'Afghanistan aux mains des talibans, vent de panique à l'aéroport de Kaboul, 16 augustus 2021. https://www.lemonde.fr/international/article/2021/08/16/l-afghanistan-aux-mains-des-talibans-vent-de-panique-a-l-aeroport-de-kaboul_6091541_3210.html
- En Afghanistan, la théocratie des talibans déjà confrontée à ses vieux démons, 5 oktober 2021.

https://www.lemonde.fr/idees/article/2021/10/05/en-afghanistan-la-theocratie-des-talibans-deja-confrontee-a-ses-vieux-demons_6097153_3232.html

- Le clan Haqqani, l'ombre d'Al-Qaida sur les talibans, 3 november 2021. https://www.lemonde.fr/international/article/2021/11/03/le-clan-haqqani-l-ombre-d-al-qaida-sur-les-talibans_6100788_3210.html
- « A quoi ça sert d'aller à l'école si tu ne peux pas travailler ? » : confidences de femmes afghanes dans un salon de beauté, à Kandahar, 10 november 2021. https://www.lemonde.fr/international/article/2021/11/09/a-quoi-ca-sert-d-aller-a-l-ecole-si-tu-ne-peux-pas-travailler-a-kandahar-avec-les-femmes-afghanes_6101479_3210.html

Le Point :

- Afghanistan: les Hazaras craignent le pire avec le départ des Américains, 28 januari 2021. https://www.lepoint.fr/monde/afghanistan-les-hazaras-craignent-le-pire-avec-le-depart-des-americains-28-01-2021-2411653_24.php
- Afghanistan : 40 civils tués et 118 blessés en 24 heures à Lashkar Gah, 3 augustus 2021. https://www.lepoint.fr/monde/afghanistan-40-civils-tues-et-118-blesses-en-24-heures-a-lashkar-gah-03-08-2021-2437672_24.php

l'Humanite :

- Afghanistan. Reportage à la prison de Kandahar, où s'applique la charia version talibans, 15 december 2021. <https://www.humanite.fr/monde/afghanistan/afghanistan-reportage-la-prison-de-kandahar-ou-sapplique-la-charia-version>

Libération :

- Naître et donner la vie en pays pachtoun, 11 april 2020. https://www.liberation.fr/planete/2020/04/11/naitre-et-donner-la-vie-en-pays-pachtoun_1784871/

Los Angeles Times :

- They grew up under U.S. occupation. What happens when the troops leave?, 16 november 2020. <https://www.latimes.com/politics/story/2020-11-16/young-afghans-face-taliban-uncertain-future>
- U.S. troops are leaving Afghanistan, but Al Qaeda remains, 30 april 2021. <https://www.latimes.com/politics/story/2021-04-30/us-troops-are-leaving-afghanistan-but-al-qaeda-remains>
- In Afghanistan, minority Hazaras are being killed at school, at play, even at birth, 18 juni 2021. <https://www.latimes.com/world-nation/story/2021-06-18/afghan-hazaras-being-killed-at-school-play-even-at-birth>
- Seven dead in bombing of minivan in Afghanistan, Taliban says, 22 januari 2022. <https://www.latimes.com/world-nation/story/2022-01-22/taliban-says-bombers-target-minivan-in-afghanistan-7-dead>

Marie Claire:

- Afghanistan : défier la mort pour donner la vie, 3 december 2020. <https://www.marieclaire.fr/afghanistan-defier-la-mort-pour-donner-la-vie,1363884.asp>

MEMRI:

- Afghan Taliban Statement Opposes Equal Rights Or Share In Power For Non-Muslim Religious Minorities In Afghanistan, 8 juni 2021. <https://www.memri.org/jttm/afghan-taliban-statement-opposes-equal-rights-or-share-power-non-muslim-religious-minorities>

MENAFM:

- Afghanistan-Taliban: the Monster of Terror and Kidnap in Highways of

Central Areas, 16 januari 2021.
http://outlookafghanistan.net/topics.php?post_id=28451

Military Times:

- Afghan government, Taliban ready to set agenda for peace talks, US envoy says, 2 december 2020. <https://www.militarytimes.com/news/2020/12/02/afghan-government-taliban-ready-to-set-agenda-for-peace-talks-us-envoy-says/>
- Afghan official: Mortar attack in Kandahar kills 5 people, 1 augustus 2021. <https://www.militarytimes.com/news/your-military/2021/08/01/afghan-official-mortar-attack-in-kandahar-kills-5-people/>

MIT Technology Review:

- This is the real story of the Afghan biometric databases abandoned to the Taliban, 30 augustus 2021. <https://www.technologyreview.com/2021/08/30/1033941/afghanistan-biometric-databases-us-military-40-data-points/>

MSF:

- Conflit en Afghanistan : La Situation a Lashkar Gah, Kandahar et Kunduz, 12 augustus 2021. <https://www.msf-azg.be/fr/news/conflit-en-afghanistan-la-situation-%C3%A0-lashkar-gah-kandahar-et-kunduz>

National Geographic:

- As the Taliban return, Afghanistan's past threatens its future, 15 augustus 2021. <https://www.nationalgeographic.com/history/article/as-the-taliban-rise-again-afghanistans-past-threatens-its-present>

National News (The):

- Former vice president in Panjshir Valley claims he is Afghan president, 26 augustus 2021. <https://www.thenationalnews.com/world/asia/2021/08/26/former-vice-president-in-panjshir-valley-claims-he-is-afghan-president/>
- Taliban targets families of exiles: interpreter reveals violent intimidation, 1 september 2021. <https://www.thenationalnews.com/world/uk-news/2021/09/01/taliban-targets-exiles-families-interpreter-reveals-violent-intimidation/>

National World (The):

- 'I'll kill myself before I return': Afghan women face higher threat of abuse during Covid, 19 februari 2021. [I'll kill myself before I return': Afghan women face higher threat of abuse during Covid | The National \(thenationalnews.com\)](https://www.thenationalnews.com/world/asia/as-foreign-forces-depart-afghanistan-local-staff-at-embassies-ask-what-about-us-1.1213756)
- As foreign forces depart Afghanistan, local staff at embassies ask: 'What about us?', 30 april 2021. <https://www.thenationalnews.com/world/asia/as-foreign-forces-depart-afghanistan-local-staff-at-embassies-ask-what-about-us-1.1213756>

NBC:

- Gunmen kill 3 after fight about music playing at wedding party in Afghanistan, 1 november 2021. <https://www.nbcnews.com/news/world/gunmen-kill-3-row-music-playing-wedding-party-afghanistan-taliban-blam-rcna4203#:~:text=Preferences%20Sign%20Out-,Gunmen%20kill%20%20after%20fight%20about%20music%20playing%20at%20wedding,one%20resident%20told%20NBC%20News.&text=Three%20people%20were%20shot%20dead,could%20be%20played%2C%20residents%20said.>

- Desperate for cash, Afghan families are selling young daughters into marriage, 21 november 2021. <https://www.nbcnews.com/news/world/afghan-families-sell-daughters-marriage-economy-collapses-rcna5829>

NDTV:

- Taliban Say Burqa Not Mandatory For Women, Hijab Is, 17 augustus 2021. <https://www.ndtv.com/world-news/taliban-say-burqa-not-mandatory-for-women-hijab-is-2512746>
- 4 Women, Including Activist, Killed In Afghanistan: Taliban, 6 november 2021. <https://www.ndtv.com/world-news/4-women-including-activist-killed-in-afghanistan-taliban-2601170>
- Taliban Members Are Now Governors, Police Chiefs In Afghanistan, 8 november 2021. <https://www.ndtv.com/world-news/taliban-members-are-now-governors-police-chiefs-in-afghanistan-2602517>
- Man Arrested For Allegedly Trafficking 130 Women In Afghanistan, 16 november 2021. <https://www.ndtv.com/world-news/afghanistan-taliban-takeover-afghanistan-news-kabul-news-man-arrested-for-allegedly-trafficking-130-women-in-afghanistan-2613020>

New Humanitarian (The)

- Sorrow and Stigma: The Double Tragedy of Afghanistan's Young Widows, 8 februari 2018. <https://deeply.thenewhumanitarian.org/womensadvancement/articles/2018/02/08/sorrow-and-stigma-the-double-tragedy-of-afghanistans-young-widows>
- Afghanistan's missing coronavirus patients: Women, 24 juni 2020. <https://www.thenewhumanitarian.org/news/2020/06/24/Afghanistan-coronavirus-health-women>
- COVID-19 drives a quiet crisis in Afghanistan: Female suicide, 16 december 2020. <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2020/12/16/Afghanistan-women-economy-gender-based-violence>
- As deportations soar, Afghan returnees struggle on home soil, 26 januari 2021. <https://www.thenewhumanitarian.org/news/2021/01/26/iran-afghanistan-migrant-returns-refugees-conflict-coronavirus-economy>
- Tuberculosis hits more men than women. But not in Afghanistan., 24 februari 2021. <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2021/2/24/tuberculosis-hits-more-women-in-afghanistan>

Newlines Institute/Newlines Magazine:

- What About the Boys: A Gendered Analysis of the U.S. Withdrawal and Bacha Bazi in Afghanistan, 24 juni 2021. <https://newlinesinstitute.org/afghanistan/what-about-the-boys-a-gendered-analysis-of-the-u-s-withdrawal-and-bacha-bazi-in-afghanistan/>
- In the Afghan Capital, the Economic Desperation Is Palpable, 7 december 2021. <https://newlinesmag.com/letter-from-kabul/in-the-afghan-capital-the-economic-desperation-is-palpable/>
- Is This the Future of Taliban Rule?, 13 december 2021. <https://newlinesmag.com/reportage/is-this-the-future-of-taliban-rule/>

Newsweek:

- Taliban Seeks U.S. Assent to World Recognition, Even as ISIS Strikes from Within, 16 november 2021. <https://www.newsweek.com/taliban-seeks-us-assent-world-recognition-even-isis-strikes-within-1647643>

NewsGram:

- What about Sikhs and Hindus in Afghanistan?, 26 november 2021. <https://www.newsgram.com/what-about-sikhs-and-hindus-in-afghanistan>

News 18:

- In Goodwill Gesture, Taliban Sends 114 Afghan Sikhs to Delhi Today, 10 december 2021. <https://www.news18.com/news/india/in-goodwill-gesture-taliban-sends-114-afghan-sikhs-to-delhi-today-4539728.html>

New Yorker (The)

- The People We're Leaving Behind in Afghanistan, 29 juni 2021. <https://www.newyorker.com/news/daily-comment/the-people-were-leaving-behind-in-afghanistan>
- The Other Afghan Women, 13 september 2021. <https://www.newyorker.com/magazine/2021/09/13/the-other-afghan-women>

New York Times (The):

- A Thin Line of Defense Against 'Honor Killings', 2 maart 2015. <https://www.nytimes.com/2015/03/03/world/asia/afghanistan-a-thin-line-of-defense-against-honor-killings.html>
- In Afghanistan, 'I Feel Like a Divorced Woman Is Up for Grabs', 17 april 2017. <https://www.nytimes.com/2017/04/17/world/asia/afghan-women-divorce.html>
- No Justice, 'No Value' for Women in a Lawless Afghan Province, 8 juli 2017. <https://www.nytimes.com/2017/07/08/world/asia/afghanistan-women-honor-killings.html>
- Shelters Have Saved Countless Afghan Women. So Why Are They Afraid?, 17 maart 2018. <https://www.nytimes.com/2018/03/17/world/asia/afghanistan-womens-shelters.html>
- A Generation of Widows, Raising Children Who Will Be Forged by Loss, 1 december 2018. <https://www.nytimes.com/2018/12/01/world/asia/afghanistan-widows-war.html>
- In Kabul's Liberating Cafes, 'Women Make the Culture Here, Not Men', 25 mei 2019. <https://www.nytimes.com/2019/05/25/world/asia/afghanistan-kabul-women-cafes.html>
- They Fight Suicide Bombers. But Can Afghan Police Fight Crime?, 8 februari 2020. <https://www.nytimes.com/2020/02/08/world/asia/kabul-crime-police.html>
- India Offers Escape to Afghan Hindus and Sikhs Facing Attacks, 19 juli 2020. <https://www.nytimes.com/2020/07/19/world/asia/india-afghanistan-sikh-hindu.html>
- A Girl's Heroic Battle Against the Taliban Was Also a Family Feud, 22 juli 2020. <https://www.nytimes.com/2020/07/22/world/asia/afghan-hero-woman-taliban.html>
- Fighting Patriarchy, and Fearing Worse From the Taliban, 15 september 2020. <https://www.nytimes.com/2020/09/06/world/afghanistan-women-taliban.html>
- With Delay in Afghan Peace Talks, a Creeping Sense of 'Siege' Around Kabul, 22 september 2020. <https://www.nytimes.com/2020/08/23/world/asia/afghanistan-taliban-attacks-kabul.html>
- An Afghan Boy's Rape and Death Prompt a Rare Response: Arrests, 9 oktober 2020. <https://www.nytimes.com/2020/08/23/world/asia/afghanistan-taliban-attacks-kabul.html>
- In Former Taliban Stronghold, Defiant Women Hit the Gym, 12 oktober 2020. <https://www.nytimes.com/2020/10/12/world/asia/afghanistan-women-gym-kandahar.html>
- A Radical Cleric Ignites an Islamist Resistance in Afghanistan, 22 oktober 2020. <https://www.nytimes.com/2020/10/22/world/asia/afghanistan-cleric-shariah.html>
- An Afghan Mayor Expected to Die. Instead, She Lost Her Father., 12

november 2020.

<https://www.nytimes.com/2020/11/06/world/asia/afghanistan-mayor-zarifa-ghafari.html>

- Afghan and Taliban Negotiators Agree on Peace Talks' Procedures, 2 december 2020. <https://www.nytimes.com/2020/12/02/world/asia/afghan-and-taliban-negotiators-agree-on-peace-talks-procedures.html>
- U.S. Leaves Behind Afghan Bases — and a Legacy of Land Disputes, 8 december 2020. <https://www.nytimes.com/2020/12/08/world/asia/afghanistan-land-military-bases.html>
- Afghan War Casualty Report: December 2020, 31 december 2020. <https://www.nytimes.com/2020/12/10/world/asia/afghan-war-casualty-december-2020.html>
- Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them., 2 januari 2021. <https://www.nytimes.com/2021/01/02/world/asia/afghanistan-targeted-killings.html>
- How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 15 januari 2021. <https://www.nytimes.com/2020/05/26/world/asia/taliban-afghanistan-war.html>
- Afghan Leaders Sideline Spokesmen in an Escalating Misinformation War, 15 januari 2021. <https://www.nytimes.com/2021/01/10/world/asia/afghanistan-taliban-information-war.html>
- 'There Is No Safe Area': In Kabul, Fear Has Taken Over, 17 januari 2021. <https://www.nytimes.com/2021/01/17/world/asia/afghanistan-kabul-taliban-violence.html>
- Afghan War Casualty Report: January 2021, 31 januari 2021. <https://www.nytimes.com/2021/01/07/world/asia/afghan-war-casualties-january-2021.html>
- What to Know About the Afghan Peace Talks, 15 februari 2021. <https://www.nytimes.com/2021/01/01/world/asia/afghanistan-peace-talks.html>
- 'I Wake Up and Scream': Secret Taliban Prisons Terrorize Thousands, 27 februari 2021. <https://www.nytimes.com/2021/02/27/world/asia/afghanistan-taliban-prison.html>
- Afghan War Casualty Report: February 2021, 28 februari 2021. <https://www.nytimes.com/2021/02/04/world/asia/afghan-war-casualty-report-february.html>
- They Were Journalists, and Women, and Targeted for Both, 12 maart 2021. <https://www.nytimes.com/2021/03/05/world/asia/afghanistan-women-journalists.html>
- How a Longstanding Rivalry Spiraled Into 5 Deaths Between 2 Families, 13 maart 2021. <https://www.nytimes.com/2021/03/13/world/asia/afghan-journalist-vendetta-killings.html>
- Foes in Afghan War See a Common Threat of Islamic State's Return, 22 maart 2021. <https://www.nytimes.com/2021/03/22/world/asia/islamic-state-afghanistan.html>
- In Kabul's Streets, Dogs Rule the Night, 22 maart 2021. <https://www.nytimes.com/2021/03/21/world/asia/kabul-dogs-crime.html>
- Inside the Shadowy Militias Luring Unsuspecting Afghans to Fight, or Die, 22 maart 2021. <https://www.nytimes.com/2021/02/04/world/asia/afghanistan-militias-balkh-taliban.html>
- Afghan War Casualty Report: March 2021, 31 maart 2021. <https://www.nytimes.com/2021/03/04/world/asia/afghan-casualty-report-march-2021.html>
- Afghan President in 'Desperate Situation' as His Power Is Undermined, 23 april 2021. <https://www.nytimes.com/2021/04/10/world/asia/afghanistan->

[ashraf-ghani.html](#)

- How Long Can the Afghan Security Forces Last on Their Own?, 28 april 2021. <https://www.nytimes.com/2021/04/28/world/asia/afghanistan-security-forces.html>
- Afghan War Casualty Report: April 2021, 30 april 2021. <https://www.nytimes.com/2021/04/08/world/asia/afghan-war-casualty-report-april-2021.html>
- Afghan Women Fear the Worst, Whether War or Peace Lies Ahead, 1 mei 2021. <https://www.nytimes.com/2021/04/18/world/asia/women-afghanistan-withdrawal-us.html>
- 'Why Do We Deserve to Die?' Kabul's Hazaras Bury Their Daughters., 9 mei 2021. <https://www.nytimes.com/2021/05/09/world/europe/afghanistan-school-attack-hazaras.html>
- In Taliban-Controlled Areas, Girls Are Fleeing for One Thing: an Education, 17 mei 2021. <https://www.nytimes.com/2021/05/17/world/asia/afghanistan-taliban-girls-school.html>
- A wave of Afghan surrenders to Taliban picks up peek, 27 mei 2021. <https://www.nytimes.com/2021/05/27/world/asia/afghan-surrender-taliban.html>
- Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021. <https://www.nytimes.com/2021/05/06/world/asia/afghan-war-casualty-report-may-2021.html>
- 'Find Him and Kill Him': An Afghan Pilot's Desperate Escape, 9 juni 2021. <https://www.nytimes.com/2021/06/03/world/asia/afghanistan-pilot-escape-us.html>
- Attacked and Vulnerable, Some Afghans Are Forming Their Own Armies, 24 juni 2021. <https://www.nytimes.com/2021/06/22/world/asia/vulnerable-afghans-forming-militias.html>
- Afghan War Casualty Report: June 2021, 30 juni 2021. <https://www.nytimes.com/2021/06/03/world/asia/afghan-war-casualty-report-june-2021.html>
- U.S. Leaves Its Last Afghan Base, Effectively Ending Operations, 4 juli 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/02/world/asia/afghanistan-bagram-us-withdrawal.html>
- A Wave of Afghan Surrenders to the Taliban Picks Up Speed, 7 juli 2021. <https://www.nytimes.com/2021/05/27/world/asia/afghan-surrender-taliban.html>
- Back to Militias, the Chaotic Afghan Way of War, 17 juli 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/17/world/asia/afghanistan-militias-taliban.html>
- Selling Fruit Where the Taliban Stalk the Streets, 21 juli 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/14/world/asia/afghanistan-kunduz-taliban.html>
- As Afghan Forces Crumble, an Air of Unreality Grips the Capital, 22 juli 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/02/world/asia/afghanistan-withdrawal-taliban.html>
- Afghan Civilian Casualties Soar as U.S. Exits, Monitors Say, 26 juli 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/26/world/asia/afghan-civilian-casualties.html>
- Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/08/world/asia/afghan-war-casualty-report-july-2021.html>
- Key Afghan City in Danger of Falling to the Taliban, 31 juli 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/31/world/asia/afghanistan-taliban-lashkar-gah.html#:~:text=KABUL%2C%20Afghanistan%20%E2%80%94%20An%20important%20city,Afghan%20airstrikes%20in%20recent%20days>
- As Fears Grip Afghanistan, Hundreds of Thousands Flee, 31 juli 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/31/world/asia/afghanistan-migration->

- [taliban.html](#)
- We Cannot Stand By and Watch Afghanistan Collapse, 2 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/02/opinion/afghanistan-taliban-america-withdrawal.html>
- U.S. Airstrikes in Afghanistan Could Be a Sign of What Comes Next, 3 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/03/us/politics/us-airstrikes-afghanistan.html>
- Taliban Try to Polish Their Image as They Push for Victory, 4 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/07/06/world/asia/afghanistan-taliban-women.html>
- Taliban Take Second Afghan City in Two Days, 7 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/07/world/asia/taliban-afghanistan.html>
- The Taliban fly their flag in Kunduz as exhausted Afghan troops regroup., 8 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/08/world/asia/afghanistan-taliban-kunduz.html>
- The fall of Sar-i-Pul threatens a commercial hub in Afghanistan's north., 8 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/08/world/asia/afghanistan-taliban-saripul.html>
- Another provincial capital, Tالقان, falls to the insurgents on Sunday., 8 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/08/world/asia/another-provincial-capital-tالقان-falls-to-the-insurgents-on-sunday.html>
- The Taliban take a sixth provincial capital as government forces reel., 9 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/09/world/asia/afghanistan-taliban-capitals.html>
- The insurgents' success in northern Afghanistan is an ill omen for Kabul., 10 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/09/world/asia/the-insurgents-success-in-northern-afghanistan-is-an-ill-omen-for-kabul.html>
- Fear Sets in as Taliban Seize Former Bastions of Resistance, 11 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/09/world/asia/afghanistan-taliban-seize-cities-Kunduz.html>
- On Afghanistan's Front Line, There Are No Good Choices, 11 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/09/world/asia/Afghanistan-taliban-kandahar.html>
- Afghanistan Collapse Accelerates as the Taliban Capture 3 Vital Cities, 13 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/12/world/asia/kandahar-afghanistan-taliban.html>
- The Afghan Military Was Built Over 20 Years. How Did It Collapse So Quickly?, 13 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/13/world/asia/afghanistan-rapid-military-collapse.html>
- An Afghan warlord who steadfastly resisted the Taliban surrendered. Others may follow his lead., 13 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/13/world/asia/afghanistan-mohammad-ismail-khan.html>
- Last Government-Held City in Afghanistan's North Falls to Taliban, 15 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/live/2021/08/14/world/taliban-afghanistan-news>
- A Week Into Taliban Rule, One City's Glimpse of What the Future May Hold, 15 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/15/world/asia/afghanistan-taliban-kunduz.html>
- The Taliban close in on Kabul, the last government stronghold., 15 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/15/world/asia/afghanistan-taliban-jalalabad-falls.html>
- Last Government-Held City in Afghanistan's North Falls to Taliban, 15 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/live/2021/08/14/world/taliban->

afghanistan-news

- Biden's Afghan Pullout Is a Victory for Pakistan. But at What Cost?, 15 augustus 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/04/15/world/asia/pakistan-afghanistan-withdrawal.html>
- Protests Spread to Kabul as Taliban Struggle to Govern, 19 augustus 2021.
<https://www.nytimes.com/live/2021/08/19/world/taliban-afghanistan-news>
- Taliban Quash Protests and Seize Enemies, Tightening Grip on Afghanistan, 19 augustus 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/08/19/world/asia/afghanistan-protests.html>
- On the ground: Kabul on edge., 20 augustus 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/08/20/world/asia/afghanistan-kabul-dispatch.html>
- Under Taliban Rule, Life in Kabul Transforms Once Again, 24 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/24/world/asia/kabul-life-taliban-rule.html>
- The Taliban wants to forget the past, a leader tells The Times, but there will be some restrictions., 25 augustus 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/08/25/world/asia/taliban-spokesman-interview.html>
- How Mexico Helped The Times Get Its Journalists Out of Afghanistan, 25 augustus 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/08/25/business/media/new-york-times-mexico-afghanistan.html>
- As the Taliban Tighten Their Grip, Fears of Retribution Grow, 29 augustus 2021. <https://www.nytimes.com/2021/08/29/world/asia/afghanistan-taliban-revenge.html>
- In Panjshir, Few Signs of an Active Resistance, or Any Fight at All, 17 september 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/09/17/world/asia/panjshir-resistance-taliban-massoud.html>
- Taliban Claim Control Over Panjshir Valley, but Resistance Vows to Fight On, 17 september 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/09/06/world/asia/afghanistan-panjshir-taliban-resistance.html>
- Afghan Women Who Once Presided Over Abuse Cases Now Fear for Their Lives, 20 oktober 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/10/21/world/asia/afghan-judges-women-taliban.html>
- Afghans Flee to Pakistan. An Uncertain Future Awaits., 1 november 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/09/08/world/asia/pakistan-afghanistan-refugees.html>
- ISIS Poses a Growing Threat to New Taliban Government in Afghanistan, 3 november 2021. <https://www.nytimes.com/2021/11/03/world/asia/isis-afghanistan-taliban.html>
- Taliban Allow Girls to Return to Some High Schools, but With Big Caveats, 3 november 2021. <https://www.nytimes.com/2021/10/27/world/asia/afghan-girls-school-taliban.html>
- 'Everything Changed Overnight': Afghan Reporters Face an Intolerant Regime, 8 november 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/09/11/world/afghanistan-journalists-reporters.html>
- In Afghanistan, 'Who Has the Guns Gets the Land', 3 december 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/12/03/world/asia/afghanistan-land-ownership-taliban.html>
- Taliban Decree an End to Forced Marriages in Afghanistan, 3 december 2021. <https://www.nytimes.com/2021/12/03/world/asia/taliban-women-marriage.html>
- Threatened and Beaten, Afghan Women Defy Taliban With Protests, 26

januari 2022. <https://www.nytimes.com/2022/01/24/world/asia/afghan-women-taliban-protests.html>

- On Patrol: 12 Days With a Taliban Police Unit in Kabul, 28 januari 2022. <https://www.nytimes.com/2022/01/28/world/asia/afghanistan-taliban-kabul-shiites.html>
- Taliban Search Operation Echoes Resented U.S. Tactics, 4 maart 2022. <https://www.nytimes.com/2022/03/02/world/asia/afghanistan-taliban-resistance.html>

New York Post

- Afghans dying at border as tensions intensify between Taliban, Pakistan, 23 september 2021. <https://nypost.com/2021/09/23/afghans-dying-at-border-amid-taliban-pakistan-tension/>

NOS:

- Arabist: Taliban noemen het sharia, maar het gaat over macht, 22 augustus 2021. <https://nos.nl/artikel/2394766-arabist-taliban-noemen-het-sharia-maar-het-gaat-over-macht>
- Tolk op Nederlandse evacuatielijst gisteren vermoord in Kabul, 14 oktober 2021. <https://nos.nl/artikel/2401633-tolk-op-nederlandse-evacuatielijst-gisteren-vermoord-in-kabul>
- Correspondent Aletta Andre in Afghanistan: Hoe is het leven onder de Taliban?, 27 december 2021. <https://nos.nl/video/2411045-correspondent-aletta-andre-in-afghanistan-hoe-is-het-leven-onder-de-taliban>

NPR:

- Amid A Wave Of Targeted Killings In Afghanistan, She's No. 11 On A Murder List, 21 maart 2021. <https://www.npr.org/2021/03/21/977797909/amid-a-wave-of-targeted-killings-in-afghanistan-shes-no-11-on-a-murder-list>
- As The Taliban Capture More Territory, Afghan Journalists Face More Risks, 22 juli 2021. <https://www.npr.org/2021/07/22/1019130181/as-the-taliban-capture-more-territory-afghan-journalists-face-more-risks>
- Not Much Has Changed With The Taliban, Says Noted Journalist, 11 augustus 2021. <https://www.npr.org/2021/08/11/1026831039/not-much-has-changed-with-the-taliban-says-noted-journalist>
- A quarter-million people have fled their homes as violence in Afghanistan escalates, 13 augustus 2021. <https://www.ctpublic.org/2021-08-13/a-quarter-million-people-have-fled-their-homes-as-violence-in-afghanistan-escalates>
- At-Risk Afghans Who Fear The Taliban Hunker Down And Wait To Leave, 24 augustus 2021. <https://www.npr.org/2021/08/24/1030563098/at-risk-afghans-who-fear-the-taliban-hunker-down-and-wait-to-leave>
- The Taliban's Ideology Has Surprising Roots In British-Ruled India, 8 september 2021. <https://www.npr.org/2021/09/08/1034754547/taliban-ideology-roots-deobandi-islam-india>
- Taliban-style security welcomed by some, feared by others, 4 oktober 2021. <https://www.npr.org/2021/10/04/1042953276/taliban-style-security-welcomed-by-some-feared-by-others>
- What the Taliban really want from the world, in their own words, 15 december 2021. <https://www.npr.org/2021/12/15/1064001076/taliban-afghanistan-girls-education-womens-rights>

NRC:

- Vrouwen in Afghanistan: 'Zo willen we echt niet leven', 20 augustus 2021. <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/08/20/geloof-ons-de-taliban-zijn-niet-veranderd-a4055466>
- Hoekstra, de Afghaanse paspoorten zijn er. Waar wacht u nog op?, 1 februari 2022. <https://www.nrc.nl/nieuws/2022/02/01/hoekstra-de-afghaanse-paspoorten-zijn-er-waar-wacht-u-nog-op->

[a4083927#:~:text=Wopke%20Hoekstra%2C%20minister%20van%20Buitenlandse,om%20aan%20paspoorten%20te%20komen](#)

OMCT:

- Afghanistan: Attacks on civil society and human rights defenders intensify, 4 maart 2021. <https://www.omct.org/en/resources/urgent-interventions/afghanistan-attacks-on-civil-society-and-human-rights-defenders-intensify>

Pajhwok:

- Illegal gunmen seen behind insecurity in Mazar-i-Sharif, 25 januari 2018. <https://pajhwok.com/2018/01/25/illegal-gunmen-seen-behind-insecurity-mazar-i-sharif/>
- 2 injured as gunmen loyal to MPs clash in Balkh, 28 januari 2018. <https://pajhwok.com/2018/01/28/2-injured-gunmen-loyal-mps-clash-balkh/>
- Mazar-i-Sharif garrison failing to bar illegal gunmen: Residents, 7 maart 2018. <https://pajhwok.com/2018/03/07/mazar-i-sharif-garrison-failing-bar-illegal-gunmen-residents/>
- Taliban's influence, insecurity grow in Balkh, 18 augustus 2019. <https://pajhwok.com/2019/08/18/talibans-influence-insecurity-grow-balkh/>
- Taliban increase tax on coal trucks in Samangan, 29 oktober 2019. <https://pajhwok.com/2019/10/29/taliban-increase-tax-coal-trucks-samangan/>
- 5 people killed, 12 injured in Zabul mortar attack, 30 juli 2020. <https://pajhwok.com/2021/07/30/5-people-killed-12-injured-in-zabul-mortar-attack/>
- Daily wage mother saves her minor daughter from forced marriage, 25 november 2020. <https://pajhwok.com/video/daily-wage-mother-saves-her-minor-daughter-from-forced-marriage/>
- 11 civilians killed in Kandahar airstrike: Say locals, 13 december 2020. <https://pajhwok.com/2020/12/13/11-civilians-killed-in-kandahar-airstrike-say-locals/>
- Major US Airbase Comes under Rocket Attack, 19 december 2020. <https://pajhwok.com/2020/12/19/major-us-airbase-comes-under-rocket-attack/>
- Savagely beaten Herat transgender fighting for life, 16 januari 2021. <https://pajhwok.com/2021/01/16/savagely-beaten-herat-transgender-fighting-for-life/>
- Taliban extort millions from uplift projects in Paktia, 20 januari 2021. <https://pajhwok.com/2021/01/20/taliban-extort-millions-from-uplift-projects-in-paktia/>
- Taliban commander shot dead in Peshawar, 26 januari 2021. <https://pajhwok.com/2021/01/25/taliban-commander-shot-dead-in-peshawar/>
- 90pc of Faryab areas under Taliban's control, 19 januari 2021. <https://pajhwok.com/2021/01/19/90pc-of-faryab-areas-under-talibans-control/>
- 13 armed groups operate in Kunar: Police chief, 19 januari 2021. <https://pajhwok.com/2021/01/19/13-armed-groups-operate-in-kunar-police-chief/>
- Samangan governor seeks offensive against Taliban, 24 januari 2021. <https://pajhwok.com/2021/01/24/samangan-governor-seeks-offensive-against-taliban/>
- 2 civilians killed, 14 injured in Faryab mortar strike, 31 januari 2021. <https://pajhwok.com/2021/01/31/2-civilians-killed-14-injured-in-faryab-mortar-strike/>
- Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021. <https://pajhwok.com/2021/02/12/govt-taliban-make-exaggerated-claims-of-territory-they-control/>

- Taliban governor for Laghman gunned down in Peshawar, 28 februari 2021. <https://pajhwok.com/2021/02/28/taliban-governor-for-laghman-gunned-down-in-peshawar/>
- '9 Bacha Bazi cases registered in 4 provinces last year', 8 maart 2021. <https://pajhwok.com/2021/03/08/9-bacha-bazi-cases-registered-in-4-provinces-last-year/>
- 1 civilian shot dead, 3 wounded in Paktika, 22 april 2021. <https://pajhwok.com/2021/04/22/1-civilian-shot-dead-3-wounded-in-paktika/>
- Recent govt's decisions create difficulties for NGOs to operate, 5 mei 2021. <https://pajhwok.com/2021/05/05/recent-govts-decisions-create-difficulties-for-ngos-to-operate/>
- 33pc surge occurs in civilian casualties last week, 29 mei 2021. <https://pajhwok.com/2021/05/29/33pc-surge-occurs-in-civilian-casualties-last-week/>
- 5 of a family killed in Laghman mortar shell attack, 13 juni 2021. <https://pajhwok.com/2021/06/13/5-of-a-family-killed-in-laghman-mortar-shell-attack/>
- 5 civilians killed, 12 injured in Laghman mortar strikes, 15 juli 2021. <https://pajhwok.com/2021/07/15/5-civilians-killed-12-injured-in-laghman-mortar-strikes/>
- 13 Taliban, 8 civilians killed in Badakhshan airstrike, 16 juli 2021. <https://pajhwok.com/2021/07/16/13-taliban-8-civilians-killed-in-badakhshan-airstrike/>
- Recent conflict ruins our Eid joys: Paktia people, 20 juli 2021. <https://pajhwok.com/2021/07/20/recent-conflict-ruins-our-eid-joys-paktia-people/>
- Logar justice director gunned down in Kabul, 28 juli 2021. <https://pajhwok.com/2021/07/28/logar-justice-director-gunned-down-in-kabul/>
- Detained over criticising government policies: Activists, 4 augustus 2021. Via UNAMA Media Monitoring. <https://pajhwok.com/2021/08/04/detained-over-criticising-government-policies-activists/>
- Taliban detain former head of Ulema Council, 30 augustus 2021. <https://pajhwok.com/2021/08/30/taliban-detain-former-head-of-ulema-council/>
- Civilian casualties in conflict drop to zero last week, 11 september 2021. <https://pajhwok.com/2021/09/11/civilian-casualties-in-conflict-drop-to-zero-last-week/>
- Afghan passports up for grabs in black market, 17 september 2021. <https://pajhwok.com/2021/09/17/afghan-passports-up-for-grabs-in-black-market/>
- Several touts selling fake passports arrested, 18 september 2021. <https://pajhwok.com/2021/09/18/several-touts-selling-fake-passports-arrested/>
- 60 fake passport-makers, middlemen arrested: MoI, 16 november 2021. <https://pajhwok.com/2021/11/16/60-fake-passport-makers-middlemen-arrested-moi/>
- Some Afghan embassies use illegal stickers to renew passports, 30 januari 2022. <https://pajhwok.com/2022/01/30/some-afghan-embassies-use-illegal-stickers-to-renew-passports/>
- Previous media law worth implementation: Mujahid, 2 februari 2022. <https://pajhwok.com/2022/02/02/previous-media-law-worth-implementation-mujahid/>

PIME Asia News:

- Ali Ehsani: 'Christians already attacked in Kabul', 13 augustus 2021. <https://www.asianews.it/news-en/Ali-Ehsani:-%27Christians-already-attacked-in-Kabul%27-53835.html>

Politico:

- U.N. Secretary General admits Taliban reprisals against staff have begun, 24 augustus 2021. <https://www.politico.com/news/2021/08/24/un-taliban-reprisals-506791>
- U.S. officials provided Taliban with names of Americans, Afghan allies to evacuate, 26 augustus 2021. <https://www.politico.com/news/2021/08/26/us-officials-provided-taliban-with-names-of-americans-afghan-allies-to-evacuate-506957>
- Catching the Last 'Last Flight' Out of Afghanistan, 3 november 2021. <https://www.politico.com/news/magazine/2021/11/03/last-flight-afghanistan-518586>

Prabook:

- Sarwar Danish, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 9 juli 2021. [Sarwar Danish \(born 1961\), Afghan politician | World Biographical Encyclopedia \(prabook.com\)](https://prabook.com/Sarwar-Danish-(born-1961),-Afghan-politician-World-Biographical-Encyclopedia)

ReportOUT:

- The Life of a Gay Man in Afghanistan, 19 mei 2020. <https://www.reportout.org/post/the-life-of-a-gay-man-in-afghanistan>

Reporterly:

- 16 Al-Qaeda Members Killed in Kapisa: MoD, 1 maart 2021. <http://reporterly.net/live/newsfeed/live-narration-of-news-march-1-2021/16-al-qaeda-members-killed-in-kapisa-mod/>
- (Twitter), Shir Mirza Afzali, a member of the Sar-e-Pul Internal and External Security Prosecutor's Office in #Jawzjan province, was killed in a bomb blast in his car., 20 mei 2021. <https://twitter.com/reporterlyaf/status/1395283542817529864>
- Prevention Of Genocide Of Hazara People Must: Lower House, 2 juni 2021. <https://reporterly.net/live/newsfeed/june-2-2021/prevention-of-genocide-of-hazara-people-must-lower-house/>
- 10 Killed As 3 Bombs Rock Kabul, Plunge City Into Darkness, 2 juni 2021. <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/2/two-large-blasts-in-afghanistans-capital-kabul-at-waz>
- (Twitter), The #Taliban fired 7 artillery shells at #Maimana city, #Faryab province on Sunday evening, hitting civilian homes, killing a civilian and wounding 2 others, the @moiafghanistan reported. #Faryab #Afghanistan, 26 juli 2021. <https://twitter.com/Reporterlyaf/status/1419535961160040449>
- Chief Justice Of Logar Province Assassinated In Kabul, 28 juli 2021. <https://reporterly.net/live/newsfeed/july-28-2021/chief-justice-of-logar-province-assassinated-in-kabul/>

Republic World:

- In Afghanistan, Taliban Storms Into Karte Parwan Gurdwara; Vandalizes Holy Shrine, 5 oktober 2021. <https://www.republicworld.com/world-news/rest-of-the-world-news/in-afghanistan-taliban-storms-into-karte-parwan-gurdwara-vandalizes-holy-shrine.html>
- Afghanistan: Prominent Psychiatrist Found Dead Two Months After Getting Abducted, 22 november 2021. <https://www.republicworld.com/world-news/rest-of-the-world-news/afghanistan-prominent-psychiatrist-found-dead-two-months-after-getting-abducted.html>
- Taliban Claim Government In Afghanistan 'inclusive' With Members Of Various Ethnic Groups, 25 november 2021. <https://www.republicworld.com/world-news/rest-of-the-world-news/taliban-claim-government-in-afghanistan-inclusive-with-members-of-various-ethnic-groups.html>
- Afghanistan To Resume Passport Services In 17 Provinces After Two Weeks

Halt; Reports, 5 december 2021. <https://www.republicworld.com/world-news/rest-of-the-world-news/afghanistan-to-resume-passport-services-in-17-provinces-after-two-weeks-halt-reports.html>

- Afghanistan To Resume Passport Issuance Services In 32 Provinces, Except Kabul & Helmand, 6 december 2021. <https://www.republicworld.com/world-news/rest-of-the-world-news/afghanistan-to-resume-passport-issuance-services-in-32-provinces-except-kabul-and-helmand.html>
- Afghanistan: Taliban Fighters Shoot At Crowds Looking For Passports In Faryab Province, 17 januari 2022. <https://www.republicworld.com/world-news/rest-of-the-world-news/afghanistan-taliban-fighters-shoot-at-crowds-looking-for-passports-in-faryab-province-articleshow.html>

Reuters:

- Killed, orphaned, sold: Afghan war takes brutal toll on children, 20 maart 2019. <https://www.euronews.com/2019/03/20/killed-orphaned-sold-afghan-war-takes-brutal-toll-on-children>
- New commander takes on corruption "mess" in Afghan police, 4 juni 2019. <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-police-idUSKCN1T51UC>
- After four decades of war, Afghan widows battle for homes, 22 januari 2020. <https://news.trust.org/item/20200122002623-mpvct>
- Husband, father, sex worker: As adults, Afghanistan's 'dancing boys' lead double lives, 3 mei 2020. <https://news.trust.org/item/20200504031922-2nvol/>
- Afghan woman prays that peace will save her fourth husband, 22 september 2020. <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-woman-idUSKCN26D0OC>
- Afghan woman shot, blinded, for getting a job, 10 november 2020. <https://news.trust.org/item/20201110013647-f533k>
- Five killed in Kabul as attacks increasingly target civilians, 9 februari 2021. <https://www.reuters.com/article/afghanistan-attacks-int-idUSKBN2A91JF>
- U.S. proposes interim government could run Afghanistan until new polls, 9 maart 2021. <https://www.reuters.com/article/us-usa-afghanistan-peaceplan-idUSKBN2B02MQ>
- Car bomb kills at least 7, injures 53 in Afghan Herat province, 12 maart 2021. <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-blast-idUSKBN2B42OR>
- Exclusive: Afghan president, rejecting U.S. peace plan, to offer election in six months, officials say, 23 maart 2021. <https://www.reuters.com/article/usa-afghanistan-peace-exclusive-int-idUSKBN2BF1CP>
- Afghan polio vaccine drive in trouble after three female medics killed, 1 april 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/afghan-polio-vaccine-drive-trouble-after-three-female-medics-killed-2021-04-01/>
- Afghanistan's press freedom is threatened. Meet the young journalists fighting for it, 21 april 2021. <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/news/afghanistans-press-freedom-threatened-meet-young-journalists-fighting-it>
- Eleven killed as bomb blows up a bus in Afghanistan – officials, 10 mei 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/eleven-people-killed-bombing-bus-southern-afghanistan-officials-2021-05-10/>
- Bombs kill 11 Afghan civilians on first day of three-day ceasefire, 13 mei 2021. <https://www.usnews.com/news/world/articles/2021-05-13/bombs-kill-11-afghan-civilians-on-first-day-of-three-day-ceasefire>
- Taliban attacks end short-lived local ceasefire in eastern Afghanistan, 21 mei 2021. <https://www.usnews.com/news/world/articles/2021-05-21/taliban-attacks-end-short-lived-local-ceasefire-in-eastern-afghanistan>
- Bombings on two transport buses kill 12 Afghans in Kabul, 2 juni 2021. <https://www.reuters.com/world/middle-east/bombings-two-transport-buses-kill-12-afghans-kabul-2021-06-02/>
- Bombers aim for buses in new tactic to spread death and fear in

- Afghanistan, 3 juni 2021. <https://www.reuters.com/world/bombers-aim-buses-new-tactic-spread-death-fear-afghanistan-2021-06-03/>
- Afghan gov't and Taliban negotiators meet in Doha to discuss peace, 9 juni 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/afghan-govt-taliban-negotiators-meet-doha-discuss-peace-2021-06-09/>
 - Violence intensifies across Afghanistan's central and northern provinces, 28 juni 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/violence-intensifies-across-afghanistans-central-northern-provinces-2021-06-28/>
 - German military completes withdrawal from Afghanistan, 29 juni 2021. <https://www.reuters.com/world/europe/german-military-completes-withdrawal-afghanistan-2021-06-29/>
 - Tajikistan takes in over 1,000 Afghan refugees, 7 juli 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/tajikistan-takes-over-1000-afghan-refugees-2021-07-07/>
 - Special Report: Afghan pilots assassinated by Taliban as U.S. withdraws, 9 juli 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/afghan-pilots-assassinated-by-taliban-us-withdraws-2021-07-09/>
 - Taliban surround central Afghan city of Ghazni – officials, 12 juli 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-surround-central-afghan-city-ghazni-officials-2021-07-12/>
 - Tajikistan says it's ready to take in up to 100,000 Afghan refugees, 23 juli 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/tajikistan-says-its-ready-take-up-100000-afghan-refugees-2021-07-23/>
 - U.S. launches air strikes in aid of embattled Afghan forces, 23 juli 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/us-launches-air-strikes-aid-embattled-afghan-forces-2021-07-23/>
 - U.S. offers further air support to Afghan troops amid Taliban offensive, 26 juli 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/us-launches-air-strikes-aid-embattled-afghan-forces-2021-07-23/>
 - At least 27 children killed in Afghanistan, U.N. says, 9 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/least-27-children-killed-afghanistan-un-says-2021-08-09/>
 - U.S. offers refuge to more Afghans who aided Americans in new program, 3 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/thousands-more-afghans-can-resettle-us-refugees-state-dept-2021-08-02/>
 - Taliban overrun northern Afghan cities of Kunduz, Sar-e Pul, Taloqan, 9 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-capture-government-buildings-afghan-city-kunduz-2021-08-08/>
 - Taliban tighten control of Afghan north as residents weigh options, 10 augustus 2021. <https://bdnews24.com/world/south-asia/2021/08/10/taliban-tighten-control-of-afghan-north-as-residents-weigh-options>
 - Taliban could take Afghan capital in 90 days amid rapid gains - U.S. intelligence, 11 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-fighters-capture-eighth-provincial-capital-six-days-2021-08-11/>
 - Taliban capture two large Afghan cities; embassies getting staff out, 13 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/embassies-get-staff-out-afghanistan-taliban-claim-two-big-cities-2021-08-13/>
 - Taliban detain veteran militia chief Khan in Afghanistan's Herat – official, 13 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-detain-veteran-militia-chief-khan-afghanistans-herat-official-2021-08-13/>
 - Afghan militia leaders Atta Noor, Dostum escape 'conspiracy', 14 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/afghan-militia-leaders-atta-noor-dostum-escape-conspiracy-2021-08-14/>
 - Taliban enter Afghan capital as US diplomats evacuate by chopper, 15 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/us-troops-arrive-afghan-capital-assist-evacuations-2021-08-14/>
 - Taliban enter Afghan capital, president and diplomats flee, 15 augustus 2021. <https://english.alarabiya.net/News/world/2021/08/15/Taliban->

- insurgents-enter-Afghan-capital-Kabul-president-and-diplomats-flee
- Afghan women forced from banking jobs as Taliban take control, 15 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/afghan-women-bankers-forced-roles-taliban-takes-control-2021-08-13/>
- Three dead after anti-Taliban protests in Jalalabad-witnesses, 18 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/india/least-three-dead-following-anti-taliban-protests-jalalabad-witnesses-2021-08-18/>
- Cowering in the bathroom: Some Afghans dread the Taliban knock at the door, 20 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/cowering-bathroom-some-afghans-dread-taliban-knock-door-2021-08-20/>
- Taliban say Afghan women health service staff should go back to work, 27 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-say-afghan-women-health-service-staff-should-go-back-work-2021-08-27/>
- UK rescued three families whose details were left at Kabul embassy, 27 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/uk/uk-staff-left-documents-afghans-working-them-british-embassy-kabul-the-times-2021-08-26/>
- At least 17 killed in celebratory gunfire in Kabul – reports, 4 september 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/least-17-killed-celebratory-gunfire-kabul-reports-2021-09-04/>
- Factbox: Mohammad Hasan Akhund: Veteran Taliban leader becomes acting Afghan PM, 7 september 2021. <https://www.reuters.com/world/mohammad-hasan-akhund-veteran-taliban-leader-becomes-acting-afghan-pm-2021-09-07/>
- Factbox: Who are the key figures in the new Taliban government?, 7 september 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/who-are-key-figures-new-taliban-government-2021-09-07/>
- Taliban appoint hardline battlefield commanders to key Afghan posts, 21 september 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-appoint-hardline-battlefield-commanders-key-afghan-posts-2021-09-21/>
- 'Just give us our money': Taliban push to unlock Afghan billions abroad, 29 oktober 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/just-give-us-our-money-taliban-push-unlock-afghan-billions-abroad-2021-10-29/>
- Dozens killed and wounded as blasts and gunfire hit Kabul hospital, 3 november 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/blast-gunfire-heard-afghan-capital-kabul-witness-2021-11-02/>
- Taliban appoint members as 44 governors, police chiefs around Afghanistan, 7 november 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-appoint-members-44-governors-police-chiefs-around-afghanistan-2021-11-07/>
- Islamic State violence dents Taliban claims of safer Afghanistan, 9 november 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/islamic-state-violence-dents-taliban-claims-safer-afghanistan-2021-11-09/>
- Taliban hold military parade with U.S.-made weapons in Kabul in show of strength, 12 november 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-hold-military-parade-with-us-made-weapons-kabul-show-strength-2021-11-14/>
- U.N. envoy says Islamic State now appears present in all Afghan provinces, 17 november 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/un-envoy-says-islamic-state-now-appears-present-all-afghan-provinces-2021-11-17/>
- Taliban to purge 'people of bad character' from ranks, 23 november 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-purge-people-bad-character-ranks-2021-11-23/>
- Kabul passport office head urges patience as anxious crowds keep gathering, 13 december 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/kabul-passport-office-head-urges-patience-anxious-crowds-keep-gathering-2021-12-13/>
- Afghan Taliban stop Pakistan army from fencing international border, 22 december 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/afghan-taliban-stop-pakistan-army-fencing-international-border-2021-12-22/>

- Suicide bomber killed at Kabul passport office gate, 23 december 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/explosion-heard-close-passport-office-kabul-afghan-media-2021-12-23/>
- Afghanistan's Taliban told they can't take their guns to the funfair, 2 februari 2022. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/afghanistans-taliban-told-they-cant-take-their-guns-funfair-2022-02-02/>
- Taliban begin house searches, sparking fear, diplomatic criticism, 28 februari 2022. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-begin-house-searches-sparking-fear-diplomatic-criticism-2022-02-28/>
- Famine may have been averted, but Afghan economic crisis deepens -U.N. envoy, 3 maart 2022. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/famine-may-have-been-averted-afghan-economic-crisis-deepens-un-envoy-2022-03-02/>
- Reuters, Nearly 400 civilians killed in Afghanistan since Taliban takeover, UN says, 7 maart 2022. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/nearly-400-civilians-killed-afghanistan-since-taliban-takeover-un-says-2022-03-07/>

RFE/RL:

- Powerful Afghan Governor Resigns, Ending Standoff With Ghani, 22 maart 2018. <https://www.rferl.org/a/afghanistan-powerful-governor-resigns-noor-ghani/29115699.html>
- Boys With Brides: Afghanistan's Untold Dilemma Of Underage Marriages, 12 april 2019. <https://www.rferl.org/a/boys-with-brides-afghanistan-untold-dilemma-of-underage-marriages/30106032.html>
- Horrific Murder Of Teenage Girl Again Puts Spotlight On Afghanistan's 'Honor' Killings, 7 mei 2020. <https://www.rferl.org/a/horrific-killing-of-teenage-girl-puts-spotlight-on-afghanistan-s-honor-killings/30599545.html>
- This Afghan Girl Watched The Taliban Execute Her Parents. Then She Picked Up An AK-47 And Killed Two Militants Herself., 22 juli 2020. <https://www.rferl.org/a/this-afghan-girl-watched-the-taliban-execute-her-parents-then-she-picked-up-an-ak-47-and-killed-two-militants-herself-/30741131.html>
- Afghan District Attempts To Abolish Forced Marriages, 12 augustus 2020. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-district-attempts-to-abolish-forced-marriages/30780274.html>
- Taliban Hits Northeast Afghan Province For First Time In Two Decades, 8 september 2020. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-hit-northeast-afghan-province-for-first-time-in-two-decades/30827246.html>
- Taliban Courts Seek To Undermine Afghan Judiciary, 14 december 2020. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-courts-ghor-justice-afghanistan/31000489.html>
- Afghan Journalist Shot Dead Outside His Home In Ghazni Province, 21 december 2020. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-journalist-shot-dead-outside-his-home-in-ghazni-province/31012263.html>
- Families Of Slain Afghan Female Judges Accuse Authorities Of Failing To Provide Security, 18 januari 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-slain-female-judges-families-accuse-authorities-kabul/31051501.html>
- In Afghanistan's Pashtun Heartland, Tribal Rule Supersedes State Law, 15 februari 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/pashtun-tribal-courts-justice-afghanistan/31104351.html>
- Amid Poverty And Discrimination, Afghan Women Beg For Survival, 19 februari 2021. [Amid Poverty And Discrimination, Afghan Women Beg For Survival \(RFE/RL.org\)](https://www.rferl.org/a/amid-poverty-and-discrimination-afghan-women-beg-for-survival/31104351.html)
- Seven Ethnic Hazaras Killed In Eastern Afghanistan, 4 maart 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/hazaras-jalalabad-execution-taliban-islamic-state/31133109.html>
- Afghan Policewoman Killed On Way To Work Amid Targeted Killing Rise, 1 april 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-policewoman-killed-jalalabad-targeted-killings/31181635.html>

- Has The Taliban Changed? Afghans Living Under Militant Group Say It Still Rules Using Fear, Brutality, 13 april 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-living-under-taliban-say-it-still-rules-with-fear-brutality/31201897.html>
- District In Afghanistan's Maidan Wardak Province Falls To Taliban, 21 mei 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-maidan-wardak-district-falls-to-taliban/31266871.html>
- Bucking A Trend, Afghan Hindu and Sikh Families Return From India Exile, 27 mei 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-hindu-sikhs-return-india-exile/31276220.html>
- Afghan Air Strike Hits Civilians As Taliban Ramps Up Attacks, 4 juni 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-taliban-civilians-air-strike/31291108.html>
- Female Afghan Anchor Killed In Kabul Blast, 5 juni 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-journalist-explosion/31291543.html>
- Pakistan Closes Key Border Crossing With Afghanistan, Citing COVID-19 Concerns, 6 juli 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/pakistan-afghanistan-border-covid19/31343526.html>
- Once A Bastion Of Taliban Resistance, Afghanistan's Badakhshan On Brink Of Falling To Militants, 9 juli 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-badakhshan-taliban/31350706.html>
- Tajikistan Says It's Ready To Shelter Up To 100,000 Refugees From Afghanistan, 23 juli 2021. <https://www.rferl.org/a/tajikistan-afghanistan-refugees-taliban/31373565.html>
- Trade-Hindering Turmoil On Afghan-Pakistan Border Is Just Part Of Problem, 23 juli 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/trade-afghan-pakistan-border/31374149.html>
- 33 Afghan Civilians Killed In 'Targeted Attacks' In Kandahar In Two Weeks, 25 juli 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-civilians-targeted-killings/31375990.html>
- 'We Don't Have A Choice': Thousands Of Afghans Fleeing Abroad Daily As Taliban Violence Soars', 26 juli 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-refugees-taliban-violence/31378092.html>
- Exclusive: Taliban Puts Tajik Militants Partially In Charge Of Afghanistan's Northern Border, 27 juli 2021. <https://www.rferl.org/a/taliban-tajik-militants-border/31380071.html>
- Afghan Women Journalists Give Up Work For Survival Amid Taliban Advances, 28 juli 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-women-journalists/31382287.html>
- Afghan Police Say Taliban Killed Young Woman For Wearing Tight Clothing, 4 augustus 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-taliban-woman-killed/31393873.html>
- Who's Who In The Taliban: The Men Who Run The Extremist Group And How They Operate, 6 augustus 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-leadership-structure-afghan/31397337.html>
- Kunduz, while the provincial capital of Sar-e Pol and Taloqan, the capital of northeastern Takhar Province, 9 augustus 2021. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-capture-government-buildings-afghan-city-kunduz-2021-08-08/>
- Heavy Fighting Reportedly Under Way in Northern Afghan Provinces Of Balkh, Takhar, 9 augustus 2021. <http://www.aopnews.com/taliban/heavy-fighting-reportedly-under-way-in-northern-afghan-provinces-of-balkh-takhar/>
- Afghanistan's Anti-Taliban Stronghold Gears Up For New Fight Against Militants, 12 augustus 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/panjshir-valley-taliban-afghanistan/31407634.html>
- Afghan Women Disappear Under Burqas Amid Taliban Advance, 13 augustus 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/burqa-returns-to-widespread-use-in-afghanistan/31409126.html>

- Taliban 'Intensifying' Search For Afghans Who Helped U.S., UN Says, 19 augustus 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-taliban-searching-us/31419008.html>
- Taliban Militants Said To Have Arrested Prominent Afghan Cleric, 30 augustus 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-taliban-arrest-cleric/31435339.html>
- Leader Of Taliban's New Afghan Regime Says Shari'a Law Will Govern All Aspects Of Life, 7 september 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-names-afghan-government/31448288.html>
- Afghanistan's Former Prosecutors Hunted By Criminals They Helped Convict, 21 september 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-prosecutors-targeted/31471145.html>
- Afghan Women's Shelters Vanishing Under Taliban Rule, 26 september 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-taliban-women--shelters-disappearing/31477947.html>
- Taliban 'Tribal Version': Shari'a Is Not The Same Everywhere, 2 oktober 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-sharia-law-afghanistan/31488108.html>
- Taliban's 'New' Governing Style Includes Beatings For Beard Shaving, 6 oktober 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-beatings-beards-shaving/31496264.html>
- Taliban Takes Revenge On Former Afghan Security Forces, 12 oktober 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-revenge-afghan-security-forces/31505696.html>
- Watchdog Says Over 100 Afghan Former Security Force Members Killed Or Disappeared, 30 november 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-security-forces-killed-disappeared/31586485.html#:~:text=In%20a%20report%20released%20on,August%2015%20and%20October%2031>
- Judge, Jury, And Executioner: Taliban Brings Afghanistan's Justice System Under Its Thumb, 1 december 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-afghanistan-justice-system/31588972.html>
- 'Tortured From Head To Toe': Taliban Accused Of Killing Afghan Man Over Critical Facebook Post, 3 december 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-taliban-killing-facebook-criticism/31592685.html>
- Taliban Accused Of Forcibly Evicting Ethnic Uzbeks, Turkmen In Northern Afghanistan, 9 december 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-evictions-uzbeks-turkmen/31601904.html#:~:text=Taliban%20Accused%20Of%20Forcibly%20Evicting%20Ethnic%20Uzbeks%2C%20Turkmen%20In%20Northern%20Afghanistan,-December%2009%2C%202021&text=Taliban%20fighters%20have%20been%20accused,ethnic%20Uzbek%20and%20Turkmen%20communities>
- Kabul Women Stage Rare Protest For Jobs, Food, And Freedom, 16 december 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/kabul-women-protest-taliban/31612463.html>
- Taliban Dissolves Afghanistan's Election Commission, Saying 'There Is No Need', 25 december 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-dissolves-afghan-election-commission/31626045.html>
- Taliban Arrests Owner Of Afghan TV Network, 27 december 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-arrests-afghan-tv-network-owner/31628205.html>
- Taliban Reportedly Opens Fire On Women Protesting Against Restrictions, 28 december 2021. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-opens-fire-women-protesters/31629544.html>
- Taliban Says New Troops Near Central Asian Borders Will Bring Stability. The Neighbors Are Not So Sure., 16 februari 2022. <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-troops-central-asia-borders-stability/31706961.html>

Rolling Stone:

- Highway to Hell: A Trip Down Afghanistan's Deadliest Road, 22 januari 2021. <https://www.rollingstone.com/politics/politics-features/afghanistan-war-taliban-kabul-kandahar-road-1112819/>
- At a Pivotal Moment in Afghanistan, Journalists Are Being Killed in Record Numbers, 26 maart 2021. <https://www.rollingstone.com/politics/politics-features/afghanistan-journalists-killed-in-record-numbers-taliban-1146998/>
- The conquering militants govern by fear. Poverty deepens, and behind closed doors journalists are beaten and rumors of executions spread. A portrait of a country on the edge, 28 november 2021. <https://www.rollingstone.com/politics/politics-features/afghanistan-taliban-rule-american-exit-photos-1258020/>

RUDAW:

- Sacrificing Afghan women's liberties will cause 'anarchy': human rights chief, 5 december 2019. <https://www.rudaw.net/english/interview/051220191>
- Afghanistan: The Missing Peace – Part II: 'When women are in danger, it's not peace – it's surrender', 5 december 2019. <https://www.rudaw.net/english/world/05122019>

Salaam Times:

- Protests erupt after brutal rape, murder of teenage girl by Taliban in Jawzjan, 9 april 2021. https://afghanistan.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_st/features/2021/04/09/feature-01
- Female entrepreneurs in Herat remain defiant of restrictions, 8 december 2021. https://afghanistan.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_st/features/2021/12/08/feature-01

Salam Watander:

- The last Sikhs of Paktia battling for survival, 29 maart 2021. <https://swn.af/en/2021/03/29/the-last-sikhs-of-paktia-battling-for-survival/>
- Over 50 people arrested on charges of forging passports, 16 november 2021. <https://swn.af/en/2021/11/16/over-50-people-arrested-on-charges-of-forging-passports/>

SLAW:

- An Afghan Law Librarian on the Demise of his Country's Legal System, 17 december 2021. <http://www.slw.ca/2021/12/17/an-afghan-law-librarian-on-the-demise-of-his-countrys-legal-system/>

Sputnik News:

- Construction of Camp for Afghan Refugees Begins in Southern Tajikistan, 30 juli 2021. <https://www.aninews.in/news/world/asia/construction-of-camp-for-afghan-refugees-begins-in-southern-tajikistan20210730055703/>

Statecraft:

- The Taliban is in a Catch-22 Situation With ISIS-K and the West, 1 december 2021. <https://www.statecraft.co.in/article/the-taliban-is-in-a-catch-22-situation-with-isis-k-and-the-west>

Stimson:

- ISKP and Afghanistan's Future Security, 6 augustus 2021. <https://www.stimson.org/2021/https-www-stimson-org-2021-iskp-and-afghanistans-future-security/>

Taz:

- Nicht nur die Taliban als Problem, 21 oktober 2018.

<https://taz.de/Parlamentswahl-in-Afghanistan/!5540999/>

TED:

- A rare, intimate look at the lives of single mothers in Afghanistan, 27 oktober 2017. [A rare, intimate look at the lives of single mothers in Afghanistan | \(ted.com\)](https://www.ted.com/talks/afghanistan-single-mothers);

Telegraaf (De)

- VN willen Taliban 6 miljoen dollar betalen voor beveiliging, 22 december 2021. <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1846327813/vn-willen-taliban-6-miljoen-dollar-betalen-voor-beveiliging>

Telegraph (The):

- A life in hiding: Kabul's gay community driven underground, 16 maart 2020. <https://www.telegraph.co.uk/global-health/climate-and-people/life-hiding-kabuls-gay-community-driven-underground/>

TIME:

- We Must Not Abandon Afghan Interpreters Who Helped the U.S., 16 april 2021. <https://time.com/5955477/afghan-interpreters-u-s-we-must-not-abandon-them/>
- Just 39 Female Journalists Are Still Working in Kabul After the Taliban's Takeover, 2 september 2021. <https://time.com/6094499/women-journalists-kabul-afghanistan-taliban/>

Times (The):

- Taliban earn millions from captured border posts, 2 augustus 2021. <https://www.thetimes.co.uk/article/taliban-border-post-grab-costs-government-kabul-30m-699lmhbbv>
- Commander's arrest exposes ethnic splits in Taliban, 14 januari 2022. <https://www.thetimes.co.uk/article/commanders-arrest-exposes-ethnic-splits-in-taliban-sdg5kl50p>

Times of India (The)

- Afghan Sikhs, Hindus sheltering at Kabul gurdwara return home, 31 augustus 2021. <https://timesofindia.indiatimes.com/india/afghan-sikhs-hindus-sheltering-at-kabul-gurdwara-return-home/articleshow/85783075.cms>
- Iran refuses to recognize Taliban govt until it is inclusive, 3 januari 2022. <https://timesofindia.indiatimes.com/world/south-asia/iran-refuses-to-recognize-taliban-govt-until-it-is-inclusive/articleshow/88657661.cms>

TKG:

- TKG, Nearly 3,000 IEA Members Dismissed, 16 januari 2022. <https://tkg.af/english/2022/01/16/nearly-3000-iea-members-dismissed/#:~:text=The%20Islamic%20Emirate%20says%20as,abusive%20practices%2C%E2%80%9D%20officials%20say.&text=%E2%80%9CThey%20were%20giving%20a%20bad,panel%20Latifullah%20Hakimi%20told%20AFP.>

TNS:

- Barbed borders, 31 oktober 2021. <https://www.thenews.com.pk/tns/detail/904192-barbed-borders>

TOLO News:

- Illegal Armed Men 'A Big Challenge For Balkh Residents', 12 januari 2018. <https://tolonews.com/afghanistan/illegal-armed-men-%E2%80%98big->

- [challenge-balkh%E2%80%99](#)
- Nimroz Identified As Key Human Trafficking Route, 13 september 2018. <https://tolonews.com/afghanistan/nimroz-identified-key-human-trafficking-route>
 - Afghan Forces To Focus On Insecure Regions In Winter, 26 december 2018. <https://tolonews.com/afghanistan/afghan-forces-focus-insecure-regions-winter-operations>
 - Sar-e-Pul Oil Reservoirs Under Taliban Threat: Officials, 3 januari 2019. <https://tolonews.com/afghanistan/sar-e-pul-oil-reservoirs-under-taliban-threat-officials>
 - Afghanistan Begins Implementing Law On Child Protection, 5 mei 2019. <https://tolonews.com/afghanistan/afghanistan-begins-implementing-law-child-protection>
 - MoI: Corrupt Criminals Will Face Justice, 14 juli 2020. <https://tolonews.com/afghanistan/moi-corrupt-criminals-will-face-justice>
 - MoI Vows to Arrest 8 Govt Officials Accused of Corruption, 29 juli 2020. <https://tolonews.com/afghanistan/moi-vows-arrest-8-govt-officials-accused-corruption>
 - SIGAR: 50% Police in South Use Drugs, 50-70% 'Ghost Soldiers', 26 augustus 2020. <https://tolonews.com/afghanistan/sigar-50-police-south-use-drugs-50-70-ghost-soldiers>
 - Political Figures Accuse Govt 'Circle' of Threatening Dissenters, 27 augustus 2020. <https://tolonews.com/afghanistan/political-figures-accuse-govt-circle-threatening-dissenters>
 - Afghan Transgender Woman Describes Abuse in Conservative Culture, 10 september 2020. <https://tolonews.com/afghanistan/afghan-transgender-woman-describes-abuse-conservative-culture>
 - Bamiyan Beset by Internet Outages, Poor Coverage, 13 september 2020. <https://tolonews.com/afghanistan-166285>
 - Profile: Samir, Orphaned by War, 23 september 2020. [Profile: Samir, Orphaned by War | TOLONews](#)
 - Eight Killed in Herat Prison Riot: Official, 29 oktober 2020. <https://tolonews.com/afghanistan-167383>
 - 10 Afghan Radio Stations Went Silent in 6 Months: NAI, 14 januari 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-169242>
 - Taliban Warns Govt Against Execution of its Jailed Members, 21 januari 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-169415>
 - Taliban Reshuffles Key Posts as New Fighting Season Nears, 6 maart 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-170496>
 - 54 New Ethnic Options on Afghan ID Cards Spark Debate, 14 maart 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-170682>
 - 11 Suspects Arrested over Bombings, Murder of Journalist, 7 april 2021. <https://tolonews.com/afghanistan/attack-mediajournalists-171288>
 - 'Civilians Killed' in Maidan Wardak Airstrike, Mortar Attack, 25 april 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-171708>
 - 30 Afghans Died From COVID-19 in India: Envoy, 26 april 2021. <https://tolonews.com/health-171737>
 - Logar MPs Raise Alarm Over Deteriorating Security, 11 mei 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-172106>
 - Dostum Camp Warns of Protests Across North Over Faryab Governor, 20 mei 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-172283>
 - Laghman: ANDSF retreat from besieged center of Dawlat Shah, 20 mei 2021. <https://www.youtube.com/watch?v=uChNhy7dcwQ>
 - Center of District in Maidan Wardak Falls to Taliban: MP, 21 mei 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-172298>
 - Fighting Persists in Laghman Despite Clearing Operations, 24 mei 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-172370>
 - Shia Clerics: Govt Failed to Prevent School Attack, 27 mei 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-172434>
 - 3 Protesters Killed, Over 20 Wounded in Badakhshan, 8 juni 2021.

- <https://tolonews.com/afghanistan-172701>
- Fighting Rages Across Country, Journalist Killed in Crossfire, 9 juni 2021. <https://tolonews.com/afghanistan/attack-mediajournalists-172724>
- 1.4M Afghans Returned From Iran in Past 18 Months: Ministry, 10 juni 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-172751>
- 5 Polio Vaccination Campaign Workers Killed in Nangarhar, 15 juni 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-172856>
- Taliban Close Key Routes in Paktia: Residents, 17 juni 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-172904>
- 'Infiltrators' Had Role in Fall of Districts in Paktia: Governor, 24 juni 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-173057>
- Public Uprising Expands as Taliban Attacks Continue, 23 juni 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-173039>
- Kabul: 6 Policemen Killed in Taliban Attack in Paghman, 7 juli 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-173354>
- Afghan Politicians Leave Kabul for Talks with Taliban in Doha, 16 juli 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-173553>
- Sources Allege 100 Civilians Killed After Fall of Spin Boldak, 22 juli 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-173674>
- Fighting in Helmand's Capital Lashkargah Continues for 5th Day, 2 augustus 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-173925>
- Samangan's Center Aybak Falls to Taliban, 10 augustus 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-174107>
- Ghani, Political Leaders Agree on Public Forces Command Center, 10 augustus 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-174108>
- 18 Civilians Killed in Two Weeks of Fighting in Herat, 14 augustus 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-174208>
- Govt, Private Offices Remain Closed in Kabul, 22 augustus 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-174340>
- Taliban Prevents Girls from Taking Entrance Exams, 22 augustus 2021. <https://tolonews.com/afghanistan/taliban-prevents%C2%A0girls-%C2%A0taking-entrance-exams>
- (Youtube), 16 People Killed in Attack on Balkh District Police HQ: Official. <https://www.youtube.com/watch?v=yzchW4Z5NFg>
- 30,000 Passports Issued Since Office Reopened, 13 oktober 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-175020#:~:text=The%20passport%20department%20has%20distributed,capacity%20to%206%2C000%20per%20day>
- Islamic Emirate: Conditions for Intl Recognition Fulfilled, 29 oktober 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-175223>
- Applicants Accuse Passport Office of Corruption, 4 november 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-175303>
- New governors appointed in 17 provinces, 8 november 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-175355#:~:text=Based%20on%20a%20statement%20released,%2C%20Zabul%2C%20Nimroz%20and%20Ghazni>
- Supreme Court Appoints 69 Provincial Judges, 16 december 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-175920>
- Panjshir Residents Protest Killing of "Innocent" Youth, 26 december 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-176055>
- Mawlawi Akhundzada: General Amnesty Must Be Respected, 30 december 2021. <https://tolonews.com/afghanistan-176108>
- Recognizing Afghan Govt in World's Interest: Islamic Emirate, 1 januari 2022. <https://tolonews.com/afghanistan-176137>
- Durand Line Fencing 94% Completed: Pakistan, 6 januari 2022. <https://tolonews.com/afghanistan-176201>
- Main Roads Blocked in 10 Provinces by Heavy Snow, Rain, 6 januari 2022. <https://tolonews.com/afghanistan-176193>

Transcontinental Times:

- Afghan Transgender Man Beaten After Appearing In A Satiric Series, 9 oktober 2020. <https://www.transcontinentaltimes.com/2020/10/09/afghan-transgender-man-beaten-after-appearing-in-a-satiric-series/>
- Radical Cleric Ignites Public Anger In Afghanistan, 22 februari 2021. <https://www.transcontinentaltimes.com/2021/02/22/radical-cleric-ignites-public-anger-in-afghanistan/>
- Rising Sexual Harassment Against Girl Laborers In Afghanistan, A Matter Of Concern, 22 mei 2021. [Rising Sexual Harassment Against Girl Laborers In Afghanistan, A Matter Of Concern | Transcontinental Times](https://www.transcontinentaltimes.com/2021/05/22/rising-sexual-harassment-against-girl-laborers-in-afghanistan-a-matter-of-concern/)

TRT World:

- Eight people from same family killed in Afghanistan mosque shooting, 18 april 2021. <https://www.trtworld.com/asia/eight-people-from-same-family-killed-in-afghanistan-mosque-shooting-46007>
- The Taliban is convincing Afghan forces not to fight them, 6 juli 2021. <https://www.trtworld.com/magazine/the-taliban-is-convincing-afghan-forces-not-to-fight-them-48107>
- Taliban's interim government: Is the past, prologue?, 8 september 2021. <https://www.trtworld.com/opinion/taliban-s-interim-government-is-the-past-prologue-49802>
- The dynamics of the upcoming battle between the Taliban and Daesh-K, 13 september 2021. <https://www.trtworld.com/opinion/the-dynamics-of-the-upcoming-battle-between-the-taliban-and-daesh-k-49928>
- How the Taliban governs itself, 27 september 2021. <https://www.trtworld.com/magazine/how-the-taliban-governs-itself-50274>
- The Taliban seeks 'no revenge' but why do 'credible' reports say otherwise?, 21 december 2021. <https://www.trtworld.com/magazine/the-taliban-seeks-no-revenge-but-why-do-credible-reports-say-otherwise-52843>

Vanity Fair:

- Portrait : À Kaboul, le rêve féministe de Nargis Azaryun, 4 november 2020. <https://www.vanityfair.fr/pouvoir/politique/story/a-kaboul-le-reve-feministe-de-nargis-azaryun/12781>

UCA News:

- Church official doubts future of papal mission to Afghanistan, 11 juni 2021. <https://www.ucanews.com/news/church-official-doubts-future-of-papal-mission-to-afghanistan/92838>
- Dangers multiply for Afghan Christians under Taliban rule, 8 september 2021. <https://www.ucanews.com/news/dangers-multiply-for-afghan-christians-under-taliban-rule/94045>
- Prayers in Italy for abandoned Catholic mission in Afghanistan, 22 december 2021. <https://www.ucanews.com/news/prayers-in-italy-for-abandoned-catholic-mission-in-afghanistan/95478>

VOA News:

- Key Al-Qaida Leader Killed in Western Afghanistan, 10 november 2020. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-key-al-qaida-leader-killed-western-afghanistan/6198196.html>
- (Dari), Taliban kidnapped tens of passengers in Maidan Wardak, 25 november 2020. [ریوندن جلیز در را غیر نظامی ۲۸ طالبان: وردک میدان پولیس \(darivoa.com\)](https://www.darivoa.com/2020/11/25/taliban-kidnaped-tens-of-passengers-in-maidan-wardak/)
- COVID-19, Insecurity Slow Afghan Refugee Returns From Pakistan and Iran, 18 november 2020. <https://www.voanews.com/a/covid-19-pandemic-covid-19-insecurity-slow-afghan-refugee-returns-pakistan-and-iran/6198541.html>
- Rare UN-Taliban Agreement to Set Up 4,000 Schools in Insurgent-Held Afghan Territory, 19 december 2020. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-rare-un-taliban-agreement-set-4000-schools-insurgent-held-afghan-territory/6199746.html>

- Rockets Hit US Base in Afghanistan; No Casualties Reported, 19 december 2020. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-rockets-hit-us-base-afghanistan-no-casualties-reported/6199743.html#:~:text=Five%20rockets%20were%20fired%20at,governor%20in%20northern%20Parwan%20province>.
- Iran's Suggestion of Using Shiite Fighters in Afghanistan Seen as Risky, 14 januari 2021. <https://www.voanews.com/a/extremism-watch-irans-suggestion-using-shiite-fighters-afghanistan-seen-risky/6200751.html>
- Islamic State Poised for Possible Resurgence in Afghanistan, US Officials Warn, 9 februari 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-islamic-state-poised-possible-resurgence-afghanistan-us-officials-warn/6201815.html>
- Afghans Rescued from Taliban Say They Were Tortured, 20 februari 2021. <https://www.voanews.com/a/episode-afghans-rescued-taliban-say-they-were-tortured-4583776/6115096.html>
- Afghan Taliban Ask Fighters Not to Harbor 'Foreign' Militants as US Reviews Peace Deal, 24 februari 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-afghan-taliban-ask-fighters-not-harbor-foreign-militants-us-reviews-peace-deal/6202516.html>
- Speech Offers Rare Glimpse Into Taliban Inner Politics, 3 maart 2021. <https://www.voanews.com/a/extremism-watch-speech-offers-rare-glimpse-taliban-inner-politics/6202814.html>
- HRW: Targeted Killings Aimed at Keeping Afghan Women from Public Life, 16 maart 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-hrw-targeted-killings-aimed-keeping-afghan-women-public-life/6203358.html>
- Mortar Shell Hits Afghan Wedding, Kills At Least 6, 30 mei 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-mortar-shell-hits-afghan-wedding-kills-least-6/6206397.html>
- Afghan Hindus, Sikhs in Limbo While Stuck in India, 10 juni 2021. <https://www.voanews.com/a/extremism-watch-afghan-hindus-sikhs-limbo-while-stuck-india/6206868.html>
- Al-Qaida, Islamic State Set to Reconstitute in Afghanistan, Beyond, 11 juli 2021. <https://www.voanews.com/a/us-afghanistan-troop-withdrawal-al-qaida-islamic-state-set-reconstitute-afghanistan-beyond/6208076.html>
- Calls Grow for Emergency Visas for Afghans Working With US Media, 22 juli 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-calls-grow-emergency-visas-afghans-working-us-media/6208583.html#:~:text=Calls%20Grow%20for%20Emergency%20Visas%20for%20Afghans%20Working%20With%20US%20Media,-July%2022%2C%202021&text=FILE%20%2D%20A%20female%20TV%20presenter,3%2C%202021>.
- Taliban Slam US Relocation Program for Afghans, Take Credit for Kabul Bombing, 4 augustus 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-taliban-slam-us-relocation-program-afghans-take-credit-kabul-bombing/6209162.html>
- Battle Between Taliban, Afghan Government Now Seeing Return of Warlords, 9 augustus 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-battle-between-taliban-afghan-government-now-seeing-return-warlords/6209346.html>
- Taliban Seize Strategic Afghan City of Ghazni, 12 augustus 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-taliban-seize-strategic-afghan-city-ghazni/6209469.html>
- VOA News, Afghan Women Report Some Harassment as Taliban Promise Security, 24 augustus 2021. <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-afghan-women-report-some-harassment-taliban-promise-security/6209936.html>
- Taliban Close to Formation of Cabinet, Announcement of New Government, 29 augustus 2021. <https://www.voanews.com/a/us-afghanistan-troop-withdrawal-taliban-close-formation-cabinet-announcement-new-government/6210116.html>

- Taliban Say They Will Use Parts of Monarchy Constitution to Run Afghanistan for Now, 28 september 2021. <https://www.voanews.com/a/taliban-say-they-will-use-parts-of-monarchy-constitution-to-run-afghanistan-for-now/6248880.html>
- Afghan Taliban Claim to Have Captured 600 IS Militants, 10 november 2021. <https://www.voanews.com/a/taliban-claim-capturing-600-islamic-state-militants/6307815.html#:~:text=FILE%20%2D%20A%20Taliban%20solider%20stands,4%2C%202021.&text=He%20said%20ongoing%20security%20operations,also%20killed%20almost%2040%20militants>
- Taliban Foreign Minister Meets With US, Russian, Chinese, Pakistani Special Representatives, 11 november 2021. <https://www.voanews.com/a/taliban-foreign-minister-meets-with-us-russian-chinese-pakistani-special-representatives-/6309393.html>
- Unique Effort Reopens Girls' Schools in an Afghan Province, 1 december 2021. <https://www.voanews.com/a/unique-effort-reopens-girls-schools-in-an-afghan-province/6334658.html>
- More Than 300,000 Afghans Flee to Pakistan Since Taliban Takeover of Afghanistan, 16 december 2021. <https://www.voanews.com/a/more-than-300-000-afghans-flee-to-pakistan-since-taliban-takeover-of-afghanistan-/6357777.html>
- Taliban Further Restrict Afghan Women With New Travel Rules, 26 december 2021. <https://www.voanews.com/a/taliban-further-restrict-afghan-women-with-new-travel-rules/6370936.html>
- Witnesses: Taliban Fire Warning Shots on Afghan Female Protesters, 28 december 2021. <https://www.voanews.com/a/afghan-women-call-for-rights-to-education-work-/6372511.html>
- Rights Groups: Taliban Arrest 4 Afghan Women at Homes, 20 januari 2022. <https://www.voanews.com/a/rights-groups-taliban-arrest-4-afghan-women-at-homes/6406330.html>
- Afghan Taliban's Quest for International Recognition Stuck in Neutral, 15 februari 2022. <https://www.voanews.com/a/afghan-taliban-s-quest-for-international-recognition-stuck-in-neutral-/6443108.html>
- All Public Universities in Afghanistan Open to Male, Female Students, 26 februari 2022. <https://www.voanews.com/a/all-public-universities-in-afghanistan-open-to-male-female-students/6461202.html>

Voice of Jihad:

- Video: Interview with governor of Balkhab – Mawlawi Mahdi Mujahid, 24 april 2020. <https://alemarahenglish.af/?p=34489>

Volkskrant (De):

- Taliban rollen als vloedgolf over delen van Afghanistan en veroveren vier provinciehoofdsteden, 8 augustus 2021. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/taliban-rollen-als-vloedgolf-over-delen-van-afghanistan-en-veroveren-vier-provinciehoofdsteden~b0ec59e7/>
- Getuigenissen van een bestaan onder de Taliban: 'Ik hoor dat ze me zoeken. Ze gaan van huis tot huis', 24 augustus 2021. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/getuigenissen-van-een-bestaan-onder-de-taliban-ik-hoor-dat-ze-me-zoeken-ze-gaan-van-huis-tot-huis~b9497ab1/>
- Werkende vrouwen laveren voorzichtig om Taliban heen, 31 januari 2022. <https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2022/werkende-vrouwen-laveren-voorzichtig-om-taliban-heen~v469105/>
- Afgaanse universiteiten weer open voor vrouwen; er zijn zelfs Taliban die hun eigen dochters naar school sturen, 2 februari 2022. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/afgaaanse-universiteiten-weer-open-voor-vrouwen-er-zijn-zelfs-taliban-die-hun-eigen-dochters-naar-school-sturen~b8ffd689/#:~:text=Openbare%20universiteiten%20in%20Afghanist an%20zijn,sinds%20augustus%20ook%20gesloten%20waren>

VRT NWS:

- Vlaamse gynaecoloog AZG in Afghanistan: "We kunnen goed samenwerken met de taliban", 30 november 2021. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/11/28/vlaamse-gynaecoloog-azg-in-afghanistan-we-werken-kunnen-goed-s/>

Wadsam:

- Markets For Women's Products To Open In Capital & Provinces of Afghanistan, 22 december 2021. <https://wadsam.com/2021/12/22/>

Wall Street Journal (The):

- Afghan Militias Fill the Vacuum as the Regular Army Melts Away, 2 juli 2021. <https://www.wsj.com/articles/afghan-militias-fill-the-vacuum-as-the-regular-army-melts-away-11625230800>
- Afghans tell of executions, forced 'marriages' in Taliban-held areas, 13 augustus 2021. <https://www.wsj.com/articles/afghans-tell-of-executions-forced-marriages-in-taliban-held-areas-11628780820>
- Taliban Add Minorities, Technocrats to Afghan Government, but No Women, 21 september 2021. <https://www.wsj.com/articles/taliban-add-minorities-technocrats-to-afghan-government-but-no-women-11632237106m>
- Killings of Islamic State Militants Highlight Power Struggle With Afghanistan's Taliban, 26 september 2021. <https://www.wsj.com/articles/killings-of-islamic-state-militants-highlight-power-struggle-with-afghanistans-taliban-11632650997>
- Taliban Commander Who Launched Bombings in Kabul Is Now a Police Chief in Charge of Security, 20 oktober 2021. <https://www.wsj.com/articles/taliban-commander-who-launched-bombings-in-kabul-is-now-a-police-chief-in-charge-of-security-11634740097>
- Afghanistan's Shiite Minority Cautiously Embraces Taliban Rule, Seeking Protection, 16 november 2021. <https://www.wsj.com/articles/afghanistans-shiite-minority-cautiously-embraces-taliban-rule-seeking-protection-11637058601>
- Afghan Journalists in Exile Keep Spotlight on Their Homeland, 1 december 2021. <https://www.wsj.com/articles/afghan-journalists-in-exile-keep-spotlight-on-their-homeland-11638377997>
- Iran Steps Up Deportations of Afghans Trying to Flee Taliban and Poverty, 12 december 2021. <https://www.wsj.com/articles/iran-steps-up-deportations-of-afghans-trying-to-flee-taliban-and-poverty-11639324804>
- Afghan Women Face Old Pressures From Fathers, Brothers, 15 december 2021. <https://www.wsj.com/articles/after-taliban-return-afghan-women-face-old-pressures-from-fathers-brothers-11639564204>
- More Than 60,000 Interpreters, Visa Applicants Remain in Afghanistan, 16 december 2021. <https://www.wsj.com/articles/more-than-60-000-interpreters-visa-applicants-remain-in-afghanistan-11639689706>
- Afghanistan's Former Female Troops, Once Hailed by the West, Fear for Their Lives, 28 december 2021. <https://www.wsj.com/articles/afghanistans-former-female-troops-once-hailed-by-the-west-fear-for-their-lives-11640696404>
- Taliban Detain Prominent Critic, Intensifying Crackdown on Dissent in Afghanistan, 10 januari 2022. <https://www.wsj.com/articles/taliban-detain-prominent-critic-intensifying-crackdown-on-dissent-in-afghanistan-11641744527>
- Afghanistan's Taliban Battle Rebellion by Ethnic Minority Fighters, 14 januari 2022. <https://www.wsj.com/articles/afghanistans-taliban-battle-rebellion-by-ethnic-minority-fighters-11642197509>
- A Journey Along Afghanistan's Main Highway Leads through a Country in Transition, 22 januari 2022. <https://www.wsj.com/story/a-journey-along-afghanistans-main-highway-leads-through-a-country-in-transition-3f9ac8ac>

Washington Post (The):

- Outgunned in urban centers, Taliban wages fierce fight in remote western Afghanistan, 26 februari 2018.
https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/outgunned-in-urban-centers-taliban-wage-fierce-fight-in-remote-western-afghanistan/2018/02/25/05abcd2a-1710-11e8-930c-45838ad0d77a_story.html
- With U.S. troops gone, Taliban expands influence in one Afghan province, 10 oktober 2020.
<https://www.washingtonpost.com/world/2020/10/10/afghanistan-us-troop-withdrawal/>
- How life under Taliban rule in Afghanistan has changed – And how it hasn't, 29 december 2020.
<https://www.washingtonpost.com/graphics/2020/world/asia/afghanistan-taliban-rule-territory/>
- Thousands of Afghans and Iraqis are under threat for helping Americans. Now they hope Biden will help them resettle in the United States., 30 december 2020. https://www.washingtonpost.com/politics/biden-refugees-visas/2020/12/30/572c00fc-3e4f-11eb-9453-fc36ba051781_story.html
- Why the Taliban agreed to let more girls in Afghanistan go to school, 6 januari 2021. <https://www.washingtonpost.com/politics/2021/01/06/why-taliban-agreed-let-more-girls-afghanistan-go-school/>
- Biden will withdraw all U.S. forces from Afghanistan by Sept. 11, 2021, 13 april 2021. https://www.washingtonpost.com/national-security/biden-us-troop-withdrawal-afghanistan/2021/04/13/918c3cae-9beb-11eb-8a83-3bc1fa69c2e8_story.html
- 'It's all Taliban country now': New militant checkpoints on key roadways choke off parts of Afghanistan, 30 april 2021.
<https://www.washingtonpost.com/world/2021/04/30/afghanistan-taliban-checkpoints/>
- Clashing assessments of links between Taliban and Islamic State point to problems for Afghanistan's peace process, 30 mei 2021.
https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/afghanistan-taliban-islamic-state-peace-process/2020/05/30/c61dbda2-9f8a-11ea-be06-af5514ee0385_story.html
- Militias in Afghanistan's north are taking up the fight against the Taliban, 22 juni 2021. https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/afghanistan-militias-taliban/2021/06/22/f8fa35c0-d34b-11eb-b39f-05a2d776b1f4_story.html
- Afghanistan's military collapse: Illicit deals and mass desertions, 16 augustus 2021.
<https://www.washingtonpost.com/world/2021/08/15/afghanistan-military-collapse-taliban/>
- A once-vanquished insurgent returns as Afghanistan's likely next leader, 17 augustus 2021.
https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/baradar-taliban-leader-afghanistan/2021/08/17/d8485398-ff83-11eb-a664-4f6de3e17ff0_story.html
- The Taliban is bringing back its feared ministry of 'vice' and 'virtue', 8 september 2021.
<https://www.washingtonpost.com/world/2021/09/08/afghan-vice-virtue-ministry/>
- Kabul airport reopens for domestic flights with no radar as Taliban battles resistance fighters in last holdout, 5 september 2021.
<https://www.washingtonpost.com/world/2021/09/05/afghanistan-kabul-taliban-updates/>
- Taliban reopens high school for boys, but makes no mention of female students, 17 september 2021.
<https://www.washingtonpost.com/world/2021/09/17/afghanistan-girls->

[school-talibantaliban-reopens-high-school-boys-makes-no-mention-female-students/](#)

- The Taliban is trying to win over Afghanistan's Shiites with a 33-year-old Hazara emissary. But many question the group's sincerity., 1 november 2021. https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/taliban-afghanistan-hazaras/2021/11/01/096c9690-3775-11ec-9662-399cfa75efee_story.html
- Taliban sends hundreds of fighters to eastern Afghanistan to wage war against Islamic State, 22 november 2021. <https://www.washingtonpost.com/world/2021/11/22/taliban-isis-afghanistan/>
- As evacuations from Afghanistan slow to a trickle, some 'at risk' allies may face long road to the United States, 12 december. https://www.washingtonpost.com/national-security/biden-afghans-evacuations-taliban/2021/12/12/9e736eb8-4d7c-11ec-b0b0-766bbbe79347_story.html
- Along Afghanistan's 'highway of death,' the bombs are gone but suffering has deepened, 20 december 2021. <https://www.washingtonpost.com/world/interactive/2021/afghanistan-highway-kabul-kandahar/>

Wire (The):

- Delay in CAA Implementation Leaves Hindu and Sikh Refugees in India Disconsolate, 8 januari 2021. <https://thewire.in/rights/hindu-sikh-refugees-india-caa-implementation>

WION:

- Taliban threatens Afghan security guards at Australian embassy, 29 mei 2021. <https://www.wionews.com/south-asia/taliban-threatens-afghan-security-guards-at-australian-embassy-388254>
- Afghan security forces retake two districts from Taliban in Takhar province, 21 juni 2021. <https://www.wionews.com/south-asia/afghan-security-forces-retake-two-districts-from-taliban-in-takhar-province-392933#:~:text=Bangi%20and%20Khwaja%20Ghar%20districts,from%20the%20Ministry%20of%20Defence>
- Return to dark days: Taliban impose strict restrictions on women, media in Afghanistan's north, 10 juli 2021. <https://www.wionews.com/south-asia/return-to-dark-days-taliban-impose-strict-restrictions-on-women-media-in-afghanistans-north-397124>
- Gravitas: ISI-Henchman named Taliban's intelligence Chief, 1 september 2021. <https://www.youtube.com/watch?v=AkLvLwE00Pg>
- Taliban beat protesting women with whip, order internet shutdown in some areas, 9 september 2021. <https://www.wionews.com/south-asia/taliban-beat-protesting-women-with-whip-order-internet-shutdown-in-some-areas-411825>
- Worries mount under Taliban rule as Kabul's Gurudwara vandalized, 6 oktober 2021. <https://www.wionews.com/india-news/worries-mount-under-taliban-rule-as-kabuls-gurudwara-vandalised-418576>

Wired:

- The battle for control of Afghanistan's internet, 7 september 2021. <https://www.wired.co.uk/article/afghanistan-taliban-internet>

World (The):

- Afghan returnees struggle with unemployment, violence at home, 12 februari 2021. <https://theworld.org/stories/2021-02-12/afghan-returnees-struggle-unemployment-violence-home>
- Afghans who fled to Turkey are worried — and hopeful — about the prospect of peace at home, 20 april 2021. <https://theworld.org/stories/2021-04->

20/afghans-who-fled-turkey-are-worried-and-hopeful-about-prospect-peace-home

Xinhua:

- Afghan army frees 24 people from Taliban prison: official, 18 februari 2021.
http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-02/18/c_139749929.htm
- Civilian killed, 5 wounded in bomb attack in N. Afghanistan, 12 juni 2021.
http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/12/c_1310004408_2.htm
- Bicycle bomb claims 1 life, injures 12 in Afghanistan's northern Mazar-i-Sharif city, 6 augustus 2021.
http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-08/06/c_1310111897.htm#:~:text=MAZAR%2DI%2DSHARIF%2C%20Afghanistan,Adil%20Shah%20Adil%20said%20Friday.
- Afghan interior minister says power to be peacefully transferred to transitional government, 15 augustus 2021.
<https://www.chinadaily.com.cn/a/202108/15/WS6118f2ffa310efa1bd668ddc.html>
- 3 arrested in Afghanistan over mosque bomb attack, 3 november 2021.
http://www.news.cn/english/asiapacific/2021-11/13/c_1310308634.htm
- 4 killed in explosions in Afghanistan: officials, 25 november 2021.
http://www.news.cn/english/asiapacific/2021-11/25/c_1310332931.htm

Yala Press:

- Fashion rights in Afghanistan, by Atiq Rahimi, Afghanistan, 8 oktober 2020.
<https://yala-press.com/2020/10/08/fashion-rights-in-afghanistan-by-atiq-rahimi/>

ZEIT Magazin (via European Press Prize):

- Among the Taliban, november 2020.
<https://www.europeanpressprize.com/article/among-the-taliban/>

8 Bijlagen

8.1 Kaart van Afghanistan

Managementboek © 2019

8.2 De veiligheidssituatie per provincie voor de machtsovername door de Taliban

Deze bijlage bevat een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van de veiligheidssituatie op provinciaal niveau in de eerste helft van 2021. Deze bijlage is een aanvulling op de algemene informatie over de veiligheidssituatie uit hoofdstuk 1. Het gaat in op terreinwinst door de Taliban tussen februari en augustus 2021 en de burgerslachtoffers die vielen ten gevolge van het gewapend conflict. Voor observaties over terreinwinst door de Taliban gebruikt dit overzicht inzichten van *FDD's Long War Journal* en *Pajhwok*. Deze bronnen pasten verschillende methodes toe om vast te stellen welke actoren controle uitoefenden over een bepaald gebied. *FDD's Long War Journal* stelde controle over grondgebied vast op basis van inlichtingen uit media en andere openbare bronnen.¹⁹⁶¹ *Pajhwok* deed dit op basis van een enquête met 1.266 Afghanen tussen 17 november 2020 en 3 februari 2021.¹⁹⁶² In deze enquête vroeg *Pajhwok* burgers of zij zelf in een district woonden dat onder controle van de Taliban stond. *Pajhwok* vroeg deelnemers ook om in te schatten welk deel van het grondgebied en de bevolking van hun district onder controle van de Taliban stond.¹⁹⁶³ Inzichten over het geschatte aantal geweldsincidenten en dodelijke burgerslachtoffers per provincie berusten op data van UNAMA voor het jaar 2020,¹⁹⁶⁴ en op ACLED-data voor de periode tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021.¹⁹⁶⁵ Onderstaande tabellen met het aantal gewelddadige incidenten en dodelijke slachtoffers per provincie zijn afgeleid van een ACLED-databestand dat deze gegevens bevat voor geheel Afghanistan tussen de

¹⁹⁶¹ FDD's Long War Journal baseert de vaststelling dat een acteur controle heeft over een district op open source-informatie, zoals persberichten en informatie van overheidsinstanties en de Taliban. De uitkomst van de afweging kan zijn dat een acteur volledige controle heeft, dat een gebied betwist is, of dat de situatie onbevestigd is. In 'onbevestigde' districten heeft de Taliban een zekere mate van controle geclaimd, maar is deze claim nog niet bevestigd. In betwiste district kan de regering de controle hebben over het districtscentrum of gebouwen binnen het districtscentrum, of een basis, maar over weinig overig grondgebied, terwijl de Taliban grote gebieden of alle gebieden buiten het districtscentrum controleert. De Taliban kan ook meerdere dorpen, mijnen en andere hulpbronnen controleren, gevangenen in het district runnen of delen van het district besturen. In een 'door de Taliban gecontroleerd' district bestuurt de Taliban het district openlijk door diensten en veiligheid te verlenen en ook de lokale rechtbanken te runnen. FDD's Long War Journal kan een district ook als zodanig beoordelen als het districtscentrum regelmatig van hand wisselt en/of de overheid slechts enkele gebouwen of dorpen in het district controleert. Zie: FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 19 augustus 2021

¹⁹⁶² Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

¹⁹⁶³ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

¹⁹⁶⁴ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, 23 februari 2021.

¹⁹⁶⁵ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021. De cijfers die ACLED voor elke gebeurtenis vermeldt, zijn schattingen op basis van gerapporteerde aantallen dodelijke slachtoffers in plaats van exacte aantallen bevestigde dodelijke slachtoffers. Volgens ACLED is het aantal dodelijke slachtoffers vaak onduidelijk en geldt deze informatie vaak als het meest controversiële onderdeel van conflict rapportages. Waar mogelijk, zoeken ACLED-onderzoekers naar informatie om de cijfers uit elk rapport door drie bronnen te laten bevestigen, maar ACLED verifieert niet onafhankelijk dodelijke slachtoffers. ACLED geeft altijd de meest conservatieve schatting van het aantal dodelijke slachtoffers. Voor de specifieke methodologische beslissingen door ACLED over het registreren van geweldsincidenten in Afghanistan, zie: ACLED, ACLED Methodology and Coding Decisions around the Conflict in Afghanistan, maart 2020. Om het aantal geweldsincidenten, aantal dodelijke slachtoffers, aantal geweldsincidenten met burgerslachtoffers en aantal burgerslachtoffers te identificeren is als volgt te werk gegaan. In het Excelbestand is kolom S (admin 1) gefilterd om het aantal incidenten met dodelijke slachtoffers en aantal dodelijke slachtoffers per provincie te identificeren. Om deze informatie te verkrijgen over de steden Kaboel, Herat en Mazar-i Sharif werd ook kolom T (admin 2) gefilterd op districtslevel. Om alleen informatie over het aantal incidenten met dodelijke burgerslachtoffers en het aantal burgerslachtoffers per provincie te verkrijgen werd daarnaast kolom M (actor 2) gefilterd op 'civilians'. Kolom AC geeft informatie over het aantal dodelijke slachtoffers. Wanneer alle relevante cellen in kolom AC geselecteerd worden verschijnt rechts onder in het scherm bij 'count' het totaal aantal incidenten en bij 'sum' het totaal aantal dodelijke slachtoffers. De tabellen onderscheiden het aantal incidenten en slachtoffers in de periode tussen 1 december 2020 en 30 april 2021 en de periode tussen 1 mei 2021 en 31 juli 2021, omdat in die tweede periode het Talibanoffensief begon en geweld escaleerde.

periode 1 december 2020 en 31 juli 2021.¹⁹⁶⁶ Omdat zowel ACLED als UNAMA alleen incidenten en slachtoffers rapporteren die zij hebben kunnen bevestigen, betreffen de cijfers minimumaantallen. UNAMA- en ACLED-cijfers dienen ook niet met elkaar vergeleken te worden, omdat beide bronnen een andere methodologie gebruiken voor het documenteren van slachtoffers. UNAMA-data over het aantal slachtoffers per provincie waren niet beschikbaar voor de eerste helft van 2021.

8.2.1 *Centraal (Kaboel, Bamyan, Daikundi, Panjshir, Ghazni, Parwan, Kapisa en (Maidan) Wardak)*

8.2.1.1 Kaboel

De provincie Kaboel herbergt ongeveer zestien procent van de Afghaanse bevolking (meer dan vijf miljoen personen) en is de meest etnisch diverse provincie van het land. De belangrijkste groepen in Kaboel zijn Tadzjieken, Pashtoens en Hazara's.¹⁹⁶⁷

In de provincie en stad Kaboel waren gedurende de verslagperiode zowel Talibanstrijders als ISKP-aanhangers aanwezig. Talibanstrijders waren met name gevestigd in het zuiden van de provincie, maar vanaf 2020 leek er sprake te zijn van een toename van Talibanaanhangers in het noorden van de stad Kaboel.¹⁹⁶⁸ In februari 2021 stelde de Afghaanse nieuwswebsite *Pajhwok* dat begin 2021 91,20% van het grondgebied van Kaboel in handen van de overheid was, terwijl de Taliban 7,33% in handen had.¹⁹⁶⁹ *FDD's Long War Journal* stelde in maart 2021 dat alle districten in handen van de overheid waren of dat niet kon worden vastgesteld wie de macht had. Eind mei stelde het dat de districten Chaharasyab, Paghman, Dehsabz, Musayi, Kalakan, Guldara, Shakardara, Qarabagh en Surobi betwist werden.¹⁹⁷⁰ Op 10 augustus 2021 was het beeld hetzelfde. Alle districten in Kaboel werden betwist behalve de stad Kaboel, en de districten Khaki Jabbar, Farza, Istalif en Mir Bacha Kot.¹⁹⁷¹ Op 15 augustus veroverde de Taliban de stad Kaboel. Dit ging gepaard met weinig geweld. Er was in de laatste twee weken van augustus wel veel sprake van chaos en dodelijke incidenten op het vliegveld waar buitenlanders en Afghanen zich naartoe gehaast hadden om het land te verlaten (zie sectie 1.4.1).¹⁹⁷²

In 2020 documenteerde UNAMA 817 burgerslachtoffers (255 doden and 526 gewonden) in de provincie Kaboel. Dit was een afname van 48% ten opzichte van 2019. De voornaamste oorzaak van slachtoffers was gerichte aanslagen, gevolgd door explosieven en zelfmoordaanslagen.¹⁹⁷³ De provincie Kaboel bleef de provincie waar de meeste burgerslachtoffers vielen in de eerste helft van 2021. Dit was met name te wijten aan explosieven en gerichte aanvallen op individuen. Meer dan driekwart van de slachtoffers van dergelijk geweld viel in de stad Kaboel. Het aantal burgerslachtoffers in Kaboel (stad en provincie) nam toe tussen mei en juli ten opzichte van de periode december tot april. Dit was voornamelijk te wijten aan de aanslag op de *Sayed ul-Shuhada*-meisjesschool op 8 mei 2021, die leidde tot 85

¹⁹⁶⁶ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

¹⁹⁶⁷ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 204, juni 2021.

¹⁹⁶⁸ The New York Times, With Delay in Afghan Peace Talks, a Creeping Sense of 'Siege' Around Kabul, 22 september 2020.

¹⁹⁶⁹ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

¹⁹⁷⁰ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Control in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd in: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 205, juni 2021.

¹⁹⁷¹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

¹⁹⁷² The New York Times, What Scenes From the Taliban's Victory in Afghanistan Reveal, 16 augustus 2021.

¹⁹⁷³ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

dodelijke slachtoffers. ISKP eiste een aantal aanslagen op in Kaboel, maar het merendeel van de aanslagen werd niet opgeëist (zie secties 1.4.2.3, 4.1.1, 4.1.2 en 4.1.3). De meeste andere doden die in de provincie Kaboel vielen in de eerste helft van 2021 waren Talibanstrijders die omkwamen door operaties door de Afghaanse strijdkrachten. Er waren ook incidenten waarbij Afghaanse strijdkrachten omkwamen in de stad Kaboel of omliggende districten door aanvallen door de Taliban.¹⁹⁷⁴

KABOEL (PROVINCIE)	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	235	138
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	86	47
Dodelijke slachtoffers	279	437
Dodelijke burgerslachtoffers	138	189

Tabel 8.1: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Kaboel - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

KABOEL (STAD)	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	145	79
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	65	30
Dodelijke slachtoffers	173	370
Dodelijke burgerslachtoffers	107	160

Tabel 8.2: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de stad Kaboel - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.1.2

Bamyan

Bamyan is een provincie in Centraal-Afghanistan die onderdeel uitmaakt van Hazarajat, de geografische thuisbasis van Afghaanse Hazara's.¹⁹⁷⁵ In Bamyan wonen dus voornamelijk Hazara's, maar er zijn ook Tadzjieken en Pashtoens. Bamyan bleef tot halverwege augustus een van de rustigste provincies van Afghanistan. Volgens *Pajhwok* stond begin 2021 nog 99,88% van de provincie onder controle van de Afghaanse overheid.¹⁹⁷⁶ Volgens *FDD's Long War Journal* had de overheid op 12 augustus nog steeds alle districten in handen. Op 15 augustus, de dag dat de Taliban Kaboel innamen, kondigde een vertegenwoordiger van de Taliban aan dat de Taliban Bamyan City, de hoofdstad van Bamyan, ook had ingenomen.¹⁹⁷⁷ De overheid controleerde de rest van Bamyan nog wel op 15 augustus, en deze

¹⁹⁷⁴ Zie bijvoorbeeld: The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021; TOLO News, Kabul: 6 Policemen Killed in Taliban Attack in Paghman, 7 juli 2021.

¹⁹⁷⁵ Britannica, Hazārajāt: region, Afghanistan, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 19 augustus 2021. Er leeft ook een grote minderheid Hazara's in Pakistan en Iran.

¹⁹⁷⁶ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

¹⁹⁷⁷ Xinhua, Afghan interior minister says power to be peacefully transferred to transitional government, 15 augustus 2021.

districten golden op 16 augustus als betwist.¹⁹⁷⁸ Op 31 augustus was heel Bamyan in handen van de Taliban.¹⁹⁷⁹

In 2020 documenteerde UNAMA 96 burgerslachtoffers (22 doden en 74 gewonden) in Bamyan. De belangrijkste oorzaak was explosieven, gevolgd door landmijnen en gerichte aanvallen. Dit was een toename van 1820% van het aantal burgerslachtoffers in vergelijking met 2019.¹⁹⁸⁰ Volgens ACLED-data vielen er geen burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 1 juli 2021 door politiek geweld. In november 2020 vonden twee aanslagen op hetzelfde tijdstip plaats in Bamyan City waarbij veertien personen omkwamen en vijftig personen gewond raakten. De aangehouden daders bekenden in opdracht van de Taliban gehandeld te hebben.¹⁹⁸¹ De Franse krant *Le Point* meldde in januari 2021 dat sommige Hazara's die van origine uit Bamyan kwamen, maar zich in Kaboel gevestigd hadden, in deze verslagperiode hun toevlucht hadden gezocht in Bamyan, omdat de situatie voor Hazara's in Kaboel te gevaarlijk geworden was door ISKP-aanvallen.¹⁹⁸² In Bamyan waren lokale milities actief die de wapens hadden opgepakt om tegen de Taliban te vechten.¹⁹⁸³ Er waren enkele aanvallen op politieposten in Bamyan door de Taliban.¹⁹⁸⁴ Op 16 juni 2021 kwamen vijf politieagenten om in het dorp Ashposhta in het district Kahmard bij een Talibanaanval op een controlepost.¹⁹⁸⁵ Veel wegen rondom Bamyan golden in de verslagperiode als gevaarlijk door het risico op ontvoeringen, afpersing, moorden en bermbommen.¹⁹⁸⁶ De Taliban controleerde over een langere periode delen van de snelweg tussen Bamyan en Kaboel.¹⁹⁸⁷

BAMYAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	4	7
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	0	0
Dodelijke slachtoffers	2	11
Dodelijke burgerslachtoffers	0	0

Tabel 8.3: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Bamyan - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.1.3

Daikundi

De provincie Daikundi maakt net als Bamyan onderdeel uit van Hazarajat, de thuisbasis van Afghaanse Hazara's. Naast de Hazara-meerderheid wonen er in Daikundi ook Pashtoens, Balochi's, en Sayed/Sadat.¹⁹⁸⁸ Hoewel Daikundi ook lang als een van de veiligste provincies van Afghanistan werd gezien,¹⁹⁸⁹ verslechterde

¹⁹⁷⁸ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd – stand van zaken op 15 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 16 augustus 2021.

¹⁹⁷⁹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd – stand van zaken op 31 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 2 september 2021.

¹⁹⁸⁰ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

¹⁹⁸¹ Kabul Now, ANA will create battalion in Bamyan as violence intensifies, 3 februari 2021.

¹⁹⁸² Le Point, Afghanistan: les Hazaras craignent le pire avec le départ des Américains, 28 januari 2021.

¹⁹⁸³ Foreign Policy, A 'Life and Death Fight' Against the Taliban in Central Afghanistan, 22 juli 2021.

¹⁹⁸⁴ Reuters, Violence intensifies across Afghanistan's central and northern provinces, 28 juni 2021.

¹⁹⁸⁵ The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

¹⁹⁸⁶ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 139, juni 2021; Vertrouwelijke bron, 12 juni 2021.

¹⁹⁸⁷ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 139, juni 2021.

¹⁹⁸⁸ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 143, juni 2021.

¹⁹⁸⁹ National Geographic, As the Taliban return, Afghanistan's past threatens its future, 15 augustus 2021.

de veiligheidssituatie de laatste jaren door de toenemende aanwezigheid van de Taliban. De meest onrustige districten van de provincie waren Pato (ook wel aangeduid als Gizab) en Kajran. Deze twee districten golden als een corridor voor de Taliban tussen het zuiden en noorden van Afghanistan en een belangrijke smokkelroute.¹⁹⁹⁰ Pato was voorheen onderdeel van de provincie Uruzgan. Gedurende de verslagperiode streden de overheid en Taliban om controle over Pato. Op 10 augustus 2021 stelde *FDD's Long War Journal* dat Pato in handen van de Taliban was. De status van Kajran was op dat moment 'betwist'. Andere districten van Daikundi stonden wel onder controle van de Afghaanse overheid.¹⁹⁹¹ Op 14 augustus controleerde de Taliban geheel Daikundi,¹⁹⁹² nadat lokale tribale leiders hadden onderhandeld met de Taliban om bloedvergieten te voorkomen.¹⁹⁹³

In 2020 documenteerde UNAMA 72 burgerslachtoffers (42 doden en 30 gewonden) in Daikundi. Dit was een toename van drie procent in vergelijking met 2019. De belangrijkste oorzaken waren bomaanslagen/explosies, grondgevechten en luchtaanvallen.¹⁹⁹⁴ ACLED-data lieten zien dat veruit de meeste dodelijke slachtoffers in Daikundi vielen onder de Taliban en ANDSF in 2021 (zie tabel). Tussen december 2020 en mei 2021 vielen er zeven dodelijke burgerslachtoffers in Daikundi volgens ACLED. Alle dodelijke burgerslachtoffers vielen in de districten Pato en Kajran. Het betrof onder meer doden door berm bommen,¹⁹⁹⁵ landmijnen, een raket,¹⁹⁹⁶ en gericht Talibangeweld.¹⁹⁹⁷ De gevechten waren vooral hevig in Pato.¹⁹⁹⁸ Daikundi was een van de provincies met een hoge mate van ontheemding tussen begin mei en eind juli 2021. Rond de zestienduizend personen verlieten hun huizen. Zij vertrokken voornamelijk vanuit Pato naar de hoofdstad Nili en naar Kiti.¹⁹⁹⁹

DAIKUNDI	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	37	23
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	5	2
Dodelijke slachtoffers	216	117
Dodelijke burgerslachtoffers	5	2

Tabel 8.4: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Daikundi - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.1.4

Panjshir

De bevolking van Panjshir staat bekend om haar sterke anti-Talibansentimenten. De krijgssheer Ahmad Shah Massoud, die in de jaren negentig de opstand tegen de Taliban leidde, komt uit Panjshir. Dankzij haar ligging in een vallei die wordt omsloten door moeilijk doordringbaar hooggebergte, is Panjshir lastig om in te

¹⁹⁹⁰ Sarwary, B., [Twitter], posted on: 21 June 2020.

¹⁹⁹¹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 10 augustus 2021.

¹⁹⁹² FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 16 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 17 augustus 2021.

¹⁹⁹³ The Guardian, Last major Afghan city in the north falls to the Taliban, 14 augustus 2021.

¹⁹⁹⁴ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021

¹⁹⁹⁵ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

¹⁹⁹⁶ Bakhtar News Agency, Civilians Martyred in a Taliban Rocket Attack, 24 januari 2021.

¹⁹⁹⁷ The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

¹⁹⁹⁸ Afghanistan Times, Fighting displaces thousands in Daikundi, 5 juli 2021.

¹⁹⁹⁹ OCHA, Afghanistan: Excelbestand - Conflict Induced Displacements (1 januari – 22 november 2021). Zie ook: Bakhtar News, 1,500 Families Flee Homes in Ongoing War in Daikundi, 21 juni 2021.

nemen. Er wonen vooral Tadzjiken in Panjshir.²⁰⁰⁰ Panjshir bleef gedurende de verslagperiode de veiligste provincie van Afghanistan. Volgens *Pajhwok* was 97,75% van het grondgebied onder controle van de regering begin 2021 en had de Taliban geen grondgebied onder controle.²⁰⁰¹ Er vonden twee geweldsincidenten plaats in Panjshir tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Het eerste incident betrof een protest tegen onderhandelingen tussen de overheid en de Taliban in januari 2021. Het tweede incident betrof een claim door de Taliban dat zij het kantoor van de gouverneur had aangevallen op 27 mei 2021.²⁰⁰² Tot september 2020 waren er negentien jaar lang geen Talibanaanvallen geweest in Panjshir.²⁰⁰³ Op 10 augustus had de Taliban nog geen controle over districten in Panjshir,²⁰⁰⁴ en op 16 augustus was de provincie Panjshir de enige provincie in Afghanistan die niet betwist werd of onder controle van de Taliban stond. De *Panjshir Resistance* controleerde volgens *FDD's Long War Journal* de provincie.²⁰⁰⁵ Volgens *RFE/RL* maakte de bevolking van Panjshir zich op voor hevig verzet tegen de Taliban.²⁰⁰⁶ Panjshir was het bastion van *The National Resistance Front of Afghanistan*, een verzetsbeweging tegen de Taliban onder leiding van de zoon van Ahmad Shah Massoud, die bestaat uit onder andere zijn aanhangers, voormalig ANDSF-strijdkrachten en politici die naar Panjshir gevlucht waren.²⁰⁰⁷ De Taliban voerde in augustus enkele aanvallen uit tegen de verzetsstrijders, maar was er eind augustus niet in geslaagd de vallei te veroveren.²⁰⁰⁸ Op 31 augustus zette de Taliban een offensief in tegen de verzetsstrijders in de Panjshirvallei.²⁰⁰⁹ Meer details over dit offensief volgen in hoofdstuk 2.

In 2020 documenteerde UNAMA geen dodelijke burgerslachtoffers in Panjshir.²⁰¹⁰ Er was ook geen sprake van dodelijke slachtoffers tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021 volgens ACLED-data.

PANJSHIR	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	1	1
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	0	0
Dodelijke slachtoffers	0	0
Dodelijke burgerslachtoffers	0	0

Tabel 8.5: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Panjshir - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

²⁰⁰⁰ BBC, Afghanistan: The 'undefeated' Panjshir Valley - an hour from Kabul, 26 augustus 2021.

²⁰⁰¹ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²⁰⁰² FDD's Long War Journal, Half of Afghanistan's provincial capitals under threat from Taliban, 15 juli 2021.

²⁰⁰³ RFE/RL, Taliban Hits Northeast Afghan Province For First Time In Two Decades, 8 september 2021.

²⁰⁰⁴ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 10 augustus 2021.

²⁰⁰⁵ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 16 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 17 augustus 2021.

²⁰⁰⁶ RFE/RL, Afghanistan's Anti-Taliban Stronghold Gears Up For New Fight Against Militants, 12 augustus 2021.

²⁰⁰⁷ NOS, Verzetsstrijders in Panjshir: 'We zullen onze dorpen verdedigen tegen de Taliban', 31 augustus 2021; BBC, Afghanistan: The 'undefeated' Panjshir Valley - an hour from Kabul, 26 augustus 2021.

²⁰⁰⁸ NOS, Verzetsstrijders in Panjshir: 'We zullen onze dorpen verdedigen tegen de Taliban', 31 augustus 2021

²⁰⁰⁹ ANP, Taliban roepen strijders Panjshirvallei op verzet te staken, 1 september 2021.

²⁰¹⁰ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

8.2.1.5

Ghazni

Ghazni is een provincie waar ongeveer evenveel Pashtoens (49%) als Hazara's (46%) wonen en waar ook een kleine minderheid van Tadzjiken (5%) aanwezig is. Er zijn ook Kuchi-nomaden in Ghazni. De districten Jaghuri, Malistan en Nawur worden vrijwel geheel door Hazara's bevolkt. Ghazni City is gelegen op Highway One, de belangrijkste verbindingsweg tussen Kaboel en Kandahar, en twintig procent van haar inwoners is Tadzjiek.²⁰¹¹ De Taliban is sterk vertegenwoordigd in Ghazni. Het district Andar geldt als de machtsbasis van de groep in de provincie en de meeste Talibanstrijders in Ghazni zijn lokaal gerekruteerd.²⁰¹² Historisch gezien is Ghazni ook een bolwerk van Al Qaida in Afghanistan. In oktober 2020 werd Husam Abd-al-Ra'uf, een Egyptische Al Qaidaleider, door de ANDSF gedood in Ghazni.²⁰¹³ Volgens *Pajhwok* controleerde de Taliban begin 2021 bijna twee derde van het grondgebied van Ghazni, terwijl de overheid het restant in handen had.²⁰¹⁴ Vanaf mei escaleerde ook in Ghazni de strijd om grondgebied tussen de Taliban en de regering. In juli werd gerapporteerd dat de Taliban de hoofdstad Ghazni City belegerde en huizen van burgers innam om de ANDSF te bevechten.²⁰¹⁵ Op 10 augustus was, volgens *FDD's Long War Journal*, de status van alle districten die voorheen onder controle van de overheid stonden 'betwist'.²⁰¹⁶ Op 12 augustus nam de Taliban Ghazni City in.²⁰¹⁷ Deze ontwikkelingen leidden tot een sterke stijging van het aantal dodelijke slachtoffers onder de ANDSF en de Taliban volgens ACLED-data (zie tabel).

In 2020 documenteerde UNAMA 418 burgerslachtoffers (183 doden en 235 gewonden) in Ghazni. Dit was een afname van 38% in vergelijking met 2019. De belangrijkste oorzaken van slachtoffers waren grondgevechten, explosieven en gerichte aanvallen.²⁰¹⁸ Volgens ACLED-data vielen er 91 dodelijke burgerslachtoffers in de provincie Ghazni tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Het Talibanoffensief in de provincie ging gepaard met ernstige mensenrechtenschendingen, met name in het district Malistan, waar veel Hazara's wonen.²⁰¹⁹ Volgens de AIHRC werden tenminste 27 burgers gedood gedurende de overname van Malistan door de Taliban en raakten tien burgers gewond. Een dorpsoudste schatte dat 2.200 burgers gevlucht waren naar Kaboel.²⁰²⁰ Op 14 juli onthoofdde de Taliban negen burgers die het district Malistan probeerden te ontvluchten, en kwamen twintig andere burgers om door indirect vuur of beschietingen door de Taliban.²⁰²¹ Op 19 juli werden negen burgers (onder wie een vrachtwagenchauffeur, leraar en bewaker) geëxecuteerd die weigerden de Taliban te helpen bij het leegroven van een lokale markt en het bergen van lijken in het district Malistan.²⁰²² Gevluchte Hazara's die werden geïnterviewd door *The Wall Street Journal* vertelden over razzia's door de Taliban in Malistan waarbij burgers, onder wie vrouwen, werden geëxecuteerd, en over beschietingen door de Taliban op vluchtende Hazara's.²⁰²³ Amnesty International stelde op 19 augustus 2021 dat onderzoek uitwees dat Talibanstrijders zich tussen 4 en 6 juli 2021 schuldig hadden gemaakt aan het vermoorden van zes en het

²⁰¹¹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 167, juni 2021.

²⁰¹² AAN, Living with the Taleban (1): Local experiences in Andar district, 19 oktober 2020.

²⁰¹³ FDD's Long War Journal, Ghazni City falls to the Taliban, 12 augustus 2021.

²⁰¹⁴ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²⁰¹⁵ Reuters, Taliban surround central Afghan city of Ghazni – officials, 12 juli 2021.

²⁰¹⁶ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

²⁰¹⁷ VOA News, Taliban Seize Strategic Afghan City of Ghazni, 12 augustus 2021.

²⁰¹⁸ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²⁰¹⁹ The Wall Street Journal, Afghans tell of executions, forced 'marriages' in Taliban-held areas, 13 augustus 2021.

²⁰²⁰ The Wall Street Journal, Afghans tell of executions, forced 'marriages' in Taliban-held areas, 13 augustus 2021.

²⁰²¹ The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

²⁰²² The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

²⁰²³ The Wall Street Journal, Afghans tell of executions, forced 'marriages' in Taliban-held areas, 13 augustus 2021.

martelen van drie Hazara's in het dorp Mundarakht in hetzelfde district.²⁰²⁴ Gedurende de gehele verslagperiode stierven ook burgers door berm bommen,²⁰²⁵ gerichte aanslagen door de Taliban,²⁰²⁶ en als gevolg van bommen en mortieren die werden afgevuurd door zowel de ANSDF als de Taliban.²⁰²⁷ *Voice of Jihad*, een Talibanmedium, stelde dat de overheid ook verantwoordelijk was voor bomaanslagen met dodelijke burgerslachtoffers in Ghazni, maar op twee incidenten in december 2020 na met in totaal vier burgerslachtoffers, konden deze berichten niet bevestigd worden door ACLED.²⁰²⁸

GHAZNI	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	292	177
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	47	20
Dodelijke slachtoffers	675	1.135
Dodelijke burgerslachtoffers	58	33

Tabel 8.6: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Ghazni - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.1.6

Parwan

De provincie Parwan grenst aan Kaboel en wordt hoofdzakelijk bevolkt door Tadzjieken. Daarnaast wonen er ook Pashtoens, Oezbeken, Qizilbash, Kuchi and Hazara's. In Parwan bevindt zich een tunnel die Kaboel met het noorden van Afghanistan verbindt.²⁰²⁹ Er waren sinds 2011 verschillende opstandelingengroepen actief, met name in districten met overwegend Pashtoens.²⁰³⁰ ISKP was ook aanwezig in Parwan,²⁰³¹ waar het nieuwe aanhangers voor cellen in Kaboel probeerde te rekruteren,²⁰³² en sporadisch aanvallen uitvoerde.²⁰³³ Begin 2021 had de Afghaanse overheid volgens *Pajhwok* iets meer dan de helft van Parwan in handen en stond 36% onder controle van de Taliban. Acht procent van het grondgebied werd betwist.²⁰³⁴ *FDD's Long War Journal* gaf aan dat op 10 augustus de westelijke districten Sia Gird en Salang onder controle van de Taliban stonden. Surkhi Parsa (ook in het westen) en Sayd Khel in het centrum van Parwan werden betwist.²⁰³⁵ In juli 2021 heroverde de overheid het district Sheikh Ali op de

²⁰²⁴ Amnesty International, Afghanistan: Taliban responsible for brutal massacre of Hazara men – new investigation, 19 augustus 2021.

²⁰²⁵ The New York Times, Afghan War Casualty Report: April 2021, 30 april 2021; Al Jazeera, Afghanistan: At least 14 civilians killed across three provinces, 24 april 2021.

²⁰²⁶ RFE/RL, Afghan Journalist Shot Dead Outside His Home In Ghazni Province, 21 december 2020; The New York Times, Afghan War Casualty Report: December 2020, 31 december 2020.

²⁰²⁷ Bakhtar News, Three Civilians Martyred in Mortar Shelling in Ghazni, 11 augustus 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

²⁰²⁸ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²⁰²⁹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 323, juni 2021.

²⁰³⁰ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 324, juni 2021.

²⁰³¹ VOA News, Rockets Hit US Base in Afghanistan; No Casualties Reported, 19 december 2020; Pajhwok Afghan News, Major US Airbase Comes under Rocket Attack, 19 december 2020.

²⁰³² USIP, Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join ISKP, pagina 12, juni 2020.

²⁰³³ VOA News, Rockets Hit US Base in Afghanistan; No Casualties Reported, 19 december 2020; Pajhwok Afghan News, Major US Airbase Comes under Rocket Attack, 19 december 2020; The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021; Khaama Press, Dozens of civilians killed, wounded in separate roadside bomb blasts, 10 mei 2021.

²⁰³⁴ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²⁰³⁵ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

Taliban.²⁰³⁶ Het aantal gevechten tussen de Taliban en ANDSF steeg sterk vanaf mei 2021, met meer dodelijke slachtoffers als gevolg.²⁰³⁷ Er kwamen bij de gevechten ook leden van aan de overheid gelieerde milities om.²⁰³⁸ In totaal zouden ongeveer vijfhonderd leden van dergelijke milities actief zijn in Parwan.²⁰³⁹ Op 26 juni doodde de Taliban vier politieagenten en nam het 120 strijdkrachten gevangen na gevechten in Sayd Khel.²⁰⁴⁰

In 2020 documenteerde UNAMA 76 burgerslachtoffers (47 doden and 29 gewonden) in Parwan. Dit was een afname van 69 % ten opzichte van 2019. De belangrijkste oorzaken waren gerichte aanslagen, grondgevechten en bomaanslagen.²⁰⁴¹ Volgens ACLED vielen er vier burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 30 april 2021 en dertien tussen 1 mei en 31 juli 2021. Het betrof onder meer de dood van de chauffeur van de hoofdofficier van justitie van het hooggerechtshof in Kaboel door een bembom.²⁰⁴² Op 29 mei kwamen vier burgers, onder wie twee docenten, om bij een bomaanslag op een bus. Elf anderen onder wie een decaan en studenten raakten gewond.²⁰⁴³ Er waren ook gerichte aanslagen op een religieuze leider en de PR-medewerker van *the directorate of hajj and religious affairs* van de Afghaanse overheid.²⁰⁴⁴

PARWAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	34	63
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	7	11
Dodelijke slachtoffers	26	190
Dodelijke burgerslachtoffers	4	13

Tabel 8.7: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Parwan - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.1.7

Kapisa

De provincie Kapisa ligt ten noordoosten van Kaboel en wordt voornamelijk bewoond door Tadzjiek, Pashtoens en Nuristani's.²⁰⁴⁵ De zuidelijke districten van Kapisa staan historisch gezien meer open voor invloed van de Taliban dan de noordelijke districten.²⁰⁴⁶ Volgens *Pajhwok* had de overheid bijna zestig procent van Kapisa in handen en controleerde de Taliban bijna veertig procent van het grondgebied begin 2021.²⁰⁴⁷ Op 10 augustus 2021 stelde *FDD's Long War Journal* dat de Taliban de districten Nejrab, Alasay en Tagab in handen had. De overheid controleerde de rest

²⁰³⁶ Yahoo News, Afghan forces regain control over Sheikh Ali district in Parwan from Taliban; fighting continues in 15 provinces, 18 juli 2021; Bakhtar News, Shaikh Ali District of Parwan Recapture by ANSDF, 17 juli 2021.

²⁰³⁷ The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021; Bakhtar News, Shaikh Ali District of Parwan Recapture by ANSDF, 17 juli 2021.

²⁰³⁸ The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²⁰³⁹ Al Jazeera, Afghans say recent Taliban advances forced them to take up arms, 24 juli 2021.

²⁰⁴⁰ The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²⁰⁴¹ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²⁰⁴² The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²⁰⁴³ BBC, Afghanistan: Bus blast kills three university staff, 29 mei 2021.

²⁰⁴⁴ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

²⁰⁴⁵ Naval Postgraduate School, Kapisa Provincial Overview, ongedateerd.

²⁰⁴⁶ AAN, In Kabul's Shadow: The Attacks in the Provinces on 15-16 April, 24 april 2012.

²⁰⁴⁷ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

van de districten.²⁰⁴⁸ ISKP rekruteerde, naar verluidt, in 2020 nieuwe aanhangers in Kapisa voor ISKP-cellen in Kaboel,²⁰⁴⁹ en Al Qaida was er ook aanwezig.²⁰⁵⁰

In 2020 documenteerde UNAMA 148 burgerslachtoffers (42 doden en 106 gewonden) in de provincie Kapisa. Dat was een toename van 19% in vergelijking met 2019. De belangrijkste oorzaken waren grondgevechten, gerichte aanslagen en bomaanslagen.²⁰⁵¹ Tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021 vielen volgens ACLED-data 33 dodelijke burgerslachtoffers in Kapisa (zie tabel). Onder meer een vrouwelijke politieagente,²⁰⁵² een dorpsoudste,²⁰⁵³ een activiste,²⁰⁵⁴ en meerdere islamitische religieuze leiders,²⁰⁵⁵ stierven ten gevolge van gerichte aanslagen door de Taliban of andere opstandelingengroepen.²⁰⁵⁶ Eind mei vielen ten minste zes doden en raakten vier personen gewond bij een mortierinslag op een huwelijk. De Afghaanse regering beschuldigde de Taliban, maar er waren geen onafhankelijke bronnen die dit bevestigden.²⁰⁵⁷ Er vielen ook burgerdoden door luchtaanvallen van de Afghaanse strijdkrachten.²⁰⁵⁸

Vanaf mei 2021 steeg het aantal dodelijke slachtoffers door politiek geweld sterk volgens ACLED-data. Terwijl er tussen december 2020 en 30 april 2021 115 slachtoffers vielen, vielen er 446 slachtoffers tussen 1 mei 2021 en 31 juli 2021. Dit was voornamelijk het gevolg van grondgevechten tussen de Taliban en ANDSF en door luchtaanvallen op de Taliban.²⁰⁵⁹

KAPISA	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	96	84
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	10	17
Dodelijke slachtoffers	115	446
Dodelijke burgerslachtoffers	10	23

Tabel 8.8: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Kapisa - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.1.8

Maidan Wardak

Maidan Wardak is een provincie in Centraal-Afghanistan die grenst aan Kaboel. Er wonen vooral Pashtoens, maar Maidan Wardak kent ook grote gemeenschappen van Hazara's en Tadzjieken.²⁰⁶⁰ Maidan Wardak is strategisch gezien een belangrijke provincie vanwege haar ligging naast Kaboel en omdat er wegen doorheen lopen die

²⁰⁴⁸ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

²⁰⁴⁹ USIP, *Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join ISKP*, pagina 12, juni 2020.

²⁰⁵⁰ UNAMA, *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020*, pagina 110, 23 februari 2021.

²⁰⁵¹ *Reportedly*, 16 Al-Qaeda Members Killed in Kapisa: MoD, 1 maart 2021.

²⁰⁵² The New York Times, *Afghan War Casualty Report: July 2021*, 5 augustus 2021.

²⁰⁵³ The New York Times, *Afghan War Casualty Report: January 2021*, 31 december 2020.

²⁰⁵⁴ The New York Times, *Afghan War Casualty Report: December 2020*, 31 december 2020.

²⁰⁵⁵ The New York Times, *Afghan War Casualty Report: January 2021*, 28 januari 2021; The New York Times, *Afghan War Casualty Report: July 2021*, 5 augustus 2021.

²⁰⁵⁶ The New York Times, *Afghan War Casualty Report: July 2021*, 5 augustus 2021.

²⁰⁵⁷ Deutsche Welle, *Afghanistan: Mortar attack on wedding party kills 6*, 30 mei 2021; VOA News, *Mortar Shell Hits Afghan Wedding, Kills At Least 6*, 30 mei 2021.

²⁰⁵⁸ The New York Times, *Afghan War Casualty Report: July 2021*, 5 augustus 2021.

²⁰⁵⁹ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²⁰⁶⁰ EASO, *Afghanistan Security situation*, pagina 359, juni 2021.

het noorden en zuiden en oosten en westen van Afghanistan met elkaar verbinden.²⁰⁶¹ Gedurende de laatste jaren was de veiligheidssituatie in Maidan Wardak zeer wisselvallig. De economische achterstelling van de provincie droeg er aan bij dat opstandelingengroepen gemakkelijk voet aan de grond kregen bij de lokale bevolking in deze strategisch belangrijke provincie.²⁰⁶² De Taliban zette een bestuurlijke structuur op in Maidan Wardak, maar hun aanwezigheid was minder zichtbaar dan in andere provincies zoals Helmand en Kunduz.²⁰⁶³ Volgens *Pajhwok* stond begin 2021 ongeveer zeventig procent van de provincie onder controle van de Taliban. Iets minder dan een kwart van de provincie was nog in handen van de overheid.²⁰⁶⁴ Op 10 augustus 2021 stelde *FDD's Long War Journal* dat de Taliban geheel Maidan Wardak in handen had, behalve de districten Hisa-i Awal-i Behsud en Markaz-i Behsud.²⁰⁶⁵ In deze districten wonen vooral Hazara's,²⁰⁶⁶ en op 31 augustus golden zij nog steeds als betwist.²⁰⁶⁷

In 2020 documenteerde UNAMA 145 burgerslachtoffers (55 doden en negentig gewonden) in Maidan Wardak. Dit was een afname met 21% ten opzichte van 2019. De belangrijkste oorzaak was grondgevechten, gevolgd door explosieven en gerichte aanslagen.²⁰⁶⁸ Tussen begin december 2020 en eind juli 2021 vielen er achttien dodelijke burgerslachtoffers volgens ACLED-data. Het merendeel van deze slachtoffers (zestien personen) viel tussen december 2020 en april 2021. Er vielen in totaal tien dodelijke slachtoffers door twee luchtaanvallen door het Afghaanse leger eind april.²⁰⁶⁹ Vier personen kwamen diezelfde periode om door een mortierinslag die voor rekening kwam van een ongeïdentificeerde gewapende groep.²⁰⁷⁰ In juni 2021 kwamen twee burgers om het leven door een door de Taliban geplaatste bom en een gerichte aanslag in de stad Maidan Shar.²⁰⁷¹ In maart 2021 golden veel van de districten die in augustus onder controle stonden van de Taliban nog als 'betwist'. Het betrof Daymirdad, Chak, Jaghatu, Nerkh, Maidan Shahr en Jalrez.²⁰⁷² Veel van deze districten vielen in mei 2021,²⁰⁷³ waarbij vermoedelijk naast omgekomen Taliban-strijders sprake was van een hoog aantal slachtoffers onder de ANDSF. Op 8 mei stierven twaalf militairen door een autobom en raakten acht soldaten gewond.²⁰⁷⁴ Op 21 mei stierven ten minste zeven militairen bij de verovering van het district Jalrez door de Taliban.²⁰⁷⁵ Veel districten in Maidan Wardak werden ook opgegeven zonder dat de ANDSF strijd leverde.²⁰⁷⁶

²⁰⁶¹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 359, juni 2021.

²⁰⁶² EASO, Afghanistan Security situation, pagina 359, juni 2021; AAN, One Land, Two Rules (9): Delivering Public Services in Insurgency-Affected Jalrez District of Wardak Province, AAN, 16 December 2019.

²⁰⁶³ Human Rights Watch, "You Have No Right to Complain": Education, Social Restrictions, and Justice in Taliban-Held Afghanistan, pagina's 48-52, 30 juni 2020.

²⁰⁶⁴ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²⁰⁶⁵ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

²⁰⁶⁶ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 364, juni 2021

²⁰⁶⁷ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 31 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 2 september 2021.

²⁰⁶⁸ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²⁰⁶⁹ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²⁰⁷⁰ TOLO News, 'Civilians Killed' in Maidan Wardak Airstrike, Mortar Attack, 25 april 2021.

²⁰⁷¹ The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²⁰⁷² FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 362, juni 2021.

²⁰⁷³ ATN News, District in Maidan Wardak falls to Taliban: officials, 21 mei 2021; RFE/RL, District In Afghanistan's Maidan Wardak Province Falls To Taliban, 21 mei 2021.

²⁰⁷⁴ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

²⁰⁷⁵ TOLO News, Center of District in Maidan Wardak Falls to Taliban: MP, 21 mei 2021.

²⁰⁷⁶ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

MAIDAN WARDAK	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	182	107
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	14	9
Dodelijke slachtoffers	308	451
Dodelijke burgerslachtoffers	16	2

Tabel 8.9: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Maidan Wardak - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.2 Noord (Badakhshan, Takhar, Baghlan, Kunduz, Samangan, Balkh, Sar-e Pul, Jawzjan, Faryab)

8.2.2.1 Badakhshan

De provincie Badakhshan, bestaande uit 28 districten, stond in de jaren negentig nooit onder volledige controle van de Taliban. In augustus 2021 veroverde de Taliban de hoofdstad Faizabad echter wel na een week van gevechten.²⁰⁷⁷ Badakhshan gold als een belangrijke bron van inkomsten voor de Taliban vanwege de opiumteelt en productie van heroïne alsook de goudwinning.²⁰⁷⁸ Badakhshan herbergde ook strijders van de buitenlandse opstandelingengroep ETIM (zie sectie 1.4.3.5).²⁰⁷⁹ Volgens *Pajhwok* had de Taliban begin 2021 meer dan zeventig procent van het grondgebied in handen. Het betrof voornamelijk dunbevolkte zones. De Afghaanse overheid had 23% van de provincie, inclusief de hoofdstad Faizabad, in handen.²⁰⁸⁰ In juli 2021 veroverde de Taliban het grootste deel van de provincie dat zij nog niet in handen had zonder veel strijd te leveren. Veel strijdkrachten van de ANDSF vluchtten, onder andere naar Tadzjikistan.²⁰⁸¹ In augustus had de Taliban bijna heel Badakhshan in handen, behalve de districten Yaftal Sufla en Kuran wa Munjan.²⁰⁸² Het aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers onder de ANDSF en de Taliban steeg sterk in de periode vanaf 1 mei 2021. Op 9 juni stierven bijvoorbeeld elf soldaten, een politieagent en tenminste een militielid toen de Taliban het centrum van een district innam.²⁰⁸³ Op 1 juli stierven zeven Afghaanse soldaten en vijftien leden van aan de overheid gelieerde milities tijdens een Talibanaanval op Faizabad.²⁰⁸⁴

In 2020 documenteerde UNAMA 186 burgerslachtoffers (59 doden en 127 gewonden) in Badakhshan. Dit was een toename van 75% in vergelijking met 2019. De meeste burgerslachtoffers vielen door grondgevechten gevolgd door gerichte

²⁰⁷⁷ The New York Times, Taliban Overrun 3 More Provincial Capitals, Increasing Pressure on Kabul, 11 augustus 2021; Reuters, Taliban could take Afghan capital in 90 days amid rapid gains - U.S. intelligence, 11 augustus 2021; RFE/RL, Once A Bastion Of Taliban Resistance, Afghanistan's Badakhshan On Brink Of Falling To Militants, 9 juli 2021.

²⁰⁷⁸ EASO, Afghanistan Security situation, pagina's 102-103, juni 2021.

²⁰⁷⁹ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 18, 1 juni 2021.

²⁰⁸⁰ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²⁰⁸¹ France 24, Afghan troops flee as northern districts fall to the Taliban, 5 juli 2021; BBC, Afghanistan: Soldiers flee to Tajikistan after Taliban clashes, 5 juli 2021.

²⁰⁸² FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

²⁰⁸³ The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²⁰⁸⁴ The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

aanvallen en explosies.²⁰⁸⁵ Tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021 vielen volgens ACLED-data vier dodelijke burgerslachtoffers. Het betrof gerichte aanslagen tegen onder andere strijdkrachten van ANDSF en een islamitische religieuze leider.²⁰⁸⁶ Andere bronnen zoals *Pajhwok* en Human Rights Watch documenteerden echter ook burgerslachtoffers als gevolg van het conflict in mei en juli 2021.²⁰⁸⁷ Zo schreef *Pajhwok* over de dood van acht burgers bij een luchtaanval op het district Shahada in Badakhshan op 16 juli 2021.²⁰⁸⁸

BADAKHSHAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)		1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	109		126
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	18		5
Dodelijke slachtoffers	427		589
Dodelijke burgerslachtoffers	4		0

Tabel 8.10: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Badakhshan - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 Juli 2021

8.2.2.2

Takhar

Takhar grenst aan Tadzjikistan in het noorden en wordt omringd door de Afghaanse provincies Kunduz, Baghlan, Badakhshan en Panjshir. In Takhar wonen voornamelijk Oezbeken en Tadzjiken, maar er zijn ook andere bevolkingsgroepen.²⁰⁸⁹ De aanwezigheid van de Taliban groeide de laatste jaren. Al Qaida was aanwezig in Takhar.²⁰⁹⁰ Volgens *Pajhwok* controleerde de overheid begin 2021 56,8% van de provincie. De Taliban had toen 35,3% van het grondgebied in handen.²⁰⁹¹ *FDD's Long War Journal* markeerde op dat moment de districten Baharak, Chahab, Khwajaghar en Yangi Qala als onder controle van de Taliban, en stelde dat Bangi, Darqad, Dasht-e Qala, Eshkamesh, Khwajabahawuddin en Taloqan betwist werden. In mei veranderde de status van zowel een aantal districten die voorheen onder controle van de Taliban stonden als van districten die voorheen onder controle van de overheid stonden naar betwist.²⁰⁹² Op 10 augustus 2021 had de Taliban volgens *FDD's Long War Journal* bijna alle districten van Takhar, inclusief de hoofdstad Taloqan, in handen. Alleen de districten Khwaja Ghar, Bangi en Warsaj golden nog als betwist.²⁰⁹³ De Taliban veroverde Taloqan op 8 augustus 2021 na zware

²⁰⁸⁵ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²⁰⁸⁶ The New York Times, Afghan War Casualty Report: January 2021, 31 december 2020; The New York Times, Afghan War Casualty Report: December 2020, 31 december 2020; The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

²⁰⁸⁷ *Pajhwok*, 33pc surge occurs in civilian casualties last week, 29 mei 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Taliban Forcibly Displace Civilians, 7 juli 2021.

²⁰⁸⁸ *Pajhwok*, 13 Taliban, 8 civilians killed in Badakhshan airstrike, 16 juli 2021.

²⁰⁸⁹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 345, juni 2021.

²⁰⁹⁰ AAN, Precarious Consolidation: Qari Hekmat's IS-affiliated 'island' survives another Taleban onslaught, 4 maart 2018; UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina's 12-14, juli 2021.

²⁰⁹¹ *Pajhwok*, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²⁰⁹² *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 345, juni 2021.

²⁰⁹³ *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

gevechten. Deze verovering volgde de val van de stad Kunduz eerder die dag.²⁰⁹⁴ Nadat de Taliban Taloqan veroverd had, bevrijdde het honderden Talibanstrijders uit de gevangenis aldaar.²⁰⁹⁵

In 2020 documenteerde UNAMA 240 burgerslachtoffers (88 doden, 152 gewonden) in Takhar, een toename van 25% in vergelijking met 2019. De belangrijkste oorzaken voor burgerslachtoffers waren grondgevechten, bombardementen en gerichte aanslagen.²⁰⁹⁶ Tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021 waren er 35 dodelijke burgerslachtoffers in Takhar volgens ACLED-data. Het betrof met name gerichte aanvallen door de Taliban op een reeks aan personen, onder wie tribale leiders en (familie van) lokale politici.²⁰⁹⁷ Takhar was een provincie met een hoge mate van ontheemding tussen begin mei en eind juli 2021. Rond de dertigduizend personen raakten ontheemd. Zij vertrokken vanuit de gehele provincie naar met name de hoofdstad Taloqan.²⁰⁹⁸

TAKHAR	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	102	136
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	20	12
Dodelijke slachtoffers	270	901
Dodelijke burgerslachtoffers	24	11

Tabel 8.11: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Takhar - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.2.3

Baghlan

Baghlan ligt in het noordoosten van Afghanistan en is van strategisch belang vanwege de vele verbindingswegen die door de provincie lopen. De *Kabul-North Highway*, de hoofdverbinding door het Hindukush-gebergte en de belangrijkste verbinding tussen Kaboel en het noorden van het land, loopt door Baghlan. Deze snelweg verbindt Baghlan met acht andere provincies. De bevolking van Baghlan bestaat voornamelijk uit Tadzjieken, Pashtoens en Hazara's, maar er zijn ook andere minderheden.²⁰⁹⁹ Volgens *Pajhwok* had de overheid begin 2021 zestig procent van de provincie in handen en controleerde de Taliban iets meer dan dertig procent van het grondgebied.²¹⁰⁰ *FDD's Long War Journal* stelde op dat moment dat de Taliban twee districten in handen had, dat de overheid een district controleerde en dat de rest van de districten in de provincie 'betwist' werden.²¹⁰¹ In mei 2021 had de Taliban nog een district veroverd.²¹⁰² Op 10 augustus 2021 stelde *FDD's Long War Journal* dat de hoofdstad van Baghlan, Pul-i Kumri, in handen van de Taliban was

²⁰⁹⁴ Reuters, Taliban overrun northern Afghan cities of Kunduz, Sar-e Pul, Taloqan, 9 augustus 2021; The New York Times, Another provincial capital, Taloqan, falls to the insurgents on Sunday., 8 augustus 2021.

²⁰⁹⁵ The New York Times, Another provincial capital, Taloqan, falls to the insurgents on Sunday., 8 augustus 2021.

²⁰⁹⁶ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²⁰⁹⁷ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

²⁰⁹⁸ OCHA, Afghanistan: Excelbestand - Conflict Induced Displacements (1 januari – 22 november 2021).

²⁰⁹⁹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 118, juni 2021.

²¹⁰⁰ *Pajhwok*, 13 Taliban, 8 civilians killed in Badakhshan airstrike, 16 juli 2021.

²¹⁰¹ *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 120, juni 2021.

²¹⁰² *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 120, juni 2021.

gevallen.²¹⁰³ Anti-Talibanmilities die zich bleven verzetten tegen de Taliban na de machtsovername op 15 augustus, heroverden drie districten in Baghlan op de Taliban. De Taliban nam deze kort daarna echter weer in.²¹⁰⁴

In 2020 documenteerde UNAMA 253 burgerslachtoffers (81 doden en 172 gewonden) in Baghlan, een afname met 28% ten opzichte van 2019. De belangrijkste oorzaken voor burgerslachtoffers waren grondgevechten, luchtbombardementen en explosieven. In 2020 hoorde Baghlan bij de zeven provincies met de meeste burgerslachtoffers als gevolg van grondgevechten.²¹⁰⁵ Vanaf 1 mei 2021 liep het aantal geweldsincidenten sterk op evenals het aantal dodelijke slachtoffers, aldus data van ACLED. Het betrof met name ANDSF-strijdkrachten en Talibanstrijders, maar er was ook een stijging van het aantal dodelijke burgerslachtoffers (zie tabel). Volgens ACLED betrof het met name doden door bombardementen en aanvallen met mortieren van zowel de Taliban als de ANDSF.²¹⁰⁶ In april vond er een dodelijke Talibanaanval plaats op zeven bezoekers van een gebedshuis in Khinjan, nadat zij de moskee verlaten hadden.²¹⁰⁷ In Baghlan vond ook de aanslag plaats die leidde in juni 2021 tot de dood van tien medewerkers van de Britse humanitaire organisatie HALO Trust (voor meer details, zie sectie 4.1.6.4).²¹⁰⁸

BAGHLAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	169	172
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	24	23
Dodelijke slachtoffers	507	823
Dodelijke burgerslachtoffers	14	28

Tabel 8.12: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Baghlan - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.2.4

Kunduz

Pashtoens vormen de grootste bevolkingsgroep in Kunduz, maar er zijn ook gemeenschappen van Hazara's, Tadzjieken, Oezbeken, Turkmene, Pashai, Qazaks, Aymaqs, Arabieren, Gujars, Balochi's en Nuristani's.²¹⁰⁹ Kunduz is van strategisch belang vanwege haar ligging op de grens met Tadzjikistan.²¹¹⁰ Voorafgaand aan de verslagperiode had de Taliban al een sterke aanwezigheid in de provincie Kunduz, controleerde het districten en infiltreerde het de buitenwijken van Kunduz City.²¹¹¹ Deze sterke aanwezigheid van de Taliban bleek ook uit het bestaan van een bestuurlijke structuur van de Taliban. Deze was met name sterk ontwikkeld in het

²¹⁰³ FDD's Long War Journal, Former headquarters of Northern Alliance falls under Taliban control, 10 augustus 2021.

²¹⁰⁴ Xinhua, Anti-Taliban fighters evict Taliban from districts in Afghanistan's northern Baghlan, 22 augustus 2021; Reuters, Taliban near Panjshir after retaking three northern Afghan districts, 23 augustus 2021.

²¹⁰⁵ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²¹⁰⁶ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²¹⁰⁷ Afghan Online Press, Two children among 7 killed in Taliban attack in Baghlan: police, 30 april 2021.

²¹⁰⁸ BBC, Halo Trust: Afghanistan mine clearance workers shot dead 'in cold blood', 9 juni 2021.

²¹⁰⁹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 245, juni 2021.

²¹¹⁰ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 246, juni 2021.

²¹¹¹ AAN, Taleban Opportunism and ANSF Frustration: How the Afghan conflict has changed since the Doha agreement, 12 oktober 2020.

district Dasht-e Archi, dat gold als een organisatorisch centrum van de Taliban.²¹¹² In 2015 en 2016 nam de Taliban Kunduz City bijna in. De regeringsstrijdkrachten wisten dit toen echter te voorkomen met een tegenoffensief.²¹¹³ Volgens de VN-Veilighedsraad waren er ook 'slapende cellen' van ISKP in Kunduz.²¹¹⁴ Verder waren er strijders van Al Qaida en van andere buitenlandse terroristische organisaties in deze provincie aanwezig.²¹¹⁵ Begin 2021 stond volgens *Pajhwok* bijna 75% van Kunduz onder controle van de Taliban en rond de twintig procent onder controle van de overheid.²¹¹⁶ *FDD's Long War Journal* stelde op dat moment dat de Taliban de districten Dasht-e Archi, Khanabad en Qala-i Zal in handen had.²¹¹⁷ Op 10 augustus 2021 beheerste de Afghaanse regering geen enkel district van Kunduz meer. Alleen de districten Imam Sahib en Aliabad werden nog betwist.²¹¹⁸ Kunduz City viel op 8 augustus in handen van de Taliban.²¹¹⁹ Dit ging gepaard met zware gevechten die leidden tot de vernieling van veel winkels.²¹²⁰ De Taliban verschool zich vaak in huizen van burgers. Dit bemoeilijkte de strijd voor de ANDSF wegens het risico op het maken van burgerslachtoffers.²¹²¹ Honderden ANDSF-strijdkrachten vluchtten naar het vliegveld van Kunduz. Ze gaven zich enkele dagen later over toen de Taliban ook deze locatie innam.²¹²²

UNAMA documenteerde 444 burgerslachtoffers (194 doden, 250 gewonden) in Kunduz in 2020. Dit betrof een afname van elf procent ten opzichte van 2019. De voornaamste redenen voor burgerslachtoffers waren grondgevechten, luchtbombardementen en explosieven.²¹²³ Vanaf 1 mei 2021 nam het aantal doden, onder wie burgers, door geweldsincidenten in Kunduz sterk toe. Bombardementen, aanvallen met mortieren en explosieven waren gedurende die periode de voornaamste oorzaak van burgerslachtoffers. Zowel de ANDSF als de Taliban droegen verantwoordelijkheid voor deze aanvallen. Voor 1 mei 2021 was er vaker sprake van gerichte aanvallen op burgers.²¹²⁴ Kunduz was de provincie vanuit waar de meeste ontheemding plaatsvond tussen mei en eind juli 2021; meer dan tachtigduizend personen verlieten hun huizen.²¹²⁵ In juli rapporteerde *The New York Times* dat tientallen burgers omkwamen door indirect vuur (artilleriegranaten, mortieren, raketten en granaten) en dat ongeveer zeventig gewonde burgers per dag naar het ziekenhuis werden gebracht.²¹²⁶ Frontlijnen liepen dwars door de stad Kunduz en veel gevechten vonden 's nachts plaats.²¹²⁷ De inname van Kunduz City in augustus 2021 ging volgens berichten in de media ook gepaard met veel

²¹¹² AAN, Living with the Taleban (3): Local experiences in Dasht-e Archi district, Kunduz province, 12 januari 2021

²¹¹³ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 246, juni 2021.

²¹¹⁴ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1888 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina's 12-14, juli 2021.

²¹¹⁵ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1888 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina's 12-14, juli 2021.

²¹¹⁶ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²¹¹⁷ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 247, juni 2021.

²¹¹⁸ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

²¹¹⁹ CNN, Taliban seizes Kunduz, first major Afghan city to fall in vacuum left by US troop withdrawal, 8 augustus 2021.

²¹²⁰ The Guardian, Major coup for Taliban as fighters take Afghan city of Kunduz, 8 augustus 2021; I Jazeera, Residents of Afghanistan's Kunduz recount Taliban takeover, 9 augustus 2021.

²¹²¹ Al Jazeera, Residents of Afghanistan's Kunduz recount Taliban takeover, 9 augustus 2021.

²¹²² BBC, Afghanistan war: Army chief replaced as Taliban seize more cities, 12 augustus 2021.

²¹²³ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²¹²⁴ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²¹²⁵ OCHA, Afghanistan: Excelbestand - Conflict Induced Displacements (1 januari – 22 november 2021)

²¹²⁶ The New York Times, Selling Fruit Where the Taliban Stalk the Streets, 21 juli 2021.

²¹²⁷ The New York Times, Selling Fruit Where the Taliban Stalk the Streets, 21 juli 2021.

burgerslachtoffers. Volgens *Al Jazeera* was dit vooral te wijten aan het gebruik van luchtaanvallen door de overheid en mortieren door de Taliban. Het ziekenhuis van Kunduz gaf aan veertien dodelijke burgerslachtoffers ontvangen te hebben en 97 gewonde burgers behandeld te hebben na de inname van Kunduz.²¹²⁸ *Médecins sans frontières* (MSF), een humanitaire medische organisatie, gaf aan dat het een kantoor in Kunduz had omgevormd tot een traumacentrum en dat het daar in de eerste week van augustus 127 patiënten had behandeld, onder wie 27 kinderen.²¹²⁹ Inwoners die werden geïnterviewd door *Al Jazeera* gaven aan dat het daadwerkelijke aantal doden en gewonden veel hoger lag dan de ziekenhuisgegevens, omdat veel burgers hun huizen niet uitkonden vanwege het aanhoudende geweld. Er waren ook veel slachtoffers onder de ANDSF.²¹³⁰

KUNDUZ	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	211	162
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	20	21
Dodelijke slachtoffers	644	1.092
Dodelijke burgerslachtoffers	10	27

Tabel 8.13: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Kunduz - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.2.5

Samangan

Samangan is een kleine provincie (acht districten) in Noord-Afghanistan die met name bevolkt wordt door Oezbeken en Tadzjieken. De belangrijkste verbindingsweg van Afghanistan, de zogeheten *Ring Road*, verbindt Samangan met Mazar-i Sharif (provincie Balkh). Vanaf 2016 was er sprake van een toename van Talibangeweld in Samangan.²¹³¹ Sinds 2019 had de Taliban controle over verschillende wegen in Samangan,²¹³² en bestuurd de Taliban de districten Dara-i Suf-e Payin en Dara-i Suf-e Bala.²¹³³ *Pajhwok* stelde dat begin 2021 geen enkel district in Samangan volledig onder controle van de Taliban stond.²¹³⁴ Volgens *FDD's Long War Journal* controleerde de Taliban in mei 2021 Dara-i Suf-e Payin, werd de hoofdstad Aybak betwist, en had de overheid de andere districten in handen.²¹³⁵ Op 10 augustus had de Taliban vier noordelijke districten, waaronder de hoofdstad Aybak, in handen. Twee andere districten werden betwist en twee districten stonden onder controle van de overheid.²¹³⁶ Bij de inname van Aybak was geen sprake van hevige strijd, omdat de meeste regeringsstrijdkrachten gevlucht waren.²¹³⁷

In 2020 documenteerde UNAMA 133 burgerslachtoffers (twaalf doden en 121 gewonden), een toename van 196% ten opzichte van 2019. Meer dan twee derde van deze slachtoffers werd veroorzaakt door een grote aanval in Aybak in juli

²¹²⁸ Al Jazeera, Residents of Afghanistan's Kunduz recount Taliban takeover, 9 augustus 2021.

²¹²⁹ MSF, CONFLIT EN AFGHANISTAN : LA SITUATION À LASHKAR GAH, KANDAHAR ET KUNDUZ, 12 augustus 2021.

²¹³⁰ Al Jazeera, Residents of Afghanistan's Kunduz recount Taliban takeover, 9 augustus 2021.

²¹³¹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 332, juni 2021.

²¹³² Pajhwok Afghan News, Taliban increase tax on coal trucks in Samangan, 29 oktober 2019.

²¹³³ Pajhwok Afghan News, Samangan governor seeks offensive against Taliban, 24 januari 2021.

²¹³⁴ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²¹³⁵ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd.

Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 333, juni 2021.

²¹³⁶ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 11 augustus 2021.

²¹³⁷ The New York Times, The Taliban take a sixth provincial capital as government forces reel., 9 augustus 2021.

2020.²¹³⁸ Vanaf 1 mei 2021 nam het aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers – met name onder Taliban en regeringsstrijdkrachten – sterk toe (zie tabel). Er vielen zeven dodelijke burgerslachtoffers door explosies en gerichte aanvallen.²¹³⁹ Op 28 juli doodde de Taliban vier Hazara's die aan het werk waren op een kippenboerderij.²¹⁴⁰ Daarnaast liep het hoofd van een belangrijke lokale militie over naar de Taliban. De inname van Aybak, dat aan de hoofdverbindingsweg tussen Kaboel en Mazar-i Sharif ligt, sneed de stad Mazar-i Sharif af van de rest van het land.²¹⁴¹

SAMANGAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	21	59
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	1	6
Dodelijke slachtoffers	38	343
Dodelijke burgerslachtoffers	1	6

Tabel 8.14: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Samangan - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.2.6

Balkh

In 2020 was Balkh volgens UNAMA na Kaboel de provincie waar burgers het meest te lijden hadden onder het conflict.²¹⁴² In 2020 en het eerste kwart van 2021 was het een van de vier provincies met de meeste geweldsincidenten volgens de VN.²¹⁴³ Balkh is een provincie met verschillende etnische groepen en geldt als een belangrijk knooppunt voor regionale handel. Het is ook de locatie van de derde grootste stad van Afghanistan, Mazar-i Sharif. Tot 2019 was Balkh redelijk kalm, met name omdat alle macht geconcentreerd was in de handen van de (voormalige) krijgshoofd Mohammed Atta Noor. Hij was meer dan tien jaar gouverneur van de provincie. Zijn milities – voor een groot deel opgenomen in de ALP – speelden een belangrijke rol bij het garanderen van de veiligheid in de regio. Atta Noor werd in 2018 echter door de centrale overheid gedwongen om af te treden. Sinds zijn aftreden nam het aantal 'gewapende mannen' gelieerd aan andere lokale machthebbers toe en steeg de criminaliteit in Balkh.²¹⁴⁴ Ook was sprake van een toenemende – zij het altijd nog relatief gelimiteerde – aanwezigheid van Talibanstrijders.²¹⁴⁵ In februari 2021 stelde

²¹³⁸ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²¹³⁹ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²¹⁴⁰ The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

²¹⁴¹ The New York Times, The Taliban take a sixth provincial capital as government forces reel., 9 augustus 2021.

²¹⁴² UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Annual Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²¹⁴³ UN Security Council, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, Report of the Secretary-General, A/74/753-S/2020/210, para 21, 17 maart 2020; UN Security Council, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, Report of the Secretary-General, A/74/897-S/2020/549, para 21, 17 juni 2020; UN Security Council, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, Report of the Secretary-General, A/75/634-S/2020/1182, para 19, 9 december 2020; UN Security Council, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, Report of the Secretary General, A/75/811-S/2021/252, para 18, 12 maart 2021.

²¹⁴⁴ Tolonews, Illegal Armed Men 'A Big Challenge For Balkh Residents', 12 januari 2018; Pajhwok, Illegal gunmen seen behind insecurity in Mazar-i-Sharif, 25 januari 2018; Pajhwok, 2 injured as gunmen loyal to MPs clash in Balkh, 28 januari 2018; Pajhwok, Mazar-i-Sharif garrison failing to bar illegal gunmen: Residents, 7 maart 2018.

²¹⁴⁵ Pajhwok, Taliban's influence, insecurity grow in Balkh, 18 augustus 2019; AAN, The case of Mawlawi Mehdi and Balhab District: Are the Taleban attracting Hazaras?, 23 mei 2020.

Pajhwok dat de Taliban begin 2021 meer dan de helft van het grondgebied van Balkh controleerde.²¹⁴⁶ Het *FDD's Long War Journal* stelde in maart dat de Taliban alleen het district Dawlatabad volledig controleerde en dat de districten Charbulak, Chemtal en Zari betwist werden. Eind mei golden nog eens vijf districten (Charkent, Dehdadi, Balkh, Shortepa, Nahr-e Shahi, Sholgara) als betwist.²¹⁴⁷ Op 10 augustus 2021 had de Taliban de westelijke districten Shortepa, Dawlatabad, Chahar Bolak, Chimtal, Sholgara, Kishindih en Zari in handen.²¹⁴⁸ Vijf andere districten in het centrum van de provincie werden betwist. De regering controleerde toen nog de districten Mazar-i Sharif, Kaldar, Khulm en Malmur. Dit waren de enige vier districten in het uiterste noorden van Afghanistan die de regering nog in handen had.²¹⁴⁹ Begin augustus hadden Talibanstrijders Mazar-i Sharif omsingeld.²¹⁵⁰ Vanaf 8 augustus vonden er ook gevechten plaats in Mazar-i Sharif.²¹⁵¹ Er waren veel lokale milities actief in Balkh die de ANDSF steunden bij de verdediging van de stad.²¹⁵² Op 12 augustus vloog president Ghani naar Mazar-i Sharif om strijdkrachten en milities aan te moedigen in de strijd tegen de Taliban.²¹⁵³ Dat mocht echter niet baten. Op zaterdag 14 augustus veroverde de Taliban Mazar-i Sharif een uur nadat Talibanstrijders door de laatste verdedigingslinie waren gebroken. Er was geen sprake van weerstand van de ANDSF of milities, die de stad ontvlucht waren.²¹⁵⁴

Volgens ACLED-data bleef het aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers hoog in Balkh gedurende de verslagperiode. Er was een stijging van dodelijke slachtoffers vanaf mei 2021, het betrof met name strijders van de ANDSF en de Taliban.²¹⁵⁵ Op 6 juni kwamen tenminste zeventien leden van de ANDSF en twee burgers om het leven door een zelfmoordaanslag door de Taliban op een politiehoofdkwartier in het district Balkh. Er vielen 69 gewonden.²¹⁵⁶ *The New York Times* rapporteerde over verschillende andere incidenten in juni waarbij militairen en milities omkwamen door Talibangeweld in verschillende districten.²¹⁵⁷ De meeste burgerslachtoffers vielen door gerichte aanslagen en explosieven.²¹⁵⁸ Op 18 juli vielen drie doden en twee gewonden door een bom in Mazar-i Sharif.²¹⁵⁹ Op 12 juni werd tenminste een persoon gedood en raakten tenminste vijf personen gewond door een bom aan een motorfiets in Mazar-i Sharif.²¹⁶⁰ Op 6 augustus 2021 viel een dode en raakten twaalf personen gewond bij een vergelijkbare aanslag.²¹⁶¹

²¹⁴⁶ *Pajhwok*, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²¹⁴⁷ *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 127, juni 2021.

²¹⁴⁸ *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²¹⁴⁹ *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²¹⁵⁰ *France 24*, Fighting rages in Afghan south after Taliban's weekend blitz, 9 augustus 2021.

²¹⁵¹ RFE/RL, Heavy Fighting Reportedly Under Way in Northern Afghan Provinces Of Balkh, Takhar, 9 augustus 2021.

²¹⁵² *The Independent*, The battle for Mazar-i-Sharif: Meet the volunteers fighting back against the Taliban on Afghanistan's front line, 13 juli 2021; *The Wall Street Journal*, Afghan Militias Fill the Vacuum as the Regular Army Melts Away, 2 juli 2021.

²¹⁵³ BBC, Afghanistan war: Army chief replaced as Taliban seize more cities, 12 augustus 2021.

²¹⁵⁴ *The New York Times*, Last Government-Held City in Afghanistan's North Falls to Taliban, 15 augustus 2021.

²¹⁵⁵ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²¹⁵⁶ *TOLO News* (Youtube), 16 People Killed in Attack on Balkh District Police HQ: Official; *The New York Times*, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²¹⁵⁷ *The New York Times*, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²¹⁵⁸ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²¹⁵⁹ *The New York Times*, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

²¹⁶⁰ *Xinhua*, Civilian killed, 5 wounded in bomb attack in N. Afghanistan, 12 juni 2021.

²¹⁶¹ *Xinhua*, Bicycle bomb claims 1 life, injures 12 in Afghanistan's northern Mazar-i-Sharif city, 6 augustus 2021.

BALKH	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	323	162
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	44	10
Dodelijke slachtoffers	803	1.181
Dodelijke burgerslachtoffers	36	9

Tabel 8.15: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Balkh - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

MAZAR-I SHARIF	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	47	21
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	18	6
Dodelijke slachtoffers	42	152
Dodelijke burgerslachtoffers	11	8

Tabel 8.16: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de stad Mazar-i Sharif - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.2.7

Sar-e Pul

Sar-e Pul is een kleine provincie in Noord-Afghanistan (zeven districten) die voornamelijk wordt bewoond door Oezbeken, maar ook Hazara's, Tadzjieken, Pashtoens, en andere kleinere groepen huisvest.²¹⁶² Vanwege haar afgelegen ligging is de provincie van beperkt strategisch belang, maar dankzij de aanwezigheid van aardolie heeft zij wel economische potentie.²¹⁶³ Sar-e Pul kreeg relatief weinig aandacht van de overheid en hulporganisaties sinds 2001.²¹⁶⁴ De provincie gold al jaren als een bastion van de Taliban in het noorden van Afghanistan,²¹⁶⁵ met sterke invloed en aanwezigheid van de groepering sinds 2012. In Sar-e Pul genieten de Taliban veel steun van lokale niet-Pashtoens.²¹⁶⁶ In 2020 werd een sjiitische Hazara aangewezen als Talibangouverneur van de provincie.²¹⁶⁷ In Sar-e Pul was ook een klein aantal buitenlandse gewapende strijders uit met name Centraal-Azië aanwezig.²¹⁶⁸ Begin 2021 stond, volgens *Pajhwok*, ongeveer twee derde van het grondgebied van Sar-e Pul onder controle van de Taliban.²¹⁶⁹ Het *FDD's Long War Journal* stelde in maart dat de Taliban het district Kohestanat volledig in handen had, dat de overheid Balkhab controleerde en dat de rest van de districten betwist

²¹⁶² EASO, Afghanistan Security situation, pagina 338, juni 2021.

²¹⁶³ The New York Times, The fall of Sar-i-Pul threatens a commercial hub in Afghanistan's north., 8 augustus 2021. Zie ook: TOLO News, Sar-e-Pul Oil Reservoirs Under Taliban Threat: Officials, 3 januari 2019.

²¹⁶⁴ The New York Times, The fall of Sar-i-Pul threatens a commercial hub in Afghanistan's north., 8 augustus 2021.

²¹⁶⁵ Sweden, Lifos/Migrationsverket, Säkerhetsläget i Afghanistan, 2020, pagina 47, 7 april 2020.

²¹⁶⁶ AAN, Non-Pashtun Taleban in the North (2): Case studies of Uzbek Taleban in Faryab and Sar-e Pul, AAN, 17 maart 2017.

²¹⁶⁷ Voice of Jihad, Video: Interview with governor of Balkhab – Mawlawi Mahdi Mujahid, 24 april 2020.

²¹⁶⁸ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, juli 2021.

²¹⁶⁹ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

werd.²¹⁷⁰ Op 10 augustus 2021 had de Taliban geheel Sar-e Pul, behalve het district Balkhab dat nog betwist werd, in handen.²¹⁷¹ De hoofdstad van de provincie, het gelijknamige Sar-e Pul City, viel op 8 augustus 2021 in handen van de Taliban.²¹⁷²

In 2020 documenteerde UNAMA 161 burgerslachtoffers (56 doden en 105 gewonden) in Sar-e Pul, een afname van 26% ten opzichte van 2019. De belangrijkste oorzaken waren grondgevechten, gevolgd door gerichte aanslagen en explosieven.²¹⁷³ Volgens ACLED-data steeg het aantal dodelijke slachtoffers sterk vanaf mei, maar betrof het voornamelijk Talibanstrijders en ANDSF-strijdkrachten. Volgens deze data vielen er vijftien dodelijke burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Het betrof met name doden ten gevolge van gerichte aanslagen en explosieven.²¹⁷⁴

SAR-E PUL	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	53	41
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	13	3
Dodelijke slachtoffers	106	370
Dodelijke burgerslachtoffers	10	5

Tabel 8.17: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Sar-e Pul - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.2.8

Jawzjan

Jawzjan is een provincie in het uiterste noorden van Afghanistan die voornamelijk wordt bewoond door Turkmene en Oezbeken. De provinciehoofdstad Sheberghan is het hoofdkwartier van de Oezbeekse krijgsheer Dostum, die onder Ghani als (ceremonieel) vicepresident benoemd werd.²¹⁷⁵ De Taliban had Jawzjan in augustus 2021 geheel in handen, op het westelijke district Khwaja du Koh na.²¹⁷⁶ Sheberghan was de tweede provinciehoofdstad en de eerste noordelijke provinciehoofdstad die in augustus 2021 in handen van de Taliban viel.²¹⁷⁷ Volgens *Al Jazeera* werden de Taliban door sommige burgers van Jawzjan met veel enthousiasme verwelkomd en waren de meeste ANDSF-strijdkrachten al gevlucht voordat de Taliban haar offensief begon.²¹⁷⁸ De provincie kende vanaf 2017 een sterkere aanwezigheid van de Taliban, nadat de Taliban de gelederen opende voor niet-Pashtoen.²¹⁷⁹

In 2020 documenteerde UNAMA 120 burgerslachtoffers (47 doden en 73 gewonden) in Jawzjan. Dit was een afname met twee procent ten opzichte van 2019, maar het aantal doden steeg wel met 63%. De voornaamste oorzaken voor burgerslachtoffers

²¹⁷⁰ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 339, juni 2021.

²¹⁷¹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²¹⁷² Reuters, Taliban overrun northern Afghan cities of Kunduz, Sar-e Pul, Taloqan, 9 augustus 2021; The New York Times, Another provincial capital, Taloqan, falls to the insurgents on Sunday., 8 augustus 2021.

²¹⁷³ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²¹⁷⁴ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²¹⁷⁵ France 24, Notorious Afghan warlord returns to fight for besieged home, 5 augustus 2021.

²¹⁷⁶ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²¹⁷⁷ Al Jazeera, Sheberghan: Taliban captures second Afghan provincial capital, 7 augustus 2021.

²¹⁷⁸ Al Jazeera, Sheberghan: Taliban captures second Afghan provincial capital, 7 augustus 2021.

²¹⁷⁹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 198, juni 2021.

waren grondgevechten gevolgd door explosies en landmijnen.²¹⁸⁰ Volgens ACLED steeg het aantal dodelijke slachtoffers in Jawzjan sterk vanaf mei 2021. Dit was met name te wijten aan gevechten en explosies en resulteerde vooral in slachtoffers onder de Taliban, de ANDSF en de militias.²¹⁸¹ In mei en juni viel een tiental burgerdoden door bombardementen, aldus *The New York Times*.²¹⁸² Daarnaast waren er verschillende gerichte aanslagen gedurende de verslagperiode op bijvoorbeeld een officier van justitie,²¹⁸³ en een islamitische religieuze leider.²¹⁸⁴ Er was ook een incident waarbij volgens de overheid een meisje verkracht en gedood werd door de Taliban, nadat zij en haar familie ontvoerd waren.²¹⁸⁵

JAWZJAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	72	118
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	18	10
Dodelijke slachtoffers	94	932
Dodelijke burgerslachtoffers	8	10

Tabel 8.18: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Jawzjan - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.2.9

Faryab

Net als Jawzjan gold de provincie Faryab sinds langere tijd als een veilige haven voor de Taliban en buitenlandse jihadistische groepen in het noorden van Afghanistan.²¹⁸⁶ In 2020 werd Faryab samen met Sar-e Pul door een expert aangemerkt als een van de provincies in Noord-Afghanistan die het meest door de Taliban gedomineerd werden.²¹⁸⁷ Faryab is van strategisch belang, omdat het via de hoofdverkeersader van Afghanistan, de *Ringroad*, het westen met het noorden van het land verbindt. Deze weg en andere provinciale wegen worden echter al jaren betwist.²¹⁸⁸ Net als in Jawzjan breidde de Taliban haar aanwezigheid en invloed in Faryab uit toen de groepering begon met het rekruteren van strijders onder de lokale niet-Pashtoen bevolking.²¹⁸⁹ De meeste Talibanleiders in Faryab zijn Oezbeken.²¹⁹⁰ Milities van de Oezbeekse krijgsheer Dostum streden naast de regeringsstrijdkrachten tegen de Taliban.²¹⁹¹ In mei 2021 vonden door Dostum gesteunde protesten plaats in de provinciehoofdstad Maimana na de benoeming van

²¹⁸⁰ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²¹⁸¹ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²¹⁸² The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021; The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021

²¹⁸³ Reportedly (Twitter), Shir Mirza Afzali, a member of the Sar-e-Pul Internal and External Security Prosecutor's Office in #Jawzjan province, was killed in a bomb blast in his car., 20 mei 2021.

²¹⁸⁴ KabulNow, Unknown gunmen shot dead religious scholar in Sheberghan, 25 juli 2021.

²¹⁸⁵ Khaama Press, Taliban gang-raped, shot a teenager dead in Jawzjan: Officials claim, 6 april 2021; Salaam Times, protests erupt after brutal rape, murder of teenage girl by Taliban in Jawzjan, 9 april 2021.

²¹⁸⁶ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 20, juli 2021.

²¹⁸⁷ Sweden, Lifos/Migrationsverket, Säkerhetsläget i Afghanistan, 2020, pagina 47, 7 april 2020.

²¹⁸⁸ EASO, Afghanistan Security situation, pagina's 155-156, juni 2021; Pajhwok, 90pc of Faryab areas under Taliban's control, 19 januari 2021.

²¹⁸⁹ AAN, Battle for Faryab: Fighting intensifies on one of Afghanistan's major frontlines, 12 maart 2018.

²¹⁹⁰ AAN, Battle for Faryab: Fighting intensifies on one of Afghanistan's major frontlines, 12 maart 2018.

²¹⁹¹ Pajhwok, 90pc of Faryab areas under Taliban's control, 19 januari 2021.

een nieuwe gouverneur.²¹⁹² Volgens *Pajhwok* controleerde de Taliban al negentig procent van Faryab in januari 2021.²¹⁹³ Het *FDD's Long War Journal* hield er een meer conservatieve schatting op na en stelde op 10 augustus dat de Taliban meer dan de helft van de districten in Faryab in handen had, en dat de districten Khani Chahar Bagh, Andkhoy, Dawlatabad, Pashtun Kot en Maimana betwist werden.²¹⁹⁴ Maimana viel op 14 augustus in handen van de Taliban.²¹⁹⁵

In 2020 was Faryab volgens UNAMA een van de provincies waar burgers het meest onder het conflict te lijden hadden. Faryab stond wat burgerslachtoffers betrof op een gedeelde derde plek met Nangarhar. UNAMA documenteerde 576 burgerslachtoffers (146 doden en 430 gewonden). Dit betrof een afname van 13% ten opzichte van 2019. De voornaamste oorzaken voor burgerslachtoffers waren grondgevechten, gerichte aanslagen en luchtaanvallen.²¹⁹⁶ Burgers van Faryab gaven aan dat de veiligheidssituatie precair was en dat er veel burgerslachtoffers vielen door aanvallen van militanten.²¹⁹⁷ Er was ook sprake van veel doden onder de regeringsstrijdkrachten, aldus een artikel in *Pajhwok*.²¹⁹⁸ In 2021 ging het geweld door en in juli 2021 verschenen video's van de executie van 22 commando's door de Taliban, nadat de strijdkrachten zich al hadden overgegeven.²¹⁹⁹ Volgens ACLED-data waren er 47 dodelijke burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Het betrof met name slachtoffers door bombardementen en gerichte aanvallen van de Taliban.²²⁰⁰ Zo vielen er op 26 mei zeven burgerdoden en raakten er negen burgers gewond bij een luchtaanval op de bazaar van Faryab.²²⁰¹

FARYAB	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	209	114
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	30	12
Dodelijke slachtoffers	692	629
Dodelijke burgerslachtoffers	28	19

Tabel 8.19: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Faryab - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

²¹⁹² TOLO News, Dostum Camp Warns of Protests Across North Over Faryab Governor, 20 mei 2021.

²¹⁹³ *Pajhwok*, 90pc of Faryab areas under Taliban's control, 19 januari 2021.

²¹⁹⁴ *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²¹⁹⁵ *FDD's Long War Journal*, Taliban encircling Afghan capital Kabul, prepping final assault through east, 14 augustus 2021.

²¹⁹⁶ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²¹⁹⁷ *Pajhwok*, 90pc of Faryab areas under Taliban's control, 19 januari 2021.

²¹⁹⁸ *Pajhwok*, 90pc of Faryab areas under Taliban's control, 19 januari 2021.

²¹⁹⁹ CNN, Taliban fighters execute 22 Afghan commandos as they try to surrender, 14 juli 2021.

²²⁰⁰ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021. Zie ook: *Pajhwok*, 2 civilians killed, 14 injured in Faryab mortar strike, 31 januari 2021; Reporterly (Twitter), The #Taliban fired 7 artillery shells at #Maimana city, #Faryab provinfe on Sunday evening, hitting civilian homes, killing a civilian and wounding 2 others, the @moiafghanistan reported. #Faryab #Afghanistan, 26 juli 2021.

²²⁰¹ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

8.2.3 Zuid (Helmand, Kandahar, Uruzgan, Nimroz, Zabul)

8.2.3.1 Helmand

Helmand is de grootste provincie van Afghanistan. De belangrijkste bevolkingsgroep zijn Durrani-Pashtoens,²²⁰² maar er is een Hazara-minderheid in het noorden en een Balochi-minderheid in het zuiden. Helmand grenst aan Pakistan. De Taliban is sinds 2004 actief in Helmand en zette een bestuurlijke structuur op in de provincie.²²⁰³ Al Qaida in the Indian Subcontinent (zie paragraaf 1.4.3) is ook sterk vertegenwoordigd in Helmand, waar het een trainingskamp heeft.²²⁰⁴ Volgens *Pajhwok* was begin 2021 zeventig procent van de provincie al onder controle van de Taliban.²²⁰⁵ *FDD's Long War Journal* gaf in februari aan dat alle districten in de provincie in handen van de Taliban waren (Baghran, Musa Qala, Nawzad, Sangin, Dishu, Reg-e Khan Nishin) of betwist werden, behalve Lashkar Gah.²²⁰⁶ In mei stond het district Kajaki ook onder controle van de Taliban en gold de hoofdstad Lashkar Gah als betwist.²²⁰⁷ Op 10 augustus 2021 werden volgens het *FDD's Long War Journal* alleen de districten Washer en Lashkar Gah nog betwist en stond de rest van Helmand onder controle van de Taliban.²²⁰⁸ In mei begon de Taliban een grootschalig offensief op Lashkar Gah,²²⁰⁹ waarbij het honderden aanvallen uitvoerde op de stad.²²¹⁰ Regeringstroepen spoorden burgers aan de stad te verlaten om ruimte te maken voor een ANDSF-tegenoffensief.²²¹¹ Op 12 augustus rapporteerden media dat de Taliban het hoofdkwartier van de politie in Lashkar Gah had ingenomen.²²¹² Een Talibanaanval op de gevangenis werd afgeslagen.²²¹³ Op 13 augustus viel de stad in handen van de Taliban.²²¹⁴

UNAMA documenteerde 410 burgerslachtoffers (214 doden en 196 gewonden) in Helmand, een afname van 39% ten opzichte van 2019. De voornaamste oorzaken waren grondgevechten, explosieven en luchtaanvallen.²²¹⁵ Volgens ACLED-data vielen er in totaal 78 dodelijke burgerslachtoffers in Helmand tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Het betrof met name slachtoffers ten gevolge van explosies en bombardementen, gevolgd door gerichte aanslagen op burgers.²²¹⁶ Het totale aantal dodelijke slachtoffers steeg volgens ACLED sterk vanaf 1 mei 2021. Het betrof met name Talibanstrijders en ANDSF-strijdkrachten. Reportages vanuit Lashkar Gah in augustus 2021 gaven aan dat de Taliban huizen van burgers binnendrong om deze als schild te gebruiken tegen de regeringsstrijdkrachten.²²¹⁷ Desalniettemin

²²⁰² De Durrani's vormen een van de twee belangrijkste stamverbanden onder de Pashtoen. Zie: Britannica, Durrani, ongedateerd, laatst geraadpleegd op 19 augustus 2021.

²²⁰³ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 182, juni 2021.

²²⁰⁴ FDD's Long War Journal, After lengthy siege, Lashkar Gah is taken by the Taliban, 13 augustus 2021.

²²⁰⁵ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²²⁰⁶ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 182, juni 2021.

²²⁰⁷ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 182, juni 2021.

²²⁰⁸ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²²⁰⁹ The New York Times, Key Afghan City in Danger of Falling to the Taliban, 31 juli 2021; TOLO News, Fighting in Helmand's Capital Lashkargah Continues for 5th Day, 2 augustus 2021.

²²¹⁰ Business Standard, Nearly 700 attacks launched on Afghanistan's Lashkargah in three weeks, 1 juni 2021.

²²¹¹ BBC, Afghanistan: Lashkar Gah residents urged to evacuate amid Taliban battle, 3 augustus 2021; France 24, L'armée afghane entend déloger les Taliban de la ville de Lashkar Gah, 4 augustus 2021.

²²¹² The Guardian, Taliban tighten grip on approaches to Kabul in Afghanistan offensive, 12 augustus 2021.

²²¹³ The Guardian, Taliban tighten grip on approaches to Kabul in Afghanistan offensive, 12 augustus 2021.

²²¹⁴ Reuters, Taliban capture two large Afghan cities; embassies getting staff out, 13 augustus 2021.

²²¹⁵ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²²¹⁶ ACLED data. Zie ook: RFE/RL, Afghan Air Strike Hits Civilians As Taliban Ramps Up Attacks, 4 juni 2021.

²²¹⁷ TOLO News, Fighting in Helmand's Capital Lashkargah Continues for 5th Day, 2 augustus 2021.

bombardeerden de VS en de ANSDF Talibandoelwitten in de stad,²²¹⁸ onder meer een ziekenhuis waar Talibanstrijders zich schuil hielden.²²¹⁹ Het *Emergency Hospital*, een van de grootste ziekenhuizen van Lashkar Gah, rapporteerde eind juli dat het vol was,²²²⁰ en volgens de VN stierven op 3 augustus tenminste veertig burgers door de gevechten in Lashkar Gah, en raakten 118 personen gewond.²²²¹ MSF gaf op 12 augustus aan dat minder patiënten zich meldden, omdat veel burgers de stad ontvlucht waren.²²²²

HELMAND	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	403	292
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	48	36
Dodelijke slachtoffers	1.430	2.478
Dodelijke burgerslachtoffers	41	37

Tabel 8.20: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Helmand - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.3.2

Kandahar

Kandahar is de provincie waar de overleden Talibanleider Mullah Omar de beweging begon. Kandahar City, de tweede stad van Afghanistan, gold tijdens het Talibanbewind van de jaren negentig als officiële hoofdstad van Afghanistan.²²²³ Kandahar ligt op de grens met Pakistan en wordt voornamelijk bewoond door Pashtoens. Er wonen ook Balochi's (in de zuidelijke woestijn), Hazara's en Tadzjiken (die meestal aangeduid worden met de term Farsiwan, 'zij die Farsi/Dari spreken').²²²⁴ Kandahar is van strategisch belang, omdat het de tweede grootste stad van Afghanistan is en op een knooppunt van wegen ligt die Kaboel met Herat en Quetta (Pakistan) verbinden.²²²⁵ Sinds 2006 zijn de Taliban weer aanwezig in Kandahar en verwickeld in een guerrillastrijd tegen de overheid.²²²⁶ Lange tijd was de Talibandreiging onder controle door de inzet van de politie geleid door generaal Razeq. Deze stond echter bekend om zijn gebruik van hardhandige methodes om zowel de Taliban als andere lokale rivalen te onderdrukken.²²²⁷ Razeq werd het slachtoffer van een aanslag in 2018.²²²⁸ Sinds 2019 nam het aantal Talibanaanvallen in afgelegen districten toe en in oktober 2020 begon de Taliban een offensief in de provincie Kandahar.²²²⁹ *The Wall Street Journal* documenteerde sterke invloed en bestuurlijke structuren van de Taliban in verschillende districten.²²³⁰ Begin 2021 stond volgens *Pajhwok* ongeveer veertig procent van het grondgebied en zestig

²²¹⁸ FDD's Long War Journal, After lengthy siege, Lashkar Gah is taken by the Taliban, 13 augustus 2021.

²²¹⁹ The New York Times, Key Afghan City in Danger of Falling to the Taliban, 31 juli 2021.

²²²⁰ The New York Times, Key Afghan City in Danger of Falling to the Taliban, 31 juli 2021.

²²²¹ BBC, Afghanistan: Lashkar Gah residents urged to evacuate amid Taliban battle, 3 augustus 2021; La Prensa Latina, 40 civilians die in Afghan fighting, Lashkargah residents urged to evacuate, 3 augustus 2021; Le Point, Afghanistan : 40 civils tués et 118 blessés en 24 heures à Lashkar Gah, 3 augustus 2021.

²²²² MSF, CONFLIT EN AFGHANISTAN : LA SITUATION À LASHKAR GAH, KANDAHAR ET KUNDUZ, 12 augustus 2021.

²²²³ FDD's Long War Journal, Kandahar City falls to the Taliban, 12 augustus 2021; Al Jazeera, Taliban claims Kandahar as onslaught continues, 12 augustus 2021.

²²²⁴ EASO, Afghanistan Security situation, pagina's 215-216, juni 2021.

²²²⁵ CNN, Besieged on a 'Taliban-made island,' Kandahar's residents see no way out as militants advance ever closer, 9 augustus 2021.

²²²⁶ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 217, juni 2021.

²²²⁷ Harper's Magazine, The Master of Spin Boldak, december 2009.

²²²⁸ AAN, Kandahar from Razeq to Tadin (1): Building the 'American tribe', 12 augustus 2019.

²²²⁹ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 217, juni 2021.

²²³⁰ The Wall Street Journal, The Taliban Say They've Changed. On the Ground, They're Just as Brutal., 31 mei 2021.

procent van de bevolking onder controle van de overheid.²²³¹ De Taliban had op dat moment meer dan de helft van het grondgebied van Kandahar in handen, maar alleen het district Reg was volgens *Pajhwok* op dat moment onder volledige Talibancontrole.²²³² Eind mei gaf het *FDD's Long War Journal* aan dat de districten Ghorak, Nesh, Miya Nishin, Maruf, Shah Wali en Reg onder controle van de Taliban stonden.²²³³ Op 10 augustus 2021 had de Taliban heel Kandahar in handen, behalve de vier districten Kandahar City, Dand, Shawali Kot en Daman. Deze golden als betwist.²²³⁴ Op 11 augustus veroverde de Taliban de gevangenis van Kandahar en liet honderden gevangenen – onder wie veel Talibanstrijders – vrij.²²³⁵ Op 12 augustus viel de hoofdstad Kandahar in handen van de Taliban, toen ANDSF-strijdkrachten zich terugtrokken op het vliegveld.²²³⁶

In 2020 documenteerde UNAMA 540 burgerslachtoffers (189 doden and 351 gewonden) in Kandahar. Dit was een toename van zestien procent in vergelijking met 2019. De voornaamste oorzaken waren explosieven, grondgevechten en gerichte aanslagen.²²³⁷ Volgens ACLED-data vielen er 259 dodelijke burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Er stierven burgers door luchtaanvallen/bombardementen door de overheid en mortieraanvallen²²³⁸ en explosieven en bermbommen door de Taliban.²²³⁹ De VS stonden de Afghaanse strijdkrachten bij met luchtaanvallen op de Taliban.²²⁴⁰ Net als in andere Afghaanse steden gebruikten Talibanstrijders huizen van burgers als schild met als risico burgerslachtoffers.²²⁴¹ Op 5 augustus adviseerde de ANDSF de bevolking van de stad om te vluchten om ruimte te maken voor een tegenoffensief. Deze aansporing kwam nadat in het voorgaande weekend honderd burgerslachtoffers waren gevallen.²²⁴² Kandahar was de provincie met het tweede hoogste niveau van ontheemding als gevolg van de strijd tussen 3 juli en 24 juli 2021.²²⁴³ Op 11 augustus schreef *The New York Times* dat gedurende de laatste weken elke dag ongeveer vijf doden en vijftien gewonden naar het *Mirwais Regional Hospital* in Kandahar werden gebracht.²²⁴⁴ Op 14 augustus stelde de directeur van dit ziekenhuis dat het ziekenhuis gedurende een maand van gevechten 169 doden (zonder specificatie of het burgerslachtoffers of combattanten betrof) en 616 gewonden had ontvangen. De meeste gewonden waren burgers, onder wie 103 vrouwen en 136 kinderen. Het betrof met name slachtoffers van mortieren, bombardementen en direct vuur.²²⁴⁵ In omliggende districten was ook sprake van

²²³¹ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²²³² Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²²³³ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 218, juni 2021.

²²³⁴ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 10 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²²³⁵ FDD's Long War Journal, Kandahar City falls to the Taliban, 12 augustus 2021.

²²³⁶ Al Jazeera, Taliban claims Kandahar as onslaught continues, 12 augustus 2021.

²²³⁷ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²²³⁸ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021. Zie bijvoorbeeld: Military Times, Afghan official: Mortar attack in Kandahar kills 5 people, 1 augustus 2021; Pajhwok, 11 civilians killed in Kandahar airstrike: Say locals, 13 december 2020; Save the Children, AFGHANISTAN: 18 CIVILIANS, INCLUDING CHILDREN, KILLED IN AIR STRIKES IN KANDAHAR, 4 augustus 2021.

²²³⁹ ANI, Magnetic IED blast in Afghanistan's Kandahar kills 2, including governor's secretary, 4 juli 2021; AA, String of blasts kill 9 civilians in Afghanistan, 13 mei 2021; Reuters, Bombs kill 11 Afghan civilians on first day of three-day ceasefire, 13 mei 2021.

²²⁴⁰ Reuters, U.S. launches air strikes in aid of embattled Afghan forces, 23 juli 2021.

²²⁴¹ CNN, Besieged on a 'Taliban-made island,' Kandahar's residents see no way out as militants advance ever closer, 9 augustus 2021.

²²⁴² FDD's Long War Journal, Kandahar City falls to the Taliban, 12 augustus 2021.

²²⁴³ OCHA, Afghanistan: Excelbestand - Conflict Induced Displacements (1 januari – 22 november 2021).

²²⁴⁴ The New York Times, On Afghanistan's Front Line, There Are No Good Choices, 11 augustus 2021.

²²⁴⁵ UNAMA Media Monitoring, PM, 14 augustus 2021. Verwijst naar: Radio Azadi, One-month fighting in Kandahar; 169 bodies, 616 injured taken to main hospital (Pashto), 14 augustus 2021.

intensief geweld dat volgens *CNN* leidde tot veel burgerslachtoffers.²²⁴⁶ Volgens ACLED-data was er vanaf mei 2021 geen sterke toename van het aantal geweldsincidenten of doden onder de veiligheidstroepen en de Taliban door geweld in Kandahar. Dit aantal lag in de voorgaande maanden ook al hoog.

Behalve dat de bezetting van Kandahar gepaard ging met veel willekeurig geweld, was er ook sprake van een hoog niveau van gerichte geweldsincidenten, waaronder grootschalige wraakacties, gedurende deze periode. Een wraakactie in het district Spin Boldak door (vermeende) Talibanstrijders leidde tot meer dan driehonderd slachtoffers.²²⁴⁷ De Afghaanse regering stelde in eerste instantie dat het ten minste honderd dodelijke slachtoffers betrof.²²⁴⁸ De AIHRC stelde later dat het om ten minste veertig dodelijke slachtoffers ging.²²⁴⁹ Veel van deze individuen hadden banden met een voormalig politiecommandant (generaal Razeq), die bekend stond om zijn gewelddadige aanpak van de Taliban in Kandahar.²²⁵⁰ Daarnaast was er een golf van kleinschaligere gerichte aanslagen op individuen gedurende het Talibanoffensief tegen Kandahar. De AIHRC stelde dat in 2021 tussen 24 juni en 6 juli 33 mensenrechtenactivisten, journalisten, islamitische religieuze leiders en tribale leiders gedood waren door gerichte aanslagen.²²⁵¹

KANDAHAR	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	653	284
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	69	36
Dodelijke slachtoffers	3.913	2.200
Dodelijke burgerslachtoffers	90	169

Tabel 8.21: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Kandahar - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.3.3

Uruzgan

Uruzgan is een plattelandsprovincie en geldt als een van de minst ontwikkelde provincies in het zuiden van Afghanistan. Uruzgan wordt met name door Pashtoens bewoond.²²⁵² De Taliban controleerde Uruzgan al bijna helemaal begin 2021. *Pajhwok* stelde dat dit voor bijna negentig procent van het grondgebied en de bevolking gold.²²⁵³ Volgens het *FDD's Long War Journal* controleerde de Taliban echter alleen het district Chora en werden alle andere districten nog betwist. Eind mei stonden de districten Shahidhassas en Deh Rawod ook onder controle van de Taliban.²²⁵⁴ Op 12 augustus 2021 stond alleen Tarin Kot (de hoofdstad, ook wel

²²⁴⁶ CNN, Besieged on a 'Taliban-made island,' Kandahar's residents see no way out as militants advance ever closer, 9 augustus 2021.

²²⁴⁷ TOLO News, Sources Allege 100 Civilians Killed After Fall of Spin Boldak, 22 juli 2021; Human Rights Watch, Afghanistan: Threats of Taliban Atrocities in Kandahar, 23 juli 2021

²²⁴⁸ RFE/RL, Report: Afghan Ministry Says 100 Civilians Killed In Kandahar Raids, 22 juli 2021.

²²⁴⁹ Al Jazeera, Taliban accused of 'massacring civilians' in Afghan border town, 2 augustus 2021.

²²⁵⁰ France 24, Taliban 'rampaged through town' after seizing Pakistan border crossing, 15 juli 2021.

²²⁵¹ RFE/RL, Rights Group: 33 Afghan Civilians Killed In 'Targeted Attacks' In Kandahar In Two Weeks, 25 juli 2021.

²²⁵² TLO, Ten Years Later: An Assessment of Uruzgan Province a Decade After the Dutch Military Departure, november 2020.

²²⁵³ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²²⁵⁴ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 355, juni 2021.

Tarin Kowt) niet onder controle van de Taliban, omdat het nog betwist werd.²²⁵⁵ Op 13 augustus nam de Taliban Tarin Kowt in tijdens een reeks van overwinningen in het zuiden en westen van het land.²²⁵⁶

In 2020 documenteerde UNAMA 182 burgerslachtoffers (61 doden en 121 gewonden) in Uruzgan, een toename van 26% in vergelijking met 2019. De voornaamste oorzaken waren grondgevechten, explosies en luchtaanvallen.²²⁵⁷ Volgens ACLED was er geen sterke toename van het geweld in Uruzgan vanaf 1 mei 2021. Het aantal geweldsincidenten met burgerslachtoffers was vijftien tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Daarbij kwamen negentien mensen om. Het betrof met name gerichte aanslagen en berrbommen.²²⁵⁸

URUZGAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	107	59
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	10	5
Dodelijke slachtoffers	544	471
Dodelijke burgerslachtoffers	15	4

Tabel 8.22: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Kandahar - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.3.4

Nimroz

De hoofdstad van Nimroz, Zaranj, was de eerste provinciehoofdstad die in augustus 2021 in handen van de Taliban viel.²²⁵⁹ Nimroz is een kleine zuidelijke provincie op de grens met Pakistan en Iran. In Nimroz wonen voornamelijk Balochi's, een nomadische groep, maar er wonen ook Pashtoens, Tadzjieken, Brahui's en Oezbeken.²²⁶⁰ Nimroz is van strategisch belang, omdat het Afghanistan met Iran en Pakistan verbindt. Zaranj is een belangrijke hub voor mensensmokkel en drugshandel.²²⁶¹ Begin 2021 stond volgens *Pajhwok* meer dan zeventig procent van het grondgebied van de provincie nog onder controle van de overheid. Het *FDD's Long War Journal* gaf aan dat de meeste districten op dat moment betwist werden, maar dat de centra van deze districten en Zaranj in handen van de overheid waren.²²⁶² Op 12 augustus had de Taliban de hele provincie in handen.²²⁶³ Zaranj viel zonder dat de ANDSF veel weerstand boden. Er verschenen beelden op sociale media van burgers die overheidsgebouwen plunderden, nadat de Taliban de stad had ingenomen.²²⁶⁴

²²⁵⁵ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²²⁵⁶ Al Jazeera, Taliban seizes 18th Afghan city as UK warns of civil war: Live, 13 augustus 2021.

²²⁵⁷ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²²⁵⁸ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²²⁵⁹ BBC, Afghanistan war: Taliban capture regional capital Zaranj, 7 augustus 2021.

²²⁶⁰ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 287, juni 2021.

²²⁶¹ TOLO News, Nimroz Identified As Key Human Trafficking Route, 13 september 2018.

²²⁶² FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 288, juni 2021.

²²⁶³ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²²⁶⁴ BBC, Afghanistan war: Taliban capture regional capital Zaranj, 7 augustus 2021.

In 2020 documenteerde UNAMA 51 burgerslachtoffers in Nimroz (24 doden en 27 gewonden), een afname van achttien procent ten opzichte van 2019. De voornaamste oorzaken waren grondgevechten, explosieven en 'escalation of force'.²²⁶⁵ Volgens ACLED vielen er 22 dodelijke burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Deze vielen bijna allemaal (18) in januari ten gevolge van een luchtaanval door de ANDSF,²²⁶⁶ waarbij elf kinderen en drie vrouwen stierven.²²⁶⁷

NIMROZ	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	44	46
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	7	2
Dodelijke slachtoffers	154	320
Dodelijke burgerslachtoffers	32	4

Tabel 8.23: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Nimroz - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.3.5

Zabul

De provincie Zabul is een van de armste provincies van Afghanistan. Het ligt op de grens met Pakistan. De bevolking van Zabul bestaat uit Pashtoens en Balochi's. Highway 1 loopt door Zabul. Zabul was het centrum van de heropleving van de Taliban. Reeds in 2002 begon de het vanuit Zabul aan haar wederopbouw.²²⁶⁸ Begin 2021 was meer dan zeventig procent van het grondgebied van Zabul in handen van de Taliban. De districten Naw Bahar, Khak Afghar en Daichopan stonden al geheel onder Talibancontrole.²²⁶⁹ Het *FDD's Long War Journal* stelde rond dezelfde periode dat de Taliban de districten Mizan, Arghandab, Shah Joi, Kakar en Naw Bahar in handen had en dat Tarnak Wa Jaldak, Shinkai, Shemel Zayi en Daichopan betwist werden.²²⁷⁰ Eind mei had de Taliban Daichopan ook in handen. Op dat moment stond alleen de hoofdstad Qalat nog onder controle van de overheid.²²⁷¹ Op 12 augustus controleerde de overheid Qalat nog steeds en golden Tarnak wa Jaldak en Atghar als 'betwist'.²²⁷² Op 13 augustus veroverde de Taliban Qalat tijdens een reeks van overwinningen in het zuiden en westen van het land, aldus *Al Jazeera*.²²⁷³ *CNN* rapporteerde dat Qalat op 15 augustus in handen van de Taliban viel.²²⁷⁴

In 2020 documenteerde UNAMA 303 burgerslachtoffers (120 doden en 183 gewonden) in Zabul, een afname van 39% in vergelijking met 2019. De

²²⁶⁵ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²²⁶⁶ The New York Times, Afghan Leaders Sideline Spokesmen in an Escalating Misinformation War, 15 januari 2021; Al Jazeera, Civilians killed in Afghan gov't air raid, say local officials, 10 januari 2021.

²²⁶⁷ The New York Times, Afghan War Casualty Report: January 2021, 28 januari 2021.

²²⁶⁸ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 374, juni 2021.

²²⁶⁹ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²²⁷⁰ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 375, juni 2021.

²²⁷¹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 375, juni 2021.

²²⁷² FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²²⁷³ Al Jazeera, Taliban seizes 18th Afghan city as UK warns of civil war: Live, 13 augustus 2021.

²²⁷⁴ CNN, August 15, 2021, Afghanistan-Taliban news, 16 augustus 2021.

belangrijkste oorzaken waren explosieven, grondgevechten en luchtaanvallen.²²⁷⁵ Volgens data van ACLED stierven 26 burgers ten gevolge van het conflict tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. De meeste doden (elf personen) vielen op 9 mei 2021 door een bermbom op de weg tussen Kaboel en Kandahar.²²⁷⁶ Dit incident leidde ook tot 25 gewonden.²²⁷⁷ Er was een sterke stijging van het aantal doden onder de ANDSF en Taliban vanaf mei 2021.²²⁷⁸ Eind juli stierven vijf burgers en raakten twaalf anderen gewond door een mortierinslag die werd toegeschreven aan de Taliban.²²⁷⁹

ZABUL	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	128	110
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	13	8
Dodelijke slachtoffers	419	816
Dodelijke burgerslachtoffers	7	19

Tabel 8.24: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Zabul - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.4 Oost (Nuristan, Kunar, Laghman, Nangarhar, Logar, Paktia, Khost, Paktika)

8.2.4.1 Nuristan

Nuristan is een kleine provincie waar voornamelijk Nuristani's wonen in het oosten van Afghanistan op de grens met Pakistan. Nuristan is moeilijk begaanbaar door een gebrek aan verharde wegen en hevige sneeuwval in de winter. Desalniettemin geldt de provincie als een belangrijke aanvoerroute vanuit Pakistan voor de Taliban.²²⁸⁰ Nuristan valt ook onder de vijftien provincies die Al Qaidastrijders huisvesten.²²⁸¹ Begin 2021 had de Taliban volgens *Pajhwok* bijna zestig procent van het grondgebied van Nuristan in handen.²²⁸² Op 12 augustus had de Taliban volgens het *FDD's Long War Journal* twee westelijke en twee oostelijke districten van Nuristan in handen. De hoofdstad Parun was nog in handen van de overheid en de andere drie districten werden betwist.²²⁸³ In 2020 documenteerde UNAMA drie burgerslachtoffers (een dode en twee gewonden), allen het gevolg van grondgevechten.²²⁸⁴ Volgens ACLED-data viel er een dodelijk burgerslachtoffer in de periode tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021 (zie tabel).

²²⁷⁵ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²²⁷⁶ Al Jazeera, At least 11 killed in Afghanistan bus bombing, 10 mei 2021; Reuters, Eleven killed as bomb blows up a bus in Afghanistan – officials, 10 mei 2021.

²²⁷⁷ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

²²⁷⁸ ACLED data. Zie ook: The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

²²⁷⁹ Pajhwok, 5 people killed, 12 injured in Zabul mortar attack, 30 juli 2020.

²²⁸⁰ EASO, Afghanistan Security situation, pagina's 291-292, juni 2021.

²²⁸¹ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina's 12-13, juli 2021.

²²⁸² Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²²⁸³ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²²⁸⁴ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

NURISTAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	14	23
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	4	1
Dodelijke slachtoffers	12	68
Dodelijke burgerslachtoffers	1	0

Tabel 8.25: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Nuristan - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.4.2

Kunar

Kunar is een oostelijke provincie op de grens met Pakistan, waar voornamelijk Pashtoens, Pashai en Nuristani wonen. Kunar heeft een sterke Talibanaanwezigheid,²²⁸⁵ en was de laatste provincie waar ISKP grondgebied onder controle had totdat zij in 2021 werd verjaagd door de ANDSF en Taliban.²²⁸⁶ Al Qaida was ook aanwezig in de provincie.²²⁸⁷ In januari stelde een lokale politieleider dat er dertien gewapende opstandelingengroepen actief waren in Kunar.²²⁸⁸ Volgens *Pajhwok* stond begin 2021 nog meer dan zeventig procent van het grondgebied van de provincie onder controle van de overheid.²²⁸⁹ In april stelde *FDD's Long War Journal* dat de Taliban alleen het district Chapadara geheel in handen had. De meeste andere districten golden als betwist.²²⁹⁰ Op 12 augustus 2021 stonden Ghaziabad en Nari onder controle van de Taliban en golden alle districten (inclusief Chapadara) als betwist, met uitzondering van Asadabad, de provinciale hoofdstad.²²⁹¹ Asadabad viel op 14 augustus in handen van de Taliban.²²⁹² ACLED-data lieten een sterke stijging van slachtoffers onder Taliban en ANDSF zien vanaf mei 2021 (zie tabel).

In 2020 documenteerde UNAMA 170 burgerslachtoffers (28 doden en 142 gewonden) in Kunar met name door grondgevechten, explosieven en landmijnen.²²⁹³ Volgens ACLED-data vielen er twaalf burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Het betrof met name gerichte aanslagen.²²⁹⁴ Kunar was de provincie met de hoogste mate van ontheemding tussen begin mei en eind juli 2021 (rond de twintigduizend personen) en ook in de periode tussen 3 en 24 juli 2021 (bijna tienduizend personen). Het betrof ontheemding vanuit Ghaziabad en Nari naar met name Asadabad.²²⁹⁵

²²⁸⁵ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 239, juni 2021.

²²⁸⁶ AAN, Hit from Many Sides (2): The demise of ISKP in Kunar, 3 maart 2021.

²²⁸⁷ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina's 12-13, juli 2021.

²²⁸⁸ Pajhwok, 13 armed groups operate in Kunar: Police chief, 19 januari 2021.

²²⁸⁹ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²²⁹⁰ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 239, juni 2021.

²²⁹¹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²²⁹² The New York Times, Last Government-Held City in Afghanistan's North Falls to Taliban, 14 augustus 2021.

²²⁹³ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²²⁹⁴ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²²⁹⁵ OCHA, Afghanistan: Excelbestand - Conflict Induced Displacements (1 januari – 22 november 2021).

KUNAR	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	98	58
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	17	8
Dodelijke slachtoffers	100	278
Dodelijke burgerslachtoffers	12	0

Tabel 8.26: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Kunar - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.4.3

Laghman

Laghman is een kleine provincie die grenst aan Kaboel. De Taliban was hier sterk aanwezig en had een bestuurlijke structuur opgezet.²²⁹⁶ Laghman gold in het verleden als een relatief rustige provincie in Afghanistan. Vanaf 2018 werd de aanwezigheid van de Taliban echter groter.²²⁹⁷ In januari en februari 2021 werden de twee belangrijkste Talibanleiders (schaduwgouverneur en militair leider) van de provincie Laghman in Peshawar gedood, mogelijk door aanhangers van de ISKP.²²⁹⁸ Gedurende deze verslagperiode en met name vanaf mei 2021 begon de Taliban met het veroveren van veel districten in Laghman.²²⁹⁹ Begin 2021 had de Taliban volgens *Pajhwok* meer dan de helft van het grondgebied van Laghman in handen. De overheid controleerde iets meer dan veertig procent van het grondgebied.²³⁰⁰ In april gaf het *FDD's Long War Journal* aan dat de Taliban geen enkele provincie geheel in handen had, maar dat de districten Alingar, Alishang en Daulatshahi betwist werden. Eind mei was Daulatshahi het eerste district dat de Taliban veroverde,²³⁰¹ na zes maanden van aanvallen door de Taliban.²³⁰² In mei veranderde de status van de districten Mehtarlam en Qarghayi naar betwist.²³⁰³ Op 12 augustus 2021 was Alingar ook in handen van de Taliban,²³⁰⁴ ondanks eerdere pogingen op lokaal niveau in mei 2021 om een staakt het vuren te bewerkstelligen.²³⁰⁵ De gehele provincie viel op 14 augustus in handen van de Taliban.²³⁰⁶

In 2020 documenteerde UNAMA 267 burgerslachtoffers (62 doden en 205 gewonden) in Laghman ten gevolgen van met name grondgevechten, maar ook explosies en gerichte aanslagen.²³⁰⁷ Volgens ACLED-data steeg het aantal geweldsincidenten sterk vanaf mei 2021 en leidde dit tot veel dodelijke slachtoffers onder met name de Taliban en veiligheidsdiensten. ACLED telde 26 dodelijke

²²⁹⁶ The New York Times, How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 15 januari 2021.

²²⁹⁷ Khaama Press, Four key Taliban group leaders ambushed in Laghman province, 1 oktober 2018.

²²⁹⁸ Pajhwok, Taliban governor for Laghman gunned down in Peshawar, 28 februari 2021; Pajhwok, Taliban commander shot dead in Peshawar, 26 januari 2021; Bakhtar News Agency, Taliban Shadow Governor for Laghman Killed in Peshawar, 1 maart 2021.

²²⁹⁹ The New York Times, A wave of Afghan surrenders to Taliban picks up peek, 27 mei 2021.

²³⁰⁰ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³⁰¹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 257, juni 2021.

²³⁰² TOLO News, Laghman: ANDSF retreat from besieged center of Dawlat Shah, 20 mei 2021.

²³⁰³ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 257, juni 2021. Zie ook: TOLO News, Fighting Persists in Laghman Despite Clearing Operations, 24 mei 2021.

²³⁰⁴ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²³⁰⁵ Reuters, Taliban attacks end short-lived local ceasefire in eastern Afghanistan, 21 mei 2021.

²³⁰⁶ FDD's Long War Journal, Taliban encircling Afghan capital Kabul, prepping final assault through east, 14 augustus 2021.

²³⁰⁷ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

burgerslachtoffers in Laghman tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021 (zie tabel). Er stierven tien burgers ten gevolge van twee mortieraanvallen door de Taliban in juni en juli 2021.²³⁰⁸ Bij de tweede aanval raakten ook twaalf personen gewond.²³⁰⁹ Laghman was een van de provincies met een hoge mate van ontheemding tussen eind april en eind juli 2021. Rond de achttienduizend personen raakten ontheemd.²³¹⁰ Zij vertrokken voornamelijk vanuit Alingar en Alishang naar Mehtarlam (de hoofdstad).²³¹¹

LAGHMAN	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	99	151
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	19	20
Dodelijke slachtoffers	141	850
Dodelijke burgerslachtoffers	13	13

Tabel 8.27: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Laghman - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.4.4

Nangarhar

Nangarhar ligt in het oosten van Afghanistan op de grens met Pakistan. Er wonen voornamelijk Pashtoens, maar er zijn ook andere kleinere etnische groepen.²³¹² Nangarhar had ooit een grote gemeenschap van sikhs en hindoes, maar deze zijn bijna allemaal gevlucht (zie sectie 4.1.11). Sinds 2016 is de veiligheidssituatie in Nangarhar zeer instabiel. Er zijn veel opstandelingengroepen actief in Nangarhar, die in meer of mindere mate aan de Taliban gelieerd zijn. Deze groepen strijden niet alleen tegen de overheid, maar ook onderling. Nangarhar was een bastion van ISKP, tot de Afghaanse overheid en de Taliban hen in 2019 bijna geheel uit de provincie verjaagden.²³¹³ Dit leidde tot een versterking van de aanwezigheid van de Taliban in de provincie. Kleine ISKP-cellen bleven actief in Nangarhar, met name in de hoofdstad Jalalabad.²³¹⁴ Daarnaast zijn er veel buitenlandse opstandelingengroepen aanwezig in Nangarhar, waaronder Al Qaida en Pakistaanse jihadistische strijders.²³¹⁵ Begin 2021 had de overheid volgens *Pajhwok* nog bijna negentig procent van het grondgebied van Nangarhar in handen.²³¹⁶ *FDD's Long War Journal* stelde dat de overheid op 12 augustus de districten Jalalabad, Kuz Kunar, Kama, Goshta en Kot nog in handen had. De Taliban controleerde op dat punt de districten Khogayani, Surkh Rod, Shirzad en Lal Por, en de rest werd betwist.²³¹⁷ Op 15 augustus veroverde de Taliban Jalalabad, nadat de gouverneur zich overgaf en zonder dat er sprake was geweest van weerstand door de ANDSF.²³¹⁸

²³⁰⁸ Pajhwok, 5 of a family killed in Laghman mortar shell attack, 13 juni 2021; Pajhwok, 5 civilians killed, 12 injured in Laghman mortar strikes, 15 juli 2021.

²³⁰⁹ Pajhwok, 5 civilians killed, 12 injured in Laghman mortar strikes, 15 juli 2021.

²³¹⁰ OCHA, Afghanistan: Excelbestand - Conflict Induced Displacements (1 januari – 22 november 2021).

²³¹¹ OCHA, Afghanistan: Excelbestand - Conflict Induced Displacements (1 januari – 22 november 2021).

²³¹² EASO, Afghanistan Security situation, pagina 273, juni 2021.

²³¹³ AAN, Hit from Many Sides (2): The demise of ISKP in Kunar, AAN, 3 maart 2021.

²³¹⁴ The New York Times, Foes in Afghan War See a Common Threat of Islamic State's Return, 22 maart 2021,

²³¹⁵ The Diplomat, The Pakistani Taliban is Back, 9 maart 2021.

²³¹⁶ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³¹⁷ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 14 augustus 2021.

²³¹⁸ Reuters, Taliban enter Afghan capital as US diplomats evacuate by chopper, 15 augustus 2021.

In 2020 documenteerde UNAMA 576 burgerslachtoffers (190 doden en 386 gewonden) in Nangarhar. Dit was een afname van 46% in vergelijking met 2019. Desalniettemin was Nangarhar de provincie met het op twee na grootste aantal burgerslachtoffers in 2020. De belangrijkste oorzaken voor burgerslachtoffers waren zelfmoordaanslagen, explosies en grondgevechten.²³¹⁹ Tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021 vielen er volgens ACLED-data 129 dodelijke burgerslachtoffers in Nangarhar. Het betrof met name slachtoffers ten gevolge van explosies en gerichte aanslagen.²³²⁰ ISKP en de Taliban waren verantwoordelijk voor de meeste gerichte aanslagen, maar er was ook sprake van gericht geweld in de context van landconflicten,²³²¹ en geweld tussen opstandelingengroepen.²³²² De ANDSF maakte ook burgerslachtoffers in gerichte operaties tegen de Taliban.²³²³

NANGARHAR	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	434	223
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	83	32
Dodelijke slachtoffers	954	1.185
Dodelijke burgerslachtoffers	92	37

Tabel 8.28: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Nangarhar - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.4.5

Logar

Logar ligt ten zuidoosten van Kaboel. Er wonen voornamelijk Pashtoens, maar er zijn ook minderheden van Hazara's en Tadzjieken. Via de Kaboel-Gardez snelweg verbindt Logar Kaboel met de regio Loya Paktya en de rest van het zuidoosten van Afghanistan. Logar is een belangrijk kruispunt voor strijders van opstandelingengroepen uit omliggende provincies en sinds 2011 geldt de provincie als onrustig. In 2020 gold Logar volgens AAN als 'statisch betwist grondgebied': er was weinig sprake van terreinwinst of -verlies, maar er vonden wel constant gevechten plaats tussen de overheid en Taliban.²³²⁴ De gouverneur van Logar bevestigde dat er in Logar 'altijd gevechten zijn'.²³²⁵ Volgens *Pajhwok* had de overheid begin 2021 ongeveer de helft van het grondgebied in handen en de Taliban de andere helft.²³²⁶ Op 12 augustus 2021 controleerde de Taliban de gehele provincie Logar, met uitzondering van de hoofdstad Pul-i Alam, volgens het *FDD's Long War Journal*. Pul-i Alam werd op dat moment nog betwist,²³²⁷ maar viel op 13 augustus in handen van de Taliban.²³²⁸

²³¹⁹ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²³²⁰ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²³²¹ Al Jazeera, Gunmen kill eight members of a family in Afghanistan, 18 april 2021.

²³²² The New York Times, Afghan War Casualty Report: April 2021, 30 april 2021.

²³²³ Afghan Islamic Press Agency, 10 maart 2021.

²³²⁴ AAN, A Threat at Kabul's Southern Gate: a Security Overview of Logar, 18 juli 2020.

²³²⁵ Foreign Policy, 'The Taliban Have Tracked Me', 20 april 2021.

²³²⁶ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³²⁷ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 12 augustus 2021.

²³²⁸ AA, With fall of Logar, Taliban close in on Afghanistan's capital, 13 augustus 2021; Al Jazeera, Taliban seizes 18th Afghan city as UK warns of civil war: Live, 13 augustus 2021.

In 2020 documenteerde UNAMA 171 burgerslachtoffers (47 doden en 124 gewonden) in Logar. Dit was een afname van 22% in vergelijking met 2019. De voornaamste oorzaken waren zelfmoordaanslagen, gevolgd door grondgevechten en gerichte aanslagen. Logar was een van de provincies waar in 2020 het aantal slachtoffers ten gevolge van grondgevechten steeg ten opzichte van 2019.²³²⁹ Volgens ACLED-data steeg het aantal dodelijke slachtoffers onder de Taliban en ANDSF sterk vanaf mei 2021 (zie tabel), en lokale politici luidden begin mei ook de noodklok over de verslechterende veiligheidssituatie in de provincie.²³³⁰ Volgens ACLED-data vielen er veertig dodelijke burgerslachtoffers in Logar tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Het grootste aantal slachtoffers viel op 30 april bij een bomaanslag op een gasthuis tijdens het onderbreken van het vasten tijdens Ramadan. Het ging om 24 doden (vier burgers, twintig ANDSF) en tenminste negentig gewonden, onder wie kinderen.²³³¹ In juni was er een gerichte aanslag op een religieus geleerde en kwam een journalist om door indirect vuur in Pul-i Alam.²³³² Het hoofd van het departement van justitie van Logar werd eind juli vermoord in Kaboel.²³³³ Er vond ook een mortierinslag plaats waarbij vier burgerdoden vielen. De mortier werd afgevuurd door de Taliban.²³³⁴

LOGAR	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	198	173
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	17	28
Dodelijke slachtoffers	240	711
Dodelijke burgerslachtoffers	28 ²³³⁵	12

Tabel 8.29: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Logar - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.4.6

Paktia

Paktia is een provincie in het oosten van Afghanistan die samen met Khost en Paktika deel uitmaakt van de regio Loya Paktiya (Groot-Paktia). Er wonen vooral Pashtoens, maar er zijn ook Tadzjieken en leden van de sjiiitische minderheid Sayyed (meervoud Sadat).²³³⁶ Er wonen ook nog enkele sikh-families in Paktia.²³³⁷ Door de sterke tribale banden en solidariteit tussen lokale gemeenschappen was Paktia historisch gezien moeilijk doordringbaar voor opstandelingengroepen waaronder de Taliban. Desalniettemin gold Paktia, en met name het district Zurmat,²³³⁸ vanaf 2018 als een van de bastions van de Taliban.²³³⁹ De Taliban had een bestuurlijke structuur opgericht,²³⁴⁰ en slaagde erin om inkomsten te vergaren. Dit deed het onder meer door belastingheffing over grootschalige

²³²⁹ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²³³⁰ TOLO News, Logar MPs Raise Alarm Over Deteriorating Security, 11 mei 2021.

²³³¹ Security Council, Security Council Press Statement on Terrorist Attack in Logar, Afghanistan, 3 mei 2021.

²³³² The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²³³³ Pajhwok, Logar justice director gunned down in Kabul, 28 juli 2021; Reporterly, Chief Justice Of Logar Province Assassinated In Kabul, 28 juli 2021.

²³³⁴ The New York Times, Afghan War Casualty Report: May 2021, 3 juni 2021.

²³³⁵ Onder wie twintig ANDSF-strijdkrachten, die getroffen werden tijdens een aanslag op een gasthuis, tijdens het moment waarop het vasten gebroken werd (iftar) tijdens Ramadan.

²³³⁶ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 308, juni 2021.

²³³⁷ Salam Watandar, The last Sikhs of Paktia battling for survival, 29 maart 2021.

²³³⁸ AAN, One Land, Two Rules (8): Delivering public services in insurgency-affected insurgent controlled Zurmat district, 4 september 2019.

²³³⁹ Taz, Nicht nur die Taliban als Problem, 21 oktober 2018.

²³⁴⁰ TOLO News, Taliban Reshuffles Key Posts as New Fighting Season Nears, 6 maart 2021.

overheidsprojecten die als doel hadden de infrastructuur van Paktia te verbeteren.²³⁴¹ Met name het Haqqani-netwerk is sterk aanwezig in Paktia.²³⁴² De VN-Veiligheidsraad schatte in juli 2021 dat er tussen de tien- en dertigduizend strijders van het Haqqani-netwerk in geheel Loya Paktiya waren.²³⁴³ Bronnen gaven aan dat er ook verschillende buitenlandse opstandelingengroepen actief waren in Paktia.²³⁴⁴ De VN-Veiligheidsraad schaarde Paktia in februari 2021 wel,²³⁴⁵ maar in juli 2021 niet tussen de provincies die leden van Al Qaida herbergden.

Volgens *Pajhwok* had de overheid begin 2021 nog 55% van het grondgebied van Paktia in handen, en de Taliban 45%.²³⁴⁶ Op dat punt stelde het *FDD's Long War Journal* dat de districten Janikhel en Zurmat volledig in handen van de Taliban waren, dat Ahmadaba, Alikhel (Jaji), Dand Wa Patan, Lija Ahmed Khel en Sayedkaram betwist werden, en dat de overheid Chamkani, Gardez, Shawak en Zadrán in handen had.²³⁴⁷ Op 12 augustus 2021 controleerde de overheid nog steeds de districten Gardez, Shawak en Zadrán, maar werden Chamkani en Lija Ahmed Khel betwist. Districten die eerder ook betwist werden (Ahmadaba, Alikhel, Dand Wa Patan en Sayedkaram) waren in augustus in handen van de Taliban.²³⁴⁸ Op 14 augustus nam de Taliban de gehele provincie in.²³⁴⁹ Volgens ACLED-data steeg het aantal dodelijke slachtoffers onder ANDSF en de Taliban sterk sinds 1 mei 2021. Lokale media rapporteerden ook over een toename van gevechten,²³⁵⁰ en de blokkade van de belangrijkste wegen in Paktia door de Taliban.²³⁵¹ Volgens de gouverneur van Paktia viel een aantal districten in juni echter zonder veel weerstand, omdat er sprake was van Talibaninfiltranten in de gelederen van de ANDSF.²³⁵²

In 2020 documenteerde UNAMA 206 burgerslachtoffers (62 doden en 144 gewonden) in Paktia. Dit was een afname van zes procent ten opzichte van 2019. De belangrijkste oorzaken voor burgerslachtoffers waren explosieven en gerichte aanslagen, gevolgd door grondgevechten.²³⁵³ Volgens ACLED-data vielen er 46 dodelijke burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021 en steeg het aantal dodelijke slachtoffers sterk vanaf 1 mei 2021. De belangrijkste oorzaken voor deze dodelijke burgerslachtoffers waren berm bommen en explosieven (vanaf mei 2021), en gerichte aanslagen (van december 2020 tot april 2021). Berm bommen resulteerden in vier dodelijke burgerslachtoffers op 4 juli, zeven dodelijke burgerslachtoffers op 2 juli,²³⁵⁴ zes dodelijke burgerslachtoffers op 21 juni, drie

²³⁴¹ Pajhwok Afghan News, Taliban extort millions from uplift projects in Paktia, 20 januari 2021.

²³⁴² UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1888 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

²³⁴³ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1888 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

²³⁴⁴ ANI, Pakistan's ISI supports Taliban offensive, says Afghan govt, 31 juli 2021; The Washington Post, With U.S. troops gone, Taliban expands influence in one Afghan province, 10 oktober 2020.

²³⁴⁵ UN Security Council, Twenty-seventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2368 (2017) concerning ISIL (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals and entities, pagina 15, 3 februari 2021.

²³⁴⁶ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³⁴⁷ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 313, juni 2021.

²³⁴⁸ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 13 augustus 2021.

²³⁴⁹ FDD's Long War Journal, Taliban encircling Afghan capital Kabul, prepping final assault through east, 14 augustus 2021.

²³⁵⁰ Pajhwok, Recent conflict ruins our Eid joys: Paktia people, 20 juli 2021.

²³⁵¹ TOLO News, Taliban Close Key Routes in Paktia: Residents, 17 juni 2021.

²³⁵² TOLO News, 'Infiltrators' Had Role in Fall of Districts in Paktia: Governor, 24 juni 2021.

²³⁵³ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²³⁵⁴ The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

dodelijke burgerslachtoffers op 14 juni en vier dodelijke burgerslachtoffers op 6 juni.²³⁵⁵ Op 8 augustus kwamen twaalf familieleden die Paktia probeerden te ontvluchten om door een bembom. De politie van Paktia stelde dat de Taliban schuld droeg voor deze doden, omdat zij de wegen in Paktia met bembommen hadden bezaaid.²³⁵⁶

PAKTIA	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	131	136
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	19	13
Dodelijke slachtoffers	84	440
Dodelijke burgerslachtoffers	15	31

Tabel 8.30: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Paktia - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.4.7

Khost

Khost maakt ook deel uit van de regio Loya Pakitiya en was om dezelfde redenen als Paktia in het verleden geen machtsbasis van de Taliban. Samen met Paktia en Paktika vormt Khost wel de thuisbasis van het Haqqani-netwerk.²³⁵⁷ In februari 2021 stelde *Pajhwok* dat zeventig procent van Khost in het begin van 2021 in handen van de overheid was en dat de Taliban iets minder dan dertig procent van het grondgebied controleerde.²³⁵⁸ Op dat moment had de Taliban volgens de *FDD's Long War Journal* geen enkel district geheel in handen, maar werden verschillende districten wel betwist. Eind mei veroverde de Taliban de districten Nadir Shah Kot en Qalandar.²³⁵⁹ Andere bronnen gaven aan dat de Taliban Qalander reeds in februari in handen had,²³⁶⁰ en dat de Taliban ook het district Sabari toen al controleerde.²³⁶¹

In 2020 documenteerde UNAMA 281 burgerslachtoffers (56 doden en 225 gewonden) in Khost. Dit was een toename van 43% in vergelijking met 2019 en de voornaamste oorzaken voor burgerslachtoffers waren explosies, gerichte aanslagen en complexe aanvallen. Er was ook sprake van een toename van burgerslachtoffers door grondgevechten.²³⁶² Volgens ACLED-data vielen er 28 dodelijke burgerslachtoffers tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Er vielen slachtoffers ten gevolge van explosieven, mortieraanvallen en gerichte aanslagen.²³⁶³

KHOST	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	133	73
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	27	16

²³⁵⁵ The New York Times, Afghan War Casualty Report: June 2021, 4 augustus 2021.

²³⁵⁶ AA, Roadside bomb kills 12 members of family in Afghanistan, 8 augustus 2021.

²³⁵⁷ Ruttig, T., Loya Paktia's Insurgency: The Haqqani Network as an Autonomous Entity, Decoding the New Taliban. Insights from the Afghan Field, pagina's 8-9, 2009.

²³⁵⁸ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³⁵⁹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 233, juni 2021.

²³⁶⁰ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³⁶¹ Libération, Naître et donner la vie en pays pachtoun, 11 april 2020.

²³⁶² UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²³⁶³ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

Dodelijke slachtoffers	78	202
Dodelijke burgerslachtoffers	12	16

Tabel 8.31: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Paktia - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.4.8

Paktika

Paktika is een plattelandsprovincie (99% van de bevolking leeft op het platteland) die ook onderdeel uitmaakt van de Loya Paktiya-regio (zie voorgaande alinea's). Er wonen voornamelijk Pashtoens, en er is een kleine minderheid van Tadzjieken in de steden Sharana en Urgun.²³⁶⁴ Net als in Khost en Paktia had de Taliban historisch gezien moeite om voet aan de grond te krijgen in Paktika, maar geldt de regio nu als een bolwerk van het Haqqani-netwerk.²³⁶⁵ Er waren ook leden van buitenlandse jihadistische groepen aanwezig in Paktika. Op 31 maart 2021 werd een belangrijke leider van Al Qaida in the Indian Subcontinent gedood in Paktika.²³⁶⁶ In februari 2021 hadden de Taliban en de overheid ieder ongeveer de helft van het grondgebied van Paktika in handen.²³⁶⁷ *Pajhwok* en *FDD's Long War Journal* presenteerden uiteenlopende analyses van welke districten de Taliban op dat moment bestuurd.²³⁶⁸ Op 12 augustus 2021 stelde *FDD's Long War Journal* dat de overheid Zarghun Shar en Sarobi nog in handen had, dat Jani Khel, Turwo en Wor Mayi betwist werden en dat de Taliban de rest van de districten van Paktika in handen had.²³⁶⁹ Op 14 augustus veroverde de Taliban Sharana, de hoofdstad van Paktika.²³⁷⁰

In 2020 documenteerde UNAMA 119 burgerslachtoffers (39 doden en 80 gewonden) in Paktika, een afname van 29% ten opzichte van 2019. De voornaamste oorzaken voor burgerslachtoffers waren explosies, grondgevechten en gerichte aanslagen.²³⁷¹ Volgens UNAMA en OHCHR stond Paktika als vierde op de lijst met provincies waar marteling en onmenselijke behandeling het meest werden toegepast in gevangenschappen.²³⁷² Volgens ACLED-data vielen er elf dodelijke burgerslachtoffers in Paktika tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Het betrof met name berm bommen,²³⁷³ en gerichte aanslagen.²³⁷⁴

PAKTIKA	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	63	83
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	12	8

²³⁶⁴ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 297, juni 2021.

²³⁶⁵ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 10, 1 juni 2021.

²³⁶⁶ UN Security Council, Letter dated 20 May 2021 from the Chair of the Security Council Committee established pursuant to resolution 1988 (2011) addressed to the President of the Security Council, pagina 14, 1 juni 2021.

²³⁶⁷ *Pajhwok*, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³⁶⁸ *Pajhwok*, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021; *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 301, juni 2021.

²³⁶⁹ *FDD's Long War Journal*, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 13 augustus 2021.

²³⁷⁰ VOA News, Abdullah Brings Proposed Taliban Deal to Kabul, 14 augustus 2021.

²³⁷¹ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²³⁷² UNAMA & OHCHR, Preventing Torture and Upholding the Rights of Detainees in Afghanistan: A Factor for Peace, pagina's 15, 37, februari 2021.

²³⁷³ The New York Times, Afghan War Casualty Report: July 2021, 5 augustus 2021.

²³⁷⁴ Zie bijvoorbeeld: *Pajhwok*, 1 civilian shot dead, 3 wounded in Paktika, 22 april 2021.

Dodelijke slachtoffers	116	384
Dodelijke burgerslachtoffers	5	6

Tabel 8.32: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Paktika - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.5 West (Badghis, Herat, Ghor, Farah)

8.2.5.1

Badghis

Badghis is een noordwestelijke provincie die grenst aan Turkmenistan. De provincie wordt voornamelijk bevolkt door Tadzjieken, Pashtoens, Oezbeken, Turkmenen, Balochi's en Aimaqs.²³⁷⁵ Het was de eerste noordelijke provincie die de Taliban in 1996 veroverde, toen het voor de eerste keer de macht over heel Afghanistan greep.²³⁷⁶ Sinds 2014 is de veiligheidssituatie in Badghis zeer instabiel met gevechten tussen de Taliban, IMU en de overheid, alsmede tussen concurrerende Talibanfacties.²³⁷⁷ De aanwezigheid van de Taliban in Badghis was gedurende de laatste jaren sterk. Zij had er een bestuurlijke structuur opgezet,²³⁷⁸ evenals een trainingskamp.²³⁷⁹ Daarnaast waren verschillende buitenlandse jihadistische groepen actief in Badghis.²³⁸⁰ Begin 2021 had de Taliban volgens *Pajhwok* meer dan zeventig procent van het grondgebied van Badghis in handen.²³⁸¹ Rond die periode stelde *FDD's Long War Journal* dat de Taliban de districten Ghormach, Muqur en Bala Murghab geheel controleerde en dat Ab Kamar, Qala-i Naw (de hoofdstad), Qadis en Jawand betwist werden.²³⁸² Op 12 augustus 2021 veroverde de Taliban geheel Badghis,²³⁸³ nadat zij de hoofdstad Qala-i Naw die dag innam.²³⁸⁴ ANDSF-strijdkrachten waren naar een dichtstbijzijnde legerbasis gevlucht.²³⁸⁵

In 2020 documenteerde UNAMA 221 burgerslachtoffers (108 doden en 113 gewonden) in Badghis, een toename van 37% in vergelijking met 2019. De voornaamste oorzaken waren grondgevechten, gerichte aanslagen en explosies.²³⁸⁶ Volgens ACLED-data vielen er zestig dodelijke burgerslachtoffers in Badghis tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Begin juni stierven elf burgers door een berrmbom.²³⁸⁷

BADGHIS	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	132	114
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	19	14

²³⁷⁵ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 111, juni 2021.

²³⁷⁶ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 111, juni 2021.

²³⁷⁷ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 111, juni 2021. Zie ook: ERM, Household Assessment Report, 1 November 2018.

²³⁷⁸ Bakhtar News Agency, Taliban shadow Governor for Ab Kamari district, Badghis killed, 28 november 2020.

²³⁷⁹ Voice of Jihad, geciteerd in: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 112, juni 2021

²³⁸⁰ EASO, Afghanistan Security situation, pagina 113, juni 2021.

²³⁸¹ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³⁸² FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 113, juni 2021.

²³⁸³ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 13 augustus 2021.

²³⁸⁴ FDD's Long War Journal, Taliban overrun Herat City, Qala-i-Naw, 12 augustus 2021.

²³⁸⁵ CNN, Taliban captures key cities Herat and Ghazni, leaving Kabul increasingly isolated, 12 augustus 2021.

²³⁸⁶ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²³⁸⁷ AP, Afghan official: 11 killed in roadside bombing in north, 6 juni 2021.

Dodelijke slachtoffers	313	762
Dodelijke burgerslachtoffers	21	39

Tabel 8.33: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Baghis - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.5.2

Herat

Herat is een provincie in het westen van Afghanistan op de grens met Iran, waar Pashtoens, Tadzjieken, Hazara's, Turkmenen, Oezbeken en Aimaqs wonen. Pashtoens wonen vooral in de periferie van de provincie, terwijl Hazara's een kwart van de stedelijke bevolking uitmaken. De hoofdstad van de provincie Herat is de gelijknamige stad Herat. Deze wordt voornamelijk bewoond door Dari-sprekers van een zowel soennitische als sjiiitische religieuze achtergrond, maar er is ook een minderheid van Pashtoens.²³⁸⁸ De terugkeer van Hazara's die gevlucht waren naar Iran naar de stad Herat heeft geleid tot sektarische spanning (zie sectie 4.1.9). Herat is een belangrijke stad en geldt als een handelsknooppunt met Iran. Het is de thuisbasis van de krijgshoofd Ismail Khan, welke na 2001 onder andere als gouverneur van de provincie en later als minister optrad onder de regering van Karzai. Ismail Khan werd echter net als andere krijgshoofden naar de zijlijn verbannen door president Ghani.²³⁸⁹ Hoewel Herat lang als een van de kalmste provincies van West-Afghanistan gold, was er vanaf 2016 sprake van een opmars door de Taliban. In 2018 hadden de Taliban grote stukken grondgebied in met name de periferie van de provincie onder controle. Volgens *Pajhwok* had de Taliban begin 2021 meer dan zestig procent van het grondgebied van de provincie onder controle, maar leefde het grootste deel van de bevolking nog altijd in districten die onder controle van de overheid stonden.²³⁹⁰ Op dat punt stelde *FDD's Long War Journal* dat de Taliban alleen het district Farsi mogelijk geheel in handen had. Andere districten werden betwist of stonden onder controle van de regering. Eind mei werden meer districten betwist, maar had de Taliban niet meer districten veroverd.²³⁹¹ Vanaf begin juli begon de Taliban echter grote delen van Herat te veroveren en kreeg zij belangrijke grensposten met Iran onder controle.²³⁹² Deze ontwikkeling vormde aanleiding voor Ismail Khan en zijn milities om de wapens tegen de Taliban op te pakken om met name de stad Herat tegen de Taliban te verdedigen. Ondanks deze inbreng veroverde de Taliban op 12 augustus de stad Herat na een offensief van twee weken, en enkele dagen van intense gevechten.²³⁹³

In 2020 documenteerde UNAMA 339 burgerslachtoffers (124 doden en 215 gewonden) in Herat. Dit was een afname van vijftien procent ten opzichte van 2019. De voornaamste oorzaken voor deze slachtoffers waren grondgevechten, gerichte aanslagen en explosies.²³⁹⁴ Volgens ACLED-data vielen er tussen 1 december 2021 en 31 juli 2021 183 dodelijke slachtoffers in Herat. Het betrof met name doden ten gevolge van gerichte aanslagen en explosies. Volgens *TOLO News* vielen er achttien

²³⁸⁸ EASO, Afghanistan Security situation, pagina's 187-188, juni 2021.

²³⁸⁹ The New York Times, An Afghan warlord who steadfastly resisted the Taliban surrendered. Others may follow his lead., 13 augustus 2021.

²³⁹⁰ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³⁹¹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 113, juni 2021.

²³⁹² The Guardian, Taliban sweep through Herat province as Afghan advance continues, 9 juli 2021; ANI, Two border towns in Afghanistan's Herat province fall to Taliban, 9 juli 2021.

²³⁹³ rance 24, "Les Taliban vont nous traquer" : un couple piégé à Herat au moment de la chute de la ville, 12 augustus 2021; The New York Times, Afghanistan Collapse Accelerates as the Taliban Capture 3 Vital Cities, 13 augustus 2021.

²³⁹⁴ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 189, 23 februari 2021.

doden en 260 gewonden onder de burgerbevolking gedurende de twee weken dat om de stad Herat gevochten werd.²³⁹⁵

HERAT (PROVINCIE)	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	256	256
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	50	27
Dodelijke slachtoffers	656	1490
Dodelijke burgerslachtoffers	50	33

Tabel 8.34: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Herat - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

HERAT (STAD)	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	51	57
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	21	7
Dodelijke slachtoffers	100	317
Dodelijke burgerslachtoffers	26	7

Tabel 8.35: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de stad Herat - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.5.3

Ghor

In Ghor wonen voornamelijk Tadzjiken, gevolgd door Hazara's, Aimaqs en een klein aantal Pashtoens. In Ghor zijn naast de Taliban veel gewapende groepen actief die banden hebben met politieke partijen die veel macht hebben op nationaal niveau zoals de Jamiat-i Islami en de Hezb-i Islami.²³⁹⁶ De Taliban had een bestuurlijke structuur in Ghor.²³⁹⁷ Volgens *Pajhwok* controleerde de overheid begin 2021 nog ongeveer de helft van het grondgebied van de provincie en had de Taliban de andere helft in handen.²³⁹⁸ Het *FDD's Long War Journal* stelde in februari dat de Taliban geen enkel district onder volledige controle had, maar dat Tulak, Dawlatyar, Pasaband, Charsada en Taywara betwist werden. Op 12 augustus had de overheid Chagcharan, het district waar Firoz Koh is gelegen, nog in handen en werd Dawlat Yar betwist. De Taliban had de rest van de districten veroverd.²³⁹⁹ Ghor viel op 13 augustus volledig in handen van de Taliban, nadat ANDSF de hoofdstad Firoz Koh zonder strijd overgaven aan de Taliban.²⁴⁰⁰

In 2020 documenteerde UNAMA 270 burgerslachtoffers (59 doden en 211 gewonden), een toename van 251% ten opzichte van 2019. De voornaamste oorzaken waren explosies, grondgevechten en bedreigingen/intimidatie.²⁴⁰¹ Volgens ACLED-data vielen er 31 dodelijke burgerslachtoffers in Ghor tussen 1 december

²³⁹⁵ TOLO News, 18 Civilians Killed in Two Weeks of Fighting in Herat, 14 augustus 2021.

²³⁹⁶ EASO, Afghanistan Security situation, pagina's 173-175, juni 2021.

²³⁹⁷ Kabul Now, Newly-appointed governor promises to curb Taliban's growing power in Ghor, 8 april 2021.

²³⁹⁸ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²³⁹⁹ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd, laatste update op 12 augustus 2021, laatst geraadpleegd op 13 augustus 2021.

²⁴⁰⁰ Reuters, Factbox: Afghan cities taken over or contested by Taliban, 13 augustus 2021.

²⁴⁰¹ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

2020 en 31 juli 2021. Het merendeel van de doden viel ten gevolge van explosies en gerichte aanslagen.²⁴⁰²

GHOR	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	88	56
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	21	12
Dodelijke slachtoffers	143	289
Dodelijke burgerslachtoffers	18	13

Tabel 8.36: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Ghor - ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

8.2.5.4

Farah

Farah ligt in het westen van Afghanistan op de grens met Iran. Er wonen voornamelijk Pashtoens in Farah, maar op het platteland wonen ook kleine gemeenschappen Hazara's en Tadzjieken. Farah is van strategisch belang, omdat het dankzij haar locatie op de Ring Road als een overgang tussen het westen en het zuiden van het land geldt. Farah fungeert ook als een hub voor smokkel naar Iran.²⁴⁰³ Volgens verschillende bronnen was de Taliban nooit geheel verslagen in Farah en had het in 2018 al meer dan de helft van de provincie in handen.²⁴⁰⁴ Begin 2021 controleerde de Taliban volgens *Pajhwok* bijna tachtig procent van het grondgebied.²⁴⁰⁵ Het *FDD's Long War Journal* stelde op dat moment dat de Taliban de districten Anar Dara, Khak-e Safed, Bala Buluk, Gulistan en Sahib Koh volledig in handen had en dat de districten Qala-i Kah, Pushtrud, Bakwa, Pur Chaman en Farah betwist werden.²⁴⁰⁶ Op 10 augustus 2021 veroverde de Taliban de provinciehoofdstad van Farah, het gelijknamige Farah, zonder dat er sprake was geweest van hevige strijd. Beelden toonden dat burgers deelnamen aan plunderingen van overheidsgebouwen.²⁴⁰⁷

UNAMA documenteerde 114 burgerslachtoffers (59 doden en 55 gewonden) in Farah, een afname van 22% in vergelijking met 2019. De voornaamste redenen voor deze burgerslachtoffers waren grondgevechten, explosies en gerichte aanslagen.²⁴⁰⁸ Volgens ACLED-data vielen er vijftien dodelijke burgerslachtoffers in Farah tussen 1 december 2020 en 31 juli 2021. Op 16 juni stierven vijf burgers en raakten tien burgers gewond bij een mortieraanval door het Afghaanse leger op Anar Dara.²⁴⁰⁹ Het merendeel van de andere burgerslachtoffers viel ten gevolge van gerichte aanslagen.²⁴¹⁰

²⁴⁰² ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²⁴⁰³ EASO, Afghanistan Security situation, pagina's 148-149, juni 2021.

²⁴⁰⁴ The Washington Post, Outgunned in urban centers, Taliban wages fierce fight in remote western Afghanistan, 26 februari 2018; AAN, Why Farah? A short history of the local insurgency (II), 7 juni 2018. Zie ook: The New York Times, Taliban Overrun 3 More Provincial Capitals, Increasing Pressure on Kabul, 10 augustus 2021.

²⁴⁰⁵ Pajhwok, Govt, Taliban make exaggerated claims of territory they control, 12 februari 2021.

²⁴⁰⁶ FDD's Long War Journal, Mapping Taliban Contested and Controlled Districts in Afghanistan, ongedateerd. Geciteerd door: EASO, Afghanistan Security situation, pagina 150, juni 2021.

²⁴⁰⁷ The New York Times, Taliban Overrun 3 More Provincial Capitals, Increasing Pressure on Kabul, 10 augustus 2021.

²⁴⁰⁸ UNAMA, Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear Report 2020, pagina 110, 23 februari 2021.

²⁴⁰⁹ ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 31 July 2021, gedownload op 10 augustus 2021.

²⁴¹⁰ Amnesty International, Afghanistan: Deliberate killing of civilians must be investigated following deadly attacks, 16 juni 2021; Arezo News, Doctor killed in armed attack in Farah, 16 juni 2021; ANI, 20 killed, 34 wounded in series of violent attacks across Afghanistan, 31 mei 2021.

FARAH	1 december 2020 – 30 april 2021 (5 maanden)	1 mei 2021 – 31 juli 2021 (3 maanden)
Geweldsincidenten	75	85
Geweldsincidenten met burgerslachtoffers	14	12
Dodelijke slachtoffers	247	539
Dodelijke burgerslachtoffers	6	9

Tabel 8.37: Aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de provincie Farah
- ACLED, Excelbestand: Afghanistan casualties 1 December 2020 – 30 July 2021

